

Holy Bible

Aionian Edition®

Kindengereko Bible
Ndengereko Bible

Holy Bible Aionian Edition ®

Kindengereko Bible

Ndengereko Bible

Language: Ndengereko

Tanzania (Ruvuma)

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 9/10/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

Door43 World Missions Community, 2020

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Kindengereko at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Kindengereko at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Mathayo	1
Marko	26
Luka	41
Yohana	69
Matendo ga Mitume	90
Arumi	117
1 Akoritho	128
2 Akoritho	139
Agalatia	147
Baefeso	151
Wafilipi	155
Akolosai	158
1 Athesalonike	161
2 Athesalonike	164
1 Timotheo	166
2 Timotheo	169
Tito	171
Filemoni	173
Baebrania	174
Yakobo	183
1 Petro	186
2 Petro	189
1 Yohana	191
2 Yohana	194
3 Yohana	195
Yuda	196
Ufunuo	197

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Yesu kabaya, "Tate, ubasamei, kwa mana payowa kwaa bapanga namani."

Bembe bapiyite kura, kutaikulya nganju yake.

Luka 23:34

Mathayo

1 Kitabu cha lukolo lwa Yesu Kristo mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu, 2 Ibrahimu abile tate ba Isaka, ni Isaka tate bake Yakobo, ni Yakobo tate ba Yuda ni nuna bake. 3 Yuda abile tate ba Peresi ni Sera kwa Tamari, Peresi tate ba Hezeroni, ni Hezeroni tate ba Ramu. 4 Ramu abile tate ba Aminadabu, Aminadabu tate ba Nashoni, ni Nashoni tate ba Salimoni, 5 Salimoni abile tate ba Boazi kwa Rahabu, Boazi tate ba Obedi kwa Ruth, Obedi tate ba Yeso, 6 Yeso abile tate ba mpwalume Daudi, Daudi abile tate ba Sulemani kwa nnyumbo wa Uria. 7 Sulemani abile tate ba Rehoboamu, Rehoboamu tate ba Abiya, Abiya tate ba Asa. 8 Asa abile tate ba Yehishafati tate ba Yoram, ni Yoram tate ba Uzia. 9 Uzia abile tate ba Yothamu, Yothamu tate ba Ahazi, Ahazi tate ba Hezekia. 10 Hezekia abile tate ba Manase, Manase baba ba Amoni ni Amoni tate ba Yosia. 11 Yosia abile tate ba Yekonia ni kaka bake wakati pabatolilwe yenda Babeli. 12 Ni baada ya tolelwa yenda Babeli, Yekonia abile tate ba Shatieli abile babu bake ni Zarubabeli. 13 Zarubabeli abile tate ba Abiudi, Abiudi tate ba Eliakimu, ni Eliakimu tate ba Azori, 14 Azori abile tate ba Zadoki, Zadoki tate ba akimu, ni Akimu baba ba Eliudi. 15 Eliudi abile tate ba Eliaza, Eliaza tate ba Matani ni Matani tate ba Yakobo. 16 Yakobo abile tate ba Yusufu nsengo wa Mariamu, ambaye kwa Yembe Yesu abelekilwe, ywa kemwa Kristo. 17 Ibelei yoti tangu Ibrahimu hadi Daudi yabile ibelei komi ni ncheche, kuoma Daudi hadi kutoliwa yenda Babeli ibelei komi ni ncheche, ni kuoma kutoliwa yenda Babeli mpaka Kristo yabile ibelei komi ni ncheche. 18 Belekwa kwa Yesu Kristo kwabile nyonyo, Mao bake, Mariamu, achumbilwe ni Yusufu, lakini babi bado gonja pamope, abonekine kubi ni ndumbo kwa uwezo ba Roho mtakatifu. 19 Nchengo bake, Yusufu, abile mundu wa Nnongo apendi kwaan kumpeya oni. Amweni annekwa siri. 20 Pabilekagawaza kunani makowe ago, Malaika ba Ngwana ampiili mundoto, kakoya, "Yusufu mwana wa Daudi, kana uyogope kuntola Mariamu kuba nnyumbo bako, kwa sababu ndumbo abi nayo ni kwa uweza wa Roho mtakatifu. 21 Alowa beleka mwana nnalome ni walowa kunkema lina lyake Yesu, kati apala kubalopwa bandu bake kuoma musambi zabe." 22 Ngoti yega yapitike kamirisha chelo sabakilwe kwa ndela ya manabii, kakoya, 23 Lola, bikira apatola ndumbo ni beleka mwana nnalome, ni akemwa lina lyake Immanueli maana yake, "Nnongo pamope natwenga." 24 Yusufu

atiyumuka kuoma mulugono ni panga kati malaika wa Ngwana akoite nga atikumpotwa kati nnyumbo bake.

25 Palyo, agonjike kwaan nakwe mpaka paapapite mwana wake nnalome akemilwe lina lyake Yesu.

2 Baada ta Yesu, belekwa mu Bethlehemu ya Uyahudi plyo pa utawala ba mpwalume Herode bandu asomi buka kubwani ya katalu baisile Yerusalem kaakoya, 2 "ywabile kwa'ko ywabelekilwe mpwalume Ayahudi? twabweni itondwa yabile mashariki yitu tuisi kumwabudu. 3 Palyo mpwalume Herode payowine atiyogopa, ni Yerusalem yote pamope ni ywembe. 4 Herode nga akusanya boti apendo ba makuhani ni baandishi ba bandu, kaalokiya, "Kristo abelekwa kwako?" 5 Kaba koya, "ku'Bethlehemu ya Ayahudi, mana nyon nga yaandikilwe ni manabii, 6 Ni wenga Bethlehemu, mu, nchi ya ya Yuda, nchunu kwaan nnonge ya iongozi ba Yuda. kwa kuwa kuoma kwako wabile mtawala ywalowa kuwachunga bandu bango ba Israeli." 7 Herode kabakema balo asomi kwa siri ni kabakoya muda gani hasa itondwa ipala bonekana. 8 Abatumite ku Bethlehemu, kakoya, "muyende mbolembole mukalaluye muda hasa mwana ywa abelekilwe. Palyo mwalowa m'bona, muniletei habari ili mwanja ni nenga niweche isa ni kumwabudu." 9 Paba myowine mpwalume, bayei ni mwanja wabe, ni tondwa lelo waibweni ngolo ni yatikuwalongoya mpakanpaluyemi kunani ya mwana pabelekwile. 10 Palyo paibweni tondwa, bapulaike muno. 11 Bajingii nnyumba ni bamweni mwana ywa belekilwe ni Mariamu mao bake, batikunolekea ni kunnoba. Baundwi misigo yabe ni kumpeya zawadi ya dhahabu, uvumba ni manemane. 12 Nnongo atikubaonya mu'ndoto kana bapite kwa Herode, ila babuye kwa ndela yenge. 13 Baada ya kuoma, malaika ba Ngwana ampiye Yusufu mundoto ni kukoya, "Uluka, umpotwe mwana ni mao bake ni m'butukie Misri. Mutame kwoo mpaka pana mmakiya, mwanja Herode apala mwana amulage. 14 Kilo Yusufu atiyumuka ni kupotwa mwana ni mao bake ni kabutukya Misri. 15 Atami kwoo mpaka Herode awile. Alee litimii lelo likowe lya longei Ngwana pitya kwa anabii, "kuoma Misri ni kemite mwana wango." 16 Boka po Herode pabweni asomi batikonga, atikasirika sana. Alangi kwabulaga bana boti alalome bababile Bethlehemu miaka ibele mpaka pae yake kuoma muda ng'ulo wa akikishe na asomi. 17 Palyo ngalitimii likowe lya alongei mukano wa nabii Yeremia, 18 "Lilobe lyayowiniike Rmah, kilelo sa lobola muno, Raheli kalelya bana bake, ni akani kumpembelya, mana bawile." 19 Herode pawile,

linga malaika wa Ngwana atikumpitya Yusufu mu ndoto kaakoya, 20 "Uluka untole mwana ni mao bake, ni myende mu'nнема ba'Aisraeli kwa maana babau palenge byomi wa mwana bawile." 21 Yusufu kayumuka ngampotwa mwana pamope ni mao bake, kaisa kunnema wa Israel. 22 Lakini payowine panga Arikelau abile katawala Yuda badala ta tate bake Herode. endeyogopa yenda kwao. Baada ya Nnongo kukalipwa kwa Iota, atibuka yenda kunnema wa Galilaya. 23 ni ayei tama kunnema woo waukemelwa Nazareti. Alee lenga lilimi likowe lyalongei kwa ndela ya manabii, panga alowa kemelwa Mnazareti.

mfano wa nngunda ngaloa pantwe wake. 17 Lola, ilobole latiboka kumaunde ni kukoya, "Ayo nga mwana wango nimpendile muno."

4 Boka po Yesu ngapelekelwa ni Roho mpaka kupongoti lenga ajaribiwe ni ncchela. 2 Atabike masoba arobaini mutwekati ni kilo ngaibona njala. 3 Nchela atimwichilya ni kunkokiya, "Mana itei wenga wa mwana wa Nnongo, ugabakiye maliwe aga gapangite nkate." 4 Lakini Yesu kan'yangwa ni kunkokiya, "Itiandikwa, 'Mundu kana atama kwa nkate kichake, ila kwa kila likowe lyapita munkano wa Nnongo.'" 5 Boka

3 Palyo machiba ago Yohana mbatizaji atisa kuhubiri kunani muno ya kuliyengi lya hekalu, 6 ni kunkoya, kupongoti ya Yuda kakoya, 2 "Mulobe samaha mana utawala wa Nnongo ubi karibu." 3 Maana ayoo nga mmaite manabii Isay kakoya, "Lilobe lyamundi buka kupongoti, mwibika tayari ndela ya Ngwana, mumugoloye mwalowa peta. 4 Nambeambe Yohana aweti manyoya ga ngamia ni nkanda wa likenga nkibuno chake chakulya chake chaimapai nni busi wa mmwitu. 5 Boka po Yerusalem, Yuda yote, ni lieneo lyoti lyalitindiyete libendo lya Yordani bayei kachake. 6 Bayendage batizilwa mulibende lya Yordani kuno bakitubu sambi zabe. 7 Ila paabweni mafarisayo ni Masadukayo banyansima kabankengama kwabe kupala batizwa, kabakokiya, "Mwenga mwa lukolo lya nng'ambo ywabile sumu nyai nyai ywakwelike mwitile gadhabu yaisa? 8 Mupambike matunda gagalendine ni toba. 9 Kana muwaze ni longela nkati yinu, 'Tubile ni Ibrahimu kati tate bitu.' Kwa kuwa nenda kuwakokiyi Nnongo awesa kutondobekeya Ibrahimu bana kuoma mu'maliwe aga. 10 Libengo tarayi liyonwiye bekelwa mu, mikega ya mikongo. Ni nkongo wawakotoka kwa pambika matunda ganoike kutema ni kuteikuliwa pa mwoto. 11 Nindakuwabatiza mu'mache kwaajili ya tubu, Lakini ywembe ywaicha nchogo yangu kulo nenga ni nchene ni nenga ngwesa kwaa hata Roho Mtakatifu ni kwa mwoto. 12 Ni kipepeto sake kibii muluboko lwake pwaya sana lubanja lyake ni kumba ngano yake muligala. Lakini atinie makapi mo mwoto wainika kwa. 13 Yesu kaisa kuoma Galilaya mpaka lubendo Yordani abatizwile ni Yohana. 14 Lakini Yohana apalage kana kakoya, "Nenga nipaikwa nibatizilwe ni wenga, ni wenga kaicha nyonyo saa yeno, kwa sababu ipalikwa timiza haki yoti." kisha Yohana atiyeketya. 16 Baada yabatizilya, Yesu apitike mmache, linga, kunani kwatiyogopa kayake ni amweni Roho ya Nnongo kuuluka kwa "Mana itei wenga wa mwana wa Nnongo, witomboyepae, maana itiandikwa, 'Alowa kwalazimisha malaika bake pake pakupoke,' ni 'kuku kakatuya kwa maboko gabe, linga wakana kobala lungolo lwake muliwe.' 7 Yesu kaakoya, "Kae iandikilwe, kana un'geye Ngwana Nnongo bako." 8 Boka po nchela ngamputwike yendya mahali pa kunani muno ngamnaya utawala wote wa dunia ni ikowe yake yoti. 9 Kakoya, "Nalowa kukupeya ilebe yoti yino mana unisujudu ni kuniabudu." 10 Boka po Yesu kankoya, "boka uyende wa nchela! Mana iandikilwe, 'Ipalikwa kumwabudu Ngwana Nnongo bako, ni umtumikie yembe kichake.'" 11 Nchela anlekite, nga linga, malaika ngaisa kunyangatia. 12 Yesu nga yowine panga Yohana ateboyolwa, atiboka mpaka Galilaya. 13 Abokite Nazareti yenda ni kutama Karperanaumu, yaibile papipi ni bahari ya Galilaya, mpakani mwa lijimbo lya Zabuloni ni Naftali. 14 Ayee yapiti lenga litimii chelo chalongei nabii Isaya, 15 Ku nnema wa Zabuloni ni nnema wa Naftali yendelya kubari, kwie ya Yordani, Galilaya ya bamataifa! 16 Bandu babatami mulubendo baubweni mbwega wananchima, ni balo batami pamwili wa kiwo, kunani ya mbwega yatikuwaangazia." 17 Kuoma muda woo Yesu atumbwi hubiri kakoya, "mutubu, mana utawala kwipotwa ilatu yake, ywembe alowa kwabatiza kwa bahari ya Galilaya, amweni apendo abele, Simoni ywa kemela Petro, ni Andrea kaka bake, kabatengwa mbelete yabe mubahari, mana babile avuvi ba omiba. 18 Abile atyanga mbwega ya Galilaya mpaka lubendo Yordani abatizwile ni Yohana. 19 Yesu kaakoya, "Muiche munikengame, nilowa kuwapeya uvuvi wa bandu." 20 Nga bailekite belele yabe ni kumkengama. 21 Yesu abile kayendelya kuoma abweni apendo benge, Yakobo mwana wa kachango?" 15 Yesu kayangwa ni kukoya, Uyeketi ibe Zebedayo, ni Yohana kaka bake babile mungalaba pamope ni tate babe Zebedayo kaba sokota mbelele yabe, Nga akema, 22 ni mara jimo baileka ngalaba ni tate babe ni bembe kabankengama. 23 Yesu ayei karibia Galilaya yoti, kapundisha mumasinagogi gabe

kahubiri Injili ya utawala, ni kuponya kila matamwe ga bandu. 24 Habari yake yayowanike Siria yoti, ni bandu kabaleta balo boti atamwe, bababile ni malazi goti ni minya, bababile ni moka, ni bene kiundaundani bababile lemile. Yesu kabaponiya. 25 kipenga sa bandu bati kunkengama kuoma Galilaya ni Dekapoli, ni Yerusalem ni Uyahudi ni kuoma ng'ambo ya Yordani.

abi pae ya hukumu.' 22 Lakini nendakuwakokiya ywoyotwi ywanchukiya nnongowe apalikwa ukumilwa. Ni ywoyotwi ywammakiya nnongowe panga, wenga wa mundu wangefaika! apangika kwa ballaza, Ni ywoyotwi ywabaya wenga wa nyanga apalikwa ni mwoto wa jehanamu. (Geenna g1067) 23 Eyo mana kopiya sadaka yako nnonge ya Nnongo ni kankombokiya panga winakikowe nnongogo. 24 Uwileke sadaka nnonge ya madhabahu, ni ukamwe ndela yako. Ukapatane wete nnongo'wo, ni boka po uiche kuitola sadaka yako. 25 Upembele ni mshitaki wako upesi, uwineke mundela kamuyenda mahakamani, kinyime chake alowa kupeleka kwa hakimu ni kukutaikulya muligereza. 26 Muamini nendakuwamakiya, walowa lekelwa kwa mpakaulele senti ya mwisho yalongelwa. 27 Muyowine yaiikokiyewe panga, "Kaa ube ni malaya." 28 Lakini neda kuwakokiya ywoyotwi ywa mnolekeya nnwawa kwa kutamaniya ayomwile gonja nakwe mwoyo wake. 29 Na mana itei liyo lyako lya kummaliyo lyenda kuobeya, ulitolwe ultaikwe kutalu ni wenga. Kwasababu bora kiungo chimo cha payega yako kiobe kuliko yega yako yoti watakulikwe jehanamu. (Geenna g1067) 30 Na mana itei luboko lwako lwa kummaliyo lyenda kukosea, walukate ni kulutaikwa kutalu ni wenga. mana bora kiungo chako chimo cha payega yako kiobe kuliko yega nzima taikulilwa jehanamu. (Geenna g1067) 31 Itibakijilwa kae, jwalowa kuneke nnyumbowe ampei hati ya talaka' 32 Lakini nenda kuwakokiya, ywoyotwi jwa nneka nnyumbowe, ila kwa abari ya umalaya, apanga mmalaya, i ywoyotwi ywa nkobeka baada ya peyelwa taraka enda zini. 33 Kai muyowine batibakijilwa balo azamai,'kana mulape kwa ubocco, umtumikiye Ngwana lapa kwako' 34 Ila nenda kuwakokiya, kana mulape hata pasene, au kwa maunde, kwasababu kuezi ya Nnongo; 35 Wala kwa dunia, maana ngabeka magolo gake, aokwa Yerusalem, maana ni nema mpwalume nkolo. 36 Wala kana walape kwa mtwe wako, mana uweza kwa kulupanga lunywili limo panga luua u lupili. 37 Ila makowe ginu gabe, "Kweli, kweli, kana, kana,'mana ywa yongeya makowe gabuka kwa ncchela. 38 Muyowine ikokiyewe panga, "Liyo kwa liyo, ni lino kwa lino.' 39 Lakini nenda kuwakokiya, kana mwasindane nchochi, lakini mundu akukombile ligomo lya mmalilo wangalambukiye ni lenge. 40 Ni mundu ywa lowa kukushitaki ni kuitola nganju yako, unneki ni likoti. 41 Ni mundu ywa kulazimisha yenda maili jimo wayende nakwe ibele. 42 Ywa kuloba wampe, ni ywapala kukopa kana untile. 43 Muyowine panga ikokiyewe, 44 Limpende jirani bako ni umchukie adui bako! Lakini nenga nendakuwakokiya, mwapende adui

binu mwalobii mwisi, 45 linga mupange mwabana Nyoo watanganikwa kwaa ni bandu panga utabike, batate binu bababile kumaunde, maana jwembe ila Tate bako ywabile musiri, alowa kupeya thawabu amulikya lisoba lyake abaya ni bema, ulaenda yako. 19 Kna ubeke akiba mukilambo, mabongo ni nya kwa bandu boti bene haki ni bange haki. 46 kutu yalowa alibiya, ni bai tekwana ni jiba. 20 Itunzie Mana mene mwapendi babapendile mwenga mupata akiba yako mwene kumaunde, hakwo mabongo wala thawabu gani? Hata bai! ni bembe bapanga kwaa kutu ialabiya kwaa ni mwii aweza kwaa tekwana ni nyoo? 47 Kae mana mwapendi alongo binu bai, jiba. 21 Mana akiba yako paibile, ni mwoyo bako mupanga namani cha zaidi? Hata bandu bageaminiye nga walowa baa. 22 Liyo nga taa ya payega, kwa bapanga kwaago? 48 Bai mwenga mwalowa panga eyo, mana itei liyo lyako likoto, yega yoti walowa mwatakatifu, kati tate binu ba kumaunde mwababile atakatifu.

6 Kana upange makowe ganoite kwa bandu linga ubonekane, wapata kwaa thawabu buka kwa Tate abile kumaunde. 2 Kwaiyo mana kopiya kana upage ndoti na kuipuna mwene kati nanfiki babapanga mumasinagogi gabe ni mumitaa, linga panga bandu balumbe, kweli nenda kuakokiya, bayowine pokya thawabu yabe. 3 Lakini wenga mana kopiya, liboko lyako lya mashoto kunkeya lwa mmalyo kana lutange chakipanga. 4 linga panga zawadi yako ipijilwe kwa siri, ni Tate bako babakubona kwa siri alowa kupeya zawadi yake ipiyilwa kwa siri. 5 paupanga, kana ube kati wa nnafiki, maana bapendike yema ni lobu 'mumasinagogi ni mulukona, linga panga babonekane ni bandumkweli nenda kuakokiya bapokite thawabu yabe. 6 Lakini wenga, mana ulobie, kuyingii mu, chumba, ujigale nnango, ni ulobe kwa mwanja tate bako ywa abile musiri, Nga Tate bako ywaabiona siri alowa kupeya thawabu yako. 7 Na paaloba, kana ukeme kwaa marudio kati ya apanga amataifa, kwasababu bawasa panga balowa kwayowa kwa mwanza makowe gabe gana nchima. 8 Kwa eyo, kana mube kati bembe, mana Tate bako atangite ywagapala hata balo waloba kwake. 9 Kwa eyo, mulobe nyonyo, "Tate bitu waubile kumaunde, lina lyako litukuzwe. 10 Upwalume wako uiche, champendile kipangilwe hapa pakilambo kati kwo kumaunde. 11 Utupe lino nkate witu wa kila lisoba. 12 Utusamee madeni yitu, kati twenga twatuwasamee wadeni witu. 13 Kana utupe majoribu, lakini utilopwe ni yulu nchela. 14 mana itei mwalowa kwasamiya kwa makosa gabe, Ni Tate bako ywabile kumaunde apala kwasamee mwenga.

15 Lakini yaibile muwasamee kwaa makosa gabe, Tate binu awasamee kwaa makosa yinu ni mwenga. 16 Zaidi ya yoti, mana autabike, kana ubonekane kuminyo kwati kekenaa kati anafiki mwabapaga, mana benda kekenala kuminyo yabe linga bababonikine ni bandu, panga batabike. Kweli niaalokiya, bayomwite pokya thawabu yabe. 17 Lakini wenga, mana utabike, upakile mauta mutwe wako ni uuluwe kuminyo. 18

Nyoo watanganikwa kwaa ni bandu panga utabike, kutu ialabiya kwaa ni mwii aweza kwaa tekwana ni nyoo? 20 Kna ubeke akiba mukilambo, mabongo ni nya kwa bandu boti bene haki ni bange haki. 21 Mana akiba yako paibile, ni mwoyo bako mupanga namani cha zaidi? Hata bandu bageaminiye nga walowa baa. 22 Liyo nga taa ya payega, kwa bapanga kwaago? 23 Lakini mana liyo lyene libou, yega yako yoti, iba twelya lybendo totoro. Kwa eyo, mana itei bweya waubile nkati yake lubendo hasa, lubendo lukolo kiasi gani! 24 Ntopo hata yumo ywaweza kwatumikya ngwana abele, mana alowa kunchukiya yumo ni umpenda ywenge, au alowa tama kwa yumo ni kunzalau ywenge, mwaweza kwaa kuntumikya Nnongo ni mali. 25 Kwa eyo nendakukokiya, kana mube ni masaka husi maisha gako, panga mwalwa namani ni mwawala namani. 26 Lola iyuni ya kunani, bapanda kwaa, bauna kwaa, ni kana bakusanye ni kutunza mughala, lakini Tate binu ywaabille kumaunde ubalisha. Namani mwenga mwa thamani kwaa kuliko iyuni? 27 Nyai nkati yinu ywaisumbukiya ywa enda weza kwiyongeya miaka ya maisha gake? 28 Mwanja namani mukonda mashaka husu mawalo? muwase maloba ga mumigunda, mwaganawili. Gapanga kwaa lyengo ni gaweza kwivalika. 29 Bado niakokiya, hata Sulemani wakati wa utawala wake awalikwe kwa kati ga mulobe. 30 Mana itei Nnongo agawalika manyei mu'ng'unda ni gatama kwaa miaka yananchima malao baika kagataikulya kumwoto, tubwe kwa kitwi mwalowa kumwalika mwenga, mwenga mwabile ni imani njene? 31 Tubwe kana bube ni mashaka kamukoya, 'mwakolongwa tulolya namani?' Au "Twalowa nywa kele?" au twalowa waa ngobo gani?" 32 Mana amataifa nembe bapala makowe aga, ni Tate binu ywa kumaunde atangite panga mwenda gapala goo. 33 Lakini wete mupale utawala wake ni kweli wake ni ago goti mwalowa peyewa. 34 Kwa eyo, kana ubeke shaka kwaajili ya malabo, mana malabo yaisumbukya yene. Kila lisoba yalengani kwa litatizo lyake lyene.

7 Kana uhukumu, ni wenga walowa hukumilwa. 2 Kwa hukumu yalowa kubahukumu benge, ni wenga walowa hukumilwa. Kwa kipimo sa upimite ni wenga walowa pemelwa chechelo. 3 Mwanja namani ulolekipande cha kibile muliyo lya nnongowo, lakini utanga kwaa lipekete lya libile muliyo lyako? 4 Uweza buli bayo kwa nongowo, linda nikubuye kipande sa kibile muliyo lya nongowo, wakati wabile ni lipekete

mu'liyo lyako? 5 Wannafiki wenga, "wete uboye jwa liyowa likowe iyango alitikwako aliwapangitwa likekete lyalibile mulyo lyako, ngauweza kuliboa katimundu ngalunda jwachungite nyumba yake kinanoga ni kummoya nongowo lyalibile mulyo lya palwangi. 27 Ulatisa mafuliko gatiicha mbonga nnongowo. 6 Kana uwapei mbwa chakulya kitakatifu, yatipukaty na kwikobwa nyumba yoo! ngobomoka ni kana wataikuli magombe kilebe cha thamani na alibika sana. 28 Wakati yesu payomwi longule nnonge yabe. Mana balowa kuitahabikya ni kwi makowe gaa bandu batigasangala mapundisho gake. 29 Mana apundishike katimundu mwene utawala sio kati waandishi babe

8 Ysu pauluka buka pakitombe bandu banyansima batikuukengama. 2 Lola mwene ukoma atikukilikity nnonge yake kabaya."Nngwana mana uwezike uniponeye. 3 Yesu ngamkwamwa na liboko lwake kabaya "mbala ube wankoti," popopo ngapona ukoma wake. 4 Yesu kankokeya, "lola kene wamakiye munelu jwo jwote. Uyende ukailaye kwa makuwani na upiye sadaka kati Musa mwalagile, lenga na bembe bakatange" 5 Yesu paikite kaperanaamu jemedari atei ni kunnobia, 6 kabaya, "Nngwana, mtumishi wango atigonja kasango alipoозa na andaminya sana. 7 Yesu ngamakiya, "nalowaicha na kumponeya." 8 Jemedari kanyangwa na kummakiya, "Ngwana nega najwa thamani kwaа hatawiche nojingya nnyumba yango ulongele likowe tuu na mtumwa wango alowapona.

20 Yesu kakoya, "mkunge abi ni lembwa, nakiyuni uwezo uwo bandu. 9 Ni Yesu paabile kapeta sakunani ayi ni iyumba, lakini mwana wa Adamu kuoma koo, amweni mundu ywakemelwa lina lyake ntopo pandu pogonjeka ntwe wake." 21 Mwanapunzi Mathayo, ywa abile tama palo paakusanyile kodi. ywenge kankokeya, "Ngwana, umbei rusa wete Niywembe kankokeya, "ngengame nenga" Ni ywembe ngasike Tate bango," 22 Lakini Yesu kaankokeya, atiyema ni kunkengama. 10 Ni Yesu patamile kulya "Ungengame, waleke wafu basikane bene" 23 Yesu chakulya cha kiloo nkati ya nyumba, baisi bakusanyile payingii mungalaba, anapunzi bake, batikunkengama kodi bananyansima ni bandu baovu balya chakulya molo mungalaba. 24 Linga lyapitike limbonga mubahari pamope ni Yesu ni anapunzi bake. 11 Nga Mafarisayo yene, mpaka ngalaba yaiwekelekwa. Lakini Yesu pamweni ago, kabakokeya anafunzi, "Mwanja namani agonjike. 25 Anapunzi bake kabayenga kunyumuya mwalimu winu alye chakulya pamope ni bakusanya kababaya, "Ngwanautulopwe twenga, twenda waai" kodi ni bandu abaya?" 12 Yesu paayowine ago 26 Yesu kaakokeya, "mwanja namani tuyogopa, abayite, "Bandu bababile ni afya nzuri bapalike kwa mwenga mwabene imani njene?" Ngayumuka ni nng'anga, ila balo babilie atamwe. 13 Yatikuwapasa kukalipya limbonga lya mubahari. Ngapautulia liki, tuyende mkajipunze maana yake, "Mbendike rehema 27 Analome kabasangala ngababaya, "Ayu mundu ni dhabihu kwa." kwa mana niisile, kwa balo ywa aina gani, ata mbonga ya mubahari yenda babile ni haki kwa kutubu, ila kwa balo babilie ni kumtii yembe?" 28 Wakati Yesu pabiliiye lenge wa sambi. 14 Nga anapunzi ba Yohana baisi kachake nnema wa Magadalala, alalomea abele batawalilwe ni kukoya, "Mwanja namani twenga na mafarisayo nsela batikwembana nakwe. Babokage mumakaburi twatabite, lakini anapunzi bako atabite kwa?" 15 Yesu ni babile ni vulugu muno, ata apeta ndela bawesa kabakokeya, babaindiya ndowa baweza huzunika kwa peta ndela yoo. 29 Lenga, batikmelana ni wakati mwene ndowa abile pamope nakwe? Lakini koya, "Twinamani cha panga kachako, wa mwana wa lisoba lyaisa ambalo Ngwana ndowa alowa boka Nnongo? Uichi kututesa ata wakati witu wangaisa?" ngabalowa taba. 16 Ntopo mundu ywa beka ipande ya 30 Pabile ni likundi likolo lya ngobe kabalepolya ngobo ya ayambe mu ngobo ya ayambe kwa, kiraka manyei, babile kwa kutalu, 31 nsela ngabakemelya salowa papwanilwa buka mu ngobo ni mwepopwaniko kabakoya, "Mana kautuamuru tuboke utupeleke nkolo wa pita. 17 Ntopo bandu babayeya wembe kulikundi lya ngobe." 32 Yesu kaakokeya, "Muyende!" mmabau mu chombo cha wembe kwele, bene nsela kababoka yenda kwa ngobe. Ngalinga, likundi bapanga, likengelya popwanika, wembe walowa lyoti galilela buka kukitombe ni yendya mubahari penganika ni likengo lwalowa popwanika. Badala ni lyoti lyaweli mmache. 33 Alalome kabasangala yake babeka wembe wayambe mulikengo lya ayambe ngobe batitila, Napabaye mjini batikuwabakiya yoti ni vyoti vyabile vikoto. 18 Palyo Yesu kabakokeya gagapitile, hata cha ubendi upepo. 34 Lola, mji makowe ago, linga, afisa atiicha ngampingya magoti woti wati icha kwembana ni Yesu. Paba mweni, nnonge yake, ni ywembe kabaya, "Mwana wango atiwa nambezambe, lakini wiche unobii ni ywembe atama kai. 19 Yesu ngayema ni kunkengama ni anapunzi bake. 20 Linga nwawa ywabile kapita mwayi kwa kyaka komi niibele, atiicha papipi ni Yesu kakamwa mu'lipindo lya ngobo yake. 21 Kwasababu atibaya, "Mana niikamwi ngobo yake, nalowa pona." 22 Yesu kagalambuka kummaikiya, "Mwinja, line na mwoyo, imani yako itekuponeya," Ni muda wowo mwale atipona. 23 Yesu paikite mu'nyumba ya afisa, nembe abweni akombwa talumbeta ni kipenga sa bandu sakibile kikombwa likoti. 24 Ni ywembe kabaya, "Mbukange pani, mana nwawa awile kwa ilia atigonja, Lakini balo bandu batiheka ni kumgeya. 25 Na balo badu pabapitike panja, ni ywembe ajingii kuchumba ni kunkamwa luboko ni mwale ngayumuka. 26 Ni habari yee yatiyowanika nnema woti. 27 Nga Yesu kapeta buka palo, alalome abele ipofu batikunkengama. Kabankema ni kunkokeya, "mwana wa

9 Yesu kayingya mungalaba, ngaloka kaika mukijiji chenge cha atamage. 2 Lola, kabannetya mundu ywa pozike agonjike paligodolo. paalbweni imani yabe, Yesu kankokeya ywa mundu apoozike, "Mwanawango, ube ni puraha, dhambi yako usameilwe." 3 Lola, baadhi ya baalimu ba saliya bende bakiyana bene kwa bene, "Mundu yoo enda kupulu" 4 Yesu atangite mawazo gabe ni kabaya, "Mwanja namani muwaza mabaya mumwoyo winu? 5 Cha'ako chakibii rahisi baya, "sambi yako isameilwe!" au baya, "Yema uyende" 6 Lakini mutange panga mwana wa Adamu abile nao uwezo wo samiya sambi..."Abayite goo kwa yolo ywapoozike, "Yema, uputwe ligodolo lyako, ni uyende kasako." 7 Ni yolo mundu kayema kaboka yenda kachake. 8 Kipenga sa bandu kapabweni agoo, batisangala ni kunsifu Nnongo, ywa apeilea

Daudi, utuponyee” 28 Palyo Yesu aikite panyumba balo amani yinu ibaki palyo, lakini kati nyumba istahili ipofu baiisi kachake, Yesu ngabakiya, “Mwendaaminiya kwaa, amani yinu imuyangani ni mwenga mwabuka. panga nenda weza panga?” kabankokeya “Eloo, 14 Na kwa balo babakotoka kumpokya mwenga Ngwana.” 29 Nga Yesu kakamwa minyo yabe ni na kulipekaniya kwa likowe lino, mana kamubuka bay, “Naipangilwe nyoo kwinu kati mwaaminikwe” munyumba au pamji woo, muikung’unde hata vumbi 30 Na minyo gabe kabagauyuwa, Yesu ngabakiya ni ya kulwayo yinu. 15 Kweli nenda kuakokeya, bora kuakokeya, “Lenga mundu ywoywote kana atange mwabapumiliye bandu ba Sodoma na Gomora lisoba kuhusu likowe lee.” 31 Lakini bandu abele batibuka na lya ukumilwa kuliko nnema woo. 16 Linga niatuma tangaza habari yee sehemu yoti ya nnema. 32 Tubwe kati ngondolo nkati ya mabwa mwitu, nga eyo mube abo alalome abele pababile kabayenda kachabe, mwamutangite na mwapolw kati ngambo, namube linga, mundu yumo bubu ywaabii na ncchela banetike apole kati ngunda. 17 Mube aangalifu ni bandu, balowa kwa Yesu. 33 Na ncchela pagamoi yolo mundu bubu kushitakya ni balowa kumkombwa mu’masinagogi. ngatumbwa longela. Kipenga sa bandu satumbwa 18 Ni mwälowa potwa nnonge ya akolo ni afalme sangala ni baya, Ayee inawa kwaa pitya mu’Israel. kwaajili yango, kati ashuhuda kwabe ni mataifa. 34 Lakini Mafarisayo babile kababya, “Kwa mpendo 19 Pabalowa kunshutumu, kana mube ni mashaka wa ncchela, abenga masetani.” 35 Yesu atetindiya kinamani chabakokeya, kwa kuwa kilebe sa longela mjini mpaka mwijiji. Ni ywembe kayendelya pundisha mwälowa pewa wakati woo. 20 Kwa kuwa mwenga mumasinagogi. Kahubiri Injili ni upwalume, na poneya kwaawalowa koya, ila Roho ba Tate binu ywabile atamwe ga kila aina ni udhaifu wa aina yoti. 36 Bandu longela nkati yinu. 21 Alongo balowa bulangana, pabamweni, nembe abeki kiya, mana batisumbuka tate ni mwana wake. Bana balowa inuka kunani ya mwoyo. Babile kati ngondolo yange ncchungaji. 37 azazi bao, ni kwabulaga. 22 Ni mwenga mwälowa yananchima, ila apanga kachi ni achene. 38 Nga eyo Lakini ywoywoti ywalowa pumuliya mpaka mwisho munobe Ngwana wa mauno, linga apeleke apanga mundu ywo alowa okoka. 23 Pabalowa kuntas pamuji goo mwatili wenge, kweli nenda kuakokeya, mwayiomwa kwa milema ya Israel bila mwana wa Adamu buya. 24 Ilengani kwaa mwapanzi kana abe nkolo kuliko mwalimu wake, wala mmanda ywabile kunani ya Ngwana wake. 25 Mana itei bankemite Ngwana wa nyumba Belzabuli, mwenga si muno balowa kuwageya ni nyumba yake! 26 nga nyo bai kana tuyogope, mana ntopo chachakotoka ba chapala, ni ntopo chabaijile sasakotoka bonekana. 27 Chalo chaniakokeya mulubendo, mukibaye pabweya, ni chalo chamukiyowa mbolebole mmasikio yinu, mwakitanga kunani ya nyumba. 28 Kana tuyogope balo bababulaga yega lakini bawenza kwa bulaga roho. Ila, mwayogope yolo ywawenza bulaga yega ni roho kwipeleka kuzimu. (Geenna g1067) 29 Je kasuku abele bapemeya kwa senti njene? Hata nyoo ntopo ywawenza tomboka pae bila Tate binu kufahamu. 30 Lakini ata nywili yimo ibalangilwe. 31 Kana mube ni mashaka, mana mube ni thamani kuliko kasuku bananchima. 32 Kwa eyo, kila mundu ywalowa kuniyeketya nnonge ya bandu, na nee nalowa kun'yetya nnonge ya Tate bango ywabile kumaunde. 33 Na ywangana nnonge ya bandu, na nee nalowa kunkana nnonge ya Tate bango ywabile kumaunde. 34 Kana muwase panga niletike amani mukilambo, ila lipanga. 35 Maana niisi kumpanga mundu bayumanie ni akina tate bake, ni mwenye na

10 Yesu akemite anapunzi bake komi ni ibele pamope ni kwapeya ngupu kunani ya nsela achapu, kwabendya ni kwabenga kila aina ya malasi goti ni matamwe. 2 Maina ga mitume komi ni ibele nga aga. Lyu kwanza Simeoni(ywakemelwa Petro), ni Andrea kaka bake, Yakobo mwana wa Zebedayo, ni Yohana kaka bake: 3 Philipo, ni Bartelemayo, Thomaso, ni Mathayo, ntoza kodi, Yakobo mwana ba Alfayo, ni Tadeo, 4 Simoni mkananayo, ni Yuda Iskariote, ywa ansalitiye. 5 Haba komi ni ibele Yesu atikubatuma. Ni ywembe atibaelekeza kabaya, “Kana muyende seemu yabatama amataifa ni kana muyingii mumji wa asamalia. 6 Badala yake, mwayendeli kwa ngondolo babaobite ba nyumba ya Israel. 7 Ni mana kamuyenda, muhubiri ni kubaya, upwalume wa Nnongo waisa.’ 8 Mwaponye atamwe, mwayoye babawile, mwaponeye bene ukoma ni kugabenga nsela. Mupeylwe bure, mwapeye bure. 9 Kana mtole dhahabu, almasi, ao shaba mu’pochi yinu. 10 Kana mwaputwe mpuko nkati ya safari yinu, ao ngobo ya ngalabwa, ilatu au fimbo, kwa sababu mpanga kazi apalikwa alepelwe. 11 Mji wowoti ao ijijicha mujingii, mumpale ywa aminike mtame palo kachake pamwapala buka. 12 Ni nyumba yamwalowa jingya mwailobi, 13 Mana itei nyumba yastahili,

mao bake, ni mkamwana ni mao bake nchengowe. Nikilinganishe ni namani kibeleki cheno? mfano wa 36 Ni adui ywa mundu ywa nyumba yake. 37 Na bana babang'anda sokoni, babatama na kemelyana. ywalowa kuwapenda mao ni tate muno kuliko nenga 17 Ni kukoya, 'Twakombwi zomarimwainike kwa, abwaika kwa na ywapenda mwana wake nnalome Twatiombola, mwaleikwaa.' 18 Maana Yohana atiicha au mwana wake nnwawa ne aywo abwaka kwa. bila lya nkate wala nywaa divai, ni mubayage,'Aii na 38 Ywembe ywa kotoka putwa msalaba wake ni nchela.' 19 Mwana wa Adamu atiisa kalya no ywaa na kunikengama abwaika kwa. Ywa lowapala maisha mumaya ni kumila na nepi, mbwiga labe akusanga agaopeya. 39 Lakini ywalowa abeya maisha kwaajili ushuru na bene sambii, lakini hekima itanganikwa yango alowa kugapata. 40 Ywalowa kunikaribisha kwa matendo gake." 20 Yesu atumbwi kuakalipiya miji mwenga anikaribisha nenga, ni ywanikaribisha nenga akaribisha jwembe ywaniletike nenga. 41 Ni ywembe ywalowa kunkaribisha nabii kwa mwanja nabii alowa pokya sawabu ya nabii. Ni ywoywoti ywankaribisha mwene haki kwa mwanja mwene haki alowa pata sawabu ya mundu wa haki. 42 Ywoyoti ywalowa kumpeya kati bana baa, angalau kikombe cha mache go nywaa maimu, kwa mwanja anapunzi bango, kweli nenda kuwamakiya, ywembe aweza kwa kosa kwandela yoyoti sawabu yake."

11 Baada ya Yesu yomwa kwaeleza anapunzi
bake komi ni ibele atibuka pae yopundisha ni hubiri munuji yabe. 2 Ni Yohana atabilwe payowine mwapangage Kristo, atumite banapunzi bake, 3 Bakannokiya, "Wenga nga ywaapala icha, au kwi ni ywenge ywatunnenda?" 4 Yesu kaayagwa ni kukoya, "Muyende kum'bakiya Yohana gamgabona ni galogamugayowa. 5 Ipofu bandalola, iwete banda yenda, akoma banda pona, babakotokage yowa benda yowa kae, bandu babawile benda yoka kae, ni anyonge bahubiyilwe likowe linanoga. 6 Ni abarikiwa ywa kotoka kuniboniya masaka. 7 Ni bandu pababoi, Yesu ngatumbwa longela ni bandu kuhusu Yohana, "Kinamani chamwaiyei kukilinga kupongote mbonga ya yalendemiye linyei? 8 Lakini kinamani mwauei kukibona mundu ywaweti mangobo laini? Kwakweli, balo babawala ngobo laini batama munyumba, ni zaidi ya nabii. 9 Lakini mwatiboka lolekeya namani nabii? nga nylo nendakuwamakiya, na zaidi ya nabii. 10 Ayoo nga yolo ywaandikilwe, linga nitume talisi wango nnonge ya kuminyo yako, ywembe ngalima ndela yake. 11 Nenga niakokiya ukweli, kati ya bababeleksi ni nwawa btopo ywabile nkoto kuliko Yohana Mbatizaji. Lakini ywembe nchini mu utawala wa kumaunde nga nkolo kuliko ywembe. 12 Buka masoba ga Yohana mbatizaji mpaka leno utawala wa kumaunde upatikana kwa ngupu ni bandu bable ni ngupu, batola kwa ngupu. 13 Kwa mwanja manabii batitabiri mpaka wakati wa Yohana. 14 Ni mana itei mpala yeketya, yembe nga Eliya ywa Ni mana itei mpala yeketya, yembe nga Eliya ywa

kibeleki cheno? mfano wa 36 Ni adui ywa mundu ywa nyumba yake. 37 Na bana babang'anda sokoni, babatama na kemelyana. ywalowa kuwapenda mao ni tate muno kuliko nenga 17 Ni kukoya, 'Twakombwi zomarimwainike kwa, abwaika kwa na ywapenda mwana wake nnalome Twatiombola, mwaleikwaa.' 18 Maana Yohana atiicha au mwana wake nnwawa ne aywo abwaka kwa. bila lya nkate wala nywaa divai, ni mubayage,'Aii na 38 Ywembe ywa kotoka putwa msalaba wake ni nchela.' 19 Mwana wa Adamu atiisa kalya no ywaa na kunikengama abwaika kwa. Ywa lowapala maisha mumaya ni kumila na nepi, mbwiga labe akusanga agaopeya. 39 Lakini ywalowa abeya maisha kwaajili ushuru na bene sambii, lakini hekima itanganikwa yango alowa kugapata. 40 Ywalowa kunkaribisha kwa matendo gake." 20 Yesu atumbwi kuakalipiya miji mwenga anikaribisha nenga, ni ywanikaribisha nenga akaribisha jwembe ywaniletike nenga. 41 Ni ywembe ywalowa kunkaribisha nabii kwa mwanja nabii alowa pokya sawabu ya nabii. Ni ywoywoti ywankaribisha mwene haki kwa mwanja mwene haki alowa pata sawabu ya mundu wa haki. 42 Ywoyoti ywalowa kumpeya kati bana baa, angalau kikombe cha mache go nywaa maimu, kwa mwanja anapunzi bango, kweli nenda kuwamakiya, ywembe aweza kwa kosa kwandela yoyoti sawabu yake."

12 Lichoba lya sabato Yesu kapeta karibu ni mung'unda, anapunzi bake bable ni njala gabatekwa makasi no lyaa. 2 Lakini Mafarisayo pabagabweni goo, nga bammakiya Yesu aalagiye anapunzi bake baitekwana saliya bapanga Isoba lyange lusilwa lisoba lya Sabato." 3 Lakini Yesu ngaabakiya, "Munasoma kwa Daudi mwapangite wakati wabile na njala, bamope na bandu babile pamope nabo? 4 Mwayingii nyumba ya Nnongo no lyaa mikate ya madhabahu, na yabile kwaalali kachake kwi na balo bable nabo, ila alali kwaan saliya, batitabiri mpaka wakati wa Yohana. 14 makuhani? 5 Bado munasoma kwa kuhusu saliya, kwichapuya sabato, lakini ntopo ywa sitakiya? 6 Lakini

nilongela kachinu panga ywabile nkolo kuliko hekalu enda kunitaukyu, na ywa kutoka kumba pamope na abile pano. 7 taanga ayee ina maana gani, nipala nee enda palagana. 31 Kwa eyo nibaya kachinu, loba na sio sadaka, mpele kwa hukumu kwa benge kila sambi na kufulu bandu alowa kwa samiya, makosa. 8 Mana mwana wa Adamu nga Ngwana lakini kukufulu Roho Mtakatifu asamiya kwa. 32 Na wa sabato. 9 Yesu gabuka palo gayenda kuhekalu ywoyotwi ywalowa baya likowe kinyume sa mwana lyabe, linga kwabi na mundu mlemafwa luboko wa Adamu, alowa kusamiwa. Lakini ywolongela Mafarisayo ngaba naluya Yesu, kababaya, 10 "Je, kinchogo sa Roho Mtakatifu awyo basamwa kwa. 33 Ao kusitakiwa kwopanga sambi. 11 Yesu kaakokiya, upange mkongo panga unanoga na litundu lyake "Nyai kato yinu, abile ni ngondolo yumo, ni aywoo linanoga, kwasababu nkonga utanganikwa mutunda ngondolo atumbuki mulembwa lisoba lya sabato, gake. 34 Mwenga, wa lukolo lwa ng'ambo, mwenga ywakotoka kunapwa? 12 Je, kilebe chaako cha mwabaya muweza longela makowe gananoga? thamani, bora kunopwa mundu kuliko ngondolo! Kwasababu mikano ilongela buka mumwwoyo. 35 kwa eyo alali bai panga mema lisoba lya sabato." Mundu nzuri muakiba inanoga ya mwoyo wake gapita 13 Yesu kankoyea ywa mundu, "ngalowa luboko gananoga, na mundu mwou mu'akiba ou ya mwoyo Iwako"Ngalugoloya, ngalupona, kati lololwenge. 14 wake, ipita kilebe kinayangata. 36 Nenda kuwamakiya Lakini Mafarisayo ngabapita panja kabapanga ndela panga lisoba lya ukumu bandu balowapiya hesabu ya kumulaga. 15 Yesu patangite mpango woo ya kila likowe lyange mana lyabalongelage. 37 Kwa atiboka. Bandu banyansima batikunkengama, nga kuwa kwa makowe gako walowa balangilwa haki na aponea bote. 16 Abakiye kana babakiye bandu kwa makowe gako walowa hukumilwa." 38 Mwisho akanatanganikila kwa bananchima, 17 panga ilimi baazi ya aandishi ni Mafarisayo ngaban'yangwa yolo kweli, yabaite nabii Isaya, kaba 18 Linga, Yesu kababaya, "Mwalimu twapendi kubona ishara mtumishi wango ywanichewile, ywanimpendile, kwa kachako." 39 Lakini Yesu atikwayangwa ni kuakokeya, ywembe mwoyo wango utikumpenda. Nalowa beka "kibelekwi kinoite kwa ni sa umalaya kipala ishara Roho yango kunani yake, na alowa tangaza hukumu lakini ntopo ishara yailwapila kachako ila yulo ya nabii kwa mataifa. 19 Aangaika kwa wala lela kwa ngupu; Yona. 40 Kati nabii Yona mwaatami mundumbo lya aimiya kwa utambi wa upiya lyoi, mpaka pateta omba nkolo kwa masoba gatatu kilo ni mutwekati, hukumu no shida. 20 Kana auna tete lyalichubulila, nga nyoo mwana wa Adam alowa tama nkati ya kana aime tambi yoyoti wauluka lioi. 21 Na mataifa mwoyo wa bwhee kwa muda wa masoba gatatu balowa bana ujasili kwa lina lyake. 22 Mundu pilani kilo ni mutwekati. 41 Bandu baninawi balowa yema ngaminya na bubu, ywalobi moka banetike kwa Yesu. nnonge ya hukumu pamope ni ubelekwi wa bandu Ngamponiye, pamope ni mundu bubu pona na kipofu aba na balowa hukumilwa kwasababu batiloba kwa bona; 23 Bandu boti batisangala no baya, iweza makaburi ga Yona, linga mundu nkolo kuliko Yona wezekana mundu yoo mwana wa Daudi?" 24 Lakini abile pano. 42 Malkia wa kusini alowa katuka pa Mafarisayo pabayowine husu maujiza agoo, batibaya, hukumu pamope ni bandu ba mmelekwogu na kwa "Ayo mundu aboya kwa masetani kwa ngupu yake hukumu. Aisi boka mwiso wa dunia icha pekaniai mwene ila kwa Baheburi, mpendo wa masetani. 25 hekima ya Selemani, na linga, mundu fulani nkolo Lakini Yesu agatangite gabawenza na kwabakiya. "Kila kuliko Selemani abile pano. 43 Nchela pamoka utawala wautalanganike wene walowa alabika kwa, mundu, apeta pange mimache kapala pompomolya, na kila nyumba yayalowa lalanganika bene yayema ila mana akotwike kupabona. 44 mwisho baya mbala kwa. 26 Mana itei nchela alowa kumoya nchela, buyangana kunyumba yango kwa mboi. mana aikoli inda kipenga muakili yake mwene. 27 Kwa kitwi yumo nyumba isafishilwe na ibi tayari. 45 Alowa utawala wake walowa yema? Na mana itei niboya kelebuka na kwaleta benge roho njapu saba bababile nchelakwa ngupu ya Belizabuli, babafata mwenga abaya sana kuliko ywembe isa tama bote palo. Na babuya nchela kwa ndela ya kele? kwa ndela ya hali yake baa mbaya kuliko ya mwanzo. Ngamwalowa balowa ba akimu winu. 28 Na mana kanibuya nchela panga kwa ubelekwi wono mwou. 46 Wakati Yesu kwa ndela ya Roho wa Nnongo, bai utawala wa kalongela umati linga mabake na akinanunabe bayemi Nnongo uichile kachinu. 29 Ni aweza buri yingwa panja, kabampala." 47 Mundu yumo atikummakiya, nyumba ya mwene ngupu najiba, bila kutaba mwene "linga maobako na akinanunango bayemi panja, ngufu wete? Ngawenza yiba ilebe yake buka nkati bapala longela na wenga." 48 Lakini Yesu kayangwa ya nyumba. 30 ywoyotwi ywakotwike baa nanee ni kuakokeya ywaammakiye mao bango nyai? Ni

anuna bango aki'nyai? 49 Nga alangwa anapunzi ywapandike mumaliwe nga yolo ywaliyowine likowe bake nobaya, "Linga, aba nga mao ni anuna bango! 50 Mana ywoywoti ywagapanga gabapendi Tate bango ywaabile kumaunde, mundu ywo nga nongo wango mno bwango na mao bango."

13 Kwa masoba ago Yesu atiboka kaya ni tama bwega ya bahari. 2 Kipenga sabandu satikusanyika kwa kutindiya, ajingi kati ya ngalaba natama nkati yake likundi lyoti lyayema kwiye ya bahari. 3 Boka po Yesu alonngela makowe gananchima kwa mifano, Atibaya, linga, mpandi ayei pana. 4 Wakati kapanda mbeyu yenge yatumbuki bwega ywa ndela na iyuni batu kuichonywa. 5 Mbeyu yenge yatomboki paliwe, napembe ando waichene, nayabalike lakini kwo kosekana ukando wakoikwa. 6 Nalimu palubai watiyoma mana yabile kwa na ndandai no yoma. 7 Mbeyu yenge yatomboki kumimimwa. Mikongo yene mimimwa yatikola na kwiingilya. 8 Mbeyu yenge yatomboki paukando wananova na pambika matunda, yenge mia jomo, yenge sitini na yenge thelathini. 9 Ywa abii ni makutu ayowe. 10 Anapunzi bake bateisa na kummakiya Yesu, "mwanja namani ulongela na kipenga sa bandu kwa mifano?" 11 Yesu kayangwa ni kuakokeya, "Mupeyilwe upendeleo wo tanga siri ya upwalume wa kumaunde, ila kachabe banapeyelwa kwaa. 12 Lakini ywoywoti ywabile nacho, ywembe alowa yongekelwa muno, na alowa pata faida ngolo, ila ywaabie kwa kilebe hata chelo kichunu chaabile nacho alowa pokonyolwa. 13 Kwa eyo nilongela nabo kwa mifano kwa mwanja kwale babone, kana baibone kweli. Na ingawa bayowa kana bayuwe wala tanga. 14 Unabii wa Isaka utimile kachabe, ngolo wa baite "Yowa mwalowa yowa, lakini mwaelewa kwa, bona mwalowa bona lakini mwatanga kwaa. 15 Na mumimwoyo ya bandu ibii mulubendo nonopa yowa na bawiliwiti minyo yabe, kana baweze bona kwa minyo yabe, ao yowa kwa makutu gabe au tanga kwa miyo yabe, bapele kunigalambukwa kae, na mbele kwaponea." 16 Ila minyo ginu gatibalikilwa, mwaya genda bona, na makutu ginu mwanja genda yowa. 17 Kweli nenda kuamakiya manabii bananchima na bandu bene haki babile na hamu ya kugabona makowe galu gamugabona, na bawezike kwaa kugabona. Batitamaniya kugayowa makowe galu gamugayowa bagayowine kwaa. 18 Tubwe mupekani mifano wa mpandi. 19 Wakati ywoyoti ywalowa yowa likowe lya utawala na kana atitange, nga ncchela icha kukitola chakiyomwile pandikwa mumwoyo nkati wake. Hayee nga mbeyu yaipandile mbwenga ya ndela. 20 Ywembe na kulipokya upesi kwo pulaika. 21 Bado ntopo ndandai nkati yake, nopumuliya kwa muda mwipi matatizo ao mateso pagapita kwa mwanza likowe kwikobala ghafla. 22 Ywa pandikwe mumimwa, aya nga yolo ywaliyowine likowe lakini maangaiko ga dunia no kongana ni utajiri kulingilya lelo likowe lya kana pambika matunda. (aiōn g165) 23 Ywa apandilwe pa ukando unanoga, nga yolo ywaliyowine likowe ni kultanga. Hyo nga ywapambike matunda no yendelya pambika limo zaidi ya mara mia, yenge sitini, yenge thelathini." 24 Yesu apei mfano wenge, kabaya. Utawala wa kumaunde ulandanishwe ni mundu jwapandike mbeyu inanoga mung'unda wake. 25 Lakini bandu pabapabagonjike, mbii wake nembe atiicha panda manyei nkati yangano ngakabuka kachake. 26 Baadae ngano paibalike no pweka, na manyei nembe gatipweka nagembe. 27 Na atumishi ba mwene nng'unda battiicha nakummakiya, Ngwana, hupandike kwa mbeyu inanoga mung'unda wako? Ibikitwi kwi na manyei? 28 Nga bakiya, mbii ngapangite nyoo, Atumishi gabammakiya, "Tugatupwe" 29 Mwene ng'unda ngabaya, "hata, pamwalowa tupwa manyei mwalowa tupwa ni ngano. 30 Mugaleke gakue pamope mpaka wakati wouna, wakati wo una nalowa kwabakiya babauna, "Wete mugatupwe manyei mugatabe makenda makenda ni kugayocha mwoto, na mwikusanyi ngano mulighala lyango. 31 Boka po Yesu abakiye mfano wenge. "Upwalume wa kumaunde ulandine na mbeyu ndebele nayo mundu atikwitola na kwipamda mung'unda wake. 32 Mbeyu ye njene sana kuliko mbeyu yenge yoti. Lakini mana ikoi lopokwa kulliko yoti mubustani, pana kati nkongo, mpaka kiyuni chenge iyumba mundambe yake. 33 Nga kaabakiya mfano wenge kai, "Upwalume wa kumaunde ubi kati mandibale ngalo gatweti mnwawa no yangabana ipemo itatu kwa bwembe mpaka ilole. 34 Aga goti Yesu atiabakiya nkati ya kipenga sa bandu petya mifano. Na bila mifano abatei kwa kilebe chochote kachabe. 35 Ayee ywabi na mana panga gote gabalongei manabii gaweze timya, palyo pabaite, naliwa yuwa nkano wango kwa mifano. Nalowa longela makowe galu iyilwe boka mumisingi ya dunia. 36 Mwisho Yesu kakileka sa kipenga sa bandu buya kaya, Anapunzi bake batikunyendelya ni kummakiya, "Utuyongoli mifano wa manyei ya kumigunda." 37 Yesu kayangwa ni ukoya, "Ywapanda mbeyu inanoga nga mwana wa Adamu. 38 Mng'unda nga dunia, mbeyu inanoga, aba nga bana ba utawala, Na manyei nga bana ba yolo nnau na kibii sakipandike ncchela. 39 Na mauno ni

mwisho wa dunia, babauna nga malaika. (aiōn g165) 40 Kati mwagabile kusanyilwa ni yoselwa mwoto, Nyongawabaa mwisho wa dunia. (aiōn g165) 41 Mwana wa Adamu alowa kwatuma malaika bake, ni kubaleta mu upwalume wake ni makowe gati gagasabilwe ni sambi ni balo babapanga makosa. 42 Balowa bana kilelo na tauna mino. 43 Na bandu bene haki bamelemyta, kati lisoba mu utawala wa Tate bake. Ywembe ywabii na makutu ni ayowe. 44 Upwalume wa kumaunde ubi kati akiba yabaiyembi mung'unda. 45 Kae Upwalume wa kumaunde ubi kati mundu jwapanga biashara ywapala madini gene thamani. 46 Paibweni yelo yene thamani, ayei bene ya kila kilebe abile nacho ni akapemia. 47 Upwalume wa kumaunde kati lupelele lwalubile kati ya bahari, no panga lukumba iumbe ya kila aina. 48 Palutweti lupelele baluhuti bwega. mwisho batanganite pae ngabakulya ilebe yoti kati ya chombo lakini yango thamani baitaikuli kitalu. 49 Yalowa baa nyonyonyo wakati wa mwisho wa dunia malaika balowa icha na kwabangana bandu abaya boka nkati ya bandu azuri. (aiōn g165) 50 Ni kwataikwa mulitanuli lya mwoto, kwalowabana ilelo no saga mino. 51 Mutangite makowe goti aga? Anapunzi kabayangwa, "Elo", 52 Boka po Yesu kabakokeya, "Kila mwandishi ywabile mwanapunzi wango wa utawala alandana ni mwene nyumba jwapiya mu'akiba yake ilebe yaayambe ni ya zamani." 53 ikawa Yesu payomwoi mifano eyo yoti, atiboka pandupo. 54 Ni Yesu paikite pa nkoa wake apundisha bandu mu'sinagogi. Mwisho wake bende shangala no baya, "Kwako kwagapatike mapundisho alombo bake tubi nabo papano? Bai mundu yolo gaa miujiza yee? 55 Mundu yoo nga yolo mwana wa selemala? Mariamu nga mao bake kwa? nongo Yesu. 2 Atikuakokeya atumishi bake, "Ayoo nga Yohana mbatizaji atiyoka boka mukiwo. Na yelo ngupu ibii kunani yake." 3 Maana Herode abile amooywite Yohana atabite na kuntaikwa muligereza kwa mwaa ya Herodia, nnyumbowe Filipo kaka bake. 4 Kwa kuwa Yohana atikuakokeya, "Alali kwa kuntola ywembe panga nyumbowe." 5 Herode apala kumulaga lakini ayogwipe bandu kwa mwanja bamweni Yohana panga nabii. 6 Lakini lisoba lyu abelekwile Herode paliikite mwanja wa Herode atiina pakatikati ya bandu ni kumpulaisa Herode. 7 Kwa yangwa ahadi yake kwo lapa panga alowa kumpeya chochote chalowa luba. 8 Baada ya kushauriwa ni mao bake, atibaya, "Nenga kwataikwa boti mulitanuli lya mwoto, na akwo kwalowa unipei ntwe wa Yohana mbatizaji mukikombe." 9 Mpwalume atisiktitika kwa chalobite mwanja wake, lakini kwa kilapo chake, na mwanja bote babanile pachakulya pamope abaite panga ipangike. 10 Ayei tolelwa Yohana mbatizaji muligereza. 11 Lenga Mundu atikuibona na kwiiya. Katika pulaika kwake ngayende pemeya kila cha bile nacho na kuupema yolo mwanja na kupeleka kwa mao bake. 12 Ni ng'unda. 13 Ni thamani. 14 Mwisho upwalume kusika, baadaye bayei kummakiya Yesu. 15 Ni thamani. 16 Paibweni yelo yene thamani, ayei bene ywembe Yesu payowine goo, ngaitenga buka pandu palo ngayenda nkati ya mashua kayende pandu paki yake. Ni kipenga sabandu pabatangite paile batekunkengama kwa magolo buka mijini. 17 Ni thamani. 18 Upwalume kijijini bakapemi chakulya. 19 Ngaabakiya, "Ntopo kijijini bakapemi chakulya." 20 Ngabalya kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. 21 Ngaabakiya, "Pano tubile ni mikate mitano kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. 22 Ngaabakiya, "Pano tubile ni mikate mitano kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. 23 Baada ya kwalaga umati batame pae pamanye. Katola mikate mitano ni zamani." 24 Ngaabakiya, "Pano tubile ni mikate mitano kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. 25 Ngaabakiya, "Pano tubile ni mikate mitano kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. 26 Ngaabakiya, "Pano tubile ni mikate mitano kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. 27 Ngaabakiya, "Pano tubile ni mikate mitano kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. 28 Ngaabakiya, "Pano tubile ni mikate mitano kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. 29 Ngaabakiya, "Pano tubile ni mikate mitano kipenga cheno cha bandu bayende bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe.

14 Muda woo Herode ayowine habari kuhusu Yesu. 2 Atikuakokeya atumishi bake, "Ayoo nga Yohana mbatizaji atiyoka boka mukiwo. Na yelo ngupu ibii kunani yake." 3 Maana Herode abile amooywite Yohana atabite na kuntaikwa muligereza kwa mwaa ya Herodia, nnyumbowe Filipo kaka bake. 4 Kwa kuwa Yohana atikuakokeya, "Alali kwa kuntola ywembe panga nyumbowe." 5 Herode apala kumulaga lakini

kummakiya, "Icha." Petro ngapita nkati ya mashua nga tyanga nnani ya mache kuyenda kwa Yesu. **30** Lakini Petro pakayabweni mawimbi, atiyogopa, ngatubwa zama pae, ngapakema, "Ngwana, unilopwe." **31** Upesi mungalaba, ni mbonga ya kotwikupuma. **33** Anapunzi bwega ni kwaleta atamwe woti. **36** Batikunnoba kuwa bakamwe ngobo yake, ni bengi balo bakamwi ngobo yake baponyike matamwe yabe.

Lakini ilebe yoti yaipita mukano ipita nkati ya mwoyo. Ngainyenya uchapu. **19** Kwa mwanja mumwoyo ipita mawazo mabaya, bulaga, umalaya, usalati, makowe gaganyenza mundu uchapu lakini lya bila ni kummakiya, "Wenga imani yako njene. Mwanja uluwa maboko kumpanga kwaa mundu uchapu." **21** namani wabi ni masaka?" **32** Na Yesu ni Petro bayingi mungalaba, ni mbonga ya kotwikupuma. **33** Anapunzi upande wa Tiro na Sidoni. **22** Linga aichi nnwawa mungalaba ngabamwabudu Yesu no baya, "Kweli ywakanani buka upande woo ngakemelya kabaya, wenga wa mwana wa Nnongo." **34** Bapayomwile loka, baikite pannema wa Genesareti. **35** Ni bandu pa eneo lyoo pabatangite Yesu, batibakiyana kila sehemu ya bwega ni kwaleta atamwe woti. **36** Batikunnoba muno kunnoba, kakabya, "Mumoye ayende kachake, mana atupangyandoti." **24** Yesu kayangwa ni kuabakiya, Nitumilwe kwaa kwamundu ywoywoti ila kwa ngondolo babaobite ba munyumba ya Israel." **25** Lakini atticha no lita nnonge yake, ngabaya "Ngwana uniyangatiye"

15 Nga mafarisayo ni baandishi baisi kwa Yesu buka Yerusalem, no baya, **2** "Mwanja namani anapunzi bako babomwa makowe ga apendo? Mana bauluwa kwa maboko gabe mana kaba lyaa chakulya." **3** Yesu kaayangwa ni kwabakiya, "Ni mwenga namani mwibomwa saliya ya Ngwana kwa sababu ya apendo winu? **4** Mana Nnongo atibaya, 'Mwaeshimu tate bako ni mao bako, ni ywalongela ngananyata kwa tate bako ni mao bako, alowa waa.' **5** Lakini mwenga mubaya, 'Kila ywaammakiya tate bake ni mao bake,' "Kila msaada walowa kupata uboka kachango sayeno zawadi buka kwa Nnongo," **6** "Mundu yo ntopo sababu ya kwamuishimu tate bake. Kwa aina yee mwitekwaniye likowe lya Nnongo kwa sababu ya masilai ginu. **7** Mwe mwalaus, kweli kati Isaya mwabaithe husu mwenga pabaite, **8** 'Bandu baa baniheshimu kwaa nenga kwa mikano yabe, lakini miyo yabe ibii kutalu na nee. **9** Baniloba bure kwa mwanja bapundisha mapundishu gabalangi bandu.'" **10** Nga likema likundi ni kwabakiya, "mubekani ni mutange-**11** Ntopo klebe chakiyingga munkano wa mundu chakinyeya mundu uchapu. Ila chakipita munkano, hacho gakinyenza mundu uchapu." **12** Nga anapunzi bake ngabayendelya no baya, ngabalongela ni Yesu, "Je!, utangite mafarisayo pabayowine lelo likowe litikwalumiya?" **13** Yesu kayangwa ni kwabakiya, "Kila mtombo wa kotwike panda lalebangba ba mbinguni aupandike kwaa walowa luputwa. **14** Mwaleke kichabe, bembe viongozi bange minyo, Ni mundu ngeminyo mana kampeka ngeminyo aupandike nyine bote abele batumbukya mulembwa." **15** Petro kayangwa ni kummakiya Yesu, "Utubakiye twenga maana ya mfano goo. **16** Yesu kayangwa, "Na mwenga mnelewite kwa?" **17** Mwenga mwabona kwaa kila chakiyenda mukano kipetya nndumbo na yenda kulindi? **18** Lakini ilebe yoti yaipita mukano ipita nkati ya mwoyo. Ngainyenya uchapu. **19** Kwa mwanja mumwoyo ipita mawazo mabaya, bulaga, umalaya, usalati, makowe gaganyenza mundu uchapu lakini lya bila ni kummakiya, "Wenga imani yako njene. Mwanja uluwa maboko kumpanga kwaa mundu uchapu." **21** namani wabi ni masaka?" **32** Na Yesu ni Petro bayingi mungalaba, ni mbonga ya kotwikupuma. **33** Anapunzi upande wa Tiro na Sidoni. **22** Linga aichi nnwawa mungalaba ngabamwabudu Yesu no baya, "Kweli ywakanani buka upande woo ngakemelya kabaya, wenga wa mwana wa Nnongo." **34** Bapayomwile loka, baikite pannema wa Genesareti. **35** Ni bandu pa eneo lyoo pabatangite Yesu, batibakiyana kila sehemu ya bwega ni kwaleta atamwe woti. **36** Batikunnoba muno kunnoba, kakabya, "Mumoye ayende kachake, mana atupangyandoti." **24** Yesu kayangwa ni kuabakiya, Nitumilwe kwaa kwamundu ywoywoti ila kwa ngondolo babaobite ba munyumba ya Israel." **25** Lakini atticha no lita nnonge yake, ngabaya "Ngwana uniyangatiye"**26** Ati kunyangwa no baya, "Inogite kwa tola chakulya cha bana na kwataikulya mabwa," **27** Ngabaya, "sawa, Ngwana, hata nyoo mabwaa achene lyaa chakulya chakitomboka pameza ya ngwana wabe." **28** Nga Yesu kayangwa no baya, "Nwawa, imani yako ngolo. Naipangilwe kachako kati ya ywapala." Ni mwinja wake ngapona kwa muda wo. **29** Yesu atiboka mahali palo ni yenda karibu ni bahari ya Galilaya. Boaka po ayei pakitombe no tama kwoo. **30** Kipenga kikolo sa bandu chayei kachake, ni kunelya iwete, bangeminyo, mabubu, babalemile na benge, bababile atamwe baabekete pama ngologa Yesu lenga aponeye. **31** Ni kipenga satisangala pabamweni mabubu kabalongela, ilema kababa akoto, iwete kabayenda na bangeminyo kabalola. Batikumsifu Nnongo wa Israel. **32** Yesu ngaakema anapunzi bake kaakokeya, "Nikiboni huuruma chelo kipenga cha bandu, kwa mana chabile na nenga masoba gatatu bila lya kilebe chochoti. Niwesa kwaa kwalaga bayende bila lyaa, bakana induka mundela." **33** Anapunzi bake, kabammakiya, "Kwaako kwatuweza pata mikate yanyansima na pano papongote yo yukuta umati nkolo kiasi cheno? **34** Yesu kaakokeya, "Mubile na mikate ilenga? kabawaywa, "saba ni omba achene." **35** Yesu ngabakiya mwabakiye bandu batame pae. **36** Atweti yelo mikate saba na balo omba achene ni baada ya shukuru, ngaimetwana na kwaapeya anapunzi bake. Anapunzi bake ngabapeya bandu. **37** Bandu boti kabalya ni yukuta, ngaba kusanya ipande ya kulya yai igalile ipande ipande, yalwelii itondo saba. **38** Boti bababile analome elfu ncheche bila alwawa na bana. **39** Boka po Yesu kaalangya bayende kachabe ni kujingya mungalaba ni yenda sehemu ya Magadani.

16 Mafarisayo ni masadukayo batikun'yendya Yesu kwa makowe ganansima mumaboko ga apindo ni ni kun'geya apange ishara boka kumaunde. apindo ga makuhani ni aandishi, bulangilwa ni yoka 2 Lakini Yesu kabayangwa ni kuabakiya "Pakibile lisoba lyene tatu. 22 Yesu kamtola Petro pambwega kitamunyo mubaya panga hali ya upepo sapi, kwa na kumkalipya kummakiya, "Likowe le libekutala na mana kunani kwakongolwike. 3 Na kindai mwenda wenga, Ngwana, hale kana libiti kachako. 23 Lakini baya, Hali ya upepo leno inanoga kwa kuwa kunani Yesu atigalambuka ni kummakiya Petro, ubuyangane kukele na maunde ngati wekelya kunani kwot! nchogo yangu nchela! wenga wa kibo kachango, kwa Mwenda kutanga mwakubile kunani, lakini muweza kuwa ujali kwaa makowe ga Nnongo, ila makoge ga kwa tanga ishara ya nyakati. 4 Kibeleko kichapu ni bandu." 24 Boka po Yesu kaabakiya anapunzi bake, cha umalaya kipala ishara, lakini ntopo ishara yeioti "Mana mundu ywoywoti ywapala kunikengama nenga, yailowa peyelwa, isipokuwa yelo ya Yona, boka po lazima aikane mwene, aupotwe msalaba wake, ni Yesu kabaleka ni kuyenda kachake. 5 Anapunzi baisi anikengame. 25 Kwasababu ywapala kugaokoa upande wana ibele, lakini balibalile potw a mikate. maisha gake alowa gaobeya, na kwa ywoywoti ywa 6 Yesu kaabakiya, "Mwitahazari ni mube makini no abeya maisha gake kwa ajili yango alowa galamiya. kwo lola mafarisayo ni masadukayo." 7 Anapunzi 26 Je! faida gani ywalowa ipata mundu mana aipatike ngabalaluyana na kababaya, "Kwa mwanja tupotwi dunia yoti lakini aobiye maisha gake? 27 Kwa maana kwaa mikate." 8 Yesu atangite sabawasa no baya, mwana wa Adamu alowa icha mu'utukufu wa Tate mwenga mwabene imani njene, mwanja namani au muna kombokya kwaa yelo mikate mitano kwa bandu elfu tano, ni itondo ilenga muikusanyile? 10 Au mikate saba kwa bandu elfu nccheche, ni itono ilenga yamwaputwike? 11 Ible kitiwi panga munatanga kwaa yopanga nabile nilongela na mwenga kunani ya mikate? mwilendele na mwiazali na lola kwa mafarisayo ni masadukayo." 12 Ngabatubwa tanga panga kumbe abakiya kwa husu kuazari ni mikate yai loi, ila kwiazari na mapundisho ga mafarisayo na masadukayo. 13 Wakati Yesu paikite ku'Kaisaria ya Filipi kaalaluya anapunzi bake kabaya, "Bandu bakoya mwana wa mundu nga nyai? 14 Kababaya, wenge wakukema Yohana mbatizaji, benge bakukema wa Eliya, ni benge, bakukema Yeremia, au wa nabii yumo wa manabii. 15 Kaabakiya, ni mwenga mwaniureka nenga na nyai? 16 Simoni Petro kabaya, "wenga wa Kristo mwana wa Nnongo ywa bii nkoto." 17 Yesu kan'yangwa ni kunkokeya, "Utibarikilwa wenga wa Simoni Bar Yona, kwa mana miyai ni nyama yongolike ale, ila Tate bango ywaabile kumaunde. 18 Na nenga nendakubakiya panga wenga wa Petro, ni kunani ya liwe linalowa kulichenga likanisa lyango. Milwango ya kuzimu yalishinda kwaa. (Hadés g86) 19 Nikupeya wenga funguo ya utawala wa kumaunde. Chochoti ukipangite mu'dunia chatapilwa hata kumaunde, ni chochote chawalowa kukiyowa mu'dunia chalowa yongolewa ni kumaunde. 20 Boka po Yesu kababakiya anapunzi bake kana mwam'bakiye mundu ywoywoti panga ywembe ni Kristo. 21 Boka muda woo Yesu atumbwi kuwabakiya panga lazima ayende Yerusalem, yoteselwa na

17 Lisoba iya sita Yesu atikuwatola pamope ni ywembe Petro, Yakobo, ni Yohana nnunawe, kaatola mpaka kunani ya kitombe kilacho. 2 Atibadilishwa nnonge yabe. Kuminyo yake kwatimelementa kati lisoba ni ngobo yake yabonekine yamelemetya kati bweya. 3 Linga halo baptike Musa ni Eliya, kalongela nakwe. 4 Petro kayangwa ni kummakiya Yesu, "Ngwana, bora kachitu twenga tube pano. Mana upendile, twalowa chenga pano ibanda itatu-chimo chako, chimo cha Musa ni chenge cha Eliya." 5 Wakati kabalongela, linga liunde lyuu lyatikwawekelya, na linga ngalipita libole buka muliunde kai baya, "Ayoo nga mwana wanga ywanimpedile na ywembe mumpekan." 6 Anapunzi bake pabayowine ago, ngabatula baye wakukama ni batiyogopa muno. 7 Boka po Yesu klaisa kuwakamwa ni kuabakiya, "Katukange wala kana tuyogope." 8 Kabakakatuka kabalolekeya kunani lakini bamweni kwaa mundu ila Yesu kichake. 9 Napabile kabauluka kikitombe, Yesu kaalangya, "Kana mwabaye husu mwamugabweni mpaka mwana wa Adamu kayoka boka mu kiwo. 10 "Anapunzi bake batikunala, kababaya, "Mwanja namani aandishi babaya panga Eliya alowa isa wete? 11 Yesu kayangwa kuabakiya, Eliya alowa isa kweli na alowa buyanganiya makowe goti. 12 Lakini biamakiya mwenga, Eliya ayomwile icha, lakini bamtagite kwaa-Badala yake, bampangii makowe ngabapala bembe. Nga noy mwana wa

Adamu alowa teseka kwa maboko gabe." 13 Nga anapunzi bake batangite panga alongelange habari ya Yohana mbatizaji. 14 Paikite pa kipenga sa bandu, mundu yumo atikuwayendelya, apigite magoti nnonge yake, ni kummakiya, 15 "Ngwana, umonii lwongo mwana wango, maana abi ni kyunda unda no teswa muno mana mara ganansima atombokya mumwoto au mumase. 16 Nanetike kwa anapunzi bako, lakin bawezike kwaa kumponeya. 17 Yesu kayangwa, "Mwenga mwaubelei wange aminiya na chakiaribike, nilowa tama namwenga hata bakibawi? nnete hapa kwango." 18 Yesu atikumkemya ncchela nga mmoka munchembe aponi buka saa yelo. 19 Ni anapunzi banyendeli Yesu kwa siri ni kunnaluya, "Mwanja namani twenga tushindwe kumponeya? 20 Yesu kaabakiya, "Kwasababu ya imani yinu njene. Kweli nenda kuwamakiya, mana mwa baa na imani hata njene kati nombo ya mbeyu ya haradari mwalowa kukibaya kitombe cheno, boka apa na uyende kolo, na wembe walowa ama chalowabaa kwa kilebe chachalowa shindikana kachinu. 21 (Muzingatie: makowe ga mstari wa 21 "lakin aina yee ya ncchela awezekana kwaa boka, ila kwa loba na funga" gabonekana kwaa ukurasa wa zamni) 22 Wakati pabile bado Galilaya, Yesu kabakiya anapunzi bake, "mwana wa Adamu alowa yeylewa maboko ga bandu. 23 Nalowa kumulaga, na lisoba lineitatu kwa ga Tate binu ywa kumaunde panga kati ya ayoka." anapunzi batihuzunika muno. 24 Na pabaikite yumo ywa achene ba baobe. 15 Mana nongo wako Kapernaumu, bandu babakusanya kodi ya nusu shekeri kaban'yendelya Petro no baya, Je mwalimu winu endalipa kodi ya nusu shekeli? 25 Kabaya, Yesu kalongela na Petro wete no baya, uwacha namani Simoni? afalme ba dunia, pokya kodi au ushuru buka kwa nyai? Kwa balo babatawala buka kwa ageni? 26 Wakati Petro pabaite, "buka kwa ageni" Yesu kammakiya, kwahiyu atawaliwa batiboyelwa kulepi. 27 Lakini kana tuwapange atoza ushuru kabapanga sambi, yenda kubari, taikulya ndoano na unopwe yulo omiba ywalowa isa ywa kwanza wanyamiye kano wake, walowa kwibona shekeri jimo. witole na akapei atoza ushuru kwa ajili yango na wenqa.

kumpokya mwana mnele kwa lina lyango anipokya nenga. 6 Lakini ywoywoti ywasababisha jumo kati ya alele aba babaniaminiya asi, yalowa panga bora kwa mundu ywp liwe likolo lyo sangya likatabilwa paingo yake ni, tumbukilwa mu'bahari. 7 Ole kwa dunia kwasababu kunumiya! kwa mana ntopo namna kwa wakati wo icha, lakin ole kachake kwa mundu yolo wakati woo yaicha kwaajili yake! 8 Katiluboko lwako litukusababisha kukwazika, ukate ni utaikwe kutalu ni wenga bora kachako wenga jingya muuzima ubile ntopo luboko au kilema, kuliko taikulikwa mumwoto wa machoba gangunganikwa ubile na maboko goti na magolo goti. (aiōnios g166) 9 Lyo lyako mana likukoseyite, ulitupwe na ultaikwe kutalu ni wenga. Bora kachako wenga ujingii mu uzima na liyo limo, kuliko taikuliwa kumwoto wa masoba yangetomoka ubile ni minyo yoti. (Geenna g1067) 10 Linga panga kana mwazarau jumo ywa achene baa kwa mana nenda kuwamakiya panga kumaunde kwii na malaika bembé masoba goti, kaba ulolekeya kuminyo kwa Tate bango ywabile kumaunde. 11 Muwaza namani? Mana itei mundu abi na ngondolo mia jimo yumo aobe, Je! aweza kwaleka tisini na tisa ya kitombe na yenda kwapala yolo yumo ywaobite? 13 Na mana amweni, kweli nenda kuwamakiya, alowa kumpulaikya kutiloo tisini na tisa babakotwiwe obe. 14 Nga nyo mapenzi Mana akuyowine wapanga ukelebwiye nnongo'wo. 16 Lakini mana akuyowine kwa, wapotwe alongo bengé abele au atatu mana kwa mikano ya ashahidi abele au atatu kila likowe liweza yomoka. 17 Na mana asalawile kukupekania, ulibakiye li'kanisa likowe lyoo, mana asalawite kae kulipekania likanisa, bai na abe kati mundu wa dunia na ywalonga ushuru. 18 Kweli nenda kuamakiya, chachatabilwa mu'dunia na kumaunde kilabilwe na chochote chachayongoyelwe mu'dunia na kumaunde kiyongolike. 19 Kae nenda kuamakiya panga bandu kati yinu mana bayeketyaniye kunani ya kikowe lyolyote mu'dunia kabaloba, halyo 20

18 muda woo anapunzi bake batiicha kwa Yesu ni kummakiya, "Nyai ywabile nkolo mu'utawala wa kumaunde?" 2 Yesu kaankema mwana nchunu kammeka nkati yabe, 3 No baya, "Kweli nenda kuamakiya, mana mukotwike tubu no panga kati mwabana alele muweza kwaa jingya mu utawala wa Nnongo. 4 Kwa eyo woywote ywalowa kuuluya kati mwana mnele, mundu kati ywo nga nkolo mu'utawala wa kumaunde. 5 Ni mundu ywoywoti ywalowa

Mathayo

batikunnetya kachake na ywembe alonge lwage Lakini Yesu kaabakiya, "Mundu kwaa ywaweza tama talanta elfu komi. 25 Mana abile nacho kwaa Cleopata, kichake, ila kwa balo babapeylilwe. 12 Kwasababu Ngwana wake alangi apemeyelwe, nyumbowe bana babile benembende bababelekwile buka ya mao bake na kila kilebe chabile nacho, na alepe. 26 Nga babe. Ni kae kwi na bene mbende babaipangile kwa aywo mmunda ngalabukya, apiyite magoti nnongi sababu ya utawala wa kumaunde ywaweza pokwa yake kabaya, "Ngwana unipumiliye nenga, nalowa mapundisho ga na agapoki." 13 Alafu baneti baadhi kukulepa kila kilebe'. 27 Nga aywo Ngwana wa ya bana achene linga abeki maboko kunani yabe na mmunda ywo, mana abina uruma, atikunneka na kwaloya, lakini anapunzi bake bende kwakerebuya. kusamwa deni lyo 28 Lakini mmunda ywo atiboka 14 Ila Yesu atikwabakiya, "Mwaleke bana achene, wala na kumpata mmunda yumo katika amanda benge, kana mwakanikiye icha kachango, kwamana utawala ywa nnongage dinari mia. Atikumwuta, na kunkaba wa kumaunde ni wa bandu kati baa. 15 Ni ywembe pa'ingo, na kumakiya, "Unilepe chanikulenga.' 29 nga abekya maboko gake kunani yabe, na mwisho Lakini yolo mmunda ywenge atikukilikitya ni kunnoba ngaboka palo. 16 Linga mundu yumo kaisa kwa muno, kabaya, "Unipumiliye, nalowa kukulepa." 30 Yesu na kumakiya, mwaliwu kikowe gani kinanoga Lakini mmunda ywa kwanza atikana. Badala yake ayei kuntaba kuligereza, paka palepa deni lyake. 31 Pababweni amanda wenge chelo chakipangite. mwanja namani unilaluya kila begani kinanoga? kwi Batikasirika muno Batiisa ni kummakiya Ngwana na yumo bai ywabile mwema lakini mana upendi wabe kila kilebe chakipitike. 32 Boka po ngwana wa kupata ukoto, mwikamwe saliya ya Nnongo." 18 atmanda yolo ankemite, ni kummakiya, 'wenga wa mmunda mmaya, nitikusanya wenga lideni lyako kana usalau, kana wabe malaya, kana wabe mwii, lyoti kwa mwanja wati niloba muno. 33 Ywabile kana walongela ubocco. 19 Uwaeshimu Tate bako na ni wenga ukaba na huruma kwa mmunda nyino mao bako, na upende jilani wako kati mwawipendi kati nenga mwanikuhurumiye wenga? 34 Ngwana wa mwene." 20 Mundu yolo ngammakiya, "Makowe wake atikasirika muno ni kwapeya askari watesa mpaka apalepa lideni lyake. 35 Eyo nga Tate bango ba kumaunde ngabalowa panga, manaite nkolikwe samyana mwalongo sika kwa mwoyo winu".

19 Yapiti wakati Yesu payomwi makowe go, ayei Galilaya na ayei kupaka wa Yudea nnonge ya libende lya Jordani. 2 Kipenga kikolo chatimkengama, na atikwaponiya kwo. 3 Mafarisayo gabauyendelya, kabampaya, kabammakiya, "Je halali mundu kunneka nyumbowe kwa sababu yoyoti? 4 Yesu kayangwa ni kwaabakiya, "Musomite kwaa, panga ywembe ywaumbite hapo pakwanza aumbite nnalome ni nwawa? 5 Na kae kabaya, Kwasababu ya nnalome alowa kunneka Tate bake ni mao bake no longela na nyumbowe, ni abele balowa ba mundu yumo?" 6 Kwahi abele kwaa kae, Ba chalumbine Nnongo, mundu yoyoti kana atenganshe." 7 Ngabamakiya, "Tubwe mwanza mani Musa atubakiye tupiye hati ya talaka na kunneka?" 8 Ngabakiya, kwa sababu ya nonopa kwinu kwa mwoyo Musa atikuarusu kwaleka akina yumbo binu, lakini boka zamani yabinyo kwa. 9 Nenda kumakiya, jwalowa kunneka nyumbowe, ila kwa mwanza amalaya na katola ywenge, enda zini. Nalome ywalowa kutola nwawa ywalekilwe endazini." 10 Anapunzi kabammakiya Yesu, "manabible nyoo kwanalome ni nyumbowe, bora kutoka tolakwe". 11

baingi bababile bakwanza balowa bamwisho, na bababile bamwisho baba ba kwanza.

20 Kwa maana utawala wa kumaunde ufanine na ywautawala ng'unda, ywayumwika kindae na mapema linga apeleke ibarua kung'unda wake wa mizabibu. **2** Baada ya yoyeketyana nabo dinari jimo kwa kuwa, abayite bayende kung'unda wake wa mizabibu. **3** Ayuin kae baada ya masaa gatatu ni abweni apanga kazi benge bayemi bila kazi karibu na soko. **4** Ngabakiya na mwenga muyende kung'unda wango wa mizabibu na chochoti chakibi alali nalowa kunepa."Nga nyo bayei panga kazi." **5** Ayei kae baada ya masaa sita, ni kae katika masaa tisa, apangite nyonyonyo. **6** Mara yenge kai majira ya saa komi ni jimo atiyenda ni kwakokeya bandu benge bayemi bila kazi ya Atikwabakiya, "Mwanja namani muyei paa bila panga kazi lisoba lizima? **7** Kabankokeya, kwa sababu ntopo mundu ywoywoti ywatujiri. Akabakokeya, "mwenga kae muyende katika ng'unda wa mizabibu." **8** kitamunyo, mwene ng'unda wa mizabibu asimamizi bake, wakeme apanga kazi walepe mishahara utubwa wa mwisho mpaka wa kwanza. **9** Pabaisi babaye saa komi ni jimo, kila mundu apeylwe dinari. **10** Pabaisi apanga kazi ba kwanza bawasage balowapala yanansima lakini bapoki kila mundu dinari jimo. **11** Baada ya pokya kila mundu malepo gake, batikunlalamikya mwene ng'unda. **12** Kababaya 'haba apanga kazi bamwisho batumi lisaa limo bai yabapangite kazi, lakini walupitae Katitwe twenga tupotwi mizigo nzma na lumia na liumu. **13** Lakini mwene ng'unda kayangwa nikummakiya yumo nkati yabe, Wa bwiga wango, mbangite kwa likowelibaya. Je! Tuyeketyanikwe kwa na nenga panga dinari yimo? **14** Upoki chelo chakibile halali yako ni uyende kachako. Puraha yango kwa apeya aba anapunzi babaye mwisho sawasawa ni wenga. **15** Je kana ibi haki kwango panga chelo chankipala na mali yango? Au liyo lyako lilau kwa mwanza nenga na mwema? **16** Nga nyo wa mwisho aba wa kwanza ni wa kwanza abi wa mwisho." **17** Yesu pabile kaboka kuyenda Yerusalem apotwi ni anapunzi bake komi ni ibele pambwega, ni mundela kabakokeya, **18** "Linga tuyenda Yerusalem, ni mwana wa Adamu alowa abilwa mmoko ga akolo ba makuhani na baandishi. Balowa kumwukumu kiwo. **19** Na balowa kumpiya kwa bandu ba mataifa ili kun'geya, kunkombwa ni kunikongeara. Lakini baada ya masoba gatatu alowa yoka." **20** Ni mao bake Zebedayo aichi kwa Yesu na bana bake. Atikilitika nnonge yake ni kunnoba kilebe

boka kichake. **21** Yesu kaankokeya, "Upala namani?" kaamakiya "Ulazimishe panga aba bana bango abele batame, yumo atame liboko lya kummalyo ni ywenge luboko lwako lwa kukeya mu'utawala wako.' **22** Lakini Yesu kayangwa ni kubaya, "Ulangite kwa chaunikiloba. Je wenda weza kukinywelya kikombe saniweza nywelya nenga?" Ngababaya, "Twenda weza." **23** Kabaakokeya, kikombe chango hakika mwalowa kukinywelya. Ila tama luboko lwangu lwa kumalyo ni tama luboko lwango lwa kukeya kazi yangu nenga kwa, ila balo babayomwile changulilwa ni Tate bango." **24** Anapunzi benge komi pabayowine ago, batu chukya muno kwa bana balo abele. **25** Lakini Yesu atikuwakema bene nakwabakiya "Mutangite panga atawala ba mataifa kwa kwalazimisha, ni apendo babe kwitimiza mamlaka kunani yabe. **26** Lakini kana ipange nyoo kachinu. Badala yake, ywoywote ywapala panga mpindo pa nkati jinu lazima abe mtumishi winu. **27** Ni ywalowa panga ywa kwanza kati yinu lazima abe mtumishi winu. **28** Kati mwabi Mwana wa Adamu aichi kwa kutumikilwa, ila tumika na kupiya mwomi wake panga ukombozi kwa bingi." **29** Wakati kaba buka Yeriko, kipenga kikolo sa bandu chatikuwakengama. **30** Bababweni ipofu abele batami bwega ya ndela. Pababweni Yesu endapita, batikemelya no baya, "Ngwana, Mwana wa Daudi, utuponeye." **31** Lakini kipenga satikwabendya, na kwabakiya mukotoke, hata nyo, batikemelya lilobe likolo no baya, "Ngwana, Mwana wa Daudi, utuponeye." **32** Mwisho Yesu atiyema atikwakema ni kwalalaya, "Mupala niatende namani?" **33** Kabankokeya, "Ngwana tupala tubone." **34** Bai Yesu, kaumiya mwoyo wa huruma, kagakunyuwa minyo gabe, sa yoyo, kabolekeya kabankengama.

21 Yesu ni anapunzi bake baikite karibu ni Yerusalem na bayei mpaka Bethfag, kukitonbe sa mizeituni, Boka po Yesu ngatumite anapunzi bake abele, **2** Kabakokeya, "Muyende kukijiji cha kibii nnonge, na mwalowa kummona mwana wa mbonda bantabite palo, mukamwunde na kuniyletya. **3** Mundu mana kanaluya mwammakiye, 'Ngwana indakumpala' ni mundu ywo alowa kunneka na mwuiche nakwe." **4** Likowe lyoo lyapiti lyalibaita nabii lazima litimye. Kabakokeya, **5** Mum'bakiye mwale Sayuni. linga, mpwalume wako endaicha kachinu, mnyenyeketu na ampoki mwana wa mbonda, mwana wa mbonda mnele. **6** Mwisho anapunzi batu buka no panga kati Yesu mwalangile. **7** Baneti mbonda na mwana wake, no tandika ngobo na Yesu ngampokya. **8** Bingi nkati ya bandu balandike ngobo yabe mundela na benge batekwi matawi ga mikongo

no tandika mundela. **9** Kipenga satilongolya Yesu na Mundu mwene bana abele. Kayenda kwa yumo ni babamwindikiyae kabayoba, kabaya, "Hosana Mwana kummakiya,'Mwana wango, nenda ukapange kazi wa Daudi umebarikiwa ywaisa kwa lina lya Ngwana. kung'unda wa mizabibu. **29** Lino mwana kayangwa Hosana kunani muno. **10** Yesu paikite Yerusalem, mji no bayo,'nyienda kwaa.' Lakini baadae atibadilisha woti watishtuka no bayo, "Hayo wa nyai?" **11** Kipenga mawazo gake ni kuyenda. **30** Na mundu yo ayei chayangwa, "Hayo nga Yesu nabii, boka Nazareti ya kea mwana wake ywana ibele ni kumakiya kati Galilaya." **12** Na mwisho Yesu ajingii mu'nyumba ya ywa kwanza. Mwana ayo kayangwa na kummakiya, ibada ya Nnongo. Atikwapiya panja bote bababile nilowa yenda ngwana,' lakini ayendike kwaa. **31** kabapema no mpemeya mu'hekalu. Nga nokwa meza Ywaako kati ya aba abele ywapangite chakipendike yabang'andae kamali na itengo ya babapemeyange tate bake? Kababaya, mwana wa kwanza." Yesu ngunda. **13** Kabakokeya, "Yaandikilwe, nyumba kabakokeya, "kweli nenda kuamakiya baba kusanya yango yalowa kemelwa ya maombi. Lakini mwenga ushuru ni amalaya balowa jingya mu'utawala wa mwipangite lipango lya anyang'anyi." **14** Boka po Nnongo bila mwenga jingya. **32** Kwa mana Yohana ipofu ni ilema batikumwisilya muhekalu, ni ywembe aichile kwinu kwa ndela inyookile, lakini mwenga atikwaponiya. **15** Ila apindo ba makuhani na aandishi mwangana mwamini, wakati babakusanya ushuru ni pababwe ni maajabu agapangite, na pabayowine amalya batikumwamini. Na mwenga, pamubweni aga bana kabapanga ndoti muhekalu na kubaya, "Hosana gapangite, muweza kwa kutubu ili badee mwamini. mwana wa Daudi," batikasirika muno. **16** Batikumakiya, **33** Mupekani mpwano wenje. Pabile ni mundu mwene "Uywine chabakibaya haba bandu?" Yesu ngabakiya, lieneo likolo lya bwe. Apandike mzabibu pawaelile, "Elo! Lakini muna wai kwa soma, buka munkano atumite baadhi ya apanga kazi bake kwa balo akulima wa aba bana na bana alele baba yonga benda ba mizabibu yotola mizabibu yake. **34** Wakati wa sifu kinanoga?" **17** Boka po Yesu atikwaleka no mizabibu ikaribu na kwiuna, atumite atumishi kwa yenda panja ya nnema akwo Bethania na agonjike akulima wa mizabibu yotola mizabibu yake. **35** Lakini kwokwo kwo. **18** Kindae kabuyangana, boka mijini, akulima ba zabibu ngabatola balo atumishi bake abweni njala. **19** Abweni mtini bwega ya ndela. batikumkombwa yumo, batikum'bulaga ywenge, ni Atikuuyendea, lakini alibweni kwa litunda nnani yake yumo bamkombwi ni maliwe. **36** Kwa mara yenge, ila makapi, atikuubakiya, "Buka lino kana wapambike mmiliki atumite atumishi benge, banansima zaidi ya kae." na mtini wene watiyoma. (aīōn g165) **20** Anapunzi balo bakwanza lakini akulima wa mizabibu bapangite pababwe, batishangala no bayo, "Ibi kitwi mkongo kati balo ba kwanza. **37** Baada ya ago ngwana utiyoma mara jimo? **21** Yesu kayangwa no kwabakiya, yolo atumite mwana wake, kabaya, "kwasababu ywa "kweli nenda kwamakiya, mana mubile na imani mwana wango balowa kumweshimu." **38** Ila akulima bila mashaka, mwalowa panga zaidi ya nkongo, ba mizabibu pabamweni kijana yolo, kababakiyan, mwalowa kukibakiya kitombe chelo kiboke kikatumbuki "Hayo nga mrith, muiche, tumulage ni kumiliki urithi." mu'bahari, ni yalowa pangilwa. **22** Chochote cha **39** Kabampotwa, kabantaikulya panja ya ng'unda wa mwaloba kwo salya, mana muaminile mwalowa mizabibu ni kummulaga. **40** Je! mwene ng'unda wa pakya." **23** Yesu paikite muhekalu, apindo ba makuhani mizabibu paalowa icha, alowa kwapanga buli akulima ni apindo babandu batikunyendelya wakati kapundisha ba miabibu?" **41** Atikwabakiya, "alowa kwabomwana na kunnaluya, "Kwa ngupu gani upanga makowe aga? hobo bandu aby aqwanda inanyata muno na Na nyai ywakupei mamlaka ago? **24** Yesu kayangwa mwisho alowa kukodisha ng'unda wa mizabibu kwa ni kuamakiya, Na nenga mbala kwanaluya linga liswali akulima bingi payalowa kelya." **42** Yesu kabakokeya, limo. Mana mwalowa kunibakiya, ni nenga nilowa "Munasoma kwa maandiko, liwe lyabalikani aandishi kuwabakiya ni kwa ngupu ilenga nipangite makowe libile liwe likolo lya papembe Alii lyapitike kwa Ngwana aga. **25** "Ubatixo wa Yohana waboka kumaunde au sangala paminyo gitu?" **43** Nga nyoo nganimakiya, kwa bandu?"Kabakokeyana bene, kababaya, mana utawala wa Nnongo ulowa boloywa buka kachinu tubaye uboka kumaunde,'apala kutumakiya kwanini na peyelwa mataifa genge gaga jali malunda gake. tuuaminite kwaa?" **26** Lakini mana tubayite,'uboka **44** Ywoywoti ywalowa tomboka kunani ya liwe lyo kwa bandu,'twalowa yogopa Kipenga sa bandu, alowa tekwanika ipande ipande na kwaywoywoti mana bote bamweni Yohana kati nabii." **27** Boka lyalya mtombokya, lyalwa kumtimba." **45** Akolo ba po batikunkengama Yesu bakibaya, "Tutangite kwa" makuhani na mafarisayo pabayowine mifano yake kabakokeya, "wala nenga niamakiya kwaa ngupu gani batangite alongelya bembe. **46** Lakini kila pabapalage nipanga makowe aga. **28** Lakini muwaza namani?

kummouya bakiyogopage kipenga, kwa mwanja limo baadhi ya Mafarisayo baii kwa Yesu, balo bababaya ntopo yoka mu kiwo. Ngabannaluya, 24

22 Yesu atilongela nabo kae kwa mipwano. kabaya,

2 "Upwalume wa kumaunde ulandine na utawala ywa andaite shughuli ya ndoa ya mwana wake.

3 Atumite atumwa bake kwakaribisha babakokwile isa kusherehe ya ndoa, lakini baii kwa.

4 Mpwalume atumite kae amanda wenge, kabakiya,

"Mwabakiye babakokilye linga nitayarishie chakulya,

Fahali ni ngombe wango ywa nenipe batikuchinja,

na ikowe yote ibi tayari, mucie kushughuli ya

ndoaa." 5 Lakini bandu abo baii kwaaa kwa muda

wabakemilwe. Benge bakelebuka kumigonda yabe, ni

benge bayei kubiashara yabe. 6 Benge bagalambuki

amanda ba pwalume na kwa tania na kwaaula

ngobo. 7 Lakini mpwalume atikasirika. Atumite lijeshi

lyake, atikwabulaga balo bababulage ayabe na

kutiniya nnema wabe kwa mwoto. 8 Alafu abakiye

atumwa bake, "Ndowa ibii tayari, lakini banakokite

bafaika kwa.

9 Kwa eyo tuyende pamalekano ga ndela ngolo, mukakoke bandu benge, kadiri

yaiwezekana baise mu sherehe ya ndoa."

10 Atumishi kabayenda kundela ngolo na kwa karibisha bandu

bote bababweni, azuri na abaya. Eyo ukumbi wa

ndoaa watweli ageni. 11 Lakini mpwalume payingile

kuvaloalageni, amweni mundu yumo aweti kwaare sare

ya ndoa! 12 Mpwalume atikunala, "Mbwigaa, uwezike

kwaajinga mono muukumbi bila sare ya ndoa?" Nga

mundu ywo ayangwi kwaakikowee chochote. 13 Nga

mpalume kaabakiya atumishi bake, "Muntabe mundu

ywoo maboko gake na magolo ni mukantaikwe panja

kulubendo, akwo kwaba ni kilelo ni tauniya mino.

14 Kwa mwanja bandu banyansima bandakemelwa,

lakini ateule ni achene." 15 Nga mafarisayo watiboka

no panga njama ya kummouya Yesu mu'makowe

gake mwene. 16 Nga pabatumite anapunzi gabe

pamope ni Maherode. Na batikummakiya Yesu,

"Mwalimu twatangite wenga wa mundu wa kweli, no

panga pundisha ga apala Nnongo, kwa kweli utangite

kwa mawazo ga mundu ywenge na ubonekana kwa

kwayogopa bandu. 17 Kwa eyo utubakiye uwasa

kele? Je, ifaika kisalia lepa kodi kwa Kaisari au ifaika

kwa?" 18 Yesu atangite ubaya wabe, kabaya, "Mwanja

namani mwanigeya, mwe mwa'anafiki? 19 Munilage

mabanje yamatumya lepa kodi." Ngabannetya dinari.

20 Yesu kalaluya, kuminyo na lina lee lya nyai?" 21

Kaban'yangwa, "Ga Kaisari." Nga Yesu kaabakiya,

"Mumpei Kaisari ilebe ya ibile yake na ga Nnongo

mumpei Nnongo." 22 Pabayowine nyoo batisangala,

mwisho batikuneka no yenda kachabe. 23 Lisoba

limo baadhi ya Mafarisayo baii kwa Yesu, balo

bababaya ntopo yoka mu kiwo. Ngabannaluya,

24 kabakoya, "Mwalimu, Musa abayite mana itei mundu

awile bila papa mwana, Nunawe amukiyie nwawa

yo apate mwana oywo nkowe. 25 Babile alongo

saba, wa kwanza atikobeka na mwiso atiwa bila

beleka mwana. Nganekya nunawe yolo nwawa.

26 Ni yolo nunawe ni ywembe atiwa nembe apangite

nyonyonyo na kae yolo wa itatu, yabile nyonyo

mpaka yolo wa saba. 27 Baada yo panga nyo bote

yolo mwana nembe atiwa. 28 Wakati wa yoka

aywo nwawa alowa panga wa nyai kati ya alongo

balo saba? kwa mwanja bote batikunkobeka."

29 Lakini Yesu atikwayangwa ni kwakokeya, "Mwenda

kosea, kwa mwanja mutangite kwa maandiko wala

ngupu ya Nnongo. 30 Kwa mwanja wakati wa yoka,

bandu bakobeka kwaawala kobekwa. Ila bandu baba

kati malaika ba kumaunde. 31 Lakini husu kuyoka

kwa bandu munawai kwa soma chelo cha longei

kachinu, kabaya, 32 Nenga na Nnongo wa Ibrahim,

Nnongo ea Isaka, Nnongo wa Yakobo? Nnongo nga

Nnongo kwaawala wa bandu bawile, Ila Nnongo wa akoto."

33 Wakati kipenga pabayowine agoo, batisangala

mapundisho gake. 34 Lakini Mafarisayo pabayowine

panga Yesu atikwatuliza masadukayo batiikusanya

bene kwa bene. 35 Yumo, abi mwana saliya, analwiye

liswali kwa kumgeya. 36 "Mwalimu, amri yaako yaibi

ngolo kuliko yoti yaibi musaliya?" 37 Yesu kanyangwa,

"Lazima umpende umpende Ngwana kwa mwoyo

wako woti, kwa roho yako yoti ni kwa malango gako

goti. 38 Aye nga amri ngolo ya kwanza. 39 Ni inainele

ilandana na yoyoyo, lazima kumpenda jirani bako kati

waipendi wa mwene. 40 Saliya yoti na manabii bayemi

mu amri yee ibele. 41 Na mafarisayo babilo bado

papalo palo pabakusanyike pamope, Yesu alalwiye

liswali. 42 Kabaya, "Je! mwawaza kele husu Kristo?

ywembe mwana wa nyai? na bembe ngabayangwa,

"Mwana wa Daudi." 43 Yesu kayangwa, "kwa namna

yaako Daudi kwa mwoyo ankema Ngwana, kabaya

44 Ngwana atikumakiya Ngwana wango, "Tama kuluboko

lwako lwa mmalyo, mpaka panalowa kwapanga adui

bako babekelwe pae ya magolo gako?" 45 Mana itei

Daudi ankema Kristo "Nngwana", kwa kitwi alowa

baa mwana wake?" 46 Ntopo ywawezike yangwa,

likowe kae na ntopo ywa thubutu kunaluya kae liswali

buka lisoba lyoo ni yendelya.

23 Baadae alongei ni kipenga sa bandu na anapunzi

bake, kabaya, 2 Aandishi na Mafarisayo batami

kiteo sa Musa. 3 Kwa eyo chochote cha wakipanga,

mupange kono kamwachunguza. Lakini kana mujingi

mumatemendo gabe, mana bembe watabwa na makowe gananchima na bembe bapanga kwaa. 4 Kweli, na imani. Lakini aga mupalikwaa mugapange, na bembe bataba igombo mikulu nayo tapa kwipotwa, kugaleka kwaa genge bila kugapanga. 24 Mwa iongozi na kwa tweka bandu mmapamba gabe. Lakini bene ipofu, mwenga mwamulopwa ilulu njenenjene lakini bawenza kwaa egeya lukonji kwipotwa. 5 Gabapanga goti, bagabanga linga babone bandu. Kwa mwanja mwanafiki, kwa mwanja mngolwa panga ya kikombe bembe bapanwa masanduku gabe no yongeza na panja ya kyani, lakini nkati mutweli dhuluma ukolo wa mapindo ga ngobo yabe. 6 Bembe pena tama sehemu ya kifahari pashughuli na paitengo ga heshima kati ya Musinagogi, 7 Na panga habari kwa heshima makowe gakusoko, na kemelwa "Walimu" na bandu. 8 Lakini mwanga mulakilwa kwa kemelwa 'Mwalimu', kwa mwanja babilwe nakwe mwalimu yumo, na mwenga mwabile mwalongo. 9 Kana mube mundu yupa yake yeni yene sambi na njapo. 28 Nyo nyonyo, ywoywote pano padunia kuwa tate binu, kwa kuwa ni mwenga kwa panja mwabonekine mwabene mubi ni Tate yumo, ywabile kumaunde. 10 Wala kana haki nnongi ya banu, lakini nkati mutweli unafiki mwakemelwe 'Mwalimu', kwa kuwa mubi ni Mwalimu ni udhalimu. 29 Ole winu, aandishi ni mafarisayo, yumo, ywaa ni Kristo. 11 Ila ywabi nkolo kati yinu mwanaafiki! kwa mwanja muchenga makaburi ya alowa baa mtumishi winu. 12 Kila ywa itondobeya alowa uluyilwa. Na ywoywote ywalowa kwilulya alowa tondobelwa. 13 Ila ole winu waandishi na Mafarisayo, mwanaafiki! mwayigalya bandu utawala wa kumaunde. Mwenga muweza kwaa jingya, na hamwaruhusu kwa babapala jingya bayingi. 14 (Uzingatie: mstari ba 14 ubonekana kwaa mukitab bora cha samani. Baadhi ya itabu iyongeza mistari go baada ya mstari wa 12. mstari wa 14, Ole winu aandishi na Mafarisayo mwaanafiki mana mwamilia babawelikwe na aiki niasengo babe) 15 Ole winu aandishi na Mafarisayo mwanaafiki! muloka kwiye ya bahari na ika kumpanga mundu yumo aamini galoo gamapundisho, napapanga kati mwenga, mupanga mara ibele mwana wa mwoto ni kati mwabene mwamubile. (Geenna g1067) 16 Ole winu iongozi ipofu, mwenga mwa mubaya, ywoywote ywalapa kwa hekalu kilebe kwaa. Lakini ywa alapa dhahabu ya kulihekalu, atabilwe ni kiapo sake. 17 Mwa bandu ipofu apumbafu, chako kikulo kuliko chenge, dhahabu au hekalu ambalo latiweka wakfu dhahabu kwa Nnongo? 18 Na ywoywote ywa lapa kwa madhabahu, kilebe kwaa ila ywalapa kwa sadaka yaibile kunani yake, alabilwe na kilapo chake. 19 Mwenga mwabandu ipofu, chhako kikolo chaiweza wekelwa wakfu sadaka yaipiylwa kwa Nnongo? 20 Kwa eyo, ywembe ywalapa kwa madhabahu alapa kwa yoo na kwailebe yote yaibile kunani yake. 21 Na ywembe ywalapa kwa hekalu, alapa kwa ywo ywatama kati yake. 22 Ni ywembe ywalapa kwa kumaunde, alapa kwa iteo ya kipwalume cha Nnongo na kwa ywembe ywa tama kati yake. 23 Ole winu aandishi ni mafarisayo, mwanaafiki! Kwa mwanja mulepa zaka kwa bizali, mnaanaa ni likolo, lakini mgaleka makowe makolo ga saliya-haki, rehema mumila ngamia. 25 Ole winu, aandishi na mafarisayo, mwange minyo, mugolwe wete nkati ya kikombe na nkati ya kyani, lenga na panja nembe pabe pasafi. 27 Ole winu, aandishi ni mafarisayo, mwanaafikib, kwa mwanja mulandana na makabwi gagabapakiye kwa panja kagamelemyta, lakini chokaa, nagembe kwa panja kagamelemyta, lakini na bakwa na kiasi. 26 Mwenga mwa mafarisayo mwange minyo, mugolwe wete nkati ya kikombe na nkati ya kyani, lenga na panja nembe pabe pasafi. 28 Nyo nyonyo, ywoywote pano padunia kuwa tate binu, kwa kuwa ni mwenga kwa panja mwabonekine mwabene mubi ni Tate yumo, ywabile kumaunde. 29 Ole winu, aandishi ni mafarisayo, yumo, ywaa ni Kristo. 30 Manabii na kugapamba makaburi ga bene haki. Mwenga mubaya, mana tukata tama wakati wa haki ni tondobelwa. 31 Ila ole winu waandishi na Mafarisayo, tate bitu, tulwe kotoka shiriki pamope nabo pengana damu ya kimanabii. 32 Kai mwenga mukamilisha tweleya sehemu yostahili sambi sa tate binu. 33 Mwenga mwaking, ambo, mwabana ba abaya kwandela gani mulowa kosana ni Jehanamu? (Geenna g1067) 34 Kwa eyo, mulolekeye, nenda kwatuma kachinu manabii bene hekima, na aandishi. Benge mwalowa kuwabulaga ni kwa nyonga, ni benge mwalowa kuwakombwa nkati ya Masinagogi ginu ni kwa bene boka nnema go mpaka nnema go. wenge. 35 Mwishes wake yalowa pilya kachinu mwai yote ya bene haki yaipenganike mu dunia, boka mwai ya Habilis mwene ywalapa kwa hekalu kilebe kwaa. Lakini ywa alapa haki mpaka mwai ya Zakaria mwana wa Barakiya, dhahabu ya kulihekalu, atabilwe ni kiapo sake. 36 ywa mumulige kati ya patakatifu ni madhabahu. 36 Mwa bandu ipofu apumbafu, chako kikulo kuliko Kweli, nenda kuwamakiya, makowe aga gote galowa peta kibeleko chelo. 37 Yerusalem, Yerusalem, dhahabu kwa Nnongo? 18 Na ywoywote ywa lapa wenga wawabulaga manabii ni kwokombwa maliwe kwa madhabahu, kilebe kwaa ila ywalapa kwa sadaka kubakiya, buka saa yeno no yendelya wambona yaibile kunani yake, alabilwe na kilapo chake. 19 bana bako! pamope kati ngoko mwayubatya bana Kwa eyo, ywembe ywalapa kwa madhabahu alapa kwa yoo na kwailebe yote yaibile kunani yake. 21 kubakiya, buka saa yeno no yendelya wambona ywaicha kwa lina lya Ngwana."

24 Yesu atiboka muhekalu kayenda kachake. Anapunzi bake kabayendelya ni kunangwa majumba ga hekalu. 2 Lakini atikwayangwa ni kuabakiya, "Je! mugabona kwaa makowe gote?

24 Yesu atiboka muhekalu kayenda kachake. Anapunzi bake kabayendelya ni kunangwa majumba ga hekalu. z Lakini atikwayangwa ni kuabakiya, "Je! mugabona kwaa makowe gote?

kweli nenda kuwamakiya, ntopo liwe lyalyalowa igala ago. 27 Kati njai paimulika kebuka mashariki no lingelekine na lenge lyalyo kotoka bomoyelwa.” 3 Na mulika mpaka magharibi, ngayopanga isa kwa mwana paatami pa kitombe cha mizeituni, anapunzi bake wa Adamu. 28 Popote ubile mzoga, apo ngaba batekunyendelya ku faragha no baya, “Utubakiye, twelwana tai. 29 Lakini baada ya dhiki ngolo ya makowe gagapitya pakibawi? Khamani chachapanga lisoba lya, lisoba lya banalubendo, mwei wabakwa dalili ya buya kwako na mwisho wa dunia? (aión na bweya wake, ndondwa yalowa tomboka buka g165) 4 Yesu kayangwa ni kubaya, “Mube mwatalivu kunani na ngupu ya kumaunde yalowa tikiswa. 30 panga kana aiche mundu kumwobeya. 5 Kwa kuwa Nga ishara ya Mwana wa Adamu yalowa bonekana baingi balowa icha kwa lina lyango. Balowa baya kumaunde, na makabila yoti ya dunia yalowa lombola. nenga na Kristo, nabalowa kwa obeya banyansima. Balowa kunoma mwana wa Adamu kaicha mumaunde 6 Mwalowa yowa ngonda na habari ya ngondo. ya kunani kwa ngupu ya utukufu nkolo. 31 Alowa Mulinge kana mube ni masaka. kwa kuwa makowe kwatuma malaika bake kwa lilobe likolo lya tarumbeta, aga galowa petya, lakini mwisho ubile bado. 7 nabembe balowa kwa kubya pamope ateule bake Kwa kuwa litaifa lyalowa kombwana ni lyenge, na buka ipande nccheche ya kilambo, buka kumwisho pwalume hayo ayumana ni upwalume. Paba ni njala wa kilambo mpaka mwisho. 32 Mwiyanganee lisomo na matetemeko ga nnema muma'eneo mbalembale. buka munkongo mtini. Pamwibona ndambe keipuka 8 Lakini makowe ago gote nga mwanzo wa uchungu kagabita makapi, mutangite panga mpenja wenda wo beleka. 9 Nga walowa kwapotwa kwaajii yo icha. 33 Na yo kai, pamwagabona makowe gote kwatesa ni kwabulaga. Mwalowa chukilwa ni mataifa mpalikwa tanga panga aegelile, karibu abi paniango. gote kwa sababu ya lina lyango. 10 Ni banansima 34 Kweli nenda kuwamakiya, mmelekwogo ubeta balowa kobala na salitiana na chukyana bene kwa kwa, hata makowe ga ngote galowa pitya. 35 Mbingu bene. 11 Manabii banansima baubocho baicha ni ni nnema walowa peta, lakini maneno yango yapeta kuabocholiya baingi. 12 Kwa mwanza ubaya waba kwaa kamwe. 36 Lakini husu lisoba lyoo ni saa ntopo wananchima, pendana kwa bandu kwopola. 13 Lakini mundu atangite hata malaika ba kumaunde, wala ywapumilia mpaka mwisho alowa okoka. 14 Yeno mwana ila Tate kichake. 37 Kati mwayabile wakati wa Injili ya upwalume yalowu hubiriwa mu kilambo choti Nuhu, nga mwaba wakati wa buya mwana wa Adamu. panga uushahidi kwa mataifa gote. Hapo nga ulo 38 Kwa mwanja masoba ago kabla ya gharika bandu mwisho wa icha. 15 Kwa eyo pamwaubweni ubou bibile kabalyaa no nyaa, kaba kobekana konda wouharibifu, lyalabayitwe ni nabii Danieli liyemi pandu mpaka lisoba lelo lyajjingii Nuhu musafina, 39 na patakatifu (ywosoma atange), 16 Nga balo bibile batangite kwaal kilebe chochote mpaka garika paisile Yuda bayende mu'itombe. 17 Nga ywabile nnani ya na kwakumba bote nga mwayaba icha kwa mwana wa nyumba auluke kwaa pae kutola kilebe chochote Adamu. 40 Nga bandunabele baba kung'unda-yumo buka nkati ya nyumba. 18 Nga ywabile kung'unda alowa tolelwa ni ywenge kalekelwa. 41 Anwawa abele kana abuyangane kuisa tola ngobo yake. 19 Lakini balowa bakusangi pamope yumo atolelwa ni ywenge naasikitikya bene bana na babayongea wakati woo. kalekwa. 42 Kwa eyo, mube mmynyo kwa mwanja 20 Mulobe butuka kwini kana kube wakati wa mbepo, mutangite kwaa lisoba gani lwabuya Ngwana witu. wala lisoba lya sabato. 21 Kwasababu kwabaa dhiki 43 Lakini mutangite panga, ipangite mwene nyumba ngolo, ayo inapilya kwa buka umbilwa dunia mpaka akatanga saa ilenga mwii apala icha, apelekeleka saayeno na wala yapitya kwa kae. 22 Ikapangage na alowe yeketya kwa nyumba yake bamormwe. 44 machoba gakakotoka pungoyelwa, ntopo mundu Kwa eyo, mupalikwa ba tayari, kwo panga mwana wa ywapele okoka. Lakini kwa mwanja atente, masoba Adamu alowa isa kwa masaa ga mukotwike tanga. go galowa pongoyelwa. 23 Kae mana itei mundu 45 Tubwe nyai ywabii mwaminifu, mmanda mwene ywoywoti alowa kumakiya 'lola, Kristo abi pa! au lunda, ywapeyilwe madaraka na Ngwana kwa babile 'Kristo abi kulo, kana mwaamini makowe go. 24 Kwa munyumba yake, linga apei chakulya kwa muda sababu Makristo ga ubocco ni manabii ga ubocco wofaika? 46 Atibarikiwa mmanda ywoo, aywo Ngwana walowa icha na kulaya ishara ngolo na maajabu, wake alowa kukolya kapanga nyoo papala buya. 47 kwa kusudi lya kwaobeya, yawezekana na hata kwa Kweli nenda kuwamakiya Ngwana na alowa kum'beka babachaulilwe. 25 Mulole, nitikwatahazarisha kabla kunani ya kila kilebe cha kibii chake. 48 Lakini mana makowe go pitya. 26 Kwa eyo, mana bammakiya, itei mmanda mmaya kabaya pamwoyo wake, 'Ngwana "Kristo abikupongote, kana mwayende kwo kupongote. wango atiselewa. 49 Nga tubwa kwakombwa atumishi au lolekeya, abile nkati ya nyumba, kana mwamini bake benge, na kalya na kalobya wembe, 50 Ngwana

wake mmanda ywoo palowa isha lisoba lyakotwike tanga, na saa yakotwike tanga. 51 Ngwana wake ilebe njene. Nipala kukupeya madaraka kunani ya alowa kunketani ipande ibele ni kummeka nafasi yimo na anafiki na kwaba na kilelo no taunya mino.

25 Nga upwalume wa kumaunde ulandine ni aija komi babapotwi taa yabe no boka yenda kupokya ngwana arusi. 2 Atano nkati yane babile apumbafu ni atano benge babi bene lunda. 3 Balo ainja apumbafu batotwi taa yabe, batotwi kwa maauta. 4 Bali balo atano aelevu batotwi taa ni maauta. 5 Tubwe wakati ngwana arusi pacheliye icha, bote lwatweti lungono no gongjanga. 6 Lakini kilo cha kungoko kwabi na ndoti, linga, ngwana arusi, mupangite panja mukampoki'. 7 Nga abo bainja bote bayumwike no washaa taa yabe. 8 Balo apumbafu baabakiye balo bene lunda, Mutupongoli maauta gnu mwanja taa yitu yenda imika'. 9 Lakini balo bene lunda batikwayangwa na kwabakiya, 'Ngatulengani twa bene ilabu yende dukani mukapeme kiasi kwaajili yinu. 10 Wakati kabayenda perma, ngwana arusi kaicha, na bote babile tayari bayei nakwe muukumbi wa sherehe ya arusi, na nianga watiyigalwa. 11 Baadae balo ainja wenje pia kababuyangana na kababaya, 'Ngwana, ngwana, utuyogoli.' 12 Lakini atikwayangwa ni kuwabakiya, 'kweli nenda kwamakiya, nenga niatangite kwaa mwenga.' 13 Kwa eyo mulinge, mana mutangite kwaa lisoba au saa. 14 Kwa kuwa kati mundu ywa yei nema wa kutalu. Akemite atumwa bake ni kwapeya utajiri wake. 15 Yumo wabe ampei talanta tano, ywenge ampei talanta ibele, ni yolo ywenge ampei talanta yimo. Kla mundu apeyilwe lengana na uwezo wake, na yolo tajiri atiboka mwanja wake. 16 Mapema yolo apeyilwe talanta tano ayei kwizungusha, no kwizalisha talanta zenge tano. 17 Nyonyonyo yolo apeyilwe talanta ibele, atizalisha zenge ibele. 18 Lakini yolo mmanda apeyilwe talanta yimo, ayei kachake, ayei kwiebya lembwa na kwikulya ela ya ngwana wake. 19 Na baada ya masoba peta, ngwana wa amanda abo atibuya nabalanga hesabu nabo. 20 Yolo mmanda ywapeyilwe talanta tano kaisa ni kumpeya talanta zenge tano, kabaya, 'Ngwana, unipeile talanta tano. Linga, nipatike faida yenge tano.' 21 Ngwana wake atikummaikiya, 'Sapi sana, wa mmanda wanango na uaminike! ubile na uaminifu kwa ilebe njene. Nilowa kukupeya utawala kwa ilebe yanansima. Ujingii mupuraha ya Ngwana wako.' 22 Mmanda ywa apoki talanta ibele kaisa ni kubaya, 'Ngwana, unipeile talanta ibele, linga nipatike faida ya talanta zenge ibele. 23 Ngwana wake kammakiya, 'Hongera,

mmanda unooyite ni mwaminifu! Ubile mwaminifu kwa ilebe njene. Nipala kukupeya madaraka kunani ya ilebe yote. Jingya mupuraha ya ngwana wako.' 24 Baadae yolo mmanda ywapoki talanta yimo nembe kaisa no baya, 'Ngwana, nikutangite panga wenga wa mundu wa nkale, uuna pange panda. 25 Nenga natiyogopa, natiyenda kasango no iya talanta yako pae. Linga, ubile nayo pano yelo yaibile yako.' 26 Lakini ngwana wake kayangwa no baya, 'wenga, wa mmanda muou ni nzembe, watangite panga niuna pandu panikotwike panda no una pange lema. 27 Bola ngabeka talanta yango kwa bandu ba benki, ni wakati wa kubuya kwango mbaite pokya talanta yango pamope ni faida. 28 Tubwe mumpokonye ayo talanta ni mumpei yolo mundu ywabile na talanta komi. 29 Kila mundu ywabile nacho, alowa yongelekwa hata kwotweleya muno. Lakini ywange ba nacho alowa pokonyolwa. 30 Muntaikwe panja palubendo aywo mtumwa ywange faika, nakwo kwabana kilelo no sagamino. 31 Wakati mwana wa Adamu paisa mu'utukufu wake na malaika bote pamope na bembe, ngatama pakitengo chake cha utukufu. 32 Mataifa gote balowa kusanyilwa nnonge yake, najwembe alowa kwabawa bandu, kati mchungaji mwabawa bwii na ngondolo. 33 Alowa kwabeka ngondolo luboko Iwake Iwakumalyo, ila mwii alowa kwabeka luboko Iwa kukeya. 34 Alapu mpwalume alowa kwabakiya balo bababile luboko Iwake Iwakumalyo, 'Mwise, mwamubakilwe na Tate bangu ba kumaunde. 35 Kwa mwanja nabile ni njala mwanipei chakulya, nabi na ng'eni mwatikunkaribisha; 36 Nabi na bula na mwambe ngobo; nabile nangonjwa mwatinitunza. Nabile natabilwe ni munilekite.' 37 Nga bene haki kabannyangwa ni kummakiya, 'Ngwana, lisomangani lyatubweni wi njala, na kukupeya chakulya? au ubi na nyota tukupei mase? 38 Na lisoba ngani tukubweni wiwang'eni, na twatikukaribisha? Au ubi na bula tukupei ngobo? 39 Na lisoba gani twakubweni watamwe, au utabilwe, twaisi kukulola. 40 Na mpwalume alowa kwayangwa na kwabakiya, 'Kweli nenda kuamakiya, cha mupangite pano kwa yumo wa nongo bango achunu, mwaniipangii nenga.' 41 Nga alowa kwabakiya balo bababile luboko Iwake Iwakunkeya, 'Mubokange kachango, mwamulanilwe, muyende kumwoto wange yomoka wautayarishwe kwaajili ya nchela na malaika bake. (aiōnios g166) 42 Kwa mwanja nabi na njala mwambe kwa chakulya; nabi na nyota mwabei kwa mache gonywa. 43 Nabi na ng'eni mwangalibishwe kwa; nabi na bula mwambe kwa ngobo, nabi naatamwe na natitabilwa, lakini mwaisi kwa kunilola! 44 Nga nabo nembe

balowa kun'yangwa na kumakiya,'Ngwana lisoba kabalya chakulya, atibaya, "Kweli nenda kwabakiya gani tukubweni ubile na njala au ubile na nyota panga pakatikati yinu yumo apala kunisaliti. 22 au wang'eni, au ubile bula au ubi waatamwe, au utabilwe, na tukuhudumiye kwa? 45 Mwisho alowa kwayangwa na kwabakiya, kweli nenda kumakiya, chelo chamukotwike kwapangya jumo ywa balo bana, mwambaki kwa nenga. 46 Aba balowa yenda katika adhabu yangeyomoka ila bene haki katika uzima wange yomoka. (aiōnios g166)

26 Wakan Yesu ayomwi longela malongelo goti, abakiye anapunzi bake, 2 "Mutangite baada ya masoba gabele kwalowa baa na lisoba lya pasaka, na mwana wa Adamu apiyilwa linga bakongele." 3 Baada ya bakuu ba makuhani ni apindo ba bandu bakwembanike pamope mu'ukumbi wa kuhani nkolo, ywakemelwage Kayafa. 4 Kwa pamope bapangite mpango wa kumoywa Yesu kwa siri na kumulaga. 5 Mana batibaya, kana ipangike lisoba lya sikukuu, yakana yoka puyo kwa baadhi ya bandu." 6 Wakan Yesu paabile Bethania mu'nyumba ya Simoni ywabile nkoma, 7 pagoloki pameza, nnwawa yumo aisi kachake abile apotwi kikoba chakibile na mauta ga garama ngolo, aijitii mu mutwe wake. 8 Lakini anapunzi bake bapakibweni kitendo choo, batichukya muno no baya, mwanja namani upangite nyoo. 9 Aga tulowe weza pemeya kwa kiasi kikolo na kwapeya maskini." 10 Lakini Yesu ayomwile tanga lee, ngababakiya, "Mwanza na matusuluya nnwawa yoo? kwa kuwa apangite kilebe kinanoga kasango. 11 Maskini mubile nabo kila lisoba, lakini mutama kwaa na nenga kila lisoba. 12 Kwa mwanza panjili maula payega yango, apangite nyo kwa mwanza ya kunisika kwango. 13 Kweli nenda kwamakiya, popote payahibiliwa injili pakilambo chote, kitendo cha kipangite ayo nnwawa, chalowa pangilwa kwa mwaya kombokya." 14 Nga yumo nkati ya balo komi ni ibele, ywakemelwa Yuda Iskariote, ayei kwa apindo ba makuhani, 15 no baya, "Mwalowa mbeya namani mana ninangile?" Ngaba mpemwa Yuda ipande thelathini ya mbanje. 16 Buka muda wo apalange nafasi ya kwalangya. 17 Hata lisoba lya kwanza lya mikate yange lola, anapunzi banyendeli Yesu na kumakiya, "Kwaako kupala tukutayarishie ulye chakulya cha Pasaka?" 18 Ngabakiya, "Muyende mjini kwa mundu fulani na mumakiye, mwalimu abaya, "Muda wango uyomwike. Nicha yomolya pasaka pamope ni anapunzi bango munyumba yako." 19 Anapunzi gabapanga kati Yesu mwalangile, batayariske chakulya cha Pasaka. 20 Pasaka iikite kitamunyo, atami lya chakulya pamope na anapunzi bake balo komi ni ibele. 21 Pabile Bathuzunika muno, na kila yumo ande kinaluya, "Nenga buli kwa, Ngwana?" 23 Kayangwa, aywo ywasanja pamope na nenga mubakuri ngalowa kunisaliti. 24 Mwana wa Adamu endabuka, kati mwaiaandikilwe. Ila ole wake mundu ywasaliti mwana wa Adamu! Yanogite bora mundu ywo akakotoka belekwa." 25 Yuda ywapala kusaliti atibaya, "Je, nenga mwalmi?" Yesu kammakiya, "Ngawenga wolongela." 26 Pababile kaba lya chakulya, Yesu autweli nkate, atikubariki, na metwana. Apei anapunzi bake no baya, "Mutole, mulye. Aye yega yango." 27 Ngatola kikombe no shukuru, ngapeya no baya, Munye mwabote mukikombe chee. 28 Kwa mwanja aye maiyangyo yo lagano kwango, yaipenganika kwa sababu banansima kwa kwasamiya sambi. 29 Lakini nenda kuamakiya, nanywali kae matunda ya zabibu go, ata lisoba lelo lyana lowanywa pamope namwee ku'utawala wa Tate bango." 30 Payomwile yemba mwambo, batiboka yenda kukitombe cha mizeituni. 31 Boka po Yesu atikwabakiya, "Kilo cheno mwabote walowa kwikobala kwa mwanja nenge, kwasababu itiandikilwa, Nalowa kukombwa mchungaji na ngondolo bakikundi basambalalika. 32 Lakini baada yo yoka kwango, nalowa longolya yenda Galilaya." 33 Lakini Petro atikummakiya, "Hata mana itei bote bakukani kwa mwanja ya makowe gagalowa kupata, Nenga nikukana kwa. 34 Yesu kannyangwa, "Kweli nenda kuabakiya, kilo cheno ngoko nanome anabeka kwa, alowa kunikana mara itatu." 35 Petro ngamakiya, hata mana itei waa na wenga, nikukana kwa. "Na anapunzi bake benge bote babaite nyonyonyo. 36 Baadae Yesu ayei nabo pandu papakemelwa. Gethsemane atikwabakiya anapunzi bake, "Mutame paa wakan paniyenda loba apo." 37 Apotwi Petro na bana abele ba Zebedayo ngatumbwa huzunika na sikitika. 38 Boka po atikwabakiya, "Roho yango yenda minya muno, hata kiasi cho waa. Mwigale papamukeshe loba nanee." 39 Ayei nnonge pachene, kalola pae wa kukama, no loba, Tate bango, mana kewezekana, kikombe sekinipele, kana ipange kati mwaniptala nenga, ila kati mwamupata mwee." 40 Ngayendeya anapunzi kakolya bangonjike lugono, ngamakiya Petro, mwanja namani ukotwike keleka pamope na nee kwa lisaa limo? 41 Mukeleke mulobe linga kana uyingii mumajaribu. Roho ibile radhi bai, lakini yega ibii zaipu." 42 Atiboka kae mara yene ibele yoloba, "Tate bango, mana itei likowe lee ngwesa kwa kulikwepa na lazima nikinyewi kikombe chee, mwamupendi mwenga itimii," 43 Kaabuya kae aisi

kwakolya bagonjike lugono, mana minyo gabe gabi iwa mmalyo lwene ngupu, na kaida mu maunde ga matopau. **44** Ngabakiya kae kaboka ngayengda loba kunani." **45** Nga kuhani nkolo kalendwana ngobo yake mara yenge itatu kabaya makowe gagalo. **45** Baadae no bayo, Atikupuru! Je, tupala kae ushahidi wakele? Yesu ayendeli anapunzi bake nakwabakiya, "Bado Linge, tayari tuyowine kakufuru. **46** Je! muwaza mugonjike na pomoly? Mulinge saa iegelele, mwana namani? Ngabayangwa no bayo." Ipalikwa aewe." wa Adamu endasa litiwa mmokoya bene sambi. **46** **47** Ngaba mwuniya mata kuminya na kukombwa Muyumuke tuboke. Mulinge yolo ywapala kunisaliti makofi kwa maboko gabe, **48** no bayo, ututabilie aegelite." **47** Wakati abibalo kalongela, Yuda yumo kati wenga wa Kristo. Naiywa kukombwile?" **49** Wakati ya balo komi ni ibele, atiisa. Kipenga sa bandu chattiisa wo Petro atami panja kuhukumbi, amanda alwawa nabo, kaliboka kwa apindo ba makuhani na apindo ba batikunnyendelya no bayo, "Wenga wabi pamope ni bandu. Baisi na mapanga na ndolonga. **48** Na mundu Yesu wa Galilaya. **50** Lakini atikana nnonge yabote, ywakusudie Yesu ampei ishara, atibaya, yoloywa ngabaya nee nitangite kwaa chaakibaya." **51** Payei nannoniya ngaywo. Mwamoywe." **49** Mra ngaisa kwa pannango, mmanda ywenge nwawa atikumona na Yesu no bayo, "Salamu, mwalimu!" Nakunnoniya. **50** kwabakiya bababile apo, 'Mundu yoo nembe abile Yesu ngammakiya, "Webwiga lyango, Ulipange lelo pamope ni Yesu wa Nazareti. **52** Ngankana kae kwa lya likuletike," Ngabaisa kumoywa Yesu na maboko kulapa, "Nenga nintangite kwaa mundu yolo." **53** gabe. **51** Lola, mundu yumo ywabile pamope ni Muda mwipi baadae, balobabayemi karibu, batiyenda Yesu, ngasolomwa kyembe na kumkombwa mmanda yolongela ni Petro, kwa kweli wenga wipamope nakwe, wa ntumwa nkolo na kukata likutu lyake. **52** Nga kwa mana hata longela kwako kwenda yowanika. Yesu kaamakiya, "kelebuya lipanga lyako mulupata **54** **55** Nga tumbwa lapangwa no lapa, 'Nenga nitangite lwake. Kwa mwanza bote babatumya lipanga balowa kwa mundu yoo," Mara ngoko kabeka. **56** Petro polota kwa lipanga. **53** Muwasa panga ngwesa kwaa kakombokya makowe gamakiye Yesu. Pai panga kwakema Tate bango, naywembe alowezekunilumya kabla ngoko anabeka kwaa walowa nikana mara majeshi zaidi ya komi ni ibele ba malaika? **54** itatu. Ngapita panja kono kalela.

Lakini kwa kitiwi gagaandikilwe gaweza timya, aga ngagapalikwa gapiti?" **55** Wakati woo Yesu kakikoya chelo kipenga sa bandu, "Mbona mwisi na mapanga na mandolonga kuni boywa kati na mwii? Kila lisoba natami muhekalu kanipundisa, mwaniboywi kwaa! **56** Lakini aga gote gapangike lenga maandiko ya manabii gatimii." Nga anapunzi bake kabanneka ni kabatila. **57** Balo babamoywile Yesu bampeike kwaa Kayfa, kuhani nkolo, pandu pabakusanyike aandishi na apindo babile bakusanyilwe pamope. **58** Lakini Petro atikukengama msongo kwakutalu mpaka mukumbi wa kuhani nkolo. Ajingii munyumba notama pamope na alinzi akibone chakilowa pangila. **59** Bai apindo amakuhani na baraza lyote babile kabapala ushaidi wa ubocco kwa Yesu, lenga bate kumulaga. **60** Ijapo baptike mashahidi banansima, lakini bapatike kwa sababu. Ila baadae mashaidi abele batii kwipiyya nnonge **61** no bayo, "Mundu yo atibaya "Ngwesa kulibomwana hekalu lya Nnongo na kuchenga kwa masoba gatatu." **62** Kuhani nkolo kayema ni kunaluya, "Huweza kwaa yangwa? Hababakushitakya namani wenga?" **63** Lakini Yesu atami liki. Kuhani kulo ngamakiya, "Kati Nnongo mwabile, nenda kulasimisha utubakiye, panga wenga wa Kristo, wa mwana wa Nnongo." **64** Yesu kayangwa, "Wenga wa mwene ubaite likowe lio. Lakini enakubakiya, boka sayeno no yendelya wamona mwana wa Adamu atami kuluboko

27 Pabaikite kindae, akolo bote ba Makuhani ni apindo ba bandu babile ni njama kwaajili ya Yesu linga bamulage. **2** Batikuntaba, batikunongoya, na kumwikiya kwa liwali Pirato. **3** Boka po wakati Yuda, ywabile atikunsaliti, amweni panga Yesu bayomwile kumwukumu, atijuta no kelebuya ipande thelathini ya mbanje kwa akolo ba makuhani na apindo, **4** no bayo, "Nipangite sambi kwa kwisaliti mwai yange makosa." Ngaban'yangwa, "Twena ituhusu namani? ugalinge ago wa mwene." **5** Boka po kaitakulya pae yelo ipande thelathini ya mbanje muhekalu, kabuka kachake kwikongela mwene. **6** Nkolo wa Makuhani atikuitola yelo ipande thelathini ya mbanje no bayo, "Halali kwa kwibeka mbanje yeno mu'hzina, mana yabile garama ya mwai." **7** Batikujadilyana kwa pamope batikwitola yelo ipande thelathini ya mbanje batumi kupema mgunda wosikiya ageni. **8** Kwasababu yelo mgunda woo walowa kewelwa, "Mgunda wa mwai" mpaka leno. **9** Linga lelo likowe lyaalongei nabii Yeremia latimii, kabaya, "Batwelile ipande thelathini ya mbanje, garama yaipangilwe ni bandu ba Israel kwaajili yake, **10** ni baatumii kwa mgunda wa mfinyanzi, kati Ngwana mwaanibakiye." **11** Nga Yesu ban'yemike nnonge ya liwali, na liwali atikunala, "Wenga wa mpwalume wa Ayahudi?" Yesu kayangwa, "Wenga wabaya nyoo." **12** Lakini pabansitaki akolo ba Makuhanini apindo,

ayangwi kwaa kilebe chochote. 13 Boka po Pilato batikwakongela pamope ni ywembe, yumo upande kammakiya, "Uyowine kwaa masitaka goti kunani wa kumalyo ni ywembe wa kunkeya. 39 Balo bababile yako? 14 Lakini anyangwi kwaa hata likowe limo, kabapeta palobende kaban'geya, kabatikisa mitwe liwali atisangala muno. 15 Yabile mu'sikukuu kati gabe, 40 no bayo, "Wenga wa upalange kulibomwana yabile desturi ya liwali kunyogolya mtabilwe yumo hekalu ni kulichenga kwa masoba gatatu, "Wilopwe ywabachalwa no kipenga sa bandu. 16 Muda woo wa mwene! Mana itei wa mwana wa Nnongo, uuluke abile mtabilwa sugu lina lyake Baraba. 17 Tubwe pae uboke mu'nosalaba!" 41 Kati ya hali yeyle akolo ba pabakwembine pamope, Pilato atikwalaluya, Nyai makuhani babile bakin'geya, pamope ni baandishi ni ywamupala ninyogoli kwa hiyalu yinu?"Baraba au apindo, no bayo, 42 Aokowile banansima, lakini aweza Yesu ywaikema Kristo. 18 Kwa mana atangite panga kwaa kwilopwa mwene. Jwembe mpwalume Ayahudi. bammoewe kwa kunchukya. 19 Patami pakitego Auluke pae boka munsalaba, nga twamwamini. 43 chake cha hukumu, nyumbowe atumite neno kabaya, Atikuntumaini Nnongo, leka Nnongo anopwe nambi "Kana upange likowe lyolyete kwa mundu ywange yambe mana kapala, kwa mwanja atibaya Nenga hatia. Mana nititeseka muno mundoto ya leno kwa na mwana wa Nnongo." 44 Na balo anyang'anyi mwanja ywembe." 20 Tumbwe akolo ba Makuhani ni babauyongilwe pamope ni ywembe balongeti makowe apindo, batikwakingindwa bandu bannobe Baraba, na gakun'geya. 45 Buka saa sita kwabi ni lubendo Yesu bamulage. 21 Liwali atikwalaluya, "Kati ya haba nnema wote mpaka saa tisa. 46 Payaiikite saa abele ywako nin'yogolii?" Ngababaya, "Baraba." 22 tisa, Yesu kalela kwa lilobe likolo, "Eloi, Eloi, lama Pilato kaabakiya nipange kele kwa Yesu ywakemelwa thabakithan?" mana yake Nnongo wango, Nnongo Kristo?" Bote kabanyangwa, "Anyongelwe." 23 wango, mbona wenda nileka?" 47 Wakati woo baadhi Ni ywembe kabaya, "mwanja namani, kosa gani yabe babile bayemi palo kababekaniya, kababaya, lyaapangite?"Ngabatondobiye lilobe kabakemelya, "Ankema Eliya." 48 Mara jimo yumo ywabe atibutuka "Anyongolwe." 24 Kwa eyo wakati Pilato paibweni yotola sifongo kwitweleya kinyo kikale, ngabaibeka aweza kwaa panga kikowe chochote, ila furugu nnani ya nkongo ni kumpeya anywe. 49 Nababaigalile yende tumba, atweti mache auluwi maboko gake kabakiya, "Muneke kichake, lulole panga Eliya no ge yabe, no bayo, "Nenga ntopo atiya kwa mundu apala isa kunopwa." 50 Boka po Yesu atilela kae yoo ywange likosa. Mugalinge gaa mwabene." 25 kwalilobe likolo na awile. 51 Linga, pazia lya hekalu Bandu bote kababaya, "Mwai yake ibe kun ani yitu ngalipapwanike ipande ibele boka kunani mpaka pae. na bana bitu." 26 Boka po anyogoli Baraba kasabe, Ni nnema watilendema na miamba yatipapwanika lakini akombwi ni mjeredi Yesu atikwapeya kwabe ipande. 52 Makaburi ngayongoka, na yega ya atakatifu bayende kusulubilwa. 27 Ni askari ba liwali kabantola banansima babaginjike kabayoka buka mu kiwo. Yesu mpaka Praitorio na likundi lya maaskari bote 53 Batipita mumakaburi baada ya kuyoka kwabe, batikusanyika. 28 Kabamwulike ngobo yake na kabayingii mu miji mpeletau, batibonekana na bandu kungwalika likanju lya rangi ngele. 29 Boka po banyansima. 54 Bai yolo akida ni balo bababile ngabatengeneza lukamba lyene mimimwa ni kulisika kabannola Yesu babweni lilendemo ni makowe goti nnani ya ntwe wake, ni kubonikiya nai muluboko lyake yapangike palo, batiyogopa muno no bayo, "Kweli lwa kumalyo. Bapigite magoti nnongi yake kaban'geya, ayo abile mwana wa Nnongo.' 55 Alwawa banansima kababaya, "Twenda kusalimu, Mpwalume Ayahudi?" babankengime Yesu boka Galilaya linga kumudumia 30 Ngaba muriya mata, ngatola nairnkabankombwa bibile palo kabanololekeya boka kutalu. 56 Nkati mutwe. 31 Muda kabayendelya kunkebei gaba mwula yabe abile Mariamu magdarena, Mariamu mao bake ngobo yake, nganongoya yenda kukongela. 32 Yakobo na Joseph, na mao bake Zebedayo. 57 Paikite Pabapitiye panja, bamweni mundu yumo boka Krene kitamunyo, aichi mundu tajiri boka Arimathayo, lina lina lyake Simeoni, batikunlasimisha alongwane lyake Yusufu, nembe kae ywabile mwanapunzi wa nabo lenga atweti nsalaba wake. 33 Pabaikite Yesu. 58 Anyendeli Pilato kunnoba bwega wa Yesu, pandu papakemelwage Goligotha, mana yake, "semu Pilato atilagya apeylwel. 59 Yusufu apeylwelwe yalipakala lya ntwe." 34 Kabampei siki yayengabanike ni aubilingile ni ngobo ya sufi inoyite, 60 Ayei kusika ni nongo aywe. Lakini paipayite nywele kwaa. 35 Muda mulikaburi lya yambe lyake atikulichonga muliwe. kabansulubisha, bangine ngobo yake kwa kwipigya Ngaimbiliya liwe likolo ngaliwekelya pannyango wa kura. 36 Na batitama ni kunnola. 37 Nnani ya ntwe likaburi kaboka kachake. 61 Mariamu magdarena wake paandikilwe gastakilwe kangasomeka, "Ayo ni Mariamu yolo ywenge bibile palo, watitama nga Yesu, mpwalume Ayahudi." 38 Anyang'anyi abele kabalolekeya kulo kulikaburi. 62 Lisoba lyenge lyabile

lya maandalio, akolo ba makuhani na Mafarisayo ni mashaka. **18** Yesu aisile kasabe kabakokeya batikwembana pamope kwa Pilato. **63** Kabammakiya, no baya, "Ni peyilwe mamlaka goti ga kilambo na "Ngwana, tukomboki panga wakati yolo mmocho abile nkoti, atibaya, 'Baada ya masoba ga tatu alowa yoka kae,' **64** Kwa eyo ulangi panga likaburi bakalilende libesalama mpaka masoba gatatu, Yallowa wezekana, anapunzi bake bawenza kun'yiba no baya kwa bandu, atiyoka boka mu kiwo! no ubocco wa mwisho walowa mbaya kuliko wa kwanza. **65** Pilato kaayangwa, "Mutole alinzi. Muyende mkapange kati mwa muweza. **66** Ngabatiyenda no kulpanga likaburi panga salama liwe balikombwi muhuri na kubeka alinzi.

19 Kwa eyo muyende mukabapange mataifa goti kuba anapunzi bango. mukaabatize kwa lina lya Tate, na lya mwana, na lya Roho mpeletau. **20** Muapundishe kugatii makowe goti ganibaamuru, Na linga, nenga nibile pamope ni mwenga masoba goti, mpaka mwisho wa dunia. (aiōn g165)

28 Paikite kitamunyo cha lisoba lya sabato, liumu lyabile liyomoka, kuyenda lisoba lya kwanza lya wiki, Mariamu magdalena, ni yolo Mariamu ywenge batissa kulilolekeya likaburi. **2** Linga pabile ni lilendemo ngolo, kwa kuwa malaika ba Ngwana atiuluka ni kulimbilingiya lelo liwe, ni kilitamya. **3** Sura yake yatimelemyeta kati umeme, ni ngobo gake gabile ga'uu kati theluji. **4** Balo alinzi kabayogopa muno no panga kati batiwaa. **5** Yolo malaika kaabakiya balo alwawa kabaya, "Kana tuyogope kwa mana nitangite sa mukipala Yesu, ywasulubilwe. **6** Abile kwaan pano, ayokile kati mwaamakiye, Muiche mulole pandu agonjike. **7** Muyende upesi mukaabakiye anapunzi bake; 'Ayokile boka mu kiwo, linga alongwiye Galilaya akwo ngamwalowa kumona.' Linga nenga niamakiye." **8** Balo alwawa boti baboite palo palikaburi upesi babilo ni hofu ni puraha ngolo, ni kababutuka kwabakiya anapunzi bake. **9** Linga Yesu kakolyana nabo no baya, "Salamu." balo alwawa batissa kunkamwa magolo gake, na kumwabudu. **10** Yesu kaabakiya, "Kana tuyogope, tuyende mukaabakiye alongo bango balongoli Galilaya. Akwo banibona. **11** Wakati balo alwawa babilo kabayenda na baadhi ya alinzi bayei mjini no kuabakiya akolo ba Makuhani makowe goti gabile gapangjike. **12** Na makuhani pababile bakwembine ni apindo na kulijadili likowe lee pamope na bembe, papiyite mbanje yanansima kwapeya balo alinzi, **13** no kwabakiya, kana mwabakiye bandu panga, anapunzi bake Yesu baisi kilo kujiba bwega wa Yesu wakati twenga tugonjike." **14** Abali yee mana itei kwa liwali, twanga twenga twalowa nshawishi na kumoya mwenga mashaka goti." **15** Kwa eyo balo askari kabaipokya yelo mbanje na panga kati mwababakiye. Habari yee yatitangazilwa muno kwa Ayahudi na baaminiya nyoo mpaka leno. **16** Lakini balo mitume komi ni jimo bayei Galilaya, palo pakitombe payomwi kwabakiya. **17** Na bembe pabamweni, batikumwabudu, ila baadhi yabe babilo

Marko

1 Gono mwanzo wa Injili ya Yesu Kirisitu, mwana wa Nnongo. **2** Katu mwaiandikwe ni nabii Isaya, Lola nandokubatumwa asenga bango kulonge yinu, yumo apetwaa ndela yako. **3** Lukalanga wa mundu kakema mpongote, yomolyae ndela Bwana; boneyaye ndela yake". **4** Yohana ateisa, kabaatiza mpongote ni kuyegana ubatizo wa toba ku mzamaa wa sambi. **5** Nhema nzima wa Sudea ni bandu bake ba Yerusalem bayei kwake. Bai kababatizwa ni ywembe mulupondo Yordan, kabaungamana masambi gabe. **6** Yohana awalage ngobo ya mayunzu ga ngamia ni nkibuno mkwisi was likengo, na alyage busi wa mwitu. **7** Atelongela ni ukoya, "Abi yumo Ando isa kuoma nee, abi ni ngupu kuliko nee, nipwaa kwa ha Lita pae kuundua ilatu yake. **8** Nenga niabatza kwa Mase, Ywembe abatiza mwenga kwa roho mtakatifu. **9** Yaomi lisiku eyo Yesu aisi kuoma Nazareti ya Galilaya, na atebatizwa ni roho mulupondo Yordani. **10** Yesu yaagakatwike kuoma mmase abweni kunani kusalanike pala ni roho kauluka pae kunaniyake kati ngunda. **11** Ni lukalanga waomi kunani, "wenga wa manango mpendwa. Nandopulaika muno ni wenga". **12** Mara yimo roho atikunnasimisa ayende mpongote. **13** Aabii mpongote lisiku arobaini, kagiya ni nsela. Ai pamwepe ni igongoro ya mmwitu, ni malaika kabanlola. **14** Tubwe kumona kuboyolwa kwa Yohana, Yesu aaisi Galilaya katangasa Injili ya Nnongo, **15** Kaakoya "muda uike, ni upwalume wa Nnongo uisi. Mubuye kwa Nnongo ni muamini mwinjili". **16** Ni kaapeta mmbwega ya mbwani ya bahari ya Galilaya, kaammona Simoni ni Andrea alongo bake Simoni kabataga mbelele yabe mmase, kwakuba baisi aubaji. **17** Yesu abalogoli "muise, mungote, na niatenda aubaji ba bandu". **18** Mara yimo baalei mbelele ni kunkota. **19** Wakati Yesu ayei kutalu kasunu, ni kaammona Yakobo mwana wake Zebedayo ni YohanaNnunage, bai nngalaba kabapota mbelele. **20** mara kabaakema ni bembe kabanleka tate babe nngalaba ni atenda kasi benge, kabankota. **21** Apobaike Kaperaniamu lisiku ya sabato, Yesu kayingya mulisinagogi ni kuyegana. **22** Batekanganya liyegano lyake kwa yelyo abi kayegana kati mundu abi ni upwalume na ayendana kwa ni aandishi menge. **23** Muda gogo kwabi ni mundu mulisinagogi labe abi no nsela na ateguta. **24** Kaakoya "tubi ni selosa utenda nimwenga, Yesu wa Nazareti? uisikutuangamisa? Nandokututaga nyai wenga. Wenga wantakatifu yikayako kwa Nnongo!" **25** Yesu kaankopokya nsela ni kukoya "Nyamala ni

uboke nkati yake!" **26** Ni roho njapu kantomboya pae ni kupita kalele kwa liyobe la kunani. **27** Nibandu bote batekanganya eyo kabalokiyana kila yumo, "Seno kele? liyegano lyayambe libiniupwalume? Ni nsela kunkota ago akoya!" **28** Nimayegeyo kuhusu ywembe mara yimo yalitawala kila nsengo nnema nsima wa Galilaya. **29** Mara yimo baada ya kupita kunza ya Lisinagogi, Baayingi ukaya kwa Simoni ni Andrea bai ni Yakobo ni Yohana. **30** Sasa akibe alwawa Simoni abiagonzike kabinya homa, mara yimo kabankokeya Yesu ubinye wake. **31** Eyo kaisa, kankamwa luboko, Ni kunkagatuya, homa yaboi tuyega yake ni utumbwa uudumya. **32** Kitamunyo eyo lisoba liwile Abinye bote baaletitikwe kwake, au babi Ni nsela kumutwe. **33** Nhema nsima baikonzike pamwepe pa nlyango. **34** Atealagwa Abinye banyansima mabinye mbalembale ni kupyia nsela(mahoka) banyansima, aakan mahoka kulongela maana batekuntanga. **35** Aayumwike bwamba muno lubendo lukatama; aaboi ni kuyenda pandu abonekane kwa Ni mundu na kayopa oko. **36** Simoni ni bote baipamwepe ni ywembe baankotike. **37** Baammweni ni kunkokeya "kila yumo andokupala". **38** Atekubabakiya, "Tuboke kundukwenge, kunza ya gono nnema, ili niwese ulongela ni uko iyea. Ndio mwalongo was kuisa pano. **39** Ayei kapeta Galilaya yote, kalongela mmasinagogi yabe Ni kukemea mahoka. **40** Kaisa mundu yumo abi ni ukoma. Abi kampembela; aatengwi majua ni kunkokeya"Mana kaupala tenda nibe na nkoto". **41** San'yingikiya, Yesu katondobeya luboko lwake ni kunkamwa kunkokeya, "nipala ubebwise". **42** Mara yimo ukoma waamboi, katenda kuba bwiso. **43** Yesu atekunkopokya kwa ukale Ni kumbakiya ayende marayimo. **44** Atekumbakiya, "kanaukoye liyaulyo kwa yeioteywa, lakini boka ukajibineye kwa kuhani, Ni upiye dhabibu kwa utakaso Musa atelagiya, katiusaidi kwabe." **45** Ateboka Ni kutumbwa kumbakiya kila yumo nikukoya liyaulyo muno hata Yesu awesome kwa lelo kuyingya pannema kwa uhuru. Eyo atami pandu pakiiyo ni bandu baisi kuoma kila nnema.

2 Aabwi Kaperiniam baada ya siku nsunu, yayowine abiukaya. **2** Bandu banyansima muno bakusanyike batweliie mpaka pa nlyangoPai ntoto nafasi lelo, ni Yesu kabankokeya. **3** Baadhi ya bandu baisi banletike mundu atetomboloka; bandu bane batekumpotwa. **4** Wakati basindikwe kumuegelya mwalo baibandu banyansima, baboije lipala kunani palyo aabile, baapeninye lusase ni mundu mminye agonzike mumo. **5** Apo abweni Imani yabe, Yesu kambakiya ywa mundu atombolwike, "manango, sambi sako zisameiwe."

6 Aandishi benge balyo baatami palyo kabailokiya ni bandu bake baipamwepe ni ywembe? 26 Yelo mmiyo yabe. 7 "Awesa buli mundu oyo kulongela ayei munymba ya Nnongo wakati Abathari aabikuhani iyeya? Andokupulu! Nyai awesa kusami sambi Mana Nnongo kwa bai yikayake?" 8 Yesu aatangike kumoyo kwa mundu yeoye kulya isipokua kuhani-kabapaya wake eso bawasake bembe bene. Kabaakokeya, Ni balyo aipamwepe nabo?" 27 Yesu akoiye"sabato "mwalo wakele muwasa eyo mwiuba yinu? 9 Lipi batei mwalo was mundu, na mundu kwaa mwalo was litopike muno kulongela kwa mundu atombolwike, sabato. 28 Eyo mwana wa Adamu ni Bwana, eyo kwa masambi gake gasameiwe au kukoya kagatuka, tola sabato.

lusase lwako ni utyange? 10 Lakini bapate utanga kuba mwana wake Adamu abiniupwalume wa kusamii masambi pano padunia, ankokiye ywa atombolwike. 11 "Nikukokeya wenga, yinuka tola ndanga yako, ni uyende ukasako." 12 Kaakagatuka ni kutola ndanga yake, ni kupita panza bandu bote bapalyo kabakanganya na kabampaya Nnongo utukufu, tubi tunawai kwaa kubona kilebe kati Seno. 13 Ayei kumbwega ya ziwa, nibandu banyansima, boote balyo kabayegana. 14 Ya kaapeta kaammona lawi mwana wake Alfayo atami palyopakuya kodi na kaankoke ya "Ngota" kayinuka Ni kunkota. 15 Palyo Yesu kalya kilalyo ukasake Lawi, Atola kodi bingi Ni bandu bene sambi bai kabalya ni Yesu ni benepunzi bake, kwa kuba bai bingi Ni bembe kabankota. 16 Wakan baandishi, amafarisayo, baabweni Yesu kalya ni bandu bene sambi ni atola kodi, kabaabakiya benepunzi bake"mwalo wakele alya ni atola kodi ni bene samb?" 17 Palyo Yesu aayowine kabaabakiya"bandu bene afya mwiyega yabe bampala kwa nng'anga, bandu Abinye yika yabe ndio bapala. Niisikwa kuakema bandu bene haki, lakini bandu bene sambi." 18 Benepunzi ba Yohana ni Amafarisayo baikabataba. Nibandu benge baisi kwake ni kunkokeya"mwalo wakile benepunzi ba Yohana ni Amafarisayo bando taba? Lakini benepunzi bako bataba kwaa? 19 Yesu kabaakokeya "Je balyo bayei kuharusi bawesa kutaba mana ntolaji abipamwepe Ni bembe? Ntolaji mana abipamwepe ni bembe bawesa kwaa utaba. 20 Lakini lisiku ya kulonge ntolaji mana aboiywe kwabe, mulisiku eyo ni bembe bataba. 21 Ntopo Mundu wa usona kipande sa ngobo yayambe mulinzenga. eso kilaka kitama kwaa kipita bai omo mulinzenga. Ni kubeka mpapuko wa kuakala. 22 Ntopo Mundu wa kuyeya Divai yayambe Nviriba ya samani, vinginevuo Divai ya Tula iriba Ni vyote ibele Divai ni iriba ya oba. Beka divai yayambe mu iriba yayambe." 23 Mulisiku ya sabato Yesu aapite mmigonda, Ni benepunzi bake baatumbwi kutola makondi ga ngano. 24 Ni mafarisayo bambakiye "Lola mwalo wakele batenda Kati iyeya kilebe Seno kiyendanakwaa ni sheria ya lisiku ya sabato?" 25 Kabaakokeya, "msomike kwa sa atei Daudi palyo aabile Ni njara-ywembe pamwepe

ni bandu bake baipamwepe ni ywembe? 26 Yelo abimundu abi Ni luboko lutombolwike. 2 Bandu benge baikabankota kwa karibu kulola atamponya lisiku ya sabato ili basitaki. 3 yesu kankokeya mundu mwene luboko lutombolwike"katogatuka ni uyeme, kati yabandu bano." 4 kisha kabakokeya bandu, "je ni halali kutwnda liyaulyo linoike lisiku ya sabato au kutenda yasio ya haki, kulopwa maisha gabandu au kubulaga? lakini batami poloi. 5 kaabalola kwa hasira, kahuzuni ka mwalo wakunonopa iuba yabe, Ni kankokeya yeah mundu "Tondobeya luboko lwako." katondobeya ni Yesu kaamponya luboko lwake. 6 Mafarisayo bayei panza kabatenda nzama Ni Maherode dhidi yake ili bambulage. 7 Kisha Yesu, pamwepe ni benepunzi bake bayei baharini, ni bndu banyansima kabankota kabapeta Galilaya ni Uyahudi. 8 Ni kuoma Yeruselemu ni kuoma Idumaya ni kulonge ya Yorodani ni jirani ya Tiro na Sidoni, bandubanyansima, ya kuyowa eso akitei kila mundu aisi kwake. 9 Nakabankokeya benepunzi bake kuandaa ngalaba nzunu mwalo wake, mwalo was kipenga za bandu, kana baise kumpuma. 10 Kuba atekubalagwa bandubanyansima, lenga kilamundi jwabi Ni mateso abinishauku ya kuika palyo aabile ankamwe. 11 Palyo roho achafu bambweni, baatombwike pae kulonge yake kaba lela ni kukoya "Wenga was mwana wa Nnongo." 12 Kabaaking'india kanabatende atanganike. 13 Aaye kunani ya kitombe, kabayenda kwake. 14 Kabatalanganya komi ni ibile (kabaakema mitume), ili babe pamwepe ni awese kubatuma kuhubiri. 15 Ni kuba ni mamlaka ya kupiya mahoka. 16 Na kaababagwa komi ni ibele: Simoni, kaampaya Lina lyango Petro, 17 Yakobo mwana wa Zebedayo, ni Yohana nnunawake Yakobo, aampai lina Iya Bonagesi, abo ni bana ba Ngurumo, 18 ni Andrea, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana wa Alfayo, Thadayo, Simoni Mkananayo, 19 na Yuda Iskariote, ambaye aankana 20 Kisha ayei ukaya, ni bandu banyansima bayei pamwepe, hata balyo bawesa kwaa kulyaa mkate. 21 Alongo bake bayowine habari eyo, kabayenda kumboyya, kabakoya"agolwike malango." 22 Aandishi baisi kuoma Yerusalem kabakoya, "Amepagawa na Beelzebuli,"

na, "kwa ntawala was nsela ampiye nsela." 23 angaliwasamehe." 13 Kaakokeya kwabe "je ntangike Yesu aakemike ukasake ni kulongela nabo kwa mifano gono? muwesa buli kutanga mifano mifano, "ya nsela awesa kumpiya nsela? 24 Kama yenge? 14 Mpandi alipanda neno. 15 Benge ni upwalume ubaganike wene, upwalme ogo uwesa balyo baatumbwike mmbwega ya ndela palyolyaulyo kwaayema. 25 Mananyumba ibaganike yene, laapandikwe. Hapo bayowine, mara nsera kaaisa ni nyumba eyo iwesa kwaayema. 26 Kati nsela kulitola lya ulyo lipandikwe nkati yabe. 16 ni benge akagatuka kiogo sake mwene ni kubaganika, awesa balyo bapandikwe kunani ya miamba, jambao, apo kwaayema ni aba aike mwisho wake. 27 Lakini balyiowa liyanlyo, ultola kwa haraka ni kupulai. 17 ntopo hata yumo awesa kuyingya nnyumba ya mundu na ntopo mikega nkati yabe lakini huvumilia kwa mwene ngupu kuyiba ilebe yake bila ya kuntaba mwene ngupu wete, kisha kutola ilebe yote ya nnyumba. 28 kweli nando kuwakokeya, sambi sote za bana Baadam zitasamehewa, pamwepe nikufulueyo balongela. 29 Mundu yejote ywa ankufuru Roho ntakatifu asamehewa kwa, bali abiniatia ya sambi za milele. (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Yesu akoije yenu mwalo bayi kabalongela "abini Roho nchafu" 31 Kisha mao bake anuna bake baisi nikuyema panza, kabankokeya mundu ankeme. 32 Bandu banyansima bayii karibu yake batame kabankokeya "mao bako ni anuna bako babii panza, bakupala wenga". 33 Kayaangwa "nyai mao bango ni anuna bango? 34 Kabaalola balio batami bantetelike, kakoya "lola bano ni mao bango ni anuna bango! 35 Yeyote atenda mapenzi ya Nnongo, mundu woyo ni nlongo wango, nnombwango, ni mao bango.

4 Lelo katumbwa kuyegana mbwega ya bahari. Ni

bandu banyansima baisi ni kunteteleka, kayingya nngalaba mmase nikutama, bando boote bayii pa mbwega kuyumo. 2 Na kaba yegana mayaulio ganyansima kwa mifano, na kaakoya kwabe kwa amyegano gake. 3 pekayeni, mpanzi ayeyi kupanda. 4 Yakapanda mbegu yenge yatumbwike munndela, ni iyuni baisi kabasonya. 5 Mbegu yenge yatumbwike kumiamba, ntopo ukando wanyansima. Mara za yomike, mwalo ntopo ukando wanyansima. 6 Yakupita bai lisoba, zayomike, mwalo zai ntopo mikega. 7 Mbegu yenge yatumbwike mumiiiba. Miiba yakoi nikuiteteleka, na ibelike kwa kilebe. 8 Mbegu yenge yatumbwike pa ukando unoike na yaabelike matunda palioka zikola nikuyongeyeka, yenge yabelike mara thelathini zaidi, ni yenge sitini zaidi, ni yenge mara mia". 9 Kaakoya, "ywa bini makutu yakuyowa na ayowe". 10 Yesu palyo aiyika yake, balyo karibu yake ni balyo komi ni ibele kaba nloliya kuhusu mifano. 11 Kaakokeya kwabe, kwinu mpaticke siri ya ufalume wa Nnongo. Lakini baapanza kila kilebe ni mifano. 12 Ili kabalola, ndiyo ulola, lakini babona kwaay, hapo bayowa ndiyo uyowa, lakini batanga kwaay amasivyo batendebuka ni Nnongo

muda mfupi. Halafu tabu na usumbufo apo viisa kwa sababu ya liyanlyo, mara hujikwaa. 18 Ni benge balyo bapandikwe mmiba. wanalisikia nlieyaulyo, 19 Lakini masumbufo ya lunia, udanganyifu, mali, na tamaa za mambo genge, hubayingia na kulisonga liyaulyo, na linashindwa kuzaa matunda. (aiōn g165) 20 Kubi ni balyo bapandikwe kulukando lunogine. Bando kuliowa liyaulyo na kulipokea na kuzaa matunda: Kuba kwa sababu ya liyanlyo, na ntopo siri ya kuitanga kila mundu. 23 Oyo abini makutu ya uyowa, na ayowe!" 24 Kabaakokeya m'be makini kwa eso mukiyowa kwa kuwa kipimo mpimacho, ndicho mtachopimiwa, na itaongezwa kwinu. 25 Kwa kuwa ywembe abinaso, atapokeya zaidi, ni yalo ntopo kilebe, kuoma kwake vyatolwa ni vile abinavyo". 26 Kakoya, upalume wa Nnongo bate kuufananisha ni mundu apandike mbegu kuukando. 27 Agonzike kilo ni kuyumuka bwamba, mbegu ya mei ni kukola, japo atangike kwaay uko yaomi. 28 Dunia hupi ya mbegu yene, kwanza majini, halafu maua, halafu mbegu zilizokomaa. 29 Apo mbegu ipile hupeleka mundu kwa sababu mavuno gaike. 30 Na kaakoya tuufananishe upwalume wa Nnongo ni kilebe gani, au tutumia mpwano wa kele kuulezea? 31 Kati mbegu ya haradali, ambapo yapandikwe nzunu muno kuliko mbegu zote muduria. 32 Hata, wakati ipandikwe, iba ngolo muno kuliko mitela yenge mubustani, na iba ni matambe makolo hata iyuni wakunani kusenga iyota yabe mmwilili. 33 Kwa mpwano yanyansima ateyegana ni kukaya liyaulyo kwabe, kwa eyo batangike, 34 Na aakokiye kwaay bila mpwano. Lakini apo abiyyila yake, kaakokeya kila kilebe benefunzi bake. 35 Lisiku iyo, kitamunyo kaakaya kwabe, "Tuyende uko upande wa nyaibele". 36 Eyo kabaleka bandu banyausia, kabantola Yesu, muda huo abinngalaba. Ngalaba yenge yabipamwepe ni ywembe. 37 Na upepo nkale wate uma ni dhoruba ni mase kayayingya mungalaba ni ngalaba yabi itolile.

38 Mwene Yesu abi mulishetri, agonzike kumuto. Yairo, aisi, ya kummona, atomwokia mmagolo. **23** Kabannyumuya, kabakoya, "mwalimu ustuka kwaa Kampembeya Ni kumpembeya, kakoya "manango twee twando waa?" **39** Kayumuka, kaukaya upepo na kaikokeya bahari itolii ipolee", upepo walei kupuka, maboko gako kana awee ni apone. **24** Eyomaboi na kwa bii poloi. **40** kaoya kwabe, "mwalowa kele mwando yogopa?" je nke bado ntopo ni imani? **41** Bayingi ni hofu ngolo nkati yabe na kabakoyana bene kwa bene, "Yuno nyai lelo, upepo ni mase gando kun'yogopa?

5 Baisi upande wenge wa bahari, munkoa wa Gerasi.

2 Palyo Yesu kapita nngalaba, mundu mwenye mminya lilalo aisi kuoma mmakaburi. **3** undu oyo atami kumakaburi. ntopo mundu wakunkato ya zaidi, ntopo hata kwa minyororo. **4** Atabikwe minyololo siku yanyansima. Aukutwi nyororo ni pingu zatekwike. Ntopo hata yumo abi na ngupu ya kunsinda. **5** kilo ni mutwe nkati abi kumakaburi ni mmilema, kalela ni kuipapwana mwene ni mawe. **6** Palyo ambweni Yesu katalu kumbutukia, ni kuinama kulonge yake. **7** Klela kwa sauti ngolo, "upala nkutendii kele, Yesu, mwana wa Nnongo wa kunani muno? Nando kusihi kwa mwene Nnongo, kana unitese". **8** Kwa kuwa ate kunkokeya, nkote mundu oyo, wenga roho nchafu". **9** Kanlokya, "wenga lina lyako wanyai?" Ni ywembe kan'yangwa, "lina lyango Legion, mwalo tubi twabingi". **10** Kan'yopa tena na tena kana abapeleke kunnza ya mkoa. **11** Ngobe banyansiba kabaliswa kunani ya nnema, **12** Kaban'yopa kabakoya, "Tutume kwa ngobe, tuyingi nkati yabe". **13** Hivyo kabaelekeya, roho wachafu abobapai kaba yingia nkati ya ngobe, kababutukia pae ya nnema mpaka baharini, karibu ngobe elfu niibebe batumbukii mmase. **14** Bale babi kabaasubga babutwike kuyenda kupiya taarifa ya sakipi kulyo kunnema, bandu banyansima bapi kuyenda kulola eso kipite. **15** Baise kwa Yesu na kum'bona mundu asanganikiwe ni nsela abi nilijeshi atami pae, awaliye, na abi kuhalu yake ya samani ni bembe kaba yogopa. **16** Balwo babweni eso kipite kwa mundu asanganikiwe ni nsela kabakokeya eso kipite kwabe ni ngobe iyeya. **17** Ni bembe kabankokeya aboke kumkoa wabe. **18** Kayingiya nngalaba, mundu abi ni nsela kumutwe kaampala baboke bote pamwepe ni ywembe. **19** Kakana kuboka nake, lakini kambakiya yenda akasako na kwa bandu bako, na ubakokeye aakutendii Nngwana ni rehma akupayi. **20** Eyo aboi ni kutumbua kutangaza mambo makolo ayatei Yesu kwake Dekapoli, kila mundu ate kunganya. **21** Wakati Yesu alokike tena upande wanyaibe, nngalaba, bandu banyansima baisi kunteteleka abi mmbwega ya bahari. **22** Na yumo kiongozi wa sinagogi akemwa Kampembeya Ni kumpembeya, kakoya "manango nnwawa mbeyambe awaa" Nandokuyopa uise ubebe maboko gako kana awee ni apone. **24** Eyomaboi pamwepe ni bandu banyansima kabaakota karibu kabanteteleka. **25** Kwabi ni nnwawa damu yake yapii kwa miaka kumi ni ibele. **26** Akundike masaka muno pae ya ang'anga banyansima aatomii kila kilebe abinaso, Ata eyo apatike kwaa nafuu kat ate yongeaya bai. **27** Ayowine habari kuhusu Yesu, eyo aisi Ni kiogo yake kantyanga nkipenga say bandu, kakamua ngobo yake. **28** kwa kuwa akoiyé "mana ngamuibile ngobo yake napona. **29** kunkamuwa bai, damu yalei kupita, na yowine yega yake yaponi aboi mmasaka. **30** da go go Yesu atangake nkati yake mwene ngupu yampii. kaatendebuka kolyo ni kolyo nkipenga asa bandu kaalokiya, "nyai angamwi ngobo yango?" **31** Benepunzi bake kabankokeya, "ubona kipenga seno kikutetelike, ukoya nyai atekukamwa?" **32** Yesu aloi kono ni kono kulola nyai atei yeno. **33** Nnwawa atangike eso kipii, ateyogopa ni kulendema. Aisi nikutomboloka kulonge yake nikunkokeya kila kilebe. **34** Kankokeya, "we nnwawa imani yako ikutei ube wa nkoto. yenda kwa amani ni mabinye gako gaboka. **35** Kalongela, baisi bandu kuoma kwa kiongozi wa sinagogi, kabakoya, "Mwana'go nnwawa awile. Mwalwakele kulyendelya kunkundiya masaka mwalimu?" **36** Yesu ayowine eso bakikoyage kam'bakiya kiongozi wa masinagogi "Kan n'yogope mwamini bai". **37** Akani kulongwana ni mundu ywenge isipokuwa Petro, Yakobo, ni Yohana, nnunage Yakobo. **38** Baisi ukaya kw3a kiongo wa sinagogi ni ywembe am'bwenikiya, kulela muno ni kuomboleza. **39** Apo ayingi ukaya kabakokeya, mwalwakele mwando nung'unika ni kulela? mwana ana waa kwaa agonzike". **40** Kabamuheka, ywembe kaba mpiya panza kabantola tate mundu ni mao mundu ni balyo bai pamwepe ni ywembwe, kabayingia nnyumba omo abii mwana. **41** Katola luboko Iwa mwana ni kunkokeya, "Talitha koum." ambayo ni kukoya." **42** Ghafla mwana mwenza yumuka" Mwana ayumwike ni utyanga (kubaa abi ni miaka komi ni ibele). ni gafla kabayingiwa ni nkanganyo nkolo. **43** Kabaamulu kwa ngupu ngolo ntopo mundu yeoye kupaswa kulitanga liyaulyo. Na kabakokeya bampaye kilalyo mwana mwenza.

6 Na kaaboka palyo ni kuyenda ukaasabe, ni benefunzi bake kabankota. **2** Sabato kuika, katumbwa kuyegana mmasinagogi. Bandu banyansima paban'yowa na kabakanganya. Kabakoya agapatiye kwako gano mafundisho? "Hekima gani

reno bampayi? "Atenda buli miujiza kati gano Mara yimo kwa Mpwalume nikunkeya, "nipala mutwe mumaboko gake?" 3 Yono si ywa fundi selemala wa Yohana m'batizaji musahani." 26 Mpwalume mwana'ge Mariamu nlongo wabe Yakobo, Yose, atesikitishwa muno, lakini mwalowa kilapo ni ugeni Yuda ni Simoni? Alombo bake si batama papano awesike kwaakukana sa ayopike ywa mwanza. ni twenga?" Na bapulaiswe kwaanii Yesu. 4 Yesu 27 Mpwalume kabatuma asikali kati ya balyo alinzi abakokeya nabii akosa kwaaheshima, ispuwuwa bake ni kubalagiy bayende kunnetia mutwe wa pansengo wake, ni baadhi ya alon go bake ni Yohana. Mlinzi ayei kunkata mutwe aii kifungoni. munyumba yake." 5 Awesike kwa kutenda miujiza 28 Kaleta mutwe wabii musahani ni kumpeya ywa hapo, ila kaabeka maboko kwa mmintye asunu muenza ni muenza ni ywembe kumpeya mao bake. kubaponiya. 6 Atekanganywa mwalwakele bakotoka 29 Anafunzi bake kabayowa, kabayenda kuntola mwili kwamini kwabe. kaayenda miseng yapambwega wake kabayenda kuusika mmakaburi. 30 Mitume, nipalyo nikuyegana. 7 Kaakema balyo benefunzi bakusanyike kulonge ya Yesu, kabankokeya yote komi ni ibele katumbuwa kubatuma abele abele, agabatei ni ago kabayegana. 31 Naye kababakiya, kabapaya ngupu kunani ya nsela, 8 Ni kuwakokeya "muise mwabenge pandu pa kiiyo, tupomoli kwa muda" kana bapotwe kilebe ila lukongoso bai. Kna batole bandu banyansima baisi ni kuboka, hata bapatike nkate, nkwi, wala pwela pakitondo; 9 Lakini bawale kwaakukana kulya. 32 Kaba kwela ngalaba kabayenda ilatu, na sio nganzu ibele. 10 Na kaakeya nnyumba pandu pafaraghya yika yabe. 33 Lakini bababweni eyo muilingiya kana mpite mpaka uboka. 11 Nnema kababoka ni benge baatangike kwa pamwepe wowote mana bakani kubapokya ni ku8bapekanya, babatwike ni magolo nnemausima, Ni bembe baike mubokeyo apo, ni mupate liu mumagolo ginu, ibe kabl yabe. 34 Kuika pwani babweni kipenga sa usaidi kwabe." 12 Ni bembe kabayenda ni kuwakoya bandu, kababonia kiya, mana babi kati ngondo bandu babuye kwa Nnongo ni bstubu masambi bakosike nsuka. Ni katumbuwa kubayegana mambo gabe. 13 Baabengike nsela banyansima, kabapaka ganmyansima. 35 Muda yaugendelile benepunzi baisi mauta abinye kabapona. 14 Mpwalume Herode kabankokeya, "pano mahala pa faraghya ni m uda ayowine ago, kuba liina lya Yesu lyatanganike muno. uyendelil. 36 Ubalage bayende ijiji ya jirani balkapemi Benge kabakoya "Yohana mbatizaji ayokike, mwalo kilaloy." 37 Kabayangwa kakoya."mwapeyi mwenga ogo ngupu ya miujiza itenda kasi nkati yake". 15 kilaloy."Kabankokeya "Tuwsa kuyenda kupema Benge nkati yabe kabakoya "yono ni Eliya" Benge mikate yenyan thamani ya dinari mia ibele ni kuapayaa kabakoya, "yono nabii kati balyo manabii basamani." balye? 38 Kabakokeya, m'bi ni mikate ilenga? yendaye 16 Herode ayowine kakoya, "Yohana ywa ninkatike mkalole." palyo bapatike kaba mwalya "Mikate mitano mutwe ayokike." 17 Mwene Herode atelagiya Yohana ni omiba abele." 39 Kabaakokeya bandu batami ipungu aboyolwe nikutabwa gerezani mwalwa Herodia ipungu kunani ya manyei mabee. 40 Kabaataminya (nyumbo wa mwasage Philipo) mwalo ywembwe ipungu ipungu ya bandu mia kwa hamsini. 41 Katola abi nnyumbowe(amtwteti). 18 Kwa maana Yohana mikate mitano ni omiba abele, ni kulola kunani, kaibariki atekunkokweya Herode, "si halali kuntola nnyumbo kuapaya benepunzi babeke kulongeya ipungu ni wa mwasago". 19 Herodia atumbwi kunchukia ni kubagana omiba kwa bandu bote. 42 Kabalya bote kupala kum'bualaga lakinin awesike kwaanii. 20 Maana ni kuyukuta. 43 Kabakusanya ipande ya mikate ya Herode ate kunnyogopa Yohana; atangike kwamba iigile kuitwelya itondo komi ni ibele, ni ipande ya ni mundu mwene abi ni haki ni ntakatifu, kanneka omiba pia. 44 Ni bai analome elfu tano bali mikate. salama. Palyo ayendelile kumpekanya ahuzuni 45 Kabaakokeya bakwele mmashua bayende kundo muno, lakini apulaike kumpekanya. 21 Palyo iike kwenge, hadi Bethsaida, wakati ywembe kabalaga wakati mwafaka wa kubelekwa Herode kabaandaliya makutano. 46 Palyo baboi ayei ukiogolo kuyopaya. 47 maofisa bake kalamu ni makamanda ni viongozi wa Kitamunyo, mashua yabe yaii katikati ya bahari, nin Galilaya. 22 Mwana nwawa wa Hrode kayingiya ni ywembe aiyika nchi kavu. 48 Kabaabona kabakunda kuina kulonge yabe, kampulaisa Herode ni ageni masaka kupiga kasia mwalo upopo wainkale. Karibu batami kabalya kilaloy sa kitamunyo. Mpwealume ya bwamba kabakata, 49 Lakini kabatyanga kunani ya kankokokeya ywa mwenza, "niyope sosote sa upala mmase, na apaikuwapeta. Palyo bamweni katyanga nami nakupaya." 23 Kalapiya na kukoya, sosote sa kunani ya mase kabayingiwa ni masaka balongwage waniyopa, na kupaya, hata mana nnusu ya upwalume misimu kabaguta. 50 Kwasababu bamweni kabatwelya wango." 24 Kapita panza kannokiya mao bake, "niyope masaka, mara kabaakokeye 'mube majasiri."nenga. kele?" Kaankokeya, "Mutwe wa Yohana m'batizaji." 25 kana m'be ni masaka" 51 Kayingia mmashua, ni

upepo kautolya, ni bembe kaba nkanganya muno. kwa mayegeyo gano Yesu ate ilalyo yote kuba halali. 52 Eyo batangite kwa maana ya ile mikate, malango 20 Kakoya,'sakimpita mundu ndicho kinsapuaso, 21 gabe gabii masunu. 53 Balokike upande wanyaibele, Kwakuwa kioma nkati ya mundu, ni kunza ya moyo, baike nnema wa Genesareti mashua yaye i nanga. 54 Kupita mawazo maovu, uzinzi, bwii, kubulaga, 22 Kupita kunza ya mashua, kabantanga. 55 Kababutuka Kubelenya, tamaa mbaya, maovu, bwii, ni ujinga. 23 mkoaa nsima kutangaza, kabatumba kubaleta abinye Maovu gano gote gaoma nkati, galyo gansapuwa mmasela palyo bayowine andoisa. 56 Palyo ayingii mundu." 24 ayumwiike ni kuboka palyo ni kuyenda ukijiji, mjin au nnema, abinye bababe pa'lisoko ni mkoani Tiro ni Sidoni. Ayingii nnyumba na atekana kaban'yopa bakamwe lipendo lya ngobo yake awatei, mundu kutanga kati abi apo, lakini werekine kwaaw kumuuya. 25 Lakini gafla nnwawa abii ni mwana nsunu abi ni nsela ayowine habari yake kaisa ni kutomboka mmagolo gake. 26 Nwawa ayo ai Myunani, likabila la Kifoeniki kun'yopa ni kumpembela ambenge nsela ai kumutwe ya kaenza kake. 27 Yesu kankokeya ywa nnwawa, "balekee bana balye wete, mwilo kutoa nkate wa bana kunlekelya mbwa." 28 Nnwawa kamyangwa nikukoya, 'Eena Amwenye mbwa pae ya meza kulya maigala ya kilalyo sa bana." 29 Kankokeya, "Mwalo ukoiye iyeya ubi huru kuyenda pensela ampii muenza wako." 30 Nnwawa abui ukaya ni kum'bona muenza wake agonzike palusase, ni nsela ampii. 31 Yesu apii kuinza ya mkoaa wa Tiro ni kupeta Siodoni kuyenda bahari ya Galilayampaka kumbwega ya Dikapolisi.

7 Mafarisayo ni baandisi baumi Yerusalem bakusanyikekunteteleka ywembe. 2 Ababweni banapunzi bake kabalya mikate ni makoko najisi, maisukike kwa. 3 Mafarisayo ni mayahudi balya kwaampaka basuke maboko gabe bwiso. 4 (Mafarisayo kababuya kuoma kusoko, balya kwa mpaka bayonge wete ni kubi sheria yenge bando kuikota kati ya kusuka ikombe, iteleko, igombo ya shaba ni viti ya matuma wakali waulya kilalyo). 5 mafarisayo ni aandishi kabanlokiya Yesu, "Walowa kele benepunzi bako batenda kwaat kati ya matendo agoi, balya mikate bila ya kuagua maboko?" 6 Ywembe kabaakokeya, "Isaya atabirike bwiso mwenga mwaboso. Kaandika 'Wandu aba banieshimu pankarwa bai, miyo gabe ibikutaru ni nee. 7 Banitendi ibada ya uboso, bayegana sheria ya bandu kati mapokeo yabe.' 8 Muileki sheria ya Nnongo ni kukamuliya kandende kandende sheria ya bandu. 9 Kakoya kwabe, 'Muikani amrin ya Nnongo kwa urai mpate kuyendelya ni tamaduni zenu. 10 Musa alongei m'baeshimu tatee ni mao binu nin ywembe akaiae mabou ya tate bake ni mao bake hakika ba waaa" 11 Lakini mwendakoya, mundu kakoya kwa tate ba ao mao bake, "sosote sa mpokea kuoma kwango ni hazina ya Hekalu,"(kakoya kwamba iomi kwa Nnongo.) 12 Eyo unnekeya kwa kutenda kilebe sosote sa mwalo wa tate au mao bake. 13

Muisarawa amri ya Nnongo, mutenda mila yinu, Ni menge ganyansima kati ayo mutenda." 14 Kabakema kabakusanyika ni kabakokeya "mumbekanyi nee, mwabote na mundange. 15 Kilebe sosote kuoma kunza kinsapwa kwa mundu, Bali sa kimpita mundu ndicho kiwesa kinsapwa mundu. 16 (kombokiya: mstari gono, "manu mundu yeoyote abi ni makutu ga kupekanya, na ayowe" Ntopo kwenye nakala ya samani). 17 Yesu abalei pakipenga ni kuyingia ukaya, benepunzi bake kabanlokiya kuhusu mpwano ogo. 18 Yesu kakoya, "ni mwenga nke balo kutanga? mbona kwaat sa kin'yingia mundu kinsapwa kwa, 19 Mwalo kiwesa kwaat kuyingiya kwimoyo, lakini kiyingiya ndumbo yake ni kupita kuyenda kumwitu. 7 Pia aini ombo asunu asunu kidogo, baada ya

20 Kakoya,'sakimpita mundu ndicho kinsapuaso, 21 gabe gabii masunu. 22 Kupita mawazo maovu, uzinzi, bwii, kubulaga, 23 Kupita kunza ya mashua, kabantanga. 24 ayumwiike ni kuboka palyo ni kuyenda ukijiji, mjin au nnema, abinye bababe pa'lisoko ni mkoani Tiro ni Sidoni. Ayingii nnyumba na atekana kaban'yopa bakamwe lipendo lya ngobo yake awatei, mundu kutanga kati abi apo, lakini werekine kwaaw kumuuya. 25 Lakini gafla nnwawa abii ni mwana nsunu abi ni nsela ayowine habari yake kaisa ni kutomboka mmagolo gake. 26 Nwawa ayo ai Myunani, likabila la Kifoeniki kun'yopa ni kumpembela ambenge nsela ai kumutwe ya kaenza kake. 27 Yesu kankokeya ywa nnwawa, "balekee bana balye wete, mwilo kutoa nkate wa bana kunlekelya mbwa." 28 Nnwawa kamyangwa nikukoya, 'Eena Amwenye mbwa pae ya meza kulya maigala ya kilalyo sa bana." 29 Kankokeya, "Mwalo ukoiye iyeya ubi huru kuyenda pensela ampii muenza wako." 30 Nnwawa abui ukaya ni kum'bona muenza wake agonzike palusase, ni nsela ampii. 31 Yesu apii kuinza ya mkoaa wa Tiro ni kupeta Siodoni kuyenda bahari ya Galilayampaka kumbwega ya Dikapolisi. 32 Ni kabannetya mundu mbogoso na abiawesa kwaal longela bwiso, kabampembela Yrsu abeke luboko kunani yake. 33 Kampiya kunza ya kipenga kwa siri, ni nngozi yake mmakutu, ni baada ya kuunamata, kakamwa lulimi lwake. 34 Kaalola kunani kumbengo, kapomwa kunkokeya "Efata" Eyo kukoya "Talauka." 35 Muda gogoloy makutu gayowike, ni sa sa satabike lulimi sa pimwanike na kaalongela bwiso. 36 Kabaakokeya kana bankokeye mundu yoyote, ila kila ya akanikeye, bembe kabazidi kulongela ni kukoya kwa bandu. 37 Hakika batekanganywa ni kukoya, "Atei kila kilebe bwiso atei mbogoso kuyowa ni mbubu kulongela.

8 siku yeno, bai bandu banyansima, bai ntopo kilalyo. Yesu kabaakema benepunzi bake kabaakokeya, 2 Nibonia kiya bandu aba, bai ni nenga pamwepe lisiku lya itatu na atopo kilalyo. 3 Mana niatawinye bayende ukasabe bazimia mundela mwalowa njala, bengen baomi kutaluu muno. 4 Benepunzi bake kaban'yanga, tupata kwako mikate yanyansima ya kuyukuta bandu abo bote paeneo leno lilekine? 5 kabaalokiya "m'b'i Kabaakokeya bandu bote batame pae. Kaaitola mikate Saba, kaanshukuru Nnongo ni kuitekwana. Kabapeya benepunzi bake baibeke kulongo yabe ni bembe kaabaibeka kulonge ya balyo bandu batami. 6

kushukuru kabaakokeya benepunzi bake baapaye ni ga bandu.” 34 Kisha kabakema bandu banyansima aba iyeya. 8 Kabalya ni kuyukuta. Ni kaba konza ya pamope ni benepunzi bake, ni kuubaalya, “mana ipande 9 iigile itondo ikolo saba. Bakalibile bandu elfu kubi ni mundu apala kunikota, aikane mwene, atole ina. Na kabaleka bayende. 10 Kuyingya mmashua Ni msalaba wake na angote. 35 Ywa apala kuyaokoa benepunzi bake, kabayenda ukanda wa Dalmanuta. maisha gake, agataga na gwaagataga maisha gake 11 Mafarisayo kabapita kunza Ni kutumbua ni ywembe. mwalowa nee ni mwalowa injili atayaokoa. 36 Insaidia Bapala abapaye ishara kuoma kwa 12 Nnongo, kwa kele mundu, kuba ni ulimwengu wote, na kisha kuba ni kumgeya. Katafakari muno kumoyo kakoya, “Mwalowa asara ya maisha gake gote? 37 Mundu awesa kupiya kele kibelei seno kipala ishala? Niakokeya mwenga kele badala ya maisha yake. 38 Yeyote anibonia oi kweli ntopo ishala ipita kwa kibelei seno.” 13 Kabaleka, kuyingya mmashua, kaboka kuyenda upande wenje. 14 Benepunzi bayebwike kutola mikate, bai ni kipande 15 M’be kimo said mmashua. Kabakaya ni kuakokeya, ni muyaulio gango kwa kibelei seno sa uzinzi na kibelei sa bene sambi, mwana wa Adamu ambonia oni palyo aisa pa apwalume wa Tate bamwepe ni malaika atakatifu.

Ni minyo muiluile ni chachu ya farisayo ni chachu ya Herode. 16 Benepunzi kabakayana bene kwa bene, “mwalo twatopo mikate.” 17 Yesu kalitanga leno, kabaakokeya “Mwalowa kele mukayana mwalo wa kutobaa mikate? bado mutangikwe kwa? ntangike kwa? miyo yenu ibi yoyolo? 18 M’bi Ni minyo, m’bona kwa? m’bi Ni makutu, tuyowa kwa? mukombokiya kwa? 19 Nabagine mikate mitano kwa bandu elfu tano mwatwteti itondi ilenga itwelii ipande ya mikate? kaban’yangwa “komi ni ibele.” 20 Palyo nabagine mikate Saba kwa bandu elfu ina, mwatwteti itondo ilenga? 21 Kabakaya “Saba” Kabaakokeya nke bado kutanga? 22 Kabaisa Bethsaida, bandu apo banletike mundu ndolo kwa Yesu, kabampembela Yesu ankamwe. 23 Yesu kankamwa ywa mundu ndolo, ni kunlongoya konza ya kijiji. Palyo aunike mata kunani ya minyo gake ni katondobeya luboko kunani yake, kunnokoya ubona sosote? 24 Aloj kunani Ni kukoya, “Nibona bandu kati mikongo ityanga.” 25 Kaatondobeya tena maboko kunani ya minyo gake, mundu ywa kagumukwa minyo gake, abweni tena kila kilebe bwiso. 26 Yesu kanneka ayende ukaya ni kunkokeya “kana uyingii mjini.” 27 Yesu kaboka Ni benepunzi bake kuyenda ijiji ya Kaiseria ya Filipi. Mundela kabaalokiya benepunzi “Bandu bakoya nee nyai?”. 28 Kaban’yangwa kabakoya “Yohana mbatizaji.” Benge bakoya “Eliya” Ni benge, “Yumo ba Nabii.” 29 Kabaalokiya, “mwenga mukoya nenga nyai?” Petro kankokeya, “wenga wa Kirisitu.” 30 Yesu kabakotoya kana bamwali mundu kuhusu ywembe. 31 Kaumba kuwayegana kuba mwana wa Adamu lazima akunde masaka kwa mambo mengi, na bankana iongozi ni akolo la makuhani, ni aandishi, na abulagwa, ni baada ya siku tatu ayoka. 32 Akoije gano kunza. Petro kantola pambene ni kutumbua kunkaya. 33 Yesu atendebwike ni kualola benepunzi bake ni ni kunkoya Petro nikukoya “peta ukuogo sango nsela uyogopa kwaam mambo ya Nnongo isipokuwa mao

ga bandu.” 34 Kisha kabakema bandu banyansima kele mundu, kuba ni ulimwengu wote, na kisha kuba ni asara ya maisha gake gote? 35 Mundu awesa kupiya kele badala ya maisha yake. 36 Yeyote anibonia oi ni muyaulio gango kwa kibelei seno sa uzinzi na kibelei sa bene sambi, mwana wa Adamu ambonia oni palyo aisa pa apwalume wa Tate bamwepe ni malaika atakatifu.

9 Na akoije kwabe “Hakika ni kaya winu, nkati yino kana bandu bayemi pano bawakina mpaka baabone upwalume wa Nnongo kauisa kwa ngupu. 2 Ni baada ya siku ya sita Yesu abatweti Petro, Yakobo ni Yohana pamope ni ywembe pannema, yika yabe. Katumbua kubadilika kulonge yabe. 3 Ngobo yake yatumbuani kung’aa muno, maupe muno, maupe kuliko mng’arishaji gwengi pano duniani. 4 Eliya ni Musa kabapita kulonge yabe, na kabalongela ni Yesu. 5 Petro kayangwa kunkokeya Yesu, “Mwalimu, mwema twenga kuba pano, ni tusenge ibada itatu, kimo sako, kimo sa Musa, ni senge sa Eliya.” 6 (Mwalo atangike kwa sakukoya, bateyogopa muno) 7 Liunge kalipitia ni kubagubika. Sauti saipita kuliunde kaikoya “Yono banangu mpendwa, mumpikanyi ywembe. 8 Gafla palyo baibalola, baambweni kwa ye yote pamwepe ni bembe, baambweni Yesu bai. 9 Palyo kabaaliuka kuoma akitombe, kabaakini kiya kumwalithia mundu yoyote galvo bagabweni mpaka mwana wa Adamu kayoka kuoma kwa bandu bawile. 10 Kabatunza mambo yabe bene. Lakini kabalokiyana bene kwa bene maana yake kele “kuyoka kuoma kwa bandu bawile. 11 Kabanlokiya Yesu, “Mwalowa kele aandishi ukoya lazima Eliya aise kwanza?” 12 Kaabakiya, “Eliya aisa kutoka ilebe yote. Mwalowa kele iandikwe mwana wa Adamu aakunda masaka ganyansima ni bandu kunkana?” 13 Niabakiya Eliya atangike, na baantei ya bapendike, kati ya maandiko gakoya kwake. 14 Kubaya kwa benepunzi, baabweni bandu banyansima batetelike ni Masadukayo bai kaba bishana. 15 Kummona bai, kipenda sote sate kanganya ni kumbutia kumsalimia. 16 Kabaalokiya benepunzi bake, mbishana nao kelee? 17 Yumo mwa mukipenga kayangwaa, “Mwalimu nanlekite manango kwako, aii ni nsela atei kana alonge, 18 Na kumtenda alendeme ni kumtomoya pae, ni kupita litutuma munkanwa na kutauna mino ni

kung'ong'onala. Nayopite benepunzi bako bampiye bwiso kutabwa libwe la kusagia paingo ni kutangwa nsela lakini bawesike kwaa. **19** Kabayangwaa, "Kilebe baharini. **43** Mana luboko lwako utei kwa bwiso kisicho amini na tama nimwee kwa muda gani? Natoliane nimwee mpaka lini? Nneteni kwango. **20** Kbanneta mwanage, nsela paamweni Yesu, kan'yeya kulendema. Mwisembe katomboka pae ni kupita litutuma munkanwa. **21** Yesu kankokiya tate bake, "ubinyo ubi kwa muda gani? tate kabayangwa" tangu unangota. **22** Mara yenge atombokeya kwa moto au mmase, n kujaribu kumpoteya. Kama uwesa panga sosote ya tuboniekiya utuyangate." **23** Yesu kankokoya "Mana ubi tayari? Kila kilebe sando wesekaza kwa ywe aminiye." **24** Tate ya mwana kalela ni kukoya, "Nando amini niyangate kuto kuamini kwango." **25** Palyo Yesu abweni kipenga sa bandu kakibutukiya kwabe, kaankopokia nsela ni kukoya, wenga nsela mbubu ni mbogoso, nando kubakiya nneke, kana uyingii keake lelo. **26** Kalela kwa lukalanga ni kuntaabiya mwana ni nsela kaaboka. Mwana abonike kati atewaa. Bingi kabakoya "Awile," **27** Yesu kan'tola ni luboko kan'yinua, ni mwana kayema. **28** Iyo Yesu ayingii nnyumba, benepunzi bake kabanlokiya faragha, "mwalowa kele tuwesike kwaa kumpiya?" **29** Kabakiya "Kati iyeya apita kwa ila kwa mayopeyo." **30** Bapii palyo kupyita Galilaya, Aakan kutanga mundu yeyote yaa kutanga palyo babile. **31** Mwalo abikabayengana benepunzi bake. Kabanakokeya mwana wa Adamu aikiya mmaboko ga bandu, na bambulaga, palyo abi awile, atama siku tatu ayoka tena." **32** Lakini baatangike kwaa mayegeyo gano na bayogwipe kunnkiya. **33** Ndipo baike Karperinaamu. Palyo bai nnyumba kabalokiya "mwalongelage kele mwamundela? **34** Bayangwi kwaa batami poloi. baikababishana mundela nyai aimpendo muno. **35** Aatami pae kabakema komi ni ibele pamwepe, na kalongela nabo "Ywa apala kwa wa kwanza ni lazima abe wa mwisho ni mtumishi wa bote. **36** Kantola mwana nnangota kambeka kati yabe. Kantola mmaboko gake kakoya. **37** Ywa ampokeyae mwana kati ay o kwa lina lyango, pia anipokile ni nee, na mana abi mundu amenpokea, ambokya kwaa nee bai, niywa andumike. **38** Yohana kankokoya, "Mwalimu twammweni mundu kapiya nsela kwa lina lyako tukankotaya, mwalo atubengeya kwaa" **39** Yesu kakoya, "kana munkataya, mwalo ntopo atenda kasi nglo kwa lina lyango na baadae akoye lina ulyo linoike kwaa kwango." **40** Ywa atupenga kwaa bai ai pamwepe ni twenga. **41** Ywa akupaya kikombe sa mase ga kunywaa mwalo abi ni Kirisitu, nando kubakiya, Ataga kwaa thawabu yake. **42** Ywa abakosya bana anangota balyo bangota nee, yai bwiso kutabwa libwe la kusagia paingo ni kutangwa ulukeng'ende, nantali kuyingi pankoto bila lubko kuliko kuyingia pahukumu ni maboko gako gote. Kumoto "uimika kwaa" (**Geenna g1067**) **44** (Itange mistari yeno, "Pandu punza bawakwa ni moto uimika kwaa." Ntopo nnakala za kale) **45** Mana lugolo lwako litei kwa bwiso, lukeng'ende. Ni bwiso kuyingi kuukoto ni nkilema, kuliko kulagena kuhukumu ni magolo mabele. (**Geenna g1067**) **46** (Itange mistari gono, pandu punza bawakwa ni moto uimika kwaa"ntopo mu nakala za kale) **47** Mana liyo lyako litei kwa bwiso lipiye. Bwiso kuyingia kuufalme wa Nnongo ni liyo limo, kuliko kuba ni minyo mabele kutagwa kuzimu. (**Geenna g1067**) **48** Pandu pabi ni punza banga waa, no moto wangaimika. **49** Kwa kubaa kila mundu akolezwa mni moto. **50** Mwinyo unoike, mana mwinyo utagike ladha yake watenda buli kubukiya ladha yake? Mube ni mwinyo nkati yinu mwabene, ni mube ni amani kila yumo.

10 Yesu aboi ni kuyenda mko wa Uyahudi ni eneo la kulonge ya lupondo Yordani, ni makutano bambengeye, kabayegana tena, kati ya ibii kawaida yake kutenda. **2** Ni Mafarisayo baisi kun'geya, kabanlokiya "ni bwiso nnalome kunneka nyumbo wake?" **3** Yesu kabayangwa, "Musa abakokiye buli?" **4** Kabakoya "Musa aloywi kuandika seti sa kurekana ni kumbenga nnwawa." **5** "Mwalowa kunonopa miyo yinu ndio maana aliwaandikia yino sheria. Yesu kabakokeya. **6** "Kuoma mwanzo wa uumbaji, 'Nnongo aumbike nnwawa ni nnalome.' **7** Nnalome kabaleka tate ni mao bake ni kuungana ni ayumbo bake, **8** Ni abo abele babamwili gumo, baba ubili kwa lelo, bali mwili gumo. **9** Eso akitei Nnongo kuba simo kanaaakibangane." **10** Wakati bai nnyumba benepunzi bake kabaanlokiya kuhusu leno. **11** Kabaakokiya, "Ywa anneka nnyumbo wee ni kutola nnwawa wenge, enda libekenya. **12** Nnwawa ni ywembe mana anneki nsengo wake ni kutolwa ni nnalome ywenge, atenda libelenga." **13** Ni bembe kaba nnetia banababe anangota abakamwee, lakini benepunzi kabaakalikiya. **14** Yesu palyo atangike apulaike kwaa kabaakokeya, "Alekeya bana basunu baise kwango na kana m'bakanikiye, kati bano upwalume wa Nnongo ni wabe. **15** Kweli nando kuwalokiya, ywa atami kupokya upwalume wa Nnongo kati mwana nnangota hakika ayingia kwaa kumpwalume wa Nnongo. **16** Kaatola bana mmaboko bake kaabariki kaabekya maboko kunani yabe. **17** Katumbua mwenza wake mundu yumo kambotokiya ni kupiga mayuwa kulonge yake, kanlokiya "mwalimu mwema, ndendebuli niweze

kurithi ukoto wa milele?" (aiōnios g166) 18 Yesu kuluboko lwango lwa mmulyo au luboko lwango lwa kakoya "mwalowa kele ungerma mwema? Ntopo nkeya nenga kwa wa upiya, kwa balyo ukasabe aliye mwema ila Nhongo yika yake. 19 Uzitangike bayomwile kuandaa." 41 Balyo benepunzi benge amri: Kana ubulage, kana ubelenye, kana ubulage, komi ya bayowine gano, kabatumbwa kuakasirikia kana uboswee, kana ukoye uboso, uba eshimu tate Yakobo ni Yohana. 42 Yesu kabakema ni kukoya, ni mao bako." 20 Mundu ywa kakoya, "mwalimu "mwandotanga balyo badhaniwa kuba atawala wa gono gote ni gatei tangu nge mwinsembe." 21 bandu ba mataifa huwatawala, Ni bandu babe Yesu kanlolola ni kumpenda, kankokiya, "Upongwa mashuhuri huwaonyesha mamlaka kunani yabe." 43 kilebe kimo. Inapaswa usuluse ilibe yote ubinayo na Lakini upaswa kwaak kuba eno nkati yinu. ywa aba ubagane akeba, na ubani azina kumbengo. Ndipo mpendo kat iyu lazima atumikii, 44 Ni ywa aba uise ungote. 22 Akati tamaa kwa mayegeyo gano, wakwanza nkati yinu ni lazima abe mmanda wa bote. aboi kauzunika, kwa kubaa aii ni mali ganyansima. 23 45 Mwalo mwana wa Adamu aisi kwa kutunukiwa bali Yesu aloi kulyo ni kolyo kababakiya benepunzi bake, aisi kutumika, ni kuyaoiya maisha gake kwa faida "buli ni kunonopa matajiri kuyingii kuupwalume wa ya bingi." 46 wakaja Yeriko. Palyo kaboka Yeriko ni Nhongo! 24 Benepunzi batekanganya gano mayaulio. benepunzi bake ni kipenga sa nyansima, Mwana wa Yesu kabaakokeya yeya, "Bana kunonopa kunonopa Timayo, Batimayo, kipofu myopaji, atami mmbwega kuyingi kupwalume wa Nhongo. 25 Nantali Ngamia ya ndela. 47 Palyo ayomi kuba Yesu Mnazareti kuyingia mukipole sa sindano kuliko tajiri kuyingi katumbua kupyia lukalanga kakoya, "Yesu mwana kuupwalume wa Nhongo! 26 Batekanganya muno wa DaudiYesu nibonee kiya. 48 Bingi kabankoya wa kabakoya, "Eyo nyai ataokoka" 27 Yesu kabalola ndolo, kabankoya anyamale. Lakini kalela kwa ni kukoya, "kwa bandu iweskana kwaak, lakini sio sauti ngolo, Mwana wa Daudi nibone kiya!" 49 Yesu kwa Nhongo. Kwa Nhongo gote gando weseikan." 28 Petro katumbua kulongela naye, "lola tulei gote Yinuka! Yesu ando kukema." 50 Kalitaga pambwega na ttukubengeye we." 29 Yesu kakoya, "ukweli likoti lyake kabutuka kuyenda kwa Yesu. 51 Yesu niakokiya mwenga ntopo alei nyumba, mwasage alombo bake, mao bake, tate bake, bana bake, bwee, mwalo wa nee ni mwalo wa Injili, 30 Ambaye apokeya kwa mara mia zaidi ya sasa pano Duniani, nsengo, mwasa, nnombo, mao. bana, ni bwee, kwa masaka ni ulimwengu uisaa, ukoto wa milele. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Bingi ba kwanza baba ba mwiso ni balyo ba mwisho baba ba kwanza." 32 Mundela kabayenda Yerusalem, Yesu abi kulonge yabe. Benepunzi batekanganya ni balyo ai kabaa kota ukyogo kaba yogopa. Yesu kabapinya pambwega balyo komi ni ibele na kutumbwa kuakokeya eso sa mpitia mbeyambe. 33 Lola, tuyenda mpaka Yerusalem, ni mwana wa Adamu aikinywa kwaak makuhani akolo ni aandishi. Wataukumu awee ni kumpiya kwa bandu ba mataifa. 34 Watamdhihaki, bamunia mata, bampumunda fimbo na kumbulaga. Lakini lisiku nyaitatu ayoka." 35 Yakobo ni Yohana, bana ba Zebedayo, baisi kwake ni kukoya, "Mwalimu tukupala ututtendi sosote sa tukuyopa." 36 Kabaakokeya, "mpala niatendi kele? 37 Kabakoya "Tupala kutama mwenga nkeya." 38 Yesu kayangwa, mtangite kwa eso muyopa. muwesa kunywa kikombo eso nannywea nenga au kustahamili ubatizo ago napatizana? 39 Kabankoya "Twando wesa" Yesu kabakoya, "kikombo eso na nywea mtakinywea. Ni ubatizo ambaa kwabe nmebatizwa, mtastahili. 40 Ywa atama

11 Wakati ogo baisi Yerusalem, kalibu ya Besthfrage ni Bethania, pakitombe sa mizeituni, Yesu atumike abele kat iya balyo benepunzi bake 2 Ni kuakokeya "Muyende ukijiji sa kibii kalibu ni twee. mana muujingile omo, mwammona mwana mbonda, ambaye anakwelwa kwaak. Mtabaye na munnete kwango. 3 Mana api mundu kubalokiya mwalowa kele ntenda iyeya? Mbakiyaye Bwana ando kumpala na ambukiya pano." 4 Bayei ni kummona mwana mbonda kunza ya mlango kwenye mtaa wa palai ni membe kabaamuundua. 5 Ni bandu bai bayemi palyo na kabaakokeya "Mutenda kele kumbundua mwana mbonda oyo?" 6 Kabaakokeya katu ya abalogoli Yesu, ni bandu kabaaleka ayende. 7 Benepunzi abele banletike mwana mbonda kwa Yesu na kabatandika ngobo yabe kunani ili Yesu awese kukwela. 8 Bandi banyaansima kabatandika ngobo yabe mundela ni benge batandike matambe galyo batekwi mmigonda. 9 Balyo bayei kulonge yake ni balyo bankotike kaba guta "Hosana! Abarikiwe aisa kwa lina lya Bwana." 10 Ubarikiwe upwalume ogo uisa watate bitu Daudi! Hosana kwa aliye kunani. 11 Ndipo Yesu ayingii

Yerusalem na ayei hekaluni na aloi kila kilebe. Muda wa yei, ayei Bethania pamwepe ni komi ni ibele. 12 Lisiku lya nyaibele, palyo kabakuya kuoma Bethania, abi ni njara. 13 Abweni ntela wa kumwitu ubi ni mvinyo. manyei kutalua ayei kulola kama kubi ni kilebe mwa zabibu kwa alemi wa zabibu kaboka kutalu. 2 Palyo nnani. 14 Kankokuya, "Ntopo wa ulya matunda muda uike, amturnike mtumishi kwa alemi ba zabibu kuoma kwako lelo." Benepunzi bake bayowine. 15 Baisi Yerusalem ni ywembe kayingia Kaba m'boywa, kabampumunda, na kabam'benga muhekalu katumbua kubapiya panza asalusaji ni bila ya kumpaya kilebe. 4 Kantuma kwabe ntumishi anunu zu muhekalu. Kagalwa mesa za wabadihajji ywenge, kabampumunda kumutwe ni kuntendeya pwela ni vitu nya asulusa ngunda. 16 Kakanikiya kwa mambo ya oni. 5 Bado kantuma ywenge yeya, ni yono mundu yejote kupotwa kilebe sosote muhekalu sa yumo kabambulaga. Na benge kabantenda mahoba kisaluwage. 17 Kabayegana ni kukoya, "je iandikwe kati aga. Kaba ankombwa benge kaaam'bulaga. 6 kwa, nyumba yango yakemwa nyumba ya sala kwa Aigile mundu yumo wa kuntuma mwana mpendwa. mataifa gote? lakini mutei lipango lya anyang'anyi." Ni ywembe awi wa mwisho kutumwa kwabe. Kakoya 18 Makuhani akolo ni aandishi bayowine ga akoyage, "Watamsheshim mwanango." 7 Lakini wapangaji ni bembe kabapala ndela ya kum'bulaga. Hata hivyo kabakoyana bene kwa bene "Yono ndie mrithi. bayogwipe mwalo bandu banyansima batekanganya Isaye, tum'bulage ni mrithi wa ba witu." 8 Kaba ni mapundisho gake. 19 Kila pa yaike kitamunyo baboi n'yola, kaba m'bulaga ni kuntaga kunza ya nngonda mjini. 20 Kabatyanga bwamba, baabweni ntela wa wa mizabibu. 9 Kwa eyo, atenda kele mwene mmwitu uyomike mpaka mikega gake yake. 21 Petro n'ngonda wa mizabibu? Aisa ni kubaangamiza alemi kakombokya ni kukoya "Rabi lola, ntela wa mmwitu ba mizabibu na kuapaya benge n'gonda wa zabibu. wa ulaanike uyomi." 22 Yesu kabayangwa, mube ni 10 Msomike kwaa andiko elo? Libwe ambalo ajenzi imani kwa Nnongo. 23 Amini nando kuwakoya kila balikani, libi libwe la kumbwega. 11 Leno lapii kwa ywa akikeyue kitombe seno, 'Boka na ukaitage wa Bwana, na lakukanganya kumminyo gitu. 12 Bapai mwene baharini mana kana ntopo masaka kumoyo kunkamwa Yesu, lakini baypgwipe kipenga sa bandu, wake lakini abi ni imani sa akiye sapitya, Eyo batangike kuba aabakiye mfano wa kilebe soo. Eyo ndiyo Nnongo atenda. 24 Eyo nendo kuwabakiya kabanneka kaba boka. 13 Kabatuma mafarisayo ni kila kilebe sa muyopa ni kulokya kwa ajiri yake, amini Maherodia ili kuntega kwa mayegeyo. 14 Palyo baike, ni mpokile navyo vya ba vinu. 25 Wakati wa kuyema kabankokeya, "Mwalimu, tutangike ukani mayegeyo ni kuyopa, mnapaswa kusamehe sambi naso dhidi ya gegote ni upendelya kwaa bandu. Uyengana ndela mundu ywenge, ili Tate binu bambinguni abasameeni ya Nnongo bwiso. Je, inoise kulepa kodi kwa kaisari mwenga mukosa yinu. 26 (Zingatia: mstari uno, Lakini au la? Je tulepe au tutokote?" 15 Yesu kabayangwa msipo samehe tate binu wa mbinguni ni ywembe hata uboso wabe nikukokeya, "Mwalowa kele mwando wasamehe masambi ginu. ntopo mu mistari ga kale) n'geya? Mbayaye Dinari ni ilole." 16 Kabaleta yimo 27 Baisi Yerusalem kwa mara yenge. Yesu katyanga kwa Yesu, kabakokeya ni sura ya nyai ni gano hekaluni, Makuhani akolo, aandishi ni agoi baisi maandishi ga nyai? kabakoya "Ya kaisari."Kabakokeya kwake. 28 Kabankokeya, kwa mamlaga gani utenda 17 Yesu kabakokeya, mpayaye kaisari ilebe ya iyeya?" Nyai akupei mamlaka ya kutenda gano?" 29 kaisari ni Nnongo ilebe ya Nnongo."Kabankanganya. Yesu kabakokeya, naalokiya swali limo. Nikokeyage 18 Kisha Masadukayo, bakoyae ntopo mfufuo, nani naakokeya nitenda gano kwa mamlaka ga nyai. kaban'yendeleya. kabannokiya, kabakoya, 19 30 Je, ubatizo wa Yohana wa omi mbinguni au wapii "Mwalimu Musa atuandikie kuba, mana mundu awile kwa bandu? Niyangwaye." 31 Kabajadiliana bene kwa ni kunleka nnwawa kiogo yake, lakini alei kwa nwawa, bene kabashindana ni kukoya "mana tukoyle kuoma mundu kantola wa nnwawa wa nlongoe, ni kuipatia mbinguni, akoya mwalowa kele hamkumuamini? 32 bana mwalo wa nlongoe. 20 Kwai ni alongo saba, Mana twakoya kuomba kwa bandu, ... "Bayogwipe wakwanza atweti nnwawa kawaa, alei kwa bana, bandu, mwalo bote bakoyage Yohana abi nabii. 33 21 Wa nya ibele kantola ni ywembe kawaa, alei Kabam'yangwa Yesu ni kukoya, "Tutangike kwaa" kwaa bana. Na wanyaitatu iyeya. 22 Ni wasaba Yesu kabakokeya, "wala nenga nabakiya kwaa kwa awile bila yakuleka bana. mwisho ywa nnwawa ni mamlaka gani nitenda gano.

12 Yesu katumbua kuayegana kwa mifano. Kakoya mundu apandike nngonda wa mizabibu,

Lisiku lya nyaibele, palyo kabakuya kuoma Bethania, kuliteteleya lubego na kuemba likinga la kusudikia abi ni njara. 13 Abweni ntela wa kumwitu ubi ni mvinyo. kasema mnara na kaupangisha nngonda wa

manyeti kutalua ayei kulola kama kubi ni kilebe mwa zabibu kwa alemi wa zabibu kaboka kutalu. 2 Palyo nnani.

14 Kankokuya, "Ntopo wa ulya matunda muda uike, amturnike mtumishi kwa alemi ba zabibu kuoma kwako lelo." Benepunzi bake bayowine. 15 Baisi Yerusalem ni ywembe kayingia Kaba m'boywa, kabampumunda, na kabam'benga muhekalu katumbua kubapiya panza asalusaji ni bila ya kumpaya kilebe. 4 Kantuma kwabe ntumishi anunu zu muhekalu. Kagalwa mesa za wabadihajji ywenge, kabampumunda kumutwe ni kuntendeya pwela ni vitu nya asulusa ngunda. 16 Kakanikiya kwa mambo ya oni. 5 Bado kantuma ywenge yeya, ni yono mundu yejote kupotwa kilebe sosote muhekalu sa yumo kabambulaga. Na benge kabantenda mahoba kisaluwage. 17 Kabayegana ni kukoya, "je iandikwe kati aga. Kaba ankombwa benge kaaam'bulaga. 6 kwa, nyumba yango yakemwa nyumba ya sala kwa Aigile mundu yumo wa kuntuma mwana mpendwa. mataifa gote? lakini mutei lipango lya anyang'anyi." Ni ywembe awi wa mwisho kutumwa kwabe. Kakoya 18 Makuhani akolo ni aandishi bayowine ga akoyage, "Watamsheshim mwanango." 7 Lakini wapangaji ni bembe kabapala ndela ya kum'bulaga. Hata hivyo kabakoyana bene kwa bene "Yono ndie mrithi. bayogwipe mwalo bandu banyansima batekanganya Isaye, tum'bulage ni mrithi wa ba witu." 8 Kaba ni mapundisho gake. 19 Kila pa yaike kitamunyo baboi n'yola, kaba m'bulaga ni kuntaga kunza ya nngonda mjini. 20 Kabatyanga bwamba, baabweni ntela wa wa mizabibu. 9 Kwa eyo, atenda kele mwene mmwitu uyomike mpaka mikega gake yake. 21 Petro n'ngonda wa mizabibu? Aisa ni kubaangamiza alemi kakombokya ni kukoya "Rabi lola, ntela wa mmwitu ba mizabibu na kuapaya benge n'gonda wa zabibu. wa ulaanike uyomi." 22 Yesu kabayangwa, mube ni 10 Msomike kwaa andiko elo? Libwe ambalo ajenzi imani kwa Nnongo. 23 Amini nando kuwakoya kila balikani, libi libwe la kumbwega. 11 Leno lapii kwa ywa akikeyue kitombe seno, 'Boka na ukaitage wa Bwana, na lakukanganya kumminyo gitu. 12 Bapai mwene baharini mana kana ntopo masaka kumoyo kunkamwa Yesu, lakini baypgwipe kipenga sa bandu, wake lakini abi ni imani sa akiye sapitya, Eyo batangike kuba aabakiye mfano wa kilebe soo. Eyo ndiyo Nnongo atenda. 24 Eyo nendo kuwabakiya kabanneka kaba boka. 13 Kabatuma mafarisayo ni kila kilebe sa muyopa ni kulokya kwa ajiri yake, amini Maherodia ili kuntega kwa mayegeyo. 14 Palyo baike, ni mpokile navyo vya ba vinu. 25 Wakati wa kuyema kabankokeya, "Mwalimu, tutangike ukani mayegeyo ni kuyopa, mnapaswa kusamehe sambi naso dhidi ya gegote ni upendelya kwaa bandu. Uyengana ndela mundu ywenge, ili Tate binu bambinguni abasameeni ya Nnongo bwiso. Je, inoise kulepa kodi kwa kaisari mwenga mukosa yinu. 26 (Zingatia: mstari uno, Lakini au la? Je tulepe au tutokote?" 15 Yesu kabayangwa msipo samehe tate binu wa mbinguni ni ywembe hata uboso wabe nikukokeya, "Mwalowa kele mwando wasamehe masambi ginu. ntopo mu mistari ga kale) n'geya? Mbayaye Dinari ni ilole." 16 Kabaleta yimo 27 Baisi Yerusalem kwa mara yenge. Yesu katyanga kwa Yesu, kabakokeya ni sura ya nyai ni gano hekaluni, Makuhani akolo, aandishi ni agoi baisi maandishi ga nyai? kabakoya "Ya kaisari."Kabankanganya. Yesu kabakokeya, naalokiya swali limo. Nikokeyage 18 Kisha Masadukayo, bakoyae ntopo mfufuo, nani naakokeya nitenda gano kwa mamlaka ga nyai. kaban'yendeleya. kabannokiya, kabakoya, 19 30 Je, ubatizo wa Yohana wa omi mbinguni au wapii "Mwalimu Musa atuandikie kuba, mana mundu awile kwa bandu? Niyangwaye." 31 Kabajadiliana bene kwa ni kunleka nnwawa kiogo yake, lakini alei kwa nwawa, bene kabashindana ni kukoya "mana tukoyle kuoma mundu kantola wa nnwawa wa nlongoe, ni kuipatia mbinguni, akoya mwalowa kele hamkumuamini? 32 bana mwalo wa nlongoe. 20 Kwai ni alongo saba, Mana twakoya kuomba kwa bandu, ... "Bayogwipe wakwanza atweti nnwawa kawaa, alei kwa bana, bandu, mwalo bote bakoyage Yohana abi nabii. 33 21 Wa nya ibele kantola ni ywembe kawaa, alei Kabam'yangwa Yesu ni kukoya, "Tutangike kwaa" kwaa bana. Na wanyaitatu iyeya. 22 Ni wasaba Yesu kabakokeya, "wala nenga nabakiya kwaa kwa awile bila yakuleka bana. mwisho ywa nnwawa ni mamlaka gani nitenda gano.

bote bai nyumbo wabe. 24 Yesu kabakokeya, "Je hii mwalo ntebosolwa, mwalo ntangike kwaa maandiko wa ngupu ya Nhongo?" 25 Wakati wa kuyoka kubaa kuoma kuwaa, batola kwaa wala kuyingiya malisengele, baba kati malaika wa mbinguni. 26 Kuhusu kuyoka kuoma bandu bawile, msomike kwaa kitabu sa Musa, muhabari za kichaka, Ya Nnongo akoya ni kunkokeya, Nenga Nnongo wa Abrahimu, ni Nnongo wa Isaka, ni Nnongo wa Yakobo? 27 Ywembe Nnongo kwa wa bandu bawile, bali Nnongo wa akoto. Ni kunza kunza mpotile." 28 Mwandisi yumo aisi ni kugayowa malongelo ago abweni; Yesu ayangwi bwiso. Kanlokiya "Je ni amri gani iliyo ya muhimu muno kuliko yenge?" 29 Yesu kayangwa, "ya muhimu yeno, "Yekanya, Israel Nnongo witu, Bwana yumo bai. 30 Umpende Nnongo wako kwa moyo wako gote, kwa roho yako yote, kwa malango gako gote, ni kwa ngupu yako yote." 31 Amri ya nyabele yeno, "Mpende jirani kati ya uipenda ya uipenda wa mwene." Ntopo yenge ngolo kupita yeno. 32 mwandishi kakoya, "bwiso mwalimu ukoya kweli kuba Nnongo yumo bai na ntopo ywenge zaidi yake. 33 Kumpenda ywembe kwa moyo gote, kwa malango gote, ni kwa ngupu zako zote ni kumpenda jirani yako kati mwene, ni muhimu kuliko mapitio ni dhabuhu za kuteketeza. 34 Palyo Yesu abweni apiye jibu la busara, kaankokeya "Wenga hauko katalu ni upwalume wa Nnongo" kuoma hapo ntopo hata yumo annokiye Yesu swalilolote. 35 Ni Yesu kayangwa, wakati apundisha mu hekalu, kakoya, "je, baandishi hukoya kuwa Kristo ni mwana wa Daudi? 36 Daudi mwene muroho mtakatifu, akiye, "Bwana akiye kwaa bwana wango, tama kuluboko Iwango lwa mmayo, mpaka niatei maadui wako kuba pae ya magolo gako." 37 Mwene Daudi ankema Kristo, 'Bwana' Je, ni mwana wa Daudi buli? Na bandu banyansima bampekanyi kwa Pulaa. 38 Mmayegano gake Yesu kakoya, Ntame katalu ni aandishi bapenda alyanga ni nganzi ndaso ni kusali miano kwenye masoko. 39 Ni kutama mukiti sa akolo mmasinagogi na musiku kuu mwa pandu pa akolo. 40 Pia balya mmisengo ya ajane ni kuyopa mayopo malaso ili bandu bababone. Bano bandu bapokya hukumu ngolo. 41 Kisha Yesu atami pae pambwega ya lisanduku la sadaka nkati ya eneo la hekalu, ai kalola bandu kabayeya pwela yabe musanduku. Matajiri bingi babei pwela ya nsima. 42 Kisha nnwawa mjane nkeba kayeya ipande ibele thamani ya senti. 43 Kabakema benepunzi bake ni kuakokeya. "Amini nandokubakiya yono mjane ayeyi kiasi kikolo muno ya balyo bote bapiye mulisanduku la sadaka. 44 Bingi bapiye kuoma ni ukolo wa kipato sabe. Lakini yonooo nnwawa mjane, kuoma ni ukeba wake ayeyi pwela yote ya utumi mmaisha gake."

13 Yesu katyanga kuoma Hekaluni, mwenepunzi yumo kanlokiya, "Mwalimu lola malibe gano gakukanganya ni masengo!" 2 kam'bakiya, "Wandobona masengo gano makolo? Ntopo hata libwe limo laingia kunani ya lyenge la tomboywa kwa pae." 3 Ni ywembe palyo atami kunani ya kitombe sa mizaituni ukiogo ya Hekalu, Petro, Yakobo, Yohana ni Andrea kabanlokiya kwa siri," 4 Tubakiye gano mambo gaba lini? kele dalili ya upitia gano?" 5 Yesu katumbwa kuwabakiya, "mbe makini mundu kana aba potosha. 6 Bingi baisa kwa lina lyango kabakoya, 'Ndije Nenga' nawatawa potosha bingi. 7 Palyo mwayowa vita ni mayegeyo ya vita, kanamyogope, mambo gano gapitya bai, lakini kuke bado kuika mwisho. 8 Taifa lainuka kiogo ni taifa lyenge, ni upwalume ni upwalume wenge, pabaa ni malendemo ni njara, Gono mwanzo wa utungu. 9 Mbe minyo, Mwapelekwa mabarazani, na mwapengwa mmasinagogi, mwayemekwa kulonge ya utawala ni ya upwalume mwalo wa nee. Kati usaidi kwabe. 10 Injili lazima wete ihubiriwekumataifa gote. 11 Palyo baaboywa ni kuakabidhi, kana myogope kwa selo mwakikoya, nkati ya muda gogo, mwapaywa sa kukoya, mwaba kwa mwenga mwalongela bali Roho mtakatifu. 12 Nongo atanshitaki nnongo kubulaga, tate ni mwanage. Bana baakana tate 13 babe ni kusababisha babulagwe. Mwakanwa ni kila mundu mwalo wa lina lyango. Lakini ywa atama mpaka mwisho aokoka. 14 Mana mubweni chukizi lya uhariifibl liyemi palyo lipaliwe kwa kuyema (asomaye ni atange) ndipo balyo bai kwa Yuda babutukiye ukitombe, 15 Ywa abi kunani ya nyumba kana aluke pae ya nyumba na kana atole kilebe sosote sa kibi kunza, 16 Ni ywa abi mugonda kana abuye kuisa kutola ngobo yake. 17 Lakini ole wabe alwawa bene tumbo ni balyo alwawa bai ni bana kabayonga eyo lisiku! 18 Muyope kana ipitye lisiku ya umande. 19 Paba ni masaka makolo iyo lisiku, ambayo ganopitya kwa tangu Nnongo aumbike Dunia. Mpaka mbeyambe ya inapitya kwaa na ipitya kwaa. 20 Mpaka Bwana palyo apongoya siku, ntopo yega yaokoka, lakini mwalowa atende, abo asagula, apongoya namba za siku. 21 Wakati huo mana mundu yeyste kabaakokeya, lola, Kristo abi pano! au 'Lola abi palyo!' kana mwamini. 22 Akriso wa ubocco ni anabii ba ubocco bapitya ni kupiya ishara ya maajabu. ili bababosolwe, Yamkini hata wateule. 23 M'be minyo! Nialogolile gano gote kabla ya wakati. 24 Baada ya matabiyo ya siku eyo, lisoba layeyelwa lubendo, mwei wapiya kwa wanga

wake. **25** Ndondwa ya tomboka kuoma kunani ni ngupu eyo ibi kunani ya lendema. **26** Apo bamwona wa pasaka, benepunzi bake kabankokeya, "Upala ni utukufu. **27** Aatumta malaika bake ni kuakusanya tuyende kwako tukaandae ili upate kulya kilalyo pamwepe ateule bake kuoma mbande ngoto ina za sa Pasaka?" **13** Kabatuma benepunzi bake abele Dunia, kuoma mbande ngolo ina za Dunia, kuoma kikualokya, "Yendaye mijini mwabonagana ni nnalome mwisho wa bwee mpaka mwisho wa maunde. **28** apotwi kibenga. Munkengame. **14** Nyumba ayingya, Muntela jifunzeni, kati litambe ya lipiya ni kubeka nkotaye na nlokiyaye mwenye nsengo ogo "Mwalimu manyei gake, ndipo mwatanga kuba kiangazi kibi alokiye," Kibii kwaa chumba cha ageni pandu nalya karibu. **29** Ndivy mwabona mambo gano kagapitya, pasaka ni benepunzi bango?" **15** Aobonenya kyumba mulange abi karibu, ya nlango. **30** Kweli, nabakiya, sa kunani kikolo kibii ni samani kibii yayari. Tendaye seno kibelei kipeta kwa kutalu kabla mambo gano maandalizi kwa ajili yitu palyo." **16** Benepunzi baboi ganapitya. **31** Maunde ni bwee wapeta lakini mayaulyo kabayenda mijini babweni kila kilebe kati ya babakiywe, gango gapeta kwaa. **32** Kuhusu eyo lisiku au saa, kabatengeneya kilalyo sa Pasaka. **17** Wakati yai ntopo oyo atanga, hata malaika wa kunani, wala kitamwinyo, aisi ni balyo komi ni ibele. **18** Kabaakaribia Mwana, ila Tate. **33** M'be minyo lola, mwalo ntangike meza ni kulya, Yesu kakoya, "kweli nando kuabakiya, kwaa muda gani yapitya. **34** Ni kati mundu ayenda yumo kati yinu alya pamwepe ni nee angana." **19** safari: kaleka nsengo wake, ni kumbeka mbanda Bote kaba sikitika, yumo yumo kabankokeya "Balatu wake kuba ntawala wa nsengo, kila mundu ni kazi nenga kwaa?" **20** Yesu kayangwa ni kuakokiya, yumo yake. Ni kum'bakiya mlizni kutama minyo. **35** kwaiyo kati ya komi ni ibele nkati yinu, yumo mbeyambe m'be minyo! kwani ntangike kwaa mwene nsengo ayeya ndonge mubakuli pamwepe ni nee. **21** Kwa lisiku gani ubuya ukasake, ya wezekana kitamunyo, kiloo, palyo nzogolo abeka, au bwamba. **36** Mana aisi gakoya kunani yake. Lakinole wake mundu ywa gafla, kana akubone ugonzike. **37** Eso nikubakiya kupitya ywembe mwana wa Adamu aakanwa! Yai wenga ni m'bakiya kila mundu: kana mganza.

14 Yabi siku ya nyaibele bai baada ya lisiku ya Pasaka ni mikate yangayeyelwa nzaso. Makuhani akolo ni baandishi bai kabapala namna ya kum'boywa Yesu kwa hila ni kum'bulaga. **2** Kwa kuwa bakoije, "wakati gono kwa wa sikkuu, bandu kana baise kutenda gasia". **3** Palyo Yesu abi Betahaa kaasake Simoni mkoma, kayenda pameza, nnwawa yumo kaisa ni chupa ya marashi ya nardo ya pwela ngolo muno, katula ni kuyitiya kumutwe wake. **4** Pai benge bakasiliike, bate kokeyana bene kwa bene kabakoya"sa upotevu gono? **5** Manukato gano gabu kusulusa zaidi ya dinari mia tatu kabapaywa akeba."Nibembe kabankokeya. **6** Yesu kakoya 'Nnekaye yika yake. Munkundiya kele masaka? Alei kilebe kinoke kwangu. **7** Kila lisiku akeba m'binabo, muda wowote wa mana mupenda kuatendya ganoike atendayye. Lakini muba kwa minee muda wote. **8** Atei sa akiwesike aipakiye yega yango mauta kwaajili ya masiko. **9** Kweli niabakiya, kila pandu injili apo ihubiriwa Dunia nzima, sa akitei nnwawa yono salongelwa kwa ukombokeyo wake. **10** Yuda Iskariote, yomo kati ya balyo komi ni ibele ayei kwa makuhani akolo ili apa kuapaya. **11** Akuhani akolo palyo bayowine iyego, bate pulai ni kuahidi kumpaya pwela. Katumbua kupala nafasi

ya kumkabidhi kwabe. **12** lisiku ya kwanza ya makte ngupu eyo ibi kunani ya lendema. **13** Kabatuma benepunzi bake kabankokeya, "Upala ni utukufu. **14** Nyumba ayingya, Muntela jifunzeni, kati litambe ya lipiya ni kubeka nkotaye na nlokiyaye mwenye nsengo ogo "Mwalimu manyei gake, ndipo mwatanga kuba kiangazi kibi alokiye," Kibii kwaa chumba cha ageni pandu nalya karibu. **15** Aobonenya kyumba mulange abi karibu, ya nlango. **16** Benepunzi baboi ganapitya. **17** Wakati yai ntopo oyo atanga, hata malaika wa kunani, wala kitamwinyo, aisi ni balyo komi ni ibele. **18** Kabaakaribia Mwana, ila Tate. **19** safari: kaleka nsengo wake, ni kumbeka mbanda Bote kaba sikitika, yumo yumo kabankokeya "Balatu wake kuba ntawala wa nsengo, kila mundu ni kazi nenga kwaa?" **20** Yesu kayangwa ni kuakokiya, yumo yake. Ni kum'bakiya mlizni kutama minyo. **21** Kwa ayeya ndonge mubakuli pamwepe ni nee. **22** Kwa katola mkate, kaubariki ni kuutekwa. Kapaya kakoya, "Tolaye, yeno yega yango." **23** Katola kikombe, akashukuru, ni kwapaya ni bote kabanywaa. **24** Kabaakokeya, "yeno damu yango ya agano, damu iyitikayo mwalo wa bingi. **25** Kweli niakokeya, ninuya kwaa lelo mukibelei seno sa lizabibuy mpaka lisiku ya ninywaa ya ayambe kwa upwalume wa Nnongo." **26** Palyo bayomwile kuyemba wimbo, bayei kuya katika kunnema wa Mizeituni. **27** Yesu kabakokeya, "Mwenga mwabote mwatama kutalu mwalo wa nee, mwalo iteandikwa,'nankombwa mchungaji ni ngondolo batawanyika.' **28** Lakini baada ya kuyoka kwango, naalongoyyla kulonge yinu Galilaya." **29** Petro kam'bakiya, "Hata mana bote bakulei nee nikuleka kwaa." **30** Yesu kam'bakiya "kweli nikubakiya, kilo yeno kabla nzigolo anabeka malaibe, wangana mara tatu" **31** Lakini Petro akoije "Nibi tayari kuwaa pamwepe ni wee, nikukana kwaa."bote bapiyi ahadi yeyleo. **32** Baisi kulieneo likemwage Gethsemane, ni Yesu kabaakokeya benepunzi bake "tameni pano wakati nasali." **33** Kabatola Petro, Yakobo ni yohana pamwepe ni ywembe katumbua kuhuzunika ni kukunda masaka muno. **34** Kabaakokeya, "Nafsi yango ibii ni huzuni muno, hata kuwaa mtame pano kana mugonze." **35** Yesu ayei kulonge kidogo katomboka pae, kayopa, mana iwezekana saa yeno ingemuepuka." **36** Akoije

"Aba Tate kila kilebe kwako sando wezekana niboyee "Je bado tukapala mashaidi? 64 Muyowine kupulu. seno kikombe. Lakini kwa mapenzi gango kwaa bali Muamua kele? bote bate muhukumu kati mundu kwa mapenzi gako." 37 Aabui ni kuabona baginzike, wakwaa. 65 Benge kabatumbwa kumuunia mata ni ni kankokeya Petro, Simoni, ugonzike? uwesike kwaa kumgubika kuminyo ni kumkombwa ni kunkokeya, kutama minyo hata saa yimo? 38 Kana mugonze "Tabiri!" Maafisa kaba mpotya ni kumpumunda. 66 ni tuyope kana muise kuyingya kwenye majaribu. Petro bado abi pae kuyeto, mtumishi yumo muenza wa Hakika Roho abi radhi lakini yega dhaifu." 39 Ayei kuhanu nkolo kaisa kwake. 67 Kammona Petro palyo tena kuyopa, na atumile yayegeyo gagalyo. 40 Aisi ayemi kayota moti, kanlokiya kwa kumsogelea kisha tena kababon bagonzike, minyo gabe gai gatopike, kakoya, ni wenga wabi ni mnazareti Yesu." 68 Lakini batangike kwaa kele sa kumualya. 41 Aisi mara ya kakana, kakoya, nenga kwaa wala ndangike kwaa nyaitatu ni kuabaki "mke mkagonza ni kumpolomya? eso ukoya" Kapita kayenda kunza kuyeto 69 Lakini llengani muda uike. Lola mwana wa Adamu bankana ntumishi nnwawa amweni palyo ayemi katumbwa mmaboko mwa bene sambi. 42 Yumukaye, tuboke kuwakokeya balyo bai bayemi palyo "Mundu oyo lola ywa angana abi karibu." 43 Palyo kalongela babalyo!" 70 Lakini kakana tena. baada balyo bai bai, Yuda, yumo wa balyo komi ni ibele, aike, ni bayemi palyo bai kabankokeya Petro "Balatu wenga kipenga sa bandu kuoma kwa makuhani akolo, babalyo maana wenga wa Galilaya". 71 Katumbwa aandishi ni agoi bai ni mapanga ni ipeke peke mmoko. kuibeka mwene pae ya laana ni kulapa, "Nitangike 44 Msaliti apayi ishara ywa nambusu ngaywembe kwa mundu oyo munkoya". 72 Nzogolo kabeka tena mboywaye mumpeleka pae ya ulinzi." 45 Yuda kuika mara ya nyaibele. Petro kakombokeya mayegeyo ya bai kayenda kwa Yesu ni kukoya "mwalimu" kam'busu. Yesu aam'bakiye "Wangana mara tatu, kabla nzogolo 46 Kaban'yeya pae ya ulinzi ni kum'boywa. 47 Yumo ana beka mara ibele. Katomboka pae ni kulela.

15 Bwamba muno akolo ba makuhani bakusanyika pamwepe ni agoi ni aandishi ni baraza zima la agoi. Kabantaba Yesu ni kumpeleka kwa Pilato. kanlokiya, "Wenga wa mpwalume wa wayahudi? 2 kayangwa, "wenga ukoye eyo". 3 Akolo ba makuhani kabakoya mashitaka mengi kuhusu Yesu. 4 Pilato kanlokiya tena, "uyangwa kwaa sosote? ubona kwaa eyo kushitaki kwa mayaaloo mengi? 5 Lakini Yesu an'yangwa kwa Pilato, ni eyo yate kunkanganya. 6 Kwa kawaida lisiku ya sikuuuu kunlekeya mfungwa yumo, mfungwa ywa an'yopike. 7 Kwaii waharifu muligereza, mionganu mwa abele gaji bateasi kabatumikia makosa yabe. Abi mundu yumo akemmwa Baraba. 8 Bandu banyansima kabaisa kwa pilato ni kun'yopa atende kati ya atei uko nkyogo. 9 Pilato kayangwa ni kukoya, "mupala nia ndulye mpwalume wa wayahudi?" 10 Aatangike bwii wa aakolo ba makuhani kum'boywa ni kumpeleka kwake. 11 Akolo ba makuhani basosile sa kipenga sa bandu kuguta ni kukoya alekwe Baraba badala yake. 12 Pilato kayangwa tena ni kukoya, "Nintende kele mpwalume wa wayahudi?" 13 Kabaguta lelo "msulubishe" 14 Pilato kakoya "atei libaya gani? bayongiye kuguta ni kukoya msulubishe" 15 Pilato kaba apulaisha kanlekeya Baraba. Kaamkombwa Yesu mjeredi kisha kampiya ili asulubiwe. 16 Askari kabanlongoya mpaka mulua (wa ubi nkati ya kambi) bakusanyike pamwepe ni kikosi cha askari. 17 Kabam'waliya Yesu ngazu ya zambarau, kaba pota taji ya miiba kaba mwaliya. 18

Kabatumbwa kumueka ni kukoya "salam mpwalume Yesu tayari awile, kankema ywa afisa ni kunnokiya wa wayahudi!" 19 Kabankombwa kumutwe ni milai kama Yesu awile. 45 Palyo apatike uhakika kuoma ni kumuuniya mata kaba beka mayua yabe pae kwa afisa kwamba Yesu awile, kankokeya Yusufu kwa kumheshim. 20 Kabayomwa kumdhihaki, kaba akautole yega. 46 Yusufu apemike sanda kaamualaga muule ya kanzu ya zambarau ni kumwaliya ngobo kuoma msalabani, kantola ni sanda ni kumbeka yake, kabampiya panza kuyenda kumsulubisha. 21 muli kaburi liyembikwe kummwamba kisha kalibeka Kabamlazimisha mpeta ndela kun'gangata abi kuoma libwe kunlango wa kaburi. 47 Mariam Magdalena ni kumiginda kayingiya mijini akemwage Simoni mkerene Mariamu mao bake Yose babweni pandu pa Yesu (Tate bake Iskanda ni Rufo); kabamlazimisha kupotwa asikikwe.

16 Askari kabampeleka Yesu pandu msalaba wa Yesu. 22 Pakemwa Goligotha (maana ya tafsiri yeno ni pandu paliupa I lundo). 23 Kabampya mvinyo uangabinwe ni manemane lakini anywi kwa. 24 Kabamsulubisha ni kunagana ngobo yake kaba paga kula luamua eso apata kila askari. 25 Yabi saa tatu bwamba palyo bate kumsulubu. 26 Kababeka lubao kunani kabaandika shitaka "Mpwalume wa Wayahudi." 27 Kaba msulubisha ni majambazi abele, yumo luboko wa mmulyo ni yumo luboko lwa nkeya wake. 28 Balyo kabapeta bai kabantukana, kaba iniya mutwe ni kukoya, "Aha! wenga wa kupi mwana lihekalu ni kusenga kwa sikutatu, 30 Jikoe wa mwene ni uuluke pae viboye apa pamsalaba. 31 katI iyeya akolo ba makuhani wakimdhihaki kabakoyana pamwepe ni aandishi ni kukoya, "Aokwile benge lakini mwene ashindikewe kuiokwa. 32 Kristo mpwalume wa Israel uluka pae kuoma msalabani, ili tutape kubona ni kuamini "ni balyo basulubiwe pamwepe walimdhihaki. 33 Kuika saa sita, lubendo lwa isi nnema nzima paka saa tisa. 34 Muda wa saa tisa Yesu kaguta kwa sauti ngolo, eloi, eloi lamasabaktane? yabini maana ya "Nhongo wango, Nhongo wango mwalowa kele kunileka? 35 Balyo bayemi kuyowa eyo kaba koya "lola, ankema Eliya". 36 Mundu yumo kabutuka ni kuyenda kutola siki ni kuibeka musiponchi ni kubeka kunani ya malai ni kumpaya ili anywee. mundu yumo kakoya "lenda tubone oyo Eliya aise kumuuluya pae. 37 kisha Yesu kalela kwa sauti ngolo kawaa. 38 Pazia ya hekalu labaganike ipande ibele kuoma kunani mpala pae. 39 Ofisa yumo ayemi kaegenda kwa Yesu ya kummona wawile ya abile kakoya "kweli yono mundu abi mwan wa Nhongo. 40 BaII alwawa katalu kabalola, nkati yabe ai Mariamu Magdarena, Mariam (mao bake Yakobo mnunage Yose) ni Salome. 41 Kwa Galilaya bankotike ni kuntumikia ni alwawa wa benge bingi, pia alongwaniye mpaka Yerusalem. 42 Kuika kitamwinyo, kwa kuwa yabii lisiku ya maandalio ya sabato, 43 Palyo kaisa Yusufu wa Arimathaya, aii nyumbo wa baraza mundu wa heshima anageutaraja upwalume wa Nhongo. Kayenda kwa Pilato ni kuyopa mmwili wa Yesu. 44 Pilato kakanganya kuba

Yesu tayari awile, kankema ywa afisa ni kunnokiya wa wayahudi!" 19 Kabankombwa kumutwe ni milai kama Yesu awile. 45 Palyo apatike uhakika kuoma ni kumuuniya mata kaba beka mayua yabe pae kwa afisa kwamba Yesu awile, kankokeya Yusufu kwa kumheshim. 20 Kabayomwa kumdhihaki, kaba akautole yega. 46 Yusufu apemike sanda kaamualaga muule ya kanzu ya zambarau ni kumwaliya ngobo kuoma msalabani, kantola ni sanda ni kumbeka yake, kabampiya panza kuyenda kumsulubisha. 21 muli kaburi liyembikwe kummwamba kisha kalibeka libwe kunlango wa kaburi. 47 Mariam Magdalena ni Mariamu mao bake Yose babweni pandu pa Yesu asikikwe.

16 Palyo sabato iyomwike, Mariam Magdalena ni Mariamu mao bake Yakobo ni Salome, bapemike manukato ganoike, ili baise kupakaya mauta yega wa Yesu kwaajili ya kunsika. 2 Meke, bwamba lisiku ya kwanza ya juma, bayeyi kuli kaburi palyo lisoba lipii. 3 Kabakoyana bene kwa bene, "Nyai aalipiya libwe mwalo watwee ili tuyingii muli kabuli?" 4 Ya kulola, kuba mmona mundu kalipiya libwe, labi likolo muno. 5 Kabayingiya mulikaburi ni kummona mwinsembe aweti joho leupe atami mmalyo, kabakaganya. 6 Kabaakokeya kana n'yope, mumpala Yesu, wa Nazarethi aliye sulubiwa ayokike! ntopo pano lola palyo baibambei. 7 Yendaye mkaabakiye benepunzi bake ni Petro kuba alongolile Galilaya, mwammona ako kati yaa abakiye". 8 Baaaboi ni kubutuka kuoma kulikaburi kabalandema ni kukanganya. Bakoye kwa kilebe kwa mundu yejote ywa mwalo bale yogopa muno. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) mapema lisiku ya kwanza ya juma, baada ya kuyoka, ampitii kwanza Mariam Magdalena. Kuoma kwake kumpiya nsela saba. 10 Aaboi ni kuakokeya balyo bai pamwepe ni ywembe palyo kaba huzunika ni kupiya moli. 11 Bayowine kuba nkoto ni abonekine nagye lakini bamwaminike kwa. 12 kuoma hapo, kaitokeya kwa namna yenge kwa benge abele kabatyanga kuoma kati ya nchi. 13 Bayei ni kuakokeya benepunzi benge baingle kakeni baaminike kwa. 14 Yesu kapita kwa balyo komi ni yimo bai baegami meza, nikabakoya kwa kutoamini kwabe ni kunonopa kwabe kwa mayo, mwalo hawa kuwaamini balyo babweni baada ya kuyoka kuoma kwa wafu. 15 Kabaakokeya "Eyendaye mkahubiri injili Dunia nsima na kwa ilebe yoti. 16 Ywaa aamini ni kubatizwa aokolewa, ni ywa aamini kwa aahukumiwa. 17 Ishara yeno ya yendana ni balyo bote waamonio. Kwa lina lyango bapiya nsela. kabakoya kwa lugha ya ayambe. 18 Kabakamwa nyoka kwa maboko gabe, hata mana banyii kilebe sosote sa kufisha kiadhuru kwa. baabeka maboko kwa abinye, ni benmbre babaakoto." 19 Baada ya Bwana kukoya nabo, katolwa kunani mbinguni na

atami luboko lwa mmulyo wa Nnongo. 20 Benepunzi baboi ni kuyenda kuhubiri kila pandu, Bwana katenda nabo kazi ni kuthibitisha liyaulyo kwa miujiza ni ishara kaikota.

Luka

1 Bananchima batikujitahidi beka katika mpangilio malongelo usu makowe ambago gabatimizike nkioyi yinu. **2** Katu gabatupeile twenga, ambago tangu nkioyi nga masaidi wa minyo ni apangachi wa barua. **3** Na nenga kai, baada ya chunguza kwa lingulya chanzo cha makowe aga goti boka nkioyo-nibweni nzuri kwango kae kukuandikya katika mpangilio wake mheshimiwa muno Theofilo. **4** Linga wete uwese tanga ukweli wa makowe gaupundishilwe. **5** Katika machoba ga Herode, mfalme wa Yudea, pabi ni mchungaji fulani akemelwa Zekaria, wa lukolo lwa Abiya. Nnyumbowe apitike kwa ainja ba Haruni, ni lina lyake amelwae Elizabeti. **6** Boti babi ni haki nnonge ya Nnongo, batyangite bila lawama katika amri yoti ni malagano ga Ngwana. **7** Lakini babile ni mwana, kitumbo cha Elizabeti abi n'gumba, ni kipindi chii babi agoi muno. **8** Tumbwe yapitike Zakaria abi mu uwepe wa Nnongo, kayendelya na lyengo lya kiuchungaji katika utaratibu wa zamu yake. **9** Lingana na desturi ya chawa achungaji ywako ywapala huduma, bachawii kwa kura jingya mu kanisa lya Ngwana ni apetutuya ubani. **10** Likundi lyoti lya bandu bende lola panja wakati wa tutuya ubani. **11** Tumbwe malaika wa Ngwana atikumpitya ni kuyema upande wa mmalyo wa madhabahu ga tulukia. **12** Zakaria atiyogopa pamweni; hofu yatikuntumbukya. **13** Lakini malaika amakiye, "kana uyogope Zakaria kwasababu luba kwako kuyuanike. nnyumbowo Elizabeti akupapaya mwana, lina lyake wankema Yohana. **14** Upapanga ni puraha ni changamka, ni banambone bapapulaikya belekwa kwake. Kwa kuwa apanga nkolo, nnonge ya minyo ga Ngwana. **15** Hanywa kwa wembe ni apanga atwilile Roho mpeletau tangu ndumbo ya mao bake. **16** Na bandu banambone ba Israel bapakun'galambukya Ngwana Nnongo wabe. **17** Ayenda nnonge ya kuminyo kwa Ngwana katika mwoyo ni ngupu ya Eliya. Apanga nyaa linga buyanganiya mioyo ya tate kwa bana linga bangali panga bayende katika hekima ya bene haki. Apanga nya kuabuka tayari Ngwana bandu ambabo babaandalilwe kwaajili yake." **18** Zakaria amakiye malaika, "Ngawecha kwa tanga aga? Kwasababu nenga na n'goi na nyumbo wangu miaka yake yanambone muno." **19** Malaika atiyangwa na kummakiya, "Nenga na Gabriel, ambaye niyima nnongi ya Nnongo. Natitumilwa kukubakia, kukuletya habari yino nzuri. **20** Na linga walongela kwaa, watama chichi, wawechaa kwaa longela mpaka lichoba lilo gapapita makowe aga.

Hayii kwasababu washindwi ubilya maneno gango ambago gapatimya kwa wakati waupalikwa." **21** Tumbwe bandu babanendaye Zakaria. Batichangala kwamba atumiaye muda wanambone mulikanisa. **22** Lakini papitike panja hawechike kwa longela nabo. Batangite apatike maono pabile mulikanisa ayendelyae tangya na na alongei kwa. **23** Yapitike lichoba lya huduma yake yomoka aboi buyangana kachake. **24** Baada ya Zakaria buyangana kachake boka kuhuduma yake mukanisa, nnyumbo wake abi ni ndumbo. Na ywembe aboi kwa boka munyumba yake muda wa miei mitano. Abaite, **25** "Alii nga alipangite Ngwana apangi kwangu panilingite kwa upendeleo linga abuye oni yangu nnonge ya bandu." **26** Nambiyambi katika mwei wa sita wa ndumbo ya Elizabeti, Nnongo amakiye malaika Gabrieli yenda nnema wa Galilaya walikemelwa Nazareti, **27** Kwa bikra ywabile akobikwe na nnalome ambaye lina lyake labile Yusufu, Ywembe abile ywa lukolo lwa Daudi na Lina lya bikra aywo labile Mariamu. **28** Aichi kwake na baya, "Salamu, wenga waupokile nnema ngolo! ywaakupendile Ngwana." **29** Lakini malongelo ga malaika gatikunyangabana na haelewite kwaa kwanamani malaika alongei salaamu yii ya ajabu kwake. **30** Malaika ammakiye, "Kana uyogope, Mariamu, maana upatike nema boka kwa Nnongo. **31** Linga wapotwa ndumbo katika litumbo lyako na wapapa mwana. Na wenga upakunkema lina lyake 'Yesu'. **32** Apanga nkolo na akemelwa mwana ywabile kunani muno, Ngwana Nnongo ampeya iteo ya enzi ya Daudi tate bake. **33** Atataawala katika lukolo lwa Yakobo milele ni ufalme wapanga kwaa na mwisho. (aiōn g165) **34** Mariamu ammakiye malaika, lino lyapita kwa namna gani, kwa maana nagonja kwa ni nnalome yeioti? **35** Malaika kayangwa na kummakiya, "Roho mpeletau akuichila kunani yako, na ngupu ywa ywabile kunani muno yaicha kunani yako. Kwa nyoo, mpeletau ywa belekwa akemelwa Ngwana wa Nnongo. **36** Linga nongo wako Elizabeti ai ni ndumbo wa mwana katika umri wa ugoi wake. Wuno nga mwei wa sita kwake, ambae bakemae n'gumba. **37** Ntoto lya lishindikana kwa Nnongo" **38** Mariamu ngabaya, "Linga, Nenga na mpangakachi nnwawa wa Ngwana. Leka ibe nyo kwangu sawasawa ni malongelo gako," Boka po malaika nga nnekite. **39** Ndipo katika machuba go Mariamu ngaaboi ni yenda upesi katika ilambo ya itumbi, ilambo ya Yudea. **40** Ayei pa nnyumba ya Zakaria ni kuntaka hali Elizabeti. **41** Tumbwe yapitike pa yoine salamu ya Mariamu, mwana ndumbo yake atiguluka, ni Elizabeti atwilile Roho mpeletau. **42** Apiyite lilobe lyake ni

kabaya kwa lilobe likolo, ““Ubarikiwe wenga muno katika, nyumba mpanga kachi wake Daudi, boka nkati katika alwawa, ni mwana ywa bile mndumbo yako mwa lukolo mwa mpanga kachi wake Daudi, **70** Katia atibarikiwa. **43** Na ipangite kitwi kwangu, mao wa Ngwana wango yapalikwe aiche kwangu? **44** Kwa kuwa linga, paliyanike mmachikilo gangu lilobe lya abari, mwana ndumbo yangu atighuluka kwa puraa. **45** Ni abarikiwe nwawa yulo ambaye aaminile wapita ukamilifu wa makowe galoo ghabiikilwe boka kwa Ngwana.” **46** Mariamu abayite mwoyo wango unnuba Ngwana, **47** ni roho yango upulaikwe katika Nnongo yogopa, baada ya kombolelwa boka katika maboko mwokozи wango. **48** Kwa maana alingite hali yango ga adui bitu. **49** Kwa maana wembe ywan’guechike apangite makoe makulu kwangu, na lina lyake ni kumwandaliya ndila, kubaandaa bandu kwaajili ya lipeletau. **50** Rehema yake yatitama buka kizazi hata icha kwake. **51** Ailangi bakombolelwa kwa ndila ya kuaminiya dhambi yabe. ngupu kwa luboko lwake; atikuapalagana balo ambao bendekipuna kunani ya mawacho ga miyo yabe. **52** Atikuaeleya pae bana ba afalme boka katika iteo yabe ya enzi na kuakakatuya kunani babale hali yabe pae. **53** Atikubayutuya bene njala kwa ilebe inanoga, bali matajiri atiabenga maboko ga bure. **54** Apiite msaada kwa Israel mtumishi wake, linga kumbukiya rehema. **55** (Kati cha longei kwa tati bitu) kwa Abraham ni lukolo lwake milele.” (*aiōn g165*) **56** Mariamu atami na Elizabeti yatimi miei itatu nga abuyangine kachake. **57** Tumbwe wakati watinimile kwa Elizabeti papa mwana wake akombwike mwana nnalome. **58** Majirani bake na alongela bayoine jinsi Ngwana mwaikuyite rehema kwake, na batipulaika pamope ni ywembe. **59** Tumbwe lyapitike lichoba lya nane baichi kumwina mwana. Yapalikwe kumkema lina lyake, “Zakaria”, kwa kuzingatia lina lya tati bake, **60** Lakini mao bake ayangwi ni kubaya, nyonyo kwa, atikemelwa Yohana.” **61** Bammakiye ntopo hata yumo katika alongo ywa kemelwa lina lelo.” **62** Bampangii ishara tati bake ashilia ywembe apalike lina akemelwa nyai. **63** Tati bake apalikwa kibao cha andikiya, na andika “lina lyake Yohana.” boti balichangala leno. **64** Gafula nkano wake watiyughulika na lulimi lwake Iwapanjite ulu. Atilongela ni kunnumba Nnongo. **65** Woga watikuwachilya boti babatami karibu ni bembe. **66** Makowe choti cha itumbi ya Yudea. Na boti babayowine batikugatunza mumioyo yabe, babayite, “mwana yu wa namna gani? kwasababu luboko lwa Ngwana wabile pamope ni ywembe. **67** Tate bake Zakaria atwilile ni Roho mpeletau na piya unabii, abayite, **68** Alumbilwe Ngwana, Nnongo wa Israel, kwa sababu atikusaidia na shughulikiya wokovu kwa bandu bake. **69** Atikakatulile mbembe ya wokovu katika, nyumba mpanga kachi wake Daudi, boka nkati cha bayite kwa nkano wa manabii bake bababile katika wakati kunchogo. (*aiōn g165*) **71** Atukombwa boka kwa adui bitu na boka mwaboko mwa boti babachukya. **72** Apangite nyaa langiya rehema kwa tati bitu, na kumbukya lilagano lyake takatifu. **73** Kilapo cha kibayite kwa Abrahamu tati bitu. **74** Atilapa thibitisha kwamba ywawechekana kumtumikiya ywembe bila Ngwana, **75** Katika utakatifu na haki nnonge ya ya pae ya mpanga kachi wake nnwawa. Linga, tangu machuba gitu goti. **76** E’lo, na wenga wa mwana, nambiyambi katika babaelekwa boti bapakunikema makemelwa nabii ywa ywabile kunani muno, kwa wanibarikiwe. **77** Kubafahamisha bandu bake kwamba, kizazi kwa balo babamheshimu ywembe. **78** Lino lipapita kwa sababu ya lwongulwa Nnongo witu, **79** Kuamulikya kwabe babatama mulubindu na katika kiwili cha mauti, Apanga nyoo kugalongoya maghlu gitu katika ndila ya amani.” **80** Tumbwe yulo mwana atikula na panga mwene ngupu mu mwoyo na atami mmwitu mpaka machuba gapitike kwa Israel.

2 nambeambe katika lichoba liyo, yatibonekana kwamba kaisari Agusto apiite agizo kumuelekeza kwamba itolekwe sensa ya bandubaatama mulunia. **2** Yeno yabile ni sensa ya kwanza yaipangilwe muda Krenio abile gavana wa Siria. **3** nyoo kila yumo atiyenda mjini kwayenda yakuandikisha sensa. **4** Niyembe Yusufu atiboka kae katika mji wa Nazaleti kwa Galilaya na atisafiri Yudea kwa mji wa Bethlehem, utangilikwa katii mji wa Daudi, kwa sababu atepitiya lukolo lwa Daudi. **5** Atiyenda kwa kujandikicha pamope na Mariamu, ywembe abile kobeka na abile pekaniliya mwana. **6** Nambeyambe atikuipywa kwamba, pabile kolo muda wake wa papa mwana utimile. **7** Apapite mwana nnalome, mmbeleko wake wa kwanza, atikumbilingia ngobo muyega atikumlendelana mbepo mwana. Boka po atikumbeka kwene liholilyalelya inyama, kwasababu yabile ntopo nafasi kwene nyumba ya wageni. **8** Katika eneo lelo, babile bachungaji mmigunda batilendanga kipenga sa ngondolo wabe kilo. **9** Ghafla, malaika wa Ngwana atibonekana, na utukufu wa Ngwana uthing’ara kubatindiya, ni babile na hofu muno. **10** Ndipo malaika atikuwabakia “Lana tuyogope” kwa sababu natikubaletya habari njema ambayo ipala kululetya puraha ngolo kwa bandu boti. **11** Leno mwokozи atibelekwa kwaajili yinu mjini mwa Daudi! ywembe nga Kristu Ngwana! **12** Yeno nga ishara

ambayo tupeilwe, mpala kumkolia mwana atitabilwa kunani yake. **34** Ndipo Simeoni atikuwabariki na ngobo ni atigonga ku'lholi lya lelilya inyama.” **13** Ghafla bayo kwa Mariamu mao bake, “pekaniya kwa makini! kwabile na jeshi likolo lya kumaundebatiungana na mwana yo atakuwa sababu ya obiya na okoka kwa malaika hago batikumsifu Nnongo, batibaya, “ **14** bandu benge katika Israel na ni ishara ambayo bandu Utukufu kwa Nnongo ywa abile kunani muno, ni amani benge bataikana. **35** Pia ni upanga wapala kuchoma ibi mukilambo kwa boti bapendezwa nae.” **15** Yabile nafsi yako na mwene, ili kwamba mawaso ya miyo kwamba malaika payomwiye boka yenda kumaunde, ya benge yatangike.” **36** Nabii nnwawa akemelwa Ana bachungaji batibakiana bene kwa bene, “tuyende na pia abile mulihekalu. ywembe abile nwawa wa Fanueli mbeyambe kolo Bethlehemu, na tukannole cheno boka likabila lya Asheri. Abii na miaka yanambone kilebe ambacho kitibonekana, ambacho Ngwana muno. Naye atitama na nchengowe kwa miaka saba atitubakia.” **16** Batiyombeteka kolo, na batikunkoliya baada ya kobekwa. **37** Na ndipo abii mijane kwa Mariamu na Yusufu, bamweni mwana atigonga miaka themanini na nccheche. Naye abile kwaa boka ku'holi la, lelya inyama. **17** Na bapamweni nyoo, muhekalo na abile atiyendelea kumuabudu Nnongo batekuwabakiya bandu celo chabakibweni batibakilwa pamope na taba roba, kilo na mutwekati. **38** Na kwa chakimhusu mwana. **18** Boti babayowine habari yeno muda woo, aichile palo pabile natumbwa shukuru batishangara na chelo chabalangei na bachungaji. **19** Nnongo, nalongela husu mwana kwa kila mundu Lakini Mariamu atiyendelea fikiri husu gooti yayomwiye ambaye abile akilenda ukombozi wa Yerusalemu. **39** kuyapekiya, atikuyatunza mwoyoni mwake. **20** Pabayomwile kila kile chawapalike panga lingana na Bachungaji babuyangite batikumtukua na kumsifu saliya ya Ngwana, batibuya Galilaya, mjini kwabe, Nnongo kwaajili ya kila kilebe chabakipekani na Nazareti. **40** Mwana atikola, na abii na ngupu, kukibona, kama tu yaibile inenwa kwabe. **21** Payeikite atiyongezeka katika hekima, na neema ya Nnongo lichiba lya nane na yabile ni muda wa ina mwana, yabile kunani yake. **41** Wazazi bake kila mwaka batikumkema lina Yesu, lina lapeilwe na yolo malaika batiyenda Yerusalem kwaajili ya sikukuu ya Pasaka. kabla ya kundumbo inatunga kwaa ndumbo. **22** Mazao **42** Pabile na umri wa miaka komi na ibele, batiyenda yagapalikwa ya utakaso zapitike, lingana na sakiya kae muda mwafaka kidesturi kwaajili ya sikukuu, kolyo Yerusalem kum'beka nnonge ya Ngwana. batumbwile buyangana kunyumba. Iakini nnalome **23** Kati yaiandikilwe katika saliya ya Ngwana, “kila Yesu attiigala nnchogo mwolo Yerusalem na wazazi nnalome yayogowa ndumbo ndumbo apala kemelwa bake batangite kwaa. **44** Batangite kwamba abile ywapiitwe wakfu kwa Ngwana.” **24** Balo nyanyanya mu'kipenga cha babile nabo musafari, batibutuka baichile piya sadaka lengana na chelo chakibailwe safari ya lichoba limo, ndipo batumbwile kumpala katika saliya ya Ngwana, “Jozи ya ngunda ama mionganoni mwa anunange na marafiki wabe. **45** mabunda mabele ya ngunda.” **25** Linga, pabile na Pabayashindwile kumpala, batibuya Yerusalem na mundu katika Yerusalem ambaye lina lyake abile tumbwa kumpala. **46** Itibonekana kwamba baada ya akemelwa Simeoni. mundu ywa abi na haki na mcha lichoba lya itatu, batikumpata hekaluni, abi atitama Nnongo. Ywembe abile atilenda kwaajili ya mfariji katikati ya baalimu, akibapekania na kuwalokia wa Israel, na Roho mpeletau abi kunani yake. **26** maswali. **47** Boti bayowine batishangala na ufahamu Yabile iyomwiye tunuliwa kwa ywembe ywa Roho wake na majibu gake. **48** Pmweni, batishangala, mpeletau kwomba ywembe apala waa kaa kabya ya mao bake atikumkumbatia, mwanango, namani cha kum'mona Kristob wa Ngwana. **27** lichoba limo aichile ututendeite nyaa? Pekani, tate boka na nee tutikupala nkati ya hekalu, ationgozwa na Roho mpeletau, kwa wasiwasi nkolo.” **49** Atikuwabakia, ‘kitumbwe ambapo azazi batikunleta mwana, Yesu, kumpangia namani kunipala? mwatangite kwaa kwamba lazima galu yapalikwe kawaida ya saliya. **28** ndipo Simeoni nibii ku'nnyumba ya Tate bangu? **50** Lakini baelewite atipokiya kwaluboko Iwake, na atikumsifu Nnongo kwaa namani chamaanisha kwa maneno galu. **51** nabaya, **29** “Nambezeyambe ruhusa mtumishi wako Ndipo ayee pamope nao mpaka kaya Nazareti na ayende kwa amani Ngwana, lengana na Neno lyako. abile mtii kwabe. Mao bake abekite makowe goti **30** Kwa kuwa minyo gango yabwe ni wokovu wako, moyoni mwake. **52** Lakini Yesu atiendelea kola katika **31** ambaa utibonekana kwa minyo ya bandu boti. **32** hekima na kimo, na azidite pendwa na Nnongo na Ywembe ni nuru kwaajili ya ufunuo kwa bamataifa bandu.
na utukufu wa bandu baisraeli.” **33** Tate na mao ba mwana batishangala kwa makowe ambayo atilongela

3 Nambeambe katika mwaka wa komi na tano na wake wake wa pepetya ngano na kuikumba ngano utawala wa kaisari Tiberia, wakati Pontio Pilato muligolo lyake. Lakini, apala kuyateketeza maakapi abile gavana wa uyahudi, Herode abile nkolo wa kwa mwoto uwacha kwa imika. **18** Kwa maono genge nkao wa Galilaya, na Filipo nnuna wake abile nkolo ganambone, atihubiri habari njema kwa bandu. **19** wa nkao wa Iturea na Trakoniti, na Lisania abile nkolo Yohana atikunkemeya pia Herode nkolo wa nkao wa nkao wa Abilene. **2** Na wakati wa kuhani nkolo wa kwa kum'tola Herodia, nnyumbowe na nnuna wa Anasi na Kyafa, Neno lya Nnongo Iamuiuchile wake ni kwa malau yenge ganambone ambayo Yohana mwana wa Zakaria, mulijangwa. **3** Atisafiri Herode ayapangite. **20** Lakini baada yake Herode katika mikoa yoti atizunguka libende Jordani, akihubiri apangite lilau lyenge libaya muno, Amtabike Yohana ubatizo wa toba kwaajili ya msamaha wa sambi. **4** muligereza. **21** Boka po yatipita kwamba, muda Kati yaiandikilwe katika kitabu cha maneno ga Isaya bandu batile bakibatizwa ni Yohana, na ywembe nabii, "lilobe lya mundu abili kumwitu, 'Mutengeneze Yesu atibatizwa pia. muda abile akiloba, maunde tayari ndela ya Ngwana, mugatengeneze mapito yatiyogoka. **22** Roho mpeletau attiuluka mnani yake gake yangyookile. **5** Kila libende litwelia, kila kitombe kwa mfani wa kiwili kati ngunda, muda wovo lilobe nakitombe vipala sawazishwa, ndela yaipindile ipala latiicha boka kumaunde yatibaya, "Wenga nga mwana nyookile, na ndela yabii na mashimo yapata lainishilwe. wango wanikupendile. Napendezwile muno ni wenga." **6** Bandu boti bapala kuubona wokovu wa Nnongo." **7** **23** Nambeambe Yesu mwene, atumbwiwe pundisha, Yohana atikuwabakiya makutano makolo ya bandu abile ni umri wapata miaka thelathini. Abile ni mwana bamwichite batapate kubatizwa na ywembe, "Mwenga (kati ya idhanilwe) ywa Tusufu, mwana wa Eli, **24** ubeleko wa mng'ambo bene sumu, nyai ywaboonee Mwana wa Mathali, mwana wa Lawi, mwana wa kaikutuka ghadhabu yaicha? **8** Mubeleke matunda Melki, mwana wa Yana, mwana wa Yusufu, **25** Mwana yagaendana na toba, na kana mutumbwe baya nkati wa Matathua, mwana wa Amosi, mwana wa Nahumu, yinu, "Tibile nakwe Ibrahimu ambae nga tate bitu; mwana wa Esli, mwana wa Nagai, **26** mwana wa kwa sababu mndakuwabakiya kwamba, Nnongo Maati, mwana wa Matathia, mwana wa Semeini, andawechka kumkakatuliya Ibrahimu bana hata bokana mwana wa Yyusufu, mwana wa Yuda. **27** mwana wa maliwe haga. **9** Tayari libao labekitwe kwenye ndandai Yoanani, mwana wa Resa, mwana wa Zerubabeli, ya mkongo, nga nyoo, kila mkongo waulebekaa kwaa mwana wa Shealtieli, mwana wa Neri, **28** mwana wa matunda mema, wapalakatwa ni kutinya mu'mwoto. Melki, mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana **10** Boka po bandu katika makutano atikolya akiyaba, wa Elmadamu, mwana wa Eri, **29** mwana wa Yoshua, "nambeambe tupala tupange kitwi?" **11** Atijibu na mwana wa Eliezeri, mwana wa Yorimu, mwana wa kuwabakiya, "kati mundu abii na kanzu ibele apalikwa Matathi, mwana wa Lawi, **30** mwana wa Simeoni, apiye nganzu imo kwa ywenge ambaye ntopo kabisa, mwana wa Yuda, mwana wa Yusufu, mwana wa na ambaye abi na chakulya na apange nyonyoo." Yonamu, mwana wa Eliyakimu, **31** mwana wa Melea, **12** Boka po baadhi ya batoza ushuru baichile pia mwana wa Mena, mwana wa Matatha, mwana wa batizwa, na batikummakia, "mwalimu, tupalikwa panga Daudi, **32** mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana namani? **13** Atikuabakiya, "Kana mukumbe mbange wa Boazi, mwana wa Salmoni, mwana wa Nashoni, zaidi kuliko chapalikwa kumba." **14** Baadhi ya maaskari **33** mwana wa Abinadabu, mwana wa Hesroni, mwana batikumlokiya bakibaya, "Na twenga je? tupalikwa wa Peresi, mwana wa Yuda, **34** mwana wa Yakobo, tupange namani? Atikuabakiya, "Kna mtolle mbanje mwana wa Isaka, mwana wa Ibrahimu, mwana wa kwa mundu yoyote kwa ngupu, na kana mumuhukumu Tera, mwana wa Nahori, **35** mwana wa Seruig, mwana mundu yoyoti kwa ubocco. mulidhike na mishahara wa Ragau, mwana wa Pelegi, mwana wa Eberi, yinu" **15** Nambeambe, kwa kuwa bandu batile na mwana wa Sala, **36** mwana wa Kenani, mwana wa shauku ya kumlenda Kristo ywapala icha, kila yumo Arfaksadi, mwana wa Shemu, mwana wa Nuhu, **37** abile aandawacha mu'mwoyo wake husu Yohana mwana wa Lameki, mwana wa Methusela, mwana kati ywembe ndiye Kristo. **16** Yohana akayangwa wa Henoko, mwana wa Yeredi, mwana wa Mahalalei, na kubabakiya, "Nenga nakuwabatiza mwenga kea mwana wa Kenani, **38** mwana wa Enoshi, mwana wa mache, lakini kubii ni yumo ywaicha ambaye abi Sethi, mwana wa Adam, mwana wa Mungu. na ngupy kuliko nee, na nistahili kwaah hata taba kamba yee ilatu yake. Apakwa batiza mwenga kwa Roho Mpeletau na kwa mwoto. **17** Pepeto lyake libi muluboko lwake ili kusafisha kuanoga uwanda

4 Boka po, Yesu abile atwaililwe Roho Mpeletau, atibuya boka kubende Jordani, ni ationgozwa ni Roho mu'ljiangwa **2** kwa machoba arobaini, ni

kwoo atijaribiwa ni nchela. Muda woo alile kwaa methal ino kwango nee,"N'ganga jiponye mwene, chochote, ni mwishowe wa muda uno ayisile njala. choti chatuyowine panga Kapernaumu, mukipange 3 Nchela atikum'bakia, "kama wenga ywa mwana pano kae kukaya kwinu." 24 Kae abayite, "hakika wa Nnongo, liamuru liwe leno lipangite nkate." 4 nindakuwabakiya mwenga, ndopo nabii angayeketilwa Yesu kaayangwa, itiandikwa; mundu atama kwaa kachake." 25 Lakini nindakuwabakiya mwenga kweli nkate kichake." 5 Boka po nchela atikumuongoza kwamba kwabile ni bawelikwe banambone Israel kunani kwenye kilele sa kitombe, na atikumlaya katika kipindi sa Eliya, muda kunani paitabilwe ntopo falme yoti pakilambo kwa muda mfupi. 6 Nchela na ula kwa miaka itatu ni nusu, muda kwabile ni atikum'bakia, "Nipala kukupatia mamlaka ya tawala ndele ngolo pa'kilambo choti. 26 Lakini Eliya atumwile falme yeno yoti pamope na fahari yake. Niwecha kwa yejote yumo kwabe, lakini kwa mjane yumo kukupanga nya kwa sababu nyoti nitikabidhiwa ywa tamile Sarepta papipi ni mjo wa Sidoni. 27 kwango niitawale na nindawechha kumpeya yoyoti Pia kwabile ni hakomo banambone Israel katika nimpalae kumpeya. 7 Kwa nyo, kati unda niaminna na kipinda sa Elisha nabii, lakini ntopo hata yumowabé kuniabudu, vitu vino vyooti vipala panga vyako." 8 yapomwile isipokuwa Naamani mundu wa Siria. 28 Lakini Yesu kan'yangwa ni kummakiya, "Iandikilwe," Bandu boti nkati ya sinagogi batwele ni gadhabu Lazima umwabudu Ngwana Nnongo wako, ni lazima payowine haga goti. 29 Batiyema ni batikunchukuma umtumikie ywembe kichake." 9 Baadaye nchela panja ya mji, ni kumwongocha mpaka mu'mbwegu ya atikumuangoza Yesu hadi ku'Yerusalem ni kum'beka kitombe sa mji ambapo mji wabe wachengitwe kunani sehem ya kunani kabisa ya jengo lya hekalu ni yake, ili wawecche kumtomboya pae. 30 Lakini apitile kum'bakia, "Kati wenga ni mwana wa Nnongo, salama nkati yabe ni yendya zake. 31 Boka po atiyelya ujitombwe pae boka pano. 10 "Kwasababu iandikilwe Kapernaumu, katika mji wa Galilaya. Sabato yimo abile "Apala lagija malaika bake bakutunze ni kulkulenda, atifundisha bandu nkati ya sinagogi. 32 Batishangala 11 na bapala kukukakatuya kunani muluboko lyake ni mapundisho gake, kwasababu atifundisha kwa ili kwamba kana ulumi magolo gako kunani ya mamlaka. 33 Nambeambe lichoba liyo nkati a sinagogi, liwe." 12 Yesu atikumjibu akim'bakia, "Itinenwa, kwabile ni mundu abile ni roho nchafu wa nchela, ni "kana umjaribu Ngwana Nnongo wako." 13 Nchela atilela kwa lilobe la kunani, 34 "Tubi ni namani nakwe, payomwile kumjaribu Yesu atiboka ni kumleka hadi Yesu wa Nazareti? Uichile kutuyomwa? Nitangite muda wenge. 14 Boka po Yesu atibuya Galilaya wenga wa nyai! Wenga wa mpeetau wa Nnongo!" kwa ngupu za Roho, ni habari kumhusu ywembe 35 Yesu atikumkemeya nchela buya, "ukotoke liki, zitineea ni sambaa katika mikoa yapapipi yoti. 15 ni u'mboke mundu yuno! Nchela yolo atikumtaikwa Atifundisha katika masinagogi yabe, ni kila yumo mundu yolo pae nkati yabe, atikum'boka yolo mundu atikumsifu. 16 Lichoba limo ayei Nazareti, mji ambaa bila ya kumsababishia maumivu gogoti. 36 Bandu atilekwa na kla. Kati cha ibile desturi yake atijingya boti batishangala, ni endelea kulongela kikowe chelo ku'lisinagogi lichoba lya sabato, ni atiyema soma kila yumo nanyine, batibaya, "ni makowe ga aina gani liandiko. 17 Atikabidhiwa gombo lya nabii Isaya nyoo, haga?" Atikubaamuru roho bachapu kwa mamlaka ni atiundwa gombo na pala sehemu yaiandikilwe, 18 ngupu ni bapala boka. 37 Nga nyo, habari kunani Roho wa Ngwana ywa mnani yango, keasababu ya esu itineea katika makowe gabazunguka mkoaa anijeile mauta hubiri habari njema kwa maskini. wono. 38 Boka po Yesu atiboka katika mji wolo ni Atikunituma tangaza uhuru kwa wafungwa ni panga atijingia katika nyumba ya Simoni. Nambeambe, mao bababona kwaa wecha bona kae kubabeka huru bake mkwe ni Simoni abile andaminya homa kali, balo baba kandamizwa, 19 tangaza mwaka ambaa ni batikumsihi kwa niaba yake. 39 Nga nyo, Yesu Ngwana apala laga wema wake." 20 Boka po po atiegelelya, atikemea ile homa ni itikumleka ghafla akalitaba gombo, atikumrudishia kiongozi wa sinagogi, atiyema ni tumbwa kubatumikiya. 40 Liumu laitimbweli ni tama pae minyo ya bandu boti babile mu'lisinagogi yima, bandu katika batimletea Yesu kila yumo ywabile bati kumlinga yembe. 21 Atumbwile longela nakwe atama ni maradhi ya aina ganambone abekite luboko akibaya, "Leno andiko lino litimile mmasikio yinu. 22 Iwake kunani ya kila mtamwe ni atikubaponya boti. 41 Kila yumo palo atishuhudia chelo cha kibaite, Yesu, ni Ni nchela kae yatikuwapiya banambone wabe bakilela benge mionganii mwabe batishangala na maneno ga kwa malobe ni baya, "wenga ni mwana wa Nnongo! hekima gagabile bokya katika nkano wake, Babile Yesu atikuwakemeia mashetani ni atikubaruhusu bakibaya, yono ni kijana tu wa Yusufu, nyonyo balonge, kwa sababu batitanga kwamba ywembe kwa?" 23 Yesu atikubabakiya, "hakika mpala baya abile ni kristo. 42 Muda pauyomwike, ayei eneo labile

ntopo mundu. Makutano ga bandu bibile bakimpala na icha katika eneo lya abile. Batijaribu kunkanikiya akipundisha, ni bibile mafarisayo ni baalimu ba kana ayende kulipire nakwe. **43** Lakini atikuwabakiya, "Lazima pia nihubiri habari inanoga ya ufalme wa Nnongo katika miji yenge yanambone, kwa kuwa yeno nga sababu nititumwa pano. **44**"Boka po atiyendelea hubiri nkati ya masinagogi katika uyahudi woti.

5 Basi yabonekine muda bandu batikusanya ni kumzunguka Yesu nipekanjiya neno lya Nnongo, ambapo abile atiyema mmbwega ya zia Genesareti. **2** Abweni mashua ibele ziyeile nanga mmbwega ya ziwa. Wavuvi bibile bakiolwa nyavu yabe. **3** Yesu atijingya katika yimo kati ya yelo mashua, ambayo yabile ya Simoni na kumloba aibeki mumache malite pachunu ni payo. Boka po atitama na pundisha bokya ku'mmashua. **4** Longela, kum'bakiya Simoni, "ipeleke mashua yako nkati ya kilindi sa mache nauluya lukele l'wako ili kuuwa ombo." **5** Simoni kan'yangwa ni kubaya, "Nwana tupangite kachi kilo choti, ni tupatile kwaa kilebe, lakini kwa neno lyako nipala uruya lipelele. **6** Palo bapangite nyaa batikusanya kiasi kikolo sa ombo ni lukelele lyabe lipala katika. **7** Nga nyo, batikubaashiria aine mumashua yenge lenga waiche ni kubayangatia. Baichile twelia mashua zoti, kiasi kwamba tumbwa zama mu mumache. **8** Lakini Simoni Petro, paabweni nyaa, attitomboka mu'magoti ya Yesu ni kubaya, "Boka kwangu kwasababu nenga ni mundu mwenye sambi Ngwana." **9** Kwasababu atishangala, ni goti bibile pamope naye, kwa uvuvi wa omab watikupanga. **10** Lino latikuwajumuisha Yakobo ni Yohana bana ba Zebedayo, ambao bibile bashirika ba Simoni. Ni Yesu kam'bakiya Simoni, "Kana uyogope, kewa sababu tumbwa nambeambe na yendeleya utavua bandu" **11** Payomwile leta mashua yake payomo, batileka kila kilebe ni kunkengama ywembe. **12** yabonekine kwamba pabile katika miji umo, mundu abile atwelile ukoma abile kwoo. Muda pamweni Yesu atombwike inamisha inamisha uso wake mpaka pae ni loba, baya, "Ngwana mana undapala, wecha kunitakasa," **13** Boka po Yesu atinyoosha luboko l'wake ni kumkumkamwa, baya "mbala takasika" Ni saa yeyelo ukoma utikumleka. **14** "Atikumlagiya kana um'bakiye mundu yoyoti, lakini atikum'bakiya "yenda zako, ni ukajilaye kwa makuhani ni upiye sadaka ya utakaso wako, sawasawa ni chelo Musa chakiamuru, kwa ushuhuda wako." **15** Lakini habari husu ywembe yatienea kwa kulipite zaidi, ni umati nkolo wa bandu icha pamope kumpekaniya akipundisa na ponya magonjwa yabe. **16** Lakini mara kwa mara atikuitenga faraga ni loba. **17**

Yabonikine lichoba limo kati ya machoba haga abile sheria batitama poo amabao baichile boka vijiji vya nambone tofauti katika mikoa ga Galilaya ni Yudea, ni pia boka katika miji ya Yerusalem. Ngupu ya Ngwana yabile pamope ni ywembe kuponya. **18** Bandu kadhaa baichile, batikumpotwa mundu kwenye likoi ywapooza, na batipala ndela ya jingya nkati ili kum'gonjea pae nnonge ya Yesu. **19** Bapatike kwaa ndela ya kujingya nkati ya bandu kwasababu ya umati, nga nyo babwike kunani ya paa lya lya nyumba kumhuluya yelo mundu pae pitia vigae, kuna ni kikai iyake mkatyi ya mundu, mnonge kabisa ya yesu. **20** Atilinga imani yabe yesu abaitte Rafiki, dhambi zako utisamehe. **21** Baandishi na matatisayo batibwilehoji liyo baya, "gono ni nyai galongela kufuru? ni nyai yawechha samehee dhambi ila mnongo kichake yembe" **22** Lakini yesu, atitambwa namani cha bakifikitia, atikubajibu na kuwabakya, kitumbwe namani mndalokiana hili miyo mwinu. **23** Chako ni rahisi baya "Dhambi yako isameilwa ama baga gema nautwange". **24** Lakini matange ya kwamba mwana wa Adam abile nakwe mamlaka mukilambo ya kusamehe dhambi, nindakuwabakia wenga, uyumuke, utele likai lyako na ugende kachake." **25** Muda wovo atiyumuka nnonge yabe ni tola likai lyako labile atigonjeliya. Boaka po buya kachake akimtukuzu Nnongo. **26** Kila yumo atishangala na batikumtukuzu Nnongo. Batwelit na hofu bakibaya, "tubweni makowe gasiyo ga kawaida leno." **27** Baada ya makowe haga bonekana, Yesu atiboka kwoo ni amweni mtoza ushuru akemelwa Lawi atumite eneo la kusanya kodi. Atikum'bakiya."Unikengame." **28** Nga nyo Lawi atikakatuka na kumikengama, atileka kila kilebe munchnogo. **29** Boka po Lawi atiandaa kachake karamu ngolo kwa ajili ya Yesu. Bababile batoza ushuru benge kolo ni bandu banambone babatamile mezani bakilya pamope naye. **30** Lakini mafarisayo ni baandishi bao bibile banda nung'unika banapunzi, baya, "Kwa nini mlya ni nywaa na batoza ushuru pamope na bandu benge bene zambi?" **31** Yesu kabayangwa, "bandu bako katika afya njema bapala kwaa tabibu, ili balo tu babaminyanga abo bandakubapala mhitaji muno. **32** Niichile kwaaa kubakema bandu bene hakki bapalika tabu, bali kubakema bene sambi bapale tubu." **33** Atikuwabakiya banapunzi ba Yohana mara ganambone utaba ni loba ni banapunzi ba mafarisayo nakwe bapanga nya nyoo. Lakini banapunzi bako alya ni nywaa. **34** Yesu atikuwabakiya, "indawezekana mundu yoyoti panga hudhuria lichengele lya Ngwana atesi taba muda

Ngwana arusi badoyu pamope nakwe? 35 Lakini benepunzi bake kwake, ni atikuwachawa komi nilichoba lindaicha muda Ngwana arusi patolekwa ibele kati yabe, ambao pia atikubakema, "Mitume" kwao, katika lichoba lya bapala taba," 36 Boka 14 Majina ya balo mitume yabile Simoni, (ywa pia po Yesu atilongela kae kwabe kwa mifano, kwa atikumkema Petro) ni Andrea nnuna wake, Yakobo, mifano."ntopo ywa popwana kipande sa ngobo boka Yohana, Filipo, Bartolomayo, 15 Mathayo, Tomaso kwenye nganju ya nambeambe na tamiya kurekebisha ni Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni ywa akemwa nganju la zamani, kati apanga nyo, apopwana ngobo Zelote, 16 Yuda mwana wa Yakobo ni Yuda Iskariote, ya ayambe, ni kipande cha ngobo boka munganju ywa abile msaliti. 17 Boka po Yesu atiteleka yanambeambe kitaika kwa tumika na ngobo ya pamope nakwe boka mukitombe ni yema mahali nganju ya kunchogo. 18 pia ndopo mundu ambae palibende. Benepunzi bakr banyansima babile kwo abeka divai yayambe mu'vibega vikukuu, kati apanga pamope ni bandu benge banyansima boka Uyahudi nyo, divai yayambe ingepapwana chelo kiombo ni ni Yerusalem ni boka mbwani ya Tiro na Sidoni. divai penganika, ni kibeka na alibika. 19 Lakini divai Baichile kumpekanya ni ponywa magonjwa yabe. 18 yayambe lazima bekwa mu'kibega chayambe. 20 Ni Bandu babile bandasumbuliwa ni nichela bachapu ntopo mundu ywa baada nywaa divai ya nnchogo, batiponywa pia. 19 Kila yumo kwenye lyoo kusanyiko apala yayaambe kwasababu abaya, "Ya nnchogo ni atijaribu kumkamwa kwa sababu ngupu ya uponyaji bora."

6 Yesu abile atipeta mu, migunda ya nafaka ni banapunzi bake babile baktombwanga masuke, bakabasungwanga kati ya luboko lwake bandaliya nafaka. 2 Lakini baadhi ya mafarisayo batibaya, "namani upanga kikowe ambacho halali kwaakisheria kukipanga lichoba lya sabato"? 3 Yesu atikubajbu, akibaya, "muwaite kwaas soma chelo Daudi chakipangite pabile ni njala, ywembe ni banarome bababile pamope nakwe. 4 Atiyenda mu'nyumba ya Nnongo, ni atolite libumunda litakatifu na liya baadhi, ni kuiboya baadhi kwa bandu bababile nakwe lyaa, hatakama ibile halali kwa makuhani lyaa." 5 Boka po atikuwabakiya, "mwana wa Adamu ni Ngwana wa sabato." 6 Yabonekine mu'sabato yenge kwamba atiyenda nkati ya sinagogi ni kubapundisha bandu kwa pabile ni mundu ambaye luboko lwake lwa mmaliyo watipooza. 7 Baandishi ni mafarisayo bable banda kunlinga kwa makini bona kati anyeponya mundu lichoba lya sabato, ili wecha pata sababu ya kumshitaki kwa panga likosa. 8 Lakini atangite namna cha fikiria na bayaa kwa mundu ywabile atipooza luboko uyumuka uyema pana kati ya kila yumo." Nga nyo yolo mundu atikakatuka ni yema palo. 9 Yesu atibaya kwabe, "ninda kuwalokiya mwenga ni halali lichoba lya sabato panga mema au panga madharau, kuoko maisha amakuyaaribu, Boka po atikubalinga boti ni kum'bakiya yolo mundu. 10 "Nyoosha luboko lwako," Apangite nyaa, ni luboko lwake labile litinyooka. 11 Lakini batwelile ni hasira, batilongela bene kwa bene husu namani chapaswa apange kwa Yesu. 12 Yatibonekana machoba ago kwamba atiyenda pakitombe loba, Aatiyendeleya kiloyoti loba Nnongo. 13 Paibile bwamba, atikubakema

benepunzi bake kwake, ni atikuwachawa komi nilichoba lindaicha muda Ngwana arusi patolekwa ibele kati yabe, ambao pia atikubakema, "Mitume" kwao, katika lichoba lya bapala taba," 14 Majina ya balo mitume yabile Simoni, (ywa pia po Yesu atilongela kae kwabe kwa mifano, kwa atikumkema Petro) ni Andrea nnuna wake, Yakobo, mifano."ntopo ywa popwana kipande sa ngobo boka Yohana, Filipo, Bartolomayo, 15 Mathayo, Tomaso kwenye nganju ya nambeambe na tamiya kurekebisha ni Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni ywa akemwa nganju la zamani, kati apanga nyo, apopwana ngobo Zelote, 16 Yuda mwana wa Yakobo ni Yuda Iskariote, ya ayambe, ni kipande cha ngobo boka munganju ywa abile msaliti. 17 Boka po Yesu atiteleka yanambeambe kitaika kwa tumika na ngobo ya pamope nakwe boka mukitombe ni yema mahali nganju ya kunchogo. 18 pia ndopo mundu ambae palibende. Benepunzi bakr banyansima babile kwo abeka divai yayambe mu'vibega vikukuu, kati apanga pamope ni bandu benge banyansima boka Uyahudi nyo, divai yayambe ingepapwana chelo kiombo ni ni Yerusalem ni boka mbwani ya Tiro na Sidoni. divai penganika, ni kibeka na alibika. 19 Baichile kumpekanya ni ponywa magonjwa yabe. 18 Bandu babile bandasumbuliwa ni nichela bachapu batiponywa pia. 19 Kila yumo kwenye lyoo kusanyiko apala yayaambe kwasababu abaya, "Ya nnchogo ni atijaribu kumkamwa kwa sababu ngupu ya uponyaji babile bonekana nkati yake, ni atikubaponya boti. 20 Boka po atikubalinga benepunzi bake, ni baya, "mtibarikiwa mwenga mwa m'bile maskini, kwa maana ufalme wa Nnongo ni winu. 21 Mtibarikiwa mwenga mwabile ni njala nambeambe, kwa maana mpala yukuta. Mtibarikiwa mwenga mwamlela nambeambe kwa maana mpala eka. 22 Mtibarikiwa mwenga ambao bandu bapala kubachukianga ni kubatenga ni kubashutumu mwenga kwamba mwa'ovu, kwa ajili ya mwana wa Adamu. 23 Pulaini katika lichoba lyoo ni goloka goloka kwa pulaha, kwa sababu hakika mpala pata thawabu ngolo kumaunde, kwa maana tate bao batikubatenda nyonyonyoo mananbii. 24 Lakini ole winu mwabile matajili kwa maana myomwile pata faraja yinu. 25 Ole winu mwabile yukwita nambeambe! kwa mana mpala bona njala baalaye, Ole winu mwamueka nambeambe mpala lomboleza ni lela baalae. 26 Ole winu mwapala lumbwa ni bandu boti! kwa mana tate bao atikubatenda manabii wa ubocco nyonyonyo. 27 Lakini nibaya kwinu mwenga mwamunipekaniya, mwapende adui zenu ni kupanga mema kwa babawachukiya. 28 Mubariki balo babalaani mwenga ni mubalobii balo babaoneya. 29 Kwa ywembe ywa akukombwa shavu limo, mgalaauliye ni lya ibler. Kati mundu akupokonyile jyoho lyako kanamchibi na nganzu. 30 Mbei kila ywa akuloba. Kati mundu akupokonyile kilebe ni mali yako, kana umrobe akubuyanganiye. 31 Kati ubapendavyo bandu babatendii, ni mwenga mubatendi nyonyonyo. 32 Kati mkiwapenda bandu baba mpendanga mwenga tu, eyo ni thawabu ya namani kwinu" kwa maana hata bene dhambi huwapenda balo babapendile. 33 Kati mwatendi mema balo bawatendi wema ni mwenga, eyo nga thawabu gani kwinu? kwa mana hata ywabile ni sambi apanga nyoo. 34 Kati mwatikunkopesha

ilebe kwa bandu mwabile mutegemie kwamba balowa kubabuyanganikiya, eyo nga thawabu gani kwinu? Mana hata balo babile ni sambi balowa kopesha benge sambi benge, ni tegemya pokya kiasi chechelo kae. **35** Lakini mwapende adui zenu ni mwatendei mema. Mubakopeshe ni mhofie kwaah kuhusu kubuyanganikiwa, ni thawabu yinu ipalika kuba ngolo. Mpaliwka kuba bana ba Ywabile kunani, kwa mana ywembe mwene nga mwema kwa bandu babile kwa ni shukrani ni baovu. **36** Mube ni huruma, kati Tate binu ywabile ni huruma. **37** Kana mhukumu, mwenga muhukumilwa kwaah. Kana mulaani, ni mwenga mulaanilwa kwaah. Musamei benge, ni mwenga mwalowa sameelwa. **38** Mwapei benge, mwenga mwalowa peilwa. Kiasi sa ukarimu-chakisindililwe, sukwasukwa ni mwagilwa-mwagilwa mumagoti yinu. Kwamana kwa kipimo chochote mwakitumile pemya, kipimo chechelo chapanga tumilwa kubapemya ni mwenga. **39** Boka po kabamakiya kwa mpwano kae, "Je mundu ywange bona aweza kumwongoza kipofu ywenge? Kati atipanga nyoo, bai boti balowa tombokya mulimbwa, je kana batumbukii?" **40** Mwanapanzi aweza kwaah kuba nkolo kuliko mwalimu wake, lakini kila mundu kaayomwa pundishwa kwa ukamiliflu alowa kati mwalimu bake. **41** Mwanja namani bai mwakilola kibanzi nkati ya liyo lya nongo wo, ni wabile ni boriti nkati ya liyo lyako uilola kwaah? **42** Waweza kwaah kummakiya nongowo, Nongo wango kiboywe ibanzi mu'liyo lyako, "wenga ulola kwaah boriti yaibile muliyo lyako wa mwene, Nga ubona inanoga kumoywa kibanzi mu'liyo lya nongo bako. **43** Kwamana ntopo nkongo unoyite upambike matunda ganoite kwaah, wala ntopo nkongo unoyite kwaah upambika matunda ganoite. **44** Kwa mana kila nkongo bandu uyowanika kwa matunda gake. Kwamana bandu bachuma kwaah tini boka mu'miba, wala kana bachuma zabibu boka mu'michongoma. **45** Mundu mweme mu'hazina njema ya mwoyo wake kumoywa galyo mema, ni mundu mwou mu'hazina mbou ya mwoyo wake umoywa galyo maou. Kwamana ntwe wake ubaya galu gaujazike mwoyo wake. **46** Kwa namani mwani kema, 'Ngwana, Ngwana, na balo muyatendi kwaah galu ganiabakiya? **47** Kila mundu ywanikengama nenga ni kugayowa makoweni kugatendii kazi, nalowa kwaonesha ywabile. **48** Atilandana ni mundu ywachenga nyumba yake, ywa chimba pae muno, ni kuchenga msingi ba nyumba nnani ya mwamba imara. Mafuriko gaisile, maporomoko ga mase, gaikombwile nyumba, lakini yaweza kwaah kwitikisa, kwa mana yabile ichengwite vizuri. **49** Lakini ywoywoti ywaliyowa neno lyango no kulitii kwaah, mpwano wake ywa mundu ywachengite mto wauilukie kwa ngupu, nyumba yelo yapatike maangamizi makolo.

7 Baada ya Yesu yomwa kila kilebe chabile kakibaya kwa bandu babampekaniyage, ajingii Karpenaumu. **2** Mmanda pulani ywa akida, ywabile ywa thamani muno kake, abile ntamwe muno ni abile karibu na waa. **3** Lakini ayowine usu Yesu, yolo akida antumite kiongozi wa kiyahudi, kunnoba aiche kunkombwa mmanda wake linga kanaawee. **4** Pabaikite papipi ni Yesu, batikunnoba kweli ni baya, "andastahili upalikwa panga nya kwaajili yake, **5** Kwasababu andakulipenda taifa litu, ni ywanjengite sinagogi kwaajili yitu." **6** Yesu ayendeli ni safari yake pamope nakwe, lakini kabla anaika kwaah kuutalu ni nnyumba, afisa yumo aatumite mambwiga bake longela nakwe, "Ngwana, kana uuchoshe wa mwene kwasababu ya nenga nistahili kwa wenga jingga mu dari yangu. **7** Kwasababu yino nifikilie kwa hata nenga namwene panga nenda pwaika icha kwako, lakini ubaye lineno tu ni mmanda wango apapona. **8** Kwani nenga na mundu wanibile pa mamlaka na nibii ni askari pae yango, abaya kwa yuu 'Yenda' ni andayenda, ni kwa ywenge 'Icha' ni andaicha ni mtumishi wango "upange nyaa" ni ywembe andapanga. **9** Yesu payowine haga atichangala ni kubagalambukiya makutano bababile kabankengama ni baya, "Nindawabakiya hata mu'l'sreali, nabona kwa mundu mwene imani kolo kati yolo. **10** Boka po balo babatumilwe babuyangine kaya ni kunkolya mtumishi abile nkoto. **11** Pulani baada ya haga, yapitike kuwa Yesu ende safiri yenda kilambo che nge chakemelwa Naini. Benepunzi bake bayeyi pamope nakwe bakengimine na bandu banyansima. **12** Paikite papipi ni nnyango wa kilambo linga, mundu ywa wile abile apotwilwe ni nga mwana yumo kwa mao ywake. ywabile mnometela, ni umati wa akilishi buka pa kilambo bai pamope ni ywembe. **13** Pamweni Ngwana atikumwegeleya kwa rwangu muno husu ywembe ni kummakia "kana ulile" **14** Nga egelya nnonge ni kukungwa ijeneza bababutulile maiti ni balo babaputwike batiyimaaa ngaabaya "wenga wa kijana uyumuke." **15** Ywa awile ngakakatuka ni tama kitako ni tumbwa longela. Boka po Yesu kampea ywa mwana kwa mao bake. **16** Boka po hofu ibajingile boti, bayendeli kumtukuza Nnongo bende baya "Nabii nkolo alikakatulwa nkati yitu" ni "Nnongo alingite bandu bake." **17** Hayii habari inanoga ya Yesu yatienea Yudea yoti ni kwa mikoa yoti ya jirani. **18** Benepunzi ba Yohana bammakiye

mambo goti haga. **19** Ndipo Yohana ngaa ankema abeli nkati ya Benepunzi bake ni kubatuma kwa Ngwana baya "wenga yulo ywa icha, au kuna mundu ywenge tumnende? **20** Bapaikite karibu ni Yesu aba payite Yohana mbatizaji atitumite kwako baya, "wenga nga yolo au kui na mundu ywenge tumnende? **21** Kwa wakati woo aaponyike bandu banyansima buka nkati ya matamwe ni mateso, buka kwa nchela, ni kwa bandu ipofu apeile bona. **22** Yesu ayangwine baya kwabe, "Baada ya n'yei kwa mwokite mkammakiye Yohana chamkibweni ni kukiyo. Babile ipofu bapokya bona ni iwete banda tyanga, bene ukoma banda pona, iziwi banda yoa, babawile banda yuka ni panga akolo kai, bangali ni kilebe aabakiya habari inanoga. **23** Ni mundu ywaleka kwaa kuniamini nenga kwa sababu ya matendo gango abalikilwe." **24** Baada ya balo babatumiilwe ni Yohana buyangana kwaba bukite Yesu nga tumbwe longela na bandu husu Yohana, "Mwayei panja bona namani, nnai wautikatika ni mchungu? **25** Lakini mwayei panja bona namani, mundu ywa weti vizuri? linga bandu balo babawala ngubo ya kifalme ni ishi maisha ga staree babile bene nafasi ya kifalme. **26** Lakini nn'yenda panja bona namani, Nabii? Elo, nenda baya kwinu na muno kuliko nabii. **27** Uyu ngaba ywaandikilwe, linga nenda kutuma mjumbe wango nnongi ya minyo yinu, ywapala andaa ndila kwaajili yango, **28** Mbayaa kwinu, kati ya balo bababelekwile ni nnwawa, ntopo nkolo kati Yohana, lakini mundu ywangali muhimu muno nga ywaa lama ni Nnongo mahali pabile ywembe, apanga nkolo kuliko Yohana." **29** Ni bandu boti pabayowine haga pamope ni babatosage ushuru, batitangaza Nnongo naa mwene haki. Babile kati yabe babatizilwe kwa ubatizo wa Yohana. **30** Lakini mafarisayo ni bataalamu ba saliya ya kiyahudi amabbo babatizilwe ni ywembe batikana hekima ya Nnongo kwaajili yabe bene. **31** Kai mbaweza linganisha mwenga ni namani bandu ba kizazi cheno? Bai kitwi? **32** Balingana ni bana babang'anda pasoko, babatama ni kemana yumo baada ya ywenge kababaya, 'tulyula filimbi kwaajili yinu, ni mng'andike kwaa, twatilombola mlelite kwaa." **33** Yohana mbatizaji aichile alile kwaa nkate wala anywile kwa lilogwa, ni mmayite, "Aina mashetani. **34** Mwana wa mundu aichile alile ni ywa ni mmayite linga aina choyo ni nnevi, limbwiga ni babatoswa ushuru ni bene sambi. **35** Lakini hekima bakwipwile kuwa ibile ni haki kwa bana bake boti." **36** Yumo ywa balo, afarisayo anobite ayende akalye nakwe. Baada ya Yesu jingya munyumba ya mafarisayo, alindikii meza linga alye. **37** Linga abi na nnwawa katika kilambo chilo abi ni sambi. Akwipwile kuwa atamii kwa farisayo, alelike chupa ya mauta gananunyga. **38** Ayemi nchungu yake karibu ni maghulu gake kuno kalela. Kae atumbwi tepengaya maghulu kwa nywili ya mutwe wakeni kuipakalaya mauta gananunyga. **39** Ni yulo farisayo ywa nkokiti Yesu pamweni nyoo, awechike mwene abayite, mana mundu yuu apanga nabii, apendaga hayu nyai ni nnwawa wa namna gani ywa mkunywa, ya panga mwene sambi. **40** Yesu atin'yangwa ni kum'makiya, "Simoni nibiina kikowe cha kukubakiya." Abayite, "kibaye bai mwaliimu" **41** Yesu abayite, "pabii ni alongelwa abile ba kopite kwa mundu yumo. Yumo abi kadaawa dinari mia tano ni wene ibele adaiwa dinari hamsini. **42** Ni pabile ntopo ela ya kunnepa atikuwasameya boti. Tubwe ywakuywa mpenda muno? **43** Simoni ati kunn'yangwa "mbona ywa nyansima. Yesu amakiya uukumu sawasawa." **44** Yesu nga ngalabukya mnwawa ni baya kwa Simoni, "Wandamwona uyu nnwawa. Nijingii munyumba yako. Umbe kwa machi kwa ajili ya magulu gangu, lakini huyu, kwa morii gake ateoengiye magulu gangu ni kugafula kwa nywili yake. **45** Huninonii kwaa, lakini ywembe, tangu panjiyite muno alekite kwaa kuninoniya magulu gangu. **46** Huipakiye kwaa magulu gangu mauta, lakini aipakiye magulu gangu mauta gananunyga. **47** Kwa jambo lee, nenda kubakia kwamba abe ni sambi zanyansima ni ninsamilie muno, ni kai atipenda muno, lakini ywasamehelwa pachini apendike pachini tu." **48** Baadaye aamakiye nnwawa, "sambi yako ichamiiwe." **49** Balo babatami pameza pamope nakwe ngabatumbwa longela bene kwa bene, "Aywa nyai mpaka ansamii sambi?" **50** Ni Yesu amakiye nnwawa imani yako ikukombwile, Uyende kwa amani."

8 Yapi like mundu mwipi kwembia Yesu tumbwe miyanya katika ilambo ni lilyambo mbalimbali, kahubiri ni tangaza habari inanoga ya Nnongo ni balo komi ni abele bayihi pamope nakwe, **2** Nyonyo alwawa fulani babaponike boka kwa nchela ni matamwe maingi, abile Mariamu ywakemelwa Magdalena ambaye ywaminyike nchela saba. **3** Yoana nyumbowie kuza meneja wa Herode, Susana, ni alwawa banyansima, babapiyite mali yabe kwaajili yabe bene. **4** Ni baada ya bandu banyansima kwembana pamope babile bandu boka ilambo yenge, atilongela nabo kwa tumiya mifano. **5** Mpandi ayei panda mbeyu, papandage baadhi ya mbeyu yatombokii mbwega ya ndila batikuilebata pae ya magolo ni iyuni batikuichonwa. **6** Mbeyu yenge yatumbwike pa ukando wabile maliwe ni paibalike miche yatiyama sababu pabile kwaa ni machi. **7** Mbeyu

8 Yapi like mundu mwipi kwemba Yesu tumbwe miyanya katika ilambo ni lilyambo mbalimbali, kahubiri ni tangaza habari inanoga ya Nnongo ni balo komi ni abele bayihi pamope nakwe, 2 Nyonyo alwawa fulani babaponike boka kwa ncchela ni matamwe maingi, abile Mariamu ywakemelwa Magdalena ambaye ywaminyike ncchela saba. 3 Yoana nyumbowe kuza meneja wa Herode, Susana, ni alwawa banyansima, babapiyite mali yabe kwaajili yabe bene. 4 Ni baada ya bandu banyansima kwemba pamope babilie bandu boka ilambo yenge, atilongela nabo kwa tumiya mifano. 5 Mpandii yaei panda mbeyu, papandage baadhi ya mbeyu watombokii mbwega ya ndila batikuilebata pae ya magolo ni iyuni batikuichonwa. 6 Mbeyu yenge yatumbwike pa ukando wabile maliwe ni paibalike miche yatiyama sababu pabilie kwaan machi. 7 Mbeyu

yewnge yatumbwike pene mikongo yabile mimimwa, ni utulivu. 25 Nga abakiya, "imani yinu ii kwako?" nayo mikongo yatiyuma pamope ni yilo mbeyu ni Batiyogopa, Batichangala, balongei kila mundu na yatikubana. 8 Lakini mbeyu yenge yatumbwike pa nyine, "Ywa nyai, kiasi kwamba amrisha mbepo ni ukando waupwaika ni yatipambika yakulya mara machi tuliya?" 26 Baikite pa kilambo cha Garasini mia zaidi. Baada ya Yesu kubaya makowe haga, yaibile upande wa nchogo wa Galilaya. 27 Yesu atibaya, "Ywabile ni makutu ni ayowine" 9 Kaia paulwite ni libata pae, mundu pulani boka mukilambo, benepunzi bake batikunnokiya maana ya mpwano akwembine nakwe, kwa muda mwinding abii awalae uno, 10 Yesu atikuwabakiya, "mpeilwe upendeleo kwaa ngobo, ni atamae kwaa munnyumba, lakini wa kwipwa siri ya ufalme wa Nnongo, lakini bandu atamae mumakaburi. 28 Pamweni Yesu alei kwa benge papundishwa bai kwa mifano, linga kwamba, lilobe, ni tumbuka pae nnonge yake kwa lilobe likolo "mana babweni kana babone, ni mana bayowine kana andebaya, nipangite kilebe gani kwako, Yesu mwana baelewe." 11 Na yii nga maana ya mpwano wono, wa Nnongo ywabile kunani? Nenda kuloba kana mbeyu nga neno lya Nnongo. 12 Mbeyu ya itumbwike upwati nenga. 29 Yesu ngaa amrisha munneke mundu mumbwega ya ndila nga balo bandu babali yowa yulwa ncchela kwa mara yanambone ganda uboka hata lineno, ni baadaye nnau ncchela ultola kulipu boka mana bamtabike nyororo ni kumana bandu kunendela mumwoyo, linga kana kwaa amini no kombolelwa. anda kutwana ni yenda ni ncchela mpaka mulijangwa. 13 Ni yilo yatumbwike pa maliwe nga bandu balo 30 Yesu annokiye, "lina lyako nyai?"ayangwi baya, babaliyowa neno ni kulipokya kwa pulaha lakini "Legion" Kwaamaana tubi ni ncchela banambone gajingii ndandai yelete, baaminiya muda mwipi, ni wakati kwake. 31 Baayendelii kunnoba kana utubakiye taabu banda tumbuka. 14 Ni mbeyu yilo yaitumbwike tuyende mulimbwa. (Abyssos g12) 32 Likundi lya ngobe pa mimimwa nga bandu babayuwa lineno, lakini labile kahiliya pa kitumbi, banobiye aruhusu bakajingii wanapoendelea kukua yandakuibana maisha ni utajiri kwa balo ngobe. Ni atibaruhusu panga nyoo. 33 Kwa ni uzuri wa maisha ga ni bapapa kwaa. 15 Likini yelo nyoo balo ncchela babutukeye kwi yolo mundu ni itumbwike pa mbwega unanoga nga ywaa baada jingya kwa balo ngobe ni lilo likundi latibutuka pano ya yowa neno bandu balo anyenyeketu ni mwoyo pakitumbi mpaka kulibwawa ni tumbukya moo. 34 Balo inanoga, baada ya kuliyowa neno ulikamuliya ni libaa bandu bababile kabaleleya balo ngobe pakabweni salama ni papa matunda ya uvumilivu. 16 Sasa ntopo chakipitile, bati butuka pia taarifa palo pakilambo ni hata yumo ywa washa taa ni kuipunkika kwa bakuli au sehemu yenge yaii tindiya palo. 35 Bandu pabayowine kuibeka pae ya kindanda, badala ya kuibeka panani hago batiyenda bona chakipiite, ni baichi kwa Yesu linga kila mundu ywa jingiya apate kuibona. 17 Kwa bamweni mundu ambaye ncchela gatikumuka, abile kuwa ntopo chakipala iyilwa, au chochote chakibile aweli vizuri ni mwene akili timamu, atami pa magulu siri ambacho chakipala tanganikwa kwaa chakiba pa ga Yesu, ni batiyogopa. 36 Nga mundu yumo ywa mbwewa. 18 Kwa nyo ube makini pau pikaniya, kwa gabweni atumbwi kuachimuliya benge jinsi hayo sababu ywa bile nacho, bapa kunn'yongeyekeea zaidi, mundu wabile kaganongoya ncchela mwaponike. 37 lakini yolo ywa ngali nacho hata chelo kichini cha Bandu boti ba nkao wa Ageres ni maeneo gake abile nacho kapatola." 19 Baadaye mao bake Yesu ni gagalindia banobite Yesu aboke kwasababu babii anunabe batiicha kwake bamkaribie kwaa kwasababu ni uwaoga nkolo muno. Ni ajingile mungalaba ku ya bandu banyansima, 20 Ni boti batikummaikiya, uruka. 38 Mundu yolo ywabokwile ni ncchela atikunsihi "Mabako ni anunabo bai palo bapala kukubona wenga. Yesu yenda nakwe, lakini Yesu atikumbakiya ayende 21 Lakini, Yesu kaayangwa ni kubaya, "Mao bangu ni no baya, 39 "Ubuye mu nyumba yako ni ubalange anuna bangu ni balo babalipikaniya neno lya Nnongo galot ambayo Nnongo apangite kwa wenga. ni kilitii. 22 Yapiti ke lichoba limo kati ya machoba gallo Ayo mundu kaboka, kuitangaza poti mu ijiji ni goti Yesu ni benepunzi bake baubwike mu'ngalaba, ni ambago Yesu kapanga kwanembe. 40 Ni Yesu kuabakiya, "tuloke mpaka kwiya."baandaite ngalaba kabuya, kipenga sa bandu satikunkaribisha, kwa yabe. 23 Lakini pabatumbwi boka, Yesu agonjike mana boti babile batikusubiri. 41 Linga kaisa mundu lugono, ni dhoruba ngolo yabile ni mbepo, ni ngalaba yumo ywakemelwa Yairo nga yumo nkati ya atawala yabe itumbwe twilya machi ni bai katika hatari mu'sinagogi. Yairo katomboka pa'magolo ga Yesu ngolo muno. 24 Baadaye baichi benepunzi bake ni kumnoba muno ayende munyumba yake, 42 kwa kun'yumuya, kababaya, "Ngwana nkolo! Ngwaba mana abile ni mwana nnwawa yumo bai, ywabile ni nkolo! tui karibu ni waa! Ngayumuka ni kubendya miaka komi ni ibele, ni abile nkati ya hali yo waa. nchunga ni mawimbi ga machi nga tulia ni panga Paabile kayenda, kipenga sa bandu satikunkengama

ni ywembe. 43 Nnwawa yumo ywatomka ni mwai kwa myaka komi ni ibele abile palo ni atumile mbanje yoti kwa aganga, lakini ntopo ywamponyile hata yumo, ndila ya kum'bona Yesu. 44 kaisa kunchogo ya Yesu ni kukamwa lipindo lya ngobo yake, ni ghafla mwai yaachile kum'moka. 45 bakipangite. Atikubatola pamope ni ywembe, Atiyenda Yesu kabaya, "Nyai ywanikamwile?" Pabakanikiye kichake katika mji waukemelwa Bethsadia. 46 bote, Petro kabaya, Ngwana nkolo, kipenga sa bandu kabansukuma ni kunzonga." 47 Lakini Yesu kabaya, "Mundu yumo anikamwile, mana naiyowa ngupu yahabala kuhusu ufalme wa Nnongo, ni atikubaponya yatiboka kwango." 48 Ywa nnwawa paabweni yabile aweza kwaa kificha chaapangite, katumbwa lendema, bate bokanya kuhusu ufalme wa Nnongo, ni atikubaponya yatiboka kwango." 49 Boka po kabaya kwanembe, "Nwawa, eneo lya mmwitu." 50 Lakini atikuwabakiya, "Batawanye imani yako ikupangite ube nzima. Yenda kwa Amani." 51 Paabile yendelya kubaya, mundu yumo kaisa itano ya nkate ni ombo abele, papola tukapeme boka munyumba ya ntawala ywa ll'sinagogi, kabaya, chakulya kwa ajili ya bandu aba banyansima." 52 "Nwawa wako atiwa. Kana usumbuke mwalimu." 53 Pabile ni analome elfu tano palo. Atikuwabakiya Lakini Yesu pabaayowine nyoo, kannyangwa, "Kana anapunzi bake, "batamange pae katika makundi ya uyogope. Amini kae, ni alowa lopolwa." 54 Kayingya bandu hamsini kwa kila kundi. 55 Kwa nyoo batipanga mu ayo nyumba, aruhusu kwaa mundu yeyote kujingii nyo ni bandu batitama pae. 56 Atitola mikate itano pamope niywembe, ila Petro, Yohana ni Yakobo, tate ni ombo abele ni linga kumaunde, atikuubariki, ni ba nwawa, ni mao bake. 57 Muda bandu bote babile kuimetwa katika ipande ipande, atikuwapa banapunzi bakiomboleza ni kumoywa lilobe kwaajili yake, lakini bake linga waibeke nnonge ya bandu. 58 Boti batilya kabaya, "Kna mumpangii ndoti, awile kwaa, lakini ni yukuta, ni ipande ya chakulya vyaitilokotwa agonjike kae. 59 Lakini batikunheka kwa kundharau, ni tweliya ikapu komi ni ibele. 60 Naylo ibile kwamba, batiyowa kuba awile. 61 Lakini ywembe, kankamwa palobile kichake, benepunzi bake babile pamope ni luboko yolo nnwawa, ni kunkema kwa lilobe, kabaya, ywembe, ni atikuwalokya haya, "bandu ubaya nenga Mwana, uluka" 62 roho yake yankerebukye, ni kauluka saa yeyelo. Atikwaamuru kuwa, apeilwe kilebe pulani kana bammakii mundu chabile chapangilwe.

9 Atibakema balo komi ni ibele pamopeiatikuwapea uwezo ni mammaka kunani ya nhchela goti ni kubaponya atamwe. 2 Atikubatuma bayende kuhubiri ufalme wa Nnongo ni kubaponya atamwe. 3 Atikuwabakiya "kana mtolle chochote kwa ajili ya safariyinu wala fimbbo, wala mkoba, walankate, wala mbanje, wala kana mtolle nganju ibele. 4 Mukaya yoyoti mwa mujingia, mutame poo mpaka mwampala bokanga mahala poo. 5 Kwa balo babapokeite kwa, pampala boka mji woo, mukungutange vumbi mumagolo yinu kwa ushuhuda kunani yabe." 6 Batiboka yenda peta muijiji, bakitangaza habari inanoga ni kuponya bandu kila mahali. 7 Herode ntawala atiyowa goti yagabonekine atitaabika muno, kwa sababu yayowanike ni baadhi kwamba Yohana mbatizaji atifufuka bok mu'kiwo, 8 Ni baadhi kwamba Eliya apitike ni kwabenge kwamba yumo kati ya manabii wa kunchogo atiuluka boka mu'kiwo kae.

9 Herode atibaya, "atikunchinja Yohana, lakini yono nyai kwabe yaniyowa habari gake? Ni Herode atipala kwa bandu banyansima batiyowa kuhusu lino batikumkengama, ni kuwakaribisha ni atilongela nabo "bandu banyansima bayende katika ijiji ya pappi ni mijini bandu bote sababu yai panga ankamwe ni aponywile bakapalange papalya ni chakulya, kwa sababu tubile saa yeyelo. 10 Wakati papabuyangine bokanya kuhusu ufalme wa Nnongo, ni atikubaponya yatiboka kwango." 11 Lichoba palitumbwile yomoka, balo bapapala. 12 Lichoba palitumbwile yomoka, balo aweza kwaa kificha chaapangite, katumbwa lendema, komi ni ibele batiyenda kwake ni baya, "Batawanye katomboka pae nnongi ya Yesu katangaza nnongi ya bandu banyansima bayende katika ijiji ya pappi ni mijini bandu bote sababu yai panga ankamwe ni aponywile bakapalange papalya ni chakulya, kwa sababu tubile saa yeyelo. 13 Lakini atikuwabakiya, "mwanga imani yako ikupangite ube nzima. Yenda kwa Amani." 14 Boka po kabaya kwanembe, "Nwawa, eneo lya mmwitu." 15 Lakini atikuwabakiya, "mwanga imani yako ikupangite ube nzima. Yenda kwa Amani." 16 Atitola mikate itano pamope niywembe, ila Petro, Yohana ni Yakobo, tate ni ombo abele ni linga kumaunde, atikuubariki, ni ba nwawa, ni mao bake. 17 Boti batilya kabaya, "Kna mumpangii ndoti, awile kwaa, lakini ni yukuta, ni ipande ya chakulya vyaitilokotwa agonjike kae. 18 Naylo ibile kwamba, batiyowa kuba awile. 19 Lakini atikuwabakiya, "bandu ubaya nenga ni nyai?" 20 Bayangwa, ni baya, "Yohana mbatizaji, ni benge ubaya Eliya, ni benge ubaya yumo wa ili alye. 21 Azazi bake batishangala, lakini atikwaamuru manabii wa nyakati za kunchogo atiuluka kae boka mu'kiwo." 22 Atikuwa bakya, "Lakini mwenga mubaya nenga na nyai? Petro kayangwa nikubaya, "Kristo boka kwa Nnongo." 23 Lakini kwa kubakeleboa, Yesu kabaeleza kutobaya kwa yeyoti kunani ya lino, 24 Atibaya kwamba mwana wa Adamu lachima bantese kwa makowe yanamboneni kunkana ni apendo ni makuhani bakolo ni baandishi, ni atauwa, ni lichoba lya tatu apauluka boka mu'kiwo. 25 Atikuwabakiya boti, "kati mundu yeyotri apala kunikengama, lachima aikane mwener, atole msalaba wake kila lichoba, ni anikengame. 26 Yeyoti ywa jaribu okowa maisha gake apala obiya, lakini yoyoti obiya maisha gake kwa faida yango, apala okoka. 27 Lini yoyoti ywa nibonia oni nee ni maneno gango, kwa ywembe mwana wa Adamu atikum'bonea oni paabile ni nkati ya utukufu wake, ni utukufu wa Tate ni malaika batakatifu. 28 Lakini natikuwabakiya ukweli, kui ni baadhi yinu batiyemanya, abata baonjike

kwa kiwompaka bauone ufalme wa Nnongo.” 28 kwa kuwa abile nchunu kati yinu nga nkolo.” 49 Yaptiteke katika machoba nane baada ya Yesu baya Yohana kayangwa ni kubaya, “Ngwana twamweni maneno gaa kwamba atikubatola pamope ni ywembe mundu akibenga moka kwa Ina lyako ni tutikunkanikia Petro, Yohana ni Yakobo, batioboka kitombe loba. 29 kwa sababu akengamana kwa ni twee.” 50 Lakini Ni pabile katika loba, bonekana kwa kuminyo yake Yesu atikum’bakiya, “kana munknikiye, kwa kuwa kutibadilika, ni nganju yake yabile nyeupe ni ng’ara. ywa abile kwaas kinyume ni mwenga ni wa kwinu.” 30 Ni lola, babiir analome abele batilongela nakwe 51 Yaptiteke kwamba, lingana na machoba yagabile babilo Musa ni Eliya. 31 Babonekine katika utukufu. karibu ni machoba gake ga yenda kumaunde, kwa Batilongela kuhusu boka kwake, kikowe chakalibila uimara aelekezite minyo gake Yerusalem. 52 Atumite timiza Yerusalem. 32 Nambeambe Petro ni balo babilo ajumbe nnonge yake, nabo batiyenda ni jingiya katika pamope kwee babilo batiyemanga pamope nakwe. ijiji ya Asamaria linga bantayarishie mahali. 53 Lakini 33 Yaptiteke kwamba pabile bakibokanga kwa Yesu, bandu bakwe bampokeite kwaas, kwa sababu abile Petro atikum’bakiya, “Ngwana ni vizuri kwitutama atielekeza minyo gake Yerusalem. 54 Benepunzi pano ni itupasa tengeneza makazi ya bandu atatu. bake Yakobo ni Yohana palibweni leno, batibaya, Tengeneza limo kwaajili yako, limo kwaajili ya Musa, “Ngwana upala tuamuru mwoto uhuluke pae boka ni jimo kwaajili ya Eliya, Aelewite kwa chalonegeite. 34 kumaunde ubatiniiye?” 55 Lakini atibagalambukiya Patilongela aga, laichile liunde ni latikuwayobeka; nikubakanikia. 56 Boka po batiyenda ijiji chenge. ni batoyogopa pamweni batindilwe ni liunde. 35 57 Pababile bakiyenda, katika ndela yabe, mundu Lilobe lya pitike kumaunde baya, “hayoo nga mwana yumo atikuwabakiya, “Nipala kukukengama kokoti wango mteule. Mumpekanu ywembe.” 36 Lilobe kwa uyenda.” 58 Yesu atikum’bakiya, “mbweha palikotwike, Yesu abile kichake. Batamile chichii, ni bana mayembwa, iyuni wa anga bana itundu, lakini katika machiba galu babakiye kwaayeyoti chochoti. mwana wa Adamu hana pa beka mutwe bake.” 59 37 Lichoba lenge, baada ya boka pakitombe, bandu Ndipo atikum’bakiya mundu ywenge, “Nikengame.” banyansima batikwembana nakwe. 38 Lola, nnalome Lakini ywembe atibaya, “Ngwana, uniruhusu kwanza boka mu’bandu atilela kwa lilobe, baya, “Mwalimu niyende nikamchike tate bango,” 60 Lakini ywembe nindaloba ulinge mwana wango, mana ni mwana atikum’bakiya, “mubaleke wafu bachikane wafu bene, wango wa pekee. 39 Ubweni nchela hunkwamwa, ni lakini wenga uyende utangaze ufalme wa Nnongo mara ukombwa ndoti, ni kae umpanga changanyikiwa kila mahali.” 61 Pia mundu ywenge atibaya, “Nipala ni boywa pou mu’nkano, Nayu uboka kwa shida, na kukukengama, Ngwana, lakini uniruhusu kwanza pia andaminya muno. 40 Natikuwasihhi benepunzi nikawalage bababile kachango.” 62 Lakini Yesu bako kuikemia iboke, lakini bawesike kwaas.” 41 atikuwabakiya ntopo mundu, yajea luboko Iwake Yesu kayangwa nikubaya, “Enyi kizazi cha kiamini lemana linga mchogo ywafaika kwa ufalme wa kwa ni chakiobile, mpaka namwe toleana namwe? Nnongo.”

M, leti mwana wako pano.” 42 Kijana ywaichile, roho chapu intombwa paeni kumtikisa kwa pujo lakini Yesu atikemea yelo roho njapu, atikumponya ywa nnalome, ni kunkabidhi kwa tate bake. 43 Boti batishangala ni ukolo wa Nnongo. Lakini pawabile batishangala boti kwa makowe goti yagatendite, baya kwa benepunzi bake, 44 “Maneno yatame mmakutu ginu, kwa kuwa mwana wa Adamu atitolewa muluboko Iwa bandu.” 45 Lakini baelewite kwaas maana ya maneno ago, ni atihiya mminyo gabe, linga kana baelewite batiyogopa kumlokiya kuhusu neno lelo. 46 Boka po mgogolo utumbwike nkati yabe kunani ya namani apala panga nkolo. 47 Lakini Yesu paatambwile chabalokiana munyoya yabe atikumtolia mwana nchunu, ni kum’beka upande wake, 48 ni kubaya, “Kati mundu yeyoti ywampokeite mwana nchunu kati yono kwa lina lyango, anipokeite nee, ni yeyoti ywanipokeite nee, ampokeite ywaanitumile,

10 Baada ya makowe ago, Ngwana atichawa bengen sabini na kubatuma abele abele bamlongoli katika mji ni enea atilitarajia yenda. 2 Atikuwabakiya, “Mauno ni ganambone, lakini wapanga kazi ni achache. Hivyo basi mulobe Ngwana wa mauno, ili kwamba atumeatume haraka apanga kazi katika mauno gake. 3 Muyende katika mji, Mulole, nindakubatuma kati ngondolo katika mapwa mwitu. 4 Kana mptewe mfuko wa mbanje, wala mikoba ya usafiri, wala ilatu, wala kana musalimii yeyoti mundela. 5 Katika nyumba yeyoti mwamujingile, kwanza mubaye, “Amani ibii katika nyumba yinu.” 6 Kati mundu wa amani abile palo, amani yinu ipala igala kunani yake, lakini kama sivyo, ipala buya kwinu. 7 Muigale katika nyumba yoo, mulye ni munywangange chabakipyia, kwa maana mwapanga kazi astahili mchaala wake, Kana muhame boka kunyumba

yoo yenda yenge. 8 Mji wowote wa'mujingile, ni kwa malango gako goti, ni jirani yak kati nafsi yako kubapokya mulye chochoti chakibekwa nnonge yinu, mwene." 28 Yesu kabaya, "Uyangite kwa usahihi, 9 ni mponyange atamwe bababile mwoo. Mubaye panga nyoo ni upala tama." 29 Lakini mwalimu, kwabe, 'ufalme wa Nnongo uichile karibu yinu' 10 atitamani kujibalangia haki mwene, atikum'bakiya Lakini katika mji wowti wa mwamujingiya na bangana Yesu, "ni jirani yango ni nyai?" 30 Yesu kayaangwa ni kuwapokiya, muyende panja katika ndela ni baya, kubaya, "Mundu pulani abile uluka boka Yerusalem 11 'Hata yumbi lya mji uno lalinata magolo mwitu yenda Yeriko. Atitomboka kati ya anyang'anyi, batolite tunalikung'unda dhidi yinu! lakini mtambwange leno, mali yake, ni kumkombwa ni kumleka karibu ya Ufalme wa Nnongo utikaribia.' 12 Nindakuwabakiya waa. 31 Kwa bahati kuhanu pulani atiuluka kwa kwamba lichoba lya hukumu yopanga ni uvumilivu ndela yoo, pamweni atipita upande wenge. 32 zaidi kwa Sodoma kuliko mji wuno. 13 Ole wako Nyonyonyo mlawi pia, paikite mahali palo ni kumwona Korazini, Ole wako Bethsaida! Kati kachi ngolo apitike upande wenge. 33 Lakini Msamaria yumo, yaipangite nkati yako ingalipangika Tiro ni Sidoni, atisafiri, apitike palo pabile mundu yolo pamweni Bangalitubu zamani kweli, bakitama nkati ya magolo apatike huruma. 34 Atikumkaribia ni kumtaba ilonda ga magunia ni majivu. 14 Lakini ipala istaimilivu zaidi yake, ni kumpenganikia mauta ya divai kunani yake. ya machoba ga hukumu kwa Tiro ni Sidoni zaidi Nakum'beka kunani ya mynyama wake, ni kumpeleka yinu. 15 Wenga Kapernaumu, ufikiri kakataliwa mpaka katika nyumba ya angeni ni kumuhudumia. 35 Lichoba kumaunde? Ntopo, upala uluka pae mpaka kuzimu. (Hadés g86) 16 Ywa abapekania mwee anipekania nee, ni yeyoti abakana anikana nee, na yeyoti ywanikana lenge atitolu dinari ibele, ni kumpeya mmiliiki wa chototi cha ziada chautumia, mbalepa panibuya.' nee ankana ywa anitumile." 17 Balo sabini batibuya 36 Ni ywako kati ya haba atatu, yafikiri, abile kwa puraha, baya, "Ngwana hata moka watupekania i jirani kwake ywembe ywatombwike kati ya kwa liina lyako" 18 Yesu atikuwabakiya, "Nambweni anyang'anyi?" 37 Mwalimu atibaya, "Ni yolo alaite nchela akitomboka boka kumaunde kati radi. 19 Lola, huruma kwake." Yesu atikum'bakiya, "Uyende ni nitakuwapea mamlaka ya lebata mngambo ni nge, ni upange nyonyoo." 38 Mbeambe papasafiri batijingga ngupu yoti ya adui, ni ntopo chochoti kwa ndela yeyoti katika ijiji pulani, ni nnwawa yumo lina lyake Martha chakipala kubadhuru mwenga. 20 Hata nyoo kana atikumkaribisha kunyumba yake. 39 Abile ni dada mupulaike tu katika leno, kwamba roho indabatii, bake akemwa Mariamu, yatamile pamagolo ya lakini mpulaike zaidi kwamba malina yinu yaandikilwe Ngwana ni pekania neno lyake. 40 Lakini Martha kumaunde." 21 Katika muda wowolo atipulai sana atikuipoya shughuli yanambone za anda chakulya. katika Roho mpeletau, ni kubaya, "Nindakusifu wenga Atiyenda kwa Yesu, ni baya, "Ngwana, ujali kwa Tate, Ngwana wa kumaunde ni kilambo, kwa sababu kwamba dada bango atinilekiya nihudumiye kichango. upangite makowe aga boka kwa bene hekima ni Hivyo basi ubakiyeache kuniyangatiya." 41 Lakini akili, ni kuyaumukwa kwa babapundishwe kwaa, Ngwana atiyangwa ni kum'bakiya, Martha, martha, kati bana achunu. Ndio Tate, kwa kuwa yapendezite unachumbuka kunani ya makowe yanambone, 42 katika minyo gako." 22 Kila kilebe kitikabidhiwa Lakini ni kikowe chimo tu chema, Mariamu atichawa kwango ni Tate bango, ni ntopo ywatanga Tate kilicho chema, ambacho hakitaondolewa boka kwake." ni nyai ila mwana, ni yeyoti ywatamani mwana kuyaumukwa kwake." 23 Atikuwagalambungia anapunzi bake bayu faragani, "woti barikiwa bababona haga ambayo mwenga mwagabona. 24 Ninda kuwabakiya mwenga, kwamba anambone ni afalme batitamani bona makowe mwamuyabona, ni wayabweni kwaa, niyowa mwamuyowa mwenga, ni bayowine kwaa. 25 Lola mwalimu pulani wa saliya ya Kiyahudi atiyema ni kumjaribu, baya, "Mwalimu nipange namani niurithi ukoti wangayomoka?" (aiōnios g166) 26 Yesu atikum'bakiya, "Itiandikwa namani katika saliya? Indachomeka kitwi?" 27 Kayangwa ni kubaya, "Utampenda Ngwana Nnongo wako kwa mwoyo wako wpti, kwa roho yako yoti, kwa ngupu yako yoti, ni

11 Yapatike wakati yesu pabile kaloba sehemu fulani yuma wabanafunzi bake atikuwabakia "Ngwana utupundishe twenga loba kati yehona cha bafumbike anafunzi bake". 2 Yesu atikuwabakiya, pampalasali, mubaye, tate, lina lyako lifukuzwe, ufalme wako uiche. 3 Utapei mkate witu wakila lichobo. 4 Utasamii makasagitu, kati twenga chatu wasania bahatukosea boti, kana utujeilii mmajalib. 5 Yesu atikuwabakiya "Nyai kwinu ya abile na timbwiga yapalakunyendelia kilo na nakumakia mbwigai yango uniachime mikate itatu. 6 Kwa sababu mbwigali yango haichile na mbeambeno boka safari nanenga ndopo chakumwandaliya. 7 Nayolo yabile mkatyi atiyangwa,

kanauniangishe mumnyongo tayari ujigalilwe na goo, nnwawa pulani akombwilobe lyake zaidi ya boti bana banga pamope nanenga tugonjike pakindanda. pamkutano wa bandu ni baya, "litibarikiwa ndumbo Ngwechalii ya yumuka na kukupewa wenga mikate. 8 lalikupapite ni mabele yauyongite." 28 Lakini ywembe Nindakuwabakia kikowe ayumukali na kukupea mikate atibaya, mutibarikiwa mwamupekaniya neno lya kati wenga wambwigati yake kwasabu yendeliya Nnongo ni kulitunza. 29 wakati bandu banyansima kukomboliya oli bila oni, apalayumukali na kukupie batikusanya ni yongeyeka, Yesu atumbwile baya, ipande yanambone ya mikate lingana na mahitaji "Kizazi cheno ni kizazi cha maovu. Upala ishara ni yake. 9 Manenga mndakuwabakia mulobange na ntopo ishara yabapeilwa zaidi ya yelo ishara ya Yona. mwenga mpalapata mupalange na mwenga mpalatatu 30 Maana kati Yona abile ni ishara kwa bandu ba mukombwange oli na mwenga mpalayongolekwa. Ninawi, nga ny o ni mwana wa Adamu apala baa 10 Kwa kuwa kila mundu yaloba apalapokiya na kila ishara kwa kizazi cheno. 31 Malkia wa kusini ayimaa mundu yapala apapata na kila mundu yakombwa odi, lichuba lya hukumu ni bandu ba lubeleko linu ni mnyango apayogolekwa. 11 Tate ywakwo kati yinu, kubahukumu bembe kwani ywembe apitike mwisho mwana wake mana alobite omba, ampeya mgambo wa kilambo linga aiche apikani hekima ya Solomoni, badala yake? 12 Au kunnoba lipinga kampeya kipelele ni hapo abile nkolo kuliko Solomoni. 32 Bandu ba badala yake? 13 Kwa ny o, mwenga mwabile alau Ninawi bayimaa katika hukumu pamope ni bandu mutangite kuwapea bana binu kuwapea zawadi ba lubeleko luu lichoba lya hukumu bakikuhukumu, yaibile inanoga, muno kwaa Tate binu wa kumaunde kwani bembe batitubu kwa mahubiri ga Yona, ni apala kuwapea Roho Mpeletau balo babamnoba?" linga, hapa abii nkolo kuliko Yona. 33 Ntopo mundu 14 Baadaye Yesu abile kaakemiya nchela, ni mundu yoyoti, ywa washa taa ni kuibuka sehemu pae yene ywabile ni nchela abile ni bubu. Pabile nchela gam'boi, libindu yangali bonekana au pae ya kitondo, ila mundu yolo awechite longela. Bandu banyansima washa ni kuibika panani ya kilee Inga kila mundu batishangala muno. 15 Lakini bandu benge batibaya, ywa jingga aweche bona bwea. 34 Lio lyako ni taa "hayo aboya nchela kwa Beelzebul, nkolo wa nchela. ya yiga, lio lyake mana lizuri basi yiga yake yoti 16 Benge batiyangwa ni kumpala abalage ishara boka yabaa mumbwea. Lakini lio lyako mana libile libaya kumaunde. 17 Lakini Yesu atiyatambua mawaso gabe basi yiga yako yoti waba mulubindu. 35 Kwa ny o, ni kuwabakiya, "kila ufalme waubaganika ya panga muhiadhili linga bwea wa ibile nkati yinu kana ujihilwa ukeba, ni nyumba yaibaganika yalwatomboka. 18 Katil libindu. 36 Kwa ny o, kati yiga yoti ibile mubwega, nchela atibaganika, ufalme wake upala yama kitiwi? ni ntopo sehemu yaibile mulubindo, basi yiga yako Kwa sababu mubaya apiya moka kwa Belzebuli wabaa sawa ni taa yaiyaka ni piya bwega kwinu." 19 Katil nee nipiya mokoka kwa Belzebuli, Je ainu 37 Paywomwile longela, Farisayo atikunkoka akalye baboya moka kwa ndela gani, Kwasababu yeno, chakulya kachake, naye Yesu ajingii nkati ni ba babo bapala kuwa ukumu mwenga. 20 Lakini, kati pamope nabo. 38 Ni mafarisayo batichangala kwa meite niboya moka kwa lakanji lwa Nnongo uwichile. kuwa haulugwi kwa kwanza kabla ya chakulya cha 21 Mundu ywabile ni ngupu yabile ni silaha kalendela kitamuyo. 39 Lakini Ngwana awabakiye, "mwenga nyumba yake, ilebe yake ipalal tama salama. 22 Mafarisayo mughulwa ikombo panja ni makaburi, Lakini kumvamia ni mundu ywabile ni ngupu zaidi, lakini nkati yinu mutwi kwaa tamaa ni ulau. 40 Mwenga yolo mundu mwene ngupu nakumpokonywa silaha mwa bandu mwangali lunda buli ywembe ywaubile yake, natola mali yake yoti. 23 Ywembe ywabile panja aumbite kwaa ni ngati kae? 41 mwapei masikini pamope ni nee abile kinyume ni nee, ni ywembe gagabile nkati, ni ikoe yoti yapanga safi kwinu. 42 yayangabana kwaa pamope ni nee utawanyisha. 24 Lakini ole winu Mafarisayo, kwani mpiya zako ya Ncheku nchapu pammoka mundu, ayenda ni pala mnanaa ni ndebele ni kila aina ya mboga ya bustani. sehemu pagamile ntopo mache lenga apomoli. 25 Lakini mlekite makoe ga haki ni kumpenda Nnongo, Papanga akosite, ubaya, nipala buya kwa mboi. bila leka panga ginge kae. 43 Ole winu Mafarisayo, Papala buya nabona nyumba ipambilwe ni itama kwa kuwa mpendi tama katika itego ya mnongi mu vizuri. 26 Nga ny o paba buyangine nakoliya nyumba sinagogi na lamukilwa salamu ya heshima mmusoko. itipyailwa ni itami vizuri. Huyenda pala moka genge 44 Ole winu, mulandana ni makaburi gangali ni alama saba balio baovu zaidi kuliko ywembe mwene ni ambago bandu utyanga panani yake bila tanga." 45 kubaleta baichange tama sehemu yelo. Ni hali ya Mwalimu yumo ywa saliya ya Kiyahudi anyangusi mundu ywoo upanga m'baya kuliko ywabile mara ni kumakiya, Mwalimu chaukibaya chenda kutuuzi ya kwanza. 27 Yipitike kwamba pabaite maneno kayetwenga." 46 Yesu abayite, "Ole winu, baalimu

ba shaliya! kwani muapea bandu michigo mikulu 11 Bapampeleka nnong ya wakolo ba masinagogi, yangali kuiwecha kuiputwa, lakini mwenga mkunywa atawala, ni bene mamilka, kana tuyogope husu kwaan michigo yoo hata kwa lukonji lumo. 12 Ole namna ya longela katika kuitetea au kile cha baya, winu, kwasababu mchenga ni bika kumbukumbu mu 12 Kwa kuwa Roho Mpeletau amlundisha namani makaburi ga manabii amababo mjenga kumbukumbu mwampala baya kwa wakati woo,” 13 Mundu yumo katika makabuli ga manabii ambabo bababulige ni 13 Kwa kuwa Roho Mpeletau amlundisha namani likusanyiko ammakiye, mwalimu, umakiye bukubinu. 14 Nga nylo mwenga muchimulya yitityana nnunangu ampei sehemu ya urithi wango,” 14 Yesu na kachi yabapangite babubinu kwa sababu kweli 14 Nga nylo mwenga muchimulya yitityana an'yangwi, ni nyai ywa nibikite panga namwamuzi ni bawile manabii ambabo mjenga kumbukumbu katika wanipatanisha kati yinu? 15 Nga aabakiya, muiadhar makaburi gabe. 15 Nga aabakiya, muiadhar 15 Nga aabakiya, muiadhar makaburi gabe. 16 Kwasababu ya kae hekima ya ni kila namna ya tamaa, kwa sababu ukto wa mundu Nnongo ibaya, “Mbakuatuma manabii ni mitume ubile kwaa katika wingwa ilibe yabile nayo.” 16 nabo bapakuatesa ni kuabulaga baadhi yabe. 17 Yesu aabakiye mfano, kabaya, nng'unda wa mundu Lubeleko lu lwa wajibika kwa damu ya manabii yumo tajiri yatipambika muno. 17 ni atikulokiya nkati babawile tangu tumbwa kwa kilambo. 18 Buka damu yake, kabaya, mbange namani ntoto mahali ya Abeli hadi damu ya Zakaria, ywa wile katikati ya 18 Ngabaya mbapanga nyaa, madhabahu ni patakatifu. Ndiyo niwabakiya mwenga, mbatekwana magolo gango machunu ni chenga lubeleko lu chawajibika. 19 Naibakiya nafsi yango, “Nafsi, uibekii akii mwenga mwabene mujingya kwaa, ni balo babapala ya ile yanambone kwa miaka yanambone upumuli, jingya mwanda kuwa chibya.” 20 Baada ya Yesu buka 19 Naibakiya nafsi yango, “Nafsi, uibekii akii wenga mundu mpumbavu, kiloo cha lino tupala palo baandishi ni Mafarisayo batikumpinga ni ntou 20 Lakini Nongo ammakiye, nakwe husu makowe maingi. 21 Kubapaya akole kwa 21 Nga yapanga kwa kila mundu ywa ibekya maneno gake.

12 Kwa wakati wo maelfu ganambone gabandu balikusangika pamoja kiasi cha tumbwa libatana atumbwi bayana banafunzi bake muhidhalii na chachu ya mafarisayo ambayo nga unafiki. 2 Na pabali na siri yai iyilwe ambayo ya umukulilwali wala jambo laliiyilwe ambalo latangani kwali. 3 Na lyolyoi laumbayit palibindu layanika pabwega. Na gogota gamubajite munachikilo nkati ya yumba yinu ya nkati yamuyigile gatangazwa panani ya nyumba. 4 Nenda kuabakia mabwiga lyangu kana mwayoghope balu bababulagayiga na mtupu kile chingi chabakipanga. 5 Lakini ni palakuabula ywakunyogopa. mungogope yulu ambaye baada ya bulaga aina ngupu ya kukutailya jehanamu elo nendakuabakia mwenga munyogopenywo. (Geenna g1067) 6 Je shomoro batano bapimiali shilingi ibele? hata ivyo mtupu hata yamo ywabapala kumbalya mbele ya Nnongo. 7 Lakini mtange kuwa nywili ya mumitwee yinu itibalangwilwa kana tuyogope. mwenga muina thamani ngulu kuliko shomoro baangi. 8 Ninda kuabakia, ywaniyikitiya nenga nninge ya bandu, mwana wa Adamu anyiyikitya nnonge ya malaika na Nnongo. 9 Lakini ywoywoti ywanikana nnonge ya bandu ni ywembe akanikiya nnonge ya malaika ba Nnongo. 10 Ywoywoti nywabaya lineno kunani ya mwana wa Adamu, asamehelwa, lakini ywoywoti ywa mkufuru Roho mpeletau, asamehelwa kwa,

11 Bapampeleka nnonge ya wakolo ba masinagogi, namna ya longela katika kuitetea au kile cha baya, winu, kwasababu mchenga ni bika kumbukumbu mu 11 Bapampeleka nnonge ya wakolo ba masinagogi, namna ya longela katika kuitetea au kile cha baya, winu, kwasababu mchenga ni bika kumbukumbu mu 12 Kwa kuwa Roho Mpeletau amlundisha namani likusanyiko ammakiye, mwalimu, umakiye bukubinu. 13 Mundu yumo katika likusanyiko ammakiye, mwalimu, umakiye bukubinu. 14 Nga nylo mwenga muchimulya yitityana nnunangu ampei sehemu ya urithi wango,” 14 Yesu na kachi yabapangite babubinu kwa sababu kweli 14 Nga nylo mwenga muchimulya yitityana an'yangwi, ni nyai ywa nibikite panga namwamuzi ni bawile manabii ambabo mjenga kumbukumbu katika wanipatanisha kati yinu? 15 Nga aabakiya, muiadhar makaburi gabe. 15 Nga aabakiya, muiadhar 15 Nga aabakiya, muiadhar makaburi gabe. 16 Kwasababu ya kae hekima ya ni kila namna ya tamaa, kwa sababu ukto wa mundu Nnongo ibaya, “Mbakuatuma manabii ni mitume ubile kwaa katika wingwa ilibe yabile nayo.” 16 nabo bapakuatesa ni kuabulaga baadhi yabe. 17 Yesu aabakiye mfano, kabaya, nng'unda wa mundu Lubeleko lu lwa wajibika kwa damu ya manabii yumo tajiri yatipambika muno. 17 ni atikulokiya nkati babawile tangu tumbwa kwa kilambo. 18 Buka damu yake, kabaya, mbange namani ntoto mahali ya Abeli hadi damu ya Zakaria, ywa wile katikati ya 18 Ngabaya mbapanga nyaa, madhabahu ni patakatifu. Ndiyo niwabakiya mwenga, mbatekwana magolo gango machunu ni chenga lubeleko lu chawajibika. 19 Naibakiya nafsi yango, “Nafsi, uibekii akii mwenga mwabene mujingya kwaa, ni balo babapala ya ile yanambone kwa miaka yanambone upumuli, jingya mwanda kuwa chibya.” 20 Baada ya Yesu buka 19 Naibakiya nafsi yango, “Nafsi, uibekii akii wenga mundu mpumbavu, kiloo cha lino tupala palo baandishi ni Mafarisayo batikumpinga ni ntou 20 Lakini Nongo ammakiye, nakwe husu makowe maingi. 21 Kubapaya akole kwa 21 Nga yapanga kwa kila mundu ywa ibekya maneno gake.

ya nyaa? 21 Nga yapanga kwa kila mundu ywa ibekya mali ni kuitayalisha kwaajili ya Ngwana. 22 Yesu aabakiye benepuzi bake, kwa nylo nenda kuwabakiya kana tuyogope husu maisha yinu ya kwale mwa lyaa namani au husu yega yinu mwa wala namani. 23 Kwa kuwa maisha nga muno kuliko chakulya, ni yega muno kuliko ngobo. 24 Mulinge iyuni ya angani, balima kwaa wala bauna kwaa. Ntoto chumba wa lighulo lya bikya, lakini Tati bitu anda kuwaleleya mwenga bora kwaa kuliko iyuni! 25 Ywako nkati yinu ambaye ywaisumbua awesa yongeza dhira imo katika maisha gake? 26 Mana basi mngwecha kwaa panga hacho kichunu chakibile rahisi kwa namani kuisumbwa hago genge? 27 Mugalinge maluba mwagakula. Gapanga kwaa kazi wala gapota kwaa. Lakini nenda kuwabakia hata Suleimani katika utukufu bake boti ban'gwalike kwaa kati yimo yapo haga. 28 Mana Nnongo ugawalika vizuri maakapi ga mmendi, ambago leno gabile, ni malau ugataikwa pa mwoto. Buli mwenga muno kwaa aweza kun'gwalika? mwenga imani njunu! 29 Kana msumbukii husu mwa lyaa namani au mwa nywa namani wala kana m'be ni hofu. 30 Kwa kuwa mataifa goti ga kilambo basumbukiya mambo gabe. Ni Tati binu atangite kuwa mpala ago. 31 Lakini muupale ufalme wake kwanza, ni ago genge anyongekeya. 32 Kana tuyogope mwenge mwa likundi lichini kwasababu Tati binu apulaiyka kwapea ufalme. 33 Mupiimeye mali yinu mukaapei maskini, muhipangii mifuko yangali yomoka

hazina ya kunani yanga yomoka, sehemu ambayo ni mwana wake, ni mwana ni mwana apanga kinyume baii bakalibia kwaa wala nondo aweza kwaa alibu. ni tate bake, Mao apanga kinyume ni mwana wake, 34 Kwa kuwa paibile hazina yako, nga mwoyo wako ni mwana apanga kinyume ni mabake, mwile apanga paupabaa. 35 Ngobo yinu ndachi ibe itabilwe kwa kinyume ni mkwano, ni mkwano apanga kinyume nkanda, ni taa yinu muhakikishe kuwa kaiyendelya ni mabake. 54 Yesu ende kuabakia makutano kae, yakaa. 36 ni m'be kati bandu babannolekea Ngwana pa mona maunde kugapita kundondi, mwaya wakati wabe buka kusheree ya ndoa, linga mana aichile wa ula wandaicha, ni nga chai bile. 55 Ni mchunga ni kumbwa ulibawechwa kunyughulya nniyang'o kwa wa kusimana uvumilite mmaya paba ni lyoto likali, haraka. 37 Batibarikiwa balu atumishi ambaao Ngwana ni nga chai baa. 56 Mwenga mwa lau, muweza aakolya bai minyo. Hakika atabaa ngobo yake ndacho tafsiri mmoneka wa kilambo ni kunani, lakini iba buli kwa nkanda alafuatawika pae kwa chakulya, ni nngwecha kwaa tafsiri wakati waubile? 57 Ni kwa kubahudumia. 38 Kati Ngwana aaicha kwa zamu namani kila yumo kana alipambanue lali la kweli yeneibe ya lindela lya kilo, au hata zamu yene kwake kulipanga wakati pa bi ni nafsi ya panga ny? itatu ya lindela, ni kunkolya wabiile tayari, yabaa 58 Maana mana uyih'i ni ywakushitakiya nnong'i ya heri kwa abo atumishi. 39 zaidi ya ago mutange hakimu, uitahidi patana na ywa kushitakya mungali linga, kati ngwana mwene nyumba akatangage saa balo mundela kana akupeleke kwa hakimu, ni hakimu ambayo mwii andaicha, apelekali nyumba yake akupeleki kwa afisa akutaikwa muligereza. 59 Ninda tekwana. 40 Mube tayari kai kwani mutangite kwaa kuwabakiya wapita mwo adi ulepite mpaka lusenti ni wakati gani mwana wa Adamu abuyangana. 41 Iwa mwisho.

Petro abayite, "Ngwana, utubakia twenga mfano yii, au umakiya kila mundu? 42 Ngwana amm'bakiye, nyai mwanda mwaminifu au mwene hekima ambaye ngwana wake amika panani ya abanda benge lenga abagane chakulya chabe kwa wakati wapalikwa? 43 Atibarikiwa mmanda yolo ambaye bwana wake mana aichile ukolya kapanga gal'o ganagile. 44 Hakika nindakuwabakiya mwenga ya kuwa ami'ka manani ya mali yake yoti. 45 Lakini mmanda yolo mana abayite pa mwoyo wake, 'bwana wango achia buya, nga nyoo ngatumbwa kuangumbwa abanda alalume ni alwawa alafu atumbwa lyaa, nywaa ni lobya. 46 Bwana wake yolo mmanda aicha katika lichuba yanga kwa kuitegemea ni lisaa langa kwaa kulitanga, ywembe ankata ipande ipande ni kummeka katika sehemu imo ni banga kwaa aaminifu.' 47 Mmanda ywa yowa mapenzi ga bwana wake, aindaita kwaa wala apangite sawa sawa ni penda kwake, akumbulwa iboko iingi. 48 Lakini mmanda ywa tangite kwaa mwapendi bwana wake, lakini apangite gagapalikwa adhabu, angumbulwa iboko njunu. kwa kuwa ywembe ywa peilwe yanambone, apalongelwa buka kwake ni ywembe ywaaminilwe kwa yanambone, kwake alongelwa yanambone muno. 49 Niichile koya mwoto mukilambo ni nenda tamaniya ibe inda yaka, 50 Lakini nina ubatizo ambaao mbabatizwa, ni nina kyoto mpaka paukamilika. 51 Buli mufikilia kuwa niichi leta amani mukilambo? Nyoli, ninda kuwabakiya, badala yake niletite mutualanganike. 52 Tangu nambeambe ni yendelya paba, ni bandu batano. Katika nyumba yimo babaganike, ni atatu kinyume ni abele abele bapanga kinyume ni atatu. 53 Babaganika, tati apanga kinyume

13 Ni wakati wowow pabile ni baadhi ya bandu babamtaarifu husu Agalilaya ambabo Pilato atikuabulaga ni yangabana damu yabe ni sadaka yabe. 2 Yesu atiyangwa ni kuabakiya, buli mukita kuwa Agalilaya abo babi dhambi kuliko Agalilaya bengi boti nga maana bapatilwe ni mabaya go? 3 Nyoo kwaa, nenda kuabakiya, lakini mana mutubu kwaa, ni mwenga mpaangamia nyonyo. 4 Au balo bandu komi ni nane katika Siloamu ambabo nnara watitumbuka ni waa nkati bembe babi bene dhambi muno kuliko bandu katika Yerusalem. 5 Nyoo kwaa, ninga nibaya, mana ntubu kwaa, mwenga mwabotii mwa anganii kae. 6 Yesu aabakiye mfano woo, mundu yumo abile ni mtini utipandilwa katika nn'gunda wake ni ayei pala matunda nnani yake lakini hapatike kwaa. 7 Aamakiye ywa atunza nng'unda, linga kwa miaka itatu nitiicha ni paya pala matunda muntini we lakini mbatike kwaa. uukate, kwani ulete uhalibifu wa bui? 8 Ywatanza nng'unda ayangwi ni bay'a uleke mwaka wono linga ni niukulugii ni kubikya mbolea panani yake. 9 Mana upambike matunda mwaka wauicha ya panga vizuri, lakini mana upambike kwaa, waukate!" 10 Tumbwe Yesu endefundisha katika yumo nkati ga masinagogi wakati wa sabato. 11 Linga abile mao yumo ambaye kwa miaka komi ni mitano abile ni roho nchapu ywa udhaifu, ni ywembe abile atipinda ni ntopo uwezo kabisa wa yima. 12 Yesu atikumona, atikumkema amakiye "Mao, ubekilwe huru bukana na udhaifu wako." 13 Abekite maboko gake kunani yake, ni mara yiga yake yatikuinyosha ni atikunanza Nnongo. 14 Lakini nkolo wa Sinagogi atikachilika

kwa sababu Yesu atikumponya lichuba lya sabato. kwaas kumulaga nabii kulipau ni Yerusalem. 34 Nga nylo ntawala ayangwi abakiye makutano, "kui na Yerusalem, Yerusalem, nyai ywa abulaga manabii machoba sita ambago lazima panga kachi. Muiche ni kuakumbwa maliwe balo babatumilwe kwinu. Mara kuaponya basi, katika lichuba lya sabato kwaas. 15 ilenga mbala kubakusanya bana binu kati nguku mwa Bwana ayangwi na baya, "mwanafiki! ntopo kila yumo akusanya bana bake pai ya mapapaya gake lakini winu unyaghulya mbunda ywako au ngombe buka mwaliipalike kwaas. 35 Linga nyumba yako ilekilwe, kyungulu ni kuaongoza kumpeleka nywa lichuba lya ni nee nendakuwabakia mngwecha kwaas kum'bona sabato? 16 Nga nylo kae mwana wa Abrahamu, hata pampala baya Abarikiwe anywo ywa icha kwa ambaye nchela atikuntaba kwa miaka komi ni minane, lina lya Ngwana."

buli kipalikwe kwaas kifungo chake kana kiyoghulekwe lichuba lya sabato?" 17 Pabile kabaya maneno aga, balo boti batikumpinga bamweni oni, bali makutano boti ba bengi batishangilia kwaajili ya makowe ga ajabu gagapangite. 18 Yesu abayite, "Ufalme wa Nnongo ulandana ni namani, ni niweza linganisha ni namani? 19 Ni kati mbeyu ya haradari ya itweti mundu yumo ni kuipanda munng'unda wake, ni kulaa panga mkongo nkolo ni iyuni ya kunani chenga ijumba yabe katika sambi yake. 20 Kae abayite niulandaniye ni namani ufalme wa Nnongo? 21 Ni kati chachu ambayo mnwawa uitola ni kuiyangabana mulengo itatu ya bwembe hata umuka." 22 Yesu atyanga kwaas kila mji ni kila kijiji kayenda Yerusalem ni kuapundisha. 23 Mundu yumo alokiye, "Ngwana, ni bandu achunu bai babakolelwaa? hivyo atiabakiya, 24 "Muitaidi jingya pitya nnyango nchunu, kwasababu baingi bapaya ni bawechaa kwaas jingya. 25 Mara baada ya mwene nyumba yima ni jigala mnyango, basi mwayima panja ni kumbwa uli paniyango ni baya, "Ngwana, Ngwana, Utuyungulii ywembe ayangwa ni kuabakiya, nibatangite kwaas mwenga wala kwa mmoka. 26 Nga mwa baya, "Twalile ni nywa nnongi yako ni wenga watipundisha katika mitaa yitu. 27 Lakini ywembe an'yangwa, nenda kuabakiya, nibatangite kwaas, kwa mmoka, muboke kwango, mwenga mwa moanga malau! 28 Papanga ni kilio ni saga mino wakati mwababona Abrahamu, Isaka, Yakobo ni manabii boti katika ufalme wa Nnongo, lakini mwenga mwabene mutakulilwe panja. 29 Baicha boka mashariki, magharibi, kaskazini, ni kusini, ni pumulya katika meza ya chakulya cha kitamunyo katika ufalme wa Nnongo. 30 Ni utange allee, wa mwisho nga wa kwanza ni wa kwanza apanga wa mwisho." 31 Muda nchunu baadaye, baadhi ya mafarisayo batiiicha ni kummakiya, "Uyende ni ubuke paa kwa sababu Herode apala kukubulaga." 32 Yesu abayite, "muyende mukammakiye yolo kibweya, linga, nigabinga moka ni kuaponya lino ni malau, ni lichuba lya itatu naitimiza lyengo lyango. 33 Katika ali yoyoti, ni muhimu kwaajili yango yendelya lino, malau ni lichuba laliicha, kwa vile ikubalike

14 Yapitike lochoba lya sabato, pabile kayenda kachake kwa yumo ywa kiongozi wa Mafarisayo lyo nkate, nabo babile kabachunguza kwa karibu. 2 Linga palo nnongi yake pabile mundu ambaye asuliwe ni iumbe. 3 Yesu aalokiyete ataalamu ba sali ya Ayahudi ni Mafarisayo, "Buli, ni alali kumponya lichuba lya sabato au bulii? 4 Lakini bembe babi chichi kwa hiyo Yesu atikumkamwa, nikumponya ni kumruhusu ayende zake. 5 Ni ywembe aabakiye, nyai kati yinu ambaye aii na mwana au ngombe atumbukii pa luchii lichuba lya sabato amuuta panja mara yimo?" 6 Bembe babi ni uwezo kwaas wa pia jibu kewa mambo ago. 7 Yesu pakwipilwe kwamba bachawii itii ya heshima, abakiye mfano, Ngabakiya, 8 Wakati pankokelwa ni mundu kundoa kana utume katika nafasi ya heshima kwasababu iwezekana akokilwe mundu ambaye mwene heshima muno kuliko wenga. 9 Wakati mundu ywa mkokite mwenga mwaabele paaicha akubakia wenga, "upiye mundu yo nafasi yako" ni kwa oni watumbwa tola nafasi ya kumwisheso. 10 Lakini wenga mana ukokilwe, uyende ukatame nafasi ya mwisho, linga wakati yulo ywa kukokite manaaichile awecha kukubakiya wenga, "Mbwiga, uyende nnongi, zaidi," apo wabaa utieshimika nnongi ya boti bautaminabo pameza. 11 kwa maana kila ywa ikwiya bapakumuuluya ni nywaai iuluya bapa kunkwiya." 12 Yesu kae aabakiye mundu ywankokite, papia chakulya cha mutwe kati au cha kitamwiyo, kana uako mabwigalyo au alongo au anunabo au majirani bako matajiri, linga kwamba bembe kana kukoke wenga kwa pata malipo. 13 Badala yake, paunga sheree wakoke masikini, ilema, iwete ni ipofu. 14 Ni wenga wabarikiwa, kwa sababu bawechaa kwaas kukulipaa. Kwa maana walipilwa katika ufufuo wa bene haki." 15 Wakati umo wa balo babatami mezani pamope ni Yesu, payowine ago, ni ywembe aamakiye, Atibarikiwa yolo ywa lyaa nkate katika ufalme wa Nnongo!" 16 Lakini Yesu aamakiye mundu yumo aandayite sheree ngolo akokite bandu baingi. 17 Wakati sheree paibile tarayi, amtumite mmanda wake kuabakia balo babakokilwe,

muiche, kwa sababu ile yoti ibekilwe tayari **18** Boti ni ngondolo mia jimo ni mei teo anobite yumo kati batumbwi luba radhi, ywa kwanza aamakiye mpanga yabo, apala kuwaleka balo tisini na tisa mupongote, ni kachi, mbinike nng'unda, lazima niyende nikalibone ayende kumpala yolo ywanobite mpaka kumbona? **5** tafadhalii unisamee,' **19** Ni ywenge abayite mbimike Ni yewmbe maite mpatike umbeka mulipamba lyake jozi tano ya ngombe ni nenga niyenda kuwapaya. ni pulaika. **6** Paika kunyumba, ubakema mbwigia Tafadhalii uniwie radhi.' **20** Ni mundu ywenge kabaya, kwa yango ni jirani yake nakuwabakiya mupurahi "nikobike nnwawa, kwa nyoo ngwecha kwaa icha." pamope ni nee, kwa kuwa nimpatike ngondolo ywango **21** Mmanda kabuya ni kummaikiya ngwana wake ywaobite.' **7** Nindakuwabakia nyonyonyo kupabaa ni makowe ago, ngwana mwene nyumba atikasirika puraha kumaunde kwaajili ya mwene sambi yumo atikummaikiya mmanda wake, Yenda uoesi mumitaa yatubu, zaidi ya bene haki tisini na tisa bibile ntopo uichochoro ya mji ukabatole kwango maskini, ilema, hoha ya tubu. **8** Au kuna nnwawa gani ywabile ni ipofu ni babalemile." **22** Mmanda ngabaya, nwana sarafu komi za mbanje, payaoobite ni sarafu jimo, hapa hago gaulagya gapangilwe ni hata nambiambi balo washa taa ni pyaya nyumba ni kuipala kwa bidii hadi kui na nafasi. **23** Ngwana ngamakiya mmanda, kuipata? **9** Ni paibona hubakema mbwigia kwaayake yenda katika ndela ngalu ni muichocholo bandu ni majirani bake kuwabakiya mpurahi pamope ni nee, kwa ubalazimishe bandu bajingii, linga nyumba yango kuwa niipatike sarafu yango yaniobite. **10** Hata nyoo itwetii. **24** Kwa maana nenda kuwa bakiya, katika nindakuwabakiya ibile puraha nnonge ya malaika wa balo babakokilwe ba kwanza ntopo ywapaya sheree Nnongo kwaajili ya mwene sambi yumo tubu." **11** yango.' **25** Nambeambe bandu banyansima bibile Ni Yesu atibaya, "mundu yumo abile ni bana abele kabayenda nakwe pamope agalambwike niaabakiye, **12** Yolo nchunu atikum'bakiya tate bake, tate unipei **26** Mana mundu kaicha kwango ni amchukya kwaah sehemu ya mali yango yoti kuirithi. Nga atibagana tate bake, mao bake, nnyumbo we, bana bake, mali yake kati yabo. **13** Machoba ganambone kwaah anunabe, alalome ni alwawa ndio, ni hata maisha gake yolo nchunu atokusanya vyoti anavyomililki naboka awecha kwaah panga mwanapunzi bango. **27** Mundu kilambo cha mbale, na kwooo atitapanya mbanje yake, ywaapotwa kwaah msalaba wake ni icha ichungu kwa pema ilebe yaipalite kwaah, na tapanya mbanje yango hawechaa kwaah panga mwanapunzi bango. **28** yake kwa anasa, **14** Naye pabweni ayomwile tumiya Maana nyai nkati yinu, ambaye atamaniya chenga yoti njala kolo itiyingga pakilambo chelo nayembe nnara hatamaa kwa akadilii galamaa kwa mohesabu atumbwile panga abi na uitaji. **15** Atiyenda ni kuajiri kati ai na chilo chakipala linga alikamilishe lyo? **29** mwene kwa yumo wa raia wa kilambo chelo, ni yembe Vinginevyo baada ya bika nsingi ni chindwa yomolya, atikumpeleka kumng'unda wake lisha magobe. **16** boti bababweni batumbwa kum'dhiahiki. **30** Kabaya, Ni atitamani kuishibisha kwa maakapi yabalile kwa mundu yu alumbwi chenga wakati ntopo ngupu ya sababu ntopo mundu ywampei kilebe chochoti cha yomolya. **31** Au mfalme ywako mana kaapala yenda, lya. **17** Ila yolo mwana nchunu patambwile mwoyoni kumbwana ni mfalme ywenge katika vita ambae mwake, abaite ni atumishi alenga wa tate bango hatama kwaah pae kwanza ni tola ushaulii usu mana bana chakulya chanambone cha tosha ni nenga awecha, pamope ni bandu elfu komii kumbwana ni nibile pano, ni waa na njala! **18** Nipala boka ni mfalme ywenge kaicha usu ywembe ni bandu elfu yenda kwa tate bango, ni umbakiya, "Tate nikosite ishirini? **32** Ni mana nyoo kwaah, wakati jeshi lya kunani ya maunde ni nnonge ya minyo gako. **19** bengi balo li kutalu utuma mijumbe pala masharti ga Nistahilli kwaah kemelwa mwana wako kae, unipange amani. **33** Kwa nyoo basi yoyoti kati yinu ambaye kati yumo wa atumwa bako." **20** Ndipo atiboka ni haaleka kwaah yoti yabile nayo, hawechaa kwaah, panga yenda kwa tate bake, pabile angaliu palipite napataate mwanapunzi bango. **34** Mwinyo ni nzuri, lakini iobiye bake amweni akiya ayei lubela ni kumkumbatiya ladha yake, panga kitiee panga kai mwinyo kae? ni kumnoniya. Yolo mwana atikum'bakiya, **21** "Tate **35** Ntopo matumizi kwa bui au hata kwa mbolea nikosite kunani ya maunde ni nnonge ya minyo gako undataikwa kutalu. Ywabile na makutu, ni ayowe."

15 Bai batoza ushuru boti ni benge bene sambi baichile kwa Yesu ni kumpekania. **2** Mafarisayo ni baandishi batinung'unika kababaya, mundu yoo hubakaribisha bene sambi ni lya nabo." **3** Yesu kabaya mfano wono kwabe, kabaya, **4** "Nyai kwinu, kati abi

Bai yolo mwana wake mpendo abile kumngunda. ywako apalakukuamini katika mali ya kweli? 12 Na Pabayowine ni karibia kunyumba ayowine malobe mana mwabile kwaa baaminifu katika tumia mali ya ya nyambo ni ng'anda. 26 Amkemite mtumishi yumo mundu ywenge nyai ywapala kuwapea yaibile ya nakumlokiya makowe gano maana yake namani" 27 kwini bene? 13 Ntopo mtumishi ywaweza tumikia Mtumishi akam'bakiya mnunako haichile ni tate bako ngwana wanaibe, kwa maamna apala kumchukia atikumchinjia ndama yanenipe kwasababu atibuya yumo ni kumpenda ywenge, ama apala chikamana ni salama,' 28 Mwana mpendo atikasirika akanji jingiya yolo ni kumdhara hayo. Hawesa kwaa kumtumikia nkati ni tate bake apitike panja kumpembeya. 29 Ila Nnongo ni mali." 14 Bai Mafarisayo, bababile apenda atikuyangwa tate bake baya, "lola nenga nitikutumikiya mbanje bayowine ago goti ni chalawa. 15 Ni atiabakiya, miaka yanambone, wala nikosite kwaa amri yako, "mwenga mwamuipunia haki nnonge ya bandu, lakini unipei kwaa mwana mbui lenga niweche Nnongo aitangite mioyo yinu, kwa kuwa latitumikite shereke ni rafiki zango. 30 Lakini paichile yono kwa bandu upanga chukizo nnonge ya Nnongo. 16 mwana wako watapakinye mali yako yoti pamope ni Saliya na manabii vyabile mpaka Yohana paichile. makahaba atikumchinjia ndama yanenipe. 31 Tate Boka wakati wolo, habari njema ya ufalme wa akabakiya, 'mwana wango, wenga u pamope ni nenga Nnongo utitangazwa, ni kila mundu upaya jingya kwa kila machoba goti ni vyoti yanibile vyo vyako wenga. ngupu. 17 Lakini ni rahisi ka kumaunde ni pakilambo 32 Ila yapangite vyema kwitu kumpangiya sherehe ni viboke kuliko hata herufi yimo ya saliyakosekana. purai, yono mbwiga wako atiwa, nanambeambe abi nkoti, ni atioba ni ywembe apatikine."

16 Yesu atibabakiya kae benepunzi bake, "Pabile ni mundu yumo tajiri abile ni meneja, ni apeilwe habari ya kwamba meneja yono atapanya mali yake. 2 Nga nyoo tajiri atikumkema, nikum'bakiya, "nga namani yeni yanipekania kunani yako? Upiye hesabu ya umeneja wako, kwa kuwa uwecha kwaa panga wameneja kae." 3 Yolo meneja atibaya kumoyo wake, nipala panga namani, mana ngwana wango anikonyie kazi yango ya umeneja? Ntopo ngupu ywa lema, ni loba loba nibona oni. 4 Nitangite lanipala panga lenga panipoyelwa kukazi yango ya uwakili bandu banikaribishe kunyumba yabe. 5 Nga nyoo wakili atikubakema adeni wa ngwana wake kila yumo akam'bakiye wa kwanza, 'udaiwa kiasi gani ni ngwana wango?' 6 Atibaya ipimo mia jimo ya mauta akambakiya 'utole upesi hati yako utame upesi uyandike hamsini.' 7 Boka po atim'bakiya ywenge ni wenga udaiwa kiasi gani? 'atibaya 'ipimo mia jimo vya bwembe wa ngano, akam'bakiya, 'utole hati yako uyandike themanini.' 8 Yolo ngwana atikumsifu meneja dhalimu cha pangite kwa weleu, kwa kuwa bana ba'kilambo wono ni werevu wanambone nashughulika kwa ung'anga ni bandu baupande wabe kuliko bababile bona banuru. (aiōn g165) 9 Ni nenga nindakuwabakiya muipange ambwiga kwa mali ya udhalimu lenga baikosike babakaribishe katika makao ga milele. (aiōnios g166) 10 Ywa abiile mwaminifu katika lalibile lichunu muno upanga uaminifu katika likolo, ni abile dhalimu katika kichunu muno na katika kikolo pia. 11 Mana mwenga mpangile kwaa uaminifu katika mali ya udhalimu ni

manabii bapala shawishika kwaa ni mundu hata mana atiuluka boka mu'kiwo.

17 Yesu atikuwabakiya benepunzi bake, "makowe yagasababisha bandu bapange sambi hana budi pitya, lakini ole winu mundu ywasababish!

2 Bora panga nyoo mana mundu yoo atitabilwa liwe lanatopa lya yagio paingo ni kumtaika mu'bahari, kuliko kumpanga yumo wa haba achunu atenda sambi. 3 Muilindange, mana nnongo wako atikukosea umketeboye, ni ywembe akitubu umsamehe. 4 Mana akukoseite mara saba kwa lichoba limo ni mara saba kwa lichoba limo aichile kwako baya, 'hindatubu, 'umsamee' 5 Mitume bak batikum'bakiya Ngwana, "utuyongekee imani yitu," 6 Ngwana abayite, "mana mwabile na imani kati punje ya haradari, mwawezite kuubakiya nkongo wono wa munene, kuutapwa ni ukaboliye mubahari, nakwe ungebattii. 7 Lakini nyai kati yinu, abile ni mtumishi ywalema mng'unda wake ama ywachunga ngondolo, apala kum'bakiya pabuya kung'unda, uwiche haraka ni keti uliye chakulya. 8 Je apala kum'bakiya, 'uniandalie chakulya nilye, ni uitabe mkanda ni unitumikie mpaka paniyomwa lya na nywaa. Badala ya poo apala lya na nywaa? 9 Hapakumshukuru mtumishi ywoo kwasababu atimizite galobakilwe? 10 Nyonyonyo ni mwenga mana mupangite yaniwalagile mubaye twenga tu atumishi tustahili kwaa, tupangite tu galobakilwe." 11 Yatikuwapitya kwamba pabile safarini yenda Yerusalem, atipita mpakani mwa Samaria ni Galilaya. 12 Pajingile pakijiji chimo, kwoo atikoliana ni bandu komi bababile ni ukoma, atiyema kuutalu. 13 Batondobiye lilobe baya, "Yesu Ngwana hutuhurumiye." 14 Pababweni atikuwabakiya, "Muyende mukailaye kwa makuhani," nabo pababile andayenda batitakasika. 15 Yumo wabe pabweni kwamba aponi, atibuya kwa lilobe likolo atikumsifu Nnongo. 16 Atikilikita mumagolo ya Yesu atikushukuru, yembe abile Msamaria. 17 Yesu kayangwa, kabaya, "Je batakasiye kwaa boti komi? babile kwako balo benge tisa? 18 Ntopo hata yumo ywabonekine buya lenga kumtukuza Nnongo, bali yono mgeni? 19 Ammakiye, "Ukatuke ni uyende zako imani yako ikuponyile." 20 Palokiye ni Mafarisayo ufalme wa Nnongohiucha lichoba lyako? Yesu atibaya, "Ufalme wa Nnongo kilebe cha wezekana kwaa bonekana. 21 Wala, bandu bapala baya kwaa, "mulinge pano! ama, mulinge kolo! kwa maana ufalme wa Nnongo ubile nkati yinu" 22 Yesu atikuwabakiya anapunzi bamke, wakati upalaika ambapo mpala tamani kuibona yumo la lichoba la mwana wa Adamu, lakini mupala kulibona

kwaa. 23 Wapala kum'bakiya, mulinge, kolo! mulinge pano!" Lakini kana tuyende linga, wala kubakengama. 24 Kati umeme wa njai umulikao katika anga tumbulia upande umo hadi wenge. Nga nyoo hata mwana wa Adamu aba nyoo katika lichoba lyake. 25 Lakini kwanza impasa teseka katika makowe yanambone ni kumkana ni kizazi cheno. 26 Kati yalibile lichoba lya Nuhu, ngaipalanga katika lichoba lya mwana wa Adamu. 27 Walile, na nywaa, bakikobeka ni konda mpaka lichoba lelo ambalo Nuhu pajingie katika safina ni mafuriko paichile ni kubaangamiza boti. 28 Nga chaibile katika lichoba lya Ruthu, babile nywaa, pema ni pemeya, lema ni chenga. 29 Lakini lichoba lelo latu paboi Sodoma, wanyei ula wa moto ni kiberiti boka kumaunde ni kubaangamiza boti. 30 Nga nyoo yaipala panga lichoba lelo lya mwana wa Adamu paumukulwa. 31 Lichoba liyo kana umruhusu ywabile mudari ya nyumba auluka tola bidhaa yake nkati ya nyumba. Ni kana umruhusu ywabile kumnguta buya kaya. 32 Mkumbukiya mnyumbowe Ruthu. 33 Yeyoti ywapala kuyalopya maisha gake apala kuya abiya, lakini yeyoti yayaobiya maisha gake apala kugalopwa. 34 Nindakuwabakiya, kilo cheno kupabaa ni bandu abile katika kindanda chimo, yumo apala tolekwa, ni yenge apala lekwa. Pulabaa ni anwawa abele bandaaga nafaka pamope, yumo apala tolekwa ni yenge lekwa." 37 Bannobiye, "Wapi Nnongo?" Kaayangwa, "Palo pabile mzoga, ndipo tai kabakusanya pamope."

18 Boka po atikuwabakiya mfano wa namna babapali kwa loba daima, ni kana bakate tamaa. 2 Atibaya, 'Pabile ni hakimu katika mji fulani, ambaye atimwogopa kwaa Nnongo ni kubaheshimu bandu. 3 Panile ni mjane katika jiji lyo, nayemba atiyenda mara nydingi, abaya, uniyangatiye pata haki dhidi ya mpinzani wango.' 4 Kwa muda mrefu abi tayari kwaa kumyangatia, lakini baada ya muda atibaya kumoyo bake, 'ingawa nenga nimyogopa kwaa Nnongo ama kubaeshimu bandu, 5 lakini kwa lale yono mjane andakunichumbwa nipala kumnyangatia pata haki yake, kana iche nichosha kwa kuniichilia mara kwa mara." 6 Boka po Ngwana abaiti, 'mpekanii chabaite hayo hakimu dhalimu. 7 Je Nnongo apaleta kwaa haki kwa bateule haki kwa bateule bake babaleliya mumtwekatii ni kitamunyo? Je ywembe apala baa mwaminifu kwabe? 8 Ninda kuwabakiya kwamba apaleta haki kwabo upesi. Lakini wakati mwana wa Adamu paicha, Je apala kolya imani mukilambo?' 9 Ngapa abakiya mfano wono kwa baadhi ya bandu babakuibona bene baa na haki ni kubacharawa bandu

benge, 10 Bandu abele baabwike yenda mulihekalu (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Baada yakubakusanya balo sali, yumo mfarisayo ywenge mtola ushuru. 11 komi ni ibele, atikuwabakiya,'lola, tupala panda yenda Farisayo atiyema kaloba makowe haya kunani yake Yerusalem, ni makowe yoti yatiyandikwa ni manabii mwene,'Nnongo, nindakushukuru kwa vile nenga si husu mwana wa Adamu yapata timiya. 32 Kwa kati bandu benge ambaio ni niyang, anyi, bandu maana apajeilwa mumaboko ga bandu bamataifa ni basio wadilif, azinzi, ama kati yono mtoza ushuru. apatendelwa dhihaka ni pyata, ni kumtemi ya mmate.

12 Nindataba mara ibele kila wiki. Nipi ya zaka katika 33 Baada ya kumkombwa iboko kum'bulaga ni lichoba mapato yoti yaniyapata. 13 Lakini yolo mtoza ushuru, lya tatu apauluka.' 34 Baelewite kwa, makowe atiyema kuutalu, bila yawechka kakatuya minyo gake kumaunde, atikopwa kiuba chake nabaya, "Nnongo, makowe yabaite. 35 Yabile Yesu karibia Yeriko, nirehemu nenga mwene sambi. 14 Nindakuwabakiya, mundu yumo kipofu abile atamite mbwega ya ndela "Mundu yolo atibuya kaya abi atibalangilwa haki kuliko yolo ywenge, kwa sababu kila ywa ikweza makowe yabaite. 36 Payowine bandu banyansima apala uluywa, lakini kila mundu ywa nyenyekeya kwamba Yesu mwana wa Nazareti andapeta. 38 apala kakatuliwa. 15 Bandu batimletia bana babe Nga yolo kipofu atilela kwa lilobe, nabaya, Yesu, achanga, linga aweze kubakamua, lakini anapunzi mwana wa Daudi, unirehemu.' 39 Balo bababile bake pababweni ni galo, Batibakanikiya. 16 Lakini kabatwanga batikumkalipiyo yolo kipofu, nakum'bakiya Yesu atikubakema ni kubaya, "Mubaleke bana achunu baichange kwango nee, wala kanamubakaniki. 17 mundu yolo aletwe kwake boka po yolo kipofu Amin, nindakuwabakiya, mundu yejoti ywapokeite ndooti, lakini yembe atizidi lela kwa lilobe mwana baichange kwango nee, wala kanamubakaniki. wa Daudi, unirehemu. 40 Yesu kayema niamuru Maana ufalme wa Nnongo ni wa banda kati abo. 18 Mtawala yumo atikumlokiya, akibaya,'Mwalimu mwema, nipange namani lenga niurithi ukoti wanga yomoka?' (aiōnios g166) 19 Yesu atikum'bakiya, 'kitumbwe namani kunikema mwema? Ntopo mundu ywabile mwema, ila Nnongo kichake. 20 Uzitangite amri-kana uzini, kana ujibe, kana ubulage, kana ubaye ubocco, ubaheshimu tate ni mao bako. 21 Yolo mtawala atibaya,'makowe aga goti nikuyakamwa panibile kijana.' 22 Yesu payowine ago ammakiye, "utipongokiye ni kikowe chimo, lachima upeyeme vyoti nya ubi navyo ni ubagane kwa maskini, ni mwenga upala baa ni hazina kumaunde, boka po uiche, unikengame.' 23 Lakini tajiri payowine ago, atiuzunika muno kwa sababu abile tajiri wanambone. 24 Boka po Yesu, amweni pauzunike muno atibaya,'Jinsi gani yaipalanga mgumu kwa matajiri jingya katika ufalme wa Nnongo. 25 Maana ni rahisi muno kwa nganya petamu, liembwa lya sindano, kuliko tajiri jingya mu'ufalme wa Nnongo.' 26 Balo babayowine ago, batibaya,'nganyi bai, ywawechka lokolelw?' 27 Yesu kayangwa,'makowe yagawechka kanika kwa kwa mundu kwa Nnongo yanda wechekana.' 28 Petro kabaya,'Naam. twenga tutileka kila kilebe ni kukukengama wenga.' 29 Boka po Yesu atikuwabakiya, Amin, nindakuwabakiya kwamba ntopo mundu yailei nyumba ama nnyumbowe, ama anunage, ama alongowe ana bana, kwa ajili ya ufalme wa Nnongo, 30 ywembe ywapokya ganambone zaidi mu'kilambo cheno, ni mu'kilambo chaicha, ukoti wangayomoka.'

19 Yesu atijingya ni peta katikati ya Yeriko. 2 Napo pabile ni mundu yumo akemelwa Zakayo, ywembe abile nkolo wa watoza ushuru kae mundu tajiri. 3 Abile kapaya kubona Yesu ni mundu wa namna gani, lakini awezite kwa kum'bona kwasababu ya bandu banyansima, kwa kuwa abile mwipi wa kimo. 4 Nga nyo, atilongoliya lubelo nnonge ya bandu, anaoboka kunanin ya mkuyu lenga aweche kum'bona, kwasababu Yesu atikaribiya pita kundela yelo. 5 Wakati Yesu paikite mahali palo, atilinga kunani ni kum'bakiya, Zakayo, uluka upesi, maana leno ni lachima shinda kunyumba yako! 6 Apangite haraka, uluka ni kumkaribisha kwa puraha. 7 Bandu boti pababweni galo, batilalamika, nabaya,'Ayei kutembelia mundu mwene sambi.' 8 Zakayo atiyema nakum'bakiya Ngwana, lola Ngwana nusu ya mali yango nibapeya maskini, ni ikiwa nimpokonyite mundu yejoti kilebe, mnakumkeboliya mara nccheche.' 9 Yesu atikum'bakiya,'leno wokovu uikite katika nyumba yeno, kwa sababu yembe ni mwana wa Ibrahim. 10 Kwa maana mwana wa mundu aichile pala ni lopwa bandu babaobite.' 11 Pabayowine aga, atiyendeliya longela ni piya mfano, kwa sababu abii papii ni Yerusalem anabo batangite ya kuwa ufalme wa

nnonge wabile papipi na bonekana mara jimo. 12 kunani ya mwana mbonda ni bakamoboya Yesu kunani Nga atikuwabakiya,'afisa yumo atiyenda kukilambo yake. 13 Pabile kayenda bandu batitandza mavazi chakulipite lenga pokiya ufalme ni boka po buya. yabe mundela. 14 Pabile anatelemka pakitombe sa 15 Atikubakema atumishi bake komi, nakubapeya mizeituni, jumuiya yoti ya benepunzi bake batumbwile mafungu komi, nakuabakiya, mukapangie biashara shangiliya ni kumtukuza Nnongo kwa lilobe likolo, mpaka panibuya! 16 Lakini bananchi bake batikasirika kwa sababu ya makowe makolo bayabweni. 17 ni kwa nyoo batilagija ajumbe bayende, kumkengama Batibaya, "nga yembe mbarikiwa mpwalume yaichile ni buya,'atakiwa kwaa mundu yono kututawala,' 18 kwa lina Ngwana! Amani kumaunde, ni utukufu Pabile pabuite kaya baada ya pangilwa mpwalme, kunani! 19 Baadhi ya Mafarisayo katika makutano atiamuru balo atumishi abapeile mbanje bakemelwa batikum'bakiya, mwalimu, ubanyamazishe benepunzi kwake, apate tanga faida gani yabaipatiike kwa panga bako. 20 Yesu kayangwa ni kubaya, "nindakuwabakiya, biashara. 21 Wa kwanza aichile, nabaya, Ngwana, kati haba batituliya, maliwe yapala kombwa malobe.' fungu lyako lipangite mafungu komi zaidi, 22 Yolo 23 kwasababu wabile mwaminifu katika kikowe kichunu, makowe gagaleta amani! lakini nambeambe yatiya upala panga ni madaraka kunani ya miji komi.' 24 mminyo pako. 25 Kwa kuwa lichoba lindaicha ambapo Wa na ibele, abaite, Ngwana, fungu lyako lipangite adui bako apala chenga boma papipi ni wenga, ni mafungu matano.' 26 yolo afisa atikumbakiya,'tola kukutindiya ni kukukandamiza boka kila upande. mamlaka ga kunani ya miji itano.' 27 Ni ywenge aichile, 28 Bapala kutomboya pae wenga na bana bako. ni bayu,'Ngwana yeno pano, banje yako, naibekite 29 Bapala kukuleka kwaa hata liwe limo kunani ya jenge, salama katika kitambala. 30 kwa maana natiyogopa kwa sababu upala tambwa kwaa wakati Nnongo kwa sababu, wenga nga mundu nkale, undaboya pabile kapaya kukulopwa!' 31 Yesu ajingile muhekalu, chelo cha ukibekite ni una chaupandike kwaa.' 32 atumbwi kuwabenganga balo babile bakipemeya, hayo afisa atikum'bakiya, kwa maneno yako mwene, 33 Bakam'bakiya, 'Ngwana, yembe abi na mafungu komi.' 34 Nindakuwabakiya kila mundu ywabile nacho apala peilwa zaidi, lakini ntopo, hata kiche kilebe abile nacho kipala tolekwa. 35 Lakini aba maadui bango, babakani nipange mpwalume wabe, baletwe pano ni kuba bulaga nnonge yango." 36 Baada ya baya gano, atiyendeleya nnonge panda yenda Yerusalem. 37 Pabile pakaribie Bethfage ni Bethania, papipi ni kitombe cha mizeituni, atikubatuma anapunzi bake abele, 38 Atibaya, 'Muyende katika ijiji ya jirani, pamujingya, mpala kumkoloya mwana mbunda anapandilwa kwaa balo, muyogoli, mumleti kwango. 39 Kat i mudi abalokiye, "Mbona mundakumyogoliya" mubaye, "Ngwana andakumpala". 40 Balo babalagilwe batiyenda nakum'bona mwana mbonda kati Yesu chabakiye. 41 Babile banda kumyogoliya mwana mbonda wamiliki baka wabakiya, 'kitumbwe namani munda kumyogoliya mwana mbunda yono? 42 Batibaya, "Ngwana andakumpala." 43 Bai, batikumpeleka Yesu, batikumtandika ngobo yabe

20 Lyabile lichoba limo, Yesu abile akipundisha bandu Muhekalu ni hubiri Injili, Makuhani ni Baalimu basheria batikunyendelia pamope ni apendo. Batilongela, bakim'bakiya, 2 'Utubakiye ni kwa mamlaka yaa'ko upanga makowe aga? Ama ni nyai agwa ywakuepi mamlaka aga?" 3 Ni ywembe kayangwa, nakuwabakiya,'na nenga nipala kuwalokiya swali, Munibakiye 4 ubatizo wa Yohana, Je wabokite kumaunde ama kwa bandu? 5 Lakini batijadiliana bene kwa bene, nabaya, 'Mana tubaite, ubokite kumaunde, apala kutulokiya, bai mbona mumwamini kwaa?' 6 Ni mana tubaite, uboka kwa bandu, bandu boti pano bapala kutukombwa na maliwe, maana boti baamini kwamba Yohana abile nabii.' 7 Bai, batiyangwa ya kwamba batangite kwaa kwaibokite, 8 Yesu atikuwabakiya, "Wala nenga niwabakiya kwaa mwenga ni kwa mamlaka yaa'ko nipanga makowe aga." 9 Atikuwabakiya bandu mfano wono, "Mundi yumo atipanda nng'unda wa

mizabibu, nakulikodisha kwa akolema wa mizabibu, 30 ni ywana ibele pia. 31 ywa tatu atikumtola nyanya, ni yenda kukilambo chenge kwa muda mrefu. 10 nganyonyo boti saba balekite kwaa mwana ni waa. Kwa muda waupangilwe, atatikumlayagi mmanda 32 Baadaye ni yolo nnwawa ati waa. 33 Katika ufufuo, kwa akolema ba mizabibu, kwamba wampei sehemu apala panga nyumbo wa nyai? maana boti saba ya matunda ya nng'unda wa mizabibu, lakini akolema batikumkobeka.' 34 Yesu atikuwabakiya, "bana ba ba mizabibu batikumkombwa, nakum'buyanganiya kilambo cheno ukobeka na kondwa. (aiōn g165) 35 Lakini maboko yabure. 11 Boka po amtumite kae mmanda ywenge na ywaa batikumkombwa, kumpangia ubaya balo babastaili pokya ufufuo wa kiwo ni jingya muukoti ni kum'buyanganiya maboko yabule. 12 Atumilwe bana ba ufufuo. 37 Lakini hayo wafu banafufuliwa, kae mmanda wa itatu ni haywo kunnimiya ni hata Musa atilaya mahali katika habari ya mmwitu, kumtaikwa panja. 13 Nga nyio ngwana wa nng'unda wango mpendwa. Labda bapala kumweshimu.' 14 wafu bali wa bene kwa bene bakibaya,'haywa nga mrithi, Nambeambe, yembe Nnongo kwaa wa wafu bali wa tum'bulage, lenga urithi wake upange witu.' 15 wabile akoti, kwa sababu boti hiushi kwa ywembe." 39 Bampiite panja na nng'unda wa mizabibu na Baadhi ya baalimu ba sheria batiyangwa, "Mwalimu, kum'bulaga, Je ngwana shamba apala kuwapanga uyangwite vema.' 40 Bateyhubutu kwaa kumlokiya namani? 16 Apala yenda kubaangamiza akolema ba liswali lyenge zaidi. 41 Yesu atikuwabakiya, 'ki vyaa'ko mizabibu, ni kubapea bengr nng'unda, wolo". 'nabo bandu babaya kwamba Kristo ni mwana wa Daudi? pabayowine ago, babaite, 'Nnongo aakan!' 17 Lakini 42 Maana Daudi mwene abaya katika Zaburi: Ngwana Yesu atikuwalola, na baya, Je andiko leno libii na atikumbakiya Ngwana wango: utamae luboko Iwa maana yaa'ko? 'Iwe labalikani achengi, lipangite liwe mmaliyo, 43 mpaka nibabeke adui zako baye ya la kumbwega? 18 Kila mundu ywatomboka kunani magolo gako.' 44 Daudi amkema Kristo 'Ngwana', ya liwe lyoo, atekwanika ipande ipande, lakini yolo bai yapanga kitwi mwana wa Daudi?' 45 Bandu boti latimtombokeya, lendakumlebata 19 Hivyo Aandishi ni bababile kabampekiya battikumbakiya anapunzi akolo ba Makuhani bapali tendelaya kumboya wakati bake, 46 Jihadhalini ni Aandishi, apenda tanga wowowo, batangite abaite mfano wolo dhidi yabe, bawalite mavazi maracho, ni apenda salamu maalumu lakini babayogopile bandu. 20 Balingite kwa makini, musoko ni iteo ya heshima Mumasinagogi, ni maeneo nakubatuma apelelezi baipangite kuwa bandu ba ya heshima mukaramu. 47 Habo kae uliya munyumba haki, lenga bapate likosa kwa hotuba yake, lenga ya ajane, ni kuipanga bandasali, sala ndacho. Haba nakumpeleka kwa atawala na bene mamlaka. 21 bapala pokya hukumu ngolo zaidi.'

Nabo balokite, bakibaya, "mwalimu, tutangite kwamba ubaya na kupundisha makowe ga kweli na shawishi kwa ni mundu yeyoti, lakini wenga ufundisha kwelu husu ndela ya Nnong. 22 Je, ni halali kwetu lepa kodi kwa Kaisari, ama la? 23 Lakini Yesu atangite mtego wabe, atikuwabakiya, 24 Munilage dinari, Minyo ni chapa ya nyai ibile kunani yake? batibaya!" Ya Kaisari." 25 Ni ywembe akawabakiya, Bai, mumpe ya Kaisari yagabile yake Kaisari, ni Nnongo yagabile ya Nnongo.' 26 Aandishi ni akolo ba Makuhani balilendapo uwezo wa kosoa chelo chakibaite nnonge ya bandu, batishangala majibu gake babaite kwaa kilebe. 27 Baadhi ya Masukayo bayendeli, balo babaya ntopo ufufuo, 28 Bakamlokiya, bakibaya, 'mwalimu, Musa atikutuyandikiya kwamba mana mundu awelikwe na munage mwene nnyumbowe ntopo mwana bai apalikwa kumtola nnyumbowe nunage ni yenda papa nakwe kwaajili ya kaka bake. 29 Pabile ni alongo saba wa kwanza atikobeka, na waa bila leka mwana,

21 Yesun atilinga am'bweni analome matajiri, bababile kababika zawadi yabe mu akiba. 2 Amweni ywa wilikwe yumo maskini kabika senti yake ibele. 3 Nga nyio ngabaya kweli wendakuwabakia, hayu ngwelekwa maskini abiika yanambone kuliko benge boti. 4 Haba boti bapiyite bayi zawadi buka katika yanambone yababile nayo, lakini hayu n'gwelekwa katika umaskini wake, apiyite mbanje yoti yabile nayo kwaajili ya lama kwake," 5 Wakati wenge bababile kababaya usu hekalu, namna mwalibile litipambilwe na maliwe yananoga ni matoleo atibaya, 6 "Kwa habari ya makowe aga mwamugabona, machuba gaicha ambayo ntopo liwe limo ambalo lalekelwa panani ya liwe lyinge ambalo lya bomolelwa kaa," 7 Nga nyoo, batikunnokia babayite, "Mwalimu, makowe aga gapita lichuba gani? namani yabaa ishara kwamba aga makowe gai karibu pitya. 8 Yesu ayangwi, "Mube aangalifu kwamba kana mukongelwe,

kwa sababu baingi baicha kwa lina lyangu, kababaya kwaa, mpaka mambo aga goti mpaka gapita kwa. Nenga nga naywembe, ni muda utikaribia.'kana 33 Kumaunde ni kilambo gapeta, lakini maneno gangu muakengame. 9 Mana muyowine vita ni vurugu vurugu gapita kwaa kabisa. 34 Lkini muilinge mwa bene kana mwayogope, kwa sababu aga makowe agapiti linga kwamba mioyo ginu kana yalemewa ni ufisadi, kwanza lakini mwisho wapitya kwaa upesi." 10 Kai ulevi, ni mahangaiko ga maisha aga. Kwa sababu ababakiye, Taifa lakakatuka kumbwana ni taifa lenge, ilio lichoba yabaichilya gafula. 35 Kati ntego, kwa ufalme ni ufalme wenge. 11 Pabaa ni malendemo sababu yabaa kwa kila yumo ywaishi katika kuminyo makulu, ni njala ni tauni katika maeneo mbalembale ya kilambo choti. 36 Lakini mube tayari wakati woti, bapaa matukio yatisha ni ishara yatisha buka mulobe kwamba mwaba imara ya kutosha kugaepuka kumaunde. 12 Lakoni kabla makowe aga goti, babika aga goti pagapita, na yima nnongi ya mwana wa maboko gabe panani yinuni kubatesa kubapelekanga mu'masinagogi ni mumagereza, kunneta nnongi kafundisha muhekalu ni kiloo apitike panja ni yenda ya ufalme ni bene mamlaka kwasababu ya lina keleka katika kitumbi chakikemelwa cha Mizeituni. 38 lyangu. 13 Ayii ipakunyoghulyanga mwenga nafasi Bandu boti bamwichi kwaa kindai na mapema linga kwa ushuhuda winu. 14 Kwaiyo muamue mumyoyo kumpikaniya nkati ya hekalu.

yinu aandaa kwaa kwinu mapema, 15 Kwasababu nampea maneno aga hekima, ambago adul zinu boti bawechka kwaa kuipinga au kuikana. 16 Lakini mwa kanilwa kae ni azazi binu anunabinu, alongo binu ni mabwiga ni bapakumulaga baadhi yinu. 17 Mwatolelwa ni kila yumo kwa sababu ya lina lyangu. 18 Lakini ntopo hata unywi kwaa umo wa mitwe yinu waupala oba. 19 Katika vumilia mwaipanga nafsi yinu. 20 Pampala bona Yerusalemu baitindiike majeshi, basi mutange kwamba ualibifu wake ukalibiye. 21 Hapo balo babile Yudea babutukii muitumbii, ni balo bababile pakatikati ya jiji babuke, ni kana mwaleke bababile mujiji jingga. 22 Mana aga nga machuba ga kisasi, linga kwamba makowe goti gagaandikilwe gapate timya. 23 Ole kwa balo bene ndumbo ni kwa balo babayongeta katika machuba aga! kwa maana pabaa ni tabu nkolo muilambo ni nyongo kwa bandu haba. 24 Ni batumbuka kwa ncha ya lipanga na batolelwa mateka kwa mataifa goti, ni Yerusalemu yalibatilwa ni bandu ba mataifa, mpaka wakati wa bandu ba mataifa paupala timilika. 25 Yapanga ni ishara katika liumu, mwei ni ndondwa. Ni katika ilambo papabaa ni dhiki ya mataifa, katika kata tamaa bukana lilobe lya habari ni mawimbi. 26 Pang'a ni bandu kabainduka kwa yogopa ni katika tarajia mambo gagapita duniani. Kwa maana ngupu ya mbingu ya tikwa tikwa. 27 Nga bamona mwana wa Adamu kaicha kumaunde katika ngupu ni utikufu mkulu. 28 Lakini makowe aga gapatumwiba pitya muyimee mukakatuye mitwe yinu kwa sababu kombolelwa kwinu kwanda egelwa karibu." 29 Yesu aabakiye kwa mfano, "Muulinge mtini, ni mikongo yoti. 30 Paiipuka, mwenda kuiboniya mwabene ni tanga kwamba mpenja tayari ui karibu. 31 Nyonyo, pamona makowe aga kagapitya mwenga mutange ya kuwa ufalme wa Nnongo utikaribya. 32 Kweli, nenda kuwabakiya, ubeleko wuno wapeta

22 Basi sikuu ya nkate yangali yiyilwa lola yabile ikaribiye, ambago ikemelwa Pasaka. 2 Makuhani akolo ni aandishi bati jadiliana namna ya kumulaga Yesu, kwa sababu baayogwipe bandu. 3 Nchela ajingii nkati ya Yuda Iskariote, yumo ba balu benepunzi komi ni abele. 4 Yuda ayei jadiliana ni akolo ba Mkuhani namna ambavyo abakabizi Yesu kwabe. 5 Batipulaika ni yikityana kumpea mbanje. 6 Ywembe atiyikitya, ni apalae nafasi ya kuakamukiya Yesu kwabe kulipau ni likundi lya bandu. 7 Lichuba lya mikate yangali yiyilwa lula yaikite, ambapo ngondolo wa Pasaka lazima apiyilwe. 8 Yesu awatumite Petro ni Yohana abayite, "Muyende mukatualie chakulya cha Pasaka linga tuiche tulyee." 9 Banokiye "kwako upala tugapangi ago maandalizi?" 10 Ayangwi, mupikani, pampala jingga mjini mnalome ambaye apotwi kibega sa mase akolyana namwe. Munkingame pene nyumba ambayo ajingya. 11 Boka po mummakiye bwana wa nyumba, "Mwalimu akubakiya, ki kwako chumba cha ageni, mahali ambapo nalya pasaka ni benepunzi bango?" 12 Aalangya chumba cha ghorofa ambacho kibile tayari, mupange maandalizi mwoo. 13 Nga nyo bayei, ni kolya kila kilebe kati mwabayite, Nga andaa chakulya cha Pasaka. 14 Muda pauikite atamii ni balo mitume. 15 Nga aabakiya nina umu ngolo ya lya sikukuu yii ya Pasaka ni mwenga kabla ya teselwa kwango. 16 Kwa maana nenda kuwabakiya nilya kae mpaka paipatimizwa katika ufalme wa Nnongo." 17 Boka po Yesu atitolia kikombe, napayomwile shukuru, ngabaya mutole chei ni mmagane mwenga kwa mwenga. 18 Kwa maana nenda kuwabakiya ninywaa kwa kae mzao wa mzabibu, mpaka ufalme wa Nnongo paupalaicha." 19 Nga atola nkate ni payomwile shukuru ngaumetwa nkate ni kuapeya ngabaya yinu nga ambayo upiyilwe kwa ajili yinu, mupange nyaa

kwa kunikumbukya nenga. **20** Atweti kikombe nyonyo ni anapunzi kati patomboka liwe laulwilwe, kapiga baada ya chakulya cha kiloo abayite, "kikombe chii magoti ni kuloba, **42** kabaya, "Tate, mana upala, ukiboi nga lilagano lya yambe. Katika damu yango ambayo chelo kikombe. Lakini kati nipala kwaan nenga, lakini ipenganike kwaajili yinu. **21** Lakini mulinge, Yulo mapenzi gako gapangike." **43** Boka po malaika boka ywanisaliti abile pamope namwe pameza. **22** Kwa kumaunde atikuntokiya, kampeya ngupu. **44** Pabile maana mwana wa Adamu wa kweli ayenda zake kati nkati ya minya, kaloba kwa dhati muno, ni liyasho mwaamulikwe. Lakini ole kwa mundu yulo ambaye lyake libile kati matone akolo ga mwai yatombwiwe pitya ywembe mwana wa Adamu asalitiwa!" **23** pae. **45** Palo akelebuke boka kuloba kwake, atisa Batumbwi lokiana bene kwa bene nyai mionganoni kwa anapunzi bake, ni kaakuta bagonzike kwa mwabe ywa panga jambo leno. **24** Kisha wapitike kuwa babilie ni huzuni yabe. **46** na kabanaluya, ntau katikati yabe kwamba ni nyai ywatu kitya panga "mwanja namani mwagonzike? Mukelebuke mulobe, jambo lino. **25** Aabakiye, "Afalme ba bandu ba mataifa kuba kana musingii mu'majaribu." **47** Wakati babilie baina ubwana usu bembe, na balo bene mamlaka bado batilongela, Ilinga, kipenga kikolo sa bandu usu bembe, bakemelwa aheshimiwa atawala. **26** satibuya, ni Yuda, yumo ywa mitume komi ni ibele Lakini ipalikwa kwaan kabisa nyaa kwinu mwenga. abile nabo kabaongoza. Kabuya karibu ni Yesu ili Badala yake, lika yulo ambaye nga nkolo kati yinu kunnoniya, **48** lakini Yesu kammakiya, "Yuda, je abe kati nchini. Ni yolo ambaye nga wa muhimu watikunsaliti Mwana wa Adamu kwa kunnoniya?" muno abe kati ywatumukya. **27** Kwasababu ywaku **49** Wakati balo babilie karibu ni Yesu kabalola ago nkolo, yolo ywatama pameza au yolo ywatumika? gapangike, kababaya, "Ngwana, je twakombwe kwa Buli yolo kwaan ywatama pameza? Ni nenga balo ni kyembe?" **50** Boka po yumo kankombwa mmanda ba kati yinu ywa tumika. **28** Lakini mwenga nga ambaao makuhani akolo, atikunkata likutu lyake la kummalyo. muyendelya na nee katika majoribu yango. **29** Nenda **51** Yesu kabaya, "yayosha, ni kankamwa likutu lyake kuwapea mwenga ufalme kati nyalo Tati pambeile ni kumponiya. **52** Yesu kabaya kwa kuhani nkolo, ni nenga ufalme, Kwamba mupale lya na nywa pameza kwa akolo ba hekalu, na kwa apindo baisile kinchogo yango kwene ufalme wango. **30** Ni mwatamaa kwene yake, "Je mwaisile kati mwaisi kupambana ni mwii, iti ya enzi kamuhi hukumu kabilia komi ni ibele ya ni marungu ni mapanga? **53** Nabile pamope ni Israeli. **31** Simoni, Simoni, utange kwamba, nchela mwenga masoba gote mu'hekalu, muwekite kwaal abobite abatweti ni abapepete kati ngano. **32** Lakini maboko ginu nnani yango. Lakini yeno nga saa natiloba kwaajili yawenga, kuwa imani yako kana yako, ni mamlaka ga lubendo." **54** Kabantaba, ni ishindilwe. Baada ya ubi ukelebukye kae, waimarishe kunkengama, kabanneta mu'nyumba ya kuhani nkolo. alongo bako." **33** Petro kammakiya, "Ngwana, nibile Lakini Petro atikuakengama kwa mbale. **55** Baada ya tayari yendya ni wenga mu'rigureza ni hata nkati kuba bawashile mwoto mu'wolo uwanda wa ndani ni ya kiwo," **34** Yesu kanyangwa, "Nakubakiya, Petro, pabaikite batami pae pamope, Petro abile nkati yabe. nkoko awikile kwaan lino, kabla ya wenga kunikana **56** Mmanda yumo nnawa amweni Petro atami mu'bwee mara tatu kati unitangite nenga." **35** Boka po Yesu ubuyite mu mwoto, kanlola ni kummakiya, "Ayoo ngaamakiye, "Niwaperekile mwenga bila mfuko, itondo mundu abile pamope ni ywembe." **57** Lakini Petro cha chakulya, au ilatu, je mwapungukilwe ni milebe? kankana, kabaya, "wa nnwawa, nenga nintangite Kabayangwa "Ntopo" **36** Boka po atikwabakiya, kwaan." **58** Baada ya muda nchunu, mundu ywenge "Lakini, kila ywabile ni mfuko, ni autole pamope ni amweni no baya, "Wenga kae ni yumo nkati yabe." Ila itondo ya chakulya. Yolo ywabile kwaan ni kyembe Petro kannyangwa, "Wa nnalome, nenga kwaan." **59** impalike auze nganju yake na apeme limo. **37** Bada ya kati lisaa limo, nnalome yumo atikwasisita Kwa mana nendakwabakiya, gote gaandikilwe nnani kabaya, "Kweli kabisa ayoo mundu abile pamope yango lazima gapangilwe, 'Na atolelwa kati mundu ni ywembe, maana nga Mgailaya. **60** Lakini Petro ywavunja torati! Kwa mana chelo chatabililwe nnani kabaya, "Nnalome ndangite kwaan lya ulibaya." ni mara yangu chalowa timizwa." **38** Boka po kababaya, wakati atilongela, ngoko ngaabeka. **61** Kakelebuka, "Ngwana. Iola! Pabile ni panga ibele pano." Na Ngwana kanlola Petro. Ni Petro akombokii neno lya atikwabakiwa "Yatosha." **39** Baada ya chakulya sa Ngwana, palo atikumbakiya, "Kabla jogolo ngaweka kitamunyo, Yesu ayei, kati yabile panga kila muda, leno, walowa kunikana nenga mara itatu." **62** Kayenda kayenda kukitombe sa Mizeituni, ni anapunzi bake panja, Petro kalela kwa minya muno. **63** Boka po kabakangama. **40** Pabaikite, atikwamakiya, Mulobe balo analome babilie bakinlinda Yesu, kabar'geya kwambe kana musingii mu'majaribu." **41** Ayei mbale ni kunkombwa. **64** Baada ya kumfunika minyo,

kabannaluya, kabakoya, "Tabiri! Nyai ywakukombwile? adhabu ya waa. 16 Kwa eyo npala kumwadhibu ni 65 Kabalongela makowe yenge ganansima nchogo sa kunneka. 17 (Pilato atiwajibika kunneka mfungwa Yesu ni kumkupuru ywembe. 66 Paikite kindae, apindo yuno kwa Ayahudi wakati wa sikukuu) 18 Lakini ga bandu bakusanyite pamoper, akolo ba makuhani bote bakombwi lilobe lyampamo, bakibaya, "Mmulage ni baandishi. Batikumpeleka nnonge ya Baraza, 67 yoo, ni kunneka Baraba!" 19 Baraba abile mundu kababaya, "Kati wenga wa Kristo, tubakiye." Lakini ywatabilwe muligereza kwa sababu ya ubou pulani ywembe kaamakiya, "Mana niamakiye, muniamini nkati ya ijiji na kubulaga. 20 Pilato kaabakiya kae, kwaa, 68 na kati natikuinaluya muyangwa kwa." 69 atamaniye kunneka Yesu. 21 Lakini bembe bakombwi Lakini boka saa yino ni yendelya, Mwana wa Adamu lilobe, babaya, "Mmulage, mmulage." 22 Kabanaluya abile atami luboko lwa mmalyo wa ngupu ya Nnongo." 23 Lakini kwa mara ye itatu, "mwanja namani, mundu yoo, 70 Bote kababaya, "Kwa eyo wenga wa Mwana wa Nnongo?" Ni Yesu kaayangwa, "Mwenga mwabaya apangite haya lya namani? mbatike kwa likosa lyastahili adhabu yo kiwo kwa ywembe. Kwa eyo mana nga nenga." 71 Kababaya, "Mwanja namani kae niyomwile kumwadhibu nalowa kunneka." 24 Ngao yno tupala ushahidi? Kwamana twenga twabene tuyowine boka mu'nkano wake mwene."

23 Kipenga soti sayemi, kabampeleka Yesu

hnongi ya Pilato. 2 Kabatumbwa kunshutumu, kababaya, "Twankutike mundu yolo atilipotosha taifa litu, kwa kuabakiya bandu baneke kutoa kodi kwa kaisari, no baya kuwa ywembe mwene nga Kristo, Mpwalume." 3 Pilato kannaluya, no baya, "Je wenga nga mpwalume ba Ayahudi? Ni Yesu kanyangwa no baya, "Wenga wabaya nyoo." 4 Pilato kammakiya kuhani nkolo ni kipenga sa bandu."Nibona kwa likosa lya mundu yolo." 5 Lakini balo batikunsisita, kababaya, "Abile akiachochea bandu, atikwapundisha mu'Uyahudi woti, boka Galilaya ni saa yeno abile pano." 6 Pilato ayowine ago, kayangwa kati mundu ywoo ni a'Galilaya? 7 Pabaatangite kuwa abile pae ya utawala wa Herode, atikumpeleka Yesu kwa Herode, ywabile niywembe ywabile Yerusalem kwa masoba ago. 8 Herode paamweni Yesu, atipulaika muno kwamana apalike kumwona kwa masoba ganansima. Ayowine habari za ywembe, ni atamaniye kubona yumo ywamujiza wapangilwe ni ywembe. 9 Herode kannaluya Yesu kwa maneno ganansima, lakini Yesu kannyangwa kwa chochote. 10 Makuhani akolo pamope ni baandishi bayemi kwa ukali kabanshitaki. 11 Herode pamope nia askari bake, kabantukana ni kun'geya, ni kummwika ngobo nzuri, boka po atikunrudisha Yesu kwa Pilato. 12 Herode ni Pilato babile mbwiga boka lisoba lelo, (kabla ya ago babile maadui) 13 Pilato kabakema pamope makuhani akolo ni atawala ni kipenga sa bandu, 14 Kabaakokeya, "Mwaniletii mundu yoo kati mundu ywaongoza bandu bapange abaya, no linga, baada ya kuba ninnaluye nnonge yinu, nibona kwa likosa kwa mundu yoo husu makowe gote ambago mwenga mwamshitaki ywembe. 15 Hapano, Herode kwaa, mana ambuyanganiye kwitu, ni linga ntopo chochote chaakipangite chaastahili

kabasisitiza kwa lilobe lya kunani, baloba asulubilwe. Ni lilobe lyaao lyatikunshawishi Pilato. 25 Kanneka yolo ywampala ywabile atabilwe kwa kupanga ghasia ni kubulaga. Lakini atikuntoa Yesu kati kabapala bembe. 26 Pabannyongoli no yendya, bakwembine ni mundu yumo ywakemilwe Simoni ba Ukirene, kaboka mu'kilambo, kabampeya msalaba apotwi, kunkengama Yesu. 27 Kipenga kikolo sa bandu, ni annwawa babile batihuzunika no kwomboleza kwaajili ya ywembe, babile batikunkengama. 28 Lakini atikubakelebukia, Yesu no kuabakiya, 'Mwannwawa ba Yerusalem, kana mulele kwaajili yango, ila mulele kwaajili yinu bene ni kwaajili ya bana binu. 29 Linga, masoba gaisa ambazo balowa baya, "Watibarikila balyo agumba ni ndumbo yange beleka, ni mabele yangenyonyesha. 30 Nga kabatumbwa kuikokeya itombe, "Mutombokii,'na itombe, 'Itufunike.' 31 Mana kati bapangite makowe aga kwa nkongo mbichi, ipalika kwa wo'ubile nkavu?" 32 Analome wenge, aharibifu abele, batipelekwa pamope ni ywembe ili kababulagilwe. 33 Pabaikite mahali pakemelwage Livufu lya ntwe, nga kabansulubisha pamope ni balo aharibifu, yumo upande wa kummalyo ni ywenge upande wenge. 34 Yesu kabaya, "Tate, ubasamei, kwa mana payowa kwaabapanga namani."Bembe bapiyite kura, kutaikulya nganju yake. 35 Bandu babile bayemi kabalola ni atawala kaban'geya, kababaya, "Uwalopolile benge. Nga ujilopwe wa mwene, kati wenga wa Kristo wa Nnongo, uchaulilwe." 36 Ni akari kabandharau, kabankaribia ywembe ni kumpea siki, 37 kababaya, "Kati wenga wa Mpwalume ba Ayahudi jilopwe wa mwene." 38 Pabile ni alama nnani yake yaiyandikilwe, "AYOO NGA MPWALUME AYAHUDI." 39 Yumo nkati ya baarifu balo basulubilwe atikuntukana kabaya, "Wenga wa Kristo kwa? jilopwe wa mwene ni twenga" 40 Lakini yolo ywenge kayan'yangwa, atikunkemya no baya, "Je wenga wamwishimu kwa

Nnongo, ni ywembe ubile mu'hukumu yeyelo? 41 mulikaburi na kabakoeya makowe aga goti balo Twenga twabile pano kwa haki, kwa mana twenga komi ni yimo benge bote. 10 Bai Maria Magdalena, twapoki chelo twastahili kwaajili ya makowe yitu. Joana, Maria mao ba Yakobo, ni alwawa wenge Lakini mundu yoo apangite kwaa chochote kibaya." mpamo batitangaza makowe aga kwa mitume. 11 42 Atiyongeyekeya, "Yesu nikumbuke nenga mana Lakini abari yee yatibonekine kati mzaha tu kwa uyingii mu'upwalume wako." 43 Yesu kaankoeya, mitume, ni kababaamini kwaalwa balo alwawa. 12 "Amini nendakumakiya, leno walowa tama pamope Hata nyoo Petro atiyumuka kuyendya mulikaburi, ni nenga mu'Paradiso." 44 Muda woo yabile karibu na chungulya ni kulola nkati yake, abweni sanda lisaa lya sita, libendo lyaisa nnani ya nchi yote mpaka kichake. Petro kaboaka kuyenda munyumba yake, saa yo tisa, 45 Bwee wa liumu wateyima. Boka po atishangala chelo chabile chakipangike. 13 Linga, pazia lya mu'hekalu latipapwanika nkati boka kunani. abele nkati yabe bibile kabayenda lisoba lyoo mujiji 46 Kalela kwa lilobe likolo, "Tate umaboko gako chimo chakemelwa Emmaus, chabile maili sitini boka nibeka roho yango." baada yabaya nyoo, avile. 47 Yerusalem. 14 Kabajadiliana bene kwa bene kuhusu Muda woo akida abweni gallo gatendike atikuntuza makowe goti gapangite. 15 Yapetike kwamba, wakati Nnongo kabaya, "Hakika ayoo abile mundu mwene babile bakijadiliana ni kunaluyana bene maswali, haki." 48 Wakati woo kipenga sa bandu balo bayei Yesu kaisa karibu kabengama nakwe. 16 Lakini mpamo shuhudia makowe gapangilwe, babuyangine minyo gabe kabaniola kwaalwa ybange kuntambwa kabakombwa ifua yabe. 49 Lakini mbwigwa bake, ni ywembe. 17 Yesu kabakoeya, "Namani ambacho alwawa balo bankengame boka Galilaya, bayemite mwenga abele mwatilongela kamuyenda?" Bayemi kwa mbale kabalola makowe ago. 50 Linga pabile ni palo kababonekine bibile ni huzuni. 18 Yumo katimundu ywakemelwa Ysufu, ywabile yumo wa baraza, yabe, lina lyake Cleopa, kayangwa, "Je wenga wa mundu nzuri ni mwene haki, 51 (abile akubaliana nyai mwene pano Yerusalem uyowine kwaalwa makowe kwaalwa ni maamuzi au makowe ago), boka Armathaya, gapangike masoba aga?" 19 Yesu kammakiya, ijiji sa Uyahudi, wabile utisubiri upwalume wa Nnongo. "Makowe gani?" Kabanyangwa, "Makowe husu Yesu 52 Mundu yoo, akwembine ni Pilato, kaloba atole ywa Nazareti, ywabile nabii, muweza mu'matendo ni bwega wa Yesu. 53 Kantombwa, ni kumwalisha maneno nnongi ya Nnongo ni bandu bote. 20 Ni kwa sanda, ni kam'beka mu, likaburi lyabile lyatichongwa namna ambayo akolo ba Makuhani ni longozi bitu mu'lwe, lyabile ntopo mundu asikilwe nkati yake. banlekile hukumilwa kiwo ni kunsulubisha. 21 Lakini 54 Lyabile lisiku lya maandalizi, ni sabato yabile twatitamani kwamba ywembe nga atikuibeka huru karibu. 55 Alwawa, baisile nakwe boka Galilaya, Israeli. Eloo, mbale ni aga goti, muda ni lisoba lya batikunkengama, ni babweni likaburi ni mwanja bwega tatu boka makowe aga gapangilwe. 22 Lakini pia, wake waugonjike. 56 Kababuyangana ni tumbwa baadhi ya alwawa boka mu'lukundi litu batitushangaza, andaa manukato ni marashi. Boka po lisiku lya sabato baada yo yenda mulikaburi kindai ni mapema. 23 kabapunzika lingana na saliya. baadhi ya analome ambaa bibile mpamo natwenga kabayenda mulikaburi, ni kukuta ni kati balo alwawa kababaya. Lakini bamweni kwaalwa ywembe." 25 Yesu 24

24 Mapema muno lisiku lya kwanza laya wiki, baasile mu'lukaburi, kabaleta manukato yalowa kumwandaliya. 2 Kabalola liwe latigalambulilwa mbali ni likaburi. 3 Kabayingii nkati, lakini baukwembite kwaalwa bwega wa Ngwana Yesu. 4 Yapangite kwamba, wakati kabasangala kuhusu chelo, ghafla, bandu abele bayemi nkati yabe bawalike ngobo ga'ng'ara muno. 5 Alwawa bibile ni hofu muno ni kabaunika minyo gabe pae, kababakiya balo alwawa, "Mwanja namani mwampala yolo ywabile nkoti nkati ya bibile mu'kiwo?" 6 Abile kwaalwa pano, ila atiyoka! mkumbukye chelo akibaya ni mwenga mu'Galilaya, 7 kabaya kwamba Mwana wa Adamu lazima alekwilwe mu'maboko ga bandu bibile ni sambi ni asulubilwe, ni siku ye itatu, alowa yoka kae." 8 Balo alwawa bakomboki maneno gake, 9 na kababuyangana boka

Kaabakiya, "Mwenga mwa bandu bajinga ni mubile ni miyo mizito ya kuamini yote ambago manabii babayite! 26 Je ipalike kwaalwa lazima Yesu kuteseka kwa makowe aga, ni kuyingya mu'utukupu wake?" 27 Boka kwa Musa ni manabii woti, Yesu atikwatafsiria makowe gamuhusu ywembe mu'maandiki yote. 28 Batikaribia chelo ijiji, huko kababile kabayenda, Yesu kapanga kati kwamba atiyendelya nnonge. 29 Lakini kabanlazimisha, kababaya, "Tama pamope nitwenga, mana ielekile mukitamunyo na lisoba lya kati lyaishile." Nga nyo Yesu kayingi yenda tama nakwe. 30 Yaipangite kwamba, muda atama nakwe kalya, atitola nkate, atiubariki, ni kuutekwana, kawapea. 31

Boka po minyo gabe ngabakelebeka, kabantanga, ni kaboka gafla nnongi ya minyo gabe. **32** Kabalongela bene kwa bene, mu'atilongela natwenga mundela, muda atiyogolya maandiko?" **33** Kabanyanya saa yeyelo, ni kubuyangana Yerusalem. Kabakwembana balo komi ni jimo kabakusanyilwe mpamo, ni balo bibile mpamo nakwe, **34** kababaya, "Ngwana atiyoka kwelikweli, ni kanlokiya Simoni." **35** Nga nyoo kabamakiya makowe gapangilwe mundela, na namna Yesu atikujidhirisha kwabe ni kuutekwana nkate. **36** Muda kabalongela makowe ago, Yesu mwene ayemi nkati yabe, ni kammakiya, "Amani ibile kwinu." **37** Lakini batiyogopa ni kuba ni hofu ngolo, ni kabawaza kwamba baibweni roho. **38** Yesu kabakokeya, kwa mwanja namani mwatifazaika? **39** Mwanja namani maswali gayoka mumyoyo yinu? Mulinge maboko gangu ni magolo gango, kwamba nenga narnwene. Muniguse ni mulole. kwa mana roho yabile kwaa ni mifupa wala nyama, katì mwanibweni nenga nibile." **40** Ayomwile baya nyoo, atikwabonikiya maboko gake ni magolo gabe. **41** Pababile bado ni puraika yayanganikilwe ni yange aminiya, ni kushangala, Yesu kabakokiya, "Je mubile ni kilebe chochoti chakulya?" **42** Kabampei ipande ya nkate ni ombo asomwile. **43** Yesu katola, ni kulya nnongi yabe. **44** Atikum'bakiya, "Nabile ni mwenga, natikuabakiyanga kuwa goti gaandikilwe mu saliya ya Musa ni manabii ni Zaburi lazima gapangike. **45** Boka po kabayogoli malango gabe, kuwa baweze kugaelewa maandiko. **46** Kaabakiya, "Kuwa iandikilwe, Kristo lazima ateseke, ni kuyoka kae boka mu'kiwo lisoba lya itatu. **47** Na Toba ni msamaha wa sambi lazima ihubirilwe kwa lina lyake kwa mataifa gote, boka Yerusalem. **48** Ni mwenga mwamashahidi ga makowea ga. **49** Mulinge niakuapeya ahadi ga Tate bango nnani yinu. Lakini mwisubiri pano mujiji, mpaka palo mwamuwalikwa ngupu boka kunani. **50** Yesu kabakengama panja mpaka pabakaribie Bethania. Atiinua maboko gake kunani, ni kuabariki. **51** Yapangite kuwa, muda waabile atikwabariki, atikuaneka ni kutolelwua kuamaunde. **52** Bai kabamwabudu, ni kubuya Yerusalem ni puraha ngolo. **53** Kabayendelya tama muhekalu, kabambariki Nhongo.

Yohana

1 Kiogo sa kale pabile ni neno, ni ywa neno abile pamope ni Nnongo, nga ywa Neno abile Nnongo. **2** Aywoo, Neno, palyo kinchogo abile pamope ni Nnongo. **3** Illebe yoti gatipangilwa petya ywembe, mana ntopo ywembe chalowa pangika kwaa hata kilebe chimo. **4** Nkati yake ngaubile ukoti, ni wolo ukoti wabile bweya ya bandu boti. **5** Bweya yating'ala mulubendo, wala lubendo lwalowenza kwaa kwiiama. **6** Pabile ni mundu ywatumilwe kuoma kwa Nnongo, lina lyake akemelwa Yohana. **7** Ywaisile kati shaidi woshuhudia husu yelo bweya, ili bote bawewe amini petya ywembe. **8** Yohana abile kwaa yelo bweya, ila aisile ili shuhudia husu yelo bweya. **9** Eyo yabile bweya ya kweli yabile yaisa mu'dunia niyembe yampea bweya kila yumo. **10** Abile mu'dunia, ni dunia iumbilwe petya ywembe, ni dunia yantangite kwaa. **11** Aisile kwa ilebe yake, ni bandu bake bampokya kwaa. **12** Ila kwa balo baingi babampokile, balo baamini lina lyake, kwa balo kabapeya haki ya kuwa bana ba Nnongo. **13** Bababelekilwe, kwa mwai kwaa, wala kwa mapenzi ga yega, wala kwa mapenzi ga mundu, ila kwa Nnongo mwene. **14** Ni ywembe Neno apangilwe yega ni tama nkati yitu, tuubweni utukufu wake, kati utukufu wa mundu kichake wa kipekee ywabile kuoma kwa Tate, atweile neema ni kweli. **15** Yohana atishuhudia husu ywembe, ni akoije kwa lilobe kabaya, "Ayoo nga ywembe nimmakiye habari yake nibayite, "Yolo ywaisa baada yango nga nkolo kuliko nenga, kwa maana abile kabla yango." **16** Kwa mana kuoma mu'utimilifu wake, twenga twaboti, twapoki bure ipawa baada ya ipawa. **17** Kwa mana saliya yatiisa petya Musa. Neema ni kweli yaisile petya Yesu Kristu. **18** Ntopo mundu ywamwonile Nnongo muda wowoti. Mundu pekee ywabile nga Nnongo, abile mu'kifua sa Tate, apangite ywembe ayowanike. **19** Awoo nga ushuhuda ba Yohana palyo makuhani ni alawi bantumilwe kwake ni Ayahudi kubamwuliza."Wenga wa nyai?" **20** Bila kusitasita ni kakana kwaa, ila kaayangwa, "Nenga na Kristo kwaa." **21** Eyo kabannokiya, "kwa eyo wenga wanyai? wenga wa Eliya?" Kabaya, "Nenga kwaa" Kababaya, "Wenga wa nabii?" Kayangwa, "Hapana." **22** Boka po kabammakiya, "Wenga wa nyai, ili tubapei jibu balo batutumile?" Kabaujishuhudie kwaa wenga wa mwene?" **23** Kabaya, "Nenga nga lilobe lyake ywabile mmwitu:'Mwinyoshe ndela ya Ngwana,'kati nabii Isaya abayite." **24** Bai pabile ni bandu batumilwe palyo kuoma kwa Mafarisayo. Kabannobiya no baya,

25 "Kwa mwanja namani wabatiza bai kati wenga wa Kristo kwaa wala Eliya wala nabii?" **26** Yohana kaayangwa kabaya, "Nabatiza kwa mase, Hata nyoo, nkati yinu atiyema mundu muntangite kwaa. **27** Aywoo nga aisa baada yango, Nenga nastahili kwaa kuilegeza gidamu ya ilatu yake." **28** Makowe aga gapangike Bethania, ng'ambo ya Yordani, pandu Yohana abile atibabatiza bandu. **29** Lisoba lya naibele Yohana amweni Yesu aisa kwake kabaya, "Linga mwana ngondolo wa Nnongo ywaitola sambi ya dunia! **30** Aywoo nga ywembe ywa nilongela makowe gake natibaya, "Ywembe ywaisa kunchogo kwango nga nkolo kuliko nenga, kwa mana abile kabla yango." **31** Hata nenga nintangite kwaa ywembe, lakini ipangilwe nyoo ili aitambulise mu'Israeli, naisile kwabatiza kwa mase." **32** Yohana atishuhudia, "Namweni Roho kuoma kumaunde mpwano wa ua, ni abile nnani yake. **33** Nenga nintangite kwaa lakini ywembe ywanitumile ili niabatize kwa mase anibakiye,yolo ywabile lola Roho kauluka no tama nnani yake, Aywoo nga aabatiza kwa Roho Mtakatifu." **34** Namweni na kumshuhudia yolo nga Mwana wa Nnongo." **35** Kae lisoba lyanaibele Yohana ayemi pamope ni anapunzi bake abele, **36** bamweni Yesu katyanga ni Yohana kabaya, "Linga mwana ngondolo wa Nnongo!" **37** Anapunzi abele kaban'yowa Yohana kabaya aga kaban'yangwa Yesu. **38** Kae Yesu atikelebuka ni kuabona anapunzi balo bakinkengama, ni kabammakiya, "Mwapala namani? Kaban'yangwa, 'Rabbi, (maana yake 'mwalimu,' utama kwaako?" **39** Kaabakiya, "Muiche na mubweni, "Boka po kabayenda ni kubona pandu abile akitama, batitama pamope naywembe lisoba lelo, kwa mana ibile kati saa komi. **40** Yumo nkati ya balo abele kaban'yowa Yohana kalongela ni boka po kankengama Yesu abile Andrea, nnuna wake Simoni Petro. **41** Amweni nnongo bake Simoni ni kummakiya, "Tumweni masihi" (maana yake Kristo) **42** Atikunneta kwa Yesu. Yesu atikunlola ni kubaya, "Wenga wa Simoni mwana wa Yohana 'wakemilwe Kefa," (maana yake 'Petro') **43** Lisoba lya isile palyo Yesu kabapala kuboka kuyendya Galilaya, ampatike Filipo no kum'bakiya, "Ngengame nenga." **44** Filipo ywabile mwenyeji wa Bethsaida mji wa Andrea ni Petro. **45** Filipo ampatike Nathanaeli ni kummakiya, Tuweni yolo ywaandikilwe habari zake mu saliya ya manabii. Yesu mwana wa Yusufu, kuoma Nazareti. **46** Nathanieli kammakiya, "Je kilebe kinoite chalowa boka Nazareti?" Filipo kammakiya, Uiche ni ubone." **47** Yesu amweni Nathanieli kaisa kwake nobaya, "Linga, mwisesi ywa kweli abile kwaa ni ubocco nkati yake!" **48** Nathanieli kammakiya "Unitangite kwaa nenga?"

Yesu kayangwa ni kummakiya, "Kabla Filipo akukema Ni saliya gani ywalowa kwio benekeya kwa mana kwa paubile pae ya mtini, natikubona." 49 Nathanieli ugapanga makowe aga?" 19 Yesu kabayangwa, kayangwa, "Rabbi wenga wa mwana wa Nnongo! mlitekwane Hekalu lee ni nenga nalowa kulichenga wenga wa mpwalume wa Israeli!" 50 Yesu kayangwa baada ya masoba atatu." 20 Boka po akolo ba Ayahudi ni kummakiya, kwa mana nikumakiye, 'natikubona pae kababaya, "Itigarimu miaka arobaini na sita kulichenga ya mtini' je waamini? walowa bona makowe makolo hekalu lee ni wenga wabaya upala kulichenga kwa kuliko aga." 51 Yesu kabaya, Amini amini naabakiya masoba gatatu? 21 Ila, ywembe abayite hekalu mwalowa kubona maunde gayongolilwe, ni kubona kamaanisha yega yake. 22 Baadae baada ya kuyoka malaika kabaoboka ni uluka nnani ya mwana wa Adamu."

2 Baada ya lisoba lya itatu, pabile ni arusi kolyo Kana ya Galilaya ni mao bake Yesu abile kolyo.

2 Yesu ni anapunzi bake bibile kabakokwa mu'arusi. 3 Palyo gayomwi divai, mao bake yesu kammakiya, "Bibile kwaa ni divai." 4 Yesu kanyangwa, "Nwawa yoo inihu namani nenga? muda wango nenga bado timiya." 5 Mao bake kaamakiya atumishi, "Mupange chocohote chaamakiye." 6 Bai pabile ni mitungi sita ya maliwe palo yatibekwa kwaajili ya tawadha mu'sikuku ya Ayahudi, kila limo lyabile ni ujazo wa nzio ibele itatu. 7 Yesu kaamakiya, "Mutweleye mase mumitungi ya maliwe." Kabatweliya mpaka nnani. 8 Boka po kaabakiya balo atumishi, "Mutole kiasi nambeambe ni mwipeleki kwa mhudumu nkolo ywa mesa." Bapangite kati kabalagilwa. 9 Ywa mhudumu nkolo paagayite galo mase gabile gagapangilwe divai, ila atangite kwaa chapangilwe (Lakini atumishi baletike mase batangite goti gapangike). Boka po kankema ngwana arusi ni 10 kummakiya, "Kila yumo huanza ni divai inoyite ni baada ya nyaa nga kubapea divai inoite kwaa. Lakini wenga utikwitunza divai inoite mpaka nambeambe. 11 Muujiza woo wa Kana ya Galialaya, wabile nga mwanzo ya ishara ya miujiza yaapangite Yesu, atikuupunua utukufu wake, nga banapunzi bake kabamwamini. 12 Baada ya yee, Yesu, mao bake, alongo bake ni anapunzi bake kabayenda mu nnema wa Kapernaum ni tama kwoo kwa masoba gachene. 13 Bai Pasaka ya Bayahudi yabile itikaribia, kwa eyo Yesu kayenda Yerusalem. 14 Kababweni bandu kabapemea ng'ombe, ngondolo ni ngunda nkati ya Hekalu. Ni badilishana mbanje bibile batama nkati ya Hekalu. 15 Yesu apangite mijeredi waubile ni ifundo, ababoite boti bibile mu'lilhekalu, mpamo ni ng'ombe ni ngondolo. Katomboya mbanje ya baabadi mbanje ni kuipindua mesa yabe. 16 Kwa bapemea ngunda kaamakiya, "Muiboye ilebe yee kutalu ni pano, muleke kwipanga nyumba ya Tate bangu kati pandu palisoko." 17 Anapunzi bake kabakombokya panga yabile iandikilwe, "Bwigu wa nyumba yako upani lyaa." 18 Akolo ba Kiyahudi kabayangwa, kabammakiya,

hekalu lee ni wenga wabaya upala kulichenga kwa masoba gatatu? 21 Ila, ywembe abayite hekalu kamaanisha yega yake. 22 Baadae baada ya kuyoka kwake mu kiwo, anapunzi bake kabakombokya kuwa abayite nyoo, kabaamini maandiko ni longelo lee lyabayilwe tayari ni Yesu. 23 Bai paabile Yerusalemu muda wa Pasaka, muda wa sikuku bandu baingi batiamini lina lyake, bapabweni ishara ga miujiza aipangite. 24 Lakini Yesu abile kwaa ni imani nabo mana abatangite bandu boti. 25 Atimuhitaji kwaa mundu yoyoti kummakiya husu ya bibile bandu kwa mana atangite chabile nkati yabe.

3 Abile Farisayo ywakemilwe lina lyake Nikodemo,

yumo ya ajumbe ba baraza lya Ayahudi. 2 Mundu yoo atin'yendya Ngwana Yesu kilo ni kummakiya "Rabi, tutangite kuwa u mwalimu kuoma kwa Nnongo, kwa mana ntopo mundu ywaweza panga ishara zeno zoti abile pamope ni Nnongo." 3 Yesu kanyangwa, "Amini, amini, mundu aweza kwaa jingga mu'upwalume wa Nnongo mana abelekwile kwaa mara ya ibele." 4 Nikodemo kabaya, "Mundu awesa kinamani belekwa muda abile mpindo? Aweza kwaa jingga mu'ndumbo lya mao bake mara ya na'ibele ni belekwa, je ywaweza? 5 Yesu kan'yangwa, "Amini amini mundu ywa abelekwile kwaa mu'mase ni kwa Roho, aweza kwaa jingga mu'upwalume wa Nnongo. 6 Chabile belekwa ni yega nga yega, na chabelekwile ni Roho nga roho. 7 Kana ushangae kwa mana natikukumakiya, 'lazima kubelekwa mara ya ibele.' 8 Mbepo ipuma popoti paupendile ni llobe lyake mwaiyowa, lakini mtangite kwaa pa'ubokile wala kwouyenda. Nga ibile hali ya kila ywabelekwile ni Roho. 9 Nikodemo kayangwa, no baya, "Makowe aga gapangika kinamani? 10 Yesu kannyangwa, "Wenga wa mwalimu wa Israeli, hata ugatangite kwaa makowe aga? 11 Amini, amini nakumakiya, chelo tukiyowine twaishuhudia kwa chelo twakibweni. Lakini upokea kwaa ushuhuda witu. 12 Kati niabakiye makowe ya pano pa'nnema ni mwamini kwaa, muwesa kinamani kuamini kati natikuabakiya makowe ga kumaunde? 13 Mana ntopo ywapanda nnani kuoma kumaunde ila ywembe ywaaluka, mwana wa Adamu. 14 Kati Musa mwaankakatuye nngambo mulijangwa, nyonyo Mwana wa Adamu lazima akakatuyilwe, 15 ili bote balowa kumwamini bapate ukoti wangayomoka.

(aiōnios g166) 16 Kwa mana nga namma yee Nnongo aipendile dunia, kam'boywa mwana wake wa pekee, ili mundu yeyoti ywamwamini kana aangamiye ila abe ni ukoti wangayomoka. (aiōnios g166) 17 Kwa mana Nnongo amtumite kwaa mwana wake mu dunia ili kuihukumu dunia ila dunia ilopolewe pitya ywembe. 18 Ywamwamini ywembe alowa hukumilwa kwaa. Ywembe ywange mwamini tarayi atihukumilwa kwa mana aliamini kwaa lina lya Mwana pekee ywa Nnongo. 19 Ayee nga sababu ya hukumu, ya panga bweya uisile mu'ulimwengu, Lakini bandu kabapenda muno libendo kwa mana makowe gabe gabile mabou. 20 kila mundu ywapanga mabou uitola bweya wala aisa kwaa mu'bweya ili makowe gake gabonekane kwaa. 21 Lakini, ywembe ywapanga kweli uisa mu'bweya ili makowe gake gabonekane gapangilwe kwa eshima ya Nnongo. 22 Baada ya aga, Yesu pamope ni anapunzi bake batiyenda mu'nema ya Judea. Kolyo kabatumia muda pamope nabo ni abile atiabatiza. 23 Nambeambe Yohana abile atikwabatiza kolyo Ainea papipi ni Salim maana pabile ni mase ganansima palyo. 24 Kwa mana Yohana abile atabilwe kwa muligereza. 25 Pabile papangilwe mabishano nkati ya anapunzi ba Yohana na Myahudi husu sikukuu ya utakaso. 26 Kabayenda kwa Yohana kabammakiya, "Rabi, ywembe waubile niywembe ng'ambo ya mto Yordani, ywembe ywashuhudia habari yake, linga, aabatiza ni bote bayenda kunkengama." 27 Yohana kayangwa mundu aweza kwaa pokya kilebe chochote ila katii ywapeilwe kuoma kumaunde. 28 Mwenga mwabene mwatishuhudia kuwa nabayite kuwa,'nenga kwaa Kristo,'badala yake nabayite,'Nitumilwe nnonge yake.' 29 Ywembe ywabile ni bibi arusi nga ngwana arusi. Nambeambe mbwigwa wa ngwana arusi, ywayema ni kuyowa upulaiya muno kwa sababu ya lilobe lya ngwana arusi. Ayee nga puraha yango ya itimilike. 30 Apalikwa yongeya, ni nenga nipalikwa pongwa. 31 Ywembe ywaboka kunani, abile nnani ya yoti. Ywembe ywabile ba ulimwengu abaka mu'ulimwengu. Ywembe ywaboka kumaunde abile nnani ya goti. 32 Ywembe ushuhudia gal o agabweni ni kugayowa, lakini ntopo ywapokya ushuhuda bake. 33 Ywembe ywapokya ushuhuda bake atihakikisha kuwa Nnongo nga mkweli. 34 Kwa mana yolo ywatumilwe ni Nnongo ulongela maneno ga Nnongo. kwa mana ampeya kwaa mu'kipimo. 35 Tate umpenda mwana ni kumpeya ilebe yoti mumaboko gake. 36 Ywembe ywaaminiye mwana abile ni ukoti wanga yomoka, lakini kwa ywembe ywa mweshimu kwaa mwana aubweni kwaa ukoti, ila ghadhabu ya Nnongo ubile nnani yake.

4 Yesu atangite kuwa Mafarisayo bayowine kuwa
Yesu abile abafundisha ni kuabatiza zaidi ya
Yohana. **2** (Ila Yesu mwene abatiza kwaalila
banapunzi bake), **3** Aboi Yudea no yenda Galilaya.
4 Ibile muhimu peta Samalia. **5** Paikite mu. nnema
wa Samaria, wakemelwa Sikari, papipi ni lieneo
lya Yakobo atikumpea mwana wake Yusufu. **6** Ni
kiembwa cha Yakobo chabile palyo. Yesu achokite
kwaajili ya safari ni kutama papipi ni kiembwa.
Utile muda wa mutwekati. **7** Nwawa Msamalia
aisile kutola mase, ni Yesu kammakiya, "Unipe
mase niywee." **8** Kwa kuwa anapunzi bake babilo
batiyenda mjini kupemea chakulya. **9** Yolo nnwawa
atikummaikiya, "Ipalika namani wenga wa Myahudi,
kunloba nenga Msamaria, kilebe cha nywaa?" Kwa
mana Ayahudi kabachangamana kwaalila ni Asamalia.
10 Yesu kanyangwa, "manaa utangite karama ya
Nnongo, ni yolo ywakumakiye 'Mbei mase,' ywalowa
kunnoba, ni kukupeya mase ga ukoti." **11** Nwawa
kayangwa, "Ngwana ubile kwaalila ni ndoo yochotya,
ni kilose sabile kirefu. Walowa kugapata wapi mase
ga ukoti? **12** Je wenga nga nkolo, kuliko tate bitu
Yakobo, ywatupeile kiembwa, ni ywembe mwene ni
bana bake pamope ni mifugo yake banywea mase ga
kisima chino?" **13** Yesu kanyangwa, "Yeyoti ywanyaa
mase aga alowa pata kiu kae? **14** Lakini ywembe
ywa nywaa mase ganipea nenga alowa pata kwaalila
kiu kae. Badala yake mase ganimpeya yapangika
chemchem yaibubujika hata milele." (aiōn g165, aiōnios
g166) **15** Yolo nnwawa kammakiya, "Ngwana, naloba
ago mase ili kana niipate kiu, ili kana niangaike kuisa
pano kutola mase." **16** Yesu kammakiya, "Uyende
ukankeme nchengo wako." **17** Nwawa kammakiya,
"Nibile kwaalila ni nchengo." Yesu kanyangwa, "Ubayite
sapi, 'Nibile kwaalila ni nchengo,' **18** Mana ubile ni
analome atano, ni yumo ywabile naye nambeambe ni
nchengo wako kwaalila. Katika lelo ubayite ukwel!" **19**
Nwawa kammakiya, "Ngwana nabweni kuwa wenga
wa nabii. **20** Tate bitu babile bakiabudu mu'kitombe
chelo. Lakini mwenga mwabaya ya kuwa Yerusalem
nga pandu ambapo bandu bapaswa kuabudu." **21**
Yesu kanyangwa, "Nwawa, niamini, muda uisile
mwalowa abudu kwaalila Tate mu'kitombe chelo au
Yerusalem. **22** Mwenga bandu mwakiabudu kilebe
chamukitangite kwaalila, lakini twenga twaabudu chelo
twikitangite, kwa mana wokovu uboka kwa Ayahudi." **23**
Hata nyoo, muda waisa, ni mbeambe ubile pano,
muda balo baabudu kweli balowa kumwabudu Tate
atikuwapala bandu wa aina yee kupangika bandu
babile bamwabudu. **24** Nnongo ni Roho, ni balo
bamwabudu bapalikwa kumwabudu kwa roho ni

kweli." 25 Nnwawa kammakiya, "Nitangite kuwa Masihi aminiya. 49 Kiongozi kabaya, "Ngwana uluka pae anaisa, (Ywakemelwa Kristo). Aywo mana aisile kabla mwana wangu kuwaa." 50 Yesu kammakiya, alowa kutubakiya yoti." 26 Yesu kammakiya, "Nenga "Uyende mwana wako ni nkoto." Yolo mundu aaminiya ubayite ninenga nga ywembe." 27 Muda woo anapunzi neno lyalibayite Yesu ni yenda zake. 51 Paabile bake babuyangine. Nabo batishangala kwa namani auluka, amanda bake kabampokya ni kummakiya abile kaalongela ni nwawa, lakini ntopo ywathubutu mwana wake abile nkoto. 52 Kaalaluya ni muda gani kunnobia, "Upala namani?" au "Kwa mwanja namani aupatike ukoto. Kabannyangwa, "Jana muda wa saa ulongela ni ywembe?" 28 Yolo nnwawa aulekite saba homa yanlekite." 53 Nga tate bake atangite mtungi wake ni kuyenda mjini quamakiya bandu, 29 kuwa ni muda wowolo Yesu abayite, "Mwana wako "Muise kunlola mundu ywanibakiye makowe gangu yoti ganipangite, je yawezekana kuwa nga Kristo?" 30 Baboi mjini ni kuisa kwake. 31 Muda wa mutwe 54 Ayee yabile nga ishara yana ibele yapangite Yesu palo aboite Yudea yendya Galilaya.

kati anapunzi bake batikunnoba kababaya, "Rabi ulye chakulya." 32 Lakini ywembe kaabakiya, "Nenga nibile ni chakulya mukitangite kwaa mwenga," 33 Anapunzi bake kabakokeyana, ntopo ywaletike kilebe chocote kulya," je baletike? 34 Yesu kaamakiya, "Chakulya change ni kugapanga mapenzi gake ywembe ywanitumile ni kwitimiza kazi yake. 35 Je mulongela kwaa,'Bado miezi itano ni mauno gapangika taray?' Naabakiya mulinge migunda yabile tayari kwa mauno. 36 Ywembe ywauna upokya mishahara ni kukusanya matunda kwaajili ya ukoto angejomoka, ili ywembe apandae ni ywembe ywauna bapuraike mpamo. (āionios g166) 37 Kwa mana lilongelo lee ni lya kweli, 'Yumo ywapanda ni ywenge auna.' 38 Natikwatura una chabile mwakihangaikia kwaa. Benge bapangite kasi ni mwenga mujingya mu'puraha ya kasi yabe." 39 Asamaria baangi mu'mji wolo batinwamini kwa taarifa ya yolo nnwawa ywabile atishuhudia."Ywanibakiye makowe goti yanipangite." 40 Nyoo Asamaria baisile kunnoba atame pamope nabo ni katama kwao kwa masoba abele. 41 Ni baangi muno batikumwanini pitya neno lyake. 42 Bammakiye yolo nnwawa, "Tutiamini kwa maneno gako kwaa kae, kwa mana twenga twabene tuyowine, nambeambe tuyowine kuwa hakika ywembe nga mwokozi wa ulimwengu." 43 Baada ya masoba ago abele, atiboka ni kuyenda Galilaya. 44 Kwa mama ywembe mwene abile atitangaza kuwa nabii abile kwaa ni heshima mu'hnema wake mwene. 45 Paasisle kuoma Galilaya, Agalilaya batikumpokya. Babile babweni makowe goti agapangite Yerusalem mu'sikukuu, kwa mana na bembe babile mu'sikukuu. 46 Aisile kae Kana ya Galilaya kolo atigabadilisha mase kuwa divai. Pabile ni ofisa mwana wake abile mtamwe kolyo Kapernaumu. 47 Payowine kuwa Yesu aboi Yudea ni yenda Galilaya, kayenda kwa Yesu ni kumsihi auluke kumlopwa mwana wake, ywabile karibu ya kiwo. 48 Nga Yesu kammakiya, "Mwenga pamwaibweni kwaa ishara ni maajabu muweza kwaa

5 Baadae pabile ni sikukuu ya Ayahudi, ni Yesu aboi kuyenda Yerusalem. 2 Kolio Yerusalem pabile ni birika pa'nnyango wa ngondolo, lyabile likemelwa kwa lugha ya Baebriania Bethzatha, nalo lyabile ni matao matano. 3 Idadi ngolo ya atamwe babile, ipofu, iwete, au babile batipoza babile bagonjite mu'matao ago. (Uzingatie: Maneno ga mstari wa 3 kabaonekana kwaa mu'hakala inoite ya kale. "Batikugasubiri mase kutibiliwa.") 4 Kwa hakika muda fulani malaika auluka nkati ya Ngwana ni kuyatibia mase. Kwa nyoo. yolo ywabile wa kwanza kujingya nkati yake baada ya mase kutibiliwa apangilwe nkoti bokana na chocote chabile kintabile kwa muda woo. 5 Ni mundu yumo ywabile ntamwe kwa miaka thelathini na minane abile nkati ya matao. 6 Yesu paamweni agonjike nkati ya matao ni baada ya kutanga kuwa agonjike kwa muda mrefu Yesu kammakiya, "Je wapala kuwa nkoto." 7 Yolo ntamwe kannyangwa, "Ngwana nabile kwaa na mundu, wa kunibeka mu'birika muda yabile yatitibililwa. Muda kabanijaribu jingya mundu ywenge atikuntangulia." 8 Yesu aamkiye, "Uluka ulipotwe litandiko lyako na uyende." 9 Mara yolo mundu aponywile, alitweti kindanda sake no yenda. Lelo labibe lisoba lya sabato. 10 Nga Ayahudi bammakiuye, yolo mundu ywaponwyile, "leno ni lisoba lya sabato, ni halallii kwaa kupotwa litandiko lyako." 11 Kayangwa, ywembe ywaniponyile animakiye, "Tola litandiko lyako no uyende." 12 Kabanlaluya, "Nyai ywakumakiye, 'tola litandiko lyako no uyende.' 13 Ingawa, yolo ywaponwyile antangite kwaa mana Yesu aboi kwa siri. Kwa mana pabile ni bandu banyakansima. 14 Baada ya ago Yesu amkolile yolo mundu mu'lihekalu ni kummakiya, "Linga upangite nkoto! kana upange sambi kae kana likupate likowe libaya muno." 15 Mundu yolo kayenda ni quamakiya Ayahudi kuwa Yesu nga amponyile. 16 Kwa mwanja wa makowe ago Ayahudi bantesike Yesu, kwa mana apangite makowe aga lisoba lya sabato. 17 Yesu

kaamakiya, "Tate bango apanga kazi nambeambea ni neno lyake nkati yinu kwa mana mumwaminiye kwaan nenga napanga kazi." 18 Kwa sababu yee Ayahudi ywembe ywanitumile. 39 Mugachunguza maandikio kabampala muno ili kumulaga yapanga kwaan kae atekwile Sabato, ila kwa kunkema Nnongo Tate bake, kuianga abile sawa ni Nnongo. 19 Yesu kabayangwa, "Amini, amini, mwana aweza kwaan panga ilebe yeioti ila chelo amweni Tate bake apangite, kwa mana chochote Tate akipangite nga mwana akipanga. 20 Kwa kuwa Tate ampenda mwana, ni kunlolekeya kila kilebe akipangite ni kunloleke makowe makolo kuliko aga ili muzidi shangala. 21 Kwa kuwa kati Tate atikwafufua bandu mu kiwo ni kuwapea ukoto, nga mwana umpeya yejote ywampendae. 22 Kwa kuwa Tate amuhukumu kwaan yejote, ila umpeya mwana hukumu yoti. 23 ili kwamba boti bamweshimu Mwana kati yo panga Mwana atikumweshimu Tate. Ywembe ywamuhehishimu kwaan Mwana amuheshimu kwaan ni Tate ywantumile. 24 Amini, amini, ywembe ywaliyowine neno lyango ni kuliamenti abile ni ukoto wangayomoka ni aukumilwa kwaan. Badala yake, atipeta boka mu'kiwo no jingya mu'ukoto. (aiōnios g166) 25 Amini, amini, naabakiya muda waisa nambeambe ubile ambapo bandu ba mu'kiwo balowa kuiyowa sauti ya Mwana wa Nnongo, ni boti baiyowine walowa tama. 26 Kwa mana kati Tate abile ni ukoto nkati yake mwene, 27 pia ampei Mwana kuwa ni ukoto nkati yake, Tate ampei mwana mamlaka ili ahukumu kwa kuwa ni Mwana wa Adamu. 28 Kana mshangae lelo, kwa mana muda waisa ambaao bandu bote baabile mu'makaburi walowa kuiyowa lilobe lyake 29 nabo baboite panja: kwa balo bapangite mema kwa ufufuo wa ukoto, na balo bapangite mabaya kwa ufufuo wa hukumu. 30 Nawesa kwaan kupanga chochote boka kwango mwene. Kati niyowine, nga nalowa kuhukumu na hukumu yango ni ya haki kwa mana nipalike kwaan mapenzi yango, ila mapenzi yake ywanitumile. 31 Kati ya panga nishuhudia mwene, ushuhuda wango wabile kwaan wa kweli. 32 Kwabile ni ywenge ywanishuhudia nenga na nitangite kwa hakika kuwa ushuhuda waaushudie ni wa kweli. 33 Mumtumile kwa Yohana ni ywembe atikwashuhudia kweli. 34 Hata nyoo, ushuhuda waniupokeile uboka kwaan ka mundu. Niabaya aga ili muweze kulopolelw. 35 Yohana abile taa yaiyaka na ng'ara, na mwabile tayari kuipuraia kwa muda nkolo bweya yake. 36 Ushuhuda wanibile nao ni nkolo kuliko wolo wa Yohana kwa kasi ambazo Tate anipei kuikamilisha, izo kazi nizipangite kwa ushuhuda kuwa Tate anitumile. 37 Tate ywanitumile ywembe mwene atikwashuhudia kuhusu nenga. Muyowine kwaan lilobe lyake wala kubonekeya liumbo lyake wakati wowote. 38 Ntopo neno lyake nkati yinu kwa mana mumwaminiye kwaan ywembe ywanitumile. 39 Mugachunguza maandikio mkidhani mwabile ni ukoto wangeyomoka nkati yake, na maandikio ago yaashuhudia habari yango na (aiōnios g166) 40 mukani kuisa kwango ili mpatte ukoto wangeyomoka. 41 Nenga nipokya kwaan sifa boka kwa bandu. 42 Lakini nitangite kuwa ntopo upendo wa Nnongo yinu mwenga mwabene. 43 Nenga niisile kwa lina lya Tate bango, muweza kwaan kumpokya. Kati ywenge aisa kwa lina lyake mwalowa kumpokya. 44 Je muweza kwaan kuamini mwenga ambaao mpala kwaan sifa iboka kwa Nnongo wa pekee? 45 Kana muwaze nenga nitabashitaki nnonge ya Tate. Ywaabashitakiya mwenga ni Musa, ambaye mwenga mubekite matumaini yinu kwake. 46 Kati mwatikumwamini Musa, mwalowa kuniamini nenga kwa kuwa ywembe aandikile habari zangu nenga. 47 Muyaamini kwaan maandikio gake, mwaweweza kwaan kugaamini maneno yango?

6 baada ya makowe aga, Yesu kayenda kwiye ya bahari ya Galilaya, pia ukemwa bahari ya Tiberia. 2 Kipenga kikolo sa bandu satikunkengama kwa mana babweni ishara azipangite kwa babile atamwe. 3 Yesu aobwike nnani hadi upande wa nnani ya kitombe ni tama kwoo ni anapenzi bake. 4 (Ni Pasaka, Sikukuu ya Ayahudi yabile imekaribia) 5 Yesu paatondobiyea minyo gake nnani kubona kipenga kikolo sa bandu waisa kwake, kammakiya Filipo."Tuyende kwaako kupermea mikate ili haba pandu baweze lyaa?" 6 (Lakini Yesu kalongela aga kwa Filipo kwa kumgeya kwa mana ywembe atangite chakukipanga). 7 Filipo kanyangwa, "Hata mikate ya garamia dinari mia ibele itosha kwaan hata kila yumo lya kipande kichunu." 8 Andrea yumo ywa anapunzi bake nnongowe Simoni Petro kammakiya 9 Yesu, "pabile ni nnalome pano abile na mikate mitano ni ombo abele, lakini yafaa namani kwa bandu banyansima namna yee?" 10 Yesu kaabakiya, "Muamakiye batami pae" (pabile ni manyei yanansima pandu palo). Pabile ni analome kati elfu tano batami pae. 11 Yesu kaitola yelo mikate mitani kashukuru ni kubagea balo babile batami. Nyo nyonyo kabagawia ni ombo kadri yabapala. 12 Bandu pabayukwite, atikuamakiya anapunzi bake, "Mwikusanye ipande ya mabaki, yalekwile ili kana kipottee chochote." 13 Bai kabakusanya ni kuijaza itondo komi ni ibele, ipande ya mikate mitano ya shahiri-ipande yalekwile ni balo babile lyaa. 14 Boka po bandu kababweni ishara yee yaipangite kababaya, "Kweli yolo nga yolo nabii ywaissa mu'ulimwengu." 15 Yesu paatangite kuwa

bapala kuntaba ili bampange kuwa mfalme wabe, atikuitenga, kae na kuyenda pakitombe ywembe kichake. 16 Paiikite kitamwinyo, anapunzi bake batiluka yenda mu'bahari. 17 Bateobuka mu'ngalaba iyabile lajingya ni Yesu abile bado kaisa kwabe) 18 muda wowo pabile ni upepo mkale uisile, ni bahari yaibile itisapuka. 19 Anapunzi bake babile bakombwile makasia kat ishitirini na tano au thelathini, bamweni Yesu ayenda kunani ya bahari kuikaribia ngalaba, ni kuogopa. 20 Lakini kaamakiya, "Ni nenga! kana moyogope." 21 Kae babile tayari kumpotwa mu'ngalaba, ni mata ngalaba yaikite mu'nrema wabile kabayenda. 22 Lisoba lya naibe, kipenga sa bandu sayemi upande wa bahari sabweni kuwa ntopo ngalaba yenge ila wolo ambaos Yesu ni anapunzi kuyenda Kapernaumu kunkengama Yesu. 25 Baada ya kumpata upande wenge wa bahari kabanlaluuya, "rabi uisile lini kuno?" 26 Yesu kabayangwa, kaamakiya, Amini, amini, mwalowa kunipala nenga, kwamana muibwien ishara, ila kwa mana mulya mikate na kuyukwita. 27 Muleke kukipangia kazi chakulya chaharibika, ila mkipangie kazi chakula cha haribika kwaa hata milele cheloa ambacho mwana wa Adamu awapeya, kwa kuwa Nnongo Tate aubekite muhuri nnani yake." (aiōnios g166) 28 Boka po kabammakiya, "Tupange namani ili kuzipanga kazi za Nnongo? 29 Yesu kayangwa, "Ayee nga kazi ya Nnongo: mmwamini ywembe ywaatumite." 30 Atikwabakiya, "Ni ishara yaako walowa kwipanga, ili twaweza kuibona ni kuiaminira? Walowa panga namani? 31 Tate bitu walya manna mu'ljiangwa, kati yabile yaandikwile, "Atikwapeya mikate boka kumaunde ili balyee." 32 Yesu kanyangwa, "Amini, amini, Musa kwaa ywaawapeya mikate boka kumaunde, ila Tate bango nga awapeile mikate boka kumaunde. 33 Kwa kuwa mikate wa Nnongo nga wolo uulukile boka kumaunde ni kuupata ukoto mu'limwengu. 34 Kammakiya, "Ngwana utupeye woo mikate wote." 35 Yesu aamakiye, "Nenga nga mikate wa ukoto, ywembe ywaisa kwango apatike kwa njala ni ywembe ywaniamiye aibweni kwa kiu kamwe." 36 Ingawa natikuabakiya kuwa, muibwieni, na bado muamini kwaa. 37 Bote ambaos Tate anipeile balowa isa Kapernaumu. 38 Kwa kuwa natiuluka boka kumaunde, panja. 38 Kwa kuwa natiuluka boka kumaunde, yake ywanitumile. 39 Nga aga nga mapenzi gake anipeile, ila nalowa kubafufua lisoba lya mwisho. 40 kwa mana aga nga mapenzi ga Tate bango, kuwa yeoyote ywanolekeya Mwana ni kumwamini apate ukoto wanga yomoka; ni nenga nalowa kubafufua lisoba lya mwisho. (aiōnios g166) 41 Ayahudi kabungan'unika kuhusu ywembe kwa mana abayite, "Nenga nga mkate uboka kumaunde." 42 Kababaya, "Ayo Yesu kwaaw mwana wa Yusufu, ywabile tate bake ni mao bake twawatangite? Ipalikwa namani nambeambe abayite, 'Natiuluka kuoma kumaunde?' 43 Yesu kaayangwa, kaabakiya, "Kana mnung'unike nkati yinu mwabene. 44 Ntopo mundu ywaisa bila potwa na Tate bango ywanitumile, ni nenga nalowa kumfufua lisoba lya mwisho. 45 Kwa kuwa iandikilwe mu'manabii, 'balowa pundishwa ni Nnongo.' Kila kwaango. 46 Ntopo mundu ywamweni Tate, ila ywembe ywaisa boka kwa Nnongo-amweni Tate. 47 Amini, amini ywembe aaminiye abile ni ukoto wange yomoka. (aiōnios g166) 48 Nenga nga mkate wa ukoto. 49 Tate binu kabalya manna mu'ljiangwa, no waa. 50 Awoo nga mkate uboite kuoma kumaunde, ili mundu aulye ipande yake ili kana abulagilwe. 51 Nenga nga mkate watama wabile uulukite kuoma kumaunde. Kati mundu yoyote ywaalya ipande ya mkate woo, alowa tama milele. Mkate wanuboile nga yega yango kwaajili ya ukoto wa Ulimwengu." (aiōn g165) 52 Ayahudi kabakasirika bene kwa bene ni kuanza bishana nobaya, "Mundu yolo aweza kinamani kutupeya yega yake tuulye?" 53 Boka po Yesu kaamakiya, "Amini, mana muuliye kwaa yega ya mwana wa Adamu ni kuinywea mwai yake, kana mubile kwaa ni ukoto nkati yinu. 54 Yeyote ywalyaa yega yango ni kwinywea mwai wango abile ni ukoto wangeyomoka, ni nenga nalowa kumfufua lisoba lya mwisho. (aiōnios g166) 55 Kwa kuwa yega yango ni chakulya cha kweli, ni mwai wango ni kinywaji cha kweli. 56 Ywembe ywaulyaa yega yango ni kwinywea mwai yango aloa tama nkati yango, ni nenga nkati yake. 57 Kati Tate ywabile ni ukoto ywanitumile, na kati nenga niishivyo kwa sababu ya Tate, ni ywembe pia atama kwa sababu yango. 58 Awoo nga mkate uboite kuoma kumaunde, kati yabile tate balye kababulagilwa. Ywembe ywaulyaa mkate woo alowa tama milele. (aiōn g165) 59 Yesu abayite makowe aga nkati ya sinagogi abile akipundisha kolyo Kaperenaumu. 60 Bengi ba anapunzi bake kabayowine aga, kababaya, "Alee lipundisho gumu nyai ywaweza

kulipokya?" 61 Yesu kwasababu atangite ya kuwa anapunzi bake babile batikulinung'unika likowe lee, Kaamakiye je likowe lee lyatikuwakwaza? 62 Ipangika buli pabamweni mwana wa Adamu atiuluka kuoma kwaabilie kabla? 63 Roho nga ayeya ukoto. Yega ufaidi kwaalibele chocchote. Maneno yaniyabiyite kwini nga roho nga ni ukoto. 64 Bado kwabile na bandu kati yinu baaminiye kwa. kwasababu Yesu atangite tangu mwanzo yolo ywabile aweza kwaaminiya ni ywembe ywamsalitiye. 65 Kam'bakiya, ni kwa sababu yee nikubakiyange kwamba ntopo mundu ywaweza kuisa kwango ibile kwaapeilwe ni Tate." 66 Baada ya aga anapunzi bake baibgi batibuyangana nnchogo ni batikengamana nakwe kwa kae. 67 Yesu kaamakiya balo komi na ibele, "Je ni mwenga mwapala kuboka?" 68 Simoni Petro kannyangwa, "Ngwana tuyende kwa nyai kwani wenga ubile ni maneno ga ukoto wangeyomoka, (aiōnios g166) 69 ni twatuaminiya ni kuyowa kuwa wenga nga Mtakatifu wa Nnongo." 70 Yesu kaamakiya, "Je nenga niwachawile kwa mwenga, ni yumo winu nga ibilisi? 71 Nambeambe abile kalongela kuhusu Yuda, mwana wa Simoni Iskariote, kwa kuwa abile ni ywembe abile yumo wa balo komi ni ibele, ywabile ywamsalitie Yesu. ntopo ywalongela wazi nnani yake kwa kuwaogopa Ayahudi. 14 Muda wa sikukuu waikite katikati, Yesu kayenda mu'hekalu ni kuanza kupundisha. 15 Ayahudi bibile batishangala no kubaya, "Kwa jinsi yanamani mundu yee ayatangite makowe ganyansima? Asoma kwaakamwe." 16 Yesu kabayangwa ni kuamakiya, "Mapundisho gango nga yango kwa, ila ni ya yolo ywanitumile. 17 Iwapo yejote ywapenda panga mapenzi gake ywembe, atangite kuhusu mapundisho aga, kati yatiboka kwa Nnongo, au kati nialongela kuoma kwango mwene. 18 Kila ywalongela yaboite kwake mwene upala utukufu wake, ila kila yaa aupala utukufu wake ywembe ywamsumile, mundu yoo nga wa kweli, ni nkati yake ntopo kutenda ubou. 19 Musa awapeile kwa mwenga saliya? Lakini ntopo hata yumo nkati yinu ywaipangite saliya. Mwanja namani mwapala kunibulaga? 20 Bandu kabannyangwa, "Ubile ni nichela, nyai ywapala kukubulaga? 21 Yesu kayangwa ni kuamakiya, nipangite kazi yimo, ni mwenga mwabote mwatishangala kwa sababu ya yelo kazi. 22 Musa atikuwapea mwenga tohara (iboite kwaaboka kwa Musa, ila yelo yaboite kwa tate), ni nkati ya Sabato mwastahili mundu. 23 Mana abile mundu ywapokya tohara mu'siku ya Sabato ili saliya ya

7 Na baada ya makowe aga Yesu atisafiri mu'Galilaya, kwa sababu apendile kwaa kuyenda Uyahudi kwa sababu Bayahudi babile bakipanga mipango ya kummulaga. **2** Nambeambe sikukuu ya Ayahudi, sikukuu ya vibanda, yabile papipi. **3** Nga alongo bake batikummakiya, "Uboke pandu hapa uyende Uyahudi, ili kwamba anapunzi bako nyonyonyo bayabone makowe uwapangayo. **4** Ntopo ywapanga lolote kwa siri iwapo ywembe mwene apala kutangikana wazi. Iwapo upanga makowe aga, ujibonekeye wamwene kwa ulimwengu." **5** Hata nnongo bake bamwaminiye kwaa. **6** Nga Yesu kammakiya, "Muda wango uikite kwaa bado, lakini muda winu kila mana ubile tayari. **7** Ulimwengu wawenza kwaa kubachukiya mwenga, ila wanichukiya nenga kwa kuwa niashuhudia kuwa makowe gake ni mabou. **8** Mubokange kuyenda mu'sikukuu: nenga niyenda kwaa mu'sikukuu yee kwa sababu muda wangu ukamilika bado." **9** Baada ya kulongela makowe ago kwabe, atami Galilaya. **10** Hata nyoo, nongo bake pababile mu'sikukuu, nga ni ywembe atiyenda, sio kwa wazi bali kwa siri. **11** Ayahudi pabile pakimpala mu'sikukuu no bayo, "Abile kwaako?" **12** Pabile ni malongelo ganyansima nkati ya makutano nnani yake. Benge batibaya, "Ni mundu mwema." Benge babayite, "Hapana, uwapotosha bandu." **13** Hata nyoo musa ilekwanire, kwa mwaniya haniani mwaniyasirika nenga kwa sababu nimpangite mundu kuwa nkoto kabisa mu'sabato? **24** Kana mhukumu lengana na mwonekano, ila muhukumu kwa hak. **25** Baadhi yabe baboka Yerusalem kababaya, "Yolo kwaaa wampala kummulaga? **26** No linga, alongela waziwazi, nga balongela kwaa chochote nnani yake. Iwezekana kwaa ibile kwamba atawala batangite kweli kuwa ayoo nga Kristo, yawezana batangite? **27** Twayowine kuwa mundu yolo aboka kwaako. Kristo paaisa, hata nyoo, ntopo ywatangite abokakwaako. **28** Yesu abile akombwa lilobe lyake mu'hekalu, kapundisha no bayo, "Mwenga mwabote mtangite paniboka. Niisile kwa kwa nafasi yango, ila ywembe ywanitumile nga wa kweli, na muntangite kwaa ywembe. **29** Nintangite ywembe kwa mana niboka kwake nga anitumite." **30** Babile kabajaribu kuntaba, lakini ntopo hata yumo ywaaluuwa luboko lwave nnani yake kwa kuwa saa yake yabile bado iikite. **31** Hata nyoo, baingi mu'bandu baaminiya. Kababaya, "Kristo paaisile, alowa panga ishara zanyansima kuliko za azipangite mundu yolo?" **32** Mafarisayo babayowine bandu kabalongela bembe makowe aga husu Yesu, ni akolo ba makuhani ni Mafarisayo watikubatuma maafisa ili kuntaba. **33** Palyo Yesu kabaya, "Bado kwabile ni muda nchunu nabile pamope ni mwenga, ni baadae nalowa boka kuvenda kwake ywembe ywanitumile.

34 Mwalowa kunipala ila munibweni kwa; kolyo kunnaluya, ayemi ni kuabakiya, "Ywembe abile kwaan kaniyenda, muweza kwa kuisa. **35** Kwa nyo Ayahudi ni sambi nkati yinu, abile wa kwanza kumpondanga kabalongela bene kwa bene, "Mundu yoo ayenda maliwe." **8** Ainamate kae pae, atiandika mu'dunia kwaako ambako twaweza kwa kummona? Ayenda kwa kidole chake. **9** Kabayowine ago, batiboka kwa batawanyike nkati ya Ayunan ni kubapundisha yumo baada ya ywenge, kuanzia ywabile mpindo. Ayunani? **36** Ni neno lyaako lee alibayite! Mwalowa Mwishi Yesu alekiwi kichake, pamope ni yolo kunipala wala mwaniibweni kwa, kolyo niyenda nnwawa ywabile nkati yabe. **10** Yesu ayemite ni muweza kwa kuisa?" **37** Nambeambe mu'lisisu kummakiya "Nnwawa, balo bakushitakiya babile lya mwisho, lisoba likolo lya sikuu, Yesu ayemi kwaako? Ntopo hata yumo ywakuhukumu?" **11** Kabaya, kakombwa lilobe, kabaya, "Mana itei yejote abile na "Ntopo hata yumo Ngwana." Yesu kabaya, "Hata kiu, aise kwango anywe. **38** Ywembe ywaniminiye nenga nalowa kukuhukumu kwa, uyende mundela nenga, kati maandiko gabayite, kuoma nkati yake yako; kuanzia nambeambino ni kuyendelea kana yatitiririka mito ya mase ya ukoto. **39** Lakini abayite upange sambi kae." **12** Yesu kalongela na bandu kae aga kuhusu Roho, ywabile wao watikumwamini kabaya, "Nenga na mbeya ba ulimwengu; ywembe walowa kumpoteza; Roho abile bado tolewa kwa ywanikengamite atyanga kwa mulibendo ila abile ni sababu Yesu abile atukuzwa kwa bado. **40** Baadhi ukoto," **13** Mafarisayo kabammakiya, "Wajishuhudia ya bandu, pabayowine maneno aga, babayite, "Kweli wa mwene, ushuhuda wako nga wa kweli kwa." yolo ni nabii." **41** Benge babayite, "Ayoo nga Kristo." **14** Y6esu kaayangwa ni kuwamakiya, "Hata kati Lakini benge babayite, "Kristo aweza kwa boka nalowa kujishuhudia mwene, ushuhuda wango ni Galilaya? **42** Maandiko gabayite kwa kuwa Kristo kweli. Nitangite pandu nibokite ni kolyo kaniyenda, aboka mu'lukolo lwa Daudi ni kuoma Bethlehemu, kijiji lakin i mwenga mutangite kwa pandu nibokite au ambacho Daudi abile? **43** Nyo, patiuluka mgawanyiko kolyo kaniyenda. **15** Mwenga mwatihukumu mu'yega; nkati ya bandu kwa ajili yake. **44** Benge nkati yabe nenga nahukumu kwa yeyote. **16** Nenga hata balowa kuntaba, lakini ntopo ywaalua maboko gake mana nihukumule, hukumu yango ni kweli kwa nnani yake. **45** Nga balo maofisa kababuyangine kwa sababu nabile kwaachango, nibile pamope ni Tate akolo ba makuhani ni mafarisayo, nabo wakaakokeya, ywanitumile. **17** Elooo, na mu'saliya yinu iandikilwe "Kwa mwanja namani munletike kwa?" **46** Maofisa kuwa ushuhuda wa bandu abe ni kweli. **18** Nenga kaayangwa, "Ntopo mundu ywawenza longela kati yolo nga nishuhudiae, ni Tate ywanitumile atikunshuhudia." kabla." **47** Nga mafarisayo kabayangwa, "Ni mwenga **19** Bakammakiya, "Tate bako abile kwaako?" Yesu pia mwatipotosha? **48** Kwabile ni yoyoti nkati ya kayangwa, "Nenga mwanitangite kwa nenga, mana atawala amwaminiye, au yeyote wa Mafarisayo? **49** munitangike nenga, mwalowa kuntanga ni Tate Ila aba bandu baitangite kwa saliya-balaaniwe." **50** bango kae." **20** Abaya maneno aga abile papipi Nikodemo kaabakiya (ywembe atikunyendea Yesu ni hazina abile atifundisha mu'lihekalu, na ntopo zamani, abile yumo ywa Mafarisayo), **51** "Je saliya hata yumo ywantabile kwa sababu saa yake ibile yitu yaweza kumhukumu mundu ila abile atikusikilizwa bado iikite. **21** Bai kammakiya kae, "Niyenda zangu; kwanza ni kuyowa chaakipangite? **52** Kabanyangwa mwalowa kunipala na mwatiwaa mu'sambi yinu. Kolyo ni kummakiya, "Ni wenga uboka Galilaya? Tafuta ni kwaniyenda, mwaweza kwa kuisa." **22** Ayahudi ubone kwamba ntopo nabii ywaboka Galilaya."

8 Yesu aboi mu'kitombe sa Mizeituni. **2** **23** Yesu kaamakiya, "Mwaboka pae, nenga niboka kunani. Mwenga ni ba Ulimwengu; nenga na wa ulimwengu kwa. **24** Kwa eyo, natikuwabakiya kuwa nalowa waa mu'sambi yinu. Vinginevyo mwaminiya kuwa NENGA NGA, mwalowa waa mu'sambi yinu." **25** Kwa eyo kabammakiya, "Wenga wa nyai?" Yesu kaamakiya, galoo ganiabakiya tangu mwanzo. **26** Nabile ni makowe ganansima gakulongela ni kuhukumu nnani yinu. Hata nyoo, ywembe ywanitumile ni wa kweli; ni makowe nigayowine kuoma kwake, makowe aga niabaya kwa ulimwengu." **27** Kabamwelewa kwa kuwa abile kalongela nabo kuhusu Tate. **28**

Yesu kabaya, "Pamwalowa kumwinua kunanu Mwana wa Mundu, nga mwalowa tanga NENGA NGA, ni kwamba nipangite kwa lolote kwa nafsi yango. Kati Tate ywanipundisha, nalowa longela makowe aga." 29 Ywembe ywanitumile abile pamope ni ywembe, na ywembe anilekite kichango, kwani kila mara napanga galo gabampendeza." 30 Palyo Yesu abaya makowe aga, baingi batikumwamiya. 31 Yesu kabaya kwa balo Ayahudi baaminiye, "Mana ibile mwatama mu'nero lyango, nga mubile anapunzi bango kweli, 32 mwenga mwalowa kuitanga kweli, ni kweli yalowa kwabeka huru." 33 Kabanyangwa, "Twenga twa ubeleko wa Ibrahimu ni kamwe tuwaike kwa pae ya utmumwa wa yejote; wabaya kwa, "Twalowa bekwa huru?" 34 Yesu kaayangwa, "Amini, amini, naamakiya, kila ywapanga sambi ni mmanda wa sambi. 35 Mmanda atama kwa munyumba wakati wote; mwana hudumu masoba yote. (aiōn g165) 36 Kwa eyo, mana itei Mwana abekilwe huru, mwalowa pangika huru kweli kabisa." 37 Nitangite kwamba mwenga ni ubeleko wa Ibrahimu; mwanipala kunibulaga kwa sababu neno lyango labile kwa ni nafasi nkati yinu, 38 Nalongela makowe ambayo niyabweni pamope ni Tate bango, ni mwenga nyonyonyo mwapanga yinu." 39 Kbanyangwa ni kummakiya, "Tate yitu nga Ibrahimu." Yesu kaamakiya, kati mwabile ni bana ba Ibrahimu, mwalowa panga kazi ya Ibrahimu. 40 Hata nambeambe mwalowa pala kunibulaga, mundu ywabakiye ukweli kuwa nayowine kuoma kwa Nnongo. Abrahamu apangite kwaayee." 41 Mwapanga kazi ya tate yinu." Kabammakiya, Tubelekwile kwa mu'umalaya, tubile ni Tate yumo Nnongo." 42 Yesu kammakiya, "Mana itei Nnongo nga Tate yinu, mnipendile nenga, kwa maana niboite kwa Nnongo; wala niisile kwa kwa nafsi yango, ila ywembe ywanitumile. 43 Kwa namani mwelewa kwa maneno yango? Kwa sababu muweza kwa vumiiliya kugayowa maneno yango. 44 Mwenga ni wa tate yinu, nhchela, nga mpala kuipanga tamaa ya tate yinu. Abile ywamulaga tangu mwanzo ni aweza kwa kuyema mu'ukweli kwa mana kweli yabile kwa nkati yake. Kabalongela ubocco, alongela kuoma kwa asili yake kwa sababu ni mmocho nga tate ba ubocco. 45 Nambeambe, kwa sababu nibayile yaibile kweli, muniamini kwa. 46 Ywa nyai nkati yinu ywanishuhudia kuwa nibile ni samb? mana itei nibile yaibile kweli, kwa mwanja namani mwaniamini kwa? 47 Ywembe ywabile wa Nnongo hugayowa maneno ga Nnongo; Mwenga tuyayowine kwa kwa mana mwenga mwa wa Nnongo kwa." 48 Ayahudi kabanyangwa ni kummakiya, twabaya kwa kweli kuwa wenga wa Msamarria na ubile ni nhchela?" 49 Yesu kayangwa, nibile kwa ni pepo; lakini namweshimu Tate bango, ni mwenga mwaniheshimu kwa. 50 Nipala kwa utukufu wango; kwabile yumo ywapala ni hukumu. 51 Amini, amini, nakubakiya, ywabile yejote ywalikamua neno lyango, akibweni kwa kiwo kamwe." (aiōn g165) 52 Ayahudi kabammakiya, "Nambeambe tutangite kuwa ubile ni nhchela. Abrahamu ni manabii kabawaa, lakini wabaya, 'Mana itei mundu alikamwile neno lyango, aonjile kwa kiwo.' (aiōn g165) 53 Wenga nkolo kwa kuliko tate bitu Abrahamu ywati waa? Manabii pia bawile. Wenga ujipanga kuwa wa nyai?" 54 Yesu kanyangwa, "Mana itei nalowa kuitukuza mwene, utukufu wango ni bure; Tate bango ywanitokuza-yolo mwamum'bayite kuwa ni Nnongo winu. 55 Mwenga mwamuyowa kwa ywembe, lakini nenga namyowa ywembe. Mana itei nibayite, 'nimtangite kwa,' nalowa pangilwa kati mwenga, nambocho. Hata nyoo, nimtangite na maneno yake nigakamwile. 56 Tate yinu Ibrahimu atishangilia yatukulibona lisoba lyango, aibweni na atipulaika." 57 Ayahudi kabammakiya, "Uikite kwa umri wa miaka hamsini bado, ni wenga umweni Ibrahimu?" 58 Yesu kammakiya, "Amini, makowe ambayo mwagayowine kuoma kwa tate yinu." 59 Nga kabalokota maliwe bapala Ibrahimu." Yesu kaamakiya, kati mwabile ni bana kumpumunda, lakini Yesu atikuificha ni kuboka panja ya hekalu.

9 Palyo, kati Yesu kapeta, amweni mundu ipofu tangu kubelekwa kwake. 2 Anapunzi bake kabannaluya, "Rabi, nyai ywapangite sambi, mundu yoo au wazazi bake, hata abelekwile ipofu?" 3 Yesu kannyangwa, "Ayoo mundu kwa wala azazi bake bapangite sambi, ila kazi ya Nnongo ipalikwe kuyogoliwa petya kwake. 4 Yatupasa kupangakazi zake ywembe ywanitumile muda bado ni mutwekati. Kilo chaisa wakati wabile ntopo ywaweza panga kazi. 5 Wakati wanibile mu'ulimwengu, nenga na bweya ya ulimwengu." 6 Baada ya Yesu baya maneno aga, alitema pa nnema, apangite litope lya mate, ni kumpaka yolo mundu kuminyo lile litope. 7 Kammakiya, uyende kuoga mu'lose lya Siloamu(ititafsirilwa kati 'ywaatumilwe')." Kwa eyo mundu yoo atiyenda, ni kunawa ni kubuyangana, atibona. 8 Majirani wa mundu yoo ni balo bamweni mwanzo kati mwambaji kababaya, Je! ayoo nga yolo kwa mundu ywabile atama na loba?" Benge kababaya, "Ni ywembe." 9 Na benge babaya "yolo kwa, ila afanana ni ywembe." Lakini ywembe abaya, "Ni nenga." 10 Kabammakiya, "Nambeambe minyo

gako gayongolilwa namani?" 11 Kayangwa, mundu ywakemelwa Yesu apangite litope ni kulibeka mu minyo gango ni kunibakiya, "Yenda Siloamu unawe." Kwa eyo natiyenda, ninawite, nga nipa like kubona kae," 12 Kamammakiya "Abile kwaako?" Kayangwa, "Ndangite kwaa." 13 Kabampeleka mundu yolo ywabile ipofu kwa Mafarisayo. 14 Lyabile lisoba lya Sabato palyo Yesu apangite litope ni kun'yongolya minyo gake. 15 Nga kae Mafarisayo kabannaluya apatike kinamani bona. Kaamakiya, "Abekite litope mu'minyo gango, ninawite, nambeambea naweza bona." 16 Baadhi ya Mafarisayo kababaya, "Mundu yoo abokite kwaa kwa Nnongo kwa mana aikamwi Sabato." Benge babayite, "Iwezekana kinamani mundu ywabile ni sambi kupanga ishara kati yee?" Kwa eyo kwabile na mgawanyiko nkati yabe. 17 Nga kabannaluya yolo ipofu kae, "Ubaya kele nnani yake kwa sababu akuyongoli minyo gako?" Ipofu kabaya, "Ni nabii." 18 Hata muda woo Ayahudi bamwamini kwa kuwa abile ipofu ni ywembe apatike bona mpaka kabakema azazi bake ywembe ywapatike kubona. 19 Kabaanaluya azazi, Je, ayoo nga mwana winu mwamubaya abelekwile ipofu? aweza kinamani kubona?" 20 Nga azazi bake kabanyangwa, "Tutangite kuwa ayoo ni mwana witu na kuwa abelekwile ipofu. 21 Kinamani nambeambe atibona, tutangite kwaa, ni ywembe an'yongoliya minyo gake, tuntangite kwaa, Munnaluye mwene, Ni mundu nkolo. Aeza kuilezeza mwene." 22 Azazi bake babayite makowe aga, kwa kuwa batiyogopa Ayahudi. Kwa mana Ayahudi babile batikubaliana kuwa, mana itei yoyote ywabaya kuwa Yesu nga Kristo, alowa tengwa mu'sinagogi. 23 Kwa sababu yee, azazi bake kababaya, "Ni mundu nkolo, munnaluye mwene." 24 Kwa eyo kwa mara ya na'ibele, kabankema mundu yoo ywabile ipofu ni kummakiya, Umpei Nnongo utukufu. Tutangite kuwa mundu yoo nga mwene sambi." 25 Yolo mundu kaayangwa, "Mana abile ni sambi, nenga nitangite kwaa. Kilebe chimo nikitangite: nabile ipofu, nambeambe nabona." 26 Nga kabammakiya, "Akupangie namani? Agayongoli kinamani minyo gako?" 27 Kanyangwa, "Niabakiye tayari, ni mwenga tuyowine kwaa! Kwa namani mpala kuyowa kae? Mwenga mpala kwaa kuwa anapunzi bake kae, kele? 28 Batikuntukana no baya, "Wenga nga mwanapunzi bake, lakini twenga ni anapunzi ba Musa. 29 Tutangite kuwa Nnongo atilongela ni Musa, lakini kwa yolo, tutangite kwaa abokite kwaako. 30 Yolo mundu kaayangwa ni kuabakiya, "Kwa namani, lee nga likowe lya kushangaza, kuwa mutangite kwaa aboka kwako, na bado aniyongolii minyo gango. 31 Tutangite kuwa Nnongo aasikilizi kwaa bibile ni sambi, lakini mana itei yeyote atikumwabudu Nnongo ni kugapanga mapenzi gake, Nnongo unsikiliza. 32 Tangu mwanzo wa ulimwengu iyowanika kwaa kuwa kwabile mundu ywa ayongoli mino ga mundu ywa abelekwile ipofu. (aiōn g165) 33 Mana itei mundu yoo aboka kwaa kwa Nnongo, kana apange chocho." 34 Kabanyangwa no kummakiya, "Ubelekwile ipofu mu'sambi kabisa, na wenga waloa kutupundisha twenga?" Nga kabampukuza kuoma mu'lisinagogi. 35 Yesu ayowine kuwa batikumwondoa mu'lisinagogi. Ampatike ni kummakiya, "wenda kumwamini Mwana wa mundu?" 36 Kanyangwa no baya, "Ni nyai, Ngwana, ili ni nenga niipate kumwaminiya?" 37 Yesu kummakiya, "Umweni, ni ywembe ywalongela naye nga ywembe." 38 Yolo mundu kabaya, "Ngwana, Naamini," Nga akamsujidia. 39 Yesu kabaya, "Kwa hukumu niisile mu'ulimwengu woo ili balo babweni kwaabate kubona na balo balo babweni bawe Ipofu." 40 Baadhi ya Mafarisayo babile pamope ni ywembe bayowine maneno ago ni kunnaluya, "Na twenga kae ni ipofu?" 41 Yesu kaamakiya, "Kati mutangite ipofu, mwabile kwaa ni sambi. Hata nyoo, nambeambe mwabaya, 'Tubweni sambi yinu itamile.'

10 Amini, amini naabakiya, yolo ywajingya kwa petya nnango wa zizi lya ngondolo, lakini ywapanda kwa ndela yenge, mundu yoo ni mwii na nnyang'anyi. 2 Ywembe ywajingii munngano ni ywabachunga wa ngondolo. 3 Kwa mlinzi wa nnango un'yongolya. Ngondolo kabaliyowa lilobe lyake ni kubakema ngondolo bake kwa maina yabe ni kuaboya panja. 4 Palyo aaboywa panja abo babile bake, utama nnonge yabe, ni ngondolo unkengama, kwa sababu balitangite lilobe lyake. 5 Bankengamile kwa ageni lakini badala yake kabamwepuka, kwa kuwa balitangite kwaa lilobe lya ageni." 6 Yesu atibaya kwa mpwano woo kwabe, lakini bayatangite kwaa makowe aga yabile atikugabaya kwabe. 7 Yesu kalongela nakwe kae, "Amini, amini, naamakiya, Nenga na nnango wa ngondolo. 8 Boti bapitike nnonge yango babile anyang'anyi, lakini ngondolo kabayowine kwaa. 9 Nenga na nnango. Yeyote ywajingya petya kwango, atilopolewa; alowa jingya ndani ni kuboka, ni ywembe ywaipatia malisho. 10 Mwii aisi kwaa bila jiba, na kubulaga. Niisile ili kwamba bapate ukoto ni bawe nabo wanansima. 11 Nenga na mchungaji mwema. Mchunga mwema ubo ywa ukoto wake kwa ajili ya ngondolo. 12 Mmanda ywaajililwe, nga mchungaji kwaa, ywabile ngondolo nga mali yake kwaa, ugabona mabwaa mwitu kabaisa na hubaleka ni kubatila balo ngondolo. 13 Na mabwaa mwitu

ubataba ni kubatawanya. Utila kwa sababu ni mmanda kwa. **38** Hata nyo, mana itei niipanga, hata mana wa ajililwa na abajali kwa ngondolo. **14** Nenga na muniaminiya kwa, muiaminiye kazi ili muweze mchungaji mwema, na niatangite babile wango, nabo kuitanga ni kuyowa kuwa Tate abile nkati yango babile wango wanitangite nenga. **15** Tate anitangite, ni ni nenga nibile nkati ya Tate.” **39** Kabajaribu kae nenga nintangizi Tate, nenga nalowa kuuboywa ukoto kuntaba Yesu, lakini atiyenda boka mu'maboko gabe. wango kwa ajili ya ngondolo. **16** Nabile ni ngondolo **40** Yesu kayenda zake kae nngambo ya Yordani wenge wabile mulizizi lee. Balo pia, ipalikwa kubaleta, pandu ambapo Yohana abile atikuabatiza kwanza, ni nabo balowa kuliyowa libole lyango ili kuwa kubile ni kutama kwoo. **41** Bandu baingi kabaisa kwa Yesu. likundi limo na mchungaji yumo. **17** Ayee nga sababu Batiyendelya kubaya, “Yohana apangite kwaishara Tate anipenda: Niuboywe ukoto wango alafu niutole yeoyote, lakini makowe yote ayabayite Yohana nnani kae. **18** Ntopo ywautolae kuoma kwango, lakini nenga ya aywoo mundu nga ga kweli.” **42** Bandu banyansima nauboywa mwene. Nibile na mamlaka ya kuuboywa, batikuwamini Yesu kae.

na nibile na mamlaka ya kuutola kae. Natilipokya liagano lee boka kwa Tate.” **19** Mgawanyiko kae uboka nkati ya Ayahudi kwa sababu ya maneno aga. **20** Benge babayite, “Abile ni nhchela na abile ni uchizi. Kwa namani mwati kunyowanikiya?” **21** Benge babayite, “Aga ni mano kwa ga mundu ywapagawile ni nhchela. Nchela lyawenza kwa yogoliya minyo ga ipofu?” **22** Nga yabuya Sikukuu ya kuibeka wakfu Yerusalem. **23** Wabile muda wa mbepo, ni Yesu abile akityanga mu'lilhekalu mu'ukumbi ba Selemani. **24** Bayahudi kabarmzunguka na kummakiya, “Mpaka lini alowa kutubeka mu'mashaka? Kati wenga ni Kristo, tubakiye wazi. **25** Yesu kanyangwa, “Niamakiye lakini muaminiye kwa. Kazi nizipangite kwa lina lya Tate bango, zatikushuhudia nnani yango. **26** Hata nyo muamini kwa mana mwenga mwa ngondolo wango kwa. **27** Ngondolo wango balyiowa libole lyango; Naatanga, nabo banikengama nenga. **28** Niapeya ukoto wanga yomoka; balowa bulagwa kwa kamwe, na ntopo hata yumo ywabile ni uwezo wa kubatola mu'maboko gango. (aiōn g165, aiōnios g166) **29** Tate bango, ywanipeile, abo, ni nkolo kuliko wenge wote, na ntopo hata yumo ywabile ni uwezo wa kubatola kuoma mumaboko ga Tate. **30** Nenga na Tate yumo kae. **31** Kabapotwa maliwe ili kumpondanga kae. **32** Yesu kaayangwa, “Niabonekiya kazi yanansima inoite kuoma kwa Tate. Kwa kazi ipi nkati ya yake mwalowa kunikombwa ni maliwe?” **33** Ayahudi kabanyangwa, “Twakukombwa kwa ni maliwe kwa kazi yeyote inoite, lakini kwa kupulu, kwa mana wenga, wa mundu, uyipanga kuwa Nnongo.” **34** Yesu kaayangwa, “landikilwe kwa mu'saliya yinu, ‘Nibayite, “Mwenga mwa nnongo?” **35** Mana itei abakemite nnongo. kwa balo babile ni Neno lya Nnongo latikuwaisilya(na maandiko gaweza kwa tekwanika). **36** Mwabaya nnani ya yolo ywabile Tate ywamboyle ni kuntuma mu'ulimwengu, ‘Wenda kupuru’, Kwa sababu nibaite, ‘Nenga na mwana wa Nnongo?’ **37** Mana itei nipanga kwa kazi ya Tate bango, muniaminiya

11 Mundu yumo lina lyake Lazaro ywabile nng'onjwa. Abokite Bethania, ijiji sa Mariamu na dada yake Martha. **2** Abile ni Mariamu yolo ywampakile Ngwana Marhamu ni kumputa magolo gake kwa nywilli yake, ywabile nnongowez Lazaro ywabile ni nng'onjwa. **3** Nga dada bake aba batumile ujumbe kwa Yesu ni kubaya, “Ngwana, umlinge yolo ywampendile andaminya.” **4** Yesu pabayowa abayite, “Utamwe woo ni wa kiwo kwa, lakini, badala yake ni kwa ajili ya utukufu wa Nnongo ili kuwa Mwana wa Nnongo apate kutukuzwa pitya utamwe woo.” **5** Yesu ampendile Martha ni dada bake Lazaro. **6** Paayowine kuwa Lazaro ni ntamwe, Yesu atami masoba ibele mahali paabile. **7** Nga baada ya lee atikuabakiya anapunzi bake, “Tuyende kae uyahudini.” **8** Banapunzi kabammakiya, “Rabi, ayahudi babile bakijaribu kukukombwab ni maliwe, ni wenga upala buyangana kwoo kae?” **9** Yesu kaayangwa, “Mutwekati wabile ni masaa komi ni ibele? Mundu ywaatyanga mutwekati aweza kwa kuikwala, kwa mana abona kwa bweya lya mutwekati. **10** Hata nyoo, mana itei atyanga kilo, alowa kuikwala mana bweya yabile kwa nkati yake.” **11** Yesu abayite makowe aga, ni baada ya makowe aga, kaabakiya, “Rafiki yitu Lazalo agonijke, lakini nayenda ili nipate kumuuluya kuoma mu'lugono.” **12** Nga anapunzi bake kabankokeya, “Ngwana, kati agonijke, alowa yumuka. **13** Muda woo Yesu atilongela habari ya kiwo sa Lazaro, lakini balo batangite alongela nnani ya kugonja lugono. **14** Nga Yesu kaamakiya wazi, kuwa “Lazaro awile. **15** Nibile ni puraha kwa ajili yinu, kwamba nibile kwa kolyo ili mpate aminiya. Tuyende kwake.” **16** Bai Tomaso ywakemelwa Pacha, aamakiye anafunzi benge, “Ni twenga tuyende kuwa mpamo ni Yesu.” **17** Wakati Yesu aisile, akutike Lazaro tayari abile mu'lilikaburi lisoba lya nchenche. **18** Ni Bethania ibile papipi ni Yerusalem kati kilomita arobaini na tano. **19** Baingi nkati ya Ayahudi baisile kwa Martha ni Mariamu

kuafariji kwa ajili ya nongo wabe. **20** Nga Martha abokite panja atabilwe maboko na magolo kwa sanda ayowine kuwa Yesu andaisa, atiyenda kukwembana za kuyikia, na minyo wake utabilwe ni kitambaa." Yesu naye, lakini Mariamu atiyendelea kutama munyumba. kaamakiya, "Mumpunguwe ni kunleka ayende." **45**
21 Martha kammakiya Yesu, "Ngwana kati wabile Ayahudi banyansima baisile kwa Mariamu ni kubona pano, kaka yango alowa waa. **22** Hata nambeambe, Yesu chaakipangite, batikumwaminiya, **46** Lakini nitangite kuwa lolote lya ulilobite boka kwa Nnongo, baadhi yabe batiyenda kwa Mafarisayo ni kuamakiya atakupeya." **23** Yesu kammakiya kaka bako alowa makowe agapangite Yesu. **47** Nga akolo ba Makuhani yoka kae." **24** Martha kammakiya, nitangite kuwa ni Mafarisayo kabakusanya pamope mu'libaraza no alowa yoka mu'ufufuo lisoba lya mwisho." **25** Yesu baya, "Tupange namani? Mundu ywoo apanga ishara kammakiya, "Nenga na ufufulo na ukoto; ywembe zanyansima. **48** Mana itei tunlekite nyoo kichake, ywaaminiye, ingawa alowa waa, ywabile nkoto atama; **26** ni ywembe ywatama ni kuniaminiya nenga alowa waa kwa, Uliaminiye lee?" (**aīōn g165**) **27** Kammakiya, mwaka woo, kaamakiya, "Mutangite kwaachochote Mwana wa Nnongo, ywembe ywaisa mu'ulimwengu." **28** Paayomwile baya lee, atiyenda kunkemu dada yake yinu kuwa mundu yumo apangika kuwa kwa ajili ya Mariamu mu'faragha. Kabaya, "Mwalimu abile pano bandu kuliko litaifa lyoti angamiya." **51** Agabaya aga na akukema." **29** Mariamu paayowine aga, kauluka kwa sababu yake mwene, badala yake, kwa kuwa upesi no yendya kwa Yesu. **30** Ni yesu paabile bado abile ni kuhanu nkolo mwaka wolo, atitabiri kuwa Yesu jingya mu'ijji, ila abile bado pandu pa akwembine alowa waa kwa ajili ya litaifa; **52** Ni kwa taifa kuwa ni Martha. **31** Nga Ayahudi babile ni Mariamu kichake, ila Yesu apatike nyonyonyo kubakusanya mu'nyumba na balo babile bakimfariji, pabamweni bana ba Nnongo babile batitawanyika sehemu mbale kauluka upesi ni kuboka panja, kabankengama, mbale. **53** Kwa eyo kuoma lisoba lee ni kuyendelya bayowine kuwa ayenda kulikaburu ili alele kwoo. kabapanga namna ya kum'bulaga Yesu. **54** Yesu **32** Nga Mariamu, paaikite palyo Yesu abile amweni atyanga kwaa wazi wazi nkati ya Ayahudi, ila atiboka ni, kutomboka pae ya magolo gake ni kummakiya, palyo no yenda nnema yabile papipi ni lijangwa mu'ijji "Ngwana, kati wabile pano, nongo wango alowa ikemelwa Efraimu. Atami palo ni anapunzi. **55** Pasaka waa kwaa." **33** Yesu paamweni atilela, ni Ayahudi ya Ayahudi yabile papipi, na banansima batiyenda waisile pamope naye wabile wakilela kae, atiomboleza Yersalemu panja ya mji kabla ya Pasaka ili bapate mu'roho ni kufadhaka; **34** Kabaya, "Mumgonjike kuitakasa bene. **56** Babile bakinkengama Yesu, ni kwaako? Kabammakiya, Ngwana, uise ulole. **35** kulongela kila yumo babile bayemite mu'lihekalu, Yesu kalela. **36** Ayahudi babaya, "Lola yaampendile "Muwasa namani? kuwa alowa isa kwaa mu'sikukuu?" Lazaro!" **37** Lakini benge kati yabe babayite, "yolo kwa, mundu abayongoli minyo ga yolo ywabile ipofu, aweza kwaa kumpanga mundu yoo awile kwaa?" **38** Nga Yesu, abile akiomboleza mu'nafsi yake kae, kayenda mu'likaburi. Nambeambe labile lipango, na liwe libekilwe nnani yake. **39** Yesu kabaya, "Muliboywe liwe." Martha, dada bake Lazaro, ywembe ywaawile, ammakiye Yesu, "Ngwana, kwa muda woo, yega yake wabile umioza, kwa sababu abile mu'kiwo kwa masoba nccheche." **40** Yesu kaammakiya, "Nenga nikumakiye kwaa ya kuwa, mana uniaminiye, walowa bona utukufu wa Nnongo?" **41** Kwa eyo batikuliboywa liwe. Yesu atiuluwa minyo gake kunani no baya, "Tate, niakushukuru kwa mana wenda kuniyowa. **42** Nitangite kuwa unaniyowa mara yoti, lakini nga kwasababu ya bandu bayemi kunizunguka kuwa nialongela aga, ili kwamba bapate kuamini kuwa wenga unitumile. **43** Baada ya kubaya nyoo, atilela kwa lilobe likolo, "Lazaro, boka panja!" **44** Mundu ywabile mu'kiwo

12 Siku sita kabla ya Pasaka, Yesu kayenda Bethani kwa abile Lazaro, ywembe ywabile atikumfufua boka mu kiwo. **2** Bai kabamwandalia chakulya cha kitamwinyo, ni Martha atikuntumikya, wakati woo Lazaro abile yumo wa balo batamile mu'chakulya pamope ni Yesu. **3** Boka po Mariamu atitola rati ya manukato gapangitwe kwa nardo safi, yabile ya thamani ngolo, atikumpaka Yesu mumagolo, ni kunputa magolo kwa nywili yake; nyumba yoti yatinungya harufu ya galu manukato. **4** Yuda Iskariote, yumo ywa balo anapunzi bake, ywabile nga ywaamsaliti Yesu, kabaya, **5** "Kwa mwanja namani manukato aga gapemewa kwa dinari mia tatu ni kuapeya maskini?" **6** Ni ywembe ywabaya ago, nga kwa kubahurumia kwaa maskini, ila kwa

sababu abile mwii: ywembe nga ywakamwile mpuko mu'saa yee?" Lakini ni kwa kusudi lee niikite saa wa mbanje ni abile atitola baadhi ya ibekwile moo yee. **28** Tate, ulitukuze lina lyako," Boka po lilobe kwa ajili yake mwene. **7** Yesu abayite, "Nleke abeke liisile kuboka kumaunde no baya, "Natikulitukiza na chaabile nacho kwa ajili ya lisoba lya masiko yango. nenga natikulitukiza kae." **29** Bai bandu bayemite **8** Maskini mwabile nabo masoba yoti; lakini mwatama papiyi ni ywembe kabayowa ni kubaya kuwa kwabile kwaa ni nenga masoba yoti." **9** Bai kipenga kikolo ni ngurumo. Wenge watibaya, "Malaika atilongela sa ayahudi bayowine kuwa Yesu abile kwoo, nabo na ywembe." **30** Yesu kaayangwa no baya, "Lilobe baisile, kwa ajili ya Yesu, ili bambole ni Lazaro lee lyaisilee kwaa kwa ajili yango, ila kwa ajili ywamfufue Yesu kuoma mu'kiwo. **10** Na akolo wa yinu. **31** Nambeambe hukumu ya ulimwengu woo Makuhani kabapanga shauri ili wamukage Lazar; ibile: Nambeambe nkolo wa ulimwengu woo alowa **11** mana kwa ajili yake banyansima mu'uyahudi tekwanilwa panja. **32** Na nenga mana niinuliwe nnani batiyenda na kumwaminiya Yesu. **12** Na lisoba lya ya nnema, nalowa kuwavuta wotu kwango." **33** Atibaya ibele kipenga kikolo sa bandu saisile mu'sikukuu. nyoo akibabonekeya aina ya kiwo alowa waa. **34** Kabaypwine kuwa Yesu andaisa Yerusalem, **13** Bandu kabanyangwa, "Twenga tuyowine mu'saliyi Kabatola matawi ya nkowa wa ntende ni kuoma ya kuwa Kristo alowa tama hata milele. Ni wenga panja kuyenda kumlaki ni kukombwa lilobe, "Hosana! wabaya kinamani, "Mwana wa Adamu lazima ainulilwe Atibarikiwa ywembe ywaisa kwa lina lya Ngwana, kunani? Ayoo mwana wa Adamu ywa nyai?" (aiōn Mpwalume wa Israeli." **14** Yesu ampatike mwana **g165** **35** Bai Yesu kaamakiya, "Bweya ibile pamope ni mponda ni kumpanda: kati yaiandikilwe, **15** "Kana mwenga muda nchunu. Muyendeli maadamu mubile ni uyogope, binti Sayuni; linga. Mpwalume bako andaisa, bweya, ili libendo kana liise kwaa kubawenza. Ywembe atikumpanda mwana mbonda." **16** Anapunzi bake ywayenda mu'libendo atangite kwaa paaayenda. **36** baelewite kwaa makowe aga apo kwanza; lakini Yesu Mwabile mu'bweya, muiamini bweya yee ili mpare paatukuzwe, nga kabakombokya ya kuwa makowe kuwa bana ba bweya." Yesu kaabaya aga na boka aga gatiandikilwa ywembe na ya kuwa bapangite poo kayenda kuificha kna bamweni. **37** Ingawa Yesu makowe aga kwake. **17** Bai lelo likundi lya bandu apangite ishara zanyansima namna yee nnonge babilo pamope ni Yesu wakati paakemile Lazaro yabe, bado bamwaminiye kwaa. **38** Ili litimye neno kuoma mu'likaburi, kabashuhudia kwa wenge. **18** Na lya nabii Isaya, abayite: "Ngwana, ywa nyai ywa yabile kwa sababu yee kuwa likundi lya bandu baisile sadiki habari yitu? Ni luboko lwa Ngwana atifunulilwa kumlaki kwa sababu bayowine kuwa aipangite ishara nyai?" **39** Nga sababu bembe baaminiye kwaa, maana yee. **19** Mafarisayo kababakiyana bene kwa bene, Isaya abayite kae, **40** "Atikwapanga ipofu mu minyo "Linga nambeambe muweza kwaa kupanga lolote; yabe, na aipangite miyo yabe migumu, ili bamweni linga ulimwengu uyendike kwake." **20** Nambeambe kwaa mu'minyo yabe ni kuyatanga kwa miyo yabe, baadhi ya Ayunani babile nkati ya balo babile ni kabalopolelwaa ni nenga kuwaponya." **41** Isaya batiyenda ku'sikukuu. **21** Aba kabamwendea Filipo, abayite maneno ago kwa kuwa aubweni utukufu wa ywabile aboka Bethsaida ya Galilaya, kabanloba Yesu ni atilongela habari zake. **42** Lakini hata akolo bakibaya, "Ngwana, twenga twatamaniya kumwona banansima batikumwamini Yesu; ila kwa sababu Yesu." **22** Filipo kayenda kummakiya Andrea; Andrea ya Mafarisayo, kabakiri kwaa ili kana batengwe na ni Filipo kabayenda kummakiya Yesu. **23** Yesu lisinagogi. **43** Bapendike sifa za bandu kuliko sifa kaayangwa ni kubaya, "Saa iikite kwa ajili ya mwana zibokite kwa Nnongo **44** Yesu kakombwa lilobe no wa Adamu kutukuzwa. **24** Amini, amini, naabakiya, baya, "Ywembe ywaaniminiiy nenga, aniaminiye chembe ya ngano mana itei itomboka kwaa mu'nrema kwaa nenga kichangu ila ni ywembe ywanitumile na waa, utama nyonyonyoo kichake; ila mana nenga. **45** ni ywembe ywaanibona nenga ambona itiwa, ipambika matunda ganyansima. **25** Ywembe ni ywembe ywaanitumile. **46** Nenga niisile kati ywaupenda uhai wake alowa kuipoteza; ila ywembe bweya ya ulimwengu ila kila mundu ywaniaminiye ywauchukyanga uhai wake mu'ulimwengu woo alowa nenga atame kwaa mu'libendo. **47** Mana itei mundu kuusalimisha hata ukoto wange yomoka. (aiōnios **g166** **26** Mundu yoyote ywanitumikiya nenga, na agakamwe, nenga nalowa kumhukumu; mana niisile anikengame, nenga panibile, nga na mmada wango kwaa kuhukumu ulimwengu ila kuulopwa ulimwengu. apalikwa kuwa. Mundu yejote ywanitumikiya, Tate **48** Yeyote ywanipala kwaa nenga kana ayakubali alowa kumweshimu. **27** Nambeambe roho yango maneno yango, abile ni ywamuhukumu: neno lee itifadhaika; nenga nabaya kinamani?"Tate unilopwe nalibayite nga lalowa kumhukumu lisoba lya mwisho.

49 Mana nenga nabaya kwa nafsi yango kae. Ila ni Tate ywanipeleki, ywembe mwene ywanitumile kugabaya yanilongela. **50** Nenga nitangite ya kuwa liagizo lyake ni ukoto wangejomoka; bai ayoo niyabayite nenga-kati Tate anabakiye, nga nenga nibayite kwabe." (aiōnios g166)

13 Nambeambe kabla ya sikukuu ya Pasaka, kwa kuwa Yesu atangite kuwa saa yake iikite ambayo ataboka mu'dunia yee kuyenda kwa Tate, abile atikuwapenda bandu bake ambao wabile mu'dunia, awapendike muno. **2** Na ncchela abile atibekwa tayari mu'mwoyo wa Yuda Iskariote, mwana wa Simoni, kumsaliti Yesu. **3** Yesu atangite kuwa Tate abekite ilebe yoti mu'maboko yake ni kuwa abokite kwa Nnongo ni abile atiyenda kae kwa Nnongo. **4** Atiuluka mu'chakulya ni kuitandaza pae ngobo yake ya panja. Boka po katola litaualo na kuitaba mwene. **5** Boka po kabeka mase mu'libakuli ni katumbwa kuwa osha magolo anapunzi bake ni kuiputa ni litaualo lyabile ajitable mwene. **6** Kaisa kwa Simoni Petro, ni Petro kammakiya, "Ngwana, upala kuniosha magolo gango?" **7** Yesu kannyangwa ni kummakiya, "Ultangite kwa nambeambe lanilipangite, lakini walowa yowa baadae." **8** Petro kammakiya, "Uweza kwaas kuniosha magolo gango kamwe," Yesu kannyangwa, "Mana itei nalowa kukuosha kwaas, kana ubile ni mahali pamope na nee." (aiōn g165) **9** Simoni Petro kammakiya, "Ngwana, kana unioshe magolo gango kichake, ila pia maboko ni ntwe wango." **10** Yesu kaabakiya, "Yeyote ywabile ayomwi kuoga aitaji kuoga kae ila magolo gake, ni ywabile safi yega yake yoti, mwenga mwabile safi, lakini mwenga kwaas." **11** Kwa mana Yesu atangite ywa apala kumsaliti; yee nga sababu abayite, mwote kwaas mwabile safi." **12** Wakati Yesu abile atikuwabonikiya magolo gabe ni paaikite tola ngobo yake ni tama kae, atikwabakia, "Je Mutangite chelo chabile niapangia mwenga? **13** Mwanikema nenga, "Mwalimu" ni Ngwana yee mwabaya kweli, maana nibile nyoo. **14** Mana itei nenga Ngwana na Mwalimu, natiaosha magolo yinu, mwenga pia iapalikwa kuwaosha wenge magolo yinu, mwenga pia iapalikwa kuaosha benge magolo. **15** Kwa kuwa natikuwapeya mpwano ili kuwa mwenga kae mpange kati nenga nipangite kwinu. **16** Amini, amini, naabakiya, mmandia nga nkolo kwaas kuliko yolo abile mmandia. **17** Mana itei uyayowine makowe aga, ubarikilwe kugapanga. **18** Nabaya kwaas kuhusu mwenga mwa bote, kwa kuwa naatanga balo ambao niachawile-ila nabaya aga ili kuwa maandiko gaweze kutimia.'Ywembe ywa lyaa mkate wango atikuniinua isigino sake.' **19** Niabakiye lee nambeambe kabla ipangite nyoo ili kwamba mana lipangike, muweze kuamininya kuwa nenga nga YWEMBE. **20** Amini, amini, naabakiya, ywanipokyange nenga upokya ywabile nimtumile, ni yolo aripokyange nenga umpokya yolo ywanitumile nenga." **21** Palyo Yesu abayite aga, atisumbuka muno mu'nafsi gake, atishuhudia no baya, "Amini, amini, niabakiya kuwa yumo winu alowa kunistalit." **22** Anapunzi bake kabaloiana, kabashangala ni kwa ajili ya nyai ywalongela. **23** Pabile mu'meza, yumo wa anapunzi bake yatiegama pakifua sa'Yesu yolo ywampendile Yesu. **24** Simoni Petro annobiye mwanapanzi yoo no baya, "Tubakie ni yupi ywabile kwake ywamlongela." **25** Mwanapanzi yolo ywabile egama pa'kifua sa Yesu na kam'bakiya, "Ngwana, ywa nyai?" **26** Boka po Yesu kanyangwa, "Ni kwake yolo nipalae chovya ipande ya mikate ni kumpeya." Nga nyoo paabile chovya mkate, atikumpeya Yuda mwana wa Simoni Iskariote. **27** Na baada ya mkate, ncchela atikunjingya. Boka po Yesu kammakiya, "Chelo chabile ukipala kukipanga ukipange upesi." **28** Nambeambe ntopo mundu mu'meza ywatangite sababu ya Yesu kubaya likowe lee kwake. **29** Baadhi yabe balidhani kuwa, kwa sababu Yuda akamwile mfuko wa mbanje, Yesu kammakiya, "Upemeye ilebe twavipala kwa ajili ya sikukuu," au kwamba apalikwa kuboya ilebe kwa maskini. **30** Baada ya Yuda kutola mkate, atiboka panja haraka mana ibile kilo. **31** Palyo Yuda paabile atiboka, Yesu abayite, "Nambeambe mwana wa Adamu atitukuzwa, ni Nnongo atitukuzwa nkati yake. **32** Nnongo atikumkuza mu'ywembe mwene, ni alowa kumtukuza upesi. **33** Bana achunu, nabile pamope ni mwenga kitumbo kichunu. Mwanipala, ni kati natikuabakia Ayahudi.'Paniyenda, muweza kwaas kuisa.'nambeambe niabakiya mwenga, pia. **34** Natikuwapea amri yambeambe, kwamba mupendane; kati nenga nabile natikuapenda mwenga, nyonyonyo mwenga pia iapalikwa kupendana mwenga kwa mwenga. **35** Kwa ajili ya lee bandu kabayowa kuwa mwenga mwa anapunzi bango, mana itei mwabile ni upendo kwa kila yumo ni ywenge." **36** Simoni Petro kammakiya, "Ngwana, uyenda kwaako?" Yesu kaanyangwa, "Pandu natiboka nambeambe uweza kwaas kunikengama, lakini mwalowa kunikengama baadae." **37** Petro atikumbakiya, "Ngwana, kwa mwanja namani nikukengame kwaas hata nambeambe? Nenga nalowa kugaboywa maisha gango kwaajili yako." **38** Yesu kanyangwa, "Je walowa kugaboywa maisha yako

kwaajili yango? Amini amini niakubakiya, jogoo abeka kwaa kabla kunikanikya kwaa nenga mara tatu."

14 Kana uuруhusu mwoyo wako kuwa mu'mahangaiko. Umwaminiya Nhongo niaminiye ni nenga. 2 Mu'nyumba ya Tate bango kwabile na makazi ganansima ya tama; kati yaibile kwaa nyoo, nabile natikwaminiya, kwa mwanja nayenda kuandalia pandu kwa ajili yako. 3 Kat nalowa yenda ni kuaandalia mahali, nalowa isa kae kuwa karibisha kwango, ili palyo nanibile ni mwenga mube mpamo ni nenga. 4 Mutangite ndela ya pandu nilowa boka." 5 Tomaso ammakiye Yesu, "Ngwana, tutangite kwaa mahali pa tuyenda; Je! Twaweza kuitanga ndela? 6 Yesu kammakiya, "Nenga na ndela, kweli, ni ukoto; ntopo ywawea kuisa kwa Tate bila pitya kwango. 7 Kat mwamunitangite nenga, mwalowa kuntanga ni Tate bango pia; nambeambe ni kuyendelya mwani tanga na mumbwenile ywembe." 8 Filipo atikum'bakiya Yesu, "Ngwana, na eyo yaliwa kupangika yutotosha." 9 Yesu kammakiya, "Niisile kwaa pamope ni mwenga kwa muda mrefu, ni bado unitangite kwaa nenga, Filipo? Yeyote ywanibweni nenga mwani Tate; mwanja namani wabaya, 'Tubonekeye Tate'? 10 Muaminiye kwaa kuwa nenga nibile nkati ya yango? Maneno yanilongela kwinu nigabaya kwaa mu'makusudi gango mwene; badala yake, ni Tate ywatama nkati yango ywapangite kazi yake. 11 Niaminiye nenga, kuwa nibile nkati ya Tate, ni Tate abile nkati yango, kadhalika niamini nenga kwa sababu ya kazi yango. 12 Amini, amini, niabakiya, ywembe ywaniaminiye, nenga yaniipangite, alowa kuipanga kazi yee kae; na napanga kazi ngolo kwasababu nalowa kuyenda kwa Tate. 13 Chochote cha mukiloba mu'lina lyango, nalowa kulipanga ili Tate aweze tukuzwa nkati ya mwana. 14 Kat mwamuloba kilebe chochote mu'lina lyango, aleel nillowa kulipanga. 15 Kat mwamunipendile, mwalowa kuikamwa amri yango. 16 Na nalowa kumloba Tate, Ni ywembe alowa kuapeya Msaidizi ywenge ili kuwa aweze kuwa pamope ni mwenga milele, (aiōn g165) 17 Roho wa kweli. Ulimwengu uweza kwaa kumpokya ywembe kwa sababu mumwensi kwaa, au atama pamope ni mwenga abile nkati yinu. 18 Naaleka kwaa peke yinu; Nalowa isa kwinu. 19 Kwa muda nchunu, ulimwengu unibonikeya kwaa kae, lakini mwenga mwaniibweni. Kwa sababu natama, ni mwenga mwalowa tama kae. 20 Nkati ya lisoba lee mwaataang kuwa nenga nibile nkati ya Tate, na kuwa mwenga mwabile nkati yinu, na kuwa nenga nibile nkati yinu. 21 Yeyote ywaikamwile amri yango ni kuipanga, nga

yumo ywanipenda nee; ni ywanipenda nenga alowa pendwa ni Tate bango, na nalowa kumpenda na nalowa kuibonekeya nenga mwene kwake." 22 Yuda (Iskariote kwa) kammakiya Yesu, "Ngwana, Je! chalopangika kinamani ili kuibonekeya wa mwene kwitu na ni kwa ulimwengu kwaa? 23 Yesu kanyangwa ni kumbakiya, "Kati yeyote ywanipendae, alowa kulikamwa neno lyangi, Tate bango alowa kumpenda, ni tuisa kwake ni kupanga makao yitu pamope ni ywembe. 24 Yeyote ywanipendi kwaa nenga, akamwi kwaa aneno yango. Neno lyabile mwaliyowa lyango kwaa ila lya Tate ywanitumile. 25 Niabatye makowe aga kwinu, wakati bado natama nkati yinu. 26 Hata nyoo, Mfariji, Roho Mpeletau, ywabile Tate alowa kumtuma kwa lina lyango, alowa kuapundisha makowe yoti na alowa kuapanga mumkombokiyi yoti yaniabaya kwinu. 27 Amani niapeya amani yango mwenga. Niapeya kwaa lee kati ulimwengu uboywite. Kana muipange moyo yinu kuwa ni mahangaiko, ni woga. 28 Muiyowine yee niabakiya, 'Nalowa kuyenda zango, na nalowa isa kwinu.' Kati mwamunipendile nenga, mwabile ni puraha kwa sababu nayenda kwa Tate, kwa kuwa Tate nga nkolo kuliko nenga. 29 Nambeambe niamakiyanje kabla ipangike ili kwamba, wakati yaipangike, muweze kuaminiya. 30 Nilongela kwaa ni nenga maneno yanyansima, kwa kuwa nkolo wa dunia yee ywaisa. Ywembe abile kwa ni likakala nnani yango, 31 lakini ili kwamba ulimwengu upate kuyowa kuwa nampena Tate, nenga napanga ywaniagizile Tate, kati ywanipeile amri. Muinue, ni tuboke mahali pano.

15 Nenga na mzabibu wa wolo kweli, na tate bango nga mkulima wa mzabibu. 2 Kila tawi nkati yango lyabile lipambika kwa matunda, ni kulisafisha kila tawi lyabile ulibeleva tunda uliondoa ili kuwa liweza kubeleka muno. 3 Mwenga tayari mwabile safi kwa sababu ya ujumbe wabile niamakiye tayari. Mtame nkati yango, na nenga nkati yinu. 4 Kat tawi lya liweza kwaa kupambika kichake ilamana ubile mu'mzabibu, kadhalika ni mwenga, mana mutami kwa nkati yango. 5 Nenga na mzabibu; mwenga mwa matawi. Ywadumiye nkati yango ni nenga nkati yake, mundu ywooo alowa pambika matunda ganyansima, kwa mana bila nenga muweza kwaa panga likowe lolote. 6 Mana itei mundu atama kwaa nkati yango, alowa tombokelwa kati tawi ni kukauka; bandu ugakusanya matawi ni kugaboywa mu'mwoto, ni teketea. 7 Mana itei mwadumu nkati yango, na kati maneno yango yatidumu nkati yinu, mulobe lolote mwamulipala, ni nenga mwalowa pangilwa. 8

Mu'lee tate bango atitukuzwa, kwamba mwapambika sinagogi; hakika saa inda isa yabile kila ywaababulaga matunda yanyansima ni kuwa ni anapunzi bango. 9 alowa waza kuwa apanga kazi inoite kwa ajili ya Kati tate bango ywanipendile nenga pia niappendike Nnongo. 3 Balowa kuapangia makowe aga kwa mwenga; mudumu mu'lipendo lyango. 10 Mana itei sababu bantangite kwaa Tate wala banitangite kwaa mwaikamwa amri yango, mwalowa dumu mu'lipendo nenga. 4 Niabakiye makowe aga ili muda mana lyango kati niikamwile amri ya tate bango na kudumu uikite wa pangika aga, mwawenza kugakombokya mu'lipendo lyake. 11 Niabayite makowe aga kwinu ni namani niabakiye muwese wabe. Niabakie kwaa ili kuwa puraha yango ibe nkati yinu ili puraha yinu makowe aga boka mwanzo kwa mana nabile pamope ipangiye kuwa timilifu. 12 Ayee nga amri yango, ni mwenga. 5 Ingawa, nambeambe niyenda kwa kuwa mpandane bene kwa bene kati yaniwapendile yolo ywanitumile; lakini ntopo nkati yinu ywanilaluye, mwenga. 13 Ntopo mundu ywabile ni upendo nkolo "Uyenda kwaako?" 6 Kwa mana nilongela maneno kuliko woo, kuwa agaboywe maisha gake kwa ajili aga kwinu, uzuni ubile miyoni mwinu. 7 Hata nyoo, ya mbwiga bake. 14 Mwenga mwa mbwiga bango naabakiya ukweli; inoyite kwinu mana niboi; kwa mwalowa panga goti yaniamakiye nenga. 15 Niakema kuwa mana niyei kwaa, mfariji aisa kwaa kwinu; lakini kwaa amanda ajui chelo chaapangite Ngwana wake. mana niyei nalowa kuntuma kwinu. 8 Mana aisile, Niakemile mwenga mambwiga, kwa sababu niamakie aywoo mfariji alowa kuuthibitishia ulimwengu kuhusu makowe yoti yabile niyawine kuoma kwa Tate. sambi, kuhusu haki na husiana na hukumu. 9 Husiana 16 Munichawa kwaa nenga, ila nenga niachawile na sambi, kwa kuwa baniaminja kwaa nenga, 10 mwenga ni kuabeka muyende pambika matunda, husiana na haki, kwa kuwa niyenda kwa Tate, na ni litunda linu lipate tama. Ibile nyoo ili chochote munibona kwaa kae; 11 na husiana na hukumu cha mukiloba kwa Tate kwa lina lyango, alowa kwa kuwa nkolo wa ulimwengu woo ahukumilwe. 12 kuwapeya. 17 Makowe aga niaagize mwenga, kuwa Nabile na yanyansima kuabakiya, lakini mwalowa mpandane kila mundu ni ywenge. 18 Kati ulimwengu kugaelewa kwaa nambeambe, 13 Lakini, ywembe, utabachukia, mtange kuwa unichukiite nenga kabla Roho wa kweli, mana aisile, alowa kuayongolya kubachukia mwenga. 19 Kati mwabile ba ulimwengu, mu'ukweli wot; kwa kuwa alongela kwaa kwaajili ulimwengu ulowa kubapenda kati wa kwao. Lakini yake mwene; lakini yoyote ywagayowine, atagabaya kwa kuwa mwenga mwa ulimwengu kwaa ni kwa makowe ago; ni kugadhihirisha kwinu makowe gaisa. kuwa niachawile kuoma mu'ulimwengu ni kwa ajili 14 Ywembe alowa kunitukuza nenga, kwa kuwa yee ulimwengu ubachukyanga. 20 Mulikombokyange alowa kugatola makowe gangu ni kugatangaza neno lyaniamakiye, "Mmanda nga nkolo kwa kuliko kwinu. 15 llebe yoti yaabile nayo Tate ni yango; ngwana wake, 'Mana itei balinitesa nenga, walowa kwa eyo, nibayite kuwa Roho alowa tola makowe kubatesa ni mwenga; kati batikulikamwa neno lyango, gango ni kugadhihirisha kwinu. 16 Bado muda bangelikamwa ni lya kwinu. 21 Mubapangiye makowe mwipi, mwalowa kunibona kwaa kae, ni baada ya aga yoti kwaajili ya lina lyango kwa kuwa muntangite muda mwipi kae, mwalowa kunibona. 17 Baadhi ya kwaa yolo ywanitumile. 22 Mana niisile kwaa ni anapunzi bake kabakokeyana, "Namani atubakiya, kuamakiya, bapangite kwaa sambi; lakini nambeambe "muda mwipi, mwalowa kunibona kae,'na boka po, babile ni udhuru kwa ambi yabe. 23 Ywanichukyange muda mwipi mwalowa kunibonekeya, 'ni kwa kuwa nenga umchukiya ni Tate. 24 Mana itei nipangite kwaa niyenda kwa Tate? 18 Kwa eyo kababaya, "Ni kilebe kazi nkati ya bembe ambayo ntopo yumo ywaipanga, gani akibaya, 'Bado muda mwipi?' Tutangite kwaa babile kwaa ni sambi, lakini nambeambe bapangite abaya buli." 19 Yesu abweni kuwa bapala kunnaluya, yoti yanaibebe babweni na batinchukyanga nenga ni ni ywembe kaabakiya, "Mwailaluya bene kuhusu Tate bango. 25 Alee lipangite ili neno litimye ambalo lee, lyanilibayite, 'Bado muda mwipi, munibonekeya liandikilwe mu'saliya yabe: 'Banichukyanga nenga bila kwaa kae; na baada ya muda mwipi mwalowa sababu.' 26 Muda mfariji attisa, ywabilenitumile kunibona? 20 Amini, amini, naabakiya, mwalowa lela kwinu kuoma kwa Tate, ayee nga, Roho wa kweli, ni kulomboleza, lakini ulimwengu walowa puraikia, ywabile abokile kwa Tate, alowa kunishuhudia. 27 mwapangilwa kuwa ni huzuni lakini huzuni yinu Mwenga mwanishuhudia kwa sababu nibile pamope yalowa galambuka kuwa puraha. 21 Mwanamke ni nenga tangu mwanzo.

apangilwa kuwa ni huzuni paabile ni uchungu kwa
kuwa muda wo beleka uikite; lakini mana abelekile
mwana, akombokya kwaa matamwe kwa sababu
ya puraha yake kuwa mwana abelekwile mudunia.

16 Niabakie makowe aga ili muweze kwaa kukwazwa. 2 Walowa kuwaboywa panja ya

22 Mwenga kae mwabile ni huzuni nambeambe, nga ywaanitumile. 9 Nialobya bembe. Niulobya lakini nalowa kuabona kae; ni miyo yinu yalowa kwaa ulimwengu ila balo unipeile kwa kuwa bembe puraika na ntopo ywaweza kuiboya puraha yinu. 23 ni bako. 10 llebe yoti yaibile yango ni yako, ni Lisoba lyoo mwaniyaluya kwaa maswali, Amini. amini, ilebe ya ubile nayo wenga ni yango, nenga nalowa naabakiya, Mukiloba lolote kwa Tate, awapea kwa tukuzwa kwa ilebe yoo. 11 Nenga nibile kwaa kae lina lyango. 24 Mpaka nambeambe mulobote kwaa mu'ulimwengu, nenga nambeambe naisa kwako. Tate lolote kwa lina lyango, mulobe, ni mwenga mwapokya mtakatifu, ubatunze kwa lina lyako lelo lyaunipeile ili puraha yinu ibe kamili. 25 Nilongela ni mwenga ile bembe bawe ni umoja, kat i nenga na wenga kwa lugha iyowanika kwaa, lakini saa yaisa ambapo tubile ni umoja. 12 Panibile ni bembe, natikubalinda nilongela kwaa kwa lugha ieleweka kwaa lakini badala kwa lina lya unipeile; Natikualinda, ni ntopo hat yake nitaamakiya wazi wazi husu Tate. 26 Lisoba yumo wabe apoteile ila ywa mwana wa upoteu, loo mwalowa loba kwa lina lyango, na niabakiya ili kuwa maandiko gatimye. 13 Nambeambe naisa kwaa kuwa nalowa loba kwa Tate kwa ajili yinu; 27 kwako; lakini nabaya aga mu'ulimwengu ili puraha Kwa kuwa Tate mwene abapendike mwenga kwa yango itimiye mu'ulimwengu nkati yabe wabene. 14 kuwa munipendike nenga ni kwa kuwa muaaminiya Niwapeile neno lyako; ulimwengu utikuwachukiya kuwa niboka kwa Tate. 28 Nibokite kwa Tate ni kwa sababu bembe ni ba'ulimwengu kwaa, kat i kuisa ku'ulimwengu; kae; naboka mu'ulimwengu na nenga nibile kwaa wa ulimwengu. 15 Nialobya kwaa kuyenda kwa Tate." 29 Anapunzi bake kabammakiya, uaboywe mu'ulimwengu ila ubalinde ni yolo mwou. "Linga, nambeambe ulongela wazi wazi na utumii 16 Bembe ni ba dunia kwaa kat i nenga nibile kwaa kwa mafumbo. 30 Nambeambe tutangite kuwa wa ulimwengu. 17 Uwabeke wakfu kwako mwene utangite makowe yote, na umpala kwaa mundu mu'kweli, neno lyako nga kweli. 18 Unitumile nenga yejote akulaluye maswali. Kwa kuwa lee twaliaminiya mu'ulimwengu, ni nenga niatumite mu'ulimwengu. kuwa laboka kwa Nnongo. 31 Yesu kaayangwa, 19 Kwa ajili ya bembe nenga mwene naitoa kwako "Nambeambe mwaniaminiya?" 32 Linga, saa yaisa, ili ni bembe wajitoe kwawenga kwa yelo kweli. 20 ngya hakika iikite, ambapo mwalowa tawanyaika kila yumo ni kwabe mwalowa kunileka mwene. Lakini nibile kwaa kichango kwa sababu Tate abile ni nenga. 33 Naabakiya makowea aga ili mube ni amani nkati yango. Mu'dunia mwabile ni matatizo, lakini muipeye mwoyo, niushindile ulimwengu.

17 Yesu agabayite makowea aga; boka po atiuluya minyo gake kuelekea kumaunde no bayo, "Tate saa iikite; umtukuze mwana wako ili ni mwana ni ywembe akutukuze wenga 2 kat i yaumpeile mamlaka nnani ya yoti yabile ni yega ili abapeye ukoto wangeyomoka balo bote umpeile. (aiōnios g166) 3 Awoo nga ukoto wange yomoka: kuwa bakuyowe wenga, Nnongo wa kweli ni wa pekee, ni ywembe ywaunitumile, Yesu Kristo. (aiōnios g166) 4 Natukutukiza pano pa'dunia, ni kuiyomwa kazi yaunipeile niipange. 5 Nambeambe, Tate, untukuze nenga pamope ni wenga wa mwene kwa utukufu wolo wanibile nao pamope ni wenga kabla ya ulimwengu umbilwa. 6 Natilifunua lina lyako kwa bandu baunipeile pano pa'dunia. Babile bandu bako; lakini unipeile nenga, nabo balikamwile neno lyako. 7 Nambeambe batangite kuwa kila kilebe chaunipeile nenga chabokite kwako, 8 kwa maneno yaunipeile nenga-niapeile bembe maneno ago. Banipokile na kweli patangite kuwa nenga niboka kwako, na baaminiya kuwa wenga

Ni aba kae kwaa nialobya, ila ni balo baloa aminiya petya neno lya bembe. 21 ili nibembe bawe ni umoja, kat i wenga Tate, ubile nkati yango. Nialobya ili ni bembe kae bawewe kuwa nkati yitu ili ulimwengu ueweze aminiya kuwa wenga nga ywaunitumile. 22 Utukufu wolo wa unipeile nenga-niapeile bembe, ili bawewe kuwa ni umoja, kat i twenga ya tubile ni umoja. 23 Nenga nkati ya bembe, wenga nkati yango. ili bawewe kukamilishwa mu'umoja; ili ulimwengu utange kuwa hakika wenga nga ywaunitumile, ni kuapenda kat i wenga waunipendile, nenga. 24 Tate, cheloi cha unipeile nenga-Natamaniya ni bembe kae bawewe kuwa pamope ni nenga mahali panibile ili bawewe kuubona utukufu wango, wolo waunipeile: kwa kuwa wenga unipendile nenga kabla ya umbilwa kwa misingi ya ulimwengu. 25 Tate waubile ni haki, ulimwengu ukutangite kwaa wenga, lakini nenga nikutangite wenga, na batangite kuwa unitumile. 26 Nilipangite lina lyako liyowanike kwabe, na nalowa kulipanga liyowanike ili lelo lipendo lyaunipendile nenga liweze kuwa nkati ya bembe, ni nenga niweze kuwa nkati yabe.

18 Yesu paayomwile kubaya maneno aga, abokite ni anapunzi bake kuyenda likonde lya Kidron, ambako kwabile ni bustani, ambako ywembe ni anapunzi bake bajingya nkati yake. 2 Nambeambe

yolo Yuda, ywapala kunsaliti, ni ywembe atangite mu'siri. **21** Kwa namani mwatikunilaluya? Mualaluye eneo lee, mana Yesu abile akiyenda eneo lee mara balo baniyowine nnani ya chalo chanikibakiye. Aba kadhaa paabile ni anapunzi bake. **3** Ni ywembe Yuda, bandu batangite makowe yaniabakiye. **22** Yesu baada kuwa apatike likundi lya askari ni maofisa kaayomwile kubaya nyoo, yumo ywa akolo ayemile ni boka kwa akolo ba makuhani, kababuya babile ni taa, unkombwa Yesu kwa luboko lwake ni kubaya, "Je, kurunzi ni silaha. **4** Ni ywembe Yesu, abile atangite eyo nga ikupasa kunyaingwa kuhani nkolo?" **23** Ni kila kilebe chabile kipangika mnani yake, aitokeza yesu kanyaingwa, "mana nilongela likowe lolote linoite nnonge yabe ni kuanyaingwa, "Nyai mwampala? **5** kwaa upangike shahidi kwa ajili ya ubou, na mana Ni bembe kabanyaingwa, "Yesu ywanazarethi" Yesu niyangwite ya inoite mwanja namani kunikombwa? **24** kaabakiya, "Nenga nga ywembe" Ni Yuda kansaliti, Nga Anasi kampeleka Yesu kwa Kayafa kuhani nkolo abile ayemi pamope ni balo askari. **6** Kwa eyo paabile atabilwe. **25** Nambeambe Simoni Petro abile paabakiye, "Nenga nga ywembe" kabarudi kunchogo ayemi akiipasha lyoto. Balo bandu kabammakiya."Je ni kutomboka pae. **7** Kaalaluya kae, "Nyai ywa wenga kae yumo kwaa wa anapunzi bake?" Akani mwampala? Ni bembe kabanyaingwa kae "Yesu kabaya "Nenga kwa." **26** Yumo wa amanda ba ywanazareth." **8** Yesu kaayabngwa, "Niabakiye kuwa kuhani nkolo, ywabile nongowe yolo nnalume ambe Nenga nga ywembe; kwa eyo kati mwamunipala Petro ankatile likutu lyake, kabaya, "Je wenga kwaa nenga, mubaleke aba benge bayende. **9** Aga gabile ywanim'bonile ni ywembe kolo ku'bustani." **27** Petro nyoo ili lelo neno litimye, palo paabayite;"Nkati yabe akan kae, ni mara jogolo kabeka. **28** Boka po baunipeile, nampoteza kwaa hata yumo." **10** Nga kabantola Yesu boka kwa Kayafa mpaka kwa Praitorio. Simoni Petro, ywabile ni lipanga, kauputa ni kunkata Iibile bwamba ni mapema. Bembe bene bajingga kwaa likutu la kummalyo mmanda wa Kuhani nkolo. Na lina Praitorio ili kana baise najisika ni kuilya pasaka. **29** Lyake mmanda yolo libile Malko. **11** Yesu kambakiya Kwa eyo Pilato kaayendea ni kubaya."Ni lishitaka Petro, "Beka lipanga lyako mu'ala yake. Mwanja lyako lyamuhusu mundu ywoo?" **30** Kabanyaingwa namani nikinyewe kwa kikombe chelo chaanipeile ni kummakiya, "Kati ayoo mundu abile kwaa mpanga Tate?" **12** Bai lelo likundi lya askari ni ajemedari, ni mabou, tumletike kwaa kwako." **31** Pilato kaabakiya, atumishi ba Ayahudi, bankamwile Yesu ni kuntaba. "Muntole ni mwenga wene, mukamuhukumu lingana **13** Ni bembe kabamwongoza kwanza mpaka kwa na saliya yinu." Ni bembe Ayahudi kabammakiya, Anasi, mana ywembe abile mkwe wa Kayafa, ywabile "Saliya ituruhusu kwaa twenga kum'bulaga mundu Kuhani nkolo kwa mwaka woo. **14** Nambeambe ywoywoti." **32** Babayite aga ili neno lya Yesu litimii, Kayafa nga ywaapeile ushauri Ayahudi ya kuwa neno lyabile alibayite nnani ya aina ya kiwo chake. impalika mundu yumo awee kwa ajili ya bandu. **33** Bai Pilato kayingya kae Praitorio kankema Yesu; **15** Simoni Petro ankengamite Yesu, na nyonyonyo kummakiya, "Je wenga wa mpwalume wa Ayahudi?" mwanapanzi ywenge. Ni mwanapanzi yolo ywabile **34** Yesu kanyaingwa, Je wenga unilaluya swali lee kwa atangitwe ni kuhani nkolo, ni ywembe kajingya sababu upala yowa au kwasababu benge wakutumile pamope ni Yesu mu'liblehewa lya kuhani nkolo; **16** kuninaluya nenga?" **35** Ni ywembe Pilato kanyaingwa, Lakini Petro abile ayemi panja ya nnango. Bai yolo "Nenga na Myahudi kwaa, au namani? Taifa lyako mwanapanzi ywabile antangite kuhani nkolo, abokite na kuhani nkolo nga bakuletike kwango; wenga panja kuyenda longela ni nwawa mmanda ywabile upangite namani? **36** Yesu kanyaingwa, "Upwalume akilinda nnango ili petro aijingii mu'hyumba. **17** Bai wango ni wa ulimwengu wolo kwaa, kati upwalume yolo kijakazi ywabile akilinda nnango, kummakiya wango ubile ni pandu mu'ulimwengu amanda wango Petro, "Je wenga yumo kwaa wa afuasi ba yolo bangenipigania ili niboilwe kwaa mu'Ayahudi. Kwa mundu?" Ni ywembe kabaya, "Nenga kwaa." **18** Na kweli upwalume wango uboka kwa pano" Bai **37** balo atumishi ni akolo babile bayemi mahali palo; Pilato kummakiya, "Je wenga wa mpwalume?" Yesu bakokite mwoto kwa mana, pabile ni mbepo, ni nyoo kanyaingwa, "wenga nga wabaya kuwa nenga na babile bakilotwa ili kupata lyoto. Ni ywembe mpwalume, kwa sababu yee nenga nibelevile ni kwa Petro abile nabo, akilota mwoto abile ayemile. **19** sababu yee nenga niisile mu'ulimwengu ili nipangike Kuhani nkolo annaluya Yesu nnani ya anapunzi bake kuwa shahidi wa yelo kweli. Yeyote ywaabiele wa yelo ni mapundisho gake. **20** Yesu kanyaingwa, "Niubakiye kweli uliyowanikia lilobe lyango. **38** Pilato kummakiya, waziwazi ulimwengu; nenga natiipundisha mara kwa "Kweli ni namani?" Ni ywembe paayomwile baya aga mara mu'masinagogi ni mu'lilhekalu mahali ambapo kayenda kwa Ayahudi ni kuabakiya, "Nilibonya kwaa Ayahudi bakusanyike. Nenga nilongela kwaan lolote likosa lyolyote kwa mundu yolo. **39** Mwenga mwabile

ni utamaduni wanipanga nimpungulie mtabilwa yumo muda wa Pasaka. Je mupala nimpungulie mpwalume Ayahudi” 40 Boka po bakomwa lilobe kababaya, ayoo kwa, umpedugli Baraba.” Ni ywembe Baraba abile mwii.

19 Bai Pilato atikumtola ni kumkombwa. 2 Balo askari kabasokota miimwa ni kulichenga litaji. Baibeka nnani ya ntwe wa Yesu ni kun’walisha livazi lya rangi ya dhambarau. 3 Kabaisa ni kubaya, “Wenga mpwalume wa Ayahudi! ni boka po kunkombwa kwa maboko yabe. 4 Pilato kaboka panja ni kuabakiya bandu, “Linga nialetya mundu yoo kwinu ili mutange kuwa nenga niiboniya kwaah hatia yoyote nkati yake.” 5 Kwa eyo Yesu kaboka panja; abile atiwalla litaji lya miimwa ni ngobo ya zambarau. Pilato kammakiya, Mulinge mundu uyu pano! 6 Kwa eyo muda kuhanii nkolo ni akolo pabamweni Yesu, kabakombwa lilobe no bayo, “Mmulage, mmulage.” Pilato kaamakiya “Muntole mwenga mwabene mukammulage, kwa kuwa nenga niibweni kwaah hatia nkati yake. 7 Ayahudi kabanyangwa Pilato, “Twenga twabile ni saliya, ni kwa saliya eyo impalika kuwa kwa sababu ywembe aipangite kuwa mwana wa Nnongo.” 8 Pilato paayowine maneno aga ayogopile muno, 9 kayingya Praitorio kae ni kummakiya Yesu, “Wenga uboka kwako? Hata ny, Yesu anyangwa kwaa. 10 Boka po Pilato kammakiya, “Je wenga ulongela kwaa ni nenga? Je, wenga utangite kwaa kuwa nenga nabile ni mamlaka ga kukuyongoli ni mamlaka ga kukusulubisha?” 11 Yesu kanyangwa, “Mana ubile kwaa ni likakala dhidi yango kati upeyelwa kwaa boka kunani. Kwa eyo, mundu ywanibokite kwako abile ni sambi ngolo.” 12 Bokana na lijibu lee, Pilato apala kunneka huru, Ikini Ayahudi akombwile lilobe kabaya, “Kati unneka huru baai wenga wa rafiki kwaa ba Kaisari: Kila ywapangaye kuwa upwalume ubaya kunchogo ya Kaisari.” 13 Pilato paayowine maneno aga, kamnetya Yesu panja boka atama mu’itego sa hukumu mahali palo payowanike kati sakafu, lakini kwa Kiebrania Gabatha. 14 Lisoba lya maandalizi lya mashaka yaiikite, pabile muda wa saa ya sita. Pilato aabakiya Ayahudi, “Mulinge mpwalume winu ayoo pano!” 15 Kabakombwa ndoti, “Mboywe, mboywe, mmulage!” Pilato kaabakiya, “Je, nimmulage mpwalume winu?” Ni i ywembe kuhanii nkolo kayangwa, “Twenga twabile kwaa ni mpwalume ila Kaisari.” 16 Nga Pilato abapeile Yesu ili bam’bulage. 17 Ni bembe kabantoloa Yesu, ni ywembe kaboka, abile autweti msalaba wake mwene mpaka ku’lieneo lyakemelwa Fuvu lya ntwe, kwa kiebrania ukemwa Golgotha.

18 Nga kabamsulubisha Yesu, pamope ni yweme analomea bele, yumo upande wa kummalyo ni ywenge upange wenge, ni Yesu nkati yabe. 19 Boka po Pilato atiandika alama ni kuibeka nnani ya msalaba. Palyo paandikilwe: YESU YWANAZARETH, MPWALUME AYAHUDI. 20 Baingi ba Ayahudi baisomite alama yee mana mahali palyo paasubilishwe Yesu pabile papipi ni mji. Alama yee iandikilwe kwa Kiebrania, kwa Kirumi ni kwa Kiyunani. 21 Boka poo akolo ba makuhani ba’Ayahudi kabammakiya Pilato, “Kana uandike, Mpwalume wa Ayahudi; ila ywembe abayite nenga na mfalme wa Ayahudi.” 22 Ni ywembe Pilato kanyangwa, “Yaniiandikiye niiandikyange.” 23 Baada ya askari kum’bulaga Yesu, kabantola ngobo gake ni kuagawa mu’mafungu nccheche, kila askari lifingu limo, nyonyonyo ni nganju, Nambeambe yelo nganju yabile kwaa itishorwa ila yabile ipurnilwe yote boka kunani. 24 Boka po kabakokeyana bene kwa bene, “Kana tuipapue ila tuipigiye kura ili kubona yabi ya nyai.” Lee lapangite ili lelo liandiko litimye, lelo lyabaya kabagawana ngobo yango, ni nganju yangu waipigya kura. 25 Askari bapangite makowe aga. Mao bake Yesu, dada wa mao bake, Mariamu nnyumbo bake Kleopa ni Mariamu Magdalena-anwawa aba babile bayemile papipi ni msalaba wa Yesu. 26 Yesu paamweni mao bake pamope ni yolo mwanapanzi bake ywampendile bayemite papipi, Kamakiya mao bake, “Nwawa, linga, lola mwana wako ayoo pano!” 27 Boka po kammakiya yolo mwanapanzi, “Linga, aywoo pano mao bako.” Boka saa yee yolo mwanapanzi kamtoloa kuyenda munyumba yake. 28 Baada ya lelo, Yesu abile atangite kuwa yote yayomwike ili kugatimiza maandiko, kabaya, “Nabona kiu.” 29 Iombo yaibile imejaa Siki chabile kibekilwe palyo, kwa eyo bakabeka sifongo yajaije siki nnani ya uitfo wa hisopo, kabambekeya mu’nkanwa wake. 30 Ni ywembe Yesu aionjile yoo, kabaya, “Iyomwike.” Boka po kaiinamisha ntwe wake, ni kumpeya roho yake. 31 Kwa kuwa ibile ni muda wa maandalio, na kwa kuwa yega ipalikwa kwaa kubaki nnani ya msalaba muda wa sabato(kwa mana Sabato yabile siku ya muhimu), Ayahudi bamloba Pilato kuwa magolo gake balo babile batisulubishwa itekwanike, ni kuwa yega yabe itombolewe pae. 32 Nga askari bapaisile ni kugatekwana magolo ga bandu ba kwanza na wa ibele ywabile atisulubiwa pamope ni Yesu. 33 Pamuikile Yesu, batimkuta tayari ywabile tayari atiwa, kwa eyo kabatekwana kwaa magolo gake. 34 Hata ny, yumo wa askari atikunchoma Yesu mi’ubavu wake kwa mkuki, ni mara kababoka mase ni damu. 35 Ni ywembe ywalibonekeya lee

aboite ushuhuda, ni ushuhuda bake ni wa kweli. namani walela?" 13 Ni ywembe kammakiya, "Kwa Ywembe ywatangite kuwa chaakibaya ni cha kweli ili sababu batikuntola Ngwana wango, nenga nitangite mwenga muamini kae. 36 Makowe aga gapangite ili kwaambebam'bekite kwaako. 14 Paayomwile kubaya litimye lelo lineno lyalibayite lipate timya, "Ntopo hata ago, atikelebuka ni ambweni Yesu abile atiyema. wake yumo wautekwanike." 37 Kae liandiko lyenge Lakini atangite kwaal kati ayoo abile Yesu. 15 nl gabaya, "Balowa kulinga ywembe ywamchomile." Yesu kam'bakiya, "Mao, kwa mwanja namani ulela? 38 Baada ya makowe aga Yusufu wa Arimathaya, Umpala nyai?" Ni ywembe huku akidhani kuwa ni kwa kuwa abile mwanapunzi wa Yesu, lakini kwa mtunza bustani kamakiya, "Ngwana, kati wenga siri kwa kuaogopa Ayahudi, atikunloba Pilato kuwa utikuntola, nimakiyange umbekite kwaako, ni nenga autole yega wa Yesu. Ni ywembe Pilato kampeya nalowa kuntola." 16 Yesu kammakiya, "Mariamu." Ni Ruhusa. Kwa eyo Yusufu kaisa kuuboya yega wa ywembe atikelebuka ni kummaikiya kwa Kiaramu, Yesu. 39 Ni ywembe Nikodemo ywabile hapo awali "Raboni," ayee nga kubaya, "Mwalimu." 17 Yesu atikunkengama Yesu kilo ni ywembe kaisa. Ywembe kammakiya, "Kana unikamwe, mana bado niboka aaletike mchanganyiko wa manemane ni udi, yapata kwaayenda kwa tate; ila uyende kwa alongo uzito wa ratili mia jimo. 40 Kwa eyo kabautola yega bango ni kuabakiya kuwa nalowa boka kuyenda kwa wa Yesu bautabile mu'sanda ya kitani pamope ni galotate yango ambae pia nga Tate winu." 18 Mariamu manukato, kati yaibile desturi ya ayahudi muda wa Magdalena kaisa kuabakiya anapunzi, "Nimwени kusika. 41 Mahali ambapo Yesu atisulubilwa pabile Ngwana," na kuwa ambakiye makowe aga. 19 Paiikite ni bustani; nkati ya yelo bustani pabile ni likaburi kitamwinyo, lisoba lee, lisoba lya kwanza lya wiki, lyaayambe ambalo ntopo mundu ywabile amewai ni nnango wabile utabikwe palo babapunzi babile kusikwa mu likaburi lee. 42 Bai kwa kuwa yabile ni likaburi lyalibile papipi, bai kabam'beka Yesu nkati kabahofia Ayahudi, Yesu aisile ni kuyema nkati yabe yake. 43 Bai kwa kuwa yabile ni kuabakiya, "Amani ibe kwinu," 20 Paayomwile baya nyoo atikuwabonekeya maboko yake ni ubau wake.

20 Bwamba lisoba lya kwanza lya wiki, kubele bado ni libendo, Mariamu Magdalena aisile mu'likaburi; abweni liwe latiendalewa pa'llababuri. 2 Kwa eyo katila mbio kuyenda ka Simoni Petro ni kwa yolo mwanapunzi ywenge ywampendli Yesu, boka po kaabakiya, "Batikuntola Ngwana mu'likaburi, ni twenga tutangite kwaal palyo ban'gonjike. 3 Petro ni yolo mwanapunzi ywenge babokite, kuyenda palikabuli. 4 Bote batitila mpamo; yolo mwanapunzi ywenge atitila kwa kasi muno zaidi ya Petro nakuika mulikaburi wa kwanza. 5 kayema ni kulola mu'likaburi; abweni yelo sanda ya kitani igonjike, lakini ajingya kwaal mulikaburi. 6 Simoni Petro ni ywembe kaisa ni kuyingya nkati ya likaburi. Abweni yelo sanda ya kitani igonjike pae 7 ni yelo leso yabile mu'ntwe wake yabile kwaal pamope ni sanda ila yabile igonjike pembeni kichake. 8 Nga yolo mwanapunzi ywenge ni ywembe paajingii nkati ya likaburi; abweni ni aminiya. 9 Kwa kuwa mpaka muda woo watangite kwaal maandiko kuwa ipalikwe kuwa Yesu ayoke kae mu'kiwo. 10 Boka po anapunzi bayei kae kichabe. 11 Hata nyoo, Mariamu abile ayemi palikaburi atitela, kaayendeleya kulela ayemite ni kulolekeya mu'likaburi. 12 Abweni malaika abele waibe ni sura nyeupe batami yumo pa'ntwe ni yumo mumagolo palyo agonjike Yesu. Ni bembe kaamakiya, "Nwawa, kwa mwanja

ni anapunzi pabamweni Ngwana batipurai. 21 Boka po Yesu kavamakiya kae, "Amani ibe ni mwenga. Kati ya Tate ywanitumile nenga, nyonyonyo nenga naatuma mwenga." 22 Yesu paayomwile kubaya nyoo, atikubavuvia ni kuabakiya, Mumpoki Roho Mtakatifu. 23 Yeyote ywaamsamehe sambi, batisamehelwa; ni balo mwalowa kuwa punguliya balowa pungulilwa." 24 Thomaso, yumo wa balo komi ni ibele, ywakemelwa Didimas, abile kwaal anapunzi benge pa Yesu aisile. 25 Balo anapunzi benge bammakiye baadae, "Tumweni Ngwana." Ni ywembe kaabakiya, "Mananibweni kwaal alama za misumari mu'maboko gake, na kubeka idole yango mu'alama, ni kuweka maboko gango mu'ubau wake naaminiya kwaal." 26 Baada ya masoba ncheche anapunzi bake babile mu'nyumba kae, ni Thomaso abile mpamo nabo. Muda woornango utabilwe Yesu ayemi nkati yabe. No baya, "Amani ibe kwinu." 27 Boka po kammakiya thomaso, beka kidole sako ni ubone maboko gango; wala kana ube wauaminiya kwaal ila uaminiye." 28 Ni ywembe Thomaso kanyangwa ni kummaikiya, "Ngwana wango ni Nnongo wango." 29 Yesu kammakiya, kwa kuwa unibweni, uaminiya. Batibarikiwa balo baaminiya, bila kunibonekeya. 30 Yesu apangite ishara zanyansima nnonge ya anapunzi bake, zabile zaandikwa kwaammu kitabu chino; 31 Ila za ziandikilwe ili muweze aminiya kuwa Yesu nga Kristo, mwana wa Nnongo, na kwamba muwe ni ukoto mu'lina lyake.

21 Baada ya makowe ago Yesu atikuidhihirisha nakupenda."Yesu kammakiya. Ubalishe ngondolo kae kwa anapunzi bake mu'Bahari ya Tiberia; bango. **18** Amini amini nakubakiya, paubile muinja ayee nga aidhihirisha mwene: **2** Simoni Petro abile ulizoea kuwala ngobo mwene na kuyenda kokote pamope ni Thomaso ywakemelwa Didimas, Nathanieli paupala yenda; lakini mana ubile mpindo, walowa kana ya Galilaya, bana ba Zebedayo ni anapunzi nyoosha maboko gako, ni ywenge alowa kukuwalisha wenge abele ba Yesu. **3** Simoni Petro kaabakiya, ngobo ni kukupeleka upalike kwaay kuyenda." **19** Yesu "Nenga niyenda kuvua ombo." Nabo kabammakiya, kabaya nyoo ili kubonekeya ni aina gani ya kiwo "Twenga, lae twayenda ni wenga." Kabayenda ni ambacho Petro alowa kumtukuzza Nnongo. Baada kujingya mu'ngalaba, lakini kilo chee boti bapatike ya kugabaya ago, ammakiye Petro, "Nikengame." kwaa chochote, **4** Bwamba paakite, Yesu ayemite **20** Petro atikelebuka ni amweni yolo mwanapanzi ufukweni, nabo anapunzi batangite kwaa kuwa abile ywapendilwe ni Yesu atikubakengama-Ayoo nga abile Yesu. **5** Boka po Yesu kaabakiya"Ainja, mwabile atikiegemeza mu'kifua sa Yesu wakati wa chakulya ni chochote chakulya?" Ni bembe kanyangwa, cha kitamwinyo ni kunnaluya, "Ngwana, ywa nyai "Hapana." **6** Kaabakiya, "Muuluye wavu upande wa ywapala kukusaliti? **21** Petro amweni ni kunnaluya kummalyo wa ngalaba, ni mwenga mwalowa pata Yesu, Ngwana ayoo mundu apanga namani? **22** kiasi.' Kwa eyo kabaulya wavu ni bembe aweza kwaa Yesu kanyangwa"Mana nipala abaki mpaka paniisile, kulivuta kae kwa kuwa yabile ni ombo wanyansima. Iyakuhusu namani?" Nikengame." **23** Kwa eyo habari **7** Bai yolo mwanapanzi ywabile ampendile Yesu yee ibayilwe nkati ya balo alongo, kuwa mwanapanzi kammakiya Petro, "Ni Ngwana." Ni ywembe Simoni yoo awaa kwaa. Lakini Yesu ammakiya kwaa Petro Petro paayowine kuwa ni Ngwana, kaitaba nganju kuwa mwanapanzi yoo awaa kwaa, "Kati nipala yake(maana abile awala kwaa inoite), Boka po kaitosa ywembe atame mpaka paniisile yakuhusu namani?" mubahari. **8** Balo anapunzi bake baisa mu'ngalaba **24** Ayee nga mwanapanzi ywatoa ushuhuda wa (mana bibile kwaa kutalu ni pwani, yapata mita mia makowe agna nga ywaa aandikile makowe aga, ni jimo boka ufukweni), ni bembe bibile bakiyuta nyavu tutangite kuwa ushuhuda wake ni kweli, **25** Kwabile ni zabile zitopii ombo. **9** Paikite ufukweni, babweni makowe yenge yanansima yaapangite Yesu. Kati kila mwoto wa mkala palo nnani yake pabilie ni samaki limo mana liandikilwe, ulimwengu wote utosha kwaa mpamo ni nkate. **10** Yesu kaamakiya, "Munnete kuibeka vitabu vya viandikilwe makowe gake. baadhi ya ombo mwamuapatike nambeambe." **11** Bai Simoni Petro atipanda ni kuutola wavu waubile utopii ombo akolo, kiasi cha ombo 153; japo bibile banyansima, ila wavu upapwanike kwaa. **12** Yesu kaamakiya, "Muiche mpate kipungwa nkanwa." Ntopo hata yumo wa anapunzi bake ywathubutu kunnaluya, "Wenga wa nyai?" Batangite kuwa abile Ngwana. **13** Yesu kaisa, katola wolo nkate, ni kuapeya, apangite nyonyonyo ni kwa balo ombo. **14** Ayee yaibile mara ya itatu kwa Yesu kuidhihirisha kwa anapunzi bake baada ya boka mu'kiwo. **15** Baada ya kuwa batabilwe mikanwa yabe, Yesu kammakiya Simoni Petro, "Simoni mwana wa Yohana je, wanipenda nenga kuliko aba?" Petro kayangwa, "Eloo, Ngwana; Wenga utangite kuwa nenga nakupenga." Yesu kammakiya, "Balishe wana ngondolo wango." **16** Kamakiya mara ya ibele, "Simoni mwana wa Yona, je wanipenda?" Petro kammakiya, "Eloo, Ngwana; wenga utangite kuwa nakupenda." Yesu kammakiya, "Sunga ngondolo wango." **17** Kamakiya kae mara ye itatu, "Simoni mwana wa Yohana, je wanipenda?" Ni ywembe Petro atihuzunika kwa yaammakiye mara ya itatu, "Je wenga wanipenda? Ni ywembe kammakiya, Wenga utangite yote; utangite kuwa

Matendo ga Mitume

1 Kitabu cha kwaembo nikiandikie, Thefili, kanibaya goti Yesu atumbwi kugapanga na pundisha, 2 mpaka lisoba ambayo ywembe atipokelewa kunani. Ayee yabile payapitike amri pitya kwa Roho mtakatifu kwa mitume bayomwile kuwachawaa. 3 Baada ya teswa kwake, Jwembe abonekine panga aikoti nathibitika kwanansima kaishuhudia. Kwa masoba arobaini abonekine kasabe na alongela likowe lya Nnongo. 4 Napabakwembine nabo pamope nabo, abakiye kana babuke Yerusalem, ila balende kwa ajili ya ahadi ya Tate, bembe, batibaya, "Mwayowine boka kwango 5 panga Yohana alibatiza kabisa kwa mase, lakini ywabatizwa kwa Roho Mtakatifu katika masoba aga machunu." 6 Napabakwembine pamope batikwinaluya, "Ngwana muda go ngawa kelebukeya Israel ufalme?" 7 Jwembe atikwabakia, lyengo lino mwangali tanga majira ambayo Tate atikusudia kwa mamlaka gake mwene." 8 Lakini mwapokya ngupu, wakati walowa icha Roho Mtakatifu kunani yinu na mwenga mwalowa panga masaidi bango mwabote mu'Yerusalem na Uyahudi yoti na Samalia mpaka mwiso wa nchi." 9 Ngwana Yesu payomwile longela goo, pababile kabalolekeya kunani, ywembe apotwilile nnani, na liunde lyatikumwekelya bamweni likae kwa minyo gabe. 10 Wakati kabalolekeya kunani kayenda gapula, Bandu abele bayemi pakatikati yabe baweti mangobo mauu. 11 Batibaya, "Mwenga mwabandu ba Galilaya, mwanja namani tuyema pa kumbolekeya kumaunde?" Ayoo Yesu ywanguwilke kunani, alowa buyangana nyonyo kati mwamumweni kayenda kunani. 12 Ngababuyangana Yerusalem boka pa kitombe sa Mizeituni, ambao ubile papipi ni Yerusalem, mwendo wa lisoba lya Sabato. 13 Pabaikite bayei mughorofa mwabatamage. Na bembe ni Petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipo, Thomaso, Batholomayo, Mathayo, Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na Yuda mwana wa Yakobo. 14 Boti babile mpamo kati mundu yumo, kwa juhudu babile batiyendelya katika maombi pamope na ago babile anwawa, Mariamu mao gake Yesu, na anja bake. 15 Katika masoba ago Petro ayemi katikati ya alongo, kati bandu 120, abaya, 16 Alongo, ibile lazima panga maandiko gatimizwe, ambapo zamani Roho Mtakatifu abaya kwa nkanwa wa Daudi husiana na Yuda, ambaye abaelekeza balo bankamwile Yesu. 17 Mana ywembe abile yumo witu na apeyilwe lifungu lyake na faida ya ayee huduma." 18 (Nambeambe yoo apemite lieneo kichelo chapeyilwe kwa ubaya wake

atitumbuka alongwiye ntwee, yega yatipapwanika matumbu panja gatipekanika. 19 Bote babatamaye Yerusalem bayowine kuhusu likowe lee, na lieneo lyoo balikemite kwa lugha yabe "Akeldama" ango ni "ngunda wa myai.") 20 "Mu kitabu sa Zaburi iandikilwe," Lenda lenda lieneo lyake ube hame na kana iruhusiwe hata yumo tama palo,'na 'Ruhusa mundu ywenge aitole nafasi ya utawala.' 21 Ayoo nga muhimu, kwa eyo, yumo wa alalome ambao batiambatana natwenga wakati Ngwana Yesu aboi na kujingya kati yitu, 22 tumbwile mu'ubatizo wa Yohana mpaka lisoba lelo lyapotwilwe kunani, lazima abe shahidi ba ufuno pamope ni twenga. 23 "Babekite nnongi yabe analome abele, Yusufu ywakemelwa Barnaba, ambae ywakemelwa Yusto na Mathia. 24 Bembe balobite kababaya, "Wenga, Ngwana, uitangite miyo ya bandu bote, nga nyoo beka mbolika ywaako kati ya abele aba abachawile 25 kuitola nafasi katika huduma na utume, ambayo Yuda apangite ubou na yendya mahali pake." 26 Bapigite kura kwa ajili yabe, na kura yatimwangukia Mathia ywabile atibalangilwa pamope na balo mitume komi na jimo.

2 Paikite lisoba lya Pentekoste, bote babile pamope sehemu imo. 2 Ghafila lyapitike limbonga boka kunani kati mbepo kale, ngautweliya nyumba yote mwababile batami. 3 Hapo kabapitya lulimi, kati lulimi lwa mwoto zatigawanyika, ibile nnani yabe kila yumo wabe. 4 Bembe bote batwelilwe na Roho Mtakatifu na batumbwile baya kwa lugha yenge, kati yelo Roho atibajalia longela. 5 Babile Ayahudi babatamage Yerusalem bandu ba Nnongo, boka kila litaifa pae ya kumaunde. 6 Nundumo paziwowanike, likundi lya bandu liisile pamope na babile ni wasiwas kwa sababu kila mundu bayowine bakilongela kwa lugha yake mwene. 7 Batisangala muno, bembe kababaya, "Kweli aba bote balongela Baagalilaya kwaa? 8 Kwa mwanja namani twayowine, kila yumo katika lugha tubelekilwe nayo? 9 Waparthia na Bamedi na Baelamu, na bembe batama Mesopotamia, Uyahudi, na Kapadokia, na katika Ponto na Asia, 10 katika Frigia, Pamfilia, katika Misri, na sehemu ya Libya hata Kirene, na ageni boka Rumi, 11 Ayahudi na baongofu, Bakrete na Baarabu, twayowa bakilongela katika lugha yitu kuhusu kazi ya uweza wa Nnongo." 12 Bote babile batishangala na tatanishwa; balongela bembe, "Ayee ibile na maana ganí?" 13 Lakini benge batidhikai kababaya, "Aba banywile mvinyo wa ayambe." 14 Lakini Petro ayemi pamope na balo komi na jimo, ngabendya kaabakiya, "Bandu ba Yudea na bote mwatama pano Yerusalem, lee liyowanike

kwinu, muliyowe kwa makini maneno gango. 15 Bandu iwa kummalyo, mpaka panibapanga maadui bako aga batangite kwaa kati yamugawaza, kwa sababu kigoda kwa ajili ya magolo gako. 16 Lakini lee libile yote ya Israeli na itange kwa hakika panga Nnongo latilongelwa pitya kwa nabii Yoeli. 17 Yalowa katika abapangite ywembe kuwa Ngwana na Kristo, yolo masoba ga mwisho, Nnongo abaya, napengana Roho Yesu ambaye mwatimsulubisha." 18 Nyonyonyo Na Petro kaabakiya, "Muipange toba na Mbatizwe, nnani ya batumishi bango ba kale katika masoba kila yumo winu, katika lina lya Yesu Kristo kwa ajili ago, naapekaniya Roho wango, bembe balowa tabiri. 19 Nalowa kuwabonekeya maajabu nnani ya'anga na zawadi ya Roho Mtakatifu. 20 Mana kwinu ni ahadi ishara pae ya dunia, myai, mwoto na mapundisho ga na kwa bana binu na kwa balo bote babile kutalu, lioi. 21 Liemu lalowa badilishwa na kuwa libendo na bandu banyansima kwa kadri Ngwana Nnongo witu mwei kuwa myai, kabla kuisa kwa lisoba likolo na paakema." 22 Bandu ba Israeli, mugayowe maneno hapo kabaongezeka katika lisoba lee kati nafsi aga: Yesu wa Nazareti, mundu ywathibitishwa na elfu tatu. 23 Kwa sababu na maajabu ganyansima na ishara zapangika pitya ya mpango wauksidiwa tangu mwanzo, na maarif ga mitume. 24 Ywabile na ilebe yabembe pamope na kuwa Nnongo atikundondobeya, aboyele uchungu wa kiwo hitaji lya kila yumo. 25 Nga nyo Daudi abaya kuhusu ywembe, "Nimweni Ngwana daima nnongi ya minyo bango, ywembe abile luboko lwangi lwa mmaliyo nga nyoo bai lisoba kabayendelea babile na lengo limo katika nabo. 26 Kwa eyo mwoyo wango ubile na hekalu, na batiumega mkate mu'nyumba, na batishiriki puraha na lulimi lwango watipuraishwa. Yega yango chakulya kwa puraha na unyenyeketu wa mwoyo; 47 kae walowa tama katika ujasiri. 27 Uileka kwaa nafsi muda wa maombi, saa tisa. 28 Wenga utijidahirisha tangu belekwa, abile alibebwa kila masoba na abile kwango ndela ya ukoto, walowa nipanga njiae puraha nnongi ya minyo gako." 29 Mwalongo, naweza longela kwinu kwa ujasiri kuhusu tate bitu Daudi, ywembe awile na sikwa, na kaburi lyake libile pamope ni twenga hata nambeambe. 30 Nga nyo abile nabii na atangite kuwa Nnongo atilapa kwa kilapo sake, panga alowa beka yumo katika ubeleki wake katika iteo sa enzi. 31 Alibweni lee mapema, na abayite kuhusu ufufuo wa Kristo, 'wala abile alekwa kwaa kuzimu (Hadès g86) 32 Ayoo Yesu-Nnongo atimfufua, ambaye twenga twabote ni mashahida. 33 Kwa eyo, abile atiinulilwa katika luboko lwa kummalyo ba Nnongo, na abile atimpokya ahadi ya Roho Mtakatifu boka kwa Tate, Ywembe atimimina ahadi yee, ambaye mwenga mwabona na kuyowa. 34 Mana Daudi angolwike kwaa yendya kumaunde, lakini abaya, 'NGWANA abaya kwa Ngwana wango. 35 "Tama luboko lwango iwa kummalyo, mpaka panibapanga maadui bako aga batangite kwaa kati yamugawaza, kwa sababu kigoda kwa ajili ya magolo gako. 36 Kwa eyo nymba ayee nga bwamba wa saa tatu. 37 Pabayowine nyoo, basonywi katika miyo yabe, kabammakiya Petro na balowa piya unabii, anchembe binu balola maono, mitume yenge, "Mwalongo, tupange namani?" 38 na apindo binu walowa lota ndoto. 39 Mana kwinu ni ahadi ishara pae ya dunia, myai, mwoto na mapundisho ga na kwa bana binu na kwa balo bote babile kutalu, lioi. 40 Kwa maneno ganyansima ashuhudia ya ajabu ya Ngwana. 41 Nga kabapokii maneno gake na kaabatiza, kila yumo ywabile alikema lina lya Ngwana alowa kiovu." 42 Kabayendelya katika mapundisho ya Nnongo kwinu kwa matendo ga uweza na maajabu, mitume na ushirikiano, katika kuumega mkate na na ishara ambazo Nnongo pitya ywembe katikati yinu, katika maombi. 43 Hofu yaisa nnani ya kila nafsi, mana mwenga mwabene mutangite. 44 Bote baaminiya babile pamope na kuwa na ilebe yabembe pamope, 45 na bapemeya ilebe na milki yabe na kugawanya kwa bote lingana na hitaji lya kila yumo. 46 Nga nyoo lisoba baada ya lisoba kabayendelea babile na lengo limo katika nabo. 47 Batimsifu Nnongo na babile na kibali na bandu bote. Ngwana atibaongeza lisoba kwa lisoba ambaa babile batilopolwa.

3 Pita na Yohana babile banaelekyu katika hekalu muda wa maombi, saa tisa. 2 Mundu fulani, kiwete tangu belekwa, abile alibebwa kila masoba na abile agonjike katika nnango wa hekalu akemwa mzuri, ili aweze kuloba sadaka boka kwa bandu babile bakielezwa mu'lihekalu. 3 Abweni Petro na Yohana batikaribia kujingya mu'lihekalu, alobite sadaka. 4 Petro atimkazia minyo, pamope na Yohana, abayite, "Tulole twenga." 5 Kiwete ngamlollekeya, atazamiya kupokya kilebe fulani boka kwa bembe. 6 Lakini Petro kabaya, "fedha na dhahabu nenga nibile kwa, lakini chelo nibile nacho naitoa kwako. Katika lina lya Yesu Kristo wa Nazareti, utyane." 7 Petro nga nkamwa kwaluboko lwake lwa mmalyo, na kunkakatuya nnani: mara jimo magolo gake na vifundo vya mifupa gake vyapatike ngupu. 8 Karuka kunani, mundu iwete ayemi na tumbwa tyanga; kajingya mu'lihekalu pamope na Petro na Yohana, atyanga na kuruka, na kumsifi Nnongo. 9 Bandu bote bamweni katyanga na kumsifi

Nnongo. **10** Kabayowa panga abile ni yolo mundu **4** Muda Petro na Yohana babile kabalongela ambaye abile atama kaloba sadaka mu'nnango bandu, makuhanu na mlinzi wa lihekalu na mzuri wa hekalu; batishangala muno na kustaajabu masadukayo batibayendea. **2** Babile bateuzika muno kwa sababu ya chelo chaboka kwake. **11** Namna kwa sababu Petro na Yohana babile kabapundisha abile abakamwile Petro na Yohana, bandu bote kwa bandu kuhusu Yesu na tangaza nnani ya fufuka pamope kabatila mu'ukumbi ukemwa wa Sulemani, kwake boka mu'kiwo. **3** Baatable na kuwabeka batishangala muno. **12** Petro paailbweni lee, ywembe muligereza mpaka bwamba watifuata, mana tayari kabayangwa bandu, "Mwenga bandu ba Israeli, kwa ibile kitamwinyo. **4** Lakini bandu banyansima bayowine mwanja namani mwatishangala? Kwa mwanja namni ujumbe batiaminiya; na idadi ya analome bibile mugaelekeza minyo yinu kwitu, kati panga tumpangite baaminiya batikadiliwa kuwa elfu tano. **5** Paiikite yolo atyange kwa nguvu yitu bene au uchaji witu?" **13** bwamba lisoba lyanyaibele, panga akolo babe, apindo Mungu wa Ibrahim, na wa Isaka, na wa Yakobo, na baandishi, pamope batikusanya Yerusalem. **6** Nnongo wa Tate yitu, atimtukuzza mmanda wake Anasi kuhani nkolo abile, na Kayafa, na Yohana, na Yesu. Ayoo nga ambaye mwenga mwampeya na Iskanda, na bote bibile na alongo ba kuhani nkolo. kumkamwa nnongi ya minyo wa Pilato, japo ywembe **7** Paababile kabambeka Petro na Yohana katikati abile atiamua kumleka huru. **14** Mumkanikiya Mtakatifu yabe, kabannaluya, "Kwa uwemo gani, au kwa lina lya na ywabile na haki, na badala yake mkataka muuaji nyai mupangite lee?" **8** Petro, abile atwelile Roho alekwe huru. **15** Mwenga mwatimbula Mpwalume Mtakatifu, kaabakiya, "Mwenga akolo wa bandu, na wa ukoto, ambaye Nnongo atimfufua boka kwa bandu apindo, **9** Kat i twenga lisoba lya lino mwatulobya ba kiwo-Twenga ni mashahidi ba lee. **16** Nambeambe, kuhusu tendo linoite lalipangwa na mundu yolo kwa imani katika lina lyake, mundu yoo ambaye nng'onjwa-kwa namna gani mundu apangilwe nkoto? mwamweni na kuyowa, apangite kuwa na nguvu. **10** Ebu liyowanike lelo kwinu na kwa bandu bote katika Imani ambayo yapitya kwa Yesu impeya ywembe Israeli, panga kwa lina lya Yesu Kristo wa Nnazareti, afya yee kamilifu, nnongi yinu mwenga mwabote. **17** ywabile mwatimsulubisha, ywabile Nnongo atimfufua Nambeambe, mwalongo, nitangite panga mupangite boka mu kiwo, ni kwa ndela yake panga mundu yolo katika ujingga, nga nyoo bapangite viongozi winu. **18** ayemi pano nnongi yinu abile na afya. **11** Yesu Kristo Lakini makowe ambayo Nnongo atiabakiya mapema nga liwe ambalo mwenga ajenzi mwatilizara, lakini kwa mikanwa ya manabii yote, panga yolo Kristo ambalo lipangilwe kuwa liwe kolo lya mbembeni. **12** atateseka, nambeambe atiyatimiza. **19** Kwa eyo, Ntopo wokovu katika mwingine awaye yote. Kwa mutubu na mkerebuke, ili panga sambi yinu iweze mana ntopo lina lyenge pae ya kumaunde bapeyiilwe kuondolewa kabisa, kusudi ii se nyakati za kuburudika bandu, ambalo kwa lelo twaweza lopolelw." **13** bokana na uwepo wa Ngwana; **20** na panga aweze Pababweni ujasiri wa Petro na Yohana, na batigundua kumtuma Kristo ambaye achawilwe kwa ajili yinu, panga bibile ni bandu bakawaida bibile kwaa na Yesu. **21** Ywembe ywabile ambae lazima kumaunde elimu, batishangala, kabafahamu panga Petro na impooke mpaka muda wa kukerebuliwa kwa ilebe Yohana bibile pamope na Yesu. **14** Kwa sababu yote, ambayo Nnongo atilongela zamani za kale bamweni yolo mundu ywaponywa ayemi pamope kwa mikanwa ya manabii batakati. (**aion g165**) **22** nabembe, bibile kwaa na kilebe cha baya dhdii Hakika Musa abaya, "Ngwana Nnongo alowa inua ya lee. **15** Lakini pababile bayomwile kubaamuru nabii kati nenga boka katika alongo binu, Mwalowa mitume babutuke nnongi ya likutano lwa baraza, yowa kila kilebe ambacho alowaabakiya mwenga. kabalongela bene kwa bene. **16** Babaya, tuwapange **23** Yalowa tokya panga kila mundu ywabile ayowine namani bandu aba? Ni kweli panga muujiza wa ajabu kwa nabii yolo alowa bulagwa kabisa aboke kati ya baupangite pitya bembe wayowanika na kila yumo bandu.' **24** Nga nyoo, manabii bote boka Samweli na ywatama Yerusalem; twaweza kwaa kulikana lee. balo baliofuta baada yake, balongela na kutangaza **17** Lakini, ila panga likowe lee lienee kwaa nkati masoba aga. **25** Mwenga mwa bana ba manabii na ya bandu, ebu tuwakanye kana balongele kae kwa ba liagano ambalo Nnongo alipangite pamope na mundu yeoyote kwa lina lee. **18** Baakemite Petro na apindo, kati yaabayite kwa Ibrahim, 'Katika, mbeyu Yohana nkati na kubaamuru kamwe kana balongele yako familia yote ya dunia yalowa barikiwa, **26** Baada wala pundisha kwa lina lya Yesu. **19** Lakini Petro na ya Nnongo kuntondobiya mtumishi bake, atintuma Yohana bayaangwa na kuabakiya, "Manu ni sahihi kwinu kwanza, ili awabariki mwenga kwa kerebuka kuminyo pa Nnongo kuwasheshimu mwenga kuliko boka katika ubou winu."

tawweza kwa kuleka kugalongela makowe ambayo tugabweni na kugayowa." 21 Baada ya kubakanikiya muno Petro na Yohana, batibaleka bayende. Baweweza kwa kupata sababu yoyote ya kubaadhibu, kwa sababu bandu bote babile kabamsifu Nnongo kwa cheloh chabile kipangilwe. 22 Mundu ywabile apoki muujiza wa uponyaji apatike kuwa na umri zaidi ya myaka arobaini. 23 Baada ya kubaleka huru, Petro na Yohana babile kwa bandu babe na kuwabakiya yote ambayo makuhani akolo na apindo baamakiyange. 24 Pabayowine, bakombwile lilobe lyabe pamope kwa Nnongo no baya." Ngwana, wenga waumbile maunde na dunia na bahari na kila kilebe kibile nkati yake, 25 Wenga ambaye, kwa Roho Mtakatifu, kwa nkano wa tate bitu Daudi, mtumishi bako, abaya, "Kwa mwanja namani bandu ba mataifa bapangite ghasia, na bandu bawaza makowe gafaika kwa? 26 Bapwalume ba dunia bajipanga pamope, na atawala batikusanyika pamope dhidi ya Ngwana na dhidi ya masihi bako." 27 Hakika, bote Herode na Pontio Pilato na bandu ba mataifa na bandu ba Israeli, batikusanyika kwa pamope katika mji woo dhidi ya mtumishi wako mtakatifu Yesu, ambaye watimpaka mafuta. 28 Batikusanyika pamope kupanga gote ambayo luboko lwako na mapenzi gako gatiyaamuru tangu awali kabla gapangika kwa. 29 Nambeambe, Ngwana, ugalinge matisho yabe, na ukawajiale atumishi wako kulongela neno lyako kwa ujasiri wote. Ili 30 panga pauunyosha luboko lwako kuponya, ishara na maajabu iweze baka pitya lina lya mtumishi wako mtakatifu Yesu." 31 Pabayomwile kuloba, eneo ambalo batikusanyika kwa pamope lyatitakaswa, na bote batijazwa na Roho mtakatifu, na balongela neno lya Nnongo kwa ujasili. 32 Idadi ngolo ya bandu baaminiya babile na mwoyo umo na roho jimo: na ntopo hata yumo wabembe ywabaya panga chocohotchaakimiliki kibile chae mwene; badala yake babile na ilebe yote shirika. 33 Kwa nguvu kolo mitume babile bakiutangaza ushuhuda wabe kuhusu ufufuo wa Ngwana Yesu, na neema ngolo yaibile nnani yabe yote. 34 Pabile kwaa na mundu yoyote nkati yabembe ywapungukiwa na mahitaji, kwa sababu bandu bote babile na hati ya viwanja au nyumba, baipemeye na kuleta mbanje ya ilebe yaibile yatipemewa. 35 na kuibeka pae ya magolo ga mitume, Na mgawanyo upangilwe kwa kila kila moomini, lengana na kila yumo ywabile na lihitaji. 36 Yusufu, mlawi, mundu boka Kipro, apeiyilwe lina lya Barnamasu na mitume (ayoo atilipemeya na kaiyleta mbanje, kaibeka pae ya magolo ga mitume.

5 Nga nyoo, mundu yumo ywakemewla Anania, na Safira nyumbo wake, bapemei sehemu ya mali, 2 Na kuificha sehemu ya mbanje yakupemeya (Nnyumbo bake atangite), na kaletya sehemu yenge na kuibeka mumagolo ga mitume. 3 Lakini Petro kabaya, "Anania, kwa mwanya namani nichela atiutweliya mwoyo wako kubaya ubocco kwa Roho Mtakatifu na kuficha sehemu ya mali ya nngunda? 4 Palyo paibile ipemewa kwa, ibile kwa mali yako? Na baada ya kupemea, ibile kwa pae ya uamuza wako? Ipangike namani uwaze likowe lee mumwoyo wako? Upanga ubocco kwa mwanadamu kwa, ila upangia ubocco Nnongo." 5 Katika kuyowa maneno aga, Anania atombwike pae na kukata roho. Na hofo ngolo iisile kwa bote bayowine lee. 6 Amisembе baisile nnungi na kuntia mu'sanda, na kumpeleka panja na kumsika. 7 Baada ya masaa matatu, nnyumbo wake ajingii mulihekalu, atangite kwa chakipangike. 8 Petro kamakiya, "Nibakie, mana mupemii ngunda kwa thamani yelo." Kabaya, "Eloo, Roho wa Ngwana? Linga, magolo ga balo batinsika nchengo bako ibile pannango, na balowa kukutola na kukupeleka panja." 10 Ghafla atomboki pa magolo ga Petro, kakata roho, na balo amisembе baisile mu'nyumba batinkuta awile. Kabantola ni kumpeleka kwa panga mwapatana kwa pamope kumjaribu Roho wa Ngwana? Linga, magolo ga balo batinsika nchengo bako ibile pannango, na balowa kukutola na kukupeleka panja." 11 Hofu panja, ni kunsika papipi ni nchengo wake. 11 Hofu ngolo iisile nnani ya likanisa zima, na nnani ya bote bayowine makowea ga. 12 Ishara za nyansima na maajabu gapangilwe nkati ya bandu pitya maboko ga mitume, Babile pamope katika ukumbi wa Sulemani. 13 Lakini, ntopo mundu ywenge tofauti ywabile na ujasiri wa kuambatana nabo; hata nyoo, bapeilwe heshima ya kunani ya bandu. 14 Na pia, baamini banyansima batiyongekeea kwa Ngwana, idadi ngolo ya analome ni anwawa, 15 kiasi panga hata baapotwi atamwe mu'mitaa, na kuagonjekeea mu'indanda na mu'makochi, ili panga Petro mana itei apeta, kivuli chake kiweze kuashukia nnani yabe. 16 Muda woo, idadi ngolo ya bandu baisile bako mumiji yaizunguka Yerusalem, kabaleta atamwe na bote babile na nichela achapu, na bote bapatike ukoto. 17 Lakini kuhani nkolo atinuka, na bote babile pamope niywembe (bandu ba dhehebu la Masadukayo): na batwililwe wivu. 18 Kabanyoosha maboko gabe kuwakamwa mitume na kuwabeka mu'ligereza lya jumla. 19 Na muda wa kilo malaika wa Ngwana kafungua nnango wa ligereza na kuakengama panja no baya, 20 "Muyende, muyemi mulihekalu na kuwabakia bandu maneno yote ya ukoto wolo." 21 Kabayowine

lee, bagingii mulihekalu muda wa pambazuka na baakema mitume mu'nyumba na kubakombwa na kuapundisha. Lakini, kuhani nkolo aisile na bote kubaamuru kana balongele kwa lina lya Yesu, na babilo ni ywembe, na kulikema libaraza lyote kwa mpamo, na apindo bote ba bandu ba Israeli, na kuatuma mu'ligereza ili kualeta mitume. 22 Lakini batumishi batiyenda, waakuta kwaa muligereza, lee. 23 "Tulibweni ligereza wastahili teseka na hesjimiwa kwaa kwa ajili ya Lina batumishi batiyenda, waakuta kwaa muligereza, lee. 24 Kwa eyo, kila lisoba, mulihekalu na boka bakerebuka na kutoa taarifa. 25 "Tulibweni ligereza nyumba hadi nyumba bayenda kupundisha na hubiri litabilwe salama, na alinzi bayemi pannyango, lakini Yesu kuwa ni Masihi.

patuliyongoli, tуммweni kwaa mundu mu'ligereza."

26 Nambeambe wakati jemedari wa lihekalu na makuhani akolo pabayowine maneno aga, shaka ngolo ibagingii kwa ajili yabembe bawaza likowe lee lipangika namani. 27 Boka poo aisile na kuamakiya, "Bandu babilo mu'ligereza bayemi mu'lihekalu na bapundisha bandu." 28 Jemedari kayenda pamope na batumishi, na kualeta, lakini bila panga vurugu, kwa sababu batibayogopa bandu bawenza kuwakombwa kwa maliwe. 29 Bayomwile kubaleta, bayemi nnongi ya libaraza. Kuhani nkolo kaanaluya 30 kabaya, "Twatibaamru kana mpundishe kwa lina lee, na bado muitweli Yerusalem kwa lipundisho linu, na tamaniya kuleta myai ya mundu ayoo nnani yitu." 31 Lakini Petro na mitume bayangwa, "Lazima tumheshimu Nnongo kuliko bandu. 32 Nnongo wa Tate bitu atimfufua Yesu, ywa mwatimbula, kwa kuntundika nnani ya nkongo. 33 Nnongo atintukuza mu'luboko lwake lwa mmaliyo, na kumpanga kuwa nkolo na nkochopoli, kutoa toba kwa Israeli, na msamaha wa sambi. 34 Twenga ni mashahidi wa makowe aga, na Roho Mtakatifu, ambaye Nnongo atimtoa kwa balo bamweshimia," 35 Bajumbe ba baraza bayowine nyoo, babilo na hasira bapala kuwabulaga mitume. 36 Lakini farisayo ywakemelwa Gamalieli, mwalimu wa saliya, ywaheshimiwa na bandu bote, ayemi na kuamuru mitume babekwa panja kwa muda mwipi. 37 Boka poo kaamakiya, "Analome ba Israeli, mube makini muno na chelo chamukipendekeza kubapangia bandu aba. 38 Kwa sababu, zamani yaipeta, Theuda aliuuka na kujidai kuwa nkolo, na idadi ya bandu, bapata mia nccheche batinkengama. Awile, na bote babilo batimweshimia batawanyika na kupotea. 39 Baada ya mundu yoo, Yuda Mgailaya, aliuuka masoba gakuandikisha sensa, kaavuta bandu banyansima kunchogo kwake. Ni ywembe atipotea na balo babilo bakimweshimia batitawanyika. 40 Nambeambe naabakiya, mujiepushe na bandu aba na mubaleke bene, kwa sababu, mana mpango woo au kazi yee ni ya bandu yalowa tupwa. 41 Lakini mana ni ya Nnongo, mwaweza kwaa kuwazuia; mwaweza kujikuta hata mwampinga Nnongo." Nga nyo, batishawishika na maneno gake. 42 Boka po,

6 Nambeambe katika masoba yee, muda idadi ya anapunzi ibile iyongekeya, lalamiko lya Ayahudi wa Kiyunani liytumbwi dhidi ya Baebrania, kwa sababu bajane babe babilo bsahaulika katika mgao wa kila lisoba lya chakulya. 7 Mitume komi ni ibele balikema likusanyiko lyote lya anapunzi na baya, "Ibile kwaa sahihi kwitu kulileka neno lya Nnongo na kuhudumia mezani. 8 Kwa eyo, mwalongo, muchawe, analome saba, boka nkati yinu, bandu banoite, batwelite Roho na hekima, ambao twaweza kubakabidhi huduma yee. 9 Na twenga, twatendea daima katika kuloba na katika huduma ya neno." 10 Hotuba yabe yatiupendeza mukutano wote. Nga nyo, wakamchawa Stephano, mundu ywatwelile imani na Roho mtakatifu, na Filipo, Prokoro, Nikanori, Timoni, Paemena, na Nikolao, mwangofu boka Antiochia. 11 Baumini batileta bandu aba nnongi ya mitume, baalobya na baadae kuabekya maboko gabe. 12 Nga nyo neno lya Nnongo lyatienea; na idadi ya anapunzi ilizidi yongekeya kolyo Yerusalem; na idadi ngolo ya makuhani baiheshimiya imani. 13 Stephano, ywatwelile neema na ngupu, abile akipanga maajabu na ishara ngolo nkati ya bandu. 14 Lakini apo bainuka baadhi ya bandu afuasi ba Sinagogi lya Mahuru, na lya Bakirene na lya Baeskanderia, na baadhi bokaa Kilikia na Asia. Bandu aba babilo bakilongela na Stephano. 15 Lakini, bawenza kwaa shindana na hekima na Roho ambayo Stephano abile akitumia katika longela. 16 Boka po batishawishi baadhi ya bandu kwa siri no baya, "Tuyowine Stephano kalongela maneno ga kufuru dhidi ya Musa na dhidi ya Nnongo. 17 Batibashuhudia bandu, apindo, na baandishi, na kuyenda kwa Stephano, wantabile na kunnetta nnongi ya libaraza 18 batibaleta mashahidi ba ubocco, babaya, "mundu yoo akan kuleka longela mabaya dhidi ya eneo lee takatifu na saliya. 19 Mana tumyowine kabaya panga ayoo Yesu wa Nazareti alowa kuharibu mahali hapa na kuibadili desturi tuliyokabodhiwa na Musa," 20 Kila yumo ywabile katika libaraza, kaelezea minyo yake kunlolekea Stephano, na bembe baubweni minyo gake ubile kati minyo ga malaika.

7 Kuhanu nkolo kabaya, "makowe aga ni ya kweli?" ya tate bake. **21** Muda alipotupwa, binti Farao atimtola
2 Stephano kabaya, "Mwalongo na atate bango, na kunleta kati mwana wake. **22** Musa atipundisa
muiniyowine nenga: Nnongo wa utukufu atimtokea mapundisho yoti ya Kimisri; abile na ngupu katika
tate yitu Abrahamu muda paabile Mesopotamia, maneno na matendo. **23** Lakini baada ya timiya miaka
kabla atama kwaa Harani,' **3** kammakiya,'Boka katika arobaini, iisole katika mwoyo wake kuatembelea
nchi yako na alongo bako na uyende katika nchi alongo bake, bana ba Israeli. **24** Pamweni Mwisesraeli
yanilowa kukubonekeya.' **4** Boka po kaboka katika apangiwa mabaya, Musa atimtetea na lipiza kisasi
nchi ya Ukaldayo atama Harani, boka poo, baada kwa ywamwonea kwa kunkombwa ywa Mmisri: **25**
ya tate bake kuwaa, Nnongo kamleta mu'nchi yee, atangite kuwa alongo bake batangite panga Nnongo
batama nambeambe. **5** Ampeya kwaa chochote kati awalopwa kwa maboko gake, lakini batangite kwaa. **26**
urithi wake, pabile kwaa na sehemu hata ya kubeka Lisoba lya nyaibe kayenda kwa baadhi ya Baisraeli
magolo. Lakini Abrahamu atiahidiwa hata kabla apata babilo bakombwana; na jaribia kuapatanisha, kabaya,
kwaa mwana kuwa apeyelwa nchi kati miliki yake "Mangwana, mwenga ni alongo; mbona mwakoseana
na ubeleki wake. **6** Nnongo alongela ni ywembe, mwenga kwa mwenga? **27** Lakini ywamkosea jirani
panga abeleki bake batame katika nchi ya ugeni, yake atimsukuma kutalu, no bay'a,'Nyai apanga
na panga wenyeji wa kolyo wapanga kuwa atumwa mtawala na muhukumu witu? **28** Wenga upala
wabe na kuwapanga vibaya kwa muda wa miaka mia kunibulaga, kati yaumulaga yolo Mmisri jana?" **29** Musa
ncheche. **7** Na Nnongo kabaya, nalowa kulihukumu katila baada ya kuyowa nyoo; abile mgeni katika nchi
taifa ambalo labapanga mateka, na baada ya hapo ya Midiani, ambayo abile tate wa bana abele. **30** Baada
balowa boka na kuniabudu katika sehemu yee,' **8** ya miaka arobaini pitya malaika akamtokea katika
Na kampeya Abrahamu liagano lya tohara, nga nyo lijangwa lya kitombe sa Sinai, katika mwali wa mwoto
Abrahamu abile tate ba Yakobo, na Yakobo abile mu'kichaka. **31** Musa aubweni mwoto, atishangala
tate ba apindo bitu komi na ibele. **9** Mababu bitu na kustaajabia chelo cha akibona, na paatijaribu
bamwonea vivu Yusufu bampemea katika nchi ya kuisogelea ili kukilola, lilobe lya Ngwana limuisile no
Misri, na Nnongo abile pamope ni ywembe, **10** na baya, **32**'Nenga na Nnongo wa tate bako, Nnongo
kanlopwa katika mateso gake, na kumpeya fadhili na wa Abrahamu, na wa Isaka, na wa Yakobo.'Musa
hekima nnongi ya Farao mpwalume wa Misri. Farao atilendema na athubutu kwaa kulola. **33** Ngwana
ampangite abe ntawala nnani ya Misri na nnani ya kammakiya,'Ula ilatu yako, sehemu pauyemi ni mahali
Nyumba yake yote. **11** Bai babile na njala kolo na patakatifu. **34** Niabweni mateso ga bandu bango
mateso ganyansima katika nchi ya Misri na Kanani, bibile Misri; Niyowine kuugua kwao, nenga natiluka
na tate bitu bapata kwaa chakulya. **12** Lakini Yakobo ili nialopwe; nambeambe uise, nalowa kukturuma
paayowine kubile nafaka Misri, atibatuma tate bitu wenga Misri. **35** Ayoo Musa ambaye ywatimkanikiya,
kwa mara ya kwanza. **13** Katika safari ya ibele Yusufu wakati balongela,'nyai kakupanga kuwa mtawala na
akajionyesha kwa alongo bake, familia ya Yusufu mwamuzi witu?' abile nga ywembe Nnongo alituma
yayowanike kwa Farao. **14** Yusufu aatumite alongo abe mtawala na mkochopoli. Nnongo atimtuma kwa
bake kwenda kummaikiya Yakobo tate babe aise maboko ga malaika ambaye atiboka nnongi ya Musa
Misri, pamope na alongo bake, jumla ya bandu bote mmwit. **36** Musa atibakengama boka Misri baada
ni sabini na tano. **15** Nga nyo Yakobo aisile Misri; ya kupanga miujiza na ishara katika Misri na katika
boka po awile ywembe pamope na apindo bitu. **16** bahari ya Shamu, na katika lijangwa kwa kipindi
Batitolewa hata Shekemu na kusikwa katika kaburi cha miaka arobaini. **37** Musa nga yolo ywaamakiye
ambalo Abrahamu apemi kwa ipande ya mbanje bandu ba Misri kuwa,'Nnongo abapeya nabii boka
boka kwa bana ba Hamoni kolyo Shekemu. **17** nkati ya alongo binu, nabii kati nenga.' **38** Ayoo
Muda wa yelo ahadi ambayo Nnongo amwahidie ni mundu ywabile katika mukutano mu'ljiangwa na
Abrahamu paibile papipi, bandu batiyongekeya kolyo malaika ywalongela ni ywembe katika kitombe sa
Misri, **18** muda wo aliiuka mpwalume ywenge nnani Sinai. Ayoo nga mundu ambye abile na tate bitu,
ya Misri, mpwalume ywatangite kuhusu Yusufu. ayoo nga mutu ywalipokya neno libile likoto na
19 Ayoo mpwalume ywenge alongela ubocco kwa kutupea twenga. **39** Ayoo nga mundu ambae tate
bandu bitu na kuwapanga mabaya tate bitu, na bitu bakani kumweshimu; batimsukuma mbale, na
kuwatupa bana babe achanga ili atame kwa. **20** katika miyo yabe batikerebukia **40** Misri. Katika
Katika kipindi chelo Musa abelekilwe; abile mzuri kipindi chelo bammakiya Haruni, "tupangie nnongo
nnongi ya Nnongo, atilelewa miei itatu katika nyumba yakutukengama, Ayoo Musa, abile atukengama boka

katika nchi ya Misri, tuyowine kwaas sampatike. 41 "Ngwana Yesu, pokya roho yango," 60 Kapiga magoti Ayoo bampangite ndama kwa masoba ago na kutoa na kukema kwa lilobe likolo, "Ngwana, ubasamehe sadaka kwa eyo sanamu na bapuraika kwa sababu ya sambi yee," Paalongela nyoo, akakata roho.

8 Sauli abile mu'makubaliano ya kiwo chake, lisoba lee nga atumbwile kuwatesa kinyume cha likanisa lyalibile Yerusalem; na baaminio bote batawanyika katika majigambo ga Yudea na Samaria, ila mitume. 2 Bandu bacha'Nnongo balimsika Stephano na kupanga maombolezo makolo nnani yake. 3 Lakini Sauli atilidhuru muno likanisa. Ayenda mu'nyumba kwa nyumba na kubabuza panja anwawa na analome, na kuwabeka muligereza. 4 Baaminio ambaao babile batitawanyika bado balihibili neno. 5 Filipo atiuluka katika mji wa Samaria na kuntangaza Kristo kolyo. 6 Baada ya bandu kugayowa na kubona ishara azipangite Filipo; babekite umakini nnani yake chalo chaakibaya. 7 Boka po bandu banyansima bayowine, nchela achafuli bakibatoka bandu huku wakilela kwa lilobe likolo, na benge batipooza na iwete baponile. 8 Na pabile na puraha ngolo katika mji. 9 Lakini pabile na mundu yumo katika mji wolo lina lyake Simon, ambaye azipangira bwabe, ambaao atiutumya kubashangaza bandu ba litaifa iya Samaria, muda abaya kuwa ywembe ni mundu wa muhimu. 10 Basamalia bote tangu nchunu hata mkolo kamsikiliza; babaya, "mundu yolo ni yelo ngupu ya Nnongo ambaye ni kolo." 11 Bamsikiliza, kwa maana atibashangaza muda mrefu kwa bwabe wake. 12 Lakini muda pabaaminiya kuwa Filipo ahubiri nnani ya ufalme wa Nnongo na nnani ya lina iya Yesu Kristo, batiabatiza, analome kwa alwawa. 13 Na Simoni mwene aaminiya, baada ya kubatizwa, aliendelea kuwa na Filipo; abweni ishara na miujiza yaibile ikipangika, atishangala. 14 Mundu mitume ba Yerusalem bayowine kuwa Samaria yapokya neno lya Nnongo, baatumia Petro na Yohana. 15 Muda babile bauluka kabalobya; panga wamokee Roho Mtakatifu. 16 Mpaka muda woo, Roho Mtakatifu abile amshukia kwaas hata yumo wabe; babile batibatizwa kwa lina iya Ngwana Yesu. 17 Petro na Yohana baabekeya maboko, na bembe bampokya Roho Mtakatifu 18 Muda Simoni abweni Roho Mtakatifu atitolewa pitya kuwekewa maboko na mitume; apala kuwapeya mbanje, 19 Kabaya, "Munipei ayee ngupu, ili kila ywanimbekya maboko apokee Roho Mtakatifu." 20 Lakini Petro ammakiye; mbanje yako pamope na wenga ipotée kutalu, kwa sababu utangite kuwa karama ya Nnongo yapatikana kwa mbanje. 21 Ubile kwaa na sehemu katika likowe lee, kwa sababu mwoyo wako ni mnyoofu kwaa nnongi ya Nnongo. 22 Nga nyo bai tubu maovu

yako na kunloba Nnongo labowa samehewa Masinagogi kolyo Dameski, ili panga mana ampatike fikra ya mwoyo wako. **23** Kwa maana nibona ubile mundu ywabile katika ndela yelo, awe nnalome au katika sumu ya uchungu na kifungo cha sambi.” **24** nnwawa, abatabe na kubaleta Yerusalem. **3** Paabile Simoni kanyangwa na kubaya, Munlobe Ngwana kwa katika safari, ipangite kuwa paakaribie Dameski, ajili yango, kwa mana makowe gote yamuyabaya gafla utimwangazia kotekote bweya boka kumauna,’ yaweza pangika kwango. **25** Muda Petro na Yohana **4** ni ywembe atomboka pae na ayowine lilobe babilo batishuhudia na kuhubiri neno lya Ngwana, lambakiye, “Sauli, Sauli, mbona wanitesa nenga?” **5** batikerebuka Yerusalemu kwa ndela yoo; batihubiri Sauli kayangwa, Wenga wa nyai Ngwana? Ngwana injili katika vijiji vyanyansima vya Basamaria. **26** Bai kabaya, “Nenga ni Yesu waniudhi. **6** Lakini inuka, malaika ba Ngwana kalongela na Filipo no baya, jingga mjini, wenga walowa bakilwa ya upalikwa “Angza na uyende kusini katika ndela ya’iyenda pae kuyapanga. **7** Balo bandu batisafiri pamope na Sauli ya Yerusalemu kuelekea Gaza.” (Ndela yee ibile batami kimya, kabayowa lilobe ila bamweni kwaa katika lijangwa). **27** Kaangaza na yenda. Linga, pabile mundu. **8** Sauli attiinuka katika nnema na paayongoli na mundu wa Ethiopia, towashi abile na mamlaka minyo gake, aweza kwaa bona kilebe, kabankamwa kolo pae ya kandase; malkia ba Ethiopia. Ywatibekwa luboko bannetike Dameski. **9** Kwa masoba atatu nnani ya hazina yake yote, ni ywembe abile ayenda abweni kwaa, alya kwaa wala anywa kwaa. **10** Abile Yerusalemu kuabudu. **28** Abile akerebuka atami mwanapanzi Dameski lina lyake Anania, Ngwana mu’gari yake kasoma chuo cha nabii Isaya. **29** alongela nae katika maono, “Anania.” No baya, Roho kalongela na Filipo, “Sogea papipi na gari lee “Linga, nibile pano, Ngwana. **11** “Ngwana kammakiya, ukengamane nalo. **30** “Nga nyo Filipo kayenda mbio, Inuka uyende zako katika mtaa waukemelwa Nyofu, atimsika kasoma katika chuo cha nabii Isaya, kabaya, na katika nyumba ya Yuda na ukannaluye mundu Je utangite cha ukisomile?” **31** Muethiopia kabaya, boka Tarso ywakemelwa Sauli; mana angali aloba: “Naweba kinamani bila ongozwa na mundu?” Kamsihi **12** Na amweni katika maono mundu lina lyake Filipo apande garini na atami pamope ni ywembe. **32** Anania kajingya na kumbekya maboko nnani yake ila Nambeambe lifungu lya maandiko lyalibile atilisoma panga aweze kubona. **13** Lakini Anania kanyangwa, Muethiopia ni lee; Ationgozwa kati ngondolo kuyenda “Ngwana, niyowine habari za mundu yoo kwa bandu machinjioni chinjwa; na mana ngondolo atinyamaza banyansima, kwa kiasi gani abatendea mabaya kimya, afunga kwaa nkano wake: **33** Kwa huzunikiya batakatifu na kolyo Yerusalemu; **14** Pano abile na kwake hukumu yake itiondolewa: Nyai ywaeleza mamlaka boka kwa kuhanu nkolo kuntaba kila yumo kizazi chake? maisha yake yationdolewa katika nchi.” ywalikema lina lyako. **15** Lakini Ngwana kammakiya, **34** Ayoo towashi kannaluya Filipo, no baya, “Nakuloba, “Uyende, mana ywembe ni chombo kiteule sango, ni nabii yupi ambaye ilongelwa habari yake, ni alitole lina lyango nnongi ya Mataifa na apwalume na kuhusu ywembe, au za mundu ywenge?” **35** Filipo bana ba Israeli. **16** Maana nalowa kuwabonekeya atumbwi kulongela, atumbwile kwa liandiko lee la yabile ganyansima yaapalikwa kuteswa kwa ajili ya Isaya kumhubiria habari ya Yesu. **36** Babile mundela, lina lyango.” **17** Anania kayenda, ajingii mu’nyumba; baika pabile na mase, towashi kabaya, “Linga, pabile Kambekeya maboko kabaya, ndugu Sauli, Ngwana na mase pano namani chakengama nibatizwe kwaa?” Yesu, ywakutokya katika ndela paubile waisa, **37** maneno aga, “Nga nyo Muethiopia kanyangwa anitumile upate kubona kae na utolilwe na Roho “naaminiya panga Yesu Kristo ni Mwana wa Nnongo,” Mtakatifu. **18** Gafla vyatomboka ilebe kati magamba, gabile kwaa mu’maandiko ga kale) nga Muethiopia apatike kubona, ayemi, akabatizwa; kalyaa chakulya kaamuru gari lisimame. **38** Batiyenda nkati ya maji, na kupata ngupu, **19** Atami pamope na banapanzi pamope Filipo na towashi, Filipo kambatiza. **39** Muda bake kolyo Dameski kwa masoba ganyansima. **20** babokite mu’mase, Roho wa Ngwana yatimpelea Muda wowolo kantangaza Yesu katika masinagogi, Filipo kitalu; towashi amweni kwaa, kayenda mu’ndela kabaya panga ywembe ni Ngwana wa Nnongo. **21** Na yake kashangilia. **40** Lakini Filipo katokea Azoto. bote bayowine batishangala no baya, “Abile mundu Apeta katika nkoa wolo kuhubiri injili katika mijji yote yolo kwaa ywaatibaharibu bote balikemile lina lee mpaka paakite Kaisaria.

9 Lakini Sauli, kayendelea longela vitishi hata kwa kiwo cha banapanzi ba Ngwana, atiyenda kwa kuhanu nkolo **2** na kunnaba barua kwa ajili ya

ganansima, Bayahudi bapanga shauri pamope ili wamulage. **24** Lakini mpango wabe utiyowanika na Sauli. Kabavizia pannango mutwekati na kilo bapate kumulaga. **25** Lakini banapunzi bake kabantola kilo na kunshusha pitya ukutani, kabanneta pae mu'kitondo. **26** Na sauli paaikite Yerusalem, atijaribu kuijunga na banapunzi lakini bibile bakimwogopa, basadiki kwa kuwa ywembe ni mwanapunzi. **27** Lakini Barnaba kantola na kumpeleka kwa mitume, na aabakiye jinsi Sauli yaamweni Ngwana mu'ndela na Ngwana yaa alongela nakwe, na jinsi Sauli atihubiri kwa ujasiri kwa lina lya Yesu kolyo Dameski. **28** Atikwembana nabembe kabajingya na boka Yerusalem, abaya kwa ujasiri kwa lina lya Ngwana Yesu. **29** Kabalongela na Ayahudi wa Kiyunani lakini batijaribu mara kwa mara kumulaga. **30** Muda palitangite likowe lee, kabantola mpaka Kaisaria, na batimpeleka ayende Taso. **31** Bai likanisa lyote katika Uyahudi, Galilaya na Samaria, libile na amani, lichengwite, na tyanga katika hofu ya Ngwana na faraja ya Roho Mtakatifu, likanisa latikuwa na yongekeya idadi ya bandu. **32** Boka po itokii Petro paabile kazunguka zunguka pande zote za mkoaa, akabateremka baumini batama katika mji wa Lida. **33** Amweni kolyo mundu yumo lina lyake Ainea, mundu yolo abile pakindanda myaka nane; mana abile atipoza. **34** Petro kammakiya, "Ainea, Yesu Kristo akuponye; amka ni uyitandikiye kindanda sako." mara atiamka. **35** Na bandu bote batami Lida na Sharoni pabamweni mundu yolo, batimkerebukya Ngwana. **36** Pabile na mwanapunzi Yafa akemelwa Tabitha, ambalo mana yake "Dorcas" Ayoo nnwawa atwelilwe kazi inoite na matendo ga rehema aipangite kwa maskini. **37** Yatipangika katika masoba ago abile ntamwe na awile, pabamsafisha, no kumpandisha chumba cha kunani na kumgonjekea. **38** Kwa namna Lida abile papipi na Yafa, banapunzi bayowine panga Petro abile kolyo, batibatuma bandu abele kwake, kabamsihi. "Uise kwitu bila kuchelewa." **39** Petro atiamka na kaboka pamope nabembe. Paaikite, bannetike katika chumba cha kunani. Na ajane bote bayemi papipi niywembe niywembe kabalela, bakinbolekeya koti na ngobo ambazo Dorcas atibashonea muda abile pamope nabo. **40** Petro kabatoa bote panja ya nyumba, kapiga magoti na kuloba, boka po, atiukerebukya yega, "Tabitha, amka." Ayongoli minyo gake na paamweni Petro atami pae. **41** Boka po ampeya luboko lwake na kumwinua, na paabakema baamini na bajane, atibakabidhi kwabe abile nkoto. **42** Likowe lee liyowanike Yafa yote, na bandu banyansima bamwaminiya Ngwana. **43** Ipangite

Petro atama masoba ganyansima Yafa pamope na mundu ywakemelwa Simoni, ywatengeneza ngozi.

10 Pabile na mundu pulani katika mji wa Kaisaria, lina lyake akemelwa Kornelio, abile nkolo wa kikosi sa Baitalia. **2** Abile ancha Nnongo na atimwabudu Nnongo na nyumba yake yoti; atitoa mbanje yanansima kwa Ayahudi na aloba kwa Nnongo masoba gote. **3** Muda wa saa tisa ya mutwekati, abweni maono malaika wa Nnongo kambakiya, "Kornelio! **4** Kornelio kambolekeya malaika na abile na hofu ngolo muno kabaya "Ayee nga namani nkolo?" Malaika kammakiya Maombi ni sadaka yako kwa maskini zimepanda nnani kati kumbukumbu mu'uwepo wa Nnongo." **5** Nambeambe ubatume bandu yendya mji wa Yafa kunneta mundu yumo ywakemelwa Simoni ywabile ukemelwa Petro. **6** Atama na nchenga ngozi ywakemelwa Simoni ambaye nyumba yake ibile kando ya bahari." **7** Baada ya malaika ywabaya ni ywembe kuboka, Kornelio abakema batumishi ba mu'nyumba yaker abele, na askari ywatinwabudu Nnongo kati ya askari bibile batumikya. **8** Kornelio kaabakiya gote yapangike na kabatuma Yafa. **9** Lisoba lya nyaibele saa sita bibile mundela na bibile papipi na mji, Petro kapanda nnani mu'dari loba. **10** Na abile na njala na apala kilebe cha kulya, lakini muda bandu bateleka chakulya, kabonekeya maono, **11** Abweni anga liyongoliwe na chombo chatiuluka na kilebe fulani kati ngobo kolo yatiuluka pae pa'hnema katika kona zote ncheche. **12** Nkati yake pabile na aina yoti ya anyama bibile na magolo ncheche na batambaa nnani ya nnema, na iyuni ba angani. **13** Lilobe lyabaya kwake, "amka, Petro chinja na ulyee." **14** Lakini Petro kabaya "nga nyoo kwa, Ngwana kwa sababu nalowa lyaa kwa kilebe chocchte kinajisi na kichapu. **15** Lakini lilobe lyaisa kwake kae kwa mara yana ibele "Chaakitakasa Nnongo kana ukikeme najisi wala kichafu." **16** Ayee ipangika mara tatu, na chelo chombo chatitolwa kae angani. **17** Palyo petro abile katika hali ya changanyikiwa nnani ya ago maono yatimaanisha namani, Linga bandu batumilwe na Kornelio bayemi nnongi ya **18** nnango, kannaluya ndela ya kuyenda mu'nyumba. Bakema na kannaluya mana Simoni ywakemelwa Petro atama palo. **19** Muda woo Petro abile awasa nnani ya ago maono, Roho kabaya na ywembe, "Linga bandu atatu bakupala. **20** Amka na uuluke pae na uyende nakwe. Uyogope kwa yenda nabembe, kwa mana niatumile." **21** Petro atiuluka pae kwao na baya "Nenga nga yolo mwamumpala. kwa mwanja namani muisile?" **22** Babaya, "Akida yumo lina lyake Kornelio,

muntu wa haki na hupenda kumwabudu Nnongo, na na katika Yerusalem-ayoo ni Yesu ywamulaga na bandu ubaya vema katika litaifa lyote lya Ayahudi, kuntundika mu'nkongo. 40 Ayoo muntu Nnongo abakilwe na malaika ba Nnongo kututuma twenga ili atikumfufua lisoba lya tatu na kumpeya kuyowanika. 41 kuyenda mu'nyumba yake, ili ayowe ujumbe boka Kwa bandu bote kwa, lakini twenga twabene, twalya kwako." 23 Petro kabakaribisha jingya mu'nyumba na naywembe na nywaa niywembe baada ya kufufuka tama pamope nakwe. Bwamba ya lisoba lyanaibe boka mu kiwo. 42 Atituagiza kuhubiri kwa bandu na atiyumuka kayenda pamope nakwe, na alongo kushuhudia kuwa ayoo nga Nnongo ywamchawile achache boka Yafa batikengamana naywembe. 24 kuwa mwamuzi wa babile akoto na babile mu'kiwo. 43 Baikite Kaisalia lisoba lyanaibe. Na Kornelio abile Katika ywembe manabii bote bashuhudie, ili panga kila atibalenda abakema pamope alongo bake na mbwigia ywaaminiye katika ywembe alowa pokya msamaha bake ba karibu. 25 Petro pajingii mu'nyumba, Kornelio wa sambi pitya lina lyake. 44 Palyo Petro kayendelya atikumlaki na kuinama mpaka pae mu'magolo gake longela nyoo, Roho Mtakatifu kaatweliya bote babile kwa kumweshimu. 26 Lakini Petro kamwinua no bayaa bauyowine ujumbe wake. 45 Bandu balo bahusika "Yema; nenga namwene na muntu kae." 27 Palyo na likundi lya baaminiya babile atahirriwa-balo bote Petro atilongela naywembe, atiyenda mu'nyumba baisile na Petro-batishangala, kwa sababu ya karama kaakuta bandu batikusanyika pamope. 28 Kaamakiya, ya Roho Mtakatifu ywatinwagwa kwa mataifa. 46 Kwa "Mwenga mwabene mutangite panga ibile kwa kuwa bayowine aba bamataifa balongela kwa lugha saliya ya kiyahudi shirikiana na tembeleana na yenge na kumwabudu Nnongo. Petro kayangwa, muntu ywabile kwaa wa taifa lee. Lakini Nnongo 47 "Abile muntu yoyote ywaweza kuzuia maji ili kanibonekeya nenga kuwa nipalika kwaa kumwitwa bandu babatizwe kwaa. Bandu aba batimpokya Roho muntu yeoyote najisi au mchafu. 29 Nga nyoo niisile Mtakatifu kati twenga?" 48 Nga kabaamuru babatize bila kubisha, panitumilwe kwa ajili yelo. Kwa eyo kwa lina lya Yesu Kristo. Baadaye banobite atame naanaluya kwa mwanja namani mwatumilwe kwa nabo kwa masoba kadhaa.

ajili yango?" 30 Kornelio kabaya, "Masoba nccheche ganchogo bka leno, muda kati wolo nibile naloba muda wa saa tisa mutwekati mu'nyumba yango: Nibweni nnongi yango mundu ayemi abile na ngobo nyuepe, 31 Kanibakiya "Kornelio maombi gako gatiyowanika na Nnongo, na sadaka zako kwa maskini zibile kati ukumbusho nnongi ya Nnongo. 32 Kwa eyo batume bandu Yafa na bankeme mundu yumo ywakemelva Simoni aise kwako, ambaye ukemwa Petro, ambaye atama kwa ywachenga ngozi yumo ywakemelva Simon ambae nyumba yake ibile pembeni ya libahari. 33 Zingatia mtari wolo, "Ni ywembe paaisa alowa baya nimwenga" ubile kwaaw mu'maandiko ga kale. 34 Petro ayongoli nkano wake no baya, "Kweli, naaminiya kuwa Nnongo aweza kwaaw kuwa na upendeleo. 35 Badala yake, kila taifa mundu yejote ywamwabudia na kupanga matendo ga haki anakubalika kwake. 36 Uutangite ujumbe ulioutoa kwa bandu ba Israeli. abile akitangaza habari njema ya amani pitya Yesu Kristo ywabile ni Ngwana wa bote. 37 mwenga mwabene mutangite tukio lyalipangite, ambalo lipangite Yudea yote na litumbwile Galilaya, baada ya ubatizo ambaa Yohana atitangaza. 38 likowe lyalibile linamuhusus Yesu Kristo jinsi Nnongo atimtia mauta kwa Roho Mtakatifu na kwa nguvu. Apangite mema na kuponya bote bateswile na ibilisi, kwa mana Nnongo abile pamope naywembe. 39 Twenga ni mashaidi ba makowe yote yaapangite katika nchi ya Uyahudi

11 Mitume na alongo balo babile kolyo Yudea bayowine kuwa bataifa batilipokya neno lya Nnongo. **2** Petro paisile kolyo Yerusalem, lelo likundi lya bandu batitairiwa batumbwi kumkosoa, Kababaya, **3** "Utitengamana na bandu batairiwa kwaa na kulya nabo!" **4** Lakini Petro atumbwi kulelezea likowe kwa kina; kabaya, **5** "Nibile naloba katika mji wa Yafa, na kubona maono ya chombo chauluka pae kati ngobo kolo yatiuluka boka kumaunde katika pembe zake zote ncheche. Chatiuluka kwango. **6** Natikilola na kukiwasa nnani yake. Nabweni anyama babile na magolo ncheche batami katika nchi, na anyama ba kumwitu na anyama batambaabo na iyuni ba angani. **7** Boka po niyowine lilobe lyabaya nanenga, "Amka, Petro, chinja na ulye!" **8** Nibayite, "Nyoo kwaa, Ngwana, nkanwa wango ujingga kwaa kilebe chochote kibile kwaa kitakatifu au kichafu" **9** Lakini lilobe lyayangwa kae boka kumaunde, chelo Nnongo chaakitangaza kuwa ni safi, kana ukikeme najisi. **10** Ayee yaboka mara tatu, na kila kilebe chatolwa kumaunde kae. **11** Linga, muda woo bandu atatu babile bayemi nnongi ya nyumba yelo mwatubile; batumwile boka Kaisaria kuisa kwango. **12** Roho anibakiye kuyenda nabembe, na kana nitofautiane nabo, Aba analome sita bayenda pamope na nenga na tuyende mu'hyumba ya mundu yumo. **13** Ywatubakiye nyoo paamweni malaika ayemi mu'nyumba yake

kabaya, "Nitume Yafa kunneta Simoni ambaye lina askari ili kumlinda, abile akitarajia kumpeleka kwa lyake lyenge ni Petro, 14 Alowa bayo ujumbe bandu baada ya Pasaka. 5 Petro abekwa mu'ligereza, kwako katika wolo alowa lopolelw na nyumba yako lakini maombi kapangwa kwa bidii na kusanyiko kwa yote." 15 Panitumbwile longela nabembe, Roho ajili yake kwa Nnongo. 6 Lisoba kabla Herode kuyenda Mtakatifu kaisa nnani yabe kati yaatiisa kwitu mwanzo. kumtoa, Kilo yee Petro abile agonjike katikati ya 16 Nakombokya maneno ga Ngwana, yaayabaite, maaskari abe, abile atabilwe na nyororo yanaibe, "Yohana atibatiza kwa mase; lakini mwalowa batizwa na balinzi nnongi ya nnango babile bakililinda ligereza. katika Roho Mtakatifu. 17 Mana Nnongo atupea 7 Linga, malaika wa Ngwana gafla atimtokya na zawadi kati ya atupei twenga patuaminiya katika bweya uting'ara mu'ligereza. Kankombwa Petro Ngwana Yesu Kristo, nenga na nyai, panga naweza mu ubau na kumwamsha kabaya, "Amka haraka," kumpinga Nnongo? 18 Pabayowine makowe aga, Nga nyororo yabile atabilwe nayo itomboka boka barudisha kwaa, ila batimsifu Nnongo no bayo, mu'maboko gake. 8 Malaika kambakiya, "Uwale "Nnongo atiitoa toba kwa ajili ya mataifa kae" 19 ngobo zako na uwale ilatu yako." Petro kapanga Bai baamini ambao mateso gatumbwile mu'kiwo cha nyoo. Malaika kambakiya, "Uwale ngobo yako ni Stephano batitawanyika boka Yerusalem-kaamini unikengame." 9 Petro kankengama Malaika na katoka aba batiyenda mbale, hadi ku'mpaka ba Foinike, Kipro panja. Aaminiya kwaah chakipangilwe na malaika na Antiochia. Baabakiya ujumbe kuhusu Yesu kichake mana ni cha kweli. Atangite panga abona maono. ka bayahudi na ywenge kwaa yoyote. 20 Lakini baadhi 10 Baada ya pitya mu'lindo lya kwanza na lya ibele, yabe ni bandu boka Kipro na Krene, baisile Antiochia baikite pa'nnango nkolo wa chuma wa jingga mjini, no bayo na ayunani na kumhubiri Ngwana Yesu. Iyatfunguka lyene kwa ajili yabe. Babokite panja na 21 Na luboko lwa Ngwana libile pamope nabembe, kuuluka mu'mitaa, mara Malaika annekiti. 11 Petro na bandu banyansima baaminiya na kumkerubukya paajitangite, kabaya, "Nambeambe naaminiya kuwa Ngwana. 22 Habari yabe ziikite mu'makutu ga likanisa Ngwana amtumile Malaika bake ili kuntoa katika lya Yerusalem: na kabantuma Barnaba ayende maboko ga Herode, na kwa matarajio ga bandu mpaka Antiochia. 23 Paaisile na bona karama ya bote na Uyahudi," 12 Baada ya kugatanga aga, Nnongo atipuraika; abatia mwoyo bote kubaki na kaisa mu'nyumba ya Mariamu mao bake Yohana Ngwana katika miyo yabe. 24 Kwa mana abile ambaye ni Marko, Bakristo banyansima batikwembana mundu mwema na atwelite Roho Mtakatifu na imani nakunloba Nnongo. 13 Paatibisha pa'hnango wa ya bandu banyansima batoyongekeya katika Ngwana. kizui, mtumishi yumo nwawa ywakemelwa Roda 25 Baadae Barnaba atiyenda Tarso kumbonekeya atiisa na kufungua. 14 Paatangite kuwa ni lilobe Sauli. 26 Paampatike, kanneta Antiochia. ipalike kwa lya Petro, kwa puraha kashindwa kufungua nnango; mwaka mzima kabakusanyika pamope na likanisa badala yake atibutuka mu'chumba; kubajulisha kuwa na kubafundisha bandu banyansima. Na banafunzi Petro ayemi nnongi ya Nnongo. 15 Nga nyoo, kababaya bakemelwa bakristo kwa mara ya kwanza kolyo kwake, "Wenga wa mwendawazimu" lakini atikazia Antiochia. 27 Na atika masoba aga manabii batiuuluka kuwa kweli ni ywembe. Babaya "Ayoo ni malaika boka Yerusalem mpaka Antiochia. 28 Yumo wabe ni bake." 16 Lakini Petro kayendelea kombwa odi, Agabo lyalibile lina lyake, ayemi atiashiriwa na Roho kabamfungua nnango, bamweni na kushangala panga njala ngolo yalowa tokeu mu'ulimwengu wote. muno. Petro kaanyamazisha kwa maboko kimya Ayee ipangike wakati wa masoba ga Klaudio. 29 Kwa kimya na kuwabakiya namna Ngwana atimtoa boka eyo, banafunzi, kila yumo abile atifanikiwa, baliama mu'ligereza. kabaya, 17 "Mubajulishé makowe aga kupeleka misaada kwa ndugu babile Uyahudi. 30 Yakobo na alongo bake." Boka po atiboka no yenda Bapangite nyoo; Baituma pesa kwa luboko lwa sehemu yenge. 18 Paiikite mutwekati, pabile na Barnaba na Sauli.

12 Wakati huo mpwalume Herode kanyosha luboko lwake kwa baadhi ya balo baboka mu'likusanyiko ili kubatesa. 2 Kamulaga Yakobo nongo wake Yohana kwa upanga. 3 Baada ya kubona kuwa yawapendeza Ayahudi, kamkamwa na Petro kae. Ayee ibile muda wa mikate ibile kwaa na chachu. 4 Paamkamwile, kambeka muligereza na kubeka vikosi ncheche vya

huzuni ngolo kati ya askari, husiana na chakipangite kwa Petro. 19 baada ya Herode kumpala na amweni kwaa kaanaluya balinzi na atiamuru baabulage. Kayenda na kuboka Uyahudi mpaka Kaisaria na tama kolyo. 20 Herode abile na hasira nnani ya bandu ba Tiro na Sidoni. Bayenda pamope kwake. Babile na urafiki na Blasto msaidizi ba Mpwalume, ili abasaidie. Boka po batiloba amani, kwa mana nchi yabe ipokile chakulya boka mu'nchi ya mpwalume. 21

Lisoba lyalikusudiwa Herode abile kawala ngobo ya wake batisafiri na baikite Antiokia ya Pisidia. Kolyo kipwalume na tama mu'iteo chake cha kipwalume, batiyenda mu'lisinagogi lisoba lya Sabato na tama na kabahutubia. 22 Bandu bakombwa ndoti, "Ayee pae. 15 Baada ya kuisoma saliya ya manabii, viongozi nga lilobe lya nnongo wala lya mundu kwaal!" 23 ba lisinagogi batumite ujumbe kababaya, "Alongo, Mara ghafla Malaika ankombwile, kwa mana ampeya mana mubile na ujumbe wa kutia mwoyo bandu kwa Nnongo utukufu; kaminya ndumbo na awile. 24 pano, muubaye" 16 Kwa eyo Paulo kayema na Lakini neno lya Nnongo likakua na lyatisambaa. 25 Baada ya Barnaba na Sauli kamilisha huduma yabe babokite kolyo na kerebukya Yerusalem, kabantola na Yohana ambaye lina lyake lyabeleki ni Marko.

13 Nambeambe katika likanisa lya Antiokia, pabile na baadhi ya manabii na baalimu. Babilo Barnaba, Simeoni(ywakemwa Nigeri). Lukio ba Kirene, Manaeni (nongowe abile wa myai kwaa Herode kiongozi wa mkoaa), na Sauli. 2 Pababile bakimwabudu Ngwana na kufunga, Roho Mtakatifu kabaya, "Munitengee pemberi Barnaba na Sauli, baipange kazi yaanibakemule kipanga." 3 Baada ya likanisa kufunga, kuloba na kubeka maboko gabe nnani ya bandu aba, batibaleka bayende. 4 Kwa eyo Barnaba na Sauli batimweshimu Roho Mtakatifu na batiluluka kuelekeea Seleukia; boka kolyo balisafiri mu'bahari kuyenda kisiwa cha Kipro. 5 Pababile katika mji ba Salami, batilitangaza neno lya Nnongo mu'masinagogi ga Ayahudi. Babilo pamope ni Yohana Marko kati msaidizi wabe. 6 Pabayenda mu'kisiwa chote mpaka Pafo, bakwembine na mundu fulani mwaabe, Myahudi nabii wa ubocco, ambaye lina lyake lyabile Bar Yesu. 7 Mwaabe yolo atishirikiana na Liwali Sergio Paulus, ywabile mundu ywaabili na malango. Mundu yolo atibaarika Barnaba na Sauli, kwa mana atipala kuliyyowa neno lya Nnongo. 8 Lakini Elimu "yolo mwaabe" (alee nga lina lyake lyatitafsiriwa) atibapinga; ajaribie kumgeuze yolo liwali aboke mu'imani. 9 Lakini Sauli ywakemwa Paulo, abile atijazwa na Roho Mtakatifu, kamtumbulya minyo 10 no bayo "Wenga wa mwana wa ibilisi, utwelilwe na aina zote za udanganyifu na udhaifu. Wenga ni adui wa kila aina ya haki. Ukomu kwa kuzigeuze ndela za Ngwana, zazinyoka, je walowa weza? 11 Nambeambe linga, luboko lwa Ngwana libile nnani yako, na upangika ipofu. Walowa libonekeya kwa liumu kwa muda'mara yimo ukungu na libendo lyatomboka nnani ya Elimas; atumbwi zunguka palyo aaloba bandu bamwongoze kwa kunkamwa luboko. 12 Baada ya liwali kubona chakipangike, aaminuya, kwa mana atishangala kwa mapundisho kuhusu Ngwana. 13 Nambeambe Paulo na mbwiga bake batisafiri mu'mase boka Pafo na baikite Perge katika Pamfilia. Lakini Yohana abalekite na kukerebuka Yerusalem. 14 Paulo ni mbwiga

wake batisafiri na baikite Antiokia ya Pisidia. Kolyo kipwalume na tama mu'iteo chake cha kipwalume, batiyenda mu'lisinagogi lisoba lya Sabato na tama na kabahutubia. 22 Bandu bakombwa ndoti, "Ayee pae. 15 Baada ya kuisoma saliya ya manabii, viongozi nga lilobe lya nnongo wala lya mundu kwaal!" 23 ba lisinagogi batumite ujumbe kababaya, "Alongo, Mara ghafla Malaika ankombwile, kwa mana ampeya mana mubile na ujumbe wa kutia mwoyo bandu kwa Nnongo utukufu; kaminya ndumbo na awile. 24 pano, muubaye" 16 Kwa eyo Paulo kayema na Lakini neno lya Nnongo likakua na lyatisambaa. 25 Baada ya Barnaba na Sauli kamilisha huduma yabe babokite kolyo na kerebukya Yerusalem, kabantola na Yohana ambaye lina lyake lyabeleki ni Marko. 26 Baada ya kugaharibia mataifa saba katika nchi ya Kaanani, abapeya bandu bitu nchi yabe kwa urithi. 20 Matendo aga gote gapangike zaidi ya miaka mia ncheche na hamsini. Baada ya ilebe yelo yote, Nnongo abapeile baamuzi mpaka Samweli nabii. 21 Baada ya aga, bandu batinloba mpwalume, nga nyoo Nnongo abapeea Sauli mwana wa Kishi, mundu wa likabila lya Benjamin, kuwa mpwalume kwa miaka arobaini. 22 Boka po baada ya Nnongo kumwondoaa mpwalume, atimwinua Daudi kuwa mplwalume wabe. Ibile ni kuhusu Daudi panga Nnongo kabaya, "Nimpatake Daudi mwana wa Yese kiwa mundu ywaapendezwaye na mwoyo wango; ambaye alowa panga kila kilebe chanikipendile." 23 Boka mu'ukoo ba mundu yolo Nnongo atiiletya Israeli mkochopoli, Yesu, kati yaatiahidi kupanga. 24 Alee litumbwile pangika, kabla ya Yesu kuisa, Yohana kwanza atitangaza ubatizo wa toba kwa bandu bote ba Israeli. 25 Ni ywembe Yohana paabile atimaliza kazi yake, abayite, 'Mwawaza nenga na nyai? nenga na yolo kwaa. Lakini muisikilize, yolo ywaisa kunchogo yango, nastahili kwaa hata legeza ilatu ya magolo gake.' 26 Alongo, bana ba ukolo ba Abrahamu, na balo ambaao kati yinu mwamwabudu Nnongo, ni kwa ajili yitu panga ujumbe woo wa ukombozi utumilwe. 27 Kwa balo batama Yerusalem, ba batawala babe, bantangite kwa kwa uhalisia, na wala bautangite kwa ujumbe ba manabii abao husomwa kila Sabato; kwa eyo batiumitiza ujumbe wa manabii kwa kumhukumu kivo Yesu. 28 Japokuwa bapatiike kwa sababu inoite kwa kiwo nkati yake, batinloba Pilato amulage. 29 Payomwile makowe gote yaandikilwe kuhusu ywembe, batiuuluya yega yake boka mu'nkongo na kagonja mu'likaburi. 30 Lakini Nnongo atimfufua boka kwa bandu ba kiwo. 31 Atibonekana kwa masoba ganyansima kwa balo bayenda pamope ni ywembe boka Galilaya yenda Yerusalem. Bandu aba nambeambe nga mashaidi ba bandu. 32 Nga nyuo twaletya habari njema kuhusu

Bamkombwile maliwe Paulo na kumburuta hadi panja hata tate bitu wala twenga twaweza kwa kustamili? ya mji, bakidhani awile. **20** Hata nyoo banafunzi bibile **21** Lakini twaamininya panga twalowa lopolelwia kwa bayemi papipi naywembe, aliamka, nabajingii mjini. neema ya Ngwana Yesu, kati ya bibile. **22** Likusanyiko Lisoba lya nyaibebe, atiyenda Derbe na Barnaba. lyote lyatinyamaza pababile bakimsikiliza Barnaba **23** Baada ya kufundisha injili katika mji wolo na na Paulo pababile bakitoa taarifa ya ishara na kuwapanga banafunzi banyansima, batikerebukya maajabu ambayo Nnongo apangite pamope nabo Listra, mpaka Ikoniamu, na mpaka Antiochia. **24** kati ya bandu ba mataifa. **25** Pabalekite longela, Batiyendelya kuimrisha nafsi ya banafunzi na kubatia Yakobo kayangwa nobaya, "Alongo munisikilize. **26** mwoyo kuyendelya katika imani, kabaya." Lazima Simoni atielezea jinsi kwanza Nnongo kwa neema tuyingii katika ufalme wa Nnongo kwa pitya mateso atibasaidia Mataifa ili panga ajipatie boka kwao ganyansima." **27** Paabanchawile kwa ajili yao apindo bandu kwa ajili ya lina lyake. **28** Maneno ga manabii ba kila likuanyiko lya baaminio, na bibile batiloba na yanakubaliana na lee kati lyaliandikilwe. **29** 'Baada kufunga, batikuakabithi kwa Ngwana, ambae bembe ya makowe aga nalowa kerebukya na kulichenga batikumwaminiya. **30** Boka po baptya ku'Pisidia, kae lihemba lya Daudi, lyalitombokya pae; na nalowa pabaikite Pamfilia. **31** Muda balongela maneno kuiinua na kuhuisha uharibifu wake, **32** ili panga katika Perga, batiuluka kuyenda Atalia. **33** Boka bandu balo batisalia bampale Ngwana, pamope na kolyo batipanda Antiochia ambako bibile barnejitoa bandu ba mataifa bakemilwe kwa lina lyango.' **34** Nga nyoo alongela Ngwana ywapangite makowe aga yayowanike tangu enzi ya zamani. (aiōn g165) **35** Nga nyoo bai, ushauri wangu ni, panga kana tuwapeye shida bandu ba mataifa bamkerebukya Nnongo; **36** Lakini tuandike kwabe panga bajiepushe mable na uharibu ba sanamu, tamaa za usherati, na nyongeza, na myai. **37** Boka ibeleki ga apindo bibile bandu katika kila mji wahubiria na kumsoma Musa katika masinagogi kila Sabato." **38** Kwa eyo itibonekana kuwa yatibapendeza mitume na apindo, pamope na likanisa lyote, kuchawa Yuda ywakemelwa Barsaba na Silas, bibile viongozi ba likanisa, na kubatuma Antiochia pamope na Paulo na Barnaba. **39** Batiandika nyoo, "Mitume, apindo na alongo, kwa alongo ba Mataifa bibile Antiochia, Shamu na Kilikia, salamu **40** Tuyowine panga bandu fulani ambao batibapatia kwa amri yee, baboka kwitu na watibataabisha kwa afundisho galetayo shida mu'nafsi yinu. **41** Kwa eyo ibonekana vyema kwitu twabote kuchawa bandu na kubatuma kwinu pamope na apendwa witu Barnaba na Paulo, **42** bandu bibile bahatarisha maisha yabe kwa ajili ya lina lya Ngwana Yesu Kristo. **43** Kwa eyo twatimtuma Yuda na Sila, balowa kuwabakiya makowe hago ago. **44** Kwa kuwa itibonekana vyema kwa Roho Mtakatifu na kwitu, kubeka kwa nnani yinu mzigo nkolo kuliko makowe aga gabile ya lazima: **45** panga mkerebuke boka mu'ilebe yatitlewa kwa sanamu, myai, ilebe ya kunyonga, na umalaya. Mana mwalowa jibeka kitalu na ayee, ipalika vyema kwinu. Kwa heri." **46** Nga nyoo bai, pabatawanyishwa, batiuluka Antiochia; baada ya kukusanya likusanyiko mpamo, batiwasilisha barua. **47** Pababile baisoma, batipuraika kwa sababu ya kutiwa mwoyo. **48** Yuda na Sila, na manabii balibatia mwoyo alongo kwa

15 Bandu fulani batiuluka boka Uyahudi na kuwafundisha alongo, babaya, "mana mwatairiwa kwaa kati destruri ya Musa, mwawezza kwa lopolelwia." **2** Muda Paulo na Barnaba bibile na mapambano na mjadala pamope nao, alongo batiamua panga Paulo, Barnaba, na benge kadhaa bayende Yerusalem kwa mitume na apindo kwa ajili ya swali lee. **3** Kwa eyo kutumwa kwao na likanisa, bapetya Foinike na Samaria batitangaza kukerebukya nia kwa mataifa. Baletike puraha kolo kwa alongo bote, **4** Baisile Yerusele, batikaribishwa na likanisa na mitume na apindo, na batiwasilisha taarifa ya makowe gote ambayo Nnongo apangite pamope na bembe. **5** Lakini bandu fulani batiaminia, bibile katika likundi lya Mafarisayo, bayemite nobaya, "ni muhimu kubatahiri na kubaamuru baikamwe sheria ya Musa." **6** Nga nyoo mitume na apindo bayemi pamope kulifirkira swala lee. **7** Baada ya malongelo ago marefu, Petro ayemi na kulongela kwao, "Alongo mutangite panga kitambo kinoite cha peta Nnongo apangite lichagu kati yinu, panga kwa nkano wango Mataifa balyiowen neno lya injili, na aminia. **8** Nnongo, ywautangite mwoyo, atishuhudia kwabe, abapeya Roho mtakatifu, kati ya apangite kwitu. **9** na atuchengya kwa utofauti kati yitu ni bembe, aipangite miyo yabe safi kwa imani. **10** Kwa eyo kwa namani mwamjaribu Nnongo panga muibeke nira nnani ya ingo ya banafunzi ambayo

maneno ganyansima na kubapeya ngupu. 33 Baada Twatitama pae na longela na alwawa baisile mpamo. ta tama kwa muda fulani kolyo, batibatawanyisha 14 Nwawa yumo ywakemelwa Lidia, ywapemeya kwa amani boka kwa alongo kwa balo babatumile. zambaraau, boka katika mji wa Tiatira, ywatinwabudu 34 (Lakini ibonekana vyema Sila kubaki kolyo) 35 Nnongo, atitusikiliza. Ngwana atimfungua mwoyo Lakini Paulo na benge batami Antioquia pamope na wake na kubeka maanani maneno yabayilwe na benge bengi, ambapo batifundisha na kuhubiri neno Paulo. 15 Baada ya batizwa, ywembe na nyumba yake lya Ngwana. 36 Baada ya masoba kadhaa Paulo yote, balitusih i akibaya, "kati mwamunibweni kuwa kambakiya Barnaba, "Tukerebukyange nambeambe nenga na mwaminifu katika Ngwana, bai nawasihi na kubatembelea alongo katika kila mji twalihubiri mujingii na tama kwango." Atitusih i muno. 16 Ipalike neno lya Ngwana, na kuabona bibile namani. 37 panga, patubile twayenda mahali kuloba, nwawa Barnaba apala kuntola Yohana pamope ni bembe yumo ywabile na nchela lya utambuzi atikwembana ywakemwa Marko. 38 Lakini Paulo kawaza kuwa natwenga. Atimletea ngwana wake faida yanyansima inoite kwaa kuntola Marko, ywaalekite Pamfilia na kwa kubashiri. 17 Nwawa yolo atimkengama Paulo ayendelea nabo kwaa katika kazi. 39 Pabile na pamope na twenga, akombwa ndoti no bay "Haba mabishano makolo kwa eyo batitengana, na Barnaba alalome ni batumishi ba Nnongo ywabile nkolo, atintola Marko na kusafiri kwa meli mpaka Kipro, 40 watibatangazia mwenga habari ya wokovu." 18 Lakini Paulo atimchawa Sila na kuboka, baada ya Apangite nyoo kwa masoba ganyansima, lakini kukabidhiwa na alongo katika neema ya Ngwana. Paulo abile amekasirishwa na likowe loo, atikerebuka 41 Na atiyenda pitya Shamu na Kilikia, atiimarisha kunchogo na kummakiya nchela, "Nakubakiya kwa lina lya Yesu uboke nkati yake." Ni ywembe atiboka ma kunleka mara jimo. 19 Angwana bake pabamweni ya kuwa litumaini lya faida yabe latibutuka, batimkamwa Paulo na Sila na kubaburuzza kulisoko nnongi yababile na mamlaka. 20 pabaikilwe kwa mahakimu, babaya, "Aba alalome ni Ayahudi na batipanga ghasia ngolo katika mji witu. 21 Bafundisha makowe ambayo nga saliya kwaa twenga kugapokya wala kugakengama kati Arumi." 22 Kipenga chatiinuka nchogo ya Paulo na Sila, mahakimu batirarua ngobo zao na kubavua na kubaamuru babakombwe bakora. 23 Baada ya kubakombwa bakora zanyansima batibatupa muligereza na kumuamuru askari ba ligereza kubalinda vyema. 24 Baada ya kupokya amri yee, askari wa ligereza atibatupa katika chumba cha nkati ya ligereza na kubataba magolo gabe katika sehemu yaatibahfadhi. 25 Muda wa kilo ya manane, Paulo na Sila bibile batiloba na kuimba nyimbo za kunsifu Nnongo, huku afungwa benge bakibasikiliza. 26 Ghafa patitokya lilendemo kolo na misingi ya ligereza yatitikiska, nnango wa ligereza watifunguka, na minyororo ya bafungwa bote yatilegezwa. 27 Mlinzi wa ligereza atiamka boka mulugona na kubona milango yote ya ligereza yatifunguka: nga nyo atitolwa upanga wake mana apala kujibulaga kwa sababu atangite kuwa afungwa bote batitorka, 28 Lakini, Paulo kakombwa ndoti kwa lilobe likolo, kabaya "Kana ujdhuru kwa mana twabote tubile mahali pano." 29 Mlinzi wa ligereza aloba taa iletwe na kujingya nkati ya ligereza kwa haraka, atirendema na kuogopa, atitomboka pae ya Paulo na Sila, 30 na kubatoa panja ya ligereza nobaya, "Waheshimiwa,

16 Paulo paaisile Derbe na Lystra; linga, palo bibile na mwanafunzi ywakemelwa Timotheo, ni muinjia ywabelekwile na mao wa Kiyahudi ambaye ni muumini na tate bake ni Mgirki. 2 Bandu ba Listra na Ikonio batimshuhudia vizuri. 3 Paulo atimpala ili asafiri niywembe, nga nyo atimtolna na kumtahiri kwa sababu ya Bayahudi bibile kolyo mana baote bantangite kuwa tate bake ni Mgiriki. 4 Pabayenda bapetya katika miji na kutoa maagizo kwa makanisa ili kugattii maagizo ayo yaandikilwe na mitume na apindo kolyo Yerusalemu. 5 Nga nyo makanisa yatiimarishwa katika imani na baamini bationgezeka kwa idadi kila lisoba. 6 Paulo na mwenzake batiyenda Firigia na Galatia, mana Roho wa Nnongo atibakanikia kuhubiri neno kolyo katika jimbo lya Asia. 7 Pabakaribia Misia, batijaribu yenda Bithinia, lakini Roho wa Yesu atibakanikia. 8 Kwa eyo bapeta Misia baisa mpaka Mji wa Troa. 9 Maono gatimtokya Paulo kilo, pabile na mundu ba Makedonia ayemi, akimkema no bay, "Muise mtusaidie huku Makedonia." 10 Paulo paabweni maono mara twatijiandaa kuyenda, Makedonia, atangite panga Nnongo atukemle kuyenda kubahuburia injili. 11 Nga nyoo tubokite boka Troa, kuyenda moja kwa moja Samothrake, na lisoba lyanyaibele tuikite mji wa Neapoli. 12 Boka hapo twatiyenda Filipi ambaa ni yumo wa ga Makedonia, mji muhimu katika wilaya na utawala wa Kirumi na twatitama masoba kadhaa. 13 Lisoba lya Sabato, twatiyenda panja ya nnango kwa ndela ya mto, sehemu ambayo twatidhani pabile na mahali pakupanga maombi.

ipange namani ili nipate kuokoka?" 31 Na bembe mammakiya, "Muamini Ngwana Yesu niwenga walowa kuokkoka pamope na nyumba yako." 32 Batilongela neno lya Ngwana kwake, pamope na bandu bote ba nyumba yake, 33 Mlinzi wa ligereza atibatola kilo yelo na kuwaosha sehemu baumile, ywembe pamope na bandu ba munyumba yake batibatiza mara. 34 Atibaleta Paulo na Sila mu'nyumba yake na kubaandalia chakulya. Ni ywembe abile na puraha kolo pamope na bandu ba mu'nyumba yake kwa sababu balimwamini Nnongo. 35 Paiikite mutwekati, 36 Mlinzi wa ligereza kammakiya Paulo nnani ya maneno ago ga kuwa, "Mahakimu batituma ujumbe niruhusu mwondoke: nga nyoo muboke panja na tuyende kwa amani." 37 Lakini Paulo ammakiye, "Balitukombwa hadharani, bandu amba ni Arumi bila kutuhukumu na batiamua kututupa mu'ligereza; alafu nambeambe bapala kututoa kwa siri? Ntopo, yawezekana kwa, bembe babene baise kututoa mahali pano." 38 Balinzi batibajulisha mahakimu nnani ya maneno ago, mahakimu batiyogopa muno palo batangite kuwa Paulo na Sila ni Arumi. 39 Mahakimu baisile na kuwasihhi baboke, na batibatoa panja ya ligereza, batibaloba Paulo na Sila batoke panja ya mji wabembe. 40 Kwa eyo Paulo na Sila batiboka panja ya ligereza baisal mu'nyumba ya Lidia. Paulo na Sila pababweni alongo, batibatia mwoyo na boka po batiboka katika mii woo.

ndoti, "Aba analome batiupimdua ulimwengu baikite mpaka huku pia, 7 Analome aha batikaribishwa na Yasoni batiiharibia saliya ya Kaisaria, babaya pabile na mpwalume ywenge ywakemelwa Yesu. 8 Kipenga sa bandu na maofisa ba mji pabayowine makowe ago, bajingii na wasiwas. 9 Badala ya kuwa bayomwile kutola mbanje ya thamani ya ulinzi boka kwa Yasoni na benge, batibaachia bayende. 10 Kilo chelo alongo batintuma Paulo na Sila Beroya. Na balipofika kolyo batiyenda katika lisinagogi lya Ayahudi. 11 Bandu balo babilie na uwerevu nkolo kuliko balo bandu ba Thesalonike, kwa sababu babilie ligereza bakibaya, "Baruhusu balo bandu bayende," na utayari wa kulipokya neno kwa ajili yabe, na kuchunguza maandiko kila lisoba ili kuona mana maneno galongewla nga yabile kati yayabile. 12 Kwa eyo baingi babe batiamini, babilie na anwawa babilie na ushawishi nkolo ba Kigiriki na analome banyansima. 13 Lakini Ayahudi na Thesalonike pabatigundua panga Paulo anatangaza neno lya Nnongo kolyo Beroya, batiyenda kolyo na kuchochaea na boka po kuanzisha ghasia kwa bandu. 14 Kwa haraka, alongo batimpeleka Paulo kwa ndela ya ziwa, Lakini Sila na Timotheo babaki kolyo. 15 Balo alongo batimpeleka Paulo batiyenda niywembe hadi Athene, banlekite Paulo kolyo, batipokya maagizo boka kwake kuwa, Sila na Timotheo baise kwa haraka yaiwezekana. 16 Na muda akabalenda kolyo Athene, roho yake itikasirishwa nkati yake kwa namna yaaubweni mji utwelilwe sanamu zanyansima. 17 Nga nyoo atilongela katika sinagogi na Ayahudi balo batinchaa Nnongo na kwa

17 Muda bapeta katika niji ya Amfipoli na Apolonia, baisile mpaka mji wa Thesalonike ambao pabile na sinagogi lya Ayahudi. **2** Mana yaibile kawaida ya Paulo, ateyenda kwao, na kwa muda wa masoba matatu ga Sabato atijadiliana nabo nnani ya maandiko. **3** Abile akibafungulia maandiko na kubaelekeza kuwa, impalike Kristo ateseke na boka po atifufuka kae na boka kwa bandu ba kiwo. Atiamakiya, "Yolo Yesu ywaniabakiye habari yake nga Kristo" **4** Baadhi ya Ayahudi batishawishika na kukengama na Paulo na Sila, pamope na Agiliiki achaNnongo, alwawa banyansima baongofu na likundi likolo lya bandu. **5** Lakini baadhi ya Ayahudi baaminiya kwa, batwelile na bwiu, batiyenda kusoko na kubatola baadhi ya bandu baovu, batikusanya kipenga sa bandu pamope, na kusababisha ghasia mjini, boka po batiiavamia nyumba ya Jason, bapala kubakamwa Paulo na Sila ili kubaleta nnongi ya bandu. **6** Lakini batiwakosa, bankamwile Yasoni na baadhi ya alongo benge na kubapeleka nnongi ya maofisa ba mji, bakombwa

ndoti, "Aba analome batipimdua ulimwengu baikite mpaka huku pia, 7 Analome aha batikaribishwa na Yasoni batiiharibia saliya ya Kaisaria, babaya pabile na mpwalume ywenge ywakemelwa Yesu. 8 Kipenga sa bandu na maofisa ba miji pabayowine makowe ago, bajingii na wasiwasi. 9 Badala ya kuwa bayomwile kutola mbanje ya thamani ya ulinzi boka kwa Yasoni na benge, batibaachia bayende. 10 Kilo chelo alongo batintuma Paulo na Sila Beroya. Na balipofika kolyo batiyenda katika lisinagogi lya Ayahudi. 11 Bandu balo babile na uwerevu nkolo kuliko balo bandu ba Thesalonike, kwa sababu babile na utayari wa kulipokya neno kwa ajili yabe, na kuchunguza maandiko kila lisoba ili kuona mana maneno galongelwa nga yabile kati yayabile. 12 Kwa eyo baingi babe batiamini, babile na anwawa babile na ushawishi nkolo ba Kigiriki na analome banyansima. 13 Lakini Ayahudi na Thesalonike pabatigundua panga Paulo anatangaza neno lya Nnongo kolyo Beroya, batiyenda kolyo na kuchochea na boka po kuanzisha ghasia kwa bandu. 14 Kwa haraka, alongo batimpeleka Paulo kwa ndela ya ziwa, Lakini Sila na Timotheo babaki kolyo. 15 Balo alongo batimpeleka Paulo batiyenda niywembe hadi Athene, banlekite Paulo kolyo, batipokya maagizo boka kwake kuwa, Sila na Timotheo baise kwa haraka yaiwezekana. 16 Na muda akibalenda kolyo Athene, roho yake itikasirishwa nkati yake kwa namna yaaubweni mji utwelilwe sanamu zanyansima. 17 Nga nyoo atilongela katika sinagogi na Ayahudi balo batincha Nnongo na kwa balo akwembine nabo kila lisoba mu'soko. 18 Lakini baadhi ya Banafalsafa ba Baepikureo na Wetoiko batibakabili. Benge babaya, "Namani chaakilongela yolo mlongelaji nchunu? Benge babaya, "Ibonekana atihubiri habari ya nnongo mgeni," kwa sababu ahubiria habari ya Yesu na ufufuo. 19 Kabantola Paulo na kunneta Areopago, babaya, "Twaweza yowa aga mafundisho mapya yaugalongela?" 20 Kwa mana waletya makowe gayambe katika makutu yitu. Kwa eyo twapala kugatanga makowe yabile ba maana gani?" 21 (Na bandu bote ba Athene pamope na ageni babile kwao, utumia muda wao katika longela na kusikiliza nnani ya likowe lya ayambe. 22 Kwa eyo Paulo ayemi nkati ya bandu ba Areopago no baya, "Mwenga mwa bandu, naboa kuwa mwenga mwanga bandu ba dini kwa kila namna, 23 Kwani katika pitya kwango na kulola ilebe yinu ya kuabudu, niabweni maneno yatiandikwa katika jimo ya madhababu yinu, labaya, "KWA NNONGO YWAJULIKANA KWAA," Nga nyoo bai, yolo mwamumwabudia bila tanga, ywamwajulisha mwenga. 24 Nnongo ywaiumbile dunia

na kila kilebe chabile nkati, kwa mana ni Ngwana wa papipi na lisinagogi. 8 Krispo, kiongozo ba lisinagogi kumaunde na nchi, aweza kwaa tama mu'mahekalu pamope na bandu ba nyumba yake bamwaminiya gachengwile na maboko. 25 Na utmikiwa kwaa na Ngwana. Bandu banyansima ba Korintho bamywowne maboko ga bandu kati panga wahitaji kilebe kwabe, Paulo akilongela batiaminiya na kubatizwa. 9 Ngana kwani ywembe mwene awapeya bandu na pumzi na kalongela na Paulo kilo kwa ndela ya maono, "Kana ilebe yenge yote. 26 Pitya mundu yumo, apangite uyogope, lakini ulongele na kana unyamae. 10 Mana mataifa gote ya bandu batama nnani ya minyo ga nenga nibile pamope na wenga, na ntopo ywalowa dunia, na atibabekya muda na mipaka katika maeneo jaribu kukudhuru, mana nibile na bandu banyansima batama. 27 Kwa eyo, baloba kumpala Nnongo, katika mji wolo. 11 Paulo atama kwoo kwa muda wa na yamkini bamfikie na kumpata, na kwa uhakika mwaka na miei sita atifundisha neno lya Nnongo abile kwaa mbale na kila yumo witu. 28 Kwake nkati yabe. 12 Lakini Galio paapangilwe mtawala wa twatama, twatyanga na kuwa na ukoto witu, mana Akaya, Bayahudi bayemi pamope kunchogo na Paulo chelo mtunzi winu yumo wa shairi alongela 'tubile na kumpeleka nnongi ya iteo sa hukumu, 13 babaya, abelekwi bake'. 29 Kwa eyo, mana itei twenga nin "Mundu yolo ubashawishi bandu bamwabudu Nnongo abelekwi ba Nnongo, twapalikwa kwaa kufikiri kuwa kinchogo na saliya." 14 Muda Paulo abile apala uungu ni kati dhahabu, au shaba, au maliwe, sanamu kubaya, Galio kaabakiya Ayahudi, "Mwenga mwa yaichongwa kwa ustadi na malango ga bandu. 30 Ayahudi, mana ibile ni likosa au uhalifu, ibile halali Kwa eyo, Nnongo atinyamaza muda wolo wa ulalo, kubashuhulikia. 15 Lakini kwa sababu ni maswali, lakini nambeambe atiamuru bandu bote kila mahali yabile nnani ya maneno na maina, na saliya yinu, bai bapate kutubu. 31 Ayee nga sababu atibeka lisoba muhukumu mwenga mwabene. Nenga natamaniya lyapala kuihukumu dunia kwa haki kwa mundu ywabile kwa pangika hakimu kwa habari ya makowe ayo." 16 atimchawa. Nnongo atitoa uhakika wa mundu yolo Galio atibaamuru baboke nnongi ya iteo sa hukumu. kwa kila mundu kolyo atiyoka boka mu'kiwo. 32 Na 17 Nga nyo bantabile Sosthene, kiongozi ba lisinagogi, bandu ba Athene bayowine habari ya kufufuliwa kwa bankombwile nnongi ya iteo sa hukumu. Lakini Galio bandu ba kiwo, baadhi yao batimdhihaki Paulo, ila benge babaya, "Twalowa kukuyowa kae kwa habari ajali kwaa bakipangite. 18 Paulo baada ya tama ya likowe lee" 33 Baada ya hapo, Paulo atibaleka. 34 palo kwa muda mrefu, abalekite alongo na kuyenda kwa meli Siria pamope na Prisila na Akwila. Kabla Lakini baadhi ya bandu batikengamana niywembe ya boka bandarini, atinyoa nywili yake mana abile baaminiya, na Dionisio Mwareopago, na Nwawa atilapa kuwa Mnadhiri. 19 Pabaikite Efeso, Paulo akemelwa Damari na ywenge pamope nabembe. amlekite Prisila na Akwila palo, lakini ywembe mwene ajingii mu'lisinagogi na kulongela na Ayahudi. 20

18 Baada ya makowe ago, Paulo ayei Athene kuyenda Korintho. 2 Kolio atimpata Myahudi ywakemelwa Akwila mundu wa likabila lya Ponto, ywembe na nyumbo wake ywakemelwa Prisila baisile boka kolyo Italia, kwa sababu Klaudia atiamuru Ayahudi bote bayende Roma; Paulo aisa kwo; 3 Paulo atami na kupanga kazi nabembe mana ywembe apanga kazi yatilingana na bembe. Bembe bibile na achenga mahema. 4 Paulo alongela nao mu'lisinagogi kila lisoba lya Sabato. Atibashawishi Ayahudi pamope na Bagiriki. 5 Lakini Sila na Timotheo pabaasisle boka Makedonia, Paulo atisukumwa na Roho kubashuhudia Ayahudi kuwa Yesu nga Kristo. 6 Muda Ayahudi batimpinga na kumdhihaki, nyo Paulo atikung'uta ngobo yake nnongi yabe, na kubamakiya, "Myai yinu na ibe nnani ya ntwe yinu bene; Nenga nibile kwaa na hatia. Boka nambeambe na kuendelea, nabayendea Mataifa." 7 Nga nyo atiyenda kuboka pale kayenda mu'nyumba ya Tiro Yusto, Mundu ywamudu Nnongo. Nyumba yake ibile

pamope na bandu ba nyumba yake bamwaminiya gachengwile na maboko. 25 Na utmikiwa kwaa na Ngwana. Bandu banyansima ba Korintho bamywowne maboko ga bandu kati panga wahitaji kilebe kwabe, Paulo akilongela batiaminiya na kubatizwa. 9 Ngana kwani ywembe mwene awapeya bandu na pumzi na kalongela na Paulo kilo kwa ndela ya maono, "Kana ilebe yenge yote. 26 Pitya mundu yumo, apangite uyogope, lakini ulongele na kana unyamae. 10 Mana mataifa gote ya bandu batama nnani ya minyo ga nenga nibile pamope na wenga, na ntopo ywalowa dunia, na atibabekya muda na mipaka katika maeneo jaribu kukudhuru, mana nibile na bandu banyansima batama. 27 Kwa eyo, baloba kumpala Nnongo, katika mji wolo. 11 Paulo atama kwoo kwa muda wa na yamkini bamfikie na kumpata, na kwa uhakika mwaka na miei sita atifundisha neno lya Nnongo abile kwaa mbale na kila yumo witu. 28 Kwake nkati yabe. 12 Lakini Galio paapangilwe mtawala wa twatama, twatyanga na kuwa na ukoto witu, mana Akaya, Bayahudi bayemi pamope kunchogo na Paulo chelo mtunzi winu yumo wa shairi alongela 'tubile na kumpeleka nnongi ya iteo sa hukumu, 13 babaya, abelekwi bake'. 29 Kwa eyo, mana itei twenga nin "Mundu yolo ubashawishi bandu bamwabudu Nnongo abelekwi ba Nnongo, twapalikwa kwaa kufikiri kuwa kinchogo na saliya." 14 Muda Paulo abile apala uungu ni kati dhahabu, au shaba, au maliwe, sanamu kubaya, Galio kaabakiya Ayahudi, "Mwenga mwa yaichongwa kwa ustadi na malango ga bandu. 30 Ayahudi, mana ibile ni likosa au uhalifu, ibile halali Kwa eyo, Nnongo atinyamaza muda wolo wa ulalo, kubashuhulikia. 15 Lakini kwa sababu ni maswali, lakini nambeambe atiamuru bandu bote kila mahali yabile nnani ya maneno na maina, na saliya yinu, bai bapate kutubu. 31 Ayee nga sababu atibeka lisoba muhukumu mwenga mwabene. Nenga natamaniya lyapala kuihukumu dunia kwa haki kwa mundu ywabile kwa pangika hakimu kwa habari ya makowe ayo." 16 atimchawa. Nnongo atitoa uhakika wa mundu yolo Galio atibaamuru baboke nnongi ya iteo sa hukumu. kwa kila mundu kolyo atiyoka boka mu'kiwo. 32 Na 17 Nga nyo bantabile Sosthene, kiongozi ba lisinagogi, bandu ba Athene bayowine habari ya kufufuliwa kwa bankombwile nnongi ya iteo sa hukumu. Lakini Galio bandu ba kiwo, baadhi yao batimdhihaki Paulo, ila benge babaya, "Twalowa kukuyowa kae kwa habari ajali kwaa bakipangite. 18 Paulo baada ya tama ya likowe lee" 33 Baada ya hapo, Paulo atibaleka. 34 palo kwa muda mrefu, abalekite alongo na kuyenda kwa meli Siria pamope na Prisila na Akwila. Kabla Lakini baadhi ya bandu batikengamana niywembe ya boka bandarini, atinyoa nywili yake mana abile baaminiya, na Dionisio Mwareopago, na Nwawa atilapa kuwa Mnadhiri. 19 Pabaikite Efeso, Paulo amlekite Prisila na Akwila palo, lakini ywembe mwene ajingii mu'lisinagogi na kulongela na Ayahudi. 20 Bammakiye Paulo atame nabembe kwa muda mrefu, ni ywembe akan. 21 Lakini atiboka kwao, kaabakiya, "Nalowaakerebukiya kae kwinu, mana itei ni mapenzi ya Nnongo." Baada ya hapo, ayei kwa meli boka Efeso. 22 Paulo paaikite Kaisaria, atipanda no yenda likanisa lya Yerusalem, boka po atiuluka pae kwa likanisa lya Antiochia. 23 Baada ya tama kwa muda kolyo, Paulo ayei pitya maeneo ga Galatia na Frigia na kubapeya mwoyo banapunzi bote. 24 Myahudi yumo ywakemelwa Apolo, aisileb Efeso. Abile na ufasaha katika kulongela na hodari katika maandiko. 25 Apolo abile ameelekezwa katika mafundisho ga Ngwana. Kwa namna abile na bidii katika roho, alongela na kubafundisha kwa usahihi makowe yanayomuhusu Yesu, ila atangite tu ubatizo wa Yohana. 26 Apolo atumbwi longela kwa ujasiri katika hekalu. Lakini Prisila na Akwila pabamyowine, bapangite urafiki niywembe na kumweleza nnani ya ndela ya Nnongo kwa usahihi. 27 Paatamaniya kuboka kuyenda Akaya, alongo bampeya mwoyo na kubaandikiya barua

banafunzi bibile Akaya ili bapate kumpokya. Paaisile, 18 Pia, baangi ba baumini baisile na bakaungama kwa neema atibasaidia muno balo baaminiya. 28 na batidhihirisha matendo mabaya bayapangite. 19 Kwa nguvu yake na maarifa. Apolo alibazidi Ayahudi hadharani atibonekeya pitya maandiko yakuwa Yesu yabe, batitintiya mwoto nnongi ya kila mundu. Muda wabe batilangilwa thamani ya ilebe yoo, ibile ipande hamsini elfu ya mbanje. 20 Nga nylo Neno lya Ngwana lyatienea kwa upana muno katika nguvu. 21 Baada ya Paulo kamilishu huduma yake kolyo Efeso, Roho atimwongoza kuyenda Yerusalemu pitya Makedonia na Akaya; Kabaya, "Baada ya tama kolyo, ipalkwa kuibona Rumi kae." 22 Paulo atibatuma Makedonia banfunzi bake abele, Timotheo na Erasto, ambaobibile batimsaidia. Lakini ywembe mwene atitama Asia kwa muda. 23 Muda woo itipangika ghasia ngolo kolyo EFeso kuhusu yelo ndela. 24 Sonara yumo lina lyake Demetrio, ywachenga sanamu ya mbanje ya nongo Diana, aletike biashara ngolo kwa mafundi. 25 Nga nylo atibakusanya, mafundi ba kazi yee nobaya, "Baheshimiwa, mutangite panga katika biashara yee twenga twapata mbanje yanyansima. 26 Mwalola na tuyowine panga, twenga kwaa pano Efeso, ila karibia Asia yoti, ayoo Paulo atibashawishi na kubakerebuya bandu banyansima. Abaya panga ntoto nnongo ambayo ichengwa kwa maboko. 27 Na ibile kwaa hatari panga biashara yitu yalowa itajika kwa kae, lakini pia na lihekalu lya nnongo nyumbo ywabile nkolo Diana aweza tolwa kwa mana abile kwaa na maana. Kae aweza kupoteza ukolo wake, ywembe ambae Asia na dunia yatinwabudu." 28 Pabayowine aga, batwelilwe na hasira na bakombwa ndoti, babaya, "Diana wa Efeso ni nkolo." 29 Mji woti utwelite ghasia, na bandu batibutuka pamope nkati ya ukumbi wa michezo, baakamwa basafiri na Paulo, Gayo na Aristariko, babokite Makedonia. 30 Paulo apala kujingya katika kipenga sa bandu, lakini banafunzi batimzuia. 31 Pia, baadhi ya maafisa ba mkoaa wa Asia ambaobibile mambwiga bake batimpeleke ujumbe kwa nguvu kunnoba kana ajingii kayika ukumbi ba michezo. 32 Baadhi ya bandu bibile babaya kilebe chelo na benge likowe lelo, kwa sababu kipenga sa bandu satichanganyika. Baingi babe baweweza kwaa hata kuyowa kwa mwanja namani baisile pamope. 33 Bayahudi bannetike Iskanda panja ya kipenga sa bandu na kumbeka nnani nnongi ya bandu. Iskanda aboito ishara kwa luboko Iwake kutoa maelezo kwa bandu. 34 Lakini batilitambua kuwa ywembe ni Myahudi, bote baikombwa ndoti kwa likowe limo kwa muda wa masaa ibele, "Diana nga nkolo ba Efeso." 35 Baada ya karani ba mji kukiriyamazisha kipenga sa bandu, abaya, 'Mwenga mwaalalome ba Efeso, ywa nyai ywatangite kwaa

19 Mana itei panga Apolo abile Korintho, Paulo apeta nyanda za nnani na aikite katika mji wa Efeso, na akwembine na banafunzi bake badhaa. 2 Paulo kaamakiya, "Je, mwatimpokya Roho mtakatifu pamuaminiya?" Bammakiya, "Hapana, twaweza kwa kuyowa nnani ya Roho Mtakatifu." 3 Paulo kabaya, "Nambeambe mwenga mwabatizwa kinamani?" Babaya, Katika ubatizo wa Yohana." 4 Bai Paulo kaayangwa, "Yohana alibatiza kwa ubatizo wa toba. Kaabakiya balo bandu panga bapalikwa kumwamini yolo ywaisa baada yake, yaanu, Yesu." 5 Bandu bayowine habari yee, batibatizwa kwa lina lya Ngwana Yesu. 6 Ipangike Paulo paabekite maboko gake nnani yabe, Roho Mtakatifu kaisa nnani yabe na batumbwile longela kwa lugha na kutabiri. 7 Jumla ya bembe bibile analome komi ni ibele. 8 Paulo atiyenda katika lisinagogi kalongela kwa ujasiri muda wa miezi mitatu. Abile akiongoza kalongela na kuwavuta bandu kuhusu makowe yanayohusu ufalme wa Nnongo. 9 Lakini Ayahudi benge bibile makaidi na basalitia kwa, batumbwile baya mabaya kuhusu ndela ya Kristo nnongi ya kipenga sa bandu. Bai Paulo aliachana na bembe na kubatenga baaminio kitalu na bembe. Ywembe atumbwile longela kila lisoba katika ukumbi wa Tirano. 10 Ayee itiyendelea kwa miaka ibele, kwa eyo bote bibile batama katika Asia baliyowine neno lya Ngwana, bote Bayahudi na Bayunani. 11 Nnongo abile akipanga matendo makolo kwa maboko ga Paulo, 12 panga hata atamwe bapatike ukoto, na kubabutua roho achafu, muda batitololeso na ngobo zazibokite mu'yega ya Paulo. 13 Lakini pabile na Ayahudi batipunga mbepo bakisafiri pitya lieneo lee, batilitumya lina lya Yesu kwa ajili ya matumizi yabe bene. Bakiabakiya balo bibile na nchela achafu; Babaya, "Nabaamuru mboke kwa lina lya Yesu ywamuhibiria Paulo" 14 Bapangite aga bibile bana saba ba kuhanii Nkolo ba Kiyahudi, Skewa. 15 Roho achafu bayangwa, "Uesu nimtangite, na Paulo nimtangite, lakini mwenga mwa nyai?" 16 Yolo roho nchafu nkati ya mundu atiabutukia bapungna nchela na atibashinda nguvu na kuakombwa. Nga batibutuka boka yolo nyumba baile atopo na jeruhiwa. 17 Likowe lee lyatiyowanika kwa bote. Ayahudi na Bayunani, ambaobibile kolyo Efeso. Bibile na hofu muno, na lina lya Ngwana lyatizidi kuheshimiwa.

panga mji ba Efeso ni mtunza wa lihekalu lya Diana 13 Twenga twabene twaitangulia nnungi ya Paulo kwa nkolo na yelo picha yatitomboka boka kumaunde? 36 meli na yenda Aso, ambapo twenga tulipanga kuntola Kubona bai panga makowe aga yawezekekana kwa, Paulo kolyo. Ayee nga ywembe mwene ywapala tupalika kuwa na utilivu na kana mupange chochote kupanga, kwa mana atipanga yenda pitya nnema kwa haraka. 37 Kwa mana mwaakema bandu aba nkavu. 14 Paatuikite twenga kolyo Aso, twatimtola pano mahakamani amba ni anyang'anyi kwa ba mu'meli kuyenda Mitilene. 15 Boka po twenga lihekalu wala babile kwa kumkufuru nongo witu twatitweka kolyo na lisoba lyanyaibele tuikite upande nyumbo. 38 Kwa eyo, mana Demetrio na mafuli wanyaibele wa kisiwa cha Kio. Lisoba lyanyaibele, babile pamope niywembe babile na mashitaka nnani tuikite kisiwa cha Samo, na malabo take tuikite mji wa ya mundu yeyote, mahakama ibile wazi na maliwali Miletto. 16 Kwa mana, Paulo abile atiamua safiri pitya babile. Na baletwe nnungi ya lishauri. 39 Lakini Efeso, ili panga kana atumie muda wowote katika mana wenga upala chochote kuhusu makowe genge, Asia; kwa mana abile na haraka ya kuwai Yerusalemu yalowa shughulukiwa katika kiako halali. 40 Kwa kweli kwa ajili ya sikukuu ya Pentekoste, mana yawezekekana tubile katika hatari ya tuhumiwa kuhusu ghasia ya ywembe kupanga nyoo. 17 Boka Miletto atibatuma lisoba lee. Ntopo sababu ya machafuko aga, na tubile bandu mpaka Efeso na kubakema apindo ba likanisa. kwa na uwezo wa kugaelezea. 41 Baada ya kubaya 18 Paaike kwake, kammakiya, mwenga mwabene aga, atibatawanya bandu mutangite tangu lisoba lya kwanza panikanyaga

20 Baada ya ghasia kuyomoka, Paulo alibakema banafunzi na kupeya mwoyo. Boka po atibaaga na kuboka kuyenda Makedonia. **2** Niywembe paapeta mikoa yee na abile akibaapeya miyo baumini, kajingya Yunani. **3** Baada ya ywembe kuwa palo kwa muda wa miei itatu, njama zichengwite dhidi yake na Ayahudi paabile atikaribia kusafifiri kwa ndela ya bahari elekya Shamu, ayee atiazimia kerebuka pitya Makedonia. **4** Bakengamana na ywembe mpaka Asia babilie Sopatro, mwana wa Pirho boka Berea; Aristariko na Sekundo, bote boka baamini ba Thesalonike; Gayo ba Derbe; Timotheo; Tikiko na Trofimo boka Asia. **5** Lakini bandu aba bayomwile tangulia na babilie batulenda kolyo Troa. **6** kwa ndela ya Bahari boka Filipi baada ya masoba ga mikate yaibekwa kwaachachu, na katika masoba matano tuikite kolyo Troa. Tutama kolyo kwa masoba saba. **7** Hata lisoba lya kwanzia lya wiki, patubile twatikwembana pamope ili kuutekwa mkate, Paulo atilongela na Baamini. Abile akiwza kuboka malabo yake, nga nyuo atiendelea longela mpaka kilo ya manane. **8** Pabile na taa zanyansima katika chumba cha nnani ambapo tubile twatikwembana pamope. **9** Katika lidirisha abile atami muinja yumo lina lyake Utiko, ywabile na Lugono likolo. Hata Paulo paabile akilongela kwa muda mrefu, muinja yolo, agonjike, atitomboka pae boka lighorofa lya tatu na atilokotwa abile tayari awile. **10** Lakini Paulo atiuluka pae, atijinyoosha ywembe mwene nnani yake, atimkumbatia. Katika baya, "Kana mkate tamaa, kwa kuwa abile nkoto." **11** Boka po atipanda kae kulighorofa na atiutekwana mkate, no lya. Baada ya longela kwa muda mrefu mpaka lyamba, atiboka. **12** Bannetike yolo muinja abile nkoto batifarrijika muno.

13 Twenga twabene twatitangulia nnungi ya Paulo kwa meli na yenda Aso, ambapo twenga tulipanga kuntola Paulo kolyo. Ayee nga ywembe mwene ywapala kupanga, kwa mana atipanga yenda pitya nnema nkavu. 14 Paatuikite twenga kolyo Aso, twatimtola mu'meli kuyenda Mitilene. 15 Boka po twenga twatitweka kolyo na lisoba lyanyaibe tuikite upande wanyaibele wa kisiwa cha Kio. Lisoba lyanyaibele, tuikite kisiwa cha Samo, na malabo take tuikite mji wa Mileto. 16 Kwa mana, Paulo abile atiamua safiri pitya Efeso, ili panga kana atumie muda wowote katika Asia; kwa mana abile na haraka ya kuwai Yerusalem kwa ajili ya sikukuu ya Pentekoste, mana yawezekana ywembe kupanga nyoo. 17 Boka Mileto atibatuma bandu mpaka Efeso na kubakema apindo ba likanisa. 18 Paaikite kwake, kammakiya, mwenga mwabene mutangite tangu lisoba lya kwanza panikanyaga hapa Asia, jinsi ya nibile kwinu muda wote. 19 Namtumikya Ngwana kwa unyenyeketu wote na kwa machozi, na 20 mateso yanipatike nenga kwa hila za Ayahudi. Mutangite namna ambayo naizuia kutangaza kwinu ilibe chochote ambacho kibile muhimu, na namna nenga natibafundisha waziwazi na kuyenda nyumba kwa nyumba. 21 Mutangfite namna nenga mayendelya kubaonya Ayahudi na Ayunani nnani ya toba kwa Nnongo na imani katika Ngwana witu Yesu. 22 Nambeambe, muilinge, nibile namtii Roho Mtakatifu kuelekea Yerusalem, niyatangite kwaa makowe ambayo yanipangikie nenga kolyo, 23 Ila kwa mana Roho Mtakatifu unishuhudia nenga katika kila mji no bayo panga minyororo na mateso nga nyoo yatinilenda. 24 Lakini nenga nafikiria kwaa panga maisha yangu ni kwa yejete ya thamani kwango, ili niweze kuyomwa mwendo wango na huduma yanipeyilwe boka kwa Ngwana Yesu, kuishuhudia injili ya nema ya Nnongo. 25 Nmabeambe, linga, nitangite panga wote, nkati ya balo baniyendike kuhubiri Ufalme, mwaniibona kwaa minyo kae. 26 Kwa eyo nabashuhudia leno yee, panga nibile kwaa na hatia ya myai ya mundu yejete. 27 Kwa mana naizuia kwaa kubatangazia mapenzi yoti ya Nnongo. 28 Kwa eyo muwe baangalifu nnani yinu mwenga mwabene, na nnani ya likundi lolote ambalo Roho Mtakatifu atiabeka mwenga kuwa waangalizi. Mube aangalifu kulichunga likusanyiko lya Ngwana, ambalo atilipemya kwa myai yake mwene. 29 Nitangite panga baada ya kuboka kwango, mapwa ba mwitu akale balowa jingya nkati yinu, na baliwa kulihurimya kwaa likundi. 30 Nitangite panga hata nkati yinu mwabene baadhi ya bandu baisa no bayo makowe mabou, ili kuwavuta banafunzi babakenqame bembe. 31 Kwa

eyo mutame minyo. Mukombokye panga kwa miaka nibembe balowa kunkabidhi mumaboko ga bandu mitatu naweza kwa kuleka kuwafundisha kila yumo ba mataifa.” 12 Patuyowine makowe aga, twenga na winu kwa machozi kilo ni mutwekati. 32 Nambeambe bandu babile atama mahali palo twatimshi Paulo nenga nawakabidhi kwa Nnongo, na kwa neno lya kana ayende Yerusalem. 13 Nga Paulo kayangwa, neema yake laweza kuachenga na kuwapea urithi “Mupanga kele, mwalela na kunivunja mwoyo wango? pamope nabo bote batiewekwa wakfu kwa Nnongo. 33 Kwa mana nibile tayari, kufungwa kwaakae, lakini Natamaniya kwaan mbanje, dhahabu, au ngobo. 34 pia bulagwa kolyo Yerusalem kwa ajili ya lina lya Mutangite mwenga mwabene panga maboko aga Ngwana Yesu.” 14 Kwa mana Paulo apala kwaaw inipeya mahitaji yango mwene na mahitaji ya balo kushawishiwa, tulekite no bay, “Bai mapenzi ya babile pamope ni nenga. 35 Katika makowe yote Ngwana yapangike.” 15 Baada ya masoba aga, tutolile naapeya mfano wa namna mupalikwa kuwasaidia mifuko yitu na kupanda kuyenda Yerusalem. 16 anyonge kwa kuipanga kazi, na namna mupalikwa Baadhi ya banafunzi boka Kaisaria pia batikengamana kukombokya maneno ya Ngwana Yesu, maneno na twenga. Batinneta mundu yumo ywakemelwa ambayo ywembe mwene abayite: “Ni heri kutoa kuliko Mnasoni, mundu wa Kipro, mwanafunzi wa zamani, pokya.” 36 Baada ya kubaya namna yee, apiyite ambaye tutami naye. 17 Patuikite Yerusalem, alongo magoti na kuloba pamope na bembe. 37 Bote batilela balitukaribisha kwa puraha. 18 Malabo yake Paulo muno na kumtombokya Paulo paingo na kumbusu. 38 Batihuzunika muno ya yote kwa mana ya chelo atiyenda pamope na twenga kwa Yakobo, na apindo bambonekeya kwaan kumiinyo pake kae. Boka po bote babile poo. 19 Baada ya kuwasalimu, alibapeya batimsindikiza Numerikebu.

21 Muda tubile twatilekana nabo, na twatisafiri mubahari, tuiikite moja kwa moja pa'mji wa Kosi, na malabo yake tuikite mji wa Rodo, na boka kolyo tuikite mji wa Ptara. 2 Tupatike meli yayoka kuyenda Foinike, twatisafiri na meli yoo. 3 Patuikite nnongi ya kisiwa cha Kipro, tuilekite upande wa mashoto, tuikite mpaka Siria, twaitosa nanga katika mji wa Tiro, kwa mana kolyo nga meli yatipakulilwa lishehena lyake. 4 Baada ya kuabona banafunzi, twatama masoba saba. Banafunzi aba bammakiya Paulo pitya kwa Roho panga ywembe kana ayende Yerusalem. 5 Hata patuitimize masoba ago, twenga twatiboka kuyenda zetu. Bote pamope, na alwawa babe na bana babe, batitusindikiza katika ndela yitu mpaka patuboi panja ya mji. Boka po twatipiga magoti pwani, na kuloba, twatiagana kila yumo. 6 Twapanda mu'meli, na bembe batikerebuka kae munyumba yabe. 7 Patuyomwile safari yitu boka Tiro, tuikite Tolemai. Palo tuasimamii alongo, na tama nabo kwa lisoba limo. 8 Malabo yake tubokite kuyenda Kaisaria. Twenga tujingii munyumba ya Filipo, muhubiri wa injili, ywabile yumo wa balo saba, ni twenga tutami pamope naye. 9 Mundu yolo abile na alombo ncheche makikra ambaao baritabiri. 10 Baada ya tama kwa masoba kadhaa, atiuluka boka Uyahudi nabii yumo ywa kemelwa Agabo. 11 Ywembe atiisa kwitu na atiutola mkanda wa Paulo. kwa huo atiyataba magolo na maboko gake mwene nobaya, “Roho Mtakatifu abaya nyoo,” “Bayahudi ba Yerusalem balowa kuntaba mundu ywamilikiya mkando wolo,

nibembe balowa kunkabidhi mumaboko ga bandu bandu babile atama mahali palo twatimshi Paulo nenga nawakabidhi kwaan mbanje, dhahabu, au ngobo. 12 Patuyowine makowe aga, twenga na winu kwa machozi kilo ni mutwekati. 32 Nambeambe bandu babile atama mahali palo twatimshi Paulo nenga nawakabidhi kwaan mbanje, dhahabu, au ngobo. 13 Nga Paulo kayangwa, neema yake laweza kuachenga na kuwapea urithi “Mupanga kele, mwalela na kunivunja mwoyo wango? pamope nabo bote batiewekwa wakfu kwa Nnongo. 33 Kwa mana nibile tayari, kufungwa kwaakae, lakini Natamaniya kwaan mbanje, dhahabu, au ngobo. 34 pia bulagwa kolyo Yerusalem kwa ajili ya lina lya Mutangite mwenga mwabene panga maboko aga Ngwana Yesu.” 14 Kwa mana Paulo apala kwaaw inipeya mahitaji yango mwene na mahitaji ya balo kushawishiwa, tulekite no bay, “Bai mapenzi ya babile pamope ni nenga. 35 Katika makowe yote Ngwana yapangike.” 15 Baada ya masoba aga, tutolile naapeya mfano wa namna mupalikwa kuwasaidia mifuko yitu na kupanda kuyenda Yerusalem. 16 anyonge kwa kuipanga kazi, na namna mupalikwa Baadhi ya banafunzi boka Kaisaria pia batikengamana kukombokya maneno ya Ngwana Yesu, maneno na twenga. Batinneta mundu yumo ywakemelwa ambayo ywembe mwene abayite: “Ni heri kutoa kuliko Mnasoni, mundu wa Kipro, mwanafunzi wa zamani, pokya.” 36 Baada ya kubaya namna yee, apiyite ambaye tutami naye. 17 Patuikite Yerusalem, alongo magoti na kuloba pamope na bembe. 37 Bote batilela balitukaribisha kwa puraha. 18 Malabo yake Paulo muno na kumtombokya Paulo paingo na kumbusu. 38 Batihuzunika muno ya yote kwa mana ya chelo atiyenda pamope na twenga kwa Yakobo, na apindo bambonekeya kwaan kumiinyo pake kae. Boka po bote babile poo. 19 Baada ya kuwasalimu, alibapeya batimsindikiza Numerikebu.

Nhongo apangite nkati ya mataifa kwopitya huduma yake. 20 Muda bayowine ago, batimsifu Nnongo, na kummakiya, “Ubweni, alongo, kubile na maelfu ilenga baaminiya nkati ya Ayahudi. Bembe bote babile na nia ya kuikamwa saliya. 21 Babakilwe kuhusu wenga, panga wafundisha Ayahudi batama kati ya mataifa kunleka Musa, na panga uwabakiye kana baatahiri bana babe, na kana baipange desturi ya zamani. 22 Tupalikwa panga namani? Bila shaka balowa yowa kuwa weka uisile. 23 Nga nyoo upange chelo ambacho twenga twakubakiya nambeambe: tubile na bandu ncheche ambaao batieweka nadhiri. 24 Watole bandu aba na ujitatase mwene pamope nabembe, na uwaliyiwe gharama yabo, ili wawewe kunyoa ntwe wabe. Nga nyoo kila yumo apate kuyowa panga makowe gaamakiwe kuhusu wenga ni ubocco. Balowa kujifunza panga wenga kae uikengama saliya. 25 Lakini kwa habari ya mataifa ambaao babile baumini, twaandikiye na kutoa maagizo panga bapalikwa kujifupusha na ilebe vyatitolewa dhabihu kwa sanamu, na myai, bokana na chelo chakinyongwa, na bajiepusha na umalaya.” 26 Nga nyoo, Paulo atibatola analome na lisoba lya nyaibe, atijitakasa mwene pamope nabembe, na kujingya mu'hekalu, kutangaza kipindi cha masoba ya kujitakasa, mpaka sadaka yatolewa kwa ajili ya kila yumo wao. 27 Masoba ago saba payakaribie yomoka, baadhi ya Bayahudi boka Asia bamweni Paulo mu'lilikalu, na makutano batikasirika, na kunnyoshea maboko. 28 Babile bakikombwa ndoti, “Bandu ba Israeli, mutusaidie. Ayoo nga yolo mundu ywafundisha bandu kila mahali makowe ambayo ni

kunchogo na bandu, saliya, na mahali pano. Pia 6 Itokea panga panibile nikisafiri no karibia Dameski, atibaleta Ayunani katika lihekalu na kupanajisi mahali majira ya mutwekati ghafla bweya nkolo uisile boka pano patakatifu." 29 Kwa mana mwanzo babile kumaunde natumbwa kuniangaza. 7 Natitomboka bamweni Trofimo Muefeso abile pamope niywembe pae na kupekaniya lilobe lyabaya, 'Sauli, Sauli kwa mjini, na bembe patangite panga Paulo annetike mwanja namani waniudhi?' 8 Nkayangwa, 'wenga mulihekalu. 30 Mji wote ubile na tataruki, na bandu wa nyai, Ngwana?' Kanibakiya, 'Nenga na Yesu babutuka pamope ni kunkamwa Paulo. Patintoa panja Mnazareti, ambaye wenga waniudhi.' 9 Balo babile ya lihekalu, na nnango mara itabilwe. 31 Pababile na nenga baibweni bweya, ila bayowine kwa lilobe bakijaribu kummulaga, habari iikite kwa nkolo wa jeshi lya yolo ywalongela na nenga. 10 Nikabaya, 'Nipange lya alinzi kuwa Yerusalem yote ibile itwelilwe ghasia. namani, Ngwana?' Ngwana kanibakiya, 'Yema na 32 Mara iyo atibatola askari na jemedari atikibutukia ujingye Dameski; kolyo walowa bakiwa kila kilebe kipenga sa bandu. Muda bandu bamweni nkolo ba chaupalikwa kukipanga.' 11 Naweza kwaa kubona jeshi na askari atimkaribia na kunkamwa Paulo. 33 kwa mana ya mwangaza wa bweya wolo, bga Boka po nkolo wa jeshi atiamuru atabwe minyororo nibokite Dameski kwa kuongozwa na maboko ga balo ibele. Kannaluya wenga wa nyai na upangite kele. 34 babile na nenga. 12 Kolyo natikwembana na mundu Baadhi ya bandu katika kipenga babile batipayuka ywakemelwa Anania, ywabile mundu ywaikamwa kilebe cheno benge chelo. Kwa mana jemedari saliya na mwene kuheshimika nnongi ya Bayahudi aweza kwaa kuwamakiya chochote kwa sababu ya bote batami kolyo. 13 Kaisa kwango, na ayemi nnongi yelo ndoti, atiamuri Paulo aletwe mkatи ya ngome. yango, no baya, 'nongo wango Sauli, upate kuona.' Kwa 35 Bai paakite mu'ngazi, atitolewa na askari kwa muda wowolo natibona. 14 Akabaya, 'Nhongo wa tate sababu za kipenga sa bandu. 36 Maana kipenga yitu atikuchawa wenga upate kugatanga mapenzi sa bandu batikengamana na yendelea kukombwa gake, kumwona yolo ywabile na haki, na kuiyowa ndoti, "muntole yolo!" 37 Paulo paabile atiletwa nkati lilobe yaiboka mu'nkanwa wake. 15 Kwa mana walowa ya ngome, atimmakiya nkolo wa jeshi, "Naweza pangika shahidi kwake kwa bandu bote nnani ya kukumakiya kilebe?" Yolo nkolo wa jeshi kabaya, uyabonekeya na kugapekaniya. 16 Bai nambeambe "Je walongela kiyunani? 38 Je wenga wa Mmisri kwa namani wasubiri? Amka, ubatizwe, ukaoshe ambaye awali utiongoza uasi na kubatola magaidi dhambi yako, ukilikema lina lyake." 17 Baada ya elfu nccheche mmwitii?" 39 Paulo kabaya, "Nenga na kukerebuka Yerusalem, na panibile nikisali nkati ya Myahudi, boka mji wa Tarso ya Kilia. Nenga ni raia lihekalu, ikatokea panga nipeilwe maono. 18 Namweni wa mji maarufu. Naaloba, mniruhusu nilonge na kanibakiya, 'Hima na utoke Yerusalem haraka, bandu.' 40 Muda jemedari ampeya ruhusa, Paulo kwa sababu balowa kuuyeketya kwaa ushuhuda ayemi pa'ngazi na kutoa ishara kwa bandu kwa wako kuhusu nenga.' 19 Nikabaya, 'Ngwana, bembe luboko lwake. Muda woo pabile na ukimya muno, bene batangite kuwa natibafunga muligereza na akalongela nabo kwa Kiebrania. kabaya.

22 "Alongo na tate bango, muupekanie utetezi wango wanalowa kuupanga kwinu nambea, mbe." 2 Kipenga sa bandu pakiyowine Paulo akilongela nabo kiebrania, batinyamaza. Kabaya. 3 "Nenga na myahudi, nibelekwile mji wa Tarso eneo lya Kilia, ila niipatike elimu katika mji wolo, mu'magolo ga Gamalieli. Natifundishwa lingana na ndela sahihi ya saliya ya tate bitu. Nenga nibile na bidii ya Nnongo, kati mwenga mwabote mwamubile leno. 4 Natibatesa kwa ndela yee mpaka kubulagwa, natibakamwa analome na alwawa na kubatupa mu'ligeriza. 5 Hata kuhani nkolo na apindo bote bawenza kutoa ushahidi panga natipokya barua boka kwabe kwa ajili ya alongo babile Dameski, kwango nenga kusafiri kuyenda kolyo. Ibile nialete bandu Yerusalem kwa ndela yee ili batabilwe no adhibiwa.

6 Itokea panga panibile nikisafiri no karibia Dameski, atibaleta Ayunani katika lihekalu na kupanajisi mahali majira ya mutwekati ghafla bweya nkolo uisile boka pano patakatifu." 29 Kwa mana mwanzo babile kumaunde natumbwa kuniangaza. 7 Natitomboka bamweni Trofimo Muefeso abile pamope niywembe pae na kupekaniya lilobe lyabaya, 'Sauli, Sauli kwa mjini, na bembe patangite panga Paulo annetike mwanja namani waniudhi?' 8 Nkayangwa, 'wenga mulihekalu. 30 Mji wote ubile na tataruki, na bandu wa nyai, Ngwana?' Ngwana kanibakiya, 'Nenga na Yesu babutuka pamope ni kunkamwa Paulo. Patintoa panja Mnazareti, ambaye wenga waniudhi.' 9 Balo babile ya lihekalu, na nnango mara itabilwe. 31 Pababile na nenga baibweni bweya, ila bayowine kwa lilobe bakijaribu kummulaga, habari iikite kwa nkolo wa jeshi lya yolo ywalongela na nenga. 10 Nikabaya, 'Nipange lya alinzi kuwa Yerusalem yote ibile itwelilwe ghasia. namani, Ngwana?' Ngwana kanibakiya, 'Yema na 32 Mara iyo atibatola askari na jemedari atikibutukia ujingye Dameski; kolyo walowa bakiwa kila kilebe kipenga sa bandu. Muda bandu bamweni nkolo ba chaupalikwa kukipanga.' 11 Naweza kwaa kubona jeshi na askari atimkaribia na kunkamwa Paulo. 33 kwa mana ya mwangaza wa bweya wolo, bga Boka po nkolo wa jeshi atiamuru atabwe minyororo nibokite Dameski kwa kuongozwa na maboko ga balo ibele. Kannaluya wenga wa nyai na upangite kele. 34 babile na nenga. 12 Kolyo natikwembana na mundu Baadhi ya bandu katika kipenga babile batipayuka ywakemelwa Anania, ywabile mundu ywaikamwa kilebe cheno benge chelo. Kwa mana jemedari saliya na mwene kuheshimika nnongi ya Bayahudi aweza kwaa kuwamakiya chochote kwa sababu ya bote batami kolyo. 13 Kaisa kwango, na ayemi nnongi yelo ndoti, atiamuri Paulo aletwe mkatи ya ngome. yango, no baya, 'nongo wango Sauli, upate kuona.' Kwa 35 Bai paakite mu'ngazi, atitolewa na askari kwa muda wowolo natibona. 14 Akabaya, 'Nhongo wa tate sababu za kipenga sa bandu. 36 Maana kipenga yitu atikuchawa wenga upate kugatanga mapenzi sa bandu batikengamana na yendelea kukombwa gake, kumwona yolo ywabile na haki, na kuiyowa ndoti, "muntole yolo!" 37 Paulo paabile atiletwa nkati lilobe yaiboka mu'nkanwa wake. 15 Kwa mana walowa ya ngome, atimmakiya nkolo wa jeshi, "Naweza pangika shahidi kwake kwa bandu bote nnani ya kukumakiya kilebe?" Yolo nkolo wa jeshi kabaya, uyabonekeya na kugapekaniya. 16 Bai nambeambe "Je walongela kiyunani? 38 Je wenga wa Mmisri kwa namani wasubiri? Amka, ubatizwe, ukaoshe ambaye awali utiongoza uasi na kubatola magaidi dhambi yako, ukilikema lina lyake." 17 Baada ya elfu nccheche mmwitii?" 39 Paulo kabaya, "Nenga na kukerebuka Yerusalem, na panibile nikisali nkati ya Myahudi, boka mji wa Tarso ya Kilia. Nenga ni raia lihekalu, ikatokea panga nipeilwe maono. 18 Namweni wa mji maarufu. Naaloba, mniruhusu nilonge na kanibakiya, 'Hima na utoke Yerusalem haraka, bandu.' 40 Muda jemedari ampeya ruhusa, Paulo kwa sababu balowa kuuyeketya kwaa ushuhuda ayemi pa'ngazi na kutoa ishara kwa bandu kwa wako kuhusu nenga.' 19 Nikabaya, 'Ngwana, bembe luboko lwake. Muda woo pabile na ukimya muno, bene batangite kuwa natibafunga muligereza na akalongela nabo kwa Kiebrania. kabaya.

20 Na myai ya Stephano shahidi wako yatimwagwa, Nenga pia nibile nayemile papipi na kuyeketya na nibile nalinda ngobo ya balo babile bakimulaga.' 21 Lakini atinibakiya, "Uyende kwa sababu nenga nalowa kikutuma uyende mbale kwa bandu ba mataifa." 22 Bandu batinruhusu alongele nnani ya neno lee. Lakini badae patilipaza lilobe no baya, mwondoe mundu yolo katika nnema" kwa sababu ni sahihi kwaa atame." 23 Pababile bakipaza lilobe, na kutupa ngobo yabe na kutupa mavumbi nnani, 24 jemedari nkolo atiamuru Paulo aletwe mu'ngome. Atiamuru analuywe huku akikombwa mijeredi, ili ywembe mwene atange kwa namani babile babile bakikombwa ndoti ya naman yelo. 25 Hata pababile batimfunga kwa kamba, Paulo ammakiye yolo akida ywayemile papipi ni ywembe, "Jel ni haki kwinu kunkombwa ywabile Mrumi na bado ahukumilwa kwaa?" 26 Yolo akida paayowine maneno

aga, kayenda kwa jemedari nkolo na kummakiya, nga ny walowa panga ushahidi katika Roma kae.” abaya, “Upala kupanga namani? Kwa maana mundu 12 Paikite bwamba, baadhi ya Ayahudi bapangite yolo mrumi.” 27 Jemedari nkolo kaisa na kummakiya, liagano na kukema laana nnani yabembe bene: “Nibakiye, je wenga ni raia ba Rumi?” Paulo kabaya, babaya panga balyaa kwa wala nywaa chochote “Eloo.” 28 Jemedari kayangwa, “Kwo pitya kiasi mpaka pabambilaga Paulo. 13 Pabile na bandu zaidi kikoro cha pesa nga nilipata uraia.” Lakini Paulo ya arobaini ambaio bapangite njama yee. 14 Bayenda kummakiya, “Nenga na mrumi wa kubelekwa.” 29 kwa akolo ba makuhani na apindo no baya, “Tujibekite Bai balo babilo tayari kuyenda kumuuliza kuboka na bene katika lana kolo, tukyee kwa chochote mpaka kumwacha wakati wowolo. Na jemedari niywembe tumulage Paulo. 15 Nga ny nambeambe, libaraza atiyogopa, paayowine kuwa Paulo ni Mrumi, na kwa lyatimmakiya jemedari nkolo annete kwinu, kati panga sababu amtabile 30 Lisoba lyanyaibe, jemedari mwaiamua kesi yake kwa usahihi. Kwitu tubile kwa nkolo apala kutanga ukweli kuhusu mashtaka ga Bayahudi dhidi ya Paulo. Nga nyoo atimfungua vifungo vyake ni kuamuru akolo ba makuhani na baraza lyote bakwembane. Kanneta Paulo pae, ni kumbeka katikati yabe.

23 Paulo kaaloleke moja kwa moja bandu ba libaraza no baya, “Mwaongo bango, natitama nnongi ya Nnongo kwa dhamira inoitie hadi leno.” 2 Kuhani nkolo Anania atiamuru balo bayemi papipi ni ywembe bankombwe munkano wake. 3 Nga ny Paulo kummakiya, “Nnongo alowa kukukombwa wenga, ukutwa watipakwa chokaa. Uyemi utinikhumu kwa saliya, ni ywembe waamuru nikombwe kunchogo na saliya?” 4 Balo babilo bayemi papipi ni ywembe babaya, “Nga nyoo wamtukangana kuhani nkolo wa Nnongo?” 5 Paulo kabaya “mwalongo bango, nenga, nitangite kwa panga yolo ni kuhani nkolo. Kwamana iandikwile, walowa longela vibaya nnani ya mtawala wa bandu bako.” 6 Paulo paabweni panga upande umo wa libaraza ni Masadukayo na benge Mafarisayo, kapaza lilobe no baya, “alongo bango, nenga na Mafarisayo, mwana wa Mafarisayo. Ni kwa sababu yee nategemea kwa ujasiri ufufuo wa bandu ba kiyo natihukumilwa nabo.” 7 Paabaya nyoo, malumbano makolo yapangite kati ya Mafarisayo na Masadukayo, na mukutano utibaganyika. 8 Mana Masadukayo ubaya ntopo ufufuo, na malaika wala ntopo roho, ila Mafarisayo ubaya aga gote gabile. 9 Ghasiu ngolo yaito keea na baadhi ya baandishi babilo upande wa Mafarisayo bayemi na kujadili, babaya, “tubweni kwa chochote kibaya dhidi ya mundu yolo. Namani mana roho au malaika alongela na ywembe?” 10 Muda pabile na hoja ngolo, nkolo wa majeshi ayogope panga Paulo alowa papuliwa ipande ipande na bembe, nga ny atiamuru anajeshi bauluke pae na kuntola kwa nguvu boka kwa ajumbe ba libaraza, na kunnete katika ngome. 11 Kilo yanyaibe Ngwana ayemi karibu ni ywembe no baya, “Kana uyogope, kwa kuwa wanishuhudia katika Yerusalem,

nga ny walowa panga ushahidi katika Roma kae.” abaya, “Upala kupanga namani? Kwa maana mundu 12 Paikite bwamba, baadhi ya Ayahudi bapangite yolo mrumi.” 27 Jemedari nkolo kaisa na kummakiya, liagano na kukema laana nnani yabembe bene: “Nibakiye, je wenga ni raia ba Rumi?” Paulo kabaya, babaya panga balyaa kwa wala nywaa chochote “Eloo.” 28 Jemedari kayangwa, “Kwo pitya kiasi mpaka pabambilaga Paulo. 13 Pabile na bandu zaidi kikoro cha pesa nga nilipata uraia.” Lakini Paulo ya arobaini ambaio bapangite njama yee. 14 Bayenda kummakiya, “Nenga na mrumi wa kubelekwa.” 29 kwa akolo ba makuhani na apindo no baya, “Tujibekite Bai balo babilo tayari kuyenda kumuuliza kuboka na bene katika lana kolo, tukyee kwa chochote mpaka kumwacha wakati wowolo. Na jemedari niywembe tumulage Paulo. 15 Nga ny nambeambe, libaraza atiyogopa, paayowine kuwa Paulo ni Mrumi, na kwa lyatimmakiya jemedari nkolo annete kwinu, kati panga sababu amtabile 30 Lisoba lyanyaibe, jemedari mwaiamua kesi yake kwa usahihi. Kwitu tubile kwa nkolo apala kutanga ukweli kuhusu mashtaka ga Bayahudi dhidi ya Paulo. Nga nyoo atimfungua vifungo vyake ni kuamuru akolo ba makuhani na baraza lyote bakwembane. Kanneta Paulo pae, ni kumbeka katikati yabe.” 16 Lakini mwana Paulo. 17 Paulo kankema akida yumo kabaya, “Mtole muinja yolo kwa jemedari, maana abile na neno lya kummakiya. 18 Bai akida kantola yolo kijana ni kumpeleka kwa jemedari nkolo kummakiya, “Paulo yolo ywatabilwe anikemile kapala nikuletee kijana yoo kwako. Abile na neno lya kummakiya.” 19 Yolo jemedari nkolo kamkamwa kwa maboko kajitenga ni ywembe kando, na kunnaluya, “Ni kilebe gani ywapala kunibakiya?” 20 Yolo kijana kabaya, “Bayahudi bampatike kukuloba unnete Paulo malao katika libaraza kati panga wapala kupata habari yake kwa usahihi muno. 21 Bai wenga kana ukubali mana bandu zaidi ya arobaini bamvizia. Batijifunga kwa laana, balyee kwa wala nywaa mpaka palo bambulaga. Hata nambeambe babilo tayari, bakilinda kibari boka kwako.” 22 Bai yolo jemedari nkolo annekite kijana ayende zake, baada ya kumwagiza “kana ubakiye mundu ye yote panga umeniarifu aga.” 23 Abakema maakida abele kabaya batayarische askari mia ibele kabaya na askari apanda farasi sabini, na babilo na mikuki mia ibele, mwalowa boka zamu ya tatu ya kilo. 24 Kaabakiya kubeka banyama tayari ambaye Paulo alowa kuntuma na kuntola salama kwa Feliki Gavana. 25 Atiandika batua kwa namna yee, 26 Klaudio Lisia kwa Liwali mitukufu Feliki, salamu. 27 Mundu yolo akamwile na bayahudi babilo karibu kumulaga, nga po nayenda pamope na kikosi cha askari na kumwokoa, paniipatike habari ya kuwa ywembe ni raia wa kirumi. 28 Nipala kutanga kwa namani watimshitakia, nga ny natimpeleka katika libaraza. 29 Nibweni panga abile ameshitakiwa kwa ajili ya maswali ga saliya yabe, wala ashitakiwa kwa kwa neno lolote lyastahilia kubulagwa. 30 Boka po itangike kwango panga pabile na njama dhidi yake, nga ny kwa haraka natimtuma kwako, na kubaagiza wamshitakiwa balete mashitaka dhidi yake nnongi yako. Batiaganana. 31 Bai balo askari bakatii

amri: batimtola Paulo bakampeleka hata Antipatri litaifa lyango na zawadi ya fedha. 18 Nipangite kilo. 32 Lisoba lyanyaibele, maaskari banyansima nyoo, Bayahudi fulani ba Asia banikwembine nkati ya baalekite baloa apanda farasi bayende pamope ni sherehe ya utakaso ndani ya lihekalu, bila likundi lya ywembe, na bembe batikerebuka zao katika ngome. bandu wala ghasia. 19 Bandu aba ambao ipalikwe 33 Na bapanda farasi pabaikite Kaisaria, na kumpeya kuwapo nnongi yako nambeambe na babaye chelo liwali yelo barua, wambekite Paulo nnongi yake. wakibona nnani yango katii babile na neno lolote. 20 34 Ni ywembe liwali paaisomile barua, kannaluya Paulo atiboka jimbo gani; paatangite panga ni mubdu kwango paniyemite nnongi ya libaraza lya kiyahudi; wa Kilia, 35 kabaya, "Nalowa kukupekania wenga 21 Ila kwa ajili ya kilebe chimo nikibayite kwa liliba pabaisile balo bakushitakiya," atiamuru abekwe katika paniyemi katikati yao, ni kwa sababu ya ufufuo ba ikulu ya Herode.

24 Baada ya masoba matano. Anania kuhani nkolo, baadhi ya apindo na msemajii yumo ywakemelwa Tertulo, bayenda palo. Bandu aba banetike mashitaka dhidi ya Paulo kwa Gavana. 2 Paulo paayemi nnongi ya Gavana, Tertulo atumbwile kunshitaki no baya kwa gavana, "Kwa sababu yako tubile na amani kolo; na kwa maono yako yatileta mageuzi yanoite katika litaifa lyetu; 3 Bai kwa shukrani yote twapokya kila kilebe chaakipangite, Wasalam mheshimiwa Feliki. 4 Lakini kana nikuchoshe muno, nakusihii ugapekanie maneno machunu kwa fadhili yako. 5 Kwa maana tumpatike mundu yolo nkorofi, na ywasababisha Ayahudi bote kuiasi dunia. Kae ni kiongozi wa madhehebu ya Wanazorayo. 8 Ukininaluya Paulo kuhusu makowe aga, hata waweza kujifunza ni kilebe gani twamshitakia." 9 Bayahudi nabo batimshitaki Paulo, babaya panga makowe gabile kweli. 10 Liwali paampungia luboko ili Paulo alonge, Paulo kayangwa, "Nitangite panga kwa miaka yanyansima ubile mwamuzi wa litaifa lee, na nibile na furaha kujieleza mwene kwako. 11 Waweza kuhakikisha kuwa yayomwike kwaas masoba zaidi ya komi ni ibele boka panatipanda kuyenda kuabudu Yerusalem. 12 Na banikwembine katika lihekalu, nabisha kwaas na mundu yoyote, na nipangite kwaas fujo katika mkutano, wala katika masinagogi wala nkati ya mji; 13 na wala baweza kwaas kuhakikisha kwako mashitaka wanayoyashitaki dhidi yango. 14 Ila katika Kaisaria, na panga ywembe mwene alowa nakiri lelo kwako, ya panga kwa ndela yelo ambayo dhehebu, kwa ndela yeyleo natimtumikia Nnongo wa tate bitu. Nenga na mwaminifu kwa yote yabile katika saliya na maandiko ya manabii. 15 Nibile na ujasiri wowolo kwa Nnongo ambao hata abo nao batilenda, kuisa kwa ufufuo wa bandu ba kiwo, kwa bote bene haki na babile kwaas na haki kae; 16 na kwa lee, napanga kazi ili niwe na dhamira ibile kwaas na hatia nnongi ya Nngongo na nnongi ya bandu pitya makowe gote. 17 Nambeambe baada ya miaka ganyansima niisile kuleta msaada kwa

wakibona nnani yango katii babile na neno lolote. 20 Au bandu aba bene babaye ni likosa gani balibweni kwango paniyemite nnongi ya libaraza lya kiyahudi; 21 Ila kwa ajili ya kilebe chimo nikibayite kwa liliba paniyemi katikati yao, ni kwa sababu ya ufufuo ba bandu ba mu'kiwo mwenga mwanihukumu." 22 Feliki abile atitaarifiwa vizuri kuhusu ndela, na atiuahirisha mkutano, Kabaya, "Lisia jemedari paaisa pae boka Yerusalem nitatoa maamuzi dhidi ya mashitaka yinu." 23 Nga nyo atiamuru akida amlinde Paulo, ila abe na nafasi na hata abile kwaas mundu bakiwakanikiya marafiki bake bamsaidie wala bamtembelee kwaas. 24 Baada ya masoba kadhaa, Feliki atikerebukia na Drusila nyumbowe ywabile Myahudi, atimtuma kumwita Paulo na akibapekania boka kwake habari za imani nkati ya Kristo Yesu. 25 Ila Paulo paabile akijadiliana naywembe kuhusu haki, kuwa na kiasi na hukumu yaisile, Feliki akapata hofu kayangwa, "uyende kutalu kwa nambeambe, ila nikipata muda kae, nalowa kukukema." 26 Muda wowolo, atitegemea panga Paulo ampeya mbanje kwa eyo amkemile mara zanyansima akilongela naywembe. 27 Ila miaka ibele yapeta, Porkion Festo abile Liwai baada ya Feliki, ila Feliki atipala kujipendekeza kwa Bayahudi, nga nyo atinleka Paulo pae ya uangalizi.

25 Nga Festo ajingii mu'jimbo lee na baada ya masoba matatu kayenda boka Kaisaria mpaka Yerusalem. 2 Kuhani nkolo na Bayahudi mashuhuri bannetike mashitaka dhidi ya Paulo kwa Festo, na batilongela kwa nguvu kwa Festo. 3 Na bannobia Festo fadhili nnani ya habari za Paulo apate kunkema Yerusalem ili bapate kumulaga mundela. 4 Lakini Festo kaayangwa panga abile mfungwa kwako mashitaka wanayoyashitaki dhidi yango. 5 Abaya "Kwa eyo, balo ambao baweza, waweza kuyenda kolyo ni twenga. Mana kibile kilebe kibaya kwa mundu yolo, mpalikwa kufitaka." 6 Baada ya tama masoba nane au komi zaidi, atikerebuka Kaiaria. Na lisoba lyanyaibele atami batikite, kufitaka kufitaka. 7 Paalikite, Ayahudi boka Yerusalem bayemi kufitaka. 8 Paulo atijitetea no baweza kwaas kugathibitisha. 9 Paulo atijitetea no baya, ni nnani kwaas ya lina lya Ayahudi, nnani kwaas ya miaka ganyansima niisile kuleta msaada kwa ya lihekalu, na nnani kwaas ya Kaisari, nipangite

mabaya.' 9 Lakini Petro apala kujipendekeza kwa upala kuyenda Yerusalemu na hukumilwa na nenga kuhusu makowe aga huko?' 10 Paulo kabaya,'Nayema nnongi ya iteo cha hukumu cha Kaisari ambapo nipaikwa hukumilwa. Nawakosea kwaayahudi, kati wenga utangite vema. 11 Mana itei nimekosa na mana nipangite chastahilia kiwo, nikanikiya kwaa kubulagwa. Lakini mana mashitaka gabe ni kilebe kwaa, ntopo mundu ywaweza kunikabidhi kwao. Nannoba Kaisari.' 12 Baada Festo kulongela na libaraza kayangwa, "unnoba Kaisari, walowa yenda kwa Kaisari." 13 Baada ya masoba kadhaa, mpwalume Agripa na Barnike baikite Kaisara kupanga ziara rasm kwa Festo. 14 Baada ya tama hapo kwa masoba ganyansima, Festo atiwasilisha kesi ya Paulo kwa Mpwalume, Kabaya, 'Mundu yumo alekitwe pano na Feliki kati mfungwa. 15 Panibile Yerusalemu makuhani akolo na apindo ba Ayahudi bannetike mashitaka nnani ya mundu yolo kwango, na bembe banaluya nnani ya hukumu yake. 16 Kwa lee nenga naayangite panga ni desturi kwaay Aroma kumtoa mundu kwa upendeleo badala yake, mtuhumiwa apalikwa kuwa na nafasi ya kugakibili bashitaki bake na kujitetea nnani ya tuhuma zake. 17 Kwa eyo pabaisile pamope pano. niweza kwaay subiri, lakini lisoba lyake lyanyaibe natama pa iteo cha hukumu na kuamuru mundu yolo aletwe ndabi. 18 Muda bashitaki bake bayemi na kunshitaki, nilifikiri panga ntopo mashitaka makolo gabile nnani yake. 19 Badala yake, babile na mabishano fulani pamope ni ywembe kuhusu dini yao na kuhusu Yesu ambaye ywaawile, lakini Paulo abaya kuwa abile nkoto. 20 Nibile nitangite kwaay namna ya kuchunguza likowe lee, na ninnaluye mana alowa yenda Yerusalemu kuhukumilwa nnani ya makowe aga. 21 Lakini Paulo paakamelwa abekwe pae ya ulinzi kwa ajili ya uamuvi wa Mpwalume, niliamuru abekwe hata panimpelekeye kwa Kaisari.' 22 Agripa atiulongela na Festo, "nipala yenda nanenga kumpekania mundu yolo." Festo kabaya, "walowa mpekania malabo." 23 Malao yake, Aripa na Bernike baikite na sherehe yanyansima; baikite katika ukumbi na maafisa ba majeshi, na bandu mashuhuri ba mji. Na Festo alipotao amri, bannete Paulo kwao, Paulo aisile kwao. 24 Festo kabaya, "Mpwalume Agripa, na bandu bote ambaa mubile pano pamope natwee, mwaloolekeya mundu yolo; jumuiya yote ya Ayahudi kolyo Yerusalemu na pano bapala nibashauri, na bembe bakombwa ndoti kwango panga kana atame. 25 Nibweni panga apangite kwaay Iolote lyastahili bulagwa; lakini kwa sababu 26 akemelwa

na Mpwalume, niliamua kumpeleka kwake. Lakini Kwa sababu yee, ninnetike kwako, hasa kwako wenga, Mpwalume Agripa, ili nipate kuwa na kilebe sa kuandika kuhusu kesi. 27 Kwa mana nibweni ibile kwaay na maana kumpeleka mfungwa na bila kugabona mashitaka yanayomkabili.

26 Nga nyo, Agripa kammakiya Paulo, 'Unaruhusiwa kujitetea. Nga nyo Paulo kanyosha luboko lwave akajitetea nyoo. 2 "Najibonekeya mwenye furaha, Mpwalume Agripa, ili kupanga kesi yango nnongi yako leno dhidi ya mashitaka yoti ya Ayahudi. 3 Hasa, kwa mana wenga ni mtaalamu wa desturi za Ayahudi na maswali. Nga nyo naloba unipekaniye kwa uvumilivu. 4 Kweli, Ayahudi bote batangite namna natama tangu uinja wango katika litaifa lyango kolyo Yerusalemu. 5 Banitangite tangu mwanzo na bapalikwa kuyeketya panga natama kati Mfarisayo, dhehebu lyalibile msimamo mkale katika dini yetu. 6 Nambeambe niyemi pano nihukumiwe kwa sababu nenga natilinga ahadi ambayo Nnongo apangite na tate bitu. 7 Ayee nga ahadi ambayo makabila yitu komi na ibele yatumaini pokya kati bamwabudu Nnongo kwa bidii kilo na mutwekati. Ni kwa ajili ya litumaini lee, mpwalume Agripa, panga Ayahudi banishitaki. 8 Kwa mwanja namani ye yote kati yinu anafikiri ni ajabu panga Nnongo hufufua bandu ba kwi? 9 Muda umo niikite mwene panga nipangite makowe ganansima dhidi ya lina lya Yesu wa Nazareti. 10 Nipangite aga katika Yerusalemu; Naatabike baamini banyansima muligereza, na nibile na mamlaka boka kwa akolo ba makuhani kupanga nyoo; na muda wa babulagwa, niyigire kura nnani yao. 11 Mara yanansima natiwaadhibu katika masinagogi yote na nilijaribu kuwapanga baikane imani yao. Nibile na hasira muno nnani yao na natia butu kihata katika miji ya ugenini. 12 Muda panibile napanga aga, niyenda Dameski, nibile na mamlaka na maagizo boka kwa makuhani akolo, 13 nibile mundela muda wa mutwekati, Mpwalume, nibweni mwanga boka kumaunde ubile mkale kuliko liumu na lyating'ara kutuzunguka nenga na bandu batisafiri pamope na nenga. 14 Twenga twabote twatitomboka pae, niyowine lilobe lyatibaya na nenga ikabaya katika lugha ya kiebrania, 'Sauli, Sauli kwa mwanja namani wanitesa? Ni vigumu kwako kuukombwa teke mchokoo. 15 Nga nikabaya, 'Wenga wa nyai, Ngwana?' Ngwana kayangwa, 'Nenga na Yesu ambaye wanitesa. 16 Nambeambe inuka uyemi kwa magolo gako; sababu kwa likusudi lee nenga natibonekana kwako,

natikuchawa kuwa mtumishi na shahidi nnani ya Tukapanda meli boka Adrmitamu, ambayo ibile itisafiri makowe ambayo utangite kuhusu nenga nambeambe kandokando ya pwani ya Asia. Nga nylo tujingii na makowe nalowa kukubonekeya baadae; ¹⁷ na mubahari. Aristaka boka Thesalonike ya Makedonia Nalowa kukulopwa boka kwa bandu ba bandu ba kayenda pamope natwee. ³ Lisoba lya nyaibele mataifa ambapo nakutuma, ¹⁸ Kufungua minyo tuikite katika mji wa Sidoni, ambapo Julio atimpangia yabe na kubatua mulibendo kuyenda mu'bweya na kwa ukarimu na atibaruhusu kuyenda kwa rafiki boka mu'nguvu ya ncchela nakunkerebukiya Nnongo, zake kupokya ukarimu wabe. ⁴ Boka po twayenda ili bapate pokya boka kwa Nnongo msamaha ba mu'bahari tukasafiri kuzunguka kisiwa cha Kipto sambi na urithi ambaa niwepeya balo banitatengile ambacho kibile kimeukinga mbepo, kwa mana mbepo kwa imani yaibile kwango. ¹⁹ Nga nylo mpwalume ubile ukutukabili. ⁵ Baada ya kuwa tumesafiri katika Agripa, naweza kwaas kuasi maono ga kumaunde, mase yabile papipi na Kilikia na Pamfilia, twaisa Mira, ²⁰ lakini, kwa balo bibile katika Dameski kwanza, mji wa Lisia. ⁶ Palo yolo afisa wa jeshi lya Kiroma, na boka po Yerusalem na nchi yote ya Yudea, akaikuta meli boka Alexandria ambayo ibile itisafiri na pia kwa bandu ba mataifa yenge, natihubiri kuelekea Italia. Akatupandisha ndani yake. ⁷ Baada panga batubu na kunkerebukiya Nnongo, bapange ya kusafiri mbolembole kwa masoba ganyansima matendo yastahiliya toba. ²¹ Kwa mana eyo Ayahudi na hatimaye tuikite kwa taabu karibu na Kinidas, bakamwile mulihekalu, bakajaribu kunibilaga. ²² mbepo waruhusu kwaas kae kuelekea ndela yoo, Nnongo amenisaidia mpaka nambeambe, nga nylo nga nyoo tukasafiri kandokando ya kivuli cha Krete nayema na kushuhudia kwa bandu ba kawaida na kwa tukiukenga mbepo, mkabala na Salmone. ⁸ Twatisafiri balo akolo nnani ya yalo ambayo manabii na Musa kandokando ya pwani kwa ugumu, mpaka tuikite bagabaya yalowa pangika na vingine kwaas; ²³ Panga mahali pakemelwa Fari Haveni ambayo ibile papipi Kristo lazima alowa teseka na alowa wa kwanza na mji wa Lasi. ⁹ Tutweti muda mwingi muno, kufufuka boka mu'kiwo na kutangaza bwuya kwa na muda wa mfungo wa Ayahudi ubile umepita Ayahudi na bandu bamataifa. ²⁴ Paulo paayomwile pia, nambeambe ibile ni hatari kuyendelea kusafiri. kujitetea, Festo abaya kwa lilobe likolo, 'Paulo wenga Nga nylo Paulo atitukanikiya, ¹⁰ no bayo, "Alalome wa mwenda wazimu! masomo gako gakupangite uwe nibweni safari ambayo twapala kuitola ywalowa kuwa mwendawazimu. ²⁵ Lakini Paulo kabaya, Nenga na madhara na hasara yanyansima, ni kwamizigo na mwendawazimu kwaas, mheshimiwa Festo; lakini kichake kwaas na meli, lakini pia maisha yitu." ¹¹ Lakini kwa ujasiri nabaya maneno ga ukweli mtupu. ²⁶ afisa yumo wa jeshi la Kiroma atimpekaniya muno Kwa mana mpwalume atangite kuhusu makowe aga; ngwana wake na mmiliki wa meli, kuliko makowe nga nylo, nilongela kwa uhuru kwake, kwa mana ambayo galongelwa na Paulo. ¹² Kwa sababu bandari nibile na uhakika panga ntopo lolote lyalifichika ibile kwaas sehemu rahisi tama kipindi sa mbepo, kwake; kwa mana lee lipangikwa kwaas pemberi. mabaharia banyansima batisauri tusafiri boka palo, ili ²⁷ Je, ubaabiniya manabii, mpwalume Agripa? kwa namna yoyote tukiweza kuika mji wa Foinike, Nitangite panga uaminiya.' ²⁸ Agripa kammakiya tutame palo kipindi sa mbepo, Foinike ni bandari Paulo, 'kwa muda mwipi waweza kunishawishi nenga kolyo Krete, na itilinga kaskazini na kusini mashariki. na kuniipanga Mkristo? ²⁹ Paulo kabaya, "Nannoba ¹³ Mbepo ya kusini pautumbwile kuvuma mbolembole, Nnongo panga, kwa muda mwipi au mrefu, wenga mabaharia bapatike chelo ambacho bibile bakihitaji. kwaas, ila pia bote mwamuniyowine leno, mupangike Bating'oa nanga na kusafiri kandokando ya Krete kati nenga, lakini bila yelo minyororo ya muligereza." papipi na pwani. ¹⁴ Lakini baada ya muda mwipi ³⁰ Nga nylo mpwalume ayemi, na liwali, na Bernike mbepo nkali, waukemelwa wa kaskazini mashariki, kae, na balo bibile batama pamope nao. ³¹ Utumbwile kutukombwa boka ng'ambo ya kisiwa. Batiboka ukumbini, walilongela bembe kwa bembe no baya, 'Mundu yolo astahili kwa kiwo wala kifungo'. ¹⁵ Muda meli yatilemewa na kushindwa kuikabili mbepo, twatikubaliana na hali yee, tukasafiri nao. ¹⁶ ³² Agripa kammakiya Festo, "mundu yolo aweza Tukabutuka pitya wolo upande ubile utiukenga mbepo kubekwa huru mana aikanikiya rufani kwa Kaisari."

27 Paiamuliwe panga tupalkwa tunasafiri kwa mase kuyenda Italia, watimkabidhi Paulo na afungwa benge kwa afisa yumo wa jeshi lya Kiroma ywakemelwa Julio, wa Kikosi cha Agustani. ²

wa kisiwa kikemelwa Kauda; na kwa taabu muno twatifanikiwa kuuokoaa mtumbwi. ¹⁷ Baada ya kuwa tumeivuta, balitumia kamba kuifunga meli. Batiyogopa panga tungeweza kuyenda katika eneo lya mchanga wanyansima wa Syiti, nga nylo batiuila nanga na batiedeshwa kandokando. ¹⁸ Tukombwile kwa

nguvu muno na dhoruba, nga nyoo lisoba lyanyaibebe pakayukwita, baipangite meli nyepesi kwa kutupa mabaharia batumbwile kutupa miziogo boka mu'meli. ngano nkati ya mase. **39** Paibile mutwekati, paibweni **19** Lisoba lya tatu, mabaharia batumbwile kuyatoa kwaa nchi kavu, lakini babweni sehemu ya nchi kavu mase kwa maboko gabe bene. **20** Muda ambaio liumu yaijingya mumase yaibile na mchanga wanyansima. na ndondwa yatuangazia kwaa masoba ganyansima, batilongela katи baweza kuiendesha meli kuelekeea bado dhoruba ngolo itukombwile, na matumaini panga palo. **40** Nga nyoo batizilegeza nanga bazilekite twalowa lopolelwya yatiboka. **21** Baada ya kuwa mumase. Katika muda wowolo batizilegeza kamba batiyenda muda mrefu bila chakulya, nga Paulo ayemi za tanga na kuiinua sehemu ya nnongi kuelekeea katikati ya mabaharia kabaya, "Alalome, mpalikwa katika mbepo, nga nyoo batielekeea katika iyo sehemu kunipekaniya, na kana tuiboite nanga boka Krete, yabile na mchanga wanyansima. **41** Lakini baisile ili kupata madhara aga na hasara. **22** Nambeambe mahali ambapo mikondo ibele ya mase itikwembana, naafarji panga mube na mwoyo, kwa sababu pabile na meli ikaelekya mchangani. Na yelo sehemu ya kwaa na upotevu wa maisha katи yinu, ila hasara nnongi ikakwama palo na iweza kwaa boka, lakini ya meli. **23** Kwa mana kilo chakipitike malaika sehemu ya mbele uya meli itumbwile kutekwaniya wa Nnongo, ambaye yolo Nnongo nenga ni wake, kwa sababu ya ukale wa mawimbi. **42** Mpango wa na ambaye namwabudia kae-malaika bake ayemi balo askari ubile ni kuwabulaga wafungwa, ili panga pembeni yango **24** no baya, "Kana uyogope Paulo. ntopo ywaweza ogelea na kutoroka. **43** Lakini yolo Lazima uyemi nnongi ya Kaisari, linga, Nnongo askari wa jeshi la Kiroma apala kumwokoa Paulo, katika wema wake akupele aba bote ambaio wasafiri nga nyoo akausimamisha mpango wabe; na akaamuru pamope nawenga. **25** Nga nyoo, alalome, mujipe balo ambaio baweza kuogelea baruke boka melini mwoyo, kwa sababu namwaminiya Nnongo, panga ipalika katи yaanibakiye. **26** Lakini lazima tuumie kwanza bayende nchi kavu. **44** Boka po alalome kwa kukombwa katika baadhi ya visiwa." **27** Pauikite benge balowa kunkengama, benge nnani ya ipande ya mbaobalenga na benge nnani ya ilebe yenge boka mu'meli. Kwa ndela yee ipangike panga bote twalowa ika kolyo na kolyo mu'bahari ya Adratik, katи kilo ya salama nchi kavu.

manane nyoo, mabaharia batifikiri panga batikaribia nchi kavu. **28** Balitumia milio kupima kina cha mase na kupata mita thelathini na sita, baada ya muda mwipi bapema bapatike mita ishirini na saba. **29** Batiyogopa kwanza twaweza kugonga miamba, nha nyoo bakafulua nanga ncheche boka katika sehemu ya kuwekea nanga no kuloba panga bwamba uise mapema. **30** Balo mabaharia batipala namna ya kuitelekeza yelo meli na balizishusha majini boti njunu na kulopwa maisha, na bapangite kuwa wanatupa nanga boka sehemu ya nnongi ya boti. **31** Lakini Paulo kambakiya yolo askari wa jeshi la Kiroma na balo askari, "Muweza kwaa kuilopwa ila aba bandu babakia mu'meli." **32** Boka po balo askari bakatike kamba na yelo boti ilekitwe itolwe na mase. **33** Muda mwanga wa bwamba paubile utijitokeza, Paulo atibashi bote angalau balyee kisunu. Kabaya, "Ayee nga lisoba lya komi na ncheche mwalenda bila kulyaa, mwalyaa kwaa kilebe. **34** Nga nyoo nawasihi mtole chakulya kisunu, kwa sababu yee ni kwaajili ya tama kwinu; na ntopo hata nywili yimo ya ntwe winu yalowa potea. **35** Paayomwile baya nyoo, attitolu mkate na kumshukuru Nnongo nnongi ya minyo ga kila mundu. Boka po kaetekwana mkate no tumbwa lyaa. **36** Boka po bote batiwa mwoyo na bembe batola chakulya. **37** Tubile bandu 276 nkati ya meli. **38** Paayomwile lyaa

28 Patuikite salama, tutangite panga kisiwa kikemelwa Malta. **2** Bandu batama poo ni balo patupeya ukarimu wa kawaida wa kwaa, ila baliwasha mwoto na kutukaribisha twabote, kwa sababu ya ula na mbepo yaibile itiendelea. **3** Lakini Paulo paabile atikusanya mzigo wa anju na kuubeka pamwoto, nng'ambo nchunu ywabile na sumu aboka mu'yelo anju kwa sababu ya lelo lijoto, na akajizungusha mu'maboko gake. **4** Bandu wenyeji wa palo pabamweni yolo mynyama atining'ia boka mu'maboko gake, babaya bene kwa bene, "Mundu yolo hakika ni muuaji ambaye aboka mulibahari, lakini haki haimuruhusu tama." **5** Lakini ywembe atitupia yolo mynyama katika mwoto na apata kwaa madhara yoyote. **6** Bembe batimgojea avimbe kwa homa au atomboke gafla na kubulagika. Lakini baada ya kunbolekeya kwa muda mrefu na kubona panga ntopo likowe ambalo ni lakwaida kwaa kwake, balibadilisha malango yabe no baya abile nongo. **7** Bai mahali palo papipi pabile na bui ambayo ubile mali ya nkolo wa kisiwa, mundu ywakemelwa Pablo. Atitukaribisha na kutukarimu kwa masoba atatu. **8** ipalike panga tate ba Pablo abile na homa na ugonjwa wa kuhara. Na Paulo pmwendea, akiloba, kabeka maboko nnani yake, na kumponya. **9** Baada ya lee

pangika, bandu benge palo pakisiwa baabile atamwe likowe lee limo, "Roho Mtakatifu abaya vyema pitya batiyenda na kuponelwa. 10 Bandu batimuheshimu Isaya nabii kwa tate bitu, 26 Abaya, 'Yenda kwa kwa heshima yanyansima. Tubile twatijjandaa kusafiri, bandu aba ubaye, "Kwa makutu yinu mwalowa sikkia, batupeya yelo twahitajia. 11 Baada ya miei itatu, lakini mupekania kwa; na kwa minyo yinu mwalowa twatisafiri nkati ya meli ya iskanda ambayo ibile lola lakini mutangite kwa. 27 Kwaajili ya miyo ya imepigwa mbepo kolyo pakisiwa, ambayo viongozi bandu aba ibile dhaifu, makutu gabe gapekanie kwa wake bibile alongo abele mapacha. 12 Baada ya taabu, watifunga minyo yabe; ili panga kana patange kuwa twatua katika mji wa Sirakusa, twatama kolyo kwa minyo yabe, na kupekania kwa makutu gabe, masoba atatu. 13 lapangike palo twatisafiri katika mji na kutanga kwa miyo yabe, na kerebuka kae, na wa Regio. Baada ya lisoba limo mbepo wa kusini nalowa kubaponya." 28 Kwa eyo mpalikwa kutanga uboite ghafla, na baada ya masoba abele tuikite panga awoo wokovu wa Nnongo utipelekwa kwa katika mji wa Putoli. 14 Kolyo twatikwembana baadhi bandu ba Mataifa, na balowa kuwapekania." 30 Pulo ya alongo na twatikaribishwa na tama nao kwa atami mu'nyumba yake ya kupanga kwa miaka yote masoba saba. Kwa ndela yee tuisile Rumi. 15 Boka ibele, na atibakaribisha bote baisile kwake. 31 Abile kolyo balo alongo, baada ya kuwa wayowine habari akihubiri ufalme wa Nnongo na abile akifundisha zetu, baisile kutupokya kolyo kulisoko lya Apias na makowe nnani ya Ngwana Yesu Kristo kwa ujasiri Hotel tatu. Paulo paabweni balo alongo atimshukuru wote. Ntopo ywankanikiya.

Nnongo kajipea ujasiri. 16 Patujingii Roma, Paulo atiruhusiwa tama kichake pamope na yolo askari ywabile akinlinda. 17 Bai ibile baada ya masoba atatu Paulo atibakema pamope balo alalome bibile viongozi kati ya Ayahudi. Pabaisile pamope, abaya kwao, "Alongo, pamope na panga nipangite kosa lolote kwa bandu aba au panga kinchogo na taratibu za apindo bitu batuyongolya, natitolewa kati mfungwa boka Yerusalemu mpaka katika maboko ga Arumi. 18 Baada ya kunnaluya, batamaniya kunileka huru, kwa sababu kwabile ntopo sababu kwango nenga yastahili adhabu ya kiwo. 19 Lakini balo Ayahudi pabalongela kinyume cha shauku yabe, nililazimika kukata rufaa kwa Kaisaria, ila ibile kwaan kati panga naleta mashitaka nnani ya litaifa lyango. 20 Kwa sababu ya kukata kwango rufaa, nga nylo, niloba kubabona na longela namwenga. Kwa sababu ya chelo ambacho Israeli abile na ujasiri nacho, nitabilwe na kifungo chee. 21 Boka po bammakiya, "Twapokya kwaan barua boka Yudea kuhusu wenga, wala ntopo nongo ywaisa na kutoa taarifa au baya neno lolote linoite kwaan nnani ya wenga. 22 Lakini twapala kuyowa boka kwako wawaza namani kuhusu lee likundi lya bandu aba, kwa sababu iyowanike kwetu panga lalongela kinyume kila mahali." 23 Pababile batitenga lisoba kwa ajili yake, bandu banyansima baisesa mahali paabile atama. Kabaya lelo likowe kwao na kushuhudia kuhusu ufalme wa Nnongo. Atijaribu kubashawishi kuhusu Yesu, kwa namna zote ibele boka katika saliya ya Musa na boka kwa manabii, toka bwamba mpaka kitamwinyo. 24 Baadhi ya bembe batishawishi kuhusu makowe yalo yabayilwe, na benge baaminiya kwa. 25 Pabatishindwa yeketyana bene kwa bene, batiboka baada ya Paulo kulibaya

Arumi

1 Paulo Tarisi wa Yesu Kirisitu, ywakemilwe panga mtumishi ywa bagulilwe mwanja likewe lya Nnungu. **2** Alinga likowe lyalibaite zamani pityabkwa manabii bake mumaandiko matakatifu. **3** Yaihusu mwana wake Iwabelekwimulukolo lwa Daudi kwafano wa yenga. **4** Ywembe atangasilwe mwana wa Nnungu kwa ngupu ya Roho mtakatifu kwa ufunuo wa wafu Yesu Kirisitu Ngwana witu. **5** Pitia kwa ywembe tupejilwe upendeleo na utumisi kwa utii wa aminia nkati ya bandu boti, kwa mwanja yalimo lyake. **6** Nkati ya bandu'bo na mwenga kai mukemilwe mwa ba Yesu Kirisitu. **7** Barua ye jinu mwa botimwabubile Rumi, mwa mupendilwe na Nnungu, mwa mukemilwe panga mwabandu mwa atakatifu. Neena ibe kasinu, na amani buka kwa Nnungu Tate bitu na Ngwana Yesu Kirisitu. **8** Wite, nenda kusukuru Nnungu wangu nkati ya Yesu Kirisitu kwaajili jyinu mwaboti, mana aminia kwinu kwenda hubililwamulunia lwote. **9** Na Nnongo ga shaidi wango, na ywembe ngamtumika kwa mwoyo wango nkati ya Injili ya mwana wake na mwanidumu kutabwa. **10** saa yote nenda loba nkati ya loba kwango kwandela ye yote mwiso wake nipaye fanikiwa saa yeno kwa mapendo ga Nnongo kwa isa kasino. **11** mana napenda kumona, lenga nani-nipate kupeya mwenga baadhi ya karama ya mwoyo, mbate kwaimaimalisha. **12** Mana nipendi kunipeya mwoyo pamoya pamope na mwee, kwandela ya imani kwa kilammoja winu, jinuna yango. **13** Tubwe mwalongo, nipendeli nkewe tangu nyanya, Malaya na chima nende kusulya Isa kasinu, Lakini natikani kilwa mpalimo. Hivi napendiba na matunda kachino Kati mwaibile kwa bandu ba mataifa. **14** Nilongelwa na Wayunani na ageni na bembe, mwerufu nalo. **15** kwa-nyo, kwopenda kwang'o, nenga nimitayari kwilonga Injili kasinu mwenga mubile kwo Roma. **16** Maana niboni ya kwako oni Injili, Mana uwezo was Nnongo woleta wokopu kwa kill jwa-aminia, kwakene myahudi wete na kwa bembe Myunani. **17** Mana haki ya Nnongo ibiwazi buka imani hata Imani, Kati mwaba-andike, "Mwene haki atama kwa Imani". **18** Mana ukale was Nnongo ubi wazi baka kunani juyaasi na sambi yoti ya bandu, nayo kwandela ya udhalimu kwi-ibiya kweli. **19** Sababu yayee, ngote ngange za tanga nikilwa juu ya Nnongo kasabi wazi na Nnongo abakiye. **20** Mana mambo gake kewe ngabonekane kinanoga, angabiki tiwazi buka umbilwa kwa Dunia ngena tanganikwa ilebe pilya kwa ilebe ya umbilwe. mambo gani uwezo wake wangaliyomoka na wa-asili

ya Nnongo. namatokeo gake, bandu ba tupu lyo baya. **(aiddos g126)** **21** Asababu yayee, ingawa batabgite kuhusu Nnongo Bantu kinellili jwembe Kati Nnongo, Wala bampelili shukurani. kichongo chake babile apumbapu mumawazo gabe, na miyo yabeyene ulalo na yayeyiwe lubendo **22** baikemite panga beelevu, kumbe bai alalo. **23** Bangalabwi utukufu was Nnongo jwa kotoka alabika kwa mfano was kuminyo ya Mundu jwa alabika, na ya kiyuni, na ya kininyama bene magulu mane, na yaiumbe yetambala. **24** kwa-nyo Nnongo alikwaleka baikengame tamaniya kwa miyo yabeyene kwo-usapu, kwayinga yabe yo fezeheka Kati yabe. **25** Na bembe ngabalabwile kweli ya Nnongo-baubuso Naga abudu na kwitumikiya iumbe badala ya mwuumbaji na jwembe gasifilwa millele. Amina. **(aïōn g165)** **26** kwa sababu Yee, Nnongo atikwa leka baikote tamaa yabe ya oni, mana alwawa babe bakulei tumya kwa zamani kwa chill Cha kibile chachoguza zamani. **27** Nagembe kaie, alalume nembe bagalei matumizi gabe ga zamani kwa alwawa na ngalambu kwa na bene kwa bene. Habaa babile analome babapate na alalome ayabe ambayo gabile Lili na boobapejilwe azabu yayastaili-lii oba kwabe. **28** sababu bati kana bana Nnongo muhufahamu wabe aliwaleka bakote lunda Iwabe Iwange faika. **29** batweli na zuluma boti, tamaniya na ubaya batweli being, bulangana, bulwe, ubochobocco, na kusulya ubaya. **30** kaibembe abai benda kopekeana, hata apindo babe ebayowa lii. **31** Bembe hata tunda ntupo, hata ba-aminika lii, upendo wa samani ntupu. hata huruma ntupu. **32** Batabgite kanuni ya Nnongo bandu babapanga makowe go bapalikwa waa, Ila sio babapanga bai, hata babayeketyana na balobaba panga makowe gaa.

2 Kwa-iyo ntupu uzuru, wenga woukumu, Mana bukana galugo mwukumu jwenge with ya hatia was mwene. Kwamana wenga wauukumu upanga ikowe yeyeluyelu. **2** Ila tutangite ukumu ya Nnongo ya kweli kwa bandu babapanga makowe Kati goo. **3** Ila wenga uwasilii, wenga waukumu balo babapanga makowe kati gaa ingawa wenga na wenga wendapanga makowe gogogo. Je walama na ukumu ya Nnongo. **4** Au uwasa nchini sana juu ya wananchima wa wema wake, chelewa kwa adhabu yake, napumilia kwake? Je utangitelii wema wake ukupanga wiyendeli toba? **5** Ila kwa nonopa kwa mwoyo wako na kwa mwoyo wako waikutotoka tubu wibekya wa mwene akiba ya ukali kwa lisoba lilo lya ukumu, yani, lisoba lilo lya ufunuo wa ukumu ya kweli ya Nnongo. **6**

Jwembe alowa kunnepa kila mundu kipemo sawa na gagapangage. **7** Na balo bembe kwa usafi wa tenda kwabe kumanoga bapalike lumbilwa, heshimilwa na kotoka haribika, alowa kwapeya ukoto wangeyomoka. (*añños g166*) **8** Lakini kwa balo baimi, babakotoka kutii ukweli ila bailii dhuluma, nyango na ukale walowa isa. **9** Nnongo alowaleta dhiki na shida kwa kila nafsi ya mundu jwapangite sambi, bakwanza Ayahudi na Ayunani nembe. **10** Lakini lumbilwa, heshima na amani yalowa isa kwa kila mundu ywapanga wema, wakwanja Myahudi nembe. **11** Mana ntupu pendeyelwa kwa Nnongo. **12** Mana katii mwebile bananchima babakosike bila salia balowa aba obabila seliya, na katii benge bananchima babakosike lengana na seliya balowa ukumilwa kwa seliya. **13** Mana sio babayowene seliya nga kwa panga bene hakinonge ya Nnongo, Ila babaipanga seliya nga babalangiliwa haki. **14** Mana bandu baluniani, babakotwike bas na seliya, bapanga kwa asili ya mambo ga seliya, bembe, babi kwa seliya miyo yabe, ingawa bembe ntupu seliya. **15** Kwa-lii babo enekana matendo gagapalikwe kwa wajibu wa wa seliya baandike nkati mumoyo yabe. Zamiri yabe nembe yenda kwashuudia benabe, na mawazo gabe bene au genda kwashitaka au'ngalendela bene. **16** na kai kwa Nnongo. Haha gapita masoba ambayo Nnongo alowa kwiikumu sili ya bandu boti sawasawa na injili yango, kwa ndela ya Yesu Kirisitu. **17** Tunkoye mwikoga mwa-Ayahudi, mwamutani kalimu seliya uopuli kwa kuisifu Kati ya Nnongo. **18** tungatangite mapenzi gake, Nolinga ikowe ambayo yetotautiana nayo, bada yolangiliwa na seliya. **19** Natubaye witi wina ujasili panga wenga wamwene wa korongosi wa bange minyo, bweya kwa balo bababile mulubindo, **20** wawasaisha alalo, mwalimu wa bana, nanyinyo ubile nayo museliya kati mwi ilimu na kweli. **21** Wenga bai, waumwukumu jwenge, Je, wifundisha wa mwene? wenga wa uhubiri kutokajiba, wenga ujiba lili? **22** Wenga wauba kana mube mwamalaya, je, wenga wa malaya-lili? wenga wawichukya sanamu, je ujiba mu nyumba ya Nnongo? **23** Wenga wawiluma mu seliya, je hufedheesha lili Nnongo kwa kwitenda kana seliya? **24** Mana "lina iya Nnongo lyenda fedheheshwa kali ya bandu bange aminiya jinu," kati mwabaandike. **25** Kwa inilwa likombe kwenda faika mene kotii seliya, lakini wenga Mana ubile kawi kana seliya, Inilwa kwako kulowa pangilwa ntupu inilwa. **26** Bai, banaibile, mundu jwenge inilwa kayendelwa kuikamwa mwaipalikwa seliya, je, kotoka kwake inilwa kwaputolwali panga ainilwe? **27** Na jwembe jwaibado inilwa kwa asili alowa lii kuku-ukumu mana utimisite

seliya? haye kwa sababu ubi na maandiko gaga andikilwe na likombe lakini bado wikana seliya! **28** Mana jwembe Myahudi jwabele kwa hali ya panja, Wala inilwa sio kwapanja bailii. **29** Lakini jwembe Myahudi jwabile jwankate, nalikombe lya mwoyo, mumoyo, sio mumaandiko lii, sifilwa kwa mundu kwa nyoibukana lii na bandu Ila kwa Nnongo.

3 Hivi ni faiga gani ya bile nayo Myahudi? Na faida likokombi namani? **2** Ingote kwa kila ndela, Awali ya goti, Ayahudi bapejilwe ufunuo buka kwa Nnongo. **3** Lakini, ibikiliwi kubina Ayahudi benge ntupu imani? Je, kotoka aminiya kwabe aminiya kwa Nnongo ba ubocco? **4** Ntupu, badala yake, uneke Nnongo abonekane nkwelii, hataitei kila mundu mmocho kati mweandikilwe, "uwese baurekana panga wa mwene haki. Mumakowe gako nawawezeshinda mewe kojingya muhukumuni". **5** Lakini mana ibile dhambi jitu walowa bonekana haki ya Nnongo, Tubaye buli? Nnongo mdhalimu Lili papiya ukale wake, je abile nyoo? Nilongela bukana na mantiki ya kimundu. **6** Ntupu, Ibinyoli kwa ndela gani basi Nnongo alu ukumu lunia? **7** Namana itei kweli ya Nnongo pitya umubuchu wango piya lumbilwa kwananchima kwajili yake, mwanja namani nibii bado Kani hukumilwa kati na mwene dhambi? **8** Mwanja namani kana tubaye, kati mwa batukopiye na katii benge mwabathibilisha panga twenda longela, "Tupange dhambi linga gananoga gaise"? Ukumilwa kwabe sawasawa. **9** Kinamani kai? Twitetee twabene? Ntupu kabisa. Kwasababu twabene tayari tutikwalaumu Ayahudi na Ayunani boti mpamo, panga babii pae ya dhambi. **10** Haye kati mweandikilwe: "Ntupu mwene haki hata yumo. **11** Ntupu mundu ywa tangite. Ntupu mundu jwa mpala Nnongo. **12** Boti bagalambwike. Bembe kwa pamope babile Ntupu maana. Ntupu ywa panga wema, kabisa, hata yumo. **13** Makolomelo gabe kati likabuli lyange kulya. Milimi yabe itikombiya. Sumu ya ng'ambo ibii pae ya maboko gabe. **14** Mikano gabe ilweli laana na uchungu. **15** Magulu Gabe gai na lubele yo pengana mawai. **16** Ubau na mateso gabi mundela gabe. **17** Bandu baa batangite lii ndela ya amani. **18** Ntupu kunyogopa Nnongo nnongeya minyo Gabe". **19** Pano lelo tutangite kumbe chocholete seliya chakilongela ilongela na balo bababile pai ya seliya. Lenga kila nkano banine, na lunga lunia yoti tuwajibike kwa Nnongo. **20** Ajii ni kwasababu ntupu mwili wawabalangiliwa haki kwa kwipanga matendo ga seliya nnunge ya minyo gake. Mana pitya seliya isa kwitanga dhambi. **21** Ila bila seliya, haki ya Nnongo itanganikwa lii. Tabakijilwe kwa seliya ya manabii, **22**

yo ni, haki ya Nnongo pitya kwa imani ya Yesu Kirisitu kwa balo boti babaaminiya. Mana ntupu tofauti. **23** Kwasababu boti bapangite dhambi na pungukilwa na balaka ya Nnongo. **24** Babalangilwe na haki bule kwa neema yake kwa ndila yakombolelwa na Kirisitu kwa lukolo Iwake, ahadi panga barithi lunia. Ilaa Yesu. **25** Kwa mana Nnongo alikupiya Kirisitu Yesu satupatanise kwa ndela ya imani kwa myai yake. Ampiyite Kirisitu kati usaidi wa haki yake, kwasababu kutulekelea dhambi yepite **26** katika pumiliya kwake. **27** kubii kwa'ko basi kwilumba? Batibagana. Kwa lukolo Iwote, Na lukolo lokisabe ngabatangite seliya misingi gani? misingi ga matendo? Hata, ila kwa bai-**28** Aga gati pitya lenga bonekana balangilwa kwa haki, utii. Tumbwe tuyomolwa nyanya jwembe Tate bitu twa boti. **29** Au Nnongo ni Nnongo Ayahudi bai? je jwembe si Nnongo wabandu bange aminiya na jwapeya maiti ukoto na kugayeya makowe gaga bembe? Ngamwebile, Nabange aminiya na bembe mundu abalangilwa haki kwa imani bila makowe "Nikupangite panga tate ba nnema got". Abraham ga seliya. **30** Mana ibi kweli Nnongo yumo, alowa kwabalangwa ya haki nababa inilwe likambi kwa imani, na bange inilwa kwa ndela ya imani. **31** Au twenga twibadilisha seliya kwa imani? Ata! nchogo ya ago, twenga twikong'ondya seliya.

4 Tulowa longela namani kai panga Abraham, Tate

bitu kwa ndela yenga, Apatikine? **2** Kwa Mana manaitei Abraham abalangilwe haki kwa matendo apeba na sababu ya kulumba, ila sio nnonge ya Nnongo. **3** Kwani maandiko gabaya buli?"Abraham amwamini Nnongo, na abalangilwe panga abi na haki". **4** Tumbwe kwa mundu jwa pangage lyengo, libilwa kwake kwa ubaya lili kwa bule ila ni haki yake. **5** Ila kwa mundu jwange panga lyengo ila amwombilwa jwembe amalangwa haki jwa bile Lili mcha Nnongo, imani yake mundu jwo ibalangilwe panga ibi na haki. **6** Daudi na jwembe alongela kuhusu baraka kwa mundu ambae Nnongo amalanga haki bila matendo. **7** Akojike, "Babalikilwe balo masambi gabe basamiiwe na bembe nembe ubaya wabe utirikejelwa. **8** Atibalikilwa mundu julo ambae Nnongo amalangwa lili na dhambi. **9** Buli baraka yii ibii'kwaajili ya bandu babainilwe bai, au na babakotwike inilwa? mana twenda longela, "Kwa Abraham aminia kwake yabalangilwe panga haki". **10** Ivi twabalangilwe kitawi? Wakati Abraham ainilwe au bado inilwa? Yabilelii ainiilwe, Ila abi bado inilwa. **11** Abraham apoki alama ya likombe. Agogo wabile muhuri yelo haki ya imani abile nayo tayari kabla ana inilwa-**12**. Matokeo gake ga alama aye abalangilwe panga Tate ba bahamini, hata bange inilwa kwinama panga hakinga yabalangilwa. **13** Mana yabile-lii na balaka ya Nnongo. **14** Mana itei mana ya satupatanise kwa ndela ya imani kwa myai yake. **15** Mana seliya ileta panga bule, Ampiyite Kirisitu kati usaidi wa haki yake, kwasababu Na mwatu aidile ingalabwike. **16** Kwasababu yeipitya kwa imani, linga ibe mundu ywoywete kwasababu ya imani kwa Yesu. **17** Kati mwaiandikilwe, kwa neema. Matokeo gake, ahadi ibii dhaili kwa kubii kwa'ko basi kwilumba? Batibagana. Kwa lukolo Iwote, Na lukolo lokisabe ngabatangite seliya misingi gani? misingi ga matendo? Hata, ila kwa bai-**18** Aga gati pitya lenga bonekana balangilwa kwa haki, utii. **19** Kwasababu yeipitya kwa imani, linga ibe mundu ywoywete kwasababu ya imani kwa Yesu. **20** Lakini mwaiandikilwe, kota kubii kwa'ko basi kwilumba? Batibagana. Kwa lukolo Iwote, Na lukolo lokisabe ngabatangite seliya misingi gani? misingi ga matendo? Hata, ila kwa bai-**21** Atangite yo panga che'lo cha mwaidi, Nnongo kaiabi na uwezo wo kamilisha. **22** Naji nembe yabalangilwe kasake panga haki. **23** Naandikilwa soon kwa faida yake bai. **24** Yaandikilwe kwa faida jitu twenga. Kwabakilwe balangilwa, Twenga twatuaminia nkati ya jwembe jwa mfufuwite Nngwana witu Yesu buka mukiwo. **25** Ajo nga yolo jwapijilwe kwa mwanja ga makosa gitu na kunyonya lenga tupate balangilwa kwa haki.

5 Kwasababu tubalangilwe na haki kwandela ya

iman, twina amani na Nnongo kwa ndela ya Nngwana witu Yesu Kirisitu. **2** Kwopitya jwembe twenga na twabembe tupatike tusa kwa ndela ya imani kwa huruma ye ambayo nkati yaka twenda jima. Twenda pulahi mujasili watupeya Nnongo kwa ajili wakati wengi, ujasili ambao twasiriki mu utukufu wa Nnongo. **3** Ale bai-**13**, Ila kini twalowa pulaiika mu mateso ngitu. Tutangite teseka nga kubeleka pumilia. **4** Puliya nga kubeleka jeketelwa, najiketelwa beleka ujasili kwa ajili ya woti wenge. **5** Ujasili ango ukukatisha lili tamaa, kwa mwanja upendo wa Nnongo upange ni kemu miyo jitu pitya kwa roho mtakatifu jwa pijilwe kasitu. **6** Palwa bile tutuwesalii, kwa muda wake Kirisitu ati'waa kwaajili ya wokovu. **7** Yalowa bangumu yumo kwaajili ya mundu mwene haki.

Ibinyonyo, mara yenge mundu alweza thubutu was baba batisilwe nkati ya Kirisitu babatizwi mumaiti kwa ya mundu mwema. 8 Lakini Nnongo atu akitishi gake? 4 Twabile twasikilwa pamope na jwembe pitya upendo wake mwene kasitu, mwanja patwabile bado mu utizo mukiwo. Ayee yapangilwe linga Kati Kirisitu twabene dhambi, Kirisitu ati'waa kwaajili yitu twenga. mwajumwike buka mukiwo pitya mu utukufu wa 9 Nazaidi ya goti, nambiyambi tubalangilwe haki kwa Tate, lenga na twenga tuweze tyanga mu wayambie mai yake, twalowa pona buka mu nyongo ya Nnongo. wa maisa. 5 Mana mana-tuunganisiwe pamope na 10 Mana, wakati wa twabile twa madui, twapatanisiwe jwembe katika mfano wa kiwo sake, tuunganisiwe na Nnongo kwa ndila ya kiwo sa mwana wake, na mu ufufuo wake. 6 Twenga tutangite nyonyo, umundu Sana, baada ya panga tupatanisiwe, twalowa lopolwa witu wa zamani wati sulubiswa pamope na jwembe kwa maisha gake. 11 Nganyo bai-lii, ila kai tupulaika lenga yega ya sambi ualibikwe. Aye yabu nkati lenga na nkati ya Nnongo pitya kwa Nngwana witu Yesu wite kana tuyende lii batwa utumwa ba sambi. 7 Kirisitu, kwo pitya ywembe ambaye siku yeno tupokile Jwembe ywabile apangilwe mwene haki lingana upatanisho-goo. 12 Nganyo lelo, mana pitya kwa sambi. 8 Lakini mana tuwile pamope na Kirisitu, mundu yumo dhambi ya jingi mu dunia, kwa ndela tuaminiya panga twalowa tama na jwembe kai. 9 yee kiwo cha jingi kwa ndela ya dhambi. Na kiwo Tutangite panga Kirisitu atijifufulilwa buka mukiwo, chatienea kwa bandu bote maana boti bapangite na jwembe maiti-lii. Kiwo kitawala lili kae. 10 Mana dhambi. 13 Kwa kuwa mpaka seliya, dhambi yabile kwa abari ya kiwo chabwile mu sambi, awhile mara mu dunia, lakini dhambi ibalangilwa-lii Mana ntupu jimo kwaajili ya boti, hata nyoo maisa gatama, atama seliya. 14 Hata nyoo, kiwo chafawalike buka Adam kwajili ya Nnongo. 11 Kwa ndela yoo, na mwenga mpaka Musa, hata kunani ya balo babakotwike panga na mwemupalikwa kwibalanga muwile katika sambi, dhambi kati kwa kanitii Adam, na ywenbe ga mfano ila mwakoto kwa Nnongo nkati ya Kirisitu Yesu. 12 wa ywalowa. 15 Lakini hata nyoo, zawadi yabule si Kwasababu yo kana uyeketi sambi itawale payega kati likosa. Mana itei kwalikosa Iwajumo bananchima yako lenga uweze kwitii tamaa zake. 13 Kene wapiye batiwa, zaidi sana urumu ya Nnongo na zawadi kwa seme ya yenga yako musambi kati yombo yange haki, uruma mundu yumo, Yesu Kirisitu, itizidi yongezeka ila wipiyi wamwene kwa Nnongo, kati bababile akoto kwananchima. 16 Kwasababu siyo panga gayulo buka mukiwo. Namwipeye sehemu ya yenga jinu kati jwapangite dhambi. Lakini kwa penda kwananchima, yombo ya haki kwa Nnongo. 14 Kana mwileke sambi ukumu ya dhambi yatiisa kwa mwanza kosa kwa itawale kwa kuwa mubili paie ya seliya, ila pae ya mundu yumo, ila kwa upande wenge kipawa chabule uruma. 15 Kinamanile? Tupange sambi kwa sababu chakibukana balangilwa haki saisii baada gamakosa tubuli-lii pae ya seliya, ila pae ya uruma? Ataa. 16 gananchima. 17 Kwa maana, mana itei kwalikosa Mutangitelili panga kwake jwembe jwa ipiya mwene lya mundu yumo, kiwo chatawalike pitwa kwayumo Kati atumishi jwembe ngamupanga mtumisi wake saidi sana balo baba uruma yananchima pamope jwo, jwembe ngamupalikwa kumtii? Ayee kweli hata na kipawa cha haki balowa tawala pitya maisha ga kwa mwenga mwatumwa a'sambi yaipolekya kukiwo, yumo, Yesu Kirisitu. 18 Nyanyo basi, mana itei pitya kutumwa wautii waukepeleka ku haki. 17 Lakini kwa likosa limo bandu boti icha kuukumu, kwapitya tushukuru Nnongo! Kwa kuwa mwabi mwatumwa kwa kitendo chio cha haki kwaisile balangilwa kwa ba sambi, lakini muyomwile tii buka kumwoyo kati haki ya maisa ya bandu boti. 19 Mana kwo pitya mapundiso ga mpokile. 18 Mupangilwa uru buka kotoka lii kwa mundu yumo bananchima balangilwe mu sambi na mutangite mwatumwa ba haki. 19 bene sambi, kwa nyoo pitya kwa utii wa mundu yumo Ninalongela kati na mundu kwasababu ya mapungufu aingi balangilwe bene haki. 20 Lakini seliya yayingi nga miili yinu. Kwa mana kati mwebile mwamwipiyele pajimo, lenga likosa-lii wesa landala. Lakini bandu iungo ya yenga jino, ba mwatumwa wa haki kwa pebisambi yananchima, uruma yatiyongeyeka muno. 21 Aye yapiyilwe lenga wite, Kati sambi mwetalite mukiwo, ngamwebile hata uruma yenda weza tawala pitya mu haki kwasababu gage yomoka pitya kwa yeno mwibona oni kwa ago? Kwasababu matokeo ga makowe ago ni kiwo. 22 Lakini kwa saa yeno mupangilwe uru kutolu na sambi na mupangike mwa atumwa kwa Nnongo, mubi na litunda kwa ajili ya utakaso. Buka ukoto wangeyomoka. (aiōnios g166) 23 Kwasababu msaala wa sambi ni kiwo, ila sawadi ya

6 Tubaye buli? Tuyendeli musambi lenga uruma iyongeseke? 2 Ata. twenga twatuwile musambi, tulowa wesa buli Kai tama mo? 3 Mutangite Lili balo

bure ya Nnongo ni bwomi wangeyomoka kwa Kirisitu Nngwana witu. (aiōnios g166)

7 Au mutangite kwako, (kwa kuwa nikoya na babatangite seliya), kwa kuwa seliya itawala mundu yes bile mwomi? **2** Mana ajwo nwawa jwakondeke atabilwe na seliya kwa another nchengowe mana abile nkoti, ili mene ayomwike mene awile, alowa panga mutabilwe ya seliya ya ndoa. **3** Tumbwe kae, wakati about asengo babe babi aomi, mene itei atama na nalume jwembe akemelwa mmalaya. Ila mene abo asengo babe bawile, nai lusa kwa seliya, hapo apangali mmalaya, mene itei akonda kwa nmalume ywenge. **4** kwa-nyo, mwalongo bango, mwapangilwe maiti kwa seliya kwa ndila ya yega ya Kirisitu. Ibile nyoo lenga mupale unganishwa na jwenge kwa ywembe jwa fulifiwe buka kiwo lenga tuweze ku-papya Nnongo matunda. **5** Mana patwabile haya payiga nkati ya mwili, tamaa ya sambi yatiyumukilwa muiungo yoti kwa ndila ya seliya na kwipapya maiti matunda. **6** Ila saa yeno tuyong'oililwe buku mu seliya. Tuweli mulo hali yayatupingite. Lenga twenga tupate tumika mu hali yayambe ya Roho, nasi hali ya zamani ya andiko. **7** Tulongele buli? seliya sambi? Ataa, Alanyo, mbele kwitangalii sambi, ila kwa ndela ya seliya. Kwa kuwa mbele tangalii tamaniya bila seliya ika kotoka baya, "Uneutamani". **8** Lakini sambi yapatike nafasi kwa yelu amri ni takatifu ya haki na ukoto. **9** Nanenga nabi na koti hapo zamani bila seliya, lakini payaichi yelu amri, sambi yapatike ngupu, na nenga nganawile. **10** Yelo amri ye peleleta ukoto yatigalambuka yabi kiwo kasango. **11** Kwa mana sambi yapatike nafasi kwa yelu amri na yatigonga pitya mulo mu'amri yatimbulaga. **12** Kumbe seliya takatifu, na yelo amri nembe takatifu, ya haki, na ukoto. **13** Kumbe iyo ya ibele ya ukoto yabile ya kiwo kasango nenga kana ibe nyoo kabisa. Lakini sambi, yabonekine panga sambi hasa pitya kwa yalo njema, yaileta kiwo ngati yango. Ayee yabile pitya kwa yelo amri, sambi kene ya pange mbaya muno. **14** Mana tutangite panga seliya tubwa kwake ni ya mwoyo, lakini nenga na mundu wa payenga, mpemejilwe pa'e ya utumwa wa sambi. **15** Mana lanilipanga nilitangite-lii kabisa, mana lelo lyanipendile kulipanga-kwako na lyanichukya, nganilipanga. **16** Lakini mana nilipangite lelo lyanikotwike kulipenda, seliya yenda kuniyeketya yo panga seliya ni nkoto. **17** Ila nenga lili nafsi yango yanipangalyo, ila yelo sambi yaitama nkati yango. **18** Kwa Mana ndangite nkati yango, yani, nkati ya payenga yango, litama kwako likowe linanoga. kwa kuwa tamaniya kwa

linanoga ibi kati yango, ila nipanga-lii. **19** Kwa maana lelo linanoga lyanilipendile nilipanga kwako, ila lelo libaya lyangotwike kulipenda ngalyo ndenda. **20** Tubwe Mana kandenda lelo lyangotwike kulipenda si nenga kiyango nganipanga, kumbe yelo sambi yango yaitama nkati yango. **21** Ndangite ibile haki ngati yango yaipala panga lyalibile lizuri, lakini ubaya ubile nkati yango. **22** Mana Nenda kuipulaikya seliya ya Nnongo kwa mundu jwa nkati. **23** Lakini mbona tofauti nkati ya viungo ya yega yango. Ingawa kwina ngonda juyo kanuni ya yambi na mulunda lyango. **24** Need na mundu wene uruma! nyai jwawenza kunilopwa yega ya kiwo? **25** Lakini ni shukuru Nnongo na Yesu Kirisitu Nngwana witu! Nga-nyo. Nenga na mwene kwa akili yango nitumikiya seliya ya Nnongo. Ila kwa yenga nitumikiya kanuni ya sambi.

8 Tumbwe lelo tupu azabu nkati ta bababile nkati ya Kirisitu Yesu. **2** Kwasababu kanuni ya Roho ni wankoto waubile katika Kirisitu Yesu inipangite nenga ba uru kutalu na kanuni ya sambi na kiwo. **3** Mana kila sasasindwi seliya panga Mana Yabilelii na ngupu mu yega, Nnongo apangite. Atumite wana wake wakiyake kwa mfano wa yega ya sambi na kwi-ukumu sambi kwa yega. **4** Apangite nyoo langwa kwa seliya gatimu nkati jitu tenga twatujenda bila fuata makowe gamuyega, ila kwa kotea makowe ga Roho. **5** Babakoteya yega waza kwabe makowe ga yenga, lakini ywa ifuata Roho bagawaza ga mwoyo. **6** Sababu kusudi lya yega ni kiwo, ila nia ya Roho ni ukoto na amani. **7** Hayeye kwasababu niya ya yega adui wa Nnongo, sababu itilili seliya ya Nnongo, wataiweza kwa eshimu. **8** Balo baufuata yega bawenza kwa kumpendeza Nnongo. **9** Hata nyio, paba bamuyega ila mumwoyo mana itei kweli mu Roho wa Nnongo tama nkati jino. Lakini mundu mana ntupu Roho wa Kirisitu jwembe jwake kwako. **10** Mana Kirisitu abi nkati yino yega iwile kwa ikowe ya sambi ila mwoyo ubi nkoti kwa ikowe ya haki. **11** Mene itei Roho wa yolo jwa mfufuwite Yesu buka mu kiwo atama nkati yinu, jwembe jwa mfufuwite Yesu buka mukiwo alowa kwiyea yega yinu ya kiwo ukoto kwa ndela ya Roho wake, jwa tama nkati yinu. **12** Nga nyio bai, mwalongo bangu, twenga tubi na deni, lakini kwa yega kwa tutame kati mwaipendi yega. **13** Maana mana itei tama kaa ndela ya yega, mwikalibu yo'waa, lakini kwa Roho mugayebaya makowe ga yega, namwenga mwalama. **14** Mana Katu benge bananchima babe ongozwa na Roho wa Nnongo, haba bana ba Nnongo. **15** Mana mupoki kwa mwoyo wa utumwa kai hata moyogope. Badala yake, mupoki

mwoyo wa panga mwabene, kwako twondolela, au lipanga? 36 Kati mwaiandikilwe "Kwa faida yako "Abba, Tati!" 16 Roho mwene enda kutuakikishia ni minya lisoba lyoti kutwa. Twabalangilwe nkati nanyine Roho yito yo panga twenga twabana ba ngondolo jwo chinjilwa." 37 Katika ikowe yee yoti Nnongo. 17 Mana itei kweli twalowa teswa na jwembe twenga twashindi nkati ya jwembe jwatumpendile. 38 lenga tupate lumbilwa pamope na jwembe. 18 Kwa Mana niyomwile kongeka panga atnuwi, wala ukoto, kuwa indabalangilwa mateso ya wakati ngo panga wala malaika, wala utawala, wala ilebe yaibile, wala ntpu kilebe nikifanane na utukupu wa wwbonekana ilebe yai isa wala ngupu, 39 Wala yaibi kunani, Wala kasitu. 19 Mana iumbe yoti yenda tazamia kwa gagabile pae wala kyumbe sengi chote, kiweza-kwa tamania kwananchima bonekana kwa mwana wa kutubangania no upendo wa Nnongo, jwembe nga Nnongo. 20 Mana umba na kwembe pangite pae ya Kirisitu Yesu Nngwana witu.

ubocho, sio kwa penda mwene, Ila kwa sababu yake jwembe jwa itisike, Na muli tumaini. 21 Uumbaji wene na wembe wapikitwa uru na buyelwa mu utumwa wo alibika, na kujingiya mu'uru wa utukupu wa bana ba Nnongo. 22 Tutangite panga umbilwa na wembe wenda minya na teswa kwo minya pamope hata leno. 23 Nga nyo bai-lii, ila twabene twatubi twa milembo ya Roho- twenga twabembe twenda minya mu nafsi yitu, katulenda pangilwa twa bana, yani kombolelwa kwa yega yitu. 24 Kwa tegemea kwo twati okoyelwa. Lakini satukilandage sabonekine ntpu chatukilendage mana nyai jwakilenda chakibonekana? 25 Ila makatukilenda kilebe cha tukotoka kukibona ntpu saburi. 26 Ila nanyonyo-nyo, Roho nembe kutuyangatia kwo dhaifu witu. mana tumanyi lii yupo kati mwai pangilwa, lakini Roho mwene kutulobya kwo minya uweza lii atabay. 27 Naywembe kwilingulya mioyo na kwitanga akili ya Roho, ywembe lobu kwaniaba ya baba aminile, lengana na mapenzi ga Nnongo. 28 Natwenga tutangite panga bote babampendi Nnongo, jwembe tenda kila kilebe pamo na wema, kwa balo babakemilwe kwa likusudi lyake. 29 Mana balo boti bapangite buka zamani, atikwa sawa buka zamani afananisa na mwana wake, lengo jwembe Abe mwelewa kwanza nkati ya alongo baangi. 30 Na balo basawile buka zamani, na bembe akemite, na balo bakemilwe, habo abatangite bai na haki. Na balo babalangilwe muhak, na bembe atikwalumba. 31 Tubaye buli kuhusu ikowe yee? Nnongo Mana abile upande witu, nyai jwa ba kunani jit? 32 Jwembe jwa kotwike kuneka mwana wake mwene ila atikumpiya kwa ajili yitu twenga twabotii alowa kosa buli kutukilimia na makowe goti pamoa na jwembe? 33 Nyai awesa kuwasitaki ateule wa Nnongo? Nnongo mwene kwaesabia haki. 34 Nyai jwalowa kumwukumu adhabu? Kirisitu Yesu nga jwawile kwaajili yinu, na zaidi ya goo, jwembe nembe atiyolelwa. Enda tawala pamope na Nnongo na pandu pa heshima, na kai ngatulobya twenga. 35 Nyai jwawewe kutubuya mupendo wa Kirisitu? Sikikwa, au utumwa, au tesekwo, au njala, au bula, au hatari,

9 Nilongela kweli nkati Kirisitu. Nilingela lii uboso, na dhamiri yango hushudia pamo na nee nkati Roho Mtakatifu, 2 Kuwa kwina huzuni ngolo na minya kwangekotoka nkati ya mwoyo wango. 3 Mbeletamaniya nenga na mwene laaniwa na benge lwa ekutalu na Kirisitu kwasababu ya alongo bango, balo baubile nabo pamope kwa payiga. 4 Bembe ni Baisraeli. Baba bi na ali ya pangika bana, wa utukufu wa malagano, na sawadi ya seliya, kunnoba Nnongo, na ahadi. 5 Bembe bat longolwa bembe Kirisitu ati icha kwa heshima kuwala mwili goo-na jwembe ni Nnongo wa yoti. na jwembe alumbilwe bila yomoka. Amina. (aiōn g165) 6 Lakini si ahadi ya Nnongo itishindwa timya. Mana sio kila mundu jwabile Israel ga Mwisrael halisi. 7 Lili hata kibelekwi wa Abraham ni baba bake halisi. Ila, "pitya kwa Isaka lukolo walowa kemelwa." 8 Ibi nyanya, bana ba yega si bana ba Nnongo. ila bana ba twahadi babonekana ba kati lukolo. 9 Mana ale ga likowe lya ahadi: Muda wa majira go nalowa icha, na Sara apeyelwa mwana." 10 Ngaale bai, lakini baada ya Rebeka jingga ndumbo kwa mundu jumo, Isaka tate bitu- 11 "Kwamba bana babi bado bana belekwa kwoko na aina panga lili lyolyote linanoga aulibaya, lenga likusudi lya Nnongo lengana na chawa liyeme, wala kwa makowe lili. 12 Ila kwasababu gayule jwa kemilwe. Jabaite, "Nkolo atumikia nnuna." 13 Kati mwaiandikilwe: "Yakobo nampendike Ila Esau nimpendikwo." 14 Bai lelo tukoyekwa? Je kwinaiba kwa Nnongo? Ata. 15 Mana alongei na Musa, "naba na samaha kwa jolo jwa nasamy, naba na uruma kwa jolo jwa namulumiya". 16 Kwa-nyo, sio kwasababu ya jwembe jwa pala, sio kwasababu ya jwembe jwa tila, lakini kwa mwanza Nnongo, ngabi uruma. 17 Mana maandiko longela kwa Farao, "likusudi-lee malum natikundobeya, lengo nikulaye ngupu yango kasako, lenga Lina lyango balitangaze panepa wote". 18 Nganyo bai, Nnongo abi na uruma kwo jwojwote jwa mpandise, na jwapala kupenda, humpanga kuwa kiburi. 19 Mwiso wabaya kasango, "mwanja namani bado kalibona likosa?

jwaa'ko jwabile sawasawa na mwapendi jwembe? itei kwa mukane wako unyeketeya Yesu yopanga ni 20 Chachongo chake, mundu wenga wauyangwa Nngwana, nakumwaminiya mu mwoyo wako panga kina chogo cha Nnongo? Kwanda wezekana cha Nnongo ati kufufua buka mukiwo, walowa okoka. 10 kiukulikwe, longela kwa jwa mwikwile, mwanza namani sababu kwa mwoyo mundu aminiya na pata haki uniukwi nyoo?" 21 Tutangite kwa jwa ukwa aina haki na kano yeketya na pata okoka. 11 Kuba liandiko kwa kitope lengeneza kikowe kwa mwa tumizi gapendi likoya, "Kila jwaaminiya hapatulioni" 12 Mana ntupu mwene. 22 Buli Nnongo, jwabi tayali jwo laya ukali tafauti kati ya Myahudi wala Myunani mana Nngwana wake napanga ngupu yake tanganikwa, atistaili kwa yoyo yonga Nngwana wa bote, nintajiri wa bote pumiiliya wa lengana yombo yaibelikwe kwa kwitiniya? bankemao. 13 Kubaa kila mundu ywa nkema lina 23 buli mana waipangite yananchima lenga wilaye lya Amwenye ataokolewa. 14 kwa kitiwi benda weza yananchima kwa utukufu wake juu ya yombo ya kukema jwembe jwa bakotwike kumwaminiya? na uruma ya yomwile kibika kwaajili ya utukufu? 24 buli kwakitiwi baweza amini kwa jwembe na banan-nyowa mene apangite nakanchime na twenga twatukemite, kwa nabalowa yowa buli bila kwa hubiri? 15 Na siyo buka kwa ayahudi bai, ila buka na amataifa? 25 kwa kitiwi baweza hubiriwa, bila tumilwa kati mwaba Kat mwabaite Hosea: nalowa kwakema bandu bango andike jinsi gani mwanga ngolwike magulu gabalo ga baba bile lii bandu bango, na jwaa nipendile jwa batangaza likowe lya mema. 16 Ila boti bana yowa abile adui jwango. 26 Nayalowa ba palo pababaite lii Injili. Kwasababu Isaya abaita Nngwana nyaijwa kasabe, mwenga mwabangu bango kwa hopo bolowa yowine ujumbe witu?" 17 kwa hiyo imani iicha bada yo ukemelwa mwabana ba Nnongo. 27 Isaya andalela juu yowa, na yowa kwa likowe lya Kirisitu. 18 Lakini nenda ya Israel "Kati isabu ya bana ba Israel ipeleke ba kati longela, je bana yowa kwa? Ena kwa hakika sana mwangi ya kubali, yallowaba kati linena babaokolewa. Ielobe lyabe lipelike panja munema wete" 19 Zaid ya 28 Mana Nngwana alowa kulipotwa likewe lyake kwa yoti, nenda longela "je Israel batangite kwa? na Musa nnema, mapena na kwatulia. 29 Maana kati Isaya andalongela nalowa kwa chokosa kwa yeya bwigu alongei hapo zamani panga Nngwana wa majeshi kwa bandu bababile taifa lyangetanganikwa. 20 Na atuleki kwako lukolo kwaajili yitu, tulwe panga kati Isaya ni jasiri sana enda longela napatikine na balo Sodoma na Gomola. 30 Tukoya lwaku oti, bandu ba ba banipalike kwa. 21 Lakini Israel koya "masoba mataifa bababotwike pala haki, pabapatike haki, haki goti na yopite maboko lango kwa babakotoka yogopa kwaaminiya. 31 Lakini Israel jwa ipalae seliya ya haki, na kwa bandu agumu"

10 mwalongo, niya yamoyo wangu na mwaniluba kwa Nnongo kwa ajiyabe, kwaajili ya wokovu wabe. 2 Mana nabakya panga bai na bidii kwa Nnongo, ila sio kwa ajili yo tanga. 3 Kwa kuwa matangite lii haki ya Nnongo, na bapala haki yabe bene, babile lii ati bahaki ya Nnongo. 4 Kwakuwa Kirisitu ndo timwa kwa seliya kwa ajili ya haki ya kila mundu jwa aminiya. 5 Musa aandike yaihsu haki ya isa buka ku seliya "mundu jwa panga haki yaseliya alowa tama kwa haki yee" 6 Lakini haki ya bukana na imani ilongela nyoo "kana ulongele mumwoyo wako nyaijwa nguluka jenda kunani? (aye kumwuluya Kirisitu pae) 7 Na kana ubaye nyai jwa uluka mulebwa?" (aye nga kupeleka Kirisitu kunani buka mu kiwo) (Abyssos g12) 8 lakini ilongela namani? likowe libii karibu na wenga, mukano na mumwoyo wako."ale likowe lya imani, ngatu litangaza. 9 Mana

11 Bai nilongela, buli, Nnongo atikwa kana bandu boti? hata pasene mana nanenga na Muisreal wa lukolo lwa Ibrahimu wa kabilia ya Benyamini. 2 Nnongo hakanikwa bandu bake, batangite buka samani, je? mutangite kwa liandiko likoya buli usu jyo Eliya, jinsi mwampembelike Nnongo kuhusu Israel? 3 Nngwana babulige kinabii bako, na batibomwa madhabau gako. Nenga kiyango ngani igalile, na bembe bapala bwomi wango." 4 Na lijibu lya nnongo likoya buli kayako?"nitezeka kwaajili yango bandu elfu saba babakotoka kunkiliikitya Baali". 5 Nga ata nyoo, masiku yeno babile baba igalile sabato ya sawo wa uruma. 6 Lakini mana ibii kwa uruma, twenga le kupendelwa. kichongo chanyo uruma yabakai uruma. 7 Namani kae basi? likowe ambalo Israel abile kalipala aina kipata kwa alababa cahaulliwe ngabakipatike, na benge bayejilwe lubendo. 8 Nakati mwaiandikikilwe, Nnongo apei mwoyo wo pwindala, minyo lenga kene balole na masikio kene bayowe, mpaka lino. 9 Nembe Daudi enda baya, "wileke meza yabe ibe lupelele, ntego, pandu pokubala, na poleya kisase sabe. 10 Waleke minyo gembe gambe na lubendo linga kene

babone ukapindeya migonga sayote” 11 Bai nenda ba mataifa kwa sababu ni bii mtume wa mataifa ngenge nipuniya uduma yango. 14 Lakini mbala kwa yeya bwigubaba bile yega jino na nenga kwale tulowa kwalopwa baadhi yabe. 15 Mana kaniwlakwabe ni ridhiana na Dunia pokelelwa kwabe kwalowa isa bili ila bwomi buka mu kiwo? 16 Mana matunda ga kwanza akiba, ngamwebile kwa litongi lya bwembe mana ndandai akiba, ndambi nembe kazalika. 17 Lakini mana itei badhi ya ndambi itikatibwa kati wenga, lutambe mwitu lwa mzeituni, Iwati pandikiswa nkati yake, na mana watishiriki pamope na bembe katika mundandai ya utajiri wa mzeituni, 18 Kana wilumbe ju ndambi. Ila mene kawilumba, wenga liwa winyangata ndandai, ila ndandai ikuyagate wenga. 19 Bai lwalongela, “ndambi yatitemelwa lenga nipayate pandikizwa mukipeto”. 20 Ayo kweli sababu yokotoka aminiya kwabe batilemelwa, lakini wenga wayeni imara kwasababu ya imani yako. kana wiwase wamwene kwa aliyakunani sana ila uyogope. 21 Mana manaitie Nnongo mene ailekalii ndambi ya asili, huku urumiya lli na wenga. 22 Linga wete, mayenda gana noga na ukaliwa Nnongo kwo pande ngumo, ukale waisi kwa Ayahudi ngabembe batitumbuka. Ila kwo upande wenge, uluma ya Nnongo lwisa kunani yako, mene waigala mu wema wake. malayenge wenga na wenga alowa kukana kutaluu. 23 Na kai, mana bayendelelwa kwa mwo kutoka aminiya kwambe. Balowa pandikizwa kai mana Nnongo abile nowo uwezo wopandikiza kai. 24 Mana manaitie mwenga mwati temelwa panja kwa uliokwa zamani mzeituni wa mwitu, na chachungu cha zamani mwati pandikizwa mu mzaituni wabe bene. 25 Mana mwalongo nipendi kwa kene mutange, usikakana na siri yee. lenga wete kene mwabe na isima nkati ya wasa kwinu mwabene. Siri yeye ni kuwa nonopa kupitike Israel, mpaka kamili kwa mataifa pwa kwagapala isa. 26 Nanyo Israel bote baokoka, kati mweandikilwe, “buka Sayuni alowaisa jwa kutulopwa. Alowa kubuya ubaya buka kwa Yakobo. 27 Na ate alelya panga lilagano lyango pamope na bembe muda panalowa kwibuya zambi yabe”. 28 kwo upande wenge husu injili, benda kasirika kwaajili yinu. Kwo upande wenge buka na kuchawa kwa Nnongo, batipendelwa kwa mwanza ya kibokulo. 29 Kwa kuwa sawali ya kemelwa

na Nnongo igalambuka kwako. 30 Kwa mana hapo zamani mwate kunkana nnongo, ila nambe yambe yake, kwoshindwa kwabe wokovuwikite kwa amataifa, mujogoptre rehma sababu ya asi kwabe. 31 Kwa lenga bene kwa yeya bwingu. 32 Mana Nnongo atabite kumbe buka na huruma ya myaliwite mwenga bendo utajili weza kai pokya rehema. 33 Jinsi mwebile ngolo utajili na hekima na malipwa ga nnongo! Ichunguzika kwako ukumu yake, na ndela ya ichunguzika kwako! 34 Mana nyai Iwaitangite liwazo lwa Nngwana? au nyai Iwabile shauli wake? 35 Au nyai Iwabijwa kwanza kupeya kilebe Nnongo, lenga alepelwe kai? 36 Kwa mana buka kayaké, nakwa ndela yake ya kasake, ilebe yoti ibile kasake ube utukufu wange yomoka. Amina. (aiōn g165)

12 Kwa nyi nenda kunoba, mwalongo, kwa huruma yake Nnongo, mwipiyyi yega yinu ibe sadaka yebi ngoto, yepeletike, yaiyeketya Nnongo, Aye nga ibida yinu yene mana. 2 Wala kene mupwatise na muna ya lunia yii, ila mugalambuke kwopangilwa mwayambe niya jino. Mupange nyoo mupate tanga pulai kwa Nnongo gaga bile mazuri, ga kupulaisa na gabi kamili. (aiōn g165) 3 Mana nendo koya. kwa sababu ya uruma ya anipeyilwe, panga kila mundu ambae abile nkati yinu apalikwa kwa wasa sana usu juu ya mwene kuliko mwopalikwa wasa. Ila apalikwa wasa kwa hekima, katu mwaibile Nnongo apei kala yumo kiasi pulani cha aminiya. 4 Kwa kuwa twina iungo ya nannchima mu yega jimo, ila sio iungo yoti i na lyengo limo. 5 Nga nyonyo, twenga twotubi bingi twi mundu yumo nkati ya Kirisitu, na iungo kila simo na nyine. 6 Twii na makalama gana nchima kwa katu urumo mwa mupeyilwe mana itei kalama ya mundu ni unabii, na ipangilwe kwa kadili ya aminiya kwake. 7 Mene itei kalama ga mundu ga huduma na atumike. mana itei jwenge aina kalama ga pundisa bai apundise. 8 Mana itei mungu jwenge kalama gake faliji, bai afaliji, Mana itei kalama ga mundu piya, apange nyoo kwa karimu, mana itei mundu jwenge kalama gake ongosa, na ayendeli kwa uangalifu. mana itei mundu jwenge bonekana na huruma na iyendeli kwa pulai. 9 Penda kana kube na ubocco, muchukii ubou, mukamwe gagabi gananoga. 10 Husu pendana alongo, mupendane mwabene na mwabene husu isima, mwisimiane wene kwa wene. 11 Husu bidii, kene mulegeleke wamubile nawo husu roho mube na hamu husu Nngwana, mutumikie. 12 Mupalaike mu ujasili wa mubile nawo husu masoba gagaisa. Muba na lenda kwa matatiso

ngino musinde loba. 13 Musiliki muga basikikwe mulobendo, natuwale silaha ya papyeya. 13 tuyende baamini. Mupale ndela yanachima ya bonekana bila kosea, kati mubweya, kene kwa masikukuu ga ukarimu. 14 Mwarobi baraka boti babatesa mwenga, madhambi no lobya. Na kana tuyende kumalaya na mwabariki wala kene mwalaani. 15 Mupulai pamope tamaniya yaikotoka keleboyelwa, na kwileka pitina na babapulaika, mulele pamope na babalela. 16 Mube bwingu. 14 Ila tuwa mwale Nngwana Yesu Kirisitu, na na nia yimo mwenga kwa mwenga. kana muwase twileke nafsi kwa ajili ya yega, kwa tamaniya kwake. kwa kwipuna, mwayeketi bandu ba hali ya pae. Kene mube na hekima kwa mawaso yinu mwabene. 17 Kana mwanepo mundu ywoywote ubaya kwa ubaya. Mupange makowe gananoga paminyo ga bandu boti. 18 Mene ke wezekana, kati mwaibikilwe kayino mube na amani na bandu boti. 19 Wopendilwe, kamwilepi kisasi mwabene ila mwipeye nyongo ya Nnongo. mana itiandikilwa "kisasi chango, nenga nalowa lepa, alongei Nngwana". 20 Ila mmaya wako abi na njala, unise. Mana abi na nyota, mpei mache kwa mwanza mana apangite nyoo, ukalya makaa ga mwoto mu nde wake. 21 Kana ushindwe na ubaya, ila ubaya ushindwe kwa wema.

13 kila nafsi ibe na utii kwa bene madalaka ga kunani, mana utupu utawala ila uboi kwa Nnongo. Nasilikali yebile aibekite Nnongo. 2 Nga jwa penga selekali hajwo apenga amri ya Nnongo; na balo babapinga balowa pokya ukumu juu ya be bene. 3 sababu atawala si botisa kwa babapanga gananoga-lii, ila babatenda mabaya. je utamaniya kotoka selekali/ upange gagabile mazuri na walowa lumbilwa kwa goo. 4 Nembe kumtumikia Nnongo, wenga kwa ajili ya wema, Ila mana wapanga bila yopelwe, heshima jwa palikwa heshimilwa. 5 Nganyo ipalikwa utii, siyo tu kwa mwanja ukale, kodi. Na bembe utawala ni batumiilwe na Nnongo, ushuru jwa pala usuru, kumnyogopa jwa palikwa yee, mutangite muda, kwamba tayari muda wa buka watawu, heshima jwa palikwa heshimilwa. 6 Aye nembe go lipa cha ukumilwa cha Nnongo. 7 kila lingoti lya ngilikilya, na kila lulimilwa numba Munepe kila mundu jwa mdai: kodi jwa takilwa kodi, Nnongo". 8 Kana lli kae ukumwana, ila badala yake tuamwe nyonyo. mdaiwe kilebe sosote sa na mundu, ila mpandane bene ni bene. kuba ywembe ate kumpenda jirani yatekamilisha seliya. 9 Kwa kuwa wapanga kwa umalaya wabulagakwa wajibu kwa, watamaniya kwa, na mana kwi na amri tenye nembe, iyanga banike 10 Upendo umega kwa jirani wa mundu kwa mulugono, mana wokovu witu ubi karibu sana ya watu ngolu patwa ami mwanzo. 11 sababu ya yee, mutangite muda, kwamba tayari muda wa buka watawu, heshima jwa palikwa heshimilwa. 12 Kilo kitiyendelya a na kwa ajili ya haki, amani, pulaika pulaika na Roho mutwekati kwi karibu na tugabike pabwega atenda ga

14 Mumpoki jwembe jwabinele katika aminiya, bila piya ukumu husu tubwa kwake. 2 Mundu yumo atiaminiya jujolya chochoti, na jwenge jwa binnele alya mboga bai. 3 Mundu jwa alya kila kilebe kene wasalawe yulyu jwa kotoka lya kila kilebe. Na jwembe jwa lya lii kila kilebe kene amuhukumu jwe jwa lya kila kilebe mana Nnongo ayomwile kwipokya. 4 Wenga wa nyai, wenga wa hukumu mtumwa wa mtawala mundu jwenge? nnonge ya Nngwana wake panga yema au tumbuka. Lakini alowa kuntukuya, mana Nngwana inda wesa kupanga ayeme. 5 Mundu yumo kuithamini lisiku limo kuliko yenge, jwenge kwithamini siku yoti sawasawa. Hebu kila mundu aishawishi muakili yake mwene. 6 Jwembe ywa kamwa lisoba, alikamwa sababu ya Nngwana. Na kwa yolo jwalya alya kwa kwa Nnongo. 7 Mana ntopo jwa tama kwa nafsi yake, na ntpu jwa waa kwajili yake mwene. 8 Mana itei twenda lama tulama kwa ajili ya Nngwana. Mana ibii ibii Katu waa, tuwaa mwalo wa Amwenye. Mana ibii katuishi Ni ku'waa mali ya Amwenye. 9 Kwasababu kwa kilebe sosote sa na mundu, ila mpandane Ntupu jwa beka kikobala au tengo kwa nongo we. 14 bene. kuba ywembe ate kumpenda jirani Ndangite na nitishawika kwa Nngwana Yesu, panga yake atekamilisha seliya. 15 Mana itei sababu ya chakulya nonggo alowa mumakowe ga, walowa kupenda jirani jwako wa huzunika, utyanga lii kwopendana kanaumualabiye mwene. 16 Hivyo kana mulusu yendo ngini gana nnoga gasababise bandu kwa tania. 17 kwa sababu utawala kwa chakulya sako mundu kwa ajili yake Kirisitu ati 18 Mana jumbe jwa mtumikiya Kirisitu kwa

hali ye anyeketile Nnongo kwa bandu banyeketile. **19** chabile lenga niwese bana tumwa wa Yesu Kirisitu Nga ny o bai, tubwate makowe ga Imani na makowe jwatumilwe kwa amataifa, kwipiya kati kuhani wa injili ga kusenga mundu na bembeke. **20** kana wa alabiye ya Nnongo. Mbele wesa panga nyo lenga kwipiya lyengo lya Nnongo kwa mwanja chakulya. llebe yote kwango kwa mataifa kube kuyeketilwe, ibekilwe kweli nnjap, ila mbaya kwa mundu yolo jwa lya bwega na Nnongo kwa ndela ya Roho mpeletau. **17** na kupanga jwembe kwikobala. **21** Bola kotoka lya Hivi pura yango ibi na Kirisitu Yesu na katika makowe nyama, wala nywa wembe, wala chocho chalowa ga Nnongo. **18** Kwani gwesa kwapaya longela lyolyoti Nnongo wanga kubala. **22** hiye imani malumu yabile ila kwa Kirisitu ati kamilisha petya kasangu tii kwa nayo, ukati yako wa mwene na Nnongo. Utibalikilwa mataifa. Aga makowe gatimile. **19** Kwa makowe na yolo jwa i ukumu mwene mu chelo cha kiyeketya. **23** Jwa bi na masaka ayomwile ukumilwa mwene kalya, sababu itokana kwa aminiya na sosote cha kikotwike YErusalemu, ndindikiya kutalu kati mwalibile niwese aminiya ni sambi.

15 Tubwe twenga twabi na ngupu tupalikwe kuputwa udhaifi wa babile adhaifu, na tupali kwali kwipendekeza mwabene. **2** Kila jumo ampendi jirani jwake kwani likowe linanoga, kwania ya chenga. **3** Kwani hata Kirisitu haipendi lii mwene. Badala yake, yabi kati yaiandikilwe, "matukano gabalo gamakutukine ganipatike nenga. **4** Kwa chochote cha andikilwe kutubakiya, kwo husu lyaa kwopetya pumulia na petya kupeya mwoyo na mwandiki na ujasili. **5** Tumbwe na Nnongo jwo pumulia na kuyeya mwoyo apiba na lenga kwa kila yumo lengana Yesu Kirisitu. **6** Awese pnga nyoo kwa nia jimo muwese kunemba kwa nkano ngumo Nnongo na Tate ba Nngwana witu Yesu Kirisitu. **7** Nga ny o mukalibishe kila jumo, kati Kirisitu mwapokile, kwa utukufu wa Nnongo. **8** mwanja namani Kirisitu apangilwe mtumwa wa likombe kwa lenge lya ukweli wa Nnongo. Apangite lenga awese thibitisha aidiyayabakilwe kwa akiina tati, **9** Na kwa mataifa kunumba Nnongo kwa uruma yake kati mwabaandike, "nga ny o nipia sifa kayako kati ya mataifa na yembesifa kwa lina lyake". **10** Kae yenda baya, "mupulaike mwenga mwa bandu mwa mataifa pamope na bandu bake". **11** Na kai, munnumbe Nngwana, mwenga mwa mataifa gote, leka bandu ba mataifa bati munumbe jwembe". **12** Na Isaya alonga, kulowa ba kike cha Yesu, na yumo jwa katuka tawala mataifa. Mataifa balowa kutumainiya jwembe". **13** Tubwe Nnongo watu tumaini alweleye pula yoti na amani kwo aminiya, lenga muwese yongekelwa aminiya. Kwa ngupu ya Roho mpeletau. **14** Ata nenga na jwembe, muni utike namwe, mwalongo bango, nitishawisika panga, mwenga mwabenemmejazwa na wema, mejazwa na mataifa goti. Mutinishawishi panga, mwenga mwenda wesa ata imizana kila jumo na nnyine. **15** Ila niandika kwo ujasili sana kachinu husu ikowe fulani lenga kunkombokeye kae, sababu ya kipawa chanipejilwe na Nnongo. **16** Kipawa ache

kwiputolya panja kwa timiya injili ya Kirisitu. **20** Kwa ndela yee, lengo lyangu libile kwitangaza injili, lakini sio patanganikwe Kirisitu atanganikwe kwa lina, lenga wete kana ngwese senga singiwa mundu jwenge. **21** Kati mwa ba andike kwa jwembe "Jwembe ntupu abali yake aichile balowa kumona na lalu babakotweke kumona, na balo baba kotwike kunyowa balowa kutanga. **22** Kwa ny o nabile kai nitizuiilha mala yananchima icha kachinu. **23** Lakini leno, ntupu kai semu yejote mumikoa, nanende tamaniya kwa iaka yana nchima icha kajino. **24** hivo mara goti mana nijei Hispania, ndegemea kumona mana nipetile, na wesa pelekelwa ndela yango na mwenga, bada ya pulaikya shiriki na mwe kwa wakati. **25** Lakini niyei Yerusalem kwa udumia aminia. **26** mana yati kwipendeza bandu makedonia na akaya panga nchangamalum kwa masikini nkati yake bahamini ba Yerusalem. **27** Ayo yabile kwa penda kwabe, na kweli babilie wadeni babe. Mana mana itei mataifa batii shiriki makowe gabe ga imani, benda longelwa na bembe nembe kwa yangatia cha bapongokwe kwa ilebe. **28** Nga ny o muda wanikamilise haye noba. kila kilibe litundale kachabe, nenga nalowayenda mundela na mwenga na nenga Hispania. **29** Ndangite panga wakati wanaicha kachinu naicha kwo kamilika na barikilwa na kirisitu. **30** Tubwe nenda kunnoba, mwalongo mwa bwana witu Yesu Kirisitu, nakwopenda wa Roho, mushiriki pamope na nenga mulubya kwinu kwa Nnongokwasababu yango. **31** Mulobe na'nee nipaye lopolwa buka kasabe baba kani yeketya Yudea, na uduma yango akwo Yerusalem iwese pokolelwa na baba aminile. **32** Mulobe panga niche kachinu kwo pulaika kwo petya mapenzi ga Nnongo, na niwese ba pamope na mwee, pata mpomolya. **33** Na nnongo wa amani abe pamope na mwenga mwabote. Amina.

16 Nine katachinu fiba mnombo wito na tumishi wa kanisa lyabilekenkrea, **2** lenga wete mwaweza kupokya nakati gwana mupange nyo mu kicho cha

dhamani cha baba-aminite na mayeme pamote Pamopena kwarto jwai nongo. 24 (Uruma ya Gwana najwembe kwa likowe lyolyoti lyabalipala, maana Yesu Kristo itame namwe. Amina 25 Sayino kwake jwembe mwene abi mwadumu wa bamachima na jwembe jwebinauwezo kupanga muyeme na injili kwa ajili yango na mwene. 3 Salamu yake Priska na na mapundisho ga Yesu Kristo tigana na funulijwa Akila bapanga lyengo pamote na nenga nti ya Kristo kwa sili ya yaiji liwe kwa wakati wamachima. (aiōnios Yesu. 4 Ago kwa maisha gango batigharisha maisa g166) 26 Kwo kwi-ti-imani pamope na mataifa ngote. gabebene. Nipiya sukulani kabase, nanengabaikwa, (aiōnios g166) 27 Kwa Nnongo kiyake mwewe hekima, ilana Makanisa gote ga-amataifa. 5 Mulisalimu kanisa pulya Yesu Kristo, kubena lumbilwa kwangaliyo moka. lyalibile kachino, musalimie Epanieto npendwa wango, Amina (aiōn g165)

jwembe mwele wa Kristo akwo Asia. 6 Musalimu Mariamu jwapangite lyengo kwa Kanisa kwa ajili jino. 7 Musalimie Androniko na Yunia, alongobango na-atabilwa twaboti na nenga. Wa muhimu pamope na mitume, ngabo nabembe batilongalya kutanga Kristo kabla yangone. 8 Musalimie Ampliato, jwanipendile nkati ya gwana. 9 Musalimie Urbano, mpanga kasi nyango nkiya Kristo na Stakis npendwa wango. 10 Musalimu Apele, jwa yuketilwe katika Kristo, Mwasalimu bote ba-babile mu nyumba ya Aristobulo. 11 Msalimu Heroditoni, nongo wango, muwasalie bote ba-babile mu nyumba ya Narkiso, baba-bile mu nyumba ya Gwana. 12 Musalimie Trifaina na Trifosa, baba-panga lyungo kwo kasana kwa Gwana. Muwasalimu 13 Muwasalimu Persisi jwani npendile, nembe apangite lyengo sana kwa Gwana. Muwasalimie Rufo, jwachaulilwe kati Gubwana na maa-bakena bango. 14 Muwasalimu Asinkrito, Frego, Herme, Paroba, Herma na alongobote baba-bile pamope. 15 Munisalimie Filologo na Yulia, Nerea na lalabake, na OLipa, na bamini boti baba-bile pamope, 16 Munisalimie kilayumo kwa busu takatifu. Makanisa gote katika Kristo ngunda kusalimu. 17 Tubwe nendakunoba, Mwalongo, Mukufikilie ku-usu ya-bo-baba-sababisa N-gawanyiko na ipingamizi. Bagunda kuchongu na mapundiso na gamupundisilwe, Mwagalambuke mwabuke akwo kwabe. 18 Mana bandu katibo-batumikia kwa Kristo Gwana, ila matumbo gabe bene. Kwo longula kwabe terebu pongesana kwa uboso bekonga myoyo ya baba-bile kwa na atia. 19 Kwa Liano watikiwinu mumwikya kila jumo. Kwanyo, nipulaike mwanjamwe, ila nipala mwemube na busala mubehali inanoga, nakotokabana halia mnongiya ubaya. 20 Nnongo wa amaniachelewa kwa kumwangamiza chula pai ua Iwayo Iwinu. Uruma ya Gwana witu Yesu Kristo ibe-pamoja na mwenga. 21 Timotheo, mpanga lyengo pamope na nenga, enda kusalimu, na Lukio, Yosini na Sospeter, alongabango. 22 Nenga, Terto, wanuandika ujumbe go nundakusalimu kwa Linalya Gwana. 23 Goya, jwa -nitunjike na kwa likanisa lyote lyenda kusalimu, Erasto, mbeka akiba wa mji, enda kwa salimu,

1 Akoritho

1 Paulo ywakemilwe ni Kristo pangika Mtume kwa mapenzi ga Nnongo, ni Sosthene nnuna witu. **2** Kwa likanisa lya Nnongo lyalibile Korintho, kwa balo ambabo babekilwe wakfu mu Yesu Kristo, babakemilwe panga bandu atakatifu twaandikya kae balo boti babakema lina lya Ngwana witu Yesu Kristo mahali palo, Ngwana wabe ni witu. **3** Neema na amani ibe kwini buka kwa Nnongo tate bitu ni Ngwana witu Yesu Kristo. **4** Masoba gote nimsukuru Nnongo wango kwa ajili yinu, kwa sababu ya neema ya Nnongo ywabile awapeile Yesu Kristo. **5** Abapangite kuwa matajiri mu'kila ndela, katika longela pamope maarifa gake. **6** Abapangite matajiri, kati ushuhuda kuhusu Kristo wautithibitisha kuwa kweli nkati yinu. **7** Kwa eyo ipungwa kwa karama ya kiroho, kati samubile na kilulu so kuulinda ufunuo wa Ngwana witu Yesu Kristo. **8** Alowa kumwimirisha mwenga mpaka mwisho, ili kana mukaumilwe lisoba lya Ngwana witu Yesu Kristo. **9** Nnongo ni mwaminifu ywabile abakemile mwenga mu'ushirika wa mwana wake, Yesu Kristo Ngwana witu. **10** Nambeambe niasihu mwainja ni numbwango, pitya lina lya Ngwana witu Yesu Kristo, panga mwabote muyikityange, ni panga kana kube ni banganika nkati yinu. Niasihu muungane pamope mu'nia jimo. **11** Mana bandu ba nyumba ya Kloë batumakiye kuwa kubile ni banganika nkati yinu. **12** Nibile na mana yee: Kila yumo abaya "nenga na ywaa Paulo", au "nenga ni ywaa Apolo," au nenga ni ba Kefa" au "nenga ni wa Kristo." **13** Je! Kristo atebanganika? Je Paulo atisulubilwa kwaajili yinu? Je! mwatibatizwa kwa lina lya Paulo? **14** Nenda kumshukuru Nnongo kuwa nimbatiliza kwaayeyete, ila Krispo ni Gayo. **15** Yee yabile panga ntoto ywoywoti aweza baya mwabatizwa kwa lina lyango. **16** (Pia natekuabatiza ba nyumba ya Sephania. Zaidi ya palo, nitangite kwaakati nambatiza mundu ywenge ye yeyote). **17** Kwa kuwa, Kristo antumile kwaabatiza ila ubili injili. Antumile longela kwa maneno ga ekima ya kimundu, ili panga ngupu ya msalaba wa Kristo kana ubuke. **18** Kwa kuwa ujumbe wa msalaba ni upuuizi kwa balo batiwaa. Lakini kwa balo ambabo Nnongo atikwalopwa, ni ngupu ya Nnongo. **19** Kwa kuwa iandikilwe, "Nalowa kuiharibu hekima ya ywabile ni busara. Nalowa kuuharibu ufahamu wa babilo ni malango." **20** Abile kwako mundu ywabile ni busara? ywabile kwako ywabile ni elimu? ywabile kwako ywabaya nga mshawishi wa dunia yee? Je Nnongo aigalambwile kwa hekima ya dunia yee no

pangika ulalo? (aiōn g165) **21** Buka dunia ipangika mu'hekima yake intangite kwa Nnongo, impendeza kwa Nnongo mu'ulalo wabe wa hubiri ili kabalopwa balo baaminiya. **22** Kwa Ayahudi kuloikiya ishara ya miujiza ni kwa Ayunani upala hekima. **23** Lakini tumuhubiri Kristo ywaatisulubilwa, ywabile kikwazo kwa Ayahudi na nga ulalo kwa Ayunani. **24** Lakini kwa balo babakemile ni Nnongo, Ayahudi ni Ayunani, twamuhubiri Kristo kati ngupu ni hekima ya Nnongo. **25** Kwa kuwa ulalo wa Nnongo wabile ni hekima kuliko ya bandu, ni udhaifu wa Nnongo wabile ni ngupu kuliko ya bandu. **26** Lola wito wa Nnongo nnani yinu, ainja ni nnumbwa ngo. Ni baingi kwaakati yinu mwabile ni hekima mu'ivwango nya bandu. Ni baingi kwaakati yinu mwabile ni ngupu. baingi kwaakati yinu mubelekwi mu ukolo. **27** Lakini Nnongo asawile ile ya kilalo ya dunia ili kwaiabisha yabile ni hekima. Nnongo asawile sa'kinyatike mu'dunia kukiabisha sa kibile ni ngupu. **28** Nnongo asawile chelo cha hali ya pae ni chabile chakisalaulilwe mu'dunia. Asawile ata ilebe ambayo yabalangilwe kwa pangika ilebe, kwa kuipanga ilebe kwaabible kabile ni yhamani. **29** Apangite nyoo ili kana abe ye yeyote ywabile ni sababu ya kuipunia nnonge yake. **30** Kwa sababu ya chelo chaakipangite Nnongo, nambeambe mubile nkati ya Kristo Yesu, ywabile apangike hekima kwa ajili yinu kuoma kwa Nnongo. Abile nga haki yitu, utakatifu ni ukombozi. **31** Kati matokeo, kati liandiko lyatibaya, "Ywaisipu, aisipu mu'Nngwana."

2 Paniisile kwini ainja ni akinalumbwango, niisile kwaakati maneno ga usawishi ni hekima kati mwanilongela kweli yaiilwe kuhusu Nnongo. **2** Niiamuile nitange kwaakati sosote panibile nkati yinu ila Yesu Kristo, ni ywembe ywasulubilwe. **3** Nibile ni mwenga mu'udhaifu, ni mu'hofu, ni mu'lendema muno. **4** Ni ujumbe wango nolongela kwango kwabile kwaakati mu'longela ushawishi ni hekima. Badala yake, yabile mu'kundhahirisha Roho ni ya ngupu, **5** ili panga imani yinu ibe kwaakati mu'hekima ya bandu, ila mu'ngupu ya Nnongo. **6** Nambeambe twandalongela hekima nkati ya bandu apindo, lakini hekima kwaakati ya dunia yee, au ya utawala wa muda woo, ambaao wapeta. (aiōn g165) **7** Badala yake, twalongela hekima ya Nnongo mu'ukweli wabonekana kwaakati hekima ibonekana kwaakati ambayo Nnongo aisawile kabla ya muda wa utukufu witu. (aiōn g165) **8** Ntoto ywoywote ywa atawala ba muda woo ywatanigite hekima yee, Kati waitangite mu'muda golwa, kana bansulubishe Ngwana wa utukufu. (aiōn g165) **9** Lakini kati yaiandikilwe, "Makowe yabile ntoto minyo yagabona, ntoto likutu lyagayowa,

malango gawasa kwa, makowe ambayo Nnongo yake iyowanike, kwa bweya wa mutwekati walowa atikuyaanda kwa ajili ya balo bampendile ywembe. dhihirika. Kwa kuwa yalowa dhihirika ni mwoto. Mwoto **10** Aga nga makowe amabayo Nnongo atigaumwa walowa jaribu ubora wa kazi ya kila yumo apangite. petya kwa Roho, kwa mana Roho uchunguza kila **14** Kati chochote mundu ywachengite chalowa tama, kilebe, hata makowe gabile nkati ya Nnongo. **11** Kwa kuwa nyai ywatangite malango ga mundu, ila mundu yatininia kwa mwoto, alowa pata hasara. Lakini Roho ya mundu nkati yake? Nga nyo kae, ntopo ywembe mwene alowa lopolelwa, kati yakupeuka ni ywatangite makowe ga nkati ya Nnongo, ila Roho wa Nnongo. **12** Lakini tupoki kwaah roho ya dunia, iya Nnongo ni kwamba Roho wa Nnongo atama nkati lakini roho ywabilke aboka kwa Nnongo, ili tuwese yinu? **17** Kati mundu ywaliharibu lihekalu iya Nnongo, tanga kwa uhuru wa makowe aga tupeilwe ni Nnongo. Nnongo alowa kumwaribusi mundu yoo. Kwa mana **13** Twabaya makowe aga kwa maneno, ambayo lihekalu iya Nnongo ni litakatifu, nga nyoo ni mwenga. Roho utupundisha. Roho ugatafsiri maneno ga kiroho **18** Mundu alongelee ubocco kwaah mwene, kati yeoye kwa hekima ya kiroho. **14** Mundu ywabile kwaah nkati mwinu anadhanii abile ni hekima mu'nyakati roho apokii kwaah makowe ambayo ni ya Roho wa zino, ubi kati "mlalo" nga apalikwa kuwa na hekima. Nnongo, kwa kuwa ago nga upuuizi kwake. Aweza **19** Kwa kuwa hekima ya dunia yee ni ulalo **15** Kwa yolo wa kiroho huhukumu makowe yote. Lakini huhukumilwa ni wenge. **16** "Ywa nyai ywaweza nnonge ya Nnongo, kwa kuwa iandikilwe, "Hubanasa kuyatanga malongo ga Ngwana, ambae ywaweza babile ni hekima kwa hila zabe." **20** Ni kae "Ngwana kumpundisha ywembe?" Lakini twabile ni malango ga atangite malango ga babile ni busara ni ubatili." **21** Kristo Nga nyo mundu aipunie kwaah bandu! kwa mana ilebe yote ni yinu. **22** Kati ni Paulo, au Apolo, au Kefa, au dunia, au maisha, au kiwo, au ilebe yaibile, au

3 NI nenga, ainja ni alombo bango, nibayite kwaaninenga kati bandu bakiroho, lakini kati ni bandu ba

tega. Katu ni bana bachunu mu'Kristo. 2 Nibanyweishe maziwa na nyama kwa, ka mana mubile kwaay tayari kwa lyaa nyama. Na hata nambeambe mubile kwaay tayari. 3 Kwa kuwa mwenga bado ba yega. Kwa kuwa bwii ni majiuno yatibinekana nkati yinu. Je mutama kwaay lingana na yega, ni je, mutyanga kwaay kati kawaida ya bandu? 4 Kwa mana yumo abaya, "Namkengama Paulo" Ywenge ubaya, "Nampala Apolo," mutama kwaay kati bandu? 5 Apolo ywa nyai? na Paulo ywa nyai? Amanda ba yolo ywamwaminie, kwa kila ambaye Ngwana ampeile lujukumu. 6 Nenga nipandike, Apolo abeka mase, lakini Nnongo kaikuza. 7 Kwa eyo, ywabile kwaay panda wala ywabeka mase abile ni chochote. Lakini Nnongo ywaikuzile. 8 Nambeambe ywapandae ni ywabeka mase bote ni sawa, ni kila yumo alowa pata ujira wake lingana na kazi yake. 9 Kwa kuwa twenga twa atendaji ba Nnongo, mwenga mwa bustani ya Nnongo, nyumba ya Nnongo. 10 Bokana na neema ya Nnongo yanipeilwe kati mijenzi nkolo, naubekite msingi, ni ywenge ywachengite nnani yake. Lakini mundu abe makini jinsi ywachenga nnani yake. 11 kwa kuwa ntopo ywenge ywaweza chenga msingi wenje zaidi ya uchengwite, amba ni Yesu. 12 Nambeambe, kati yumo winu achenga nnani yake kwa dhahabu, mbanje ya thamani, nkongo, manyei, au manyei, 13 Kazi

4 Ayee nga mundu ywatabalanga twenga, kati amanda ba Kristo ni mawakili ba siri ya kweli ya Nnongo. **2** Katika lee, chakipalikwa kwa uwakili ni kwamba bawe ba kutumainiya. **3** Lakini kwango nenga ni kilebe kichunu muno kuwa nendahukumilwa ni mwenga au hukumu ya bandu, kwa kuwa naihukumu kwaaw nenga na mwene. **4** Naihukumu kwaaw nenga na mwene, ayee ibile kwaaw na mana kuwa nenga na mwene haki. Ila Ngwana nga anihukumuye. **5** Kwa eyo, kana muipale hukumu nnani ya lolote kabla ya muda, kabla ya kuisa Ngwana. Alowa kubaleta mu'bweya makowe gaabile mu'libendo ni kuipunua kusudi ya mwoyo. Nga kila yumo apokya sifa yake kwa Nnongo. **6** Nambeambe, ainja ni alombo bango, nenga namwene na Apolo niitumi kanuni yee kwa ajili yinu, ili kuorma kwitu mwawenza kuipunza maana ya baya, "Uyende kwaaz zaidi ya yaiandikilwe." Ayee nga kuwa ntoto yumo winu ywaipunia nnani ya ywenge. **7** Maana ywa nyai ywabona tofauti nkati yinu ni ywenge. Ni namani chaubile nacho chaukipokya bure? Kati uyomwa pokya bure kwa namani mwaipunya kati mwapanga kwaaw nyoo? **8** Tayari mubile ni yoti mpala! Tayari mwabile ni utajiri! Mtumbwa tawala ni kwamba mwamiliki zaidi yitu twenga! Kweli, napala umiliki mwema ili kwamba tumiliki pamope ni mwenga. **9** Kwa eyo rawasa Nnongo atubekite twenga twa

mitume kati kutubonesha wa mwisho mu'mistari ya ayomwi kuchinja. 8 Kwa eyo tusherehekee karamu ni maandamano ni kati bandu bahukumilwe ku'waa. achachu kwaa ya kinchogo, chachu ya tabia mbaya Twabile kati tamasha kwa ulimwengu, kwa malaika ni abou. Badala yake, tushehekee ni nkate ubekelwe ni kwa anadamu. 10 Twenga twaalalo kwa ajili kwaa chachu ba unyenyekevu ni kweli. 9 Niandikile ya Kristo, lakini mwenga mwa mubile ni hekima mu'barua yango kuwa kana muichangabane ni mu'Kristo. Tu anyonge, lakini mwenga mwabile ni amalaya. 10 Nibile kwaa ni maana ya bamalaya ba ngupu. M waheshimilwa, lakini twenga twadharauliwa. dunia yee, au na babile ni tamaa au anyang'anyi 11 Hata saa ino twabile ni njala ni kiu, tubile kwaa au abudia sanamu kwa tama kutalu ni bembe, bai ni ngobo, tubile ni mapigo, ni kae ntopo makazi. 12 ipalikwa mtoke mudunia. 11 Lakini nambeambe Twapanga kazi kwa bidii, kwa maboko yitu wene. naandikia kana muyangabane na yoyote ywakemelwa Mana tudharaulilwe, twabariki. Muda tubile ni mateso, muinja ni alombo mu'Kristo, lakini atama katika tugapumiliea. 13 Mana tutukanganwe, tugarudishe umalaya ywabile ni mwene kutamani, au nnyang'anyi, kwa upole. Tubile, ni bado twabalangilwa kuwa au mwaabudu sanamu, au atukangana au alevi. Wala kati tukanilwa ni dunia ni uchapu kwa makowe mulye kwaa ni ywembe mundu wa namna yee. 12 gote. 14 Niandika kwaa makowe aga kuaibisha Kwa eyo naiuluya kinamani kubahukumu balio mkaati mwenga, lakini kuarudi mwenga kati bana bango ya likanisa? 13 Lakini Nnongo enda hukumu babile waniwapendile. 15 Hata kati mwabile ni baalimu panja."Umboyewe mundu mwovu nkati yinu"

komi elfu mu'Kristo mwabile kwaa ni tate baingi. Kwa kuwa nabile tate yinu mu'Yesu Kristo petya injili. 16 Naasihi munigeye nenga. 17 Ayee nga sababu nimtumile kwinu Timotheo, mpendwa wango ni mwana mwaminifu mu'Ngwana. Alowa kuakombokya ndela yango mu'Kristo, kati yanapiundisha kila mahali na kila likanisa. 18 Nambeambe baadhi yinu kabajisifu, batenda kati nalowa isa kwaa kwinu. 19 Lakini nendaisa kwinu kitambo, kati Ngwana atipenda. Nga nalowa kuitanga maneno yabe kwaa balo bajisifu, lakini nalowa kuibona ngupu yabe. 20 Kwa kuwa upwalume wa Nnongo ubile kwaa mu'maneno ila katika ngupu. 21 mupala namani? Niise kwinu ni fimbo au kwa upendo ni katika roho ya upole?

5 Tuyowine taarifa kuwa kwabile ni umalaya nkati yinu, aina ya umalaya ambayo ibile kwaa hata nkati ya bandu wa Mataifa. Tubile ni taarifa kuwa yumo winu gonja ni nyumbo wa tate bake. 2 Mwenga mwaisifu! Badala ya huzunika? Yolo ywapangite nyoo apalikwa kuondolewa nkati yinu. 3 Ingawa nabale pamope ni mwenga kwa yega lakini nibile ni mwenga kiroho, niyomwile kumhukumu ywembe ywapangite nyoo, kati yaibile. 4 Mana mukengamite pamope kati lina lya Ngwana witu Yesu, ni roho yango ibile palyo kati kwa ngupu ya Ngwana witu Yesu, niyomwile kunhukumu mundu yoo. 5 Niyomwile kunkabidhi mundu yolo kwa nhchela ili yega yake iharibiwe, ili roho yake iweze kulopolelwaa mu'lisoba lya Ngwana. 6 Maipuno yinu nga ilebe inoite kwaa. Mutangite kwaa chachu njene uharibu donge zima? 7 Muisapishe mwenga mwene chachu ya kunchogo, ili mube donge liyayambe, ili mube nkate wauchakachuliwa kwaa. Kwa kuwa, Kristo, Mwana Ngondolo witu wa pasaka

6 Yumo winu mana abile ni tatizo na ywenge, ni ywenge atithubutu kuyenda ku'mahakama ya babile kwa na haki kuliko nnongi ya baaminiya? 2 Mutangite kwaa kuwa baumini walowa kuuhukumu ulimwengu? Ni kati mwenga mwalowa hukumu ulimwengu. muweza kwaa amuliya makowe gabile kwaa ni muhimu? 3 Mutangite kwaa kuwa twalowa kubahukumu malaika? Kwa kiasi gani zaidi, twaweza amua makowe ya maisha aga? 4 Katu twaweza hukumu makowe ga maisha aga, kwa mwanja namani mwathhubutu peleka mashitaka nnongi ya bayemile kwaa mulikanisa? 5 Nilongela aga kwa aibu yinu. Ntopo ywabile ni busara nkati yinu wa kutosha beka makowe sawa kati ya alongo ni alongo? 6 Lakini kati ya ibile nambeambe, mwaminiya yumo uyenda mu'mahakama dhidi ya muumini ywenge, ni mashitaka ago ubekwa nnongi ya hakimu ywange aminiya! 7 Ukweli ni kuwa kubile ni matatizo nkati ya Bakristo yetetike usumbufu tayari kwinu. Kwa mwanja namani muteseke kwaa ni ganoite kwaa? Kwa mwanja muyeketya ubocco? 8 Lakini mwapangite ubou ni kuabocholia wenge, ni habo nga aija ni alombo binu! 9 Mutangite kwaa kuwa babile kwaa ni haki balowa kuurithi kwaa upwalume wa Nnongo? Kana muaminiye ubocco. Baasherati, baabudu sanamu, amalaya, afiraji, alawiti, 10 mwii, bachoyo, balevi, anyang'anyi, batukangana-ntopo kati yabe ywalowa kuurithi upwalume wa Nnongo. 11 Ni bembe babile baadhi yibe ni mwenga. Lakini mmoyomwile takasilwa tengwa kwa Nnongo lakini mpangilwe haki nnongi ya Nnongo pitya lina lya Ngwana Yesu Kristo na kwa Roho wa Nnongo witu. 12 "Ilebe yoti ni halali kwango, "lakini kila kilebe kwaa chabile ni faida."Ilebe

yoti ni halali kwango, "lakini nalowa tawaliwa kwaa bila kobekwa au apatane ni nchengowe. Ni "nchengo ni chimo nkati yake. 13 "Chakulya ni kwa ajili ya kana ampeye talaka nnyumbo bake." 12 Lakini kwa ndumbo, ni ndumbo ni kwa ajili ya chakulya," lakini benge, nalongela nenga, Ngwana kwaa kuwa katii Nnongo alowa kuvipotwa vyoti. Yega uumbilwe kwaa nongo yoyote abile ni nnyumbo ywaaminiya kwaa ni kwa ajili ya ukahaba, badala yake, yega ni kwa ajili aridhika tama naywembe, apalikwa kwaa kunneka. ya Ngwana, ni Ngwana alowa uhudumia yega. 14 13 Kati nnwawa abile ni nchengo ywaaminiya kwaa, ni Nnongo atemfufua Ngwana ni twenga kae alowa mana atiridhika tama niywembe, kana anneke. 14 Kwa kutufufua kwa ngupu yake. 15 Mutangite kwaa kuwa nchengo ywange aminiya alowa takasika kwa sababu yega yabile ni muunganiko ni Kristo? Mwaweza ya imani ya nnyumbo bake. Ni nnwawa ywange kuitola iungo ya Kristo ni kuyenda kuiunganisha ni aminiya alowa takasilwa kwa sababu ya nchengo kahaba? Iwezekana kwaa! 16 Mutangite kwaa kuwa ywaaminiya. Ila bana winu wapalika pangilwa safi ywaungana ni kahaba abile yega yimo ni ywembe? kwaa, lakini kwa kweli batitakasilwa. 15 Lakini mpenzi Kati andiko lya libaya, "Abele balowa kuwa yega ywange aminiya mana abokite ni ayende. Kwa namna yimo." 17 Lakini ywa ungana ni Ngwana alowa yee, muinjia au nnombo atabilwa kwaa ni iapo yabe. pangika roho yimo pamope ni ywembe." 18 Muutile Nnongo atukemile tutame kwa amani. 16 Utanga umalaya! Kila sambi ya aipanga mundu ibile panja na namani mana nnwawa, panga waweza kunnopwa yega yake. Lakini umalaya, mundu upanga sambi nchengowo? Au utanga namani kati nnalome, panga dhidi ya yega yake mwene. 19 Mutangite kwaa kuwa waweza kunnopwa nnyumbow? 17 Kila yumo atama yega yinu ni lihekalu lya Roho Mtakatifu. Ywatama maisha kati Ngwana yaatuchawile, kila yumo kati nkati yinu, yolo ywamupeilwe kuoma kwa Nnongo? Nnongo yaabakemile bembe. Awoo nga mwongozo mutangite kwaa kuwa mwenga kwaa mwabene? 20 Kwa mupemewa kwa thamani. Kwa eyo muntukuze wango kwa makarisa goti. 18 Abile ywabile atithiriwe paakemilwe amini? Kana ajaribu kuboywa alama ya tohara yake. Abile yeoyete ywakemelwa mu'imani atairiwa kwaa? Apalikwa kwaai taririwa. 19 Kwa lee aidha atitairiwa wala ywabile kwaa taririwa ntopo matatizo. Chabile ni matatizi ni kuitii amri ya Nnongo. 20 Kila yumo abaki mu'wito kati yaabile akemilwe ni Nnongo kuaminiya. 21 Ubile mmanda muda Nnongo akukemile? Kana ujali kuhusu lee. Lakini mana waweza kuwa huru, panga nyoo. 22 Kwa yumo ywakemilwe ni Ngwana kati mmanda ni mundu huru katika Ngwana. Kati yelo, yumo ywabile huru paakemilwe amiya na pangika mmanda wa Kristo. 23 Muyomwile pemewa kwa thamani, nga nyoo kana mube amanda ba bandu. 24 Ainja ni alombo bango, katika maisha yoyote kila yumo witu patukemilwe aminiya, tutame nyonyonyo. 25 Nambeambe, balo bote ambaobange kobeka kamwe, nibile kwaa ni amri boka kwa Ngwana. Lakini niapeya mawazo gango kati yanibile. Kwa huruma ya Ngwana, zazibile aminilwa. 26 Kwa eyo, nawaza nyoo kwa sababu ya usumbufo, ni vyema nnalome abaki kati ya abile. 27 Utabilwe kwa nnwawa ni kiapo sa ndoa? Kana uupale uhuru boka kwa yoo. Ubile ni uhuru boka kwa nnyumbo au ukobekwa kwaa. Kana umpale nnyumbo. 28 Lakini mana ukobike, upanga kwaa sambi. Na mana nnwawa akobekwa kwaa mana akobekwe, apangite kwa sambi. Bado balo bakobekane bapata masumbufo ga aina mbalembole. Ni nenga nataka nibaepushie ago. 29 Lakini nabaya nyoo, ainja ni alombo bango, muda ni mwipi. Tangu nambeambe ni kuyendelya, balo

7 Kuhusu makowe aga mwamuniandikiye: Kwabile ni muda ambapo unoite nnalome kana agonje ni nyumbo wake. 2 Lakini kwa sababu ya majoribu ganyansima ga umalaya kila nnalome abe ni nyumbowe, ni kila mwanamke abe ni nchengowe. 3 Nchebgo apalikwa kumpeya nnyumbo hakii yake ya ndoa, ni nyonyonyo nyumbo kwa nchengowe. 4 Nyumbo kwaa abile na mamlaka nnani ya yega yake, ni nchengo. Na nyonyonyo, nchengo ni ywembe abile kwaa ni mamlaka nnani ya yega yake, ila nnyumbo abile nayo. 5 Kana munyimane kwaa mana mugonjike mpamo, ila mana tuyeketyana kwa muda pulani. Mupange nyoo ili kupata muda wa kuloba. Boka po mwaweza rudiana kae pamope, ili nchela kana abajaribu kwa kukosa kiasi. 6 Lakini nilongela makowe aga kwa hiari ni kwa amri kwaa. 7 Natamaniya kila yumo abe kati nenga yanibile. Lakini kila yumo abile ni karama yake kuoma kwa Nnongo. Ayoo abile ni karama yee, ni yolo abile ni karama yenge. 8 Kwa balo baolewa kwaa ni ajane nabaya kuwa inanoga kwabe kati bakibaki bila kobekwa, kati yanibile nenga. 9 Lakini kati baweza kwaa kuizua, bapalikwa kobekwa. Kwa mana heri kwabe kobekwa kuliko beka tamaa. 10 Nambeambe kwa balo bakobekwile niapeya amri, nenga kwaa ila Ngwana."Nnyumbo kana atengane ni nchengo bake." 11 Lakini kati aitenga boka kwa nchengo wake, atame

babile ni anyumbo babe batame kati babile nabo kaa. 30 Bote babile ni huzuni baipanga kati babile kwaa ni kila yumo. Badala yake, benge batishiriki ibada ya huzuni, na bote bapuraike, mana babile ni puaraika, sanamu hapo zamani, ni hata nambeambe balya na bote bapemile kilebe chochote, mana hawakumiliki vyakula kati panga ni ilebe chapangilwa sadaka kwa chochote. 31 Ni bote baishughulisha ni ulimwengu, sanamu. Dhamiri yabe itipotoshwa kwa mana yabile bawe kati batishughulika kwaa nakwe. Kwa mana dhaifu. 8 Lakini chakulya chatutribitisha kwaa twenga mitindo ya dunia iikite mwisho wake. 32 Napala mube kwa Nnongo. twenga t'wa'abaya muno kati twaliya huru kwa masumbu yoti. Nnalome ywakobeka kwaa, wala wema muno mana itei twalyaa. 9 Lakini kwaa ywajisuhulisha na ilebe yaimhusu Ngwana, mube makini panga uhuru winu kwana ube sababu namna ya kumpendeza ywembe. 33 Lakini nnalome ya kumkwaza ywabile dhaifu katika imani. 10 Ebu ywakobike ujihusisha na makowe ga dunia, namna waza panga mundu akubweni, wenga waubile ni ya kumpendeza nnyumbo bake, 34 atigawanyika. ujuzi, walya chakulya mu'lihekalu lya sanamu. damiri Nwawa ywakobekwa kwaa au bikra ujihusisha ni ilebe yake mundu ywoo ithibitika kwaa hata ywembe ni ya Ngwana, namna yee uitenga mu'yega na katika ywembe alya ilebe yaitolewa sadaka kwa sanamu? roho. Lakini nnwawa ywakobekwile hujiusisha kuhusu 11 Kwa eyo kwa sababu ya ufahamu wako wa ukweli ilebe ya dunia, nmana ya kumpuraisha nchengo nnani ya asili ya sanamu, muinja ni nnombo wako wake. 35 Nabaya nyoo kwa faida yinu mwabene, na ywabile dhaifu, ywabile pia Kristo awile kwa ajili yake, naubeka kwaa mtego kwinu. Nabaya nyoo kwa kuwa alowa angamizwa. 12 Hivyo, paupangite sambi dhidi ni haki. ili kwamba mwaweza kuibeka wakfu kwa ya muinja ni nlolo bako ni kuzijeruhi dhamiri yaibile Ngwana bila kikwazo sosote. 36 Lakini mana mundu dhaifu, mpangite sambi dhidi ya Kristo. 13 Kwa eyo aweza kwaa kumetendea kwa heshima mwana mwali wake, kwa sababu ya hisia yake zabile ni ngupu muno, leka akobekane ni ywembe kati apendavyo. 37 Lakini mana apangite maamuzi ya kobeka kwaa, ni ntopo haja ya lazima, ni mana aweza kuitawala hamu yake, alowa panga inoite kati ankobeka kwaa. 38 Nga nyoo, ywamkobeka mwana mwale wake apanga inoite, ni yeoyote ywachawa kobeka kwaa apanga inoite muno. 39 Nwawa atabilwa ni nchengo wake wakati abile nkoto. Lakini mana nchengowe awile, abile huru kobekwa na yoyote ywaampenda, lakini katika Ngwana. 40 Bado mu'maamuzi yango, alowa pangilwa puraha muno kati aishi kati abile. Na nawasa kuwa nenga pia nibile na Roho wa Nnongo.

(aiōn g165)

9 Nenga na huru kwaa? Nenga na mtume kwaa? Nenga namweni kwaa Yesu Ngwana witu? Nenga na matunda kwaa ga kazi yango katika Ngwana? 2 Mana itei nenga na mtume kwaa kwa wenge, angalau na mtume kwinu mwenga. Kwa kuwa mwenga ni uthibisho wa utume wango katika Ngwana. 3 Awoo nga utezezi wango kwa balo banichukizabo nenga. 4 Je twabile kwaa ni haki ya kulyaa na nywaa? 5 Twabile kwaa haki ya kutola nyumbo ywaaminiya kati apangite mitume benge, ni alongo wa Ngwana, ni Kefa? 6 Au ni nenga kichango na Barnaba tupalikwa kuijpanga kazi? 7 Ywa nyai ywaipanga kazi kati askari kwa gharama yake mwene? Ywa nyai ywapanda mzabibu ni aulye kwaa matunda gake? Au nyai ywachungae likundi ywanywea kwaa maziwa gake? 8 Je nalongela aga kwa mamlaka ga mundu? Saliya alongela kwaa aga? 9 Kwa mana iandikilwe mu'saliya ya Musa, "kana untabe ng'ombe nkanwa paalya nafaka." Ni kweli panga pano Nnongo abajali ng'ombe? 10 Au je alongela kwaa ago kwa ajili yitu? landikilwe kwa ajili yitu, kwa sababu ywembe ywalema nafaka impalika lema kwa matumaini, ni ywembe ywauna apalikwa aune kwa matarajio ya shiriki mu'mauno. 11 mana itei tutipanda ilebe ya rohoni nkati yinu. Je! ni neno kolo kwitu kuijuna ilebe ya yega boka kwinu? 12 Mana itei benge bapatike haki yee boka kwinu, Je! Twenga ni

8 Nambeambe kuhusu vyakulya yaiboyilwe sadaka kwa sanamu: tutangite panga, "Twenga twabote twabile ni maarifa." Maarifa uleta maipuno, bali upendo uchanga. 2 Mana itei yeoyote ywawaza panga atangite likowe fulani, mundu yoo bado atangite kwaa impalika yowa. 3 Lakini mana itei yumo winu ampendike Nnongo, mundu yoo atangike ni ywenge. 4 Bai kuhusu lya chakulya yaiboyelwa sadaka kwa sanamu: tutangite kuwa "sanamu ni ilebe kwaa mu'dunia yee," ni ya kuwa ntopo Nnongo ila yumo kae." 5 Kwa mana kwabile baingi bakemelwa nnongo mana itei ni kumaunde au mu'dunia, mana ya babile "nnongo ni mangwana banyansima." 6 Mana itei kwetu kwabile ni Nnongo yumo kae ywabile nga Tate, na Ngwana yumo Yesu Kristo, ywabile ambaye pitya ywembe ilebe yoti ibile, na pitya ywembe twenga

zaidi kwa? Hata nyoo, twalowa kukudai kwa haki bote balya chakulya chechelo cha roho. 4 Bote yee. Badala yake, twatipumiliya makowe yote badala banywea munkanwa chechelo cha roho. Mana ya kuwa kikwazo cha injili ya Kristo. 13 Mutangite banywea kuoma mu'mwamba wa roho uliobafuwa, kwa ya kuwa bote bapangao kazi mu'lukhekalu upata ni mwamba woo wabile ni Kristo. 5 Lakini Nnongo chakulya chabe boka mu'lihekalu? Muntangite kwaapendezwa kwaamuno ni baingi babe, ni miti zao ya kuwa bote bapangao kazi mu'madhabahu? 14 zabilazatitawanyilwa mu'ljiangwa. 6 Bai makowe aga Kwa jinsi yoyoyoo, Ngwana atiagiza ya kuwa bote yote yabile mifano kwitu, ili twenga kana tube bandu baitangaza injili sharti bapate tama bokana na yoo ba tamaniya ganoite kwaakati bembe bapangite. 7 injili. 15 Lakini niadai kwaahaki yoti yee. Na niandikile Kana mube baabuduo sanamu, kati benge bembe kwaaga ili likowe lyolyote lipangike kwaajili yango. baabile. Ayee nga kati yaaiandikilwe, "Bandu batame Ni heri nibulagwe kuliko mundu yoyote kubatilisha pae kabalya ni nywaa, ni batiluka ni kuchezakwa huku kuisifu kwango. 16 Maana mana itei naihubiri tamaaya umalaya." 8 Kana tuupange uasaratikati injili, nibile kwaasababu ya kuisifia, kwa manani baingibembe baapangite. Bawile lisoba limo bandulazima niipange nyoo. Ni ole wangu manani hubiri ishirini na tatu ka sababu yee. 9 Kana tumjaribukwaainjili! 17 Kwa manana nipaanga nyoo kwa Kristo, kati baingibabe bapangite ni batiharibiwihiyari yango, nibile ni thawabu. Lakini manaitei ni nyoka. 10 Na kana munung'unike, kati baingibabe kwaahiarikwa, bado nibile na lijukumu lwanipeilwe baanung'unike ni kuharibiwa ni malaika bamauti. kuwa wakili. 18 Bai thawabu yango ni namani? Ya 11 Bai makowe aga gapangite kati mifano kwitu. kuwa niubiripo, naitoa injili bila gharama ni bila tumiya Gaandikilwe ili kutuonya twenga-tuliofikiriwa ni miishio kwa utimilifu wa haki yango yanibile nayo katikainjili. ga zamani. (aiōn g165) 12 Kwaeyokila yawa ajioneka 19 Mana japo nibile huru kwa bote, nipangike mmanda kuwa ayemi awe makini kana aje tomboka. 13 Ntopo wa bote, ili panga niweze kuwapata banyansima lijaribu lyaliwapatike mwenga lyabile lya kawaida yamuno. 20 Kwaayahudi nabile kati myahudi, ili niapate bandu. Ila Nnongonagamwaminifu. Alowa kubaleka Ayahudi. Kwa balo babilape ya saliya, nibile kati kwaamjariibiwi pitya uwezo winu. Pamope ni jaribuyumo wabe babilape ya saliya ili niapate balo babilywembe alowa kuwapeya nnango wa pitya, ili muwezepape ya saliya. Niipangite nyoo ingawa nenga binafsi kulistamili. 14 Kwaeyo, apendwa wango, muikimbienibile kwaapape ya saliya. 21 Kwa balo babilope panja ibada ya sanamu. 15 Nabaya ni mwenga banduya saliya, nibile kati yumo wabe panja ya saliya, mubile ni malango, ili muamue nnani lyarilongela. ingawa nenga binafsinibile kwaapape ya saliya 16 Kikombecha baraka twatibarikia, ngasherikiyaa Nnongo, ila pape ya saliya ya Kristo. Napangite kwaawamwai ya Kristo? Mkate wolo tuumegao, nyoo ili niapate balo babilope panja ya saliya. 22 ngasherikikwaawayega ya Kristo? 17 Kwa kuanabalo babilope anyongenibile nnyonge, ili niapate mkate ni umo, twenga twabile banyansima mu'yega balo babilope anyonge. Nipangike hali yote kwa bandu pamope. Twenga twabotetwapokeyamkate yumobote, ili kwa ndelazote niapate kubalopwa baadhi. kwa pamope. 18 Mugalole bandu ba Israel: Je! balo 23 Nenganapangamakoweyote kwaajili, bote balya dhabihu ni ashiriki kwaamu'madhabahu? ili niapate shiriki katikabaraka. 24 Mutangite kwa 19 nilongelanamani bai? Ya kuwasanamu ni ilebe? kuwa mu'mbio bote bashindana hupiga mbio, lakini Au ya kuwachakulyachaboyilwesadakakwasanamu ywapokya tuzoni yumo? Nga nyoo muipigembio ili ni ilebe? 20 Lakini nalongelanannani ya ilebe yelomupate tuzo. 25 Mwana michezo uzizua katikayote yaiboywilesadakabanduapaganibamataifa, ya awapo mumafunzo. Habo upanga nyoo ili bapokeekayuwa batitoialebeyee kwa nchela na kwa Nnongotaji iharibikayo, lakini twenga twatila ili tuplicate tajikwa. Ni nenga napala kwaamwengashirikiana yaiharibikakwa. 26 Kwaeyonenga nitilakwaanachela! 21 Muweza kwaanyewa kikombecha bila sababu au nakombwana ngumi kati nakombwanya. Ngwana nikikombecha nchela. Muwezapangikabangoya, ya kuwataitebitubilape ya liunde 22 Au twatiangwanawivu? Twabile ni ngupuzaidiyake? 23 Ilebeyote ni halali, "lakini ni yote yaifaika kwa. Ilebeyote ni halali," lakini ni yote kwaayabachengabandu. 24 Ntopohata yumo ywapalayanoiteyake kae. Badala yake, kila yumo ywapalayanoiteyawenye. 25 Mwaaweweza lyaa kila kilebehakkipemewakusoko kwaajili ya dhamiri. 26 Manay

10 Napala mwenga muntange muinja ni nlombo bango, ya kuwa tatebitubilape ya liunde ni bote bapeta mu bahari. 2 Bote batibatzibaeweba musa nkati ya liunde ni nkati ya bahari, 3 ni

"dfunia ni mali ya Ngwana, ni yooti yaijazayo." 27 Ni ndefu ni oni kwake? 15 Je asili aiwapundhi kwaan mundu ywaaminiya kwaakibaalika lyaa, ni mwapala kuwa nwawa mana abile ni nywili ndefu ni utukufu yenda, mulye chochote cha awapeile bila kunaluya kwake? Mana apeilwe nywili ndefu katni ngobo yake. maswali ga dhamiri. 28 Lakini mundu mana aabakiye, 16 Lakini mana itei mundu yoyote apala bishana "Chakulya chee chaboka mu'sadaka ya apagani," nnani ya lee, twenga twabile kwaan ni namna yenge, kana mulyee. Ayee nga kwa ajili yake ywaamakiye, wala likanisa lya Nnongo. 17 Mu'maagizo yaaisa, na kwa ajili ya dhamiri. 29 Ni nenga nimaanisha nenga niasifia kwaan. Mana mana mukusanyike, kwaan dhamiri yitu, ila dhamiri ya yolo ywenge. kwa faida kwaan ila kwa hasara. 18 Mana kwanza, Mana mwanja namani uhuru wango uhukumilwe niyowine ya kuwa mkutanapo mulikanisa, kwabile ni ni dhamiri ya mundu ywenge? 30 Mana itei nenga mgawanyiko katni yinu, ni kwa sehemu nendaaminiya. natumya chakulya kwa shukrani, kwa mwanja namani 19 Kwa mana ni lazima ibe misuguano nkati yinu, ili nitukanilwe kwa ilebe ambayo nimeshukuru kwach? kwamba balo balioyeketelwa bayowanike kwinu. 20 31 Kwa eyo, chochote mwakilya au kunywa, au Kwa mana mana mukutanike, cha mulyaa ni chakulya chokhote chamukipanga, mpange yote kwa ajili ya kwaan cha Ngwana. 21 Mwenda lyaa, kila yumo ulyaa utukufu wa Nnongo. 32 Kana mbakoseshe Ayahudi chakulya chake mwene kabla wenge balyaa kwaan. au Ayunani, au likanisa lya Nnongo. 33 Mujaribu hata yolo abile ni njala, ni yolo ywalewite. 22 Je kati nenga yanjaribie kubapendeza bandu bote kwa ntopo nyumba ya kulyaa ni nywaa? Je mwaliidharau makowe yote. Nitafuta kwaan faida yango mwene, ila likanisa lya Nnongo ni kubafedhehesha babile ya baangi. Ni nenga napanga lee ili batape lopelelwa. kwaan ni kilebe? Nilongele namani kwinu? Nibasifu? nalowa kwasifu kwaan kwa lee. 23 Mana natipokya boka kwa Ngwana chelo chanipeilwe ni mwenga ya kuwa Ngwana Yesu, kilo chelo paasalitilwe, atiutola nkate. 24 Baada ya shukuru, atiutekwana ni kubaya, "Ayee nga yega yango, wabile kwa ajili yinu. Mupange nyaa kwa kunikombokya nenga." 25 Nga nyonyonyo atitolka kikombe baada ya kulyaa, nobaya, "Kikombe chelo nga agano lyayambe katika mawai bango. Mupange nyoo mara ganansima kila pa'munyewa, kwa kunikombokya nenga." 26 Kwa kila muda pamulyaa nkate woo ni kuinywea ikombe, mwaitangaza kiwo sa Ngwana mpaka paaisile. 27 Kwa eyo, kila ywa alyaa nkate au nywea kikombe chelo cha Ngwana istahiliya kwaan, alowa ipatia hatia ya yega ni mawai ya Ngwana. 28 Mundu kannaluya mwene kwanza, na nyoo alyee nkate, ni kuinywea kikombe. 29 Maana ywa lyaa ni nywaa bila kuutafsiri yega, ulyaa ni nywaa hukumu yake mwene. 30 Ayee nga sababu ya bandu baangi nkati yinu ni atamwe ni dhaifu, ni baadhi yinu bawile. 31 Lakini mana tuichunguza twabene twalowa hukumilwa kwaan. 32 Ila twahukumilwa ni Ngwana, twarudiwa, ili kana tuise hukumilwa pamope ni dunia. 33 Kwa eyo, ainja ni alombo bango, mana mukwambine mpate lyaa, musubiriane. 34 Mundu mana abile ni njala, ni alyee munyumba yake, ili mana mukwembine mpamo ibile kwaan kwa hukumu. Na kuhusu makowe yenge yamugaandikile, nalowa kuwaelezea mana niisile.

11 Munikengame nenga, Kati na nenga ninkengamite Kristo. 2 Nambeambe naasifu kwasababu ya yamunikombokii nenga katki makowe gati. Nabasifu kwa kuwa mugakamwi mapokeo kati yaniyaletike kwinu. 3 Bai nataka mutange ya kuwa Kristo ni Ntwe wa kila nnalome, ni ywembe nnalome nga ntwe wa nnwawa, ni ya kuwa Nnongo nga ntwe wa Kristo. 4 Kila nnalome ywaloba au ywaboywa unabii mana atipunka ntwe wake atiuabisha ntwe wake. 5 Lakini kila nnwawa ywaloba au boywa unabii ali abile ni ntwe wake wazi atiuabisha ntwe wake. Kwa mana ni sawa na kati atinyolewa. 6 Mana itei kati nnwawa apunka kwaan ntwe wake, ni akatwe nywili yake ipangike kuwa mwipi. Mana paibile ni oni ya nnwawa kukata nywili yake au nyolewa, bai apunka ntwe wake. 7 Mana apalikwa kwaan nnalome kupunka ntwe wake, kwa kuwa ywembe mpwano na utukufu wa Nnongo. Lakini nwawani utukufu wa nnalome. 8 Mana nnalome abokana kwaan ni nwawa. Ila nwawa abokana ni nnalome. 9 Wala nnalome aumbilwa kwaan kwa ajili ya nnwawa. Ila nwawa aumbilwa kwa ajili ya nnalome. 10 Ayee nga sababu nwawa apalikwa kuwa na ishara ya mammaka nnani ya ntwe wake, kwa sababu ya malaika. 11 Hata nyoo, katika Ngwana, nwawa abile kwaan kichake bila nnalome, au nnalome bila nwawa. 12 Maana kati ya nwawa aboka kwa nnalome, nyonyonyo nnalome aboka kwa nwawa. Ni ilebe yote uboka kwa Nnongo. 13 Muhukumu mwabene: Je! ibile sahihi nnwawa annobe Nnongo hali ya ntwe wake ubile wazi? 14 Je hata asili kichake haiwafundishi kwaan ya kuwa nnalome abile ni nywili

12 Kuhusu karama ya mu'roho, ainja ni alombo bango nipala kwaan mkose tanga. 2 Mutangite kuwa pamobile apagani mukengamine ni kuongozwa

nayo. 3 Kwa nyoo, nipala muitange kuwa ntopo yeote mana kiumile, iungo yoti yalowa umia mpamo. Au ywalongela kwa Roho wa Nnongo kabaya"Yeshu wakati iungo chimo chaheshimilwa, iungo yoti yalowa atilaaniwa." Ntopo yeote ywabaya, "Yesu ni Ngwana," puraika mpamo. 27 Nambeambe mwenga mwa yega ila katika Roho mpeletau. 4 Bai kwabile ni karama wa Kristo, ni iungo kila chimo kichake. 28 Ni Nnongo mbalembale, ila Roho ni ywembe yumo. 5 Ni kwabile abekite katika likanisa kwanza mitume, ibele manabii, ni huduma mbalembale, ila Ngwana ni ywembe yumo. 6 Ni kwabile ni aina mbalembale ya kazi, lakini Nnongo tatu baalimu, boka po balo boti bapanga makowe makolo, boka po karama ya uponyaji, balo basaadia, ni ywembe yumo ywapanga kazi zote katika boti. 7 balo bapanga kazi ya kubaongoza, ni boti babile ni Bai kila yumo upewa ufunuo wa Roho kwa faida ya aina mbalembale ya lugha. 29 Je twenga twabote wote. 8 Maana mundu yumo apeilwe ni Roho neno ni mitume? Twenga twabote twa manabii? twenga lya hekima, ni ywenge neno lya maarifa kwa Roho twabote ni baalimu? Je twenga twabote tupanga yoo yolo. 9 Kwa ywenge umpeya imani kwa Roho matendo ga miujiza? 30 Je twenga twabote tubile ywembe yolo, ni kwa ywenge karama ya ponya kwa ni karama ya uponyaji? Twenga twabote tulongela Roho yumo. 10 Kwa ywenge matendo ga ngupu, ni kwa lugha? Twenga twabote twatafsiri lugha? 31 ywenge unabii. Na kati ywenge uwezo wa yowa Roho, Muipale muno karama yaibile ngolo. Ni nenga nalowa ywenge aina mbalembale ya lugha, ni kwa ywenge kuabonekeya ndela yainoyite muno.

13 Tubaye kuwa nilongela kwa lugha ya bandu ni za malaika. Lakini kati nibile kwaa ni upendo, nibile kati shaba yailela au upatu wauvuma. 2 Ni kati nibile na karama ya unabii ni malango ga kweli yaibonekana kwaa ni maarifa, ni mana nibile na imani ya kuhamisha kitombe. Lakini mana itei nibile kwaa ni upendo, nenga na kilebe kwaa. 3 Na tubaye kuwa niatoa milki yango yoti ni kubalisha maskini, ni mana nalowa kutoa yega yango ili nisonywe ni mwoto. Lakini mana nibile kwaa ni upendo, ifaika kwaa. 4 Upendo uvumiliya na hufadhili. Upendo uijsifu kwaa 5 au kuipuna. Ubile kwaa ni kiburi au ukorofi. Upala kwaa makove gake, ubona kwaa uchungu haraka, wala ubalanga kwaa mabaya. 6 Upuraia kwaa udhalimu. Badala yake, upuraika mu'kweli. 7 Upendo hupumiliya makove goti; uaminiya makove gote, ubile ni ujasiri katika makove yote, ni ustahimili makove gote. 8 Upendo ukoma kwaa. Mana itei kwabile ni unabii, wote walowa peta. Mana itei kwabile ni lugha, yalowa koma. Mana itei kwabile ni maarifa, yalowa peta. 9 Kwa kuwa tutangite kwa sehemu ni twapanga unabii kwa sehemu. 10 Lakini mana iiisle yelo yaibile kamili, yelo yaibile kwaa kamili yapeta. 11 Panibile nchunu, nibayite kati mwana nchunu, natiwasa kati mwana nchunu, natiamua kati mwana nchunu. Panibile mundu nkolo, niibekite kitalu ga mwana nchunu. 12 Kwa mana nambeambe twabona kati kwa kioo, kati sura mulibendo, lakini muda wolo twalowa bona minyo kwa minyo. Nambeambe nitangite kwa sehemu, lakini muda wolo nitangite muno kati nenga yanuyowanike muno. 13 Lakini nambeambe makove aga matatu gatidumu: imani, tumaini lyaisa, ni upendo. Lakini lyalibile likolo zaidi ya aga ni upendo.

14 Muupale upendoni tamaniya muno karama ni alombo bango, kana mube bana achunu longela ya rohoni, zaidi muno mpate kutoa unabii. **2** kwinu. Badala yake, husiana na ubou, mube kati Mana ywembe ywalongela kwa lugha ubaya kwa ni bana bachunu. Lakini katika kuwasa kwinu mube bandu ila ubaya ni Nnongo. Mana ntopo ywalewa bandu akolo. **21** landikilwe katika saliya, "Kwa bandu kwa sababu alongela makowe yayowanika kwa ba lugha yenge ni kwa mikano ya bageni nilongela ni katika Roho. **3** Lakini ywembe ataoe unabii abaya ni bandu haba. Wala hata nyoo alowa niyowa kwa," bandu ni kuwachenga, kubatia mwoyo, ni kubafarji. Abaya Ngwana. **22** Nga nyo, lulimi ni ishara, kwa **4** Ywembe ywalongela kwa lugha uichenga mwene, baliamentiya kwa, ila kwa baaminiya kwa. Lakini lakini ywembe ywatoa unabii kulichenga likanisa. **5** kutoa unabii nga ishara, kwa baaminiya kwa, ila kwa Nambeambe natamaniya panga mwenga mwabote ajili yabe baaminiya. **23** Aga, mana itei likanisa lyote mulongele kwa lugha. Lakini zaidi ya ago, natamaniya limekusanyika pamope ni bote anene kwa lugha, ni panga mtoe unabii. Ywembe ywatoa unabii ni nkolo bageni na baaminiya kwa batijingga, Je bawezza kuliko ywembe ywalongela kwa lugha(labda abe ni kwa bay a panga mwabile ni uchizi? **24** Lakini mana watafsiri), ili panga likanisa lipate chengwa. **6** Lakini itei mwabote mwatoa unabii na ywaaminiya kwa au nambeambe, ainja na alombo bango, niisile kwinu ni mgeni ajingya, alowa shawishiwa ni yolo yawayowa. longela kwa lugha, nalowa afaida namani mwenga? Atahukumilwa na yote ya gabayite. **25** Siri za mwoyo Niweza kwa, ila nabaya ni mwenga kwa ndela ya wake zatifunuliwa. Matokeo gake, alowa tomboka ufunuo, au kwa ndela ya maarifa, au unabii, au kwa kifudifudi ni kumwabudu Nnongo. Alowa kiri ya panga ndela ya lifundisho. **7** Mana itei ilebe ya ibile kwa ni Nnongo yu kati yinu. **26** Chanamani kifuatacho bai, ukoto kati filimbi au kinubi paitoa kwa lilobe lyabile ainja na alombo bango? Mana mukengamite pamope, ni tofauti, iyowa tambilikana namani ni chombo kila yumo abile ni Zaburi, mapundisho, mafunuo, lugha gani chakiweza? **8** Kwa mana manaitei libaragumu au tafsiri. Mupange kila kilebe ili kwamba muichenge lyatitoa lilobe lyange yowanika, ni jinsi gani mundu likanisa. **27** Kati yejote ywalongela kwa lugha, bawe atanga ya kuwa ni muda wa kujandaa ni vita? **9** abele au atatu, na kila yumo katika zamu. Ni mundu Nga nyonyonyo ni mwenga. Mana mwalowa toa lazima atafasiri chakibayilwe. **28** Lakini kati ntopo mu'lulimi neno lyalibile kwa dhahiri, ni jinsi gani mundu mundu wa tafsiri, ila kila yumo wabe atame kimya alowa elewa chaalongela? Mwalowa longela, ni ntopo nkati ya likanisa. Bai kila yumo alongele kichake ni ywaabayowine. **10** Ntopo shaka panga kwabile lugha kwa Nnongo. **29** Na manabii abele au atatu anene, ni zanyansima mbalembale mu'dunia, ni ntopo hata yimo wenje baasilizile kwa kupambanua chalongelwa. **30** yaibile kwa ni maana. **11** Lakini mana itei nitangite Lakini ywa tama akipunuliwa likowe katika huduma, kwa mana ya lugha, nalowa pangika na mgeni yolo ambae abile alongela ni anyamaze. **31** Kwa kuwa kwa ywembe ywalongela, ni ywembe ywalongela kila yumo winu aweza kutoa unabii yumo badala ya alowa pangika mgeni kwango. **12** Nga nyonyonyo ywenge ili kwamba kila yumo aweze kuipunza ni ni mwenga. Kwa kuwa mwatamaniya muno kubona bote bawewe kutiwa mwoyo. **32** Kwa kuwa roho ya udhihirisho wa Roho, mupale kwamba mzidi muno manabii yabile pae ya uangalizi wa manabii. **33** Kwa kulichenga likanisa. **13** Nga ywembe ywalongela kwa kuwa Nnongo ni Nnongo kwa wa machafuko, ila wa lugha ni alobe apewe tafsiri. **14** Kwa mana mana amani. Kati yaibile katika makanisa yote ya baumini. nilobite kwa lugha, roho yango uloba, lakini malango **34** Ipalikwa alwawa batame kimya katika likanisa. Kwa gango gabile kwa ni matunda. **15** Nipange namani? kuwa baruhusiwa kwa longela. Badala yake, ipalikwa Nalowa loba kwa Roho yango, lakini pia nalowa loba kuwa katika unyenyekevu, kati saliya yailongela. **35** kwa malango gango. Nalowa imba kwa roho yango, Kati kwabile ni chochote balowa tamaniya kuipunza, nalowa imba kwa malango gango kae. **16** Vinginevyo, bai babanaluye analome babe ku'nyumba. Kwa kuwa ukimsifu Nnongo kwa roho, ywembe abile mgeni ni aibu kwa alwawa longela mu'likanisa. **36** Je neno alowa itika namani "Amina" mana utoa shukrani, lya Nnongo liboka kwinu? Je latiafikia mwenga kae? mana itei ugatangite kwa gaugabaya? **17** Mana ni **37** Kati mundu ywailolekeya kupangika nabii au ba kweli wenga washukuru vema, lakini yolo ywenge rohoni, impalika agatange makowe yaniyandikia ya achengilwe kwa. **18** Namshukuru Nnongo kwa kuwa panga ni maagizo ga Ngwana. **38** Lakini ayowanika nilongela kwa lugha zaidi ya mwenga mwabote. kwa aga, munneke kana abatambwe. **39** Nga nyo **19** Lakini katika likanisa ni heri nalongela maneno bai, ainja ni alombo bango, mupale muno kutoa matano kwa malango gango ili nipate kubapundisha unabii, na kana mubazuie mundu yoyote longela kwa benge, zaidi ya longela maneno komi elfu. **20** Jinja

lugh. 40 Lakini makowe gote gapangilwe kwa uzuri ni kwa utaratibu.

15 Nambeambe nendakuwakombosha, ainja na alombo, nnani ya injili yaihubiriwa, ambayo mwaipokile ni yema nakwe. 2 Ni katika injili yee mwatilopolelw, kati mwalikamwa imara neno lyaniwahubirie mwenga, ila muaminiya bure. 3 Kati kwanza yaniipokii kwa umuhimu niiletike kwini kati ya ibile: panga bokana na maandiko, Kristo awile kwa ajili ya sambi yitu, 4 bokana na maandiko atisikwa, ni panga atifufuka lisoba lya tatu. 5 Ni panga ywamtokii Kefa, boka po kwa balo komi ni ibele. 6 Boka po atikwatokya kwa muda umo ba'ainja na alombo zaidi ya mia tano. Baangi babe babile bado akoto, lakini baadhi yabe bagonjike lugono. 7 Boka po atikumtokya Yakobo, boka po mitume yote. 8 Mwisho wa bote, atikunitokya nenga, kati yee kwa mwana ywabile belekwa katika wakati ubile kwaa sahihi. 9 Kwa kuwa nenga na nchunu kati ya mitume. Nastahili kwaa kemelwa mtume, kwa sababu natilitesa likanisa lya Nnongo. 10 Lakini kwa neema ya Nnongo nibile kati yanibile, na neema yake kwango yaibile kwaa bure. Badala yake, nipangite bidii kuliko wote. Lakini ibile kwaa nenga, ila neema ya Nnongo ibile nkati yango. 11 Kwa eyo kati ni nenga au bembe, twati lihubiri nyoo na tutiaminiya nyoo. 12 Nambeambe kati Kristo atihubiriwa kati ywafufuka kwa bandu babile mu'kiwo, ibe namani baadhi yinu mubaye ntopo ufufuo wa bandu babile mu'kiwo? 13 Lakini mana ntopo Ufufuo wa bandu babile mu'kiwo, bai hata Kristo afufuka kwaa kae. 14 Ni mana Kristo afufuka kwaa, nga nyoo mahubiri yitu ni bure, na imani yitu ni bure. 15 Ni twapatikana kuwa mashahidi ba ubocco kumhusu Nnongo, kwa sababu twatimshuhudia Nnongo kinchogo, baya atimfufua Kristo, wakati atikumfufua kwaa. 16 Kati mana itei bandu bakiyo bafufuliwa kwaa, Yesu kae afufuliwa kwaa. 17 Ni kati Kristo afufuliwa kwaa, imani yinu nga ya bure na bado mubile katika sambi yinu. 18 Nga nyoo hata balo babile batiwaa katika Kristo kae batiangamia. 19 Mana itei kwa maisha aga kichake tubile ni ujasiri kwa wakati woisa nkati ya Kristo, bandu bote, twenga niwakuhurumilwa zaidi ya bandu bote. 20 Lakini nambeambe Kristo atifufuka boka mu'kiwo, matunda ya kwanza ya balo babile mu'kiwo. 21 Kwa mana kiwo kisiile pitya bandu, pitya kae bandu ni ufufuo wa bandu. 22 Kwa mana kati katika Adamu bote batiwaa, nga nyoo kae katika Kristo bote balowa pangika akoto. 23 Lakini kila yumo kayika mpango wake: Kristo, matunda ga kwanza, ni

boka po balo babile ba Kristo bapangite ukoto wakati woisa kwake. 24 Nga po walowa pangika mwisho, palyo Kristo paakabidhi upwalume kwa Nnongo Tate. Ayee nga palyo palowa komesha utawala wote ni mammaka yote ni ngupu. 25 Kwa kuwa lazima atawale mpaka paalowa beka maadui bake bote pae ya nyayo yake. 26 Adui wa mwisho uharibiwa ni kiwo. 27 Kwa mana "abekite kila kilebe pae ya nyayo yabe." Lakini paibaya "abekite kila kilebe," ni wazi panga yee iusishe kwaa balo babekite kila kilebe pae yake mwene. 28 Wakati ilebe yote ibekilwe pae yake, boka po mwana mwene alowa bekwa pae kwake ywembe ywabile atikuibeka ilebe yote pae yake. Ayee nga ipangike ili panga Nnongo Tate abe yote nkati ya gote. 29 Au kae bapanga namani balo baabatizwile kwa ajili ya bandu ba kiwo? Kati bandu ba kiwo bafufuliwa kwaa kabisa, kwa namani kae batibatizwa kwa ajili yabe? 30 na kwa namani tubile katika hatari kila saa? 31 Ainja ni alombo bango, petya kuisifu kwango katika mwenga, ambayo nibile nayo katika Kristo Yesu Ngwana witu, natangaza nyoo: nawaa kila lisoba. 32 Ifaika namani, katika mtazamo wa bandu, kati bandu ba'kiwo bafufuliwa kwaa? "Leka bai tulyee ni nywaa, kwa mana malabo twalowa waa." 33 Kana mulongele ubocho: "Makundi ganoite kwaa uharibia tabia inoyite. 34 "Mube na kiasi! mutame katika haki! Kana tuyendelee panga sambi. Kwa mana baadhi yinu mubile kwaa ni maarifa ya Nnongo. Nabaya nyoo kwa oni yinu. 35 Lakini mundu ywenge abaya," Jinsi gani bandu ba kiwo balowa fulufuliwa? Na bembe balowa isa na aina gani ya yega?" 36 Wenga wa nlalo muno! Chelo chaukipandile kiweza kwaa kuanza kukua ila kiwile. 37 Na chelo cha ukipandike ni yega kwaa ambaowalowa kua, ila mbeyu yaichipua. Iweza kuwa ngano au kilebe chenge. 38 Lakini Nnongo aiyea yega kati yaappendile, na katika kila mbeyu yega yake mwene. 39 Yega yote ilandana kwaa, ila, kwabile na yega imo wa bandu, ni yega yenge ya anyama, na yega yenge ya iyuni, ni yenge kwa ajili ya ombo. 40 Pabile na yega ya kumaunde kae ni yega ya mu'dunia. Lakini utukufu wa yega ya kumaunde ni aina yimo na utukufu wa mu'dunia ni wenge. 41 Kwabile ni utukufu umo wa lilumu, ni utukufu wenge wa mwei, ni utukufu wenge wa tondwa. Kwa mana tondwa yimo itofautiana ni tondwa yenge katika utukufu. 42 Nga nyoo ubile kae ni ufufuo wa bandu ba kiwo. Chelo chakipandile, na chakiotile kiaribika kwaa. 43 Kipandilwe katika matumizi ya kawaida, kioteshwatika utukufu. Kipandilwe katika udhaifu, kioteshwatika ngufu. 44 Kipandilwe katika yega wa asili, kioteshwatika yega wa kiroho. Kat

kwabile ni yega wa asili, kubile ni yega ya kiroho Kwa mana nitarajia kwaa kuabona nambeambe kwa kae. 45 Nga nyoo iandikilwe kae,"Mundu wa kwanza muda mwipi, mana natumainiya tama ni mwenga Adamu atipangika roho yaatama." Adamu wa mwisho kwa muda pulani, kati Ngwana alowa kunruhusu. atipangika roho yaitoa ukoto. 46 Lakini wa kiroho aisa 8 Lakini nalowa tama Efeso mpaka Pentekoste, 9 kwaa kwanza ila wa asili, ni boka po wa kiroho. 47 kwa mana nnango mpana utiyongoliwa kwa ajili Mundu wa kwanza ni wa dunia, atitengenezwu kwa yango, na kwabile ni maadui banyansima banipingabo mavumbi. Mundu wanaibe aboka kumaunde. 48 nenga. 10 Nambeambe muda Timotheo aisa, munlole Kati ya yolo ywapangilwe kwa mavumbi, nga nyoo panga abile ni mwenga bila yogopa, aipanga kazi ya pia balo bapangilwe kwa mavumbi. Kati ya mundu wa Ngwana, kati yanii pangaa nee. 11 Mundu yoyote kana kumaunde abile, nga nyoo kae balo ba kumaunde. 49 amdharau. Mumsaidie katika ndela yake kwa amani ili Kati ambavyo tupapike mfano wa mundu wa mavumbi, panga aweze isa kwango. Kwa mana niamtarajia aise tupapike kae mfano wa mundu wa kumaunde. 50 pamope ni alongo. 12 Nambeambe husiana na nongo Nambeambe naabakiya, ainja na alombo bango, witu Apolo. Natikumtia mwoyo muno kwakutembelea panga yega na mwai iweza kwaa kuurithi upwalume mwenga pamope ni alongo. Lakini atiamua kuisa wa Nhongo. Wala wakuharibika kurithi wauharibika kwaa nambeambe. Nga nyoo, alowa isa muda apatike kwaa. 51 Linga! Naabakiya mwenga siri ya kweli: nafasi. 13 Mube minyo, muyemi imara, mpange kati Twawile kwaa bote, ila bote twalowa badilishwa. 52 analome, mube ni ngupu. 14 Bai goti yamugapanga Twalowa badilishwa katika muda, katika kufumba ni mugapange katika upendo. 15 Mwaitangite nyumba ya kufumbua kwa liyo, katika tarumbeta lya mwisho. Stefania. Muitangite panga bibile baamini ba kwanza Kwa kuwa tarumbeta yalowa lela, ni banda bibile kolyo Akaya, ni panga baibekite bene mu'huduma mu'kiwo balowa fulufiwa na hali ya haribika kwaa, ya baumini, Nambeambe naasihi, ainja na alombo na twalowa badilishwa. 53 Kwani awoo waharibika bango, 16 mube anyenyeketu kwa bandu kati abo, ni lazima uwale wa haribika kwaa, ni wolo wa waa na kwa kila mundu ywaabasaidia katika kazi ni lazima uwale wa waa kwaa. 54 Lakini muda woo wa apanga kazi pamope ni twenga. 17 Na nibile na haribika walowa walikwa wa haribika kwaa, ni wolo puraha kwa ujio wa Stefania, fotunato na Akiko. wa kiwo walowa jingya mu'kiwo, nga waisa msema ambao uandikilwe, "Kiwo chamezwile katika ushindi." 18 Kwa mana waipuraisha roho yango ni yinu. Kwa 55 Kiwo, ushindi wako ubile kwaako? Kiwo, ubile eyo, nambeambe, mwatambue bandu kati aba. 19 kwaako ni uchungu wako?" (Hadēs g86) 56 Uchungu Makanisa ga Asia batumite salamu kwinu. Akila na wa kiwo ni sambi, ni nguvu ya sambi ni saliya. 57 Prisca wanaasalimiya katika Ngwana, pamope ni Lakini shukrani kwa Nhongo, ywatupeile twenga likanisa lyabile mu'hyumba yabe. 20 Ainja ni alombo ushindi pitya Ngwana witu Yesu Kristo! 58 Kwa eyo, bango bote watiasalimiya kwa busu litakatifu. 21 apendwa ainja na alombo bango, mube imara na Nenga, Paulo, naiandikiya nyoo kwa luboko Iwango. kana mlendeme. Daima muipange kazi ya Ngwana, 22 Katu yeyote ywampenda kwaa Ngwana, bai laana kwa sababu mutangite kuwa kazi yinu katika Ngwana ibe nnani yake. Ngwana witu, uise! 23 Neema ya Ngwana Yesu ibe ni mwenga. 24 Upendo wango ube pamope ni mwenga katika Kristo Yesu.

16 Nambeambe kuhusu michango kwa ajili ya baumini, kati yanieleza makanisa ga Galilaya, nyonyonyo mupalikwa panga. 2 Katika lisoba lya kwanza lya wiki, kila yumo winu abeke kilebe fulani kando ni kukihifadhi, kati mwamuweza. Mupange nyoo ili panga kana kube na michango wakati paniisile. 3 Na paniikite, yejote ywamunchawile, nalowa kuntuma pamope ni barua kutoa sadaka yinu kono Yerusalem. 4 Ni kati ni sahihi kwa nenga kuyenda pia, balowa yendya pamope ni nenga. 5 Lakini naisa kwinu, wakati napetya Makedonia. Kwa mana nalowa pitya Makedonia. 6 Labda naweza tama ni mwenga au hata kumaliza majira ya mbepo, ili panga muweze nisaidia katika safari yango. popote paniyenda. 7

2 Akoritho

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi hga Nnongo, ni Timotheo nnongo witu, kwa likanisa lya Nnongo lyalibile Korintho, na kwa baumini bote babile mu'nkoa wote wa Akaya. **2** Neema na ibe kwinu na amani boka kwa Nnongo Tate yitu ni Ngwana Yesu kristo. **3** Na asifiwe Nnongo na Tate wa Ngwana Yesu Kristo. Ywembe ni Tate wa rehemna na Nnongo wa faraja yote. **4** Nnongo utufariji twenga katika mateso yitu yote, ili panga tyewe kuafariji balo babile katika mateso. Tunaafariji wenge kwa faraja yeyle ambayo Nnongo aitumile kutufariji twenga. **5** Kwa kuwa kati ya mateso ga Kristo uongezeka kwa ajili yitu, nyonyonyo faraja yitu uongezeka pitya Kristo. **6** Lakini kati twaataabishwa, ni kwa ajili ya faraja yinu ni wokovu winu. Na mana twafarijiwa, ni kwa ajili ya faraja yinu. Faraja yinu panga kazi kikamilifu pamwashiriki mateso kwa uvumulivu kati twenga kae twateseka. **7** Na ujasiri witu nnani yinu ni thabiti. Tutangite panga kati ya ambavyo mwatishiriki mateso, nyonyonyo mwatishiriki faraja. **8** Kwa kuwa tupala kwa mwenga muwe alalo, alongo, kuhusu matatizo yatubile nayo kolo Asia. Twationewa zaidi ya twatiweza potwa, kati panga tubile kwaas ni litumaini lya tama kae. **9** Kweli twabile ni hukumu ya kiwo nnani yitu. Lakini yoo yabile ni kutupanga twenga tubeke kwaas litumaini nnani yitu wene, badala yake tubeke litumaini katika Nnongo, ywafufua bandu. **10** Ywatulopwile twenga boka ago maafa ga mauti, na alowa kutulopwa kae. Tubekite ujasiri witu katika ywembe panga alowa kutulopwa kae. **11** Alowa panga nyoo kati ya mwenga yamwatitusaidia twenga kwa maombi ginu. Nga nyoo baingi baloa toa shukrani kwa niaba yitu kwa ajili ya upendeleo wa nema tuyilwe twenga pitya maombi ya baingi. **12** Twaipunia lee: ushuhuda wa dhamiri yitu. kwa mana ni katika nia sapi ni usapi wa Nnongo panga twatiyenda wene katika dunia. Tupangite nyoo hasa ni mwenga, na katika hekima kwaas ya ulimwengu, lakini badala yake ni pitya neema ya Nnongo. **13** Twaandikiya kwaas chocchote ambacho muweza kwaas kukisoma au elewa. Nibile na ujasiri **14** panga kwa sehemu muyomwile kutuyowa. Nibile ni ujasiri katika lisoba lya Ngwana Yesu twalowa sababu yinu kwa ajili ya kiburi chinu, kati yaa mwamubile kwitu. **15** Kwa mana nibile na ujasiri kuhusu lee, nipala isa kwinu kwanza, ili panga muweze pakya faida ya tembelewa mara ibele. **16** Nibile najandaa kubatembelea kae wakati wakuyenda Makedonia. Kae nipala isa kubatembelea kae muda nakerebuka

boka Makedonia, na boka po mwenga kunituma nenga wakati niyenga Uyahudi. **17** Panibile nawasa namna yee, je nibile nasitasita? Je naandaa nakowe lingana na viwango ya bandu, ili panga nibaye, "Eloo, elo" na Hapana, hapana" kwa muda umo? **18** Lakini kati Nnongo ya abile mwaminifu, twabaya kwaas yoti "Eloo" na "Hapana." **19** Kwa kuwa mwana wa Nnongo, Yesu Kristo, ywabile Silvano, Timotheo ni nenga twabile twantangaza nkati yinu, abile kwaas "Eloo" na "Hapana." Badala yake, ywembe wakati woti ni "Eloo." **20** Kwa mana ahadi zoti za Nnongo ni "Eloo" katika ywembe. Nga nyoo kae pitya ywembe twabaya 'Amina" kwa utukufu wa Nnongo. **21** Nambeambe Nnongo ywaatuthibitisha twenga pamope ni mwenga katika Kristo, nga atutumile twenga. **22** Abekitea muhuri nnani yitu na kutupeya Roho katika mioyo yitu kati dhamana ya chelo chabile alowa kutupeya baadae. **23** Badala yake, namloba Nnongo anishuhudie nenga panga sababu yanipangile niise kwaas Korintho panga nibailemee kwaas mwenga. **24** Ayee ibile kwaas sababu twajaribu dhibiti jinsi imani yinu yaipalikwa kuwa, Badala yake, tupanga pamope ni mwenga kwa ajili ya puraha yinu, kati yamuyemite katika imani yinu.

2 Kwa eyo niamwile kw sehemu yangi mwene panga niise kwaas kae kwinu katika hali ya uchunhu. **2** Mana natiasababishia mwenga matamwe, ni nyai ywanipuraisha nenga, lakini ni yolo ywabile ywaumizwa ni nenga? **3** Niandikile kati ya nipangite ili panga wakati waniisa kwinu niweze kwaas umizwa na balo babile panipangite nipuraike. Nibile na ujasiri kuhusu mwenga mwabote panga furaha yango yeyle mubile nayo mwenga mwabote. **4** Kwa kuwa naandikya mwenga lingana na mateso makolo, na dhiki ya mwoyo, na kwa machozi yanyansima. Nipala kwaas kuwasababishia mwenga matamwe. Badala yake, nipala muutange upendo wanyansima wanibile nao kwa ajili yinu. **5** Mana kwabile ni yeote ywasababishia matamwe, asababishia kwaas kwango kae, lakini kwa kwango pulani bilaa beka ukale muno-kwinu mwenga mwabote. **6** Ayee nga adhabu ya mundu yoo kwa baingi yatosha. **7** Kwa eyo nambeambe badala ya adhabu, mpalikwa kumsamee ni kumfariji. Mupange nyoo ili panga aweze kwaas shindwa na huzunu yanyansima. **8** Kwa eyo naatia mwoyo kuthibitisha upendo winu hadharani kwa ajili yaywembe. **9** Ayee nga sababu niandikile, ili panga niweze kuajaribu na kuyowa kuwa mana ni batii katika kila kilebe. **10** Mana mwaweza msamiya yeote, ni nenga namsamiya mundu yoo. Chelo chanikisamiya-kati nakisamiya chocchote-kisameelwa

kwa faida yinu katika uwepo wa Kristo. 11 Ayee nga chelo ambacho ni chakudumu kibile na utukufu! 12 panga nchela aise kwaa kutupangia ubocho. Kwa Kwa kuwa twajiamini eyo, tubile ni ujasiri muno. kuwa twenga twaalalo kwaa kwa mipango yake. 12 13 Tubile kwaa kati Musa, ywabekite utaji nnani ya Nnango utiyongoliwa kwango ni Ngwana paniisile uso bake, ili panga bandu ba Israeli bawewe kwaa katika mji wa Troa hubiri injili ya Kristo palyo. 13 lola moja kwa moja mu'mwisho wa utukufu ambaa Hata nyoo, nibile kwaa na amani ya mwoyo, kwa ubile watiboka. 14 Lakini malango gabe gatabilwe sababu nikwembine kwaa ni nongo bango Tito kolyo. Hata mpaka lisoba lee utaji wowolo bado ulekilwe Nga nyoo nialekite na kelebuka Makedonia. 14 nnani ya usomaji wa liagani lya kale. Ibekilwe kwaa Lakini ashukuriwe Nnongo, ywabile katika Kristo mara wazi, kwa sababu ni katika Kristo kichake iondolewa yote utuongoza twenga katika ushindi. Pitya twenga kutalu. 15 Lakini hata leno, wakati wowote Musa sambaza harufu inoite ya maarifa gake mahali pote. asomwapo, utaji utama nnani ya miyo yabe. 16 15 Kwa mana twenga kwa Nnongo, ni harufu inoite ya Lakini mundu paakeleka kwa Ngwana, utaji ulowa Kristo, bote kwati ya balo babile lopolelwaa na kati ya boka. 17 Nambeambe Ngwana ni Roho. Pabile ni balo baangamia. 16 Kwa bandu baangamia, ni harufu Roho wa Ngwana, kubile ni uhuru. 18 Nambeambe boka mu'kiwo mpaka kiwo. Kwa balo balopolwa, ni twenga twabote, pamope ni minyo zibile kwaa bekewa harufu inoite boka ukoto mpaka ukoto. Ywa nyai utaji, ubona utukufu wa Ngwana. Twabadilishwa nkati ywastahili ilebe yee? 17 Kwa mana twenga twabile ya muonekano wowolo wa utukufu boka shahada jimo kwaa kati bandu banyakansima baphemeya neno lya ya utukufu yenda yenge, kati yaibile kwa Ngwana, Nnongo kwa faida. Badala yake, kwa usapi wa nia, ambaye ni Roho.

twabaya katika Kristo, kati ya tutumilwe boka kwa

Nnongo, nnongi ya Nnongo.

4 Kwaeyo, kwa sababu tubile ni huduma yee, na kati yaibile tuipokii rehema, tukata kwaa tamaa.

3 Je, tutumbwile kuisifia bene kae? Tuhitaji kwaa 2 Badala yake, tumezikana ndela zote za aibu barua ya mapendekezo kwinu au boka kwinu, kati na ziyowanike kwaa. Twatama kwaa kwa hila, na baadhi ya bandu, je twahitaji? 2 Mwenga mwabene ni tulitumia kwaa lineno lya Nnongo. Kwa kuwasilisha barua yitu ya mapendekezo, yaiandikilwe mu'miyo yaibile kweli, twaibonekeya twabene kwa dhamiri yitu, yaiyowanika na kusomwa na bandu bote. 3 ya kila mundu nnongi ya Nnongo. 3 Lakini kati Na mwaonesha panga mwenga ni barua boka kwa ijnili yitu iyowanike kwaa, iyowanika kwaa kwa balo Kristo, yaitolewa ni twenga, iandikilwe na wino kwaa baangamia kae. 4 Katika uchaguzi wabe, nongo wa ila kwa Roho wa Nnongo ywabile nkoto. landikilwe kwa nnani ya vibao ya maliwe, ila nnani ya vibao kwa. Matokeo gake, bweza kwaa, kubona bweya vya miyo ya bandu. 4 Na wolo nga ujasiri tubile ya injili ya utukufu wa Kristo, ywabile ni mpwano nao katika Nnongo pitya Kristo. 5 Twajiamini kwaa wa Nnongo. (aiōn g165) 5 Kwa kuwa twajitangaza wabene kwa kudai chochote kati boka kwitu. Badala kwa wene, ila Kristo Yesu kati Ngwana, ni twenga yake, kujiamini kwitu kwaboka kwa Nnongo. 6 Ni wene kati atumishi winu kwa ajili ya Yesu. 6 Kwa Nnongo ywabile atupangite tuweze pangika atumishi mana Nnongo nga ambaye abayite, "Bweya walowa wa liagano lyayambe. Ayee nga liagano labile kwaa angaza boka mu'libendo." Atitangaza katika miyo lya barua ila ni lya Roho. Kwa kuwa barua ubulaga, yitu, kutoa bweya wa maarifa ya utukufu wa Nnongo lakini roho yatoa ukoto. 7 Nambeambe kazi ya kiwo itichongwa katika herufi nnani ya maliwe iiisile kwa yee katika chombo sa ukando, ili panga iyowanike namna ya utukufu panga bandu ba Israeli balilinga kuwa ngupu kolo muno ni ya Nnongo na ni yitu kwaa bene ila pitya minyo ga Musa. Ayee nga sababu kwaa. 8 Twataabika katika kila hali, lakini tusonga ya utukufu wa minyo gake, utukufu ambaa wabile kwaa. Twabona shaka lakini tujawa kwaa na kukata wafifia. 8 Je, kazi ya Roho ilowa kuwa kwaa na tamaa. 9 Twateselwa lakini twatelekezwa kwaa. utukufu muno? 9 Kwa kuwa kati huduma ya hukumu Twatekwaniilwe pae lakini twaangamia kwaa. 10 ibile na utukufu, ni mara ilenga zaidi huduma ya haki Masoba gote twabeba katika yega yetu kiwo sa Yesu, huzidi muno katika utukufu! 10 Ni kweli panga, chelo ili panga ukoto wa Yesu ubonekane katika yega yetu chakipangilwe utukufu kwanza kibile kwaa utukufu kae. 11 Twenga twabile akoto masoba tumetolewa kae katika heshima yee, kwa sababu ya utukufu kuwa kwa ajili ya Yesu, ili panga ukoto wa Yesu wanansima. 11 Kwa kuwa kati chelo ambacho chabile ubonekane katika yega yetu ya bandu 12 Kwa sababu chapeta chabile ni utukufu, ni kwa kiasi gani muno yee, kiwo chapanga kazi nkati yitu, ila ukoto wapanga

kazi nkati yinu. **13** Lakini tubile ni roho yejelo ya imani ibile kwaa chabile nkati ya mwoyo. **13** Kwa kuwa lingana na chelo chaandikilwe: "Naaminiya, nga nyomo itei tumerukwa na malango, ni kwa ajili ya nibayite." Twenga kae twaaminiya, nga nyoo twabaya. Nnongo. Na katibule mu'akili yitu timamu, ni kwa ajili ya **14** Tutangite kuwa yolo ywaamfufuwe Ngwana Yesu yinu. **14** Kwa mana upendo wa Kristo watushurutisha, kae alowa kutufufua twenga pamope ni mwenga kwa sababu tubile na uhakika ni lee: kuwa mundu katika uwepo wake. **15** Kila kilebe ni kwa ajili yinu yumo atiwa kwa ajili ya bote, na kwa eyo bote ili panga, kwa kadri neema yaibile enea kwa bandu batiwa. **15** Na Kristo atiwa kwa ajili ya bote, ili banyakansia, shukrani yazidi yongekeya kwa utukufu wa Nnongo. **16** Nga nyoo tukata kwaa tamaa. Japokuwa panga bale batama batame kwaa kae kwa ajili yabe mepesi yalowa kutuandaa twenga kwa ajili ya umilele bene. Badala yake, lazima utama kwa ajili yake nzito wa utukufu wanyansima zaidi ya ipimo yote. (*aiōnios g166*) **18** Kwa kuwa tulola kwaa kwa ajili ya yewmbe ambaye atiwa ni fufuliwa. **16** Kwa sababu ilebe ambavyo vyatibonekana. llebe twaweza kuibona yee, kuanzia nambeambe ni kuyendelea tumuhukumu ni yva muda, ila ilebe ambavyo yabonekana kwaa kwa abile nkati ya Kristo, ywembe ni kiumbe chaayambe. ya milele. (*aiōnios g166*) **18** Makowe ya kale yatipeta. Linga, gabile gaayambe. **18** Illebe yote yee yatiboka kwa Nnongo. Ywatupanisha twenga kwake mwene pitya Kristo, na atupile huduma ya upatanisho. **19** Nga nyoo ni baya, katika Kristo, Nnongo atiupatanisha ulimwengu kwake mwene, bila balangana makosa gabe dhidi yabe. Atiwekeza kwitu ujumbe wa upatanisho. **20** Kwa nyoo twasauliwa kati bawakilishi ba Kristo, kati panga Nnongo abile apanga rufaa yake pitya twenga. Twaaloba mwenga kwa ajili ya Kristo: "Mpatanishwe kwa Nnongo!" **21** Ampangite Kristo kuwa sadaka kwa ajili ya sambi yitu. Ywembe nga ambaye apangite kwaa sambi. Apangite nyoo ili tuweze kupangika haki ya Nnongo katika ywembe.

5 Tutangite panga kati maskani ga ulimwengu ambayo twatama umo yaharibika, tubile ni lijengo boka kwa Nnongo. Ni nyumba ichengwite kwa maboko ya bandu, ila ni nyumba yangayomoka, katika maunde. (*aiōnios g166*) **2** Kwa kuwa katika lihemalee twaugua twatamaniya kuvikwa kwa maskani yitu kumaunde. **3** Twatamaniya kwa ajili ya yee kwa sababu kwa kuiwala twalowa bonekana kwaa kuwa tubile ntopo ngobo. **4** Kwa hakiaka muda tubile nkati ya hema lee, twaugua mana tukilemewa. Tupala kwa kuvuliwa. Badala yake, twapala kuwalishwa, ili panga chelo chawaa ili kiweze mezwa ni ukoto. **5** Yolo ywatuandaa twenga kwa kilebe chelo ni Nnongo, ambaye ywatupeile twenga Roho kati ahadi ya chelo chalowa isa. **6** Kwa eyo mube ni ujasiri masoba gote. Mube minyo panga wakati tubile munyumba katika yega, tubile kutalu na Ngwana. **7** Kwa kuwa twatyanga kwa imani, kwa lolekeea kwaa. Kwa eyo wokovu niliwasaidia."Linga nambeambe ni wakati tubile ni ujasiri. **8** Ni bora tube kutalu mu'yega ni nyumba pamope ni Ngwana. **9** Kwa eyo twaipanga kuwa lengo letu, mana tukiwa mu'nyumba au kutalu, yoyote, kwa mana tuitakia kwaa huduma yitu iletwe tumpendeze ywembe. **10** Kwa kuwa lazima bote tubonekane nnongi ya iteo cha hukumu cha Kristo, ili panga kila yumo aweze pokya chelo chastahili kwa makowe gapangika katika yega, mana itei ni kwa uzuri au kwa ubaya. **11** Kwa eyo, kwa kuitanga hofu ya Ngwana, twaashawishi bandu. Mana yatubile, kukosa lugono kilo, katika njala, ibonekana wazi ni Nnongo. Nendatumainiya kuwa maarifa, uvumilivu, wema, katika Roho Mtakatifu, itangike pia mu'dhamiri yinu. **12** Twajaribu kwaa kuashawishi mwenga kae kutubona twenga kati wa kweli. Badala yake, twaapeya mwenga sababu ya kuipunia kwa ajili yitu, ili panga muweze kuwa na jibu kwa balo baipunia kuhusu ya ibonekana lakini

ibile kwaa chabile nkati ya mwoyo. **13** Kwa kuwa manna itei tumerukwa na malango, ni kwa ajili ya batiwa. **15** Na Kristo atiwa kwa ajili ya bote, ili panga bale batama batame kwaa kae kwa ajili yabe bene. Badala yake, lazima utama kwa ajili yake yewmbe ambaye atiwa ni fufuliwa. **16** Kwa sababu yee, kuanzia nambeambe ni kuyendelea tumuhukumu kwaa mundu lingana na viwango nya bandu, ingawa hapo kwanza twatimlola Kristo katika namna yee. Lakini nambeambe twamuhukumu kwaa yeyote kwa namna yee kae. **17** Kwa eyo, mana itei mundu yoyote abile nkati ya Kristo, ywembe ni kiumbe chaayambe. Makowe ya kale yatipeta. Linga, gabile gaayambe. **18** Illebe yote yee yatiboka kwa Nnongo. Ywatupanisha twenga kwake mwene pitya Kristo, na atupile huduma ya upatanisho. **19** Nga nyoo ni baya, katika Kristo, Nnongo atiupatanisha ulimwengu kwake mwene, bila balangana makosa gabe dhidi yabe. Atiwekeza kwitu ujumbe wa upatanisho. **20** Kwa nyoo twasauliwa kati bawakilishi ba Kristo, kati panga Nnongo abile apanga rufaa yake pitya twenga. Twaaloba mwenga kwa ajili ya Kristo: "Mpatanishwe kwa Nnongo!" **21** Ampangite Kristo kuwa sadaka kwa ajili ya sambi yitu. Ywembe nga ambaye apangite kwaa sambi. Apangite nyoo ili tuweze kupangika haki ya Nnongo katika ywembe.

6 Na kwa eyo, upanga kazi pamope, twedabasihi mwenga kana muipokee neema ya Nnongo pabilie kwa ni matokeo. **2** Kwa kuwa abaya, "Wakati waukulalika nibile makini kwinu, na katika lisoba lya twaweka kwaa liwe lya kizuizi nnonge ya mundu kuwa lengo letu, mana tukiwa mu'nyumba au kutalu, yoyote, kwa mana tuitakia kwaa huduma yitu iletwe katika sifa mbaya. **4** Badala yake, twaihakiki bene tubile atumishi bake katika baingi ba ustahimilivu, mateso, dhiki, ugumu wa maisha, **5** kukombwa, vifungo, ghasia, katika panga kazi kwa bidii, katika silaha ya haki kwa ajili ya luboko lwa mmalyo na eneo lya kweli, katika ngupu ya Nnongo. Tubile ni kweli. **7** Tubile abatumihih bake katika upendo halisi eneo lya kweli, katika ngupu ya Nnongo. Tubile ni silaha ya haki kwa ajili ya luboko lwa mmalyo na wa kushoto. **8** Twapanga kazi katika hekima na dharauliwa, katika kashfa na sifa. Twatituhumiwa

kuwa abocho na wakati tubile wakweli. 9 Tunapanga atitubakiya upendo nkolo mubile nabo, huzuni yinu, kazi napanga twajulikana kwaa na bado twayowanika na abile ni wasiwasi kwa ajili yango. Nga nylo nimezidi vizuri. Twapanga kazi kati batiaa na -Linga!-bado kuwa na puraha muno. 8 Hata ingawa barua yango twatama. Twaiapanga kazi kati twaazibiiwa kwa ajili ya ibapangite sikitika, nenga najutia kwaa, lakini niaujutia matendo yitu lakini kati kwaa yaabahukumilwe hata wakati paniabona barua yee uwapangite mwenga waa, 10 Twaiapanga kazi kati wenye masikitiko, lakini kuwa ni huzuni, lakini mwabile na huzuni kwa muda masoba gote twabile na furaha. Twaiapanga kazi kati mwipi. 9 Nambeambe nibile na puraha, ni kwasababu maskini, lakini twajihatarisha baangi. Twaiapanga kazi kwaa mubile na shida, lakini kwa sababu huzuni kati panga twapata kwaa kilebe kati twatemiliki kila yinu itiwaleta katika toba. Mwatipatwa na huzuni ya kilebe. 11 Twabaya ukweli wote kwinu, Akorintho, na Nnongo, nga nylo mwateswilwe kwa hasara kwaa kwa mioyo yitu yatifunguka kwa upana. 12 Miyo yinu sababu yitu. 10 Kwa mana huzuni ya Nnongo huleta izuiliwa kwaa na twenga, ila mwatizuiliwa na hisia toba ambayo hukamilisha wokovu bila ya kuwa ni yinu wene. 13 Nambeambe katika badilishana kwa majuto. Huzuni ya kidunia, hata nylo, huleta kiwo. 11 haki nalongela kati kwa bana-muipungue mioyo yinu Muilinge huzuni yee ya Nnongo yatizalisha lengo gani kwa upana. 14 Kana mupungamanishe pamope ni kolo nkati yinu. Jinsi gani lengo labile kolo nkati yinu baaminiya kwaa. Kwa mana kwabile ni uhusiano gani thibitisha kuwa mubile kwaa ni hatia. Kwa jinsi gani kati ya haki ni uasi? Ni kwabile ni ushirika gani kati ya uchungu winu ubile nkolo, hofu yinu, matamario yinu, bweya ya libendo? 15 Ni makubaliano gani Kristo bidii yinu, ni shauku yinu kubona panga haki ipalike aweza kuwa nayo na Beliari? Au ywembe ywaamiye pangika! Katika kila likowe mwatithibitishwa wamwene abile sehemu gani pamope ni ywaaminiya kwaa? kutokuwa ni hatia. 12 Ingawa natiwaandikia mwenga, 16 Na kwabile na kakubaliano gani yabile kati ya niandike kwaa kwa ajili ya mkosaji, wala kwa mundu hekalu lya Nnongo na lisananmu? Kwa mana twanga kwaa ywateswile ni maovu. Niandikile ili panga udhati ni lihekale lya Nnongo ywabile nkoto, kati ambavyo wa mioyo yinu kwa ajili yitu ipangwe yowanika kwinu Nnongo abayite: "Nalowa tama kati yabembe ni nnonge ya minyo ga Nnongo. 13 Ni kwa ajili ya yee ktyanga kati ya bembe. Nalowa pangika Nnongo wa panga twafarijika. Katika nyongenza ya faraja yitu bembe, na bembe bapangika kuwa bandu bango." 17 wabene, twapuraika kae, hata zaidi kwa sababu ya Kwa eyo, "Muboke kati yabembe, mkatengwe nabo," furaha ya Tito, kwa mana roho yake itiburudishwa abaya Ngwana."Kana mukamwe kilebe kichafu na ni mwenga mwabote. 14 Kwa kuwa mana naipunia nalowa kubakaribisha mwenga. 18 Nalowa pangika kwake husiana na mwenga, nibile kwaa na aibu. kuwa Tate kwinu, ni mwenga mwalowa pangika Kinyume chake, mana kila neno laulibaya kwinu bana bango analome na anwawa, "abaya Ngwana labile kweli, Maipuno yitu kuhusu mwenga kwa Tito Mwenyezi.

7 Apendwa bango, kwa kuwa tubile na ahadi hizi, na tijitakase wabene kwa kila likowe lyabile lyatupanga kuwa achafu katika yegayitu na katika roho. Na tuupale utakatifu katika hofu ya Nnongo. 2 Mupange nafasi kwa ajili yitu! Twamkosea kwaa mundu yeoyote. Twamdhuru kwaa mundu yoyote. 3 Twainufaisha kwa kwa faida ya mundu yeoyote. Nabaya lee kwakubalaumu kwaa. Kwa mana niabayite panga mubile mumioyo yitu, kwetu twenga kuwa pamope ni tama pamope. 4 Nibile na ujasiri wanyansima nkati yinu, na naipunia kwa ajili yinu. Nibile ni puraha hata nkati ya mateso yitu yote. 5 Twabile Makedonia, yega yitu ibile kwaa na pumziko. Badala yake, twapatike taabu kwa namna yoti kwa kombwa vita upande wa panja na hofu upande wa ndani. 6 Lakini Nnongo, ywafariji bakata tamaa, atufariji kwa ujio ba Tito. 7 Ibile kwaa kwa ujio wake panga Nnongo attufariji, ibile kae faraja za Tito azipokya boka kwinu. Ywembe

8 Twataka mwenga muitange, ainja na alombo, kuhusu neema ya Nnongo ambayo ititolewa kwa makanisa ga Makedonia. 2 Wakati wa litaribu kolo lya mateso, wingi wa puraha yabe ni ongezeko lya umaskini wabe upambike utajiri nkolo wa ukarimu. 3 Kwa naaba nashuhudia panga batitoa kwa kadiri ya balioweza, na hata zaidi ya balioweza. 4 Na kwa hiari yabembe bene kwa kutusihii kwingi, batulobite kwa ajili ya shiriki katika huduma yee kwa baumini. 5 Ayee itokana kwaa mana yatubile twatarajia. Badala yake, kwanza walijitoa bembe bene kwa Ngwana. Boka po kabajitoa bembe bene kwitu kwa mapenzi ya Nnongo. 6 Nga twatimsihi Tito, ywaabilie tayari atianzisha kazi yee, kuleta katika ukamilifu tendo lee lya ukarimu

nnani yinu. 7 Lakini mwenga mubile baingi katika yinu. Kati kwa alongo bitu, watumwile na makanisa. kila kilebe-katika imani, katika usemi, katika maarifa, Nabaishimiya kwa Kristo. 24 Nga nyoo, mubaoneshe katika bidii, na katika upendo winu kwa ajili yitu. Nga nyoo muhakikishe panga mwenga mwabile na wingi ya maipuno yitu kwa ajili yinu.

8 Nabaya lee kati amri kwa. Badala yake, nabaya lee ili kupima uhalisi wa upendo winu kwa linganisha na shauku ya bandu benge. 9 Kwa mana mutangite neema ya Ngwana witu Yesu Kristo. Hata mana abile tajiri, kwa ajili yinu abile maskini. ili panga pitya umaskini wake muweze kuwa tajiri. 10 Katika likowe lee nalowa kuwapea ushauri ambaio utabasaidia. Mwaka umo waupitike, mtumbwe kwa panga likowe. Lakini mwatitamaniya kulipanga. 11 Nambeambe mulikamilishe, Mana ibile na shauku na nia ya kulipanga, boka po, je mwawenza kae kulileta katika ukamilifu, kwa kadri ya mwamuweza. 12 Kwa kuwa mubile na shauku ya kupanga likowe lee, ni likowe linoite na lyakubalika. Lazima liyemite nnani ya chelo chabile nacho mundu, nnani kwaa ya abile nacho kwaa mundu. 13 Kwa mana kazi yee ibile kwaa kwa ajili panga benge baweweze kupata naafuu ni mwenga muweze lemewa. Badala yake, kube ni usawa. 14 Baingi binu wa wakati wambeambe utasaidia kwa chelo watikihitaji. Ayee nga nyoo kae ili panga baingi wabe uweze kuasaidia mahitaji yinu, na panga kuwe ni usawa. 15 Ayee nga kati yaandikilwe; "Ywembe ywabile ni vingi abile kwaa na kilebe chochote chakibakile ni ywembe ywabile na kichunu chabile kwaa ni uhitaji wowote," 16 Lakini ashukuriwe Nnongo, ywabekite nkati ya mwoyo wa Tito mwoyo wowolo kwa bidii ya kujali ambavyo nibile navyo kwa ajili yinu. 17 Kwa mana apokile kwaa kae maombi yitu, ila abile na bidii husiana na maombi ago. Abile kwinu kwa hiyari yake mwene. 18 Tumtumite pamope ni ywembe nongo ambaye atisifiwa nkati mwa makanisa kwa ajili ya kazi yake katika kuitangaza injili. 19 Hivi kwaa kae, lakini achauliwe kae na makanisa kusafiri nitwenga katika kulipotwa sehemu mbalembale tendo lee lya ukarimu. Alee ni kwa utukufu wa Ngwana mwene na kwa shauku yitu ya kusaidia. 20 Twaepuka uwezekano wa panga yoyote aplikwa lalamika kuhusiana na twenga kuhusiana na ukarimu woo ambaio twaupapite. 21 Twautola uangalifu kupanga cakibile chaheshima, nnonye kwaa ya Ngwana, lakini nnonge ya bandu kae, 22 Twantuma nongo ywenge pamope nabo. Twatimpema mara zanyansima, na tumweni abile ni shauku kwa ajili ya kazi zanyansima. Hata nambeambe abile na bidii muno kwa sababu ya ujasiri nkolo waabili nao nkati yinu. 23 Kwa habari ya Tito, ywembe ni mshirika mwenza wango na mpanga kazi mwenzanu kwa ajili

9 Husiana na huduma kwa ajili ya baumini, ni bora muno kwango kubaandikiya. 2 Nitangite kuhusu shauku yinu, ambayo naipunia kwa bandu ba Makedonia. Niabakiye panga Akaya abile tarayi tangu mwaka waupitike. Hamu yinu itibatia mwoyo baingi babe panga. 3 Nambeambe, niatumile nongo ili panga maipuno yitu kuhusu mwenga gabile kwaa ya bure, ni ili panga mubile tayari, kati yanibayite mana mubile. 4 Vinginevyo, mana mundu yoyote wa Makedonia mana aisile pamope ninenga na kubakuta mubile kwaa tayari, twalowa bona oni-nillongela kwaa chochote kuhusu mwenga-kwa ujasiri muno katika mwenga. 5 Nga nyoo nibweni yabile muhimu kuwasihii alongo kuisa kwinu na panga mipango mapema kwa ajili ya zawadi zanyansima. Ayee nga nyoo ili panga ibe tayari kati baraka, na kati kwaa kilebe chaamriwa. 6 Liwazo nga lee: mundu ywapandae njene alowa una njene kae, na yejote ywapendae kwa lengo lya baraka kae alowa una baraka. 7 Bai na kila yumo ywatoa kati yaatipanga mumwoyo wake. Bai niywembe atoe kwa huzuni au kwa lazimishwa. Kwa mana Nnongo umpedna yolo ywatoa furaha. 8 Nnongo aweza izidisha kila baraka kwa ajili yinu, ili panga, kila muda. katika makowe goate, muweze pata gote muyahitaji. Ayee nga ibile ili panga muweze zidisha kila litendo linoite. 9 Ni mana iandikilwe: "Atitapanya utajiri wake na kutoa kwa maskini. Haki yake yadumu milele." (aiōn g165) 10 Ywembe ywatoae mbeyu kwa mpanzi ni mkate kwa ajili ya chakulya, ni atoa kae na yongeya mbegu yinu kwa ajili ya kuipanda. Ywembe alowa yongeya mauno ga haki yinu. 11 Mwalowa tajirishwa kwa kila namna ili panga muweze pangika bakarimu. Ayee nga iletya shukrani kwa Nnongo pitya twenga. 12 Kwa kupanga huduma yee ibile kwaa ikamwa mahitaji ga baumini. Huzidisha kae katika matendo ganyansima ga shukrani kwa Nnongo. 13 Kwa sababu ya kupimwa kwinu na thibitishwa kwa huduma yee, mtatumbukiza kae Nnongo kwa utii kwa baya kwinu kwa ajili ya Kristo. Mwalowa mtunza kae Nnongo kwa ukarimu wa karama yinu kwabembe na kwa kila yumo. 14 Batitamaniya, na baloba kwa ajili yinu. Bapanga nyoo kwa sababu ya neema kolo ya Nnongo yaibile nnani yinu. 15 Shukrani ibe kwa Nnongo kwa karama yake yaiwezekana kwaa!

10 Nenga na Paulo, mwene nabasihi kwa mwene alowa thibitishwa. Ila, ni yolo ywabile Ngwana unyenyekevu na upole wa Kristo. Nenga na humthibitisha.

mpole muda nibile nnongi yinu, Lakini nibile ni ujasiri kwinu muda nibile kutalu ni mwenga. **2** Naaloba mwenga panha, muda panibile pamope ni mwenga, nahitaji kwaa pangika jasiri na kujiamini kwangio mwene. Lakini nawaza nalowa hitaji kuwa jasiri muda panibapinga balo badhaniabo panga twatama kwa nmana ya yega. **3** Kwa mana hata kati twatyanga katika yega, twakombwana kwaa vita ya namna ya yega. **4** Kwa mana silaha twaitumya kombwana ni ya yega kwaa. Badala yake, ibile ngupu ya Nnongo ya haribiya ngome. Zalowa bomwa mijadala yaipotosha. **5** Kae, twajaribu kila chabile ni mamlaka chakiyemi dhidi ya maarifa ga Nnongo. Tulipangite mateka kila wazo katika heshima ya Kristo. **6** Na twapata utayari wa aribya kila matendo gabile kwaa na heshima, mara heshima yinu kae baibile kamili. **7** Linga chelo chabile wazi nnongi yinu. Katu yeyote ywashawishika panga ywembe ni wa Kristo, ni hebu ajikumbushe ywembe mwene panga mana yaabille kae ni wa Kristo, nga ngoo nga ni twenga kae tubile nyoo. **8** Kwa mana hata mana niipunie kichunu zaidi kuhusu mamlaka yitu, ambayo Ngwana atiyatoa kwa ajili yitu kuwachenga mwenga na kuwaaharibu kwaa, nibona kwaa oni. **9** Naitajia kwaa libonekane panga nabatisha mwenga kwa barua yango. **10** Kwa yelo baadhi ya bandu ubaya, "Barua zake zibile kale na zibile ni ngupu, lakini mu'yega ywembe ni dhaifu. Maneno gake yastahili kwaa yowanika." **11** Ebu bandu ba namna yee batange panga chelo chatukibayite kwa barua muda tubile kutalu, ni sawasawa na yelo yatulowa gapanga muda tubile palo. **12** Tuyenda kwaa kutalu muno kati kujikusanya bembe au kujilinganisha bembe ni balo ambabo huisifia bene. Lakini mana bajimite bene ni kila yumo wabe, babilo kwaa na malango. **13** Twenga, hata nyoo, twaipunia kwaa pitya mipaka. Badala yake, twapanga nyoo kae nkati ya mipaka ambayo Nnongo atitupimya twenga, mipaka yafika umbali kati waubile winu. **14** Kwa mana twajizidishia kwaa bene patuwafikiye mwenga. Twabile wa kwanza kuika kutalu kati kwinu kwa ajili ya Kristo. **15** Twaipunia kwaa pita mipaka kuhusu kazi ya benge. Badala yake, twatimainiya kati umani yinu yaibile ngolo panga lieneo lyetu lya kazi lyapanuliwa muno, na bado ni nkati ya mipaka sahihi. **16** Twatamaniya kwa lee, ili panga tuweze hubiri injili hata mu'mikoa zaidi yinu. Twaipunia kwaa kuhusu kazi ipangilwe katika maeneo yenge. **17** Lakini yeyote ywaipunia, aipune katika Ngwana." **18** Kwa mana abile kwaa yolo ywajithibitisha

11 Nahisi panga muvumiliane na nenga katika baadhi ya upumbavu. Lakini kwa kweli mwavumiliana na nenga. **2** Kwa kuwa ni ywabile ni vivu kuhusu mwenga. Nibile na vivu wa Nnongo kwa ajili yinu, tangu natibaahidi mwenga ndoa ya nsengo yumo. Natibaahidi kubaleta mwenga kwa Kristo kati bikra safi. **3** Lakini nendayogopa panga kwa namna fulani, kati nng'ambo ywadanganya Eva kwa hila yake, malango yinu yaweza kuapotosha kutalu boka mu'ibada halisi na safi kwa Kristo. **4** Kwa mana kwa mfano panga mundu fulani aisa ni tangaza Yesu ywenge tofauti ni yolo twatibahibiria. Au kwa mfano panga mwapokya roho ywenge tofauti ni yolo ywampokile. Au kwa mfano panga mwapokya injili yenge tofauti ni yelo yamuipokile. Mwativumilia makowe haga vema yatosha! **5** Kwa kuwa nadhani panga nenga na nkati ya mwabile duni kwa habo bakemilwe mitume-bora. **6** Lakini hata mana nenga nifundishwa kwaa katika kutoa hotuba, nibile kwaa nyoo katika maarifa. Kwa kila namna na katika makowe gote tulipangite lee kujulikana kwinu. **7** Je, mupangite sambi kwa kuinyenyekeza mwene ili mwenga muweze kuinuliwa? Kwa kuwa natihubiri kwa uhuru injili ya Nnongo kwinu. **8** Natintyang'anya makanisa yenge kwa pokya msaada boka kwabe ili panga niweza kubahudumia mwenga. **9** Muda panibile mwenga na nibile katika uhitaji, namlemea kwaa yeyote. Kwa kuwa mahitaji gango yatitoshelezwa ni alongo baisile boka Makedonia. Katika kila kilebe nijizua mwene kutokuwa mzigo kwinu, na nalowa yendelya kupanga nyoo. **10** Kati kweli ya Kristo ibile nkati yango, uku kuisifu kwango, kwanyamazishwa kwaa katika sehemu za Akaya. **11** Kwa mwanja namani? Kwa sababu napenda kwaa? Nnongo atangite kuwa naapenda. **12** Lakini chelo chanikipangite, nalowa kukipanga kae. Nalowa kukipanga ili panga niweze kuipinga nafasi ya balo baatamaniya nafasi ya kuwa kati tubile katika chelo chelo chawaipunia. **13** Kwa kuwa bandu balo ni mitume ba uongo na batendakazi abocco. Baikellebuya benge kati mitume ba Kristo. **14** Nga yee yashangaza kwaa, kwa kuwa hata nhchela hujigeuza mwene kati malaika ba bweya. **15** Yee yabile kwaa mshangao nkolo kati batumishi ba haki. Mwisho wabe ipangika kati matendo gabe kati gastahili. **16** Nabaya kae: Bai na abile kwaa mundu yeyote ywawaza nenga na mpumbavu. Lakini kati mwapanga, munipoki nenga kati mpumbavu ili niweze kuisifu kichunu. **17** Chelo chanikipanga kuhusu kwa

kujiamini kwa kuipunia ahukumilwa kwa na Ngwana, kwa, Nnongo atangite, atinyakyliwa nnani katika lakini nabaya kati mpumbavu. **18** Kwa ye bandu liunde lyanyaitatu. **3** Nitangite panga mundu yolo-baingi huipuniya kwa namna ya yega, nalowa ipunia mana itei katika yega, au panja ya yega, nenga, kae. **19** Kwa mana mwatichukuliana kwa puraha na nintangite kwa, Nnongo atangite- **4** atinyakuliwa bapumbavu, mwenga mwabene mubile na busara! **20** nnani kuyenda paradiso na kuyowa makowe matatifu Kwa mana mwatichukuliana na mundu mana akikutia muno kwa mundu yeyote kugabaya. **5** Kwa niaba ya atumwani, kati husababisha mgawanyiko kati yinu, mundu kati yolo naipunia, lakini kwa niaba ya mwene kati akibatumia mwenga kwa faida yake, kati atijibeka niipunia kwa, ila kuhusu udhaifu wango. **6** Mana nnani ya hewa, au kati atibakombwa kuminyo. **21** nipala kuipuna, nibile kwa mpumbavu, kwa mana Nalowa bay a kwa oni yitu panga twenga tubile nibile nabaya ukweli. Lakini nalowa leka kuipuna, adhaifu muno kupanga nyoo. Na bado kati yeyote ili panga abile kwa yeyote ywaaniwazia muno ya aipunia-nalongela kati mpumbavu-nenga naipuna ago kuliko chakibonekana nkati yango au yowanika kae. **22** Je, bembe ni Ayahudi? Na mwenga nga boka kwango. **7** Naipuna kwa kae kwasababu ya nyoo. Je, bembe ni Baisraeli? Na nenga nga nyoo. ago mapunu ga aina ya ajabu. Kwa nyoo, nalowa **23** Je, bembe ni batumishi ba Kristo? Nalongela kati jawa kwa ni kiburi, mwimwa ubekilwe nkati ya yega nabile kwa na malango gango.) Nenga na zaidi. yango, mjumbe wa nchela kunishambilya nenga, Nibile hata katika kazi ngumu muno, mbali zaidi ili kana nikelabuke kuwa mu'maiapuno. **8** Mara ya kuwa vifungoni, katika kkukombwa pitya ipimo, tatu natikumnnoba Ngwana kuhusu lee, ili ywembe katika kuyeketya hatari yanyansima ya kiwo. **24** Boka abutuke boka kwango. **9** Ni ywembe kanibakiya, kwa Ayahudi natipokya mara tano “mapigo arobaini “Neema yangu yatosha kwa ajili yako, kwa mana kutoa limo.” **25** Mara tatu natikombwa kwa fimbo. ngupu upangwa kamili katika udhaifu. Nga nyoo Mara jimo nakombwile maliwe. Mara tatu natinusurika natamani muno kuipuna zaidi kuhusu udhaifu wango, mu'ngalaba. Natitumya kilo na mutwekati katika bahari ili panga uwezo wa Kristo uweze tama nnani yango. wazi. **26** Nibile katika safari za mara kwa mara, **10** Kwa nyoo natosheka kwa ajili ya Kristo, katika katika hatari za mito, katika hatari ya majambazi, udhaifu, katika matokangano, katika shida, katika katika hatari boka kwa bandu bamataifa, katika hatari mteso, katika halii ya sikitika. Kwa mana muda nibibe ya mji, katika hatari ya lijangwa, katika hatari ya dhaifu, boka po nibile na ngupu. **11** Nenga nibile bahari, katika hatari iboka kwa alongo abocco. **27** mpumbavu! mwenga mutilazimishwa kwa lee, kwa Nibile katika kazi ngumu na katika maisha magumu, mana panibile natisifiwa na mwenga. Kwa mana katika kilo kikolo cha gonja kwa, katika njala na nibile kwa duni kabisa kwa abo bakemilwe mitume-kiu, mara zanyansima katika kufunga, katika mbepo bora, hata mana nenga na kilebe kwa. **12** Ishara ni uchi. **28** Kutalu na kila kilebe chenge, kubile na za kweli za mtume zapangilwe katikati yinu kwa msukumo wa kila lisoba nnani yango na wasiwasu uvumilivu, ishara na maajabu ni matendo makolo. **13** wango kwa ajili ya makanisa. **29** Nyai ywabile dhaifu, Kwa namna gani mubile ni umuhimu wa pae kuliko na nenga nibile dhaifu kwa? Nyai ywasababisha makanisa yaliyobaki, ila panga nibile kwa mzigoo benge tomboka mu'sambi, na nenga nitike kwa kwinu? Mnisemiye kwa likosa lee! **14** Linga nenga ndani? **30** Mana lazima nenga niipune, nalowa ipunia nibile tayari isa kwinu kwa mara ya tatu. Nibile kwa chelo chaibonekeya udhaifu wango. **31** Nnongo na mzigoo kwinu, kwa mana nipala kwa kilebe chinu. Tate ba Ngwana Yesu, ywembe ywabile atukuzwa Nabapala mwenga. Kwa mana bana bapalikwa kwaabekaa beka akiba kwa ajili ya azazi. Badala yake, azazi milele, atangite panga nenga nilongela kwa uboso. **32** Kolyo Dameski, nkolo wa nkoo nnema wa mpwalume Areta abileakilunda mji wa Dameski ili kunkamwa nenga. **33** Lakini nibekilwe mu'kitondo, pitya pa'ridirisha katika ukuta, na natinusurika boka mu'maboko gake.

12 Lazma niipune, lakini ntopo chayongeyeka na lelo. Ila nayendelea mu'maono na mapunu boka kwa Ngwana. **2** Nintangite mundu yumo katika Kristo ywabile miaka komi na ncheche yaipitike-mana itei katika yega, au panja pa yega, nenga nintangite

muno, nenga na yola ywaabakamwile mwenga kwa mana nibile ywaabapatiike kwa uboso. **17** Je, nitola kwa kuyipangia faida kwa yeyote nimtumile kwinu? **18** Nimlobite Tito isa kwinu, na natintuma nongo ywenge pamope ni ywembe. Je, Tito abapangia faida mwenga? Je, tutyanga kwa katika ndela

yelelo? Je, tutyanga kwa katika magolo yelelo? **19** ni mwenga. **12** Musalimiane kila yumo kwa libusu Muwaza kwa muda woo bote tubile tukiitetea twenga takatifu. **13** Baumini bote nabasalimu. **14** Neema ya twabene kwitu? Nnonge ya Nnongo, na katika Kristo, Ngwana Yesu Kristo, upendo wa Nnongo, ni ushirika tubile twabaya kila kilebe kwa ajili ya kubaimarisha ba Roho mtakatifu ube pamope ni mwenga mwabote. mwenga. **20** Kwa mana nibile na hofu paniisile naweza niapate kwaa mwenga kati yanitamania. Nibile na hofu panga mwawenza munipate kwaa nenga kati mwamutamaniya. Nahofia panga paweza kuwa na majadiliano, vivu, milipuko ga hasira, tamaa ya ubinafsi, umbeya, kiburi ni kombwana. **21** Nibile na hofu panga mana nibuyangine kae, Nnongo wango aweza kuinyenyekaze nnonge yinu. Nibile na hofu panga naweza huzunishwa na baingi ambabo batubu kwaa uchapu, ni uasherati na makowe ga tamaa gawayapangite.

13 Ayee nga mara ya tatu panga naisa kwinu."Kila lishitaka lazima lichengwe na uthibitisho wa mashahidi abele au atatu." **2** Nibayite kwa abo batenda sambi kabla na kwa benge bote muda panibile kolyo mara ya ibele, na niabaya kae: Paniisile kae, niavumilia kwaa. **3** Naabakiya mwenga lee kwa sababu mwapala ushaidi panga Kristo alongela pitya nenga. Ywembe abile kwaa dhaifu kwinu, badala yake, ywembe nga mwenye nguvu nkati yinu. **4** Kwa mana atisulubiwa katika udhaifu, lakini abile nkoto kwa ngupu ya Nnongo. Kwa mana twenga kae tu dhaifu nkati yake, lakini twatama naye kwa ngupu ya Nnongo nkati yinu. **5** Muichunguze mwabene mulole kati mubile katika imana. Mujipime mwabene. Mugundua kwaa panga Yesu Kristo abile nkati yinu? Ywembe yumo, vinginevyo mana mwathibitishwa kwaa. **6** Na nibile na ujasiri panga mwenga mwalowa gundua panga twenga twakataliwa kwaa. **7** Nambeambe tualoba kwa Nnongo panga muweze kupanga chochote kinoite kwaa. Niloba kwaa panga twenga tuweza bonekana kilicho sahihi, ingawa twaweza kubonekana tumeshindwa jaribia. **8** Kwa mana twenga tuweza kwaa panga lolote kunchogo na kweli, lakini kwa ajili ya kweli kae. **9** Kwa mana twapuraika muda watubile dhaifu mwenga mubile na ngupu. Twaloba panga muweze kupangwa bakamilifu. **10** Nagaandika makowe aga muda nibile kutalu ni mwenga, ili panga muda nibile pamope ni mwenga nahitaji kwaa kubabonekeya ukali mwenga. Nenda hitaji kwaa tumiya mamlaka Ngwana ywanipeile nenga niachenge na nibaharibie kwaa pae. **11** Mwisho bake, alongo analome ni anwawa, mupuraike! mupange kazi kwa ajili ya urejesho, mpeyelwe mwoyo, muyeketyane mwenga kwa mwenga, mutame katika amani. Na Nnongo ba upendo na amani alowa tama pamope

Agalatia

1 Nenga na Paulo mtume. Nenga mtume boka lii kwa mundu wala lii kwa bandu, lakinji boka kwa Yesu Kristo na Nnongo Tate aliyemfufua boka kwa nkiwo. **2** Pamope na nnunangu boti nune, ninda kuwaandikiya makanisa ga Galatia. **3** Neema na ibe kwinu na amani boka kwa Nnongo Tate bitu na Ngwana Yesu Kristu, **4** ywaipijite yeypie mwene kwaajili yitu na dhambi yitu lenga wete atumbombwe na wakati wono uovu, bokana na mapenzi ya Nnongo witu na Tate. (aiōn g165) **5** Kachake ubi na utukufu milele na milele. (aiōn g165) **6** Ninda shangara kwamba garambuka kiyongoya kwénye injili yenge ninda shangara kwamba mbale boka kwake yembe ya akukemite kwa neema ya Kristo. **7** Ntopo injili yenge, lakinji babilé babadhi ya bandu banda sababisha mwenga matatizo bakana badilidisha injili ya Kristu. **8** Lakini hata mana itei twee ao malaika boka kunani abaya kwinu injili tofauti na yelo twaitangazie kwinu, na laniwil. **9** Kat i ya twalonge i mpolongoi na nambeyambe nilongela kati mana abile mundu apala longela kwinu injili tofauti na kati choo mupokile na aalanike.” **10** Nambeambe nipala ushaidi wa mundu au Nnongo? mbala kuwapuraisha bandu? mana kama mbala yendele paya kuwapulahisha bandu nee na mtumishi lii wa Kristo. **11** Nunango, nipala mwenga mutange kwamba injili yaa nibaya iboka lii kwa mundu. **12** mbokii lii kwa mundu, wala nipundishilwe kwaa. Badala yake, yabile ni kwa ufunuo wa Kristo kwango nenga. **13** Muyowine habari ya maisha gango gamchogo katika dini yakiyahudi, mwani litesage kanisa la Nnongo zaidi ya kalitenga na kulininya. **14** Natiyendelia na dini yakiyahudi zaidi ya kinalongo bango bengi ayahudi. nabile na bidii muno katika tamaduni za tate bango. **15** Lakini Nnongo atinogelelwa kunichawane boka ndumbo ya mao. Atinikema nee petiya neema yake. **16** Atti kumnaya mwana wake kachango, lenga kwamba nimtangaze yembe katikati ya bandu bamataifa wala mbalike ushauri wa iyega na damu. **17** Na niobwike lii yenda Yerusalem kwa wale babilé mitume lii kabla ya nee. Badala yake naye i uarabuni na baadae buya Damesiki. **18** ada ya miaka mitatu nati boka yenda Yerusalem kumlinga Kefa, natitama na kwe kwa machoba komi na tano. **19** Lakini na bweni lii mitume yenge nimweni Yakobo, mnuna wee Nngwana. **20** Lola, nnonge ya Nnongo, nimkenga lii cha niyandika kwinu. **21** Boka pa naye mikoa ya Shamu nakilikia. **22** ndopo ya nitangite kwa liyo kwa m, akanisa ya uyahudi yabile katika Kristo, **23** Lakini bende niyowa

tu, Ywembe yatusitesite nambe yambe na atangaza imani ya iharibie.” **24** Bende kumsifu Nnongo kwa ajili ya nee.

2 Baada ya miaka komi ni ina naye i kae Yerusalem pamope ni Barnaba. Nampotwi na Tito pamope nee. **2** Nayei kwasababu ya Nnongo atibonekana kwamba napalikwe yenda. nabekite mnonge yabe injili yanitangazile kwa bandu ba mataifa. (Lakini nalongei kwa siri kwa wabile iyongozi muhimu) napangite nyaa hakikisha kwamba nabutukite lii, ama natibutuka bure. **3** Lakini hata Tito, abile pamope nane, yabile myunani, alazimishwe inilwa. **4** Jambo le lapite kwa sababu nongo wa ubocco yaichile kwa siri peleka uhuru twabile papalite panga twee tupangilwe atumwa sheria. **5** Twapejilwe hata kwa saa jimo lenga kwamba injili ya kweli hii gali bila garambuka kwinu. **6** Lakini ywembe yabaite abile kiongozi bapiite lii kilebe kwango nee kilebe chaba kipangite ndopo maana kwango. Nnongo akani upendelelo kwa bandu. **7** Badala ya ke, babweni kwamba niaminilwe tangaza injili kwa ba inilwe lii. lenga kama Petro atangaze injili yango kwa bainilwe. **8** Kwa maana Nnongo, apangite kazi ndani ya Petro tubwe cha utumwe kwa bainilwe, ende apangite kazi ndani yango kwa bandu ba'mataifa. **9** Wakati wa Yakobo, Kefa, ni Yohana, bat tanganikwa kua batii chenga kanisa, batangite neema ya mbeilwe nee, batitupokiya katika ushirika nenga na Barnaba. Twapangite nyaa lenga kwamba tuyende kwa bandu bamataifa, lenga kwamba bawewe yenda kwa balo bainilwe. **10** Batitupala twee kuhalombokiya masikini nenga mbalae panga kikoe Kati cheno. **11** Natikumkanikia wakati Kefa paichile Antioquia, waziwazi kwa sababu atinikosea. **12** Kabla ya bandu kadhaa hicho boka kwa Yakobo, Kefa above andelyaa pamope na bandu bamataifa. Ende yogopa bandu ambaao Bapala tohara. **13** onyonyo Bayahudi bengi batii yangabanika na unafiki pamope na Kefa. Matokeo gake yabile kwamba hata Barnaba atitolekwa na ulau wabe. **14** Lakini panibweni kwamba babilé bakengama lii injili ya kweli, natikumbakia Kefa mnonge yabe boti, kama mwenga ni Ayahudi lakinji mutuma kwa tabia ya bandu ba mataifa badala ya tabia za kiyahudi.” **15** Twenga twabile Ayahudi kwa belekwa na siyo “bandu ba mataifa benye sambii.” **16** Mutange wite ntopo yabalangiliwa haki kwa matendo ya sheria. Badala yake, tubulangiliwa haki kwa imani nkati ya Yesu Kristo. Twaichile kwa imani ndani ya Kristo Yesu lenga kwamba tubulangiliwa haki kwa imani ya Kristo na siyo kwa itendo ya sheria. Kwa matendo ya sheria ntopo mwili balanga haki. **17** Lakini kama

tunda kumpala mnongokwe kutubalangia haki ndani ywa wecha chalawa ama yongekea. **16** Mbeyambe ya Kristo, tujikoliya bene pia tubi bene dhambi, je ahadi bahatizibaya kwa Ibrahim na kwa kizazi chake. Kristo atipanga nmanda wa dhambi? nyonya lii! Ibaya kwa, "kwa vizazi," imaanisha kwaa bana **18** Maana kama chenga tegemea lango mnani na mbone bali badala yake kwa yumo kichake, "kwa beka sheria, tegemeo ambalo natikuliboya, nando kizazi chako" ywembe ni Kristo. **17** mbeyambe nibaya, kuilayana mwene kwa tekwana sheria. **19** Mbetiya saliya ambayo yaisile miaka 430 baadae, iboka kwaa sheria natiwa kwa sheria, kwa hiya nipalikwa tama patano la kiogo labekite Nnongo. **18** Kwa kuwa kati kwa ajili ya Nnongo. **20** Natibalangilwa pamope ni urithi isa kwa ndela ya saliya, ipale baha kae aichile Kristo. Nenga lii nitama, bali yembe Kristo atama kwa ndela ya ahadi lakini Nnongo yapiite bure kwa mcati yango maisha yanitama nkati yango maisha Ibrahim kwa ndela ya ahadi. **19** mwanja namani yanitama katika mwili nitama kwa imani ndani ya saliya batikuiyongekea kwa sababu ya mwana wa Nnongo, atikanipenda na kwa ajili yango. **21** Mpekan uruma ya Nnongo, maana mana itei haki makosa, mpaka lubeleko wa Ibrahim uiche kwa balo ambao kwabe ati kuwaaidi. Salia yatibekwa katika shinkizo petiya malaika kwa luboko lwa mapatano. **20** mbeyambe mkengi amainisa zaidi ya mundu yumo, bali Nnongo ni yumo kichake. **21** Kwaiyo je saliya ibile kiogo na ahadi za Nnongo/ la hasha! kwa kuwa kati saliya yayapiyilwe yabile na uweso wa leta ukoti, haki mana ipatikikine kwa saliya. **22** Lakini bvadala yake, liandiko lititaba makowe goti pae ya dhambi. Nnongo apangite nyaa lenga kwamba aadi yake ya kutulopwa twenga kwa imani katika Yesu Kristo iwese patikana kwa balo baba amini. **23** Lakini kabala ya imani katika Kristo iichile kwaa, twabile twatitabilwa na kuwa pae ya saliya mpaka uwise ufunuo wa imani. **24** Kwaiyo saliya yatipangika kiongozi witu mpaka Kristo paisile, lenga kwamba tutihalangilwa haki kwa iamani. **25** Mbeyambe kwa kuwqa imani itiicha tuplekwa pae ya muangalizi. **26** kwa kuwa mwenga mwaboti ni bana ba Nnongo petiya imani katrika Kristo Yesu. **27** Boti ambao twatibatizwa katika Kristo mutikumwala Kristo. **28** Ntopo myahudi wala Myunani, mtu mwa wala huru, mnatome wala mnwawa, kwa kuwa mwenga mwaboti katika Kristo Yesu. **29** Kati mwenga ni wa Kristo, basi n lubeleko lwa Ibrahim, warithi kwa mujibu wa ahadi.

3 wagalatia mwalalo, ni liyo liako ovu laliwaaribu?

Je Kristo Yesu alaite lii kati msulubiwa kunnonge ya minyo yinu? **2** nenga nipala tutange tena boka kwinu. je mwatipokya roho kwa makowe ga saliya ama kwa amini gallo gamyowine. **3** Je mwenga ni mwalalo kiasi che? je mwatumbwile katika Roho lengo muyowe katika yega? **4** Je mwatiseka kwa makowe genge bure, kati ya kweli yabile ya bure? **5** Je yolo apiale Roho kwinu napanga makowe ya ngupu kati yinu upanga kw makowe ga saliyama kwa pekania pamope na imani? **6** abrahamu "Atikumuamini nnongo atibalangiliwa panga mwene haki." **7** Kwanamna yelo mwelewe panga, balo ambao bandamini Nibana ba abrahamu. **8** Andiko latitabili kwamba nnongo atikua balangilia haki bandu badunia kwandela ya amini. injili hatukuhibili wete kwa abrahamu: "katika wenga dunia yoti yabarikiwa." **9** Lenga baadaye balo ambao babii naimani uwayali pamope ni abrahamu, yembe yabile na imani. **10** balo ambao bandategemea makoe ga saliya babile pae ya laana. kwakua itiandikwa, "amelaaani kila mundu yabakamwana lii na makoe goti gabaandikite katika kitabu cha salia, kuyapanga goti" **11** Mbeyambe ni ubi wazi kwamba Nnongo am'balan gia kwaa haki hata yumo kwa saliya, kwa kuwa mwene haki apala tama kwa imani. **12** salia inokana na imani, lakini badala yake "yembe yapanga makoe gana katika salia, apala tama kwasalia. **13** kristo atitukwombwa twenga boka lazi kwajili yitu. kwakua itiandikwa akoeite lazi kila mundu ywabambilwa kunani ya mkongo. **14** Nia lyabile lengo labile nyanya baraka yayabile kwa Ibrahim yipala yeicha kwa kila mundu wa mataifa katika Kristo Yesu, lenga kwamba tuweche pokia ahadi ya Roho petya imani. **15** Nongo, nindalongela kwa namna ya kibinadamu. Hata muda ambapo patano la kibinadamu litiyomoka bekwa imara, ntopo

4 Nbaya nyanya maalamu ywa'alisi ni mwana, ntopo tofauti na mtumwa, hata upangite ni mmiliki wa mali yoti. **2** Badala yake, hai pae ya waangalizi na wajamini mpaka muda wabekite Tate bake. **3** Pamope na twenga, twabile twabana, twamkamulikie katika utunwa na kanuni za kwanza ya ulimwengu. **4** Lakini wakati muhafaka pawaikite, Nnongo atikumtuma mwana wake, abelekwe kwa nwawa, belekwa pae ya saliya. **5** Apangite nyaa, kubakombwa babile pae ya saliya, lenga kwamba tupoki kai twabana. **6** Sababu mwenga mwabana, Nnongo atikuntuma Roho wa mwana wake nkati ya miyo yitu, Roho akemae "Abba, Tate." **7** Kwa sababu yo wenge wamtumwa kwa bali wa mwana. Kati wa mwana,

bai wenga wa mlisi petya Nnongo. 8 Hata kabla mnamtanga kwa Nnongo, mwabiolle mwatumwa kwa balo kwa asili miungu kwa kabisa. 9 Lakini atibelekwa kwa mujibu wa yega atikumtesa yolo na mbeyambe kwamba muntangite Nnongo, ama abelekwile kwa mujibu wa Roho. mbeyambe ni kwamba tanganikwana Nnongo, kwa mwanja namani nyonyonyo. 10 Maandiko gabaya buli? "Mumoye mundo buyanga kae kwenye kanuni dhaifu ya kwanza kwa nnnwawa mtumwa pamope ni mwana nnalome. Kwa yangali thamani? Je mpala panga kae mwatumwa kae? 11 mwanda kuikamwa kwalola lisoba maalum, bonekana kwa mwei, nyakati na miaka. 12 Ninda twenga twabana kwa ba nnnwawa mtumwa, buli ni yogopa kwaajili yinu. Ninda yogopa kwamba kwa namna pulani nitikitabisha bure. 13 Nenda kuwaloba, mnunango mubii kati sa nibile nenga, kwaiyo nenga nibile kati chabile mwenga, Munikosile kwa. 14 Bali mutitanga kwamba yabile ni kwasababu ya ugonjwa wa yega kwamba natihubiri injili kwinu kwa mara ya kwanza. 15 Ingawa hali yenge ya yega yatikuwabeka katika majaribu munisalawile kwaama munikoni kwa. Badala yake mwati kunipokya kati malaika wa Nnongo, kati kwamba nabi Kristo mwene. 16 Kwaiyo ibi kwako nambeya mbeno furaha yinu? kwa kuwa nanda shuhudia kwinu kwamba, mana iwesekine, mpale tupwa minyo gini na kunipea nenga. 17 Hivyo nambeyambe, Je nibi naadui winu kwa sababu natikumakia kweli? 18 Banda kuwapaka kwa amu, ampali ukati kwa bandupala kuwalekangania mwenga na nenga lenga muwakengame. Ni vyema daima baa na shauku sababu, yaibii mzuri, panibile pamope na mwenga. 19 Bana bango basunu, niminy uchungu kwa ajili yinu kae mpaka Kristo abe nkati yinu. 20 Napendile tube Palo pamope na mwenga nambeambe na nagalambuka lilobe lango, kwasababu nitimaanisha kunani yinu. 21 Munibakie, mwenga mwamtamani baa pae ya saliya, myowa kwa saliya mwaibaya? 22 Kwa kuwa itiandikilwa kwamba Abrahamu abile na bana analome abele, yumo kwa yolo nnnwawa mtumwa na yenge kwa nnnwawa uru. 23 Hata nyoo, yolo wa mtumwa abele kwile kwa yega tu, bali yolo wa nnnwawa huru abelekwile kwa ahadi. 24 Makowe aga yanda wezekana simuliwa kwa tumia mifano, kwa kuwa alwawa aba bana landana na maagano ya yega. Moja wapo boka katika kitombe Sinai. Papa bana ambao ni wtumwa yono Hajiri. 25 Nambeambe Hajiri ni kitombe Sinai waubile Arabuni. Balandine na Yerusalem ya mbeyambe kwa kuwa ni mtumwa pamope na bana bake. 26 Bali Yerusalem yaibii kunani ni huru, na yeno ni mao bitu. 27 Kwakuwa itiandikilwa, "Pulahika wenga wannwawa ywa ubile ngumba, wenga waakotwike papa. Upie lilobe na ukombwe ndoti kwa puraika, wenga wa ukotwike yobelia papa. kwa mana wanambone ni bana kwa yabile ngum, ba, muno kwa yolo engali mnalome."

28 Nambeambe nongo wango, kati Isaka na mwenga ni bana baahadi. 29 Kwa muda wolo amba munda kuwa mwana wa nnnwawa mtumwa pamope ni mwana nnalome. Kwa na mwana wa nnnwawa mtumwa inwa kwa pamope na mwana wa nnnwawa huru." 30 Kwa nyoo, nongo, bonekana kwa kwaajili yinu. Ninda twenga twabana kwa ba nnnwawa mtumwa, buli ni yogopa kwaajili yinu. Ninda yogopa kwamba kwa namna pulani nitikitabisha bure. 31 Kwa nyoo, nongo, bonekana kwa kwaajili yinu. Ninda twenga twabana kwa ba nnnwawa mtumwa, buli ni yogopa kwaajili yinu.

5 Na kwa sababu kristo atapei uhuru lenga tubi huru nyonga, tugeme imata kana tukole kae katika kongwa la utumwa. 2 Tulinge nenga paulo nenda kumakia kwamba maana mpala inwa kristo hatawafaidiwa kwa ndela ye yote ile. 3 Tena nandalenga kila mnatome ya inite kwamba apalikwa panga kwa sheria yoti. 4 Kumlenga kulipite na kristo, bale bale mtibalangilwa haki kwa sheria. mtitomboka mbale na neema. 5 Maana kwa ndela ya roho kwa imani tundalenda ujasiri wa haki. 6 Katika kristo yesu ina au kotokaina ndoponmaana yoyote. mi imani kichake ipanga kazi petiya upendo helo nimaanisha kikowe. 7 Twabile mwandabutuka lubelo vizur nyoi yabamchibile kotoka aminia kweli. 8 Ushawishi wa panga nyoo uboka lii kwake yembe yamkemite mwenga. 9 Chachandika pachumu ulibia lidonge loti. 10 ninda nobeliya mwenge katika ngwana kwamba munda wacha kwa ndela yenge yoyote. yoyote yolo yabunoeba apalapotwa hukumu yake yamwe. 11 mnunango maana yendeli longelia inamwanja namani bado kanite seka? kwalikowe liyo chelo chaniku kanika kwa nsalaba chawenza ulibika. 12 kwa matakwa gango na mwene balo babaongoza vibaya balwa leka bene. 13 mnongo atikumkemanga mwenga mwalongo kwenye uhuru. ila kanamuutamie uhuru kwinu kati fulrsa kwa payega. badala yake kwa upendo muhudumiane mwenga kwa mwenga 14 kwakuwa sheria yatikamilika katika amuri jimo nayo ni lazma umpendo jilani yako katika wamwene 15 lakini maana kamtaunara naliana muhilinge kwamba kanamuuhialibie lii mwenga kwa mwenga. 16 nandarokela tuyende moyo atanyu minimizalili tama yege. 17 kwakuwa yega inatama koro zadi ya moyo na moyo inatama konu zida yega. 18 metei moyo undakwarokolya mbilelili paye ya sheria 19 napliyano matendo ya yega gandamonekana ni umalayo, uchafu na ugelegele. 20 libada ya sanamu, mwabe, adui, yomana, husuda, nyongo, shandana, farakana, tengana kimadhebu. 21 bwii, ulevi mlafi na makowe ngenge kati go randa ku kweleka mwenga

kati chonangwlike palongoi, kwamba balo babapango makowe kati gobaalithi lii ufalme wa mnongo. 22 litunda lamoyoni upendo furaha, amani, pumilia, mkatimu, ubinu hudumu, imani. 23 mpole na kiasi ndapo sharia dhidi ya makowe kati go. 24 balo bababile katika kristo yesu bati sulubiwa yega pa ope na shauku na lamaa yabe inamnyata. 25 maite tutuma kwa roho kae tipiyange kwa moyo. 26 kana tuipane kana mchokochane kila yumo na nyine, kana baboneane bwii.

6 kinanunanga abile mundu atiboyalwa katika uovu, mwenga mwabile wa kiroha, mpalikwa kumkereboya mnunango katika roho ya upole. kono mulinge bene ili msijatibiwe. 2 mkipotoleana ingombo na kwa hiyo mtaikamilisha sheria ya kristo. 3 mana mundu yembe aiboba bora wakti si kilebe mwene cha kichake cha kuipania, 4 bila yakuilenganikia mwene na mundu yenge. 5 maana kila mundu atula mchingo wa kemwene. 6 Mundu yafundishite likiwe lazima anmakie yanamnowa yoti mwalimu wake. 7 kanomkongelwe mnongo ataniliwalili. kila apandacho mundu ndicho chauna pia. 8 kila yapanda mbeya katika asili yake ya dhambi auna akati wa milele boka kwa roho. mana mundu yembe aibona bora wakati si kilebe, andakwikonga mwene. kila yuma na alenge kazi yake lengo mwene chakukilumba kilebe mwene cha kichake cha kuipania, bila yakuilenganikia mwene na mundu yenge. (aiōnios g166) 9 kunauchoke katika panga makoe mema maana kwa wakati wake mema maana kwa wakati wake tupalauna manatukatike lii tamaa. 10 hivyo bisi wakti twatukolana nafasi tupange mena kila yumo. tupange mena zaidi has kwa walio mkti ya imani. 11 mulinge ugolo wa barua yaniandike kwa lubako langanamwene. 12 balo banalapanga mema kwa kulinga mwili ngabalazimisha inilwa hapanganyo kana banjingi mmateso ga wakristo munsalabu. 13 maana abo babataililwe bene bakamua lii sheria badala yake bapalamwe muinwe. 14 kanaipitelili nikaipuna isipokuwa kwa msalaba wa kwona witu yesu kristo katika ywebe dunia atisulubiwa kwaajili yako na dunia kwa kuwa nijalilili inwa ama kotoka inwa panga ni kilebe. 15 badala yake lubeleko lwayambe ni muhimu. 16 kwa boti balama kwa kanuii, babe na amai rongo ibekunani yabe na kunanu ya israli na nongo. 17 boka leno mundu yejote kanaania ngaishe, maana nipotwite alama ya yesu tuyega 18 yango. neema ya ngwana witu yesu kristo ibe na roho yetu mnunango Amina

Baefeso

1 Paulo, mmanda wa Kristo kwa mapenzi ga Nnongo, kwa balo batengwile kwaajili ya Nnongo batami Efeso na bibile baaminifi mu'Kristo Yesu. **2** Neema ibe kwini ni amani yaboka kwa Nnongo Tate bitu ni Ngwana Yesu Kristo. **3** Nnongo ni Tate wa Ngwana witu Yesu apeilwe sifa. Ni ywembe ywatubarikiye kwa kila baraka ya roho, mu'mahali pa kumaunde nkati ya Kristo. **4** Kabla ya kuumbwa dunia, Nnongo atuchawile twenga twaanminiye mu'Kristo. Atuchawile twenga ili tuwezu kupangika kuwa atakatifu ni tulaumikiwa kwaan nnonge yake. **5** Mu'lipendo Nnongo atuchawile mwanzo kwa kutulopwa kati bana bake kwa ndela ya Yesu Kristo. Apangite nyanya kwa mana apendeziwe panga chelo cha atamaniye. **6** Matokeo gake ni kuwa Nnongo atitukuzwa kwa neema ya utukufu wake. Cheno nga chaatupeile bure kwa ndela ya mpendwa wake. **7** Kwa kuwa mu'mpendwa wake, tubile ni ukombozi petya mwai wake, msamaha wa sambi. Tubile ni leno kwa sababu ya utajiri wa neema yake. **8** Apangite neema yee kuwa tanyansima kwa ajili yitu mu'hekima ni ufahamu. **9** Nnongo apangite iyowanike kwitu yelo kweli yaiyowanika kwaan ya mpango, bokana ni hamu yaiyowanike nkati ya Kristo. **10** Muda nyakati zatitima kwa utimilifu wa mpango bake, Nnongo alowa kuvibeka mpamo ni kila kilebe cha kumaunde ni cha kunani ya nnema nkati ya Kristo. **11** Nkati ya Kristo twabile twachaulilwe ni kukusudiwa kabla ya muuda. Ayee ibile bokana na mpango wa ywapanga ilebe yoti kwa kusudi lya mapenzi gake. **12** Nnongo apangite nyoo ili tuweze kuwapo kwa sifa ya utukufu wake. Twabile wa kwanza kuwa ni ujasiri nkati ya Kristo. **13** Yabile kwa ndela ya Kristo kwamba mwaliyowa neno lya kwelli, injili ya ukochopoli wenu kwa ndela ya Kristo. Yabile mu'ywembe pia kwamba mwaaminiya ni kutiwa mhuri ni Roho Mtakatifu ywabile ahidiwa. **14** Roho nga dhamana ya urithi witu mpaka umiliki wapatikaane. Ayee yabile ni kwa sifa ya utukufu wake. **15** Kwa sababu yee, tangu wakati mwayowanike kuhusu imani yinu nkati ya Ngwana Yesu na kuhusu pendo lenu kwa balo boti wabile waitengwa kwa ajili yake. **16** Nilekite kwaan kumshukuru Nnongo kwaajili yinu na kuwataja mu'maombi yango. **17** Naloba kwamba Nnongo wa Ngwana witu Yesu Kristo, tate ba utukufu, alowa kuwapeya roho ya hekima, mafunuo ga ufahamu wake. **18** Naloba kuwa minyo yinu ya miyo yaibekwile bweya kwa mwenga kutanga ni waako ujasiri wa kukemelwa kwinu. Naloba kwamba muuyowe utajiri

wa utukufu wa urithi wake nkati ya balo batengwile kwaajili yake. **19** Naloba kwamba uyowe ukolo uzidio wa likakala kyake nkati yinu ambaio twaaminiya. Wolo ukolo wabokana na kupanga kazi mu likakala lyake. **20** Ayee na likakala lyapanga kazi nkati ya Kristo wakati Nnongo ywamfufuile kuoma kwa bandu ba mu'kiwo ni kunketisha mu'luboko lwake wa kummalyo mu'pandu pa kumaunde. **21** Atami Kristo kunani kutulu ni utawala, mamlaka, nguvu, enzi, na kila lina lyalikemelwa. Ywamtamiliye Yesu mwanja kae kwa wakati kwaan wolo lakini kwa wakati woisa. (aiōn g165) **22** Nnongo abaite kuitisha ilebe yoti pae a magolo ga Kristo. Ampangite ywembe ntwe kunani ya ilebe yoti mu'likanisa. **23** Ni likanisa kwamba nga yega wake, ukamiliflu wake ambae hujaza ilebe yote mu'ndela yoti.

2 Katu yelo mwabile mwawile mu'makosa na sambi yinu. **2** Yabile mu'aga kwanza mwatiyenda lingana na nyakati ya ulimwengu huu. Mwabile mwatiboka kwa kunkengama ntawala wa mamlaka ya kumaunde. Ayee nga roho yake yolo apangaye kazi mu, bana ba kuasi. (aiōn g165) **3** Twenga wote twabile nkati ya balo baamininya kwaan hapo mwanzo. Twabile tupangite kwa namna ya tamaa inoite kwaan ya yega yitu. Twabile twapanga mapenzi ga yega yitu ni ufahamu witu. Twabile kwa asili ya bana ba dhahabu kati benge. **4** Lakini Nnongo ywabile ni rehemaa yanyansima kwa sababu ya lipendo lyake likolo lyaatupendile twenga. **5** Muda twabile mu'kiwo mu'makosa yitu, atuletya pamope mu'maisha gaayambe nkati ya Kristo. Ni kwa neema kuwa nati lopolelwa. **6** Nnongo kayogolya mpamo ni kutupanga tama pamope mu'pandu pa'kumaunde nkati ya Kristo Yesu. **7** Apangite nyoo ili muda waisa aweze kutubonekeea utajiri nkolo wa neema yake. Utubonekeya twenga ale kwa ndela ya wema wake nkati ya Kristo Yesu. (aiōn g165) **8** Kwa neema mupangilwe akochopoli kwa ndela ya imani. Na yee iboka kwaan kwitu. Ni zawadi ya Nnongo. **9** Itokana kwaan ni makowe. Matokeo gake, abile kwaan mundu yumo ywa kujisifu. **10** Kwa sababu twenga twabile kazi ya Nnongo. tuumbilwe mu'Kristo Yesu upanga makowe yanoite. Ni makowe aga ambayo Nnongo agapangite tangu zamani za kale kwaajili yitu, ili tuytangie mu'agoo. **11** Kwa nyoo mukumbukye kuwa kunchogo mwabile bandu ba mataifa kwa namna ya yega. Mkemelwa"mibile kwaan ni tohara" kwa chelo chakemelwa tohara ya yega yapangilwe kwa maboko ga bandu. **12** Kwa muda woo mwabile mwati tengwa na Kristo. Mwabile ageni kwa bandu ba Israeli. Mwabile ageni kwa liagano lya ahadi.

Mwabile kwaa ni uhakika wa muda uisile. Mwabile bila Nnongo mu'ulimwengu. **13** Lakini nambeambe mu'Kristo Yesu mwenga ambao kunchogo mwabile kutalu ni Nnongo mpangilwe papi ni Nnongo kwa mwai ya Kristo. **14** Kwa mana ywembe nga amani yitu. Apangite abele kuwa yumo. Kwa yega yake atikuuharibu ukuta wa utengano wabile uitenganisha, huo uadui. **15** Kwamba atikuukomesha saliya ya amri na kanuni ili aumbile mundu yumo wayambe nkati yake. Apangite amani. **16** Apangite nyoo ili yega yimo kwa Nnongo petya msalaba. Kwa ndela ya msalaba aupangite uadui kuwa kiwo **17** Yesu aisile ni kutangaza amani kwinu mwenga mwabile kutalu ni amani kwa balo bibile papi. **18** Kwa mana kwa ndela ya Yesu twenga abele tubile na nafasi kwa yolo Roho yumo kuyingya kwa Tate. **19** Nyoo bai, mwenga bandu ba mataifa mwasadiri kwaa ni ageni kae. Ila mwa wenyeji pamope ni balo batengwile kwa ajili ya Nnongo ni ajumbe mu'nyumba ya Nnongo. **20** Mu'ywembe lyengo lyoti latikunganisha pamope ni kukua kati hekalu nkati ya Ngwana. **21** Ni nkati yake mwenga mchengwilwe pamope kati mahali pa tamya pa Nnongo mu'Roho.

3 Kwa sababu ya lee nenga, Paulo, ni mfungwa wa

Yesu Kristo kwa ajili yinu mataifa. **2** Naaminiya kwamba tuyowine nnani ya kazi ya neema ya Nnongo ywanipele kwa ajili yinu. **3** Natikwaandikiya bokana na namna ya ufunu wabile funuliwa kwango. Awoo nga ukweli wayowanika kwaa ambao natiuandika kwa mwipi mu'barua yenge. **4** Pausomile kuhusu aga, waweza kuitanga busara yango mu'ukweli wolo wayowanika kwaa kuhusu Kristo. **5** Kwa ibeleko yenge ukweli wolo upangwa kwaa kwa bana ba bandu. Ila kwa mbeambe ubekilwe wazi kwa Roho kwa Mitume batengwile ni manabii. **6** Ukweli woo wauyowanike kwaa ni kuwa bandu ba mataifa ni ashiriki wenzetu ni ajumbe wenzetu wa yega. Ni bashiriki pamope ni ahadi ya Kristo Yesu petya Injili. **7** Na kwa lee nipangilwe mmanda kwa zawadi ya neema ya Nnongo yaibekilwe kwango petya panga kwa likakala lyake. **8** Nnongo aiboite zawadi yee kwango, japo kuwa nenga na mundu nchunu wa bote mu'balo batengwile kwaajili ya Nnongo. Zawadi yee ni kuwa nipalikwa kuatangazia mataifa injili yabile ni utajiri uchunguzike kwaa wa Kristo. **9** Nipalikwa kuatangazia bandu bote nnani ya namani ni mpango wa Nnongo wa siri. Awoo nga mpango wabile uyowanike kwaa kwa miaka

yanyansima ipitike, ni Nnongo ywaiumbile ilebe yoti. **10** Ayee yabile kuwa, petya likanisa, atawala na mamlaka mu'sehemu ya kumaunde bapate yowa pande zanyansima za asili ya hekima ya Nnongo. **11** Aga mana yapangilwe petya mpango wangeyomoka nwabile utikamiliishwa nkati ya Kristo Yesu Ngwana witu. **12** Kwa mana mu'Kristo twabile ni ujasiri ni uwemo wa jingya kwa ujasiri kwa sababu ya imani yitu kwake. **13** Kwa nyoo nialoba kana mukate tamaa kwa sababu ya mateso gango kwaajili yinu. **14** Kwasababu yee nakombwa magoti kwa Tate. **15** Ywabile kwa ywembe kila familiya kumaunde ni kunani ya nnema ikemelwa lina. **16** Nenda kualoba kwamba apate kuaneemesha, bokana na utajiri wa utukufu wake, abapange imara kwa likakala petya Roho wake, ywabile nkati yinu. **17** Nenda kualoba kwamba Kristo atami nkati ya miyo yinu petya imani. **18** Nialoba kwamba mube ni shina na msingi wa upendo wake. Mube mu'lipendo lyake ili muweze kutanga, pamope ni bote baaminio, jinsi upana, na urefu ni kimo na kina cha upendo ba Kristo. **19** Nenda kualoba kwamba muutange ukolo wa upendo wa Kristo, wabile uyongekeya ufahrenmu. Mpange aga ili mjaze ni ukamilifw wote wa Nnongo. **20** Nambeambe kwake ywembe ywawenza kupanga kila likowe, zaidi ya goti tuyalobite au tuyawezayo, petya likakala lyake lyatipanga kazi nkati yitu. **21** kwake ywembe kube ni utukufu nkati ya likanisa na mu'Kristo Yesu kwa ibeleko yoti milele ni milele. Amina. (aiōn g165)

4 Kwa nyoo, kati afungwa kwa ajili ya Ngwana, natikuasihi mtyange sawasawa ni wito ambao Nnongo abakemile. **2** Mtame kwa unyenyekevu nkolo ni upole ni uvumilivu. Mkichukuliana mu'upendo. **3** Muipange bidii kuutuza umoja wa Roho mu'kipungo sa amani. **4** Kwabile yega yimo ni Roho yimo, kati ambayo kae mwabile mwakemelwa mu'uhakika wa faraja yimo lya wito winu. **5** Kwabile ni Ngwana yumo, imani yimo, ubatizo umo, **6** ni Nnongo yumo na Tate wa bote. Ywembe abile nnani ya yoti, na mu'yoti na nkati ya yoti. **7** Kwa kila yumo witu apeilwe kipawa lingana na kipimo sa kipawa sa Kristo. **8** Ni kati maandiko gabaya, "yaabolikte kunani muno, atikuakengama mateka mu'utumwa. Kabapeya vipawa bandu." **9** Nga namani maana ya, "Atipaa," ibele kwaa kwamba aulukite pia pandu pa pae ya nnema wa dunia? **10** Ywembe ambae atiuluka ni mundu yoyolo ywabile pia atipaa katalu ya maunde yoti. Apangite nyoo ili uwepo wake ube mu'ilebe yoti. **11** Kristo abapeile bandu ipawa kati: atume, anabii, ainjilisti, achungaji, na baalimu. **12** Apangite

nyoo kubawezesha aumini kwa ajili ya kuuchenga 5 Kwa nyoo, mube bandu ba kunkengama Nnongo, yega wa Kristo. Apanga nyoo mpaka twenga twabote kati mwa bana bake aapendile. 2 Mutyange tufikie umoja wa imani ni maarifa ga mwana wa mu'lipendo. nyonyonyo kati yaatupendile Kristo Nnongo. 13 Apanga nyoo hadi tuweze kuwa akomavu twenga, aijitoa mwene kwa ajili yltu. Ywembe kati balo baifkie kimo kamili cha Kristo. 14 Ayee abile sadaka ni dhabihu, kuwa harufu inoyite ya nga ili kwamba tubile kwaa kae kati bana, kana kumpuraisha Nnongo. 3 Umalaya ni uchafu wowoti turushwerushwe kolo ni kolyo. Ili kana tutolilwe na ni tamaa inoyite kwaa lazima ibalangwe kwaa nkati kila aina ya mbepo wa lipundisho, kwa hila ga bandu yinu, kati ipalikwe kwaa baaminiyo, 4 wala machukizo mu'ujanja wa ubocco wapotoka. 15 Badala yake, gabalangwe kwaa, malongelo ga kipumbavu, au twalongela ukweli mu'upendo ni kukua zaidi mu'ndela mizaha ya udhalilishaji, ambayo yabile sawa kwaa, zote nkati yake ambaye nga ntwe, Kristo. 16 Kristo badala yake muipange shukrani. 5 Mwawenza kuba atiunganisha, kwa pamope, yega yoti ya baumini, ni uhakika ya kuwa kwabile ni umalaya, uchapu, Utiunganishwa mpamo ni kila iungo ili kwamba yega wala ywatamaniya, aywoo aabudu lisananu. abile wote ukue ni kuichenga wamwene u'upendo. 17 Kwa kwaa ni urithi wowoti mu'upwalume wa Kristo ni eyo, nibaya lee, nati kuwasih mu'Ngwana: Kana Nnongo. 6 Mundu ywoywote kana akubakiye ubocco mutyange kae kati bandu ba mataifa kabatyanga kwa maneno matupu, kwa sababu ya makowe aga mu'ubatili wa malango gabe. 18 Babekilwe libendo hasira ya Nnongo yaisa nnani ya bana bibile kwaa mu'malango yabe. Batifikuzwa kuoma mu'uzima wa ni utii. 7 Nga nyoo kana ushiriki pamope nakwe. 8 Nnongo kwa ulalo wabile nkati yabe kwa sababu Kwa kuwa mwenga mwanzo mwabile libendo, lakini ya ugumu wa miyo yabe. 19 Bayowine kwaa aibu. nambeambe mwabile bweya mu'Ngwana. Nga nyoo Watikuibidhi bembe kwa ufsidi mu'makowe yabe mutyange kati bana ba mweya. 9 Kwa kuwa matunda masapu, mu'kila aina ya uchoyo. 20 Lakini, ayee ga mbeya gatijumuisha uzuri woti, haki ni ukweli. nga muifunza kwaa kuhusu Kristo. 21 Nadhani kua 10 Muipale chelo chakimpuraisha Ngwana. 11 Kana tuyowine kuhusu ywembe. Nadhani kuwa mwabile ube ni ushiriki mu'kazi ya libendo zabile kwaa ni mwapundishilwe kuhusu ywembe, kati kae ukweli wa matunda, badala yake zibekwe wazi. 12 Kwa mana ubile nkati ya Yesu. 22 Lazima mugaleke makowe yoti makowe yapangilwe ni bembe mu'siri nga aibu muno kabakengamana ni mwenendo winu wa kinchogo. hata kugabaya. 13 Makowe goti, yayowanike pitya Ni utu wa kunchogo wauharibika kwa sababu ya bweya, hubekwa wazi, 14 kwa kuwa kila kilebe tamaa za ubocco. 23 Muuleke utu winu wa kunchogo chayowanike kwaa chapangilwa kuwa mu mbeya. ili kwamba mpangike kuwa waayambe mu'roho ya Nga nyoo ubaya nyoo, "Uluka, wenga waugonjike, na malango yinu. 24 Mupange nyoo ili muweze kuuwala uluka kuoma mu'kiwo na Kristo alowa ng'ara nnani utu wambeambe, ulandine na Nnongo. Utiumba yako." 15 Nga nyoo mube makini pamutyanga, kati mu'haki ni utakatifu wa kweli. 25 Kwa nyoo, uibeke kwaa bandu bibile kwaa werevu ila kati werevu. 16 kutalu ni ubocco. "Muulongele ukweli, kila yumo ni Muukomboe muda kwa kuwa masoba ni ga ubou. 17 jirani yake," kwa sababu ni ashirika kwa kila yumo Kana Mube ajinga, badala yake, mutange namani kwa benge. 26 Mube ni hasira, lakini kana mupange apenzi ba Ngwana. 18 Kana mulewe kwa wembe, sambi."Liumu kana lisame mwabile ni hasira yinu. 27 uyongeyekeya mu uharibifu, badala yake mijazwe ni Kana mummpeye ibilisi nafasi. 28 Yeyote ywa jiba roho Mpeletau. 19 Mulongele ni kila yumo winu kwa kana ajibe kae. Badala yake ni lazima apange kazi. zaburi, ni sifa, na nyimbo za rohoni. Muimbe ni musifu Apange kazi yabile ni manufaa kwa maboko gake, kwa mwoyo wa Ngwana. 20 Daima muiboye shukrani ili kwamba aweze kumhudumia mundu ywabile ni kwa makowe yote mu'lina lya Kristo Yesu Ngwana hitaji. 29 Kauli inoite kwaa kana iboke mu'mikano witu kwa Nnongo Tate. 21 Mwileke wene kila yumo yino yapalikwa kwa mahitaji, kuwapeya faida yake kwa ywenge kwa heshima ya Kristo. 22 Anwawa, balo babayowanikia. 30 Kana mumuhuzunishe Roho mwileke kwa alalome wine, kati kwa Ngwana. 23 Kwa mpeletau wa Nnongo. Ni pitya ywembe twabekelwa sababu nsengo nga ntwe wa nnyumbo, kati Kristo mihuri kwa ajili ya siku ya lopolelw. 31 Lazima abile ntwe wa kanisa. Nga mkochopoli wa yega. muubeke kutalu uchungu wote, ghadhabu, hasira, 24 Lakini kati likanisa. Nga mkochopoli wa yega. kombwana, ni matusi, pamope ni kila aina ya ubou. Lakini kati likanisa lyabile pae ya Kristo, nyonyonyo lweni wema bene kwa bene. 32 Mube ni huruma. wake lazima apange nyoo kwa analome bako mu'kila Musamiyane mwenga kwa mwenga, kati yaa Nnongo likowe. 25 Analome, mwapende anyumbo binu kati pitya Kristo atikuwasamiya nenga.

ajili yake. 26 Apangite nyoo ili libe takatifu. Alilitakasa ya kuwa muutabike nkanda mu'kweli ni haki pa'kifua. kwa kuliosha mu mase mu'neno. 27 Apangite nyoo 15 Mupange nyoo pamuwalike utayari mumagolo ili aweze kujiwasilishia mwene likanisa tukufu, bila yinu wa kutangaza injili ya amani. 16 Mu'kila hali kuwa ni lidoa wala waa au kilebe chakipangilwa ni mwamutola ngao ya imani, yabile ikuwezesha kuiyima aga, badala yake ni takatifu libile kwaa ni kosa. 28 mishale ya yolo mwou. 17 Muiwale kofia ya wokovu Kwa ndela yeyle, analome bapalikwa kuwapenda ni upanga wa Roho, ambaao nga neno lya Nnongo. anyumbo wabe kato yega yabe. Yolo ywampenda 18 pamope ni maombi ni dua. Mulobe kwa Roho nnyumbo wake ayipenda mwene. 29 Ntopo hata yumo kila muda. kwa mtazamo woo mube baangalifu kila ywauchukya yega yake. 30 Badala yake, huurutubisha muda kwa uvumilivu woti ni maombi kwa ajili ya na kuupenda, kati Kristo alipendile likanisa. Kwa kuwa baamini boti. 19 Mulobe kwaajili yango, ili nipeilwe twenga twaashiriki ba yega yake. 31 "Kwasababu ujumbe pakanipundisha mu'nkano wango. Mulobe yee nmalome alowa kunleka tate bake ni mao bake ni kwamba niyowanike kwa ujasiri kweli wabokanie kwembana na nyumbo wake, ni bembe abele babile yega yimo." 32 Awoo wabile ubonekana kwaa. Lakini kwaa kuhusu injili. 20 Ni kwaajili nenga na balozi niabaya kuhusu Kristo ni likanisa. 33 Lakini, kila yumo ywanitabilwe minyororo, ili kuwa nkati yabo nibaye winu lazima ampende nnyumbo wake kati mwene, ni kwa ujasiri kati yanipangilwe kubaya. 21 Lakini mwenga pia mugatange makowe yango na jinsi nyumbo lazima amweshimu nsengo we.

6 Bana muatii azazi winu mu'Ngwana, kwa mana ayee nga haki. 2 "Muheshimu tate bako ni mao bako" (Maana ayee nga amri ya kwanza ya ahadi) 3 "Ili ibe heri kwinu na muweze tama maisha marefu nnani ya nnema." 4 Ni mwenga mwa tate, kana muakwaze bana na kuwasababishia hasira, badala yake, mualee mu'maonyo ni maagizo ga Ngwana. 5 Enyi amanda, mube atiifu kwa mabwana winu wa pano pa'nnema kwa heshima ngolo ni kулrнdema kwa yogopa mu'miyo yinu, mube atiifu kwabe kati mwatikumtii Kristo. 6 Utii winu ubile tu mabwana winu kablololi kubapuraisha. Badala yake, mube atiifu kati amanda ba Kristo. Mugapange mapenzi ga Nnongo kuoma mumiyo yinu. 7 mubatumikie kwa miyo yinu yoti, kwa kuwa mwamtumikya Ngwana na wala bandu kwaa, 8 mpalikwa kutanga kuwa mu'kila likowe linoyite mundu alipangile, alowa pokya zawadi boka kwa Ngwana, mana itei ywa mmanda au mundu ywabile huru. 9 Mwenga mwa'mabwana mupange nyonyonyo kwa amanda binu. Kana muwayogopeye mukitanga kuwa ywembe ywabile Ngwana wa woti nga yolo abile kumaunde. Mtangite kuwa ntopo upendeleo nkati yake. 10 Hatimaye, mube ni likakala mu'Ngwana mu'uwezo wa likakala lyake. 11 Muiwale silaha yoti ya Nnongo, ili mpate yema kunchogo ni hila ya nhchela. 12 Kwa kuwa vita yitu ya mawai kwaa ya mawai ni nyama. ila ni dhidi ya falme ni mamlaka ya roho ni atawala ba ulimwengu ba ubou ni libendo, dhidi ya nhchela mu'sehemu ya kumaunde. (aion g165)

13 Kwa eyo, muiwale silaha yoti ya Nnongo, ili mpate yema imara zaidi ya ubou mu'kipindi cheno kibou. Baada ya kuyomwa kila kilebe, mwalowa yema imara. 14 Hatimaye tuyeme imara. Muipange nyoo baada

18 pamope ni maombi ni dua. Mulobe kwa Roho nnyumbo wake ayipenda mwene. 19 Mulobe kwaajili yango, ili nipeilwe kwamba niyowanike kwa ujasiri kweli wabokanie kwaa kuhusu injili. 20 Ni kwaajili nenga na balozi ywanitabilwe minyororo, ili kuwa nkati yabo nibaye winu lazima ampende nnyumbo wake kati mwene, ni kwa ujasiri kati yanipangilwe kubaya. 21 Lakini mwenga pia mugatange makowe yango na jinsi yaniyendelya. Tikito nnono bango kiperzi na mmanda mwaminifu mu'Ngwana, alowa kuwabakiya kila kilebe. 22 Nimtumite kwinu kwa kusudi lee maalumu, ili kwama tuyowe makowe kuhusu twenga, aweze kubafariji miyo yinu. 23 Amani na ibe kwa alongo, ni upendo mpamo ni imani kuoma kwa Nnongo tate ba Ngwana Yesu Kristo. 24 Neema na ibe pamope ni bote bampendile Ngwana Yesu Kristo kwa lipendo lyabile kwaa na'waa.

Wafilipi

1 Paulo na Timotheo atumwa ba yesu kristo, kwabalo babatengwile katika kristo baba tana filipi, pamope na babaangalia na mashemasi. **2** Neema naibile kwinu na amani ya ibaka kwa nnongo tatebitu na nngwana witu yesu kristo. **3** nimshukuru nnongo kila panin kombokya mwenga mwabote. **4** Mara yote katika kila loba kwanga kwaajili yinu mwenga mwabote. Nenda pulaikaga panimobyaga. **5** Ninashukrani yambone kwa sababu ya ushirika winu katika injili tango masobagakwanza mpaka leno. **6** Nina hakika kwamba hwembe hwatumbulisha kazi njema nkatiyinu ayendelwa kwikamilisha mpaka lisoba la nngana yesu kristo. **7** Ni sawa kwango kwisikiavyo juu yinu mwanga mwa bote kwasababu nimekie pamoa wango. mana mwenga mubile mwaashirika ayango latika neema katika kwitaba kwango na utetezi na uthibitishaji wango wa injili. **8** Nn"ungo nishahidi wango, jinsi mwamibile nashauku juu yinu mwabote katika undani wapendo la kristo yesu. **9** Naniloba kwamba; upendo winu uyongekeye zaidi katika marifa na ufaham wote. **10** Niloba kaajili ya neno ilimbabe nawezo walengana saw, namambo gagabile bora sana. kae nenda kanobia ili besafi pasipo bantia yoyote katika lisoba kristo. **11** Nakae ili mutweleewe nalitunda lahaki lipatikanelo. katika yesu kristo, kwautukufu na sifa ya nnongo. **12** Sasa mwalongo bango, mbala ntange kuwa mamo gagapitike kwango gaipangite injili iyendeli sana. **13** Ndio maana kwitabu kwinu katika kristo, itanganikwe kwa alizi baikulu yote na kwakila mundu kae. **14** Naa longo bababile kaika nngwana, kwasababu ya kwitaba kwango, batishawishika nathubutu kulihubiri neno pasipo hofu **15** baadhi kweli hala kumtanga kristo kwa fitina naugovi, na kae benge kwania njema. **16** Balo babalangaza kristo kwa upendo batangite mbekilwe pano kwaajili ya utetezi wainjili. **17** Bali bonge matangaza kristo kwa ubinafs na kwa nia mbaya. pagani kwasababisha matatizo kwango katika minyororo yango. **18** Kwanyo? mjalili, aidha nijalili ndela hibile kwa hila au kakweli, kristo ondatangazwa na katika leno nanda palaikya! ndiyo nenenda palaika. **19** Kwa kwaan ndikite leno laleba yugolekwa kwango. Jambo lino huapita kwasababu ya malobo binu na msaada wa roho hua krisito. **20** Lengana na matarajilo gango gawakika nagakweli ni kwamba nibonali oni. Badala yake kwauiqsiri wote kati ambavyo mosabagoli na sasa ndarajila kuwa kristo apala kakanjuliwa katika yoga yango, manaibile

katika ukoto au katika kiwo. **21** Kwa maana kwango, nenga lamanikistro na waa nifaida. **22** Lakini maa natana katika yoga mboleke litnda katika kazi ya mnongo, kwanyo ndititelii lyako lyakulisawa. **23** Maana nenda yaleka yega napanga panope na kristo, kilebe ambaso chathamani munomuno. **24** Ingawa igala kwayega yono nijambo la muhimu muna kwaajili yinu. **25** Kwa kuwa nible nauakika juu yaleno, nitengite naigala nanayendelya baapamipe namwenga mwabote, kwaajili yamaendeleo na furaha ya imani yhinu. **26** Nail ino lipaleta furaha yhinu ngolo katika kristo yesu, kwasababu bakwango panope na mwenga. **27** Mpalikwa mahishi maisha ginu katika mwenendo. Mzuri wampipa injili ya kristo. mpangenyo ilipanaisa kwinu la au mana ninaisali, niyowe nyemeliko imara katika roho jumo, mwendarashinia, imani ya injili kwa panope. **28** nakamantishike nakilebe sosote sakipangilwe na madai ginu. yheno kwabe mishara ya ualibifu. bali kwinu nilishara ya wokovu bokya kwanaongo. **29** kwamana mwenga mutipeyeliwa kwaajil ya kristo, nimwanilelibai bali nateseka kai katika yhwembe. **30** kwamana mwina mgogoro wolywolya katika wamubenwikwango namwanda yowa kwamba nibilenao hata mbiya mbeno.

2 Maana ibile yevelusa moyo katika kristo. mana ibile falaja katika pendo lyake maana ibile kwina ushiika wa roho. mana ibile rehema na lusongo. **2** Mwikamilisho furha yango kwa panga mamope mubeupondo gumo, mubile mwabano katika riho na mubile nalikusudi limo. **3** kwa monge kwa ubinafs na majivuno isipokuwa kwa linyenyekevu mwana mwabweni benge bora zaidi yinu. **4** Kila yumo winu kanaalinge baimahitaji gake binafsi, kae kwaajili mahitaji gabenge. **5** mubee nania kat iya bilenayo yesu kriisti. **6** Ingawa hwembe nisawa, na nnongo. Lakini ajalileli kolwa basanu na nnongo nikilebe sakawana naso. **7** Badala yake atikwiuluya mwene. atweli umbo la maanda. atitike katika mfono wa binadamu. **8** Abonikine mwanadamu. Hwembe apeile lina lalipita kila lina. **9** Nyo basi nnongo atikumtukuzo sana. apale lina likolo lalipita kila lina. **10** Apangitenya ilikwamba katika lina la yesu kila lijuu sharti ijinamike. majua gagabile nakunani ya aridhi. **11** Naapangike nya ilikwamba kila lumi lukiri kwakwansa yesu kristo ni nngwana, kwa utukufu wa nnongo tate. **12** Kwanyo basi, mwapendwa bango kat iwanutii masobagoti, siti katika obile wongo lakini sasa ni zaidi sana hata pange baa ubone kiniwango, mwaajilibike uwokovu winu mwabene kwayogopa naledene. **13** Kwa kuwa nnongo hwapanga kazi nkati yhinu ilikumwezesha

kunia napanga mambo gagamendeza hwembe. **14** nainilwe lisoba linensense, labelikwile katika kabila Mupange mambo goti bila malaamiko na mitau. **15** la baisraeli. niwakabila la Benjamini. nimweblania Mupange nyoilikwamba mube bwuya wadamia, katika wawaebria. katika kwitimiza haki ya sheria ya kibelekwe cha uhasi na wovu. **16** Mukamwe sana neo musa, nabile naafarisayo. **6** kwajuudi yango nalitesike la ukolo ili kwamba ni benasababu yatukweza lisiba lyka kanisa. kwakuitii haki yasheria, nibileli nalawama kristo. kisha natanga kwamba nibutwikeli lubilo bure kisheria. **7** Lakini katika mambo gote ganigabweni wala mbalikeli taaba bure. **17** Lakini atakabanimimin kwafaida yango nenga, nagabalingile kititakataka akati sadaka juu ya dhabihu nahuduma ya imani sabbu ya kutanga kristo. **8** Kwa kweli nigabalanga yinu, nenda pulaika, na nenda pulaika namwenga mambo gote kati hasra toka na naubara qwakumtanga mwabote. **18** Nyongo na mwenga kae mwenda kristo yesu nnga wango. Kwa ajili yake nilekite pulaika pa mope nanae. **19** Lakini nenda tumaini mambo goti, nigabalanga kati takataka ili nimpate katika nngwana yesukumtuma Timotheo kwinu hivi kristo. **9** Nanibone kane katyeke. ndapu haki yangu karibuni, ilikwamba niweze yeyelwa moyo panatanga binafsi bukana katika sheria bali nibile na haki yelwa mambo ginu. **20** Kwakua bileli nayhwenge mwene yaipatikana imani katika kristo, yabuka kwa nnongo nitazomo kati wake, mwene nia ya kweli waajiuu. yone msingi katika imani. **10** Sasa mbala langa **21** Benge bote nabatuma kwinu bapala mambo hembe nanguvu ya ufufuo kwake na ushirika wa gabe binafsi bai, nasiyo mambo ya yesu kristo. **22** mateso gake. mbalabadiishwa na kristo katika mfano Lakini nitengite saniini yake, kwassababu kati mwana wakiwa chake. **11** angalau nendaweza banamatu, mwahudumiwa na tatebake, ngamwtunike pamope aimi katika ufufuo wawafu. **12** Kwelili kwamba tayari nane katika injili. **23** Kwaiyo nitumaini kumtuma haraka nigapatike mambogo au kwamba nibile namkamilifu pinditu pana tanga kilegan chachapitya kwango. **24** katika mambogo bali nenda kwitahidi iliniweze pate Lakimitibile na haki katika nngana kwamba nenga sile sani patikana na kristo yesu. **13** Mwolongo bango, namwne kae naisa hivikaribuni. **25** Lakini nitikiia ni ndakitelii kwamba eti njonmwike pata mbambo gano. muhimu kumkeleboya kwinu epatra dito. hwembe **26** Kwa saababu abile nahofu na apendile Hwabote twatuukolile wokovu tupaswa wacha namna banamwenga mwaboti, kwakuwa mwayone kwamba yeno. namaibele yenge afikiria kwamauna yaibile endeminya. **27** Maana hakika endeminya sana kiasi tofauti kuhusu jambo lyolyote, nnongo kae alifaa aloy chawai. Iakini nnongo amekile lwongo, na wema kwinu. **16** Hanyo hatuwafikia natuyonde katika mtindo wabile kunami yake bai, lakini kae wabile kunami wo. **17** Mwalongo bangu, munijigene. mwalinge yango ilikwamba kananibe nahuzuri juu huzari **28** kwa makini balya babaenenda kwa mifano waubile Kwanyo ninkeleboya kwinu haraka iwezekanavyo kwa jinsi yitu. **18** Hambane babaishi nibalo ambabo ilikwamba panwa mwanajabu mpate palaika nanenga mara nydingi nitikunia kiyanga na sasa nimakiya kwa niboilwe wasiwas. **29** Mumkaribishe epakadila katika molibenge maisha kati adui ba masalaba wa kristo. nngwana kwafuraha yote. mwaheshimu bandu kati **19** Mwsho wabe niulibike. kwakua nnongo wabe hwembe. **30** Kwa kuwa yabile kwaajili ya kazi ya nindumbo, na kiburi sabe kibile katika oni yabe. kristo akiribia waatarishe maisha gake ilikumiokoa bafikiria mambo ga tidunia. **20** bali uraia witu ubile nenga naapangite sibo ambacho mwakombwili panga mbinguni, ambako twendataraja mwokozi witu Yesu katika kunihadumia nenga kwa mubile kutalu nane. **21** Abadilisha yanga yitu dhaifu panga kati yega yake ya utukufu; kwaazo wowolyawolya wa uweza kuidhibitisha ilebe yote.

3 Hatimaye mwalongo bangu mpaluika katika nngwana. nionbalii usumbufu twaandikiya kae manen

galyagalya. gano mambo gapat attumpea uslama. **2** **3** Kwa kuwa yabile kwaajili ya kazi ya nindumbo, na kiburi sabe kibile katika oni yabe. kristo akiribia waatarishe maisha gake ilikumiokoa bafikiria mambo ga tidunia. **4** ga amani kati yinu, kwasababu mwenga, mwabote Hatanyo kama angebaa nundu yhwo tmainiwa yaga mwarebe mwaunganike nngwana. **3** Kwa kweli, nenda yeno, nangambaleweza panganyo zaidi. **5** Kwani kumsihi kae mwapanga kazi ayango, mwasiadi ana

akina mao kwa kuwa batumike pampe nane katika eneo injili ya nngwana tubile na kelementi pamopo na atumwa benge ba nngwana, ambao maina gabe gaandikilwe katika kitabu cha ukolo. 4 Katika ngwana masuba yote kae nenda baya mpalaikange. 5 Upole winu nautanganikwe nabandu bote nngwana able karibu. 6 Kana mwisumbwe kwa jambo lolote. badala yake mpange mambo ginu gote kwandela ya sali, naloba na shukuru. namaitaji ginu gajiuji kane na nnongo. 7 Basi amani ya nngwana yaibile ngolo kuliko ufahamu wote yalendela myo na mawazo ginu kwa mssa wa kristo yesu. 8 Hatimaye mwalongo bango; mugatafakari mambo gote gene ukweli, heshima, haki, usafi, upendo, ngalya gene tarifa njema, gene busara, pampe nagalya gagapala lumbilwa. 9 Mugatekelezo mambo golo gamwiyyengne, kamu pokile gamugayone nagalo jamuga bweni twango nakwembe tatibitu ba imani aba na mwenga. 10 Nibile nafura ngolo sana juu yinu katika ngwana kwakuwa mwenga mulaite kae nia yakwihusisha kwinu juu ya maitaji gongo. kwakweli hapo patumbu mwate tmani kunijali twamaitaji gango japo mapatikeli fursa yakumsaidia. 11 Ndakite ishi katika haliyapongekelwa na kae katika hali yaba nagambone. 12 Katika mazingira gotego nenga nitikwiyyengane siri yanamna yolya wakati wa shibe najinsi yolya wakati wamjala, yaani yambone napanga wamwiliji. 13 Niweza panga gano kwawezeshwelwa nahwembe hwanjega ngupu. 14 Hatanyo, mwapangike vema shirikiana nane katika dhiki yango. 15 Mwenga mwa afili piyani ntangite kwamba mwanzo wa injili panaboi makedonia, ndapo kanisa laliniwezeshike katika mambo gagahu piya na pokya isipokuwa mwenga kisimu. 16 Hata panabile Thethalonike, mwenga mwanitumike msaada zaidi na marajimo kwaajili ya maitaji gango. 17 Nimanisha likwamba mbala msaada. bali mbaya ilimpate matunda gagaleta faida kwinu. 18 Mbokile ilebe yote, nasasa nitwiile naileba ya mbone. nipokile ilebe yinu bokya kwa epaftradito. nailebe nzuri yenengnungwa wabya manukato, yayekitilwa ambayo yote ni sadaka ya impendeza Nnongo. 19 Kwa ajili yoa nnongo wango atwiliyangwa maitaji ginu kwaajili ya utukufu wake katika yesu kristo. 20 Sasa kwa Nnongo natatebitu ube utakafu milele na milele Amina. (aiōn g165) 21 Salama yango imwiki kila matumini katika yesu kristo. wapendwa lanibile nalo benda kamsa limianga. 22 Kae baamini bote bapano benda. kumsalimianga balo familia ya kaisari. 23 Nasasa neema yangwana witu yesu kristo ibena roho yhinu.

Akolosai

1 Paulo mmanda wa Kristo kwa mapenzi ga Nnongo, ni Timotheo nongo yitu, 2 kwa baumini ni alongo baaminifu mu'Kristo bibile Kolosai. Neema ibe kwinu, na amani kuoma kwa Nnongo Tate yitu. 3 Twampeya shukrani Nnongo, Tate wa Ngwana witu Yesu Kristo, ni twalowa kualobia mara kwa mara. 4 Twayowine imani yinu mu'Yesu Kristo ni upendo mbile nabo kwa balo bote bibile batengwa kwa ajili ya Nnongo. 5 Mwabile ni upendo woo kwa sababu ya litaraja lya uhakika lyalibekilwe kumaunde kwa ajili yinu. Muyowine kuhusu litaraja lee lya uhakika kabla mu'lineno lya kweli, injili, 6 ambayo iisile kwinu. Injili yee ipambike matunda ni kuenea mu'ulimwengu woti. Yabile ipanga nyoo nkati yinu kae boka lisoba mwamuiyowine na kuipunza kuhusu neema ya Nnongo mu'kweli. 7 Ayee nga innjili mwaifunzile boka kwa Epafra, mpendwa witu mmanda mwaitu, ywabile ni mmanda mwaminifu wa Kristo kwa niaba yitu. 8 Epafra aupangite uyowanike kwitu upendo winu mu'Roho. 9 Kwa sababu ya upendo woo, boka lisoba twatuyowine lee, tulekite kwa kuwalobia. Twabile tukiloa kuwa mijazilwe ni maarifa ga mapenzi yake mu'hekima yoti ni ufahamu wa kiroho. 10 Twabile tukiloba kwamba mwalowa tyanga kwa ustahamilivu wa Ngwana mu'ndela yaipendilwe. Twabile tukiloba kuwa mwalowa pambika matunda mu'kila likowe linoite ni kuwa mwalowa kuwa mu'maarifa ga Nnongo. 11 Twatiloba muweze kupeyelwa likakala mu'kila uwezo lingana na likakala lya utukufu wake mu'uvumilivu ni ustahamilivu woti. 12 Twaloba kuwa, kwa puraha, mwalowa mpeya shukrani Tate, ywabapanga mwenga muweze kuwa ni sehemu mu'urithi wa baumini mu'bweya. 13 Atitulopwa boka mu'utawala wa libendo ni kutubeka mu'upwalume wa Mwana wake ywappendile. 14 Pitya mwana wake twabile ni ukochopoli. msamaha wa sambi. 15 Mwana nga mpwano wa Nnongo ywabonekana kwa. Ni mbeleki wa kwanza wa uumbaji woti. 16 Kwa kuwa kwa ywembe ilebe yoti iumbilwe, vyabile ni vyabile mu'dunia, ilebe ibonekana na ibonekana kwa. mana itei ni vya enzi au mamlaka au utawala au wabile ni likakala, ilebe yoti iumbilwe ni ywembe na kwaajili yake. 17 Ywembe ywabile ni ywembe mu'yega, lakini nabile ni mwenga mu'roho. Napuraika kabla ya ilebe yoti, ni nkati ya ywembe vyatishikana kuubona utaratibu winu unoite ni ngupu ya imani mpamo. 18 Ni ywembe nga ntwe wa yega yaani yinu mu'Kristo. 19 Kwa kuwa imani kati mwamupundishilwe, kutabilwa mu'shukrani Nnongo atipendezwa kuwa utimilifu wake woti utami yanyansima.

nkati yake, 20 ni kupatanisha ilebe yoti kwake kwa ndela ya mwana wake. Nnongo apangite amani petya mwai ya msalaba wake. Nnongo atikuwapatanisha ilebe yoti kwake mwene, mana itei ni ilebe ya mu'dunia au ile ya kumaunde. 21 Mwenga kae, kwa muda umo mwabile ni ageni kwa Nnongo, na mwabile maadui wake mu'akili ni makowe mabou. 22 Lakini nambeambe atikwapanishwa mwenga kwa yega wake pitya mu'kiwo. Apangite nyoo ili kubaleta mwenga atakatifu, bibile kwaa ni lawama ni bila disari nnonge yake, 23 katи mwatiyendelea mu'imani, mwabile mwatiimarishwa ni kuwa thabit, pabile kwaa kudondoshwa kutalu kuoma mu'litaraja lya ujasiri lya injili mwaiyowine. Ayee nga injili itangazilwe kwa kila mundu ywaumbilwe pae ya kumaunde. Ayee nga injili yabile kwake nenga, Paulo nabile mmanda. 24 Nambeambe napuraikiya mateso gango kwa ajili yinu. Nenga nalitimiza mu'yege yango chakipungwi kwa mateso ga Kristo kwa ajili ya yega wake, wabile ni likanisa. 25 Nenga na mmanda wa likanisa lee, sawa sawa ni wajibu wanipeilwe boka kwa Nnongo kwa ajili yinu, kulijaza neno lya Nnongo. 26 Awoo nga ukweli wa siri yaibile iyowanika kwaa kwa miaka yanansima kwa ibeleko. Lakini nambeambe iyowanike kwa bote baaminio mu'ywembe. (aiōn g165) 27 Ni kwa balo amba Nnongo apala kuafunua ubile utajiri wa utukufu wa siri ya ukweli woo nkati ya mataifa. Ni kwamba Kristo abile nkati yinu, ujasiri wa utukufu waisa. 28 Ayoo nga tumbayaye. Twankaniya kila mundu, na kumfundisha kila mundu mkamilifu mu'Kristo. 29 Kwa ajili ya lee, nenga najibadilisha na kujitahidi lingana na likakala lyake lya lipanga kazi nkati yango mu'uweza.

2 Kwa mana nipala muitange jinsi ambayo nibile na taabu zanyansima kwa ajili yinu, kwa bote bibile Laodikia na kwa bote amba babona kwaa minyo yabe iweze kufarijwa kwa kuletwa pamope mu'lipendo ni mu'utajiri woti wanansima wa uhakika kamili wa maarifa, mu'kuitanga siri ya kweli ya Nnongo, Iwabile ni Kristo. 3 Mu'hazina yoti ya hekima ni maarifa kumaunde ni vyabile mu'dunia, ilebe ibonekana na ziyoranika kwa. 4 Nilongela nyoo ili kwamba mundu yeyoti kana aise kuwapangia hila kwa hotuba yabile ni mutyange mu'ywembe. 5 Na ingawa nibile kwaa pamope ni nenga ni ywembe na kwaajili yake. 6 Katи mwampokii Kristo Ngwana, likanisa, ywembe nga mwanzo na mbeleki wa kwanza mutyange mu'ywembe. 7 Muiimarishe mu'ywembe, kuoma nkati ya bandu ba kiwo, nga nyoo, abile ni muchengwe nkati ya ywembe, muimarishe nkati ya nafasi ya kwanza nkati ya ilebe yoti. 8 Mulole ya kuwa mundu yeyote

kana abanase kwa falsafa ni maneno matupu ga 6 Ni kwaa ajili ya makowe aga gadhabu yaisa ubocco lingana na mapokeo ga bandu, lingana na nnani ya bana babile kwaa nautii. 7 Ni kwa ajili kanuni ya kidunia, na lingana kwaa na Kristo. 8 ya makowe aga mwenga kae mwatityanga kwake Kwa kuwa mu'ywembe ukamilif woti wa Nnongo mwatamite nkati yabe. 9 Lakini nambeambe ni utamile mu'yega. 10 Mwenga mwatinazwa mu'ywembe. Iazima mugaboye makowe aga gote. Yaani, gadhabu, Ywembe nga ntwe wa kila uweza ni mamlaka. 11 hasira, nia inoite kwaa, matukangano, ni maneno Mu'ywembe kae mwatitahiriwa kwa tohara ipangilwa machapu yaboka mu'mikano yinu. 9 Kana mubaye kwaa na bandu mu'kuboyelwa yega wa nyama, lakini ubocco kati yinu mwenga, kwa mana mwatiuluwa nga mu'tohara ya Kristo. 12 Mwatisikwa pamope ni utu winu wa kinchogo ni makowe gake. 10 Mwatiuwala ywembe mu'ubatizo. Na kwa ndela ya imani ywembe utu waayambe, ambaao upangika wambeyambe mwatifufuliwa kwa uweza wa Nnongo, ywabile mu'maarifa bokana ni mpwano wa yolo ywamuumbile. atikutufufua boka mu'kiwo. 13 Na mwabile mwatiwaa 11 Mu'maarifa aga, ntopo myunani ni myahudi, tairiwa mu'makosa yinu na kutahiriwa kwaa kwa yega yinu, ni tairiwa kwaa, msomi, ywaabile kwaa msomi, awapangite ukoto pamope ni ywembe ni kuasamehe mmanda, ni ywabile kwaa mmanda, lakini badala yake makosa yitu yote. 14 Atikuifuta kumbukumbu ya Kristo nga makowe goti nkati ya goti. 12 Kat i bateule madeni yaiandikilwe, ni taratibu yaibile kunchogo na ba Nnongo, batakatifu ni apendwa, muuwale utu twenga. Aiboite yote na kuigongomea msalabani. wema, ukarimu, unyenyekevu, upole ni uvumulivu. 13 15 Atikuiboywa ngupu ni mamlaka. Atikugabeka Muchukulyane mwenga kwa mwenga, Muherumiane wazi na kugapanga kuwa sherehe ya ushaidi kwa kila mundu ni mwenake. Kati mundu abile ni lilalamiko ndela ya msalaba wake. 16 Kwa nyo, mundu kana dhidi ya ywenge, amsamehe kwa namna yeyelo abamuuhukumu mwenga mu'kulya au mu'kunywa, ambayo Ngwana atikuwa samiya mwenga. 14 Zaidi au kuhusu lisoba lya sikukuu au mwezi waayambe, ya makowe aga goti, mube ni upendo ambaao nga au lisoba lya Sabato. 17 Ayee nga ivuli ya makowe kigezo cha ukamilifu 15 Amani ya Kriso ni ibaongoze gaisa, lakini kiini nga Kristo. 18 Mundu yeyote kana mu'miyo yinu. Yabile ni kwa ajili ya amani yee anyang'anywe tuzo yake kwa tamaniya unyenyekevu kwamba mwati tiliwa mu'yega umo. Mube ni shukrani. ni kwa kuabudu mamlaka. Mundu wa jinsi yee 16 Na lineno lya Kristo litame nkati yinu kwa utajiri. Ujingya mu'makowe yaayabonikiye ni kushawishiwa ni Kwa hekima yoti, mupundishane ni kushauriana mawazo yake kwa yega. 19 Ywembe aukamwa kwaa mwenga kwa mwenga kwa Zaburi, nyimbo, na ntwe kuwa yega woti pitya viungo vyake ni mifupa nyimbo za mu'roho. Muimbe kwa shukrani mu'miyo uungwa na kushikamanikiwa kwa mpamo; ni hukua yinu kwa Nnongo. 17 Na chochote mukipangite, kwa ukuaji ubokana no Nnongo. 20 Mana itei mwati mu'maneno au mu'makowe, mupange yote mu'lina waa pamope ni Kristo kwa tabia za dunia, mbona lya Ngwana Yesu. Mumpeye shukrani Nnongo tate mwatama kati mwatiwajibika kwa dunia: 21 "Kana pitya Ywembe. 18 Anwawa, muanyenyek ee asengo muikamwe, wala kuionja, wala kuigusa?" 22 Aga goti binu, kati yatipendeza nkati ya Ngwana. 19 Mwenga yatiamuliwa kwa ajili ya uharibifu woisa ni matumizi, asengo, mwapende anyumbo yinu, na kana mube bokana na maelekezo ni mapundisho ga bandu. 23 Wakali dhidi yabe. 20 Bana, mubattii azazi winu mu'makowe yoti, mana nga impendeza Ngwana. 21 Mwa tate kana muwachokoze bana binu, ili kwamba kana baise kata tamaa. 22 Amanda, mubattii ngwana winu mu'yega kwa makowe yoti, kana ibe kwa huduma ya minyo kati bandu ba kupuraisha kae, ila kwa mwoyo wa kweli, Munjyogope Nnongo. 23 Chochote cha mukipanga, mupange kuoma mu'mwoyo winu kati Ngwana na kana ibe kati kwa bandu. 24 Mutangite kuwa mwalowa pokya tuzo ya kumiliki kuoma kwa Ngwana. Ni Kristo Ngwana ywamwamumtumikya. 25 Kwa sababu yeyote ywapanga yabile kwaa ga haki alowa pokya hukumu kwa matendo yabile kwaa haki yaipangite, ni ntopo upendeleo.

3 Mana itei kae Nnongo atikuwfufua pamope ni Kristo, mugapale makowe ya kunani ambako Kristo atama luboko lwa mmalio lwa Nnongo. 2 Muwase kuhusu makowe ga kunani kuhusu kwaa makowe ga dunia. 3 Kwa kuwa mwatiwaa, ni maisha yinu yayowanike kwaa pamope ni Kristo mu'Nnongo. 4 Palyo Kristo alowa bonekana, ambae nga maisha yinu, nga mwenga kae mwalowa binekana niywembe mu'utukufu. 5 Kwa eyo mugafikishe makowe galiyo mu'nrema yaani, umalaya, uchapu, shauku inoite kwaa, ni tamaa, ambayo nga ibada ya sanamu.

4 Ngwana, mwapeye atumwa makowe ga haki ni adili, mutangite kuwa mwabile ni Ngwana kumaunde. **2** Muendelee kuwa thabiti mu'maombi. Mutame minyo nkati ya lee kwa shukuru. **3** Mulobe pamope kwa ajili yitu kae, ili Nnongo atuyogolii nnango kwaajili ya neno, kubaya siri ya ukweli ya Kristo. Kwa sababu ya lee nitabilwe minyororo. **4** Ni mulobe kuwa niweze kulibeka wazi, kati ipalikwa baya. **5** Muyende kwa hekima kwa balo babile panja, ni muukombwe muda. **6** Maneno yinu yabe nga neema muda woti, ni yakolee mwinyo mu'majira yoti, ili kuwa muweze kutanga jinsi iwapalikwa kunyangwa kila mundu. **7** Kwa makowe ganihusu nenga. Tikito alowa kugapanga gayowanike kwinu. Ywembe ni nnongo mpenndwa, mmanda mwaminifu, ni mmanda mwaitu mu'ngwana. **8** Namtuma kwinu kwa ajili ya lee, kuwa muweze kutanga makowe kuhusu twenga na kae kuwa aweze kubatia mwoyo. **9** Nimtumite pamope ni Onesmo, alongo bitu mpendwa mwaminifu, ni yumo winu. Walowa kuabakiya kila kilebe sa kipangike pano. **10** Aristarko, mtabilwa mwenangu, atikuasalimya, pia ni Marko ywa binamu wa Barnaba ywapokile utaratibu kuoma kwake, "Kati aisile kwinu, mumpokii." **11** Na pia Yesu ywakemelwa Yusto. Aba kichabe nga tohara ni apanga kazi wenzango kwa ajili ya upwalume wa Nnongo. Wabile ni faraja kwango. **12** Epafra atikwasalimu, Ywembe nga yumo winu na mmanda wa Kristo Yesu. Ywembe upanga bidii mu'maombi kwa ajili, ili kuwa aweze kuyema kwa ukamilifu ni hakikisha ukamilifu mu'mapenzi yoti ya Nnongo. **13** Kwa mana ninamshuhudia, kuwa apanga kazi kwa bidii kwa ajili yinu, kwa abo babile Laodekia, na kwa balo babile Hierapoli. **14** Luka yolo tabibu mpendwa, ni Dema bati kwasalimu. **15** Muwasalimu alongo bango babile Laodekia, na Nimfa, na likanisa lya libile munyumba yake. **16** Barua yee mana ibile isomwile nkati yinu, isomwe kae kwa likanisa lya walaodekia, mwenga pia mwakikishe mwaisoma yelo barua kuoma Laodekia. **17** Ubaye kwa Arkipo, "Linga yelo huduma yabile uipokile mu'Ngwana, kuwa upalikwa kuitimiza. **18** Salamu yee nga kwa luboko Iwangu mwene-Paulo. Muikumbukyea minyororo yango. Neema na ibe kwinu.

1 Athesalonike

1 Paulo, Silwano na Timotheo kwa likanisa lya Athesalonike katika Nnongo Tate ni Ngwana Yesu Kristo. Neema na amani ibe na mwenga. **2** Twendatao shukrani kwa Nnongo kila mara kwa ajili yinu mwabote, muda twatibakema katika maombi yitu. **3** Twendaikombokya bila kukoma nnongi ya Nnongo ni Tate yitu kazi yinu ya imani, juhudhi ya upendo, na uvumilivu mu'ujasiri kwa ajili ya baadae katika Ngwana Yesu Kristo. **4** Alongo mwamupendwile ni Nnongo, tutangite wito winu. **5** Na namna injili yitu yaibile kwinu kwa neno kwa kaae, ila katika ngupu, katika Roho Mtakatifu, na katika uhakika. Kwa namna yee, mutangite twenga tubile bandu ba namna gani nkati yinu kwa ajili yinu. **6** Mwabile bandu ba kutugeya twenga na Ngwana, kati ya mulipokile neno katika taabu kwa puraha yaiboka kwa Roho mtakatifu. **7** Na matokeo gake, mupangilwe mpwano kwa bote katika Makedonia na Akaiya ambao baamininya. **8** Kwa mana boka kwinu neno lya Nnongo lyabaya kote, na Makedonia kwa na Akaiya kichake. Badala yake, kwa kila mahali imani yinu katika Nnongo latienea kwote. Na matokeo gake, tuhitaji kwa longela chochote. **9** Kwa mana bembe bene banaarifu ujio witu waubile wa namna gani kati yinu. Batisimulya jinsi yamunkerebukiyi Nnongo boka katika sanamu na kuntumikia nnongo ywabile nkoto na wa kweli. **10** Batitoa habari kuwa mwatimlenda Mwana wakeboka kumaund, ywatifuliwa boka kwa bandu ba kiwo. Ayee nga Yesu, ywatubekite huru boka mu, ghadhabu yaiisa.

2 Kwa mana mwenga mwabene mutangite, alongo, kuwa ujio witu kwinu ubile kwa wa bure. **2** Mutangite panga mwanzoni twatiteseka na batutenda kwa oni kolyo Filipi, kati mutangite. Tubile na ujasiri katika Nnongo longela injili ya Nnongo longela injili ya Nnongo hata katika taabu zanyansima. **3** Kwa mana mahusia yitu yatokana kwa na ubaya. wala katika uchafu, wala katika hila. **4** Badala yake, kati twatiyeketilwa na Nnongo na aminiya injili, nga nyoo tulongela. Twabaya, kwa kubapuraisha kwa bandu, lakini kumpuraisha Nnongo. Ywembe kichake nga achunguzaye miyo yitu. **5** Kwa mana twatumiya kwa maneno ga kujipendekeza muda wote, kati ya mutangite, wala watimiya maneno kati kisingizio kwa tamaa, Nnongo ni shahidi witu. **6** Wala tuupalike kwa utukufu kwa bandu, wala boka kwinu au kwa benge. Twaweza kudai pandelelwa kati mitume ba Kristo. **7** Badala yake twabile apole kati yinu kati mao

ywaabafairija bana bake bene. **8** Kwa ndela yee tubile ni upendo kwinu. Tubile radhi kubashirikisha na injili kwa kaae ya Nnongo ila na maisha yitu mwabene. Kwa kuwa mubile apendwa witu. **9** Kwa kuwa alongo, mwendakombokya kazi na taabu yitu. Kilo ni mutwekati tubile twapanga kazi kusudi tuise kwaawaa kunlemeya yeoyote. Wakati woo, twabahubiria injili ya Nnongo. **10** Menga mwa mashahidi, na Nnongo kae, ni kwa utakatifu wa namna gani, haki, na lawama ntopo yatuuenenda bene nnongi yinu ywa mumwaminiya. **11** Nyo nyo nyo mutangite ni kwa namna gani kwa kila yumo winu, kati tate yaabile kwa bana bake yatubahimiza na kubatia mwoyo. Twashuhudia. **12** Panga mupalikwe yenda kati yaubile mwito winu kwa Nnongo, ywaabakemile mu'ufalme na utukufu bake. **13** Kwa sababu yoo twamshukuru Nnongo kila wakati. Kwa mana muda mupkii boka kwitu ujumbe ba Nnongo yamuyowine, mupokii kati kwaawaa neno lya bandu. Badala yake, mupokii kati kweli yaibile, neno lya Nnongo. Ni neno lee lya lipanga kazi kati yinu mwamuaminiya. **14** Kwa nyoo mwenga, alongo, mube bandu ba kuiga makanisa ga Nnongo yabile katika Uyahudi katika Kristo Yesu. Kwa mana mwenga mutesilwe kae katika makowe yale yale kwa bandu winu, mana ibile kuwa boka kwa ayahudi. **15** Babile na Ayahudi nga batiamua Ngwana Yesu pamope na manabii. Ni Ayahudi ambao batitufukuza tuboke panja. Pambendeza kwa Nnongo na ni maadui kwa bandu boti. **16** Batitukenga tubaye kwa na maarifa ili bapate kulopolwa. Matokeo gake ni panga batiyendelya na sambi zabembe. Mwisho ghadhabu yatiisa nnani yabe. **17** Twenga, alongo, tubile twatitengana ni mwenga kwa muda mwipi, kwa yega, katika roho kwa. Tupanga kwa uwezo witu na kwa shauku ngolo kubona minyo yinu. **18** Kwa mana tupala kuisa, nenga Paulo, kwa mara jimo na mara yenge, lakini nchela alituzuua. **19** Kwa mana kujiamini kwitu ni namani kwa baadaye, au puraha, au tajji ya kujipunia nnongi ya Ngwana witu Yesu wakati wa kuisa kwake? Je mwenga kwa zaidi kati babile benge? **20** Kwa mana mwenga ni utukufu na puraha yitu.

3 Kwa eyo, tubiole kuwa twaweza kwa vumiliya muno, twatiwaza kuwa inoyite kubaki kolyo Athene twabene. **2** Tumtumile Timotheo, nongo witu na mtumishi wa Nnongo katika injili ya Kristo, kubaimarisha na kubafariji husiana na imani yinu. **3** Tupangite aga ili kusudi kana abe yeoyote ywalowa teteleka bokana na mateso aga, kwa mana mwabene mutangite panga tuyomwile saulilwa kwa ajili ya lee.

4 Kwa kweli, muda patubile pamope ni mwenga, bibile Makedonia yote, lakini twabasihi, alongo, twatitangulia kuabakiya kuwa tubile papipi pata mpange hata na zaidi. 11 Twaasihi mutamaniye mateso, na ago yapangite kati mupangite. 5 Kwa tama maisha ga utulivu, kujali kazi yinu, na kupanga sababu yee, panibile kuwa naweza kwaavumulia kazi kwa maboko ginu, kati yatuwaamuru. 12 Panga kae, natimtuma ili kusudi nipate tanga nnani ya imani aga ili uweze kuyenda vizuri na kwa heshima kwa yinu. Huenda nchela abile angalau atiajaribu, na habo bibile panja ya imani, ili upungukiwe na lilitaji kazi yitu ikawa ni bure. 6 Lakini Timotheo atisa lyolyote. 13 Tupla kwaaw mwenga mugayowe yaibile kwitu boka kwinu na attitletya twenga habari inoite kwaaw sahihi, mwenga mwalongo, nnani ya habo nnani ya imani na upendo winu. Atubakiye kuwa bagonjike, ili kana muhuzunike kati benge bibile kwaaw mubile na kumbukumbu nzuri nnani yitu, na kuwa na uhakika kuhusu wakati waisa. 14 Mana twaaminiya mwatamaniya kutubona kati ambavyo ni twenga kuwa Yesu awile na kuyoka kae, nyonyonyo Nnongo twatamani kubabona mwenga. 7 Kwa sababu yee, alowa baleta pamope na Yesu habo bangonjike kiwo alongo twatifarijika muno na mwenga kwa sababu katika ywembe. 15 Kwa ajili ya ago twaamakiya ya imani yinu, katika taabu na mateso yitu yote. mwenga kwa nebo lya Ngwana, panga twenga tubile 8 Nambeambe twatama, kati tuyemi imara kwa akoto, twalowa tama muda wa kuisa kwake Ngwana, Ngwana, 9 Kwani ni shukrani ipi tumpeye Nnongo hakika twayongolya kwa balo bagonjike kiwo. 16 Kwa kwa ajili yinu, kwa puraha yote tubile nayo nnongi ya mana Ngwana mwene alowa uluka boka kumaunde. Nnongo nnani yinu? 10 Twaloba muni kilo ni mutwekati Aisa na lilobe likolo, pamope ni lilobe lya malaika ili tuweze kubiona minyo yinu na kubayongekeya sa nkolo, pamope na parapanda ya Nnongo, na bembe kipongwile katika imani yinu. 11 Nnongo witu na Tate bawile katika Kristo walowa yoka kwanza. 17 Boka po mwene, na Tate witu Yesu atuongoze ndela tutifike twanga twatubile akoto, twatubile, twaloyanganika kwinu. 12 Na Ngwana awapange muyongekeye katika maunde pamope nabo kumlaki Ngwana hewani. ni kuzidi katika lipendo, mupendane na kubapenda Kwa ndela yee tubile na Ngwana masoba gote. 18 bandu bote, kati yatwabapenda mwenga. 13 Na Kwa eyo, mufarrijane mwenga kwa mwenga kwa apange nyoo ili kuimarisha miyo yinu bila lawama maneno aga.

katika utakatifu nnongi ya Nnongo witu na Tate yitu katika ujio ba Ngwana Yesu pamope ni batakatifu bake bote.

4 Hatimaye, alongo, twabatia mwoyo na kubasihi kwa Yesu Kristo. Kati mwatipokya maelezo boka kwitu namna ipalikwa kuyenda na kumpendezza Nnongo, kwa ndela iyo kae muenende na kupanga zaidi. **2** Kwa mana mutangite ni maelekezo gani tubapeile pitya Ngwana Yesu. **3** Kwa mana aga nga mapenzi ga Nnongo: utakaso winu-panga muukwepe umalaya, **4** Panga kila yumo winu atangite namna ya kumiliki nyumbo bake mwene katika utakatifu na heshima. **5** Kana ube na nyumbo kwa ajili ya tamaa ya yega(kati mataifa bamtangite kwaan Nnongo). **6** Abile kwaan mundu yeoyote ywapala yoka mipaka na kunkosea nongowe kwa ajili ya likowe lee. Kwa mana Ngwana nga mwene lepa kisasi kwa makowe gote aga, kati tubile tangulia kuwaonya na shuhudia. **7** Kwa mana Ngwana atukema kwa uchafu, ila kwa utakatifu. **8** Kwa eyo ywalikana lee abakanikiya kwaa bandu. ila amkanikiya Nnongo, ywaabapeile Roho mtakatifu wake. **9** Kuhusu upendo wa alongo, ntopo haja ya mundu yeoyote kukuandikia, kwa mana mwatipundishwa na Nnongo pendana mwenga kwa mwenga. **10** Hakika, mupangite aga gote kwa alongo

5 Nambeambe kwa habari ya muda na nyakati, alongo, ntopo haja panga kilebe chochote kiandikwe kwinu. **2** Kwa mana mwenga mwabene mutangite kwa usahihi ya kuwa lisoba lya Ngwana yaisa kati mwii ywaisa kilo. **3** Palo palongela pabile "Amani ni usalama", nga uharibifu huisa gafla. Ni kati utungu ywaisa kwa mao ywabile ni numbo. Baepuka kwaa kwa ndela yoyote. **4** Lakini mwenga, alongo mubile kwaa mu'libendo hata lelo lisoba lyaisa kati mwii. **5** Kwa mana mwenga mwabote ni bana ba bweya na bana ba mutwekati. Twenga tubile kwaa bana ba kilo au balibendo. **6** Nga ny o bai, kana tugonje kati benge bangonjike. Ila tukeshe na kuwa makini. **7** Kwa kuwa bagonjike ugonja na babalewa ulewa kilo. **8** Kwa mana twenga ni bana ba mutwekati, tube makini. Tuwale ngao ya imani na upendo, na, kofia ya chuma, ambayo ni uhakika wa lopolelwaa kwa muda woisa. **9** Kwa mana Nnongo atuchawa kwaa mwanzo kwa ajili ghadhabu, ila kwa kupata lopolelwaa kwa ndela ya Ngwana Yesu Kristo. **10** Ywembe nga ywaawile ili panga, mana tubile minyo au tugonjike, twatama pamope ni ywembe. **11** Kwa eyo, mufarrijane na kuchengana mwenga kwa mwenga, kati yaibile tayari mwapanga. **12** Alongo, twaaloba mutabangite halo batumilwe nkati vinu na halo habile

nnani yinu katika Ngwana na balo babile ashauri. **13**
Twaaloba kae muwatangite na kuwapeya heshima
katika upendo kwa sababu ya kazi yabe. Mube na
amani nkati yinu mwenga mwabene. **14** Twabasihi.
alongo, mubakanye babile kwaa yenda kwa utaratibu,
mubatii mwoyo babile batikata tamaa. Mubasaidie
balo babile anyonge, na mube avumilivu kwa bote.
15 Mulinge kana abe hata yumo yejote ywalepa baya
kwa baya kwa mundu yoyote. Badala yake, mupange
gabile mema kwa kila yumo winu na kwa bandu bote.
16 Mupurahi masoba gote. **17** Mulobe bila kukoma. **18**
Munshukuru Nnongo kwa kila likowe, kwa sababu ago
nga mapenzi ga Nnongo kwinu katika Yesu Kristo.
19 Kana mumzimishe Roho. **20** Kana muudharau
unabii. **21** Mugajaribu makowe gote. Mugakamwe
lya libile jema. **22** Muepuke kila mwonekano ba
uovu. **23** Nhongo wa amani abakamilishe katika
utakatifu. Roho, nafsi na yega muitunze bila mawaa
katika kuisa kwake Ngwana witu Yesu Kristo. **24**
Ywembe ywaabakemile ni mwaminifu, ni ywembe
nga mwenye kupanga. **25** Mwalongo, mutulobiye kae.
26 Mubasalimye alongo bote kwa busu litakatifu. **27**
Nabasihi katika Ngwana panga barua yee muisome
kwa alongo bote. **28** Neema ya Ngwana witu Yesu
Kristo ibo pamope ni mwenga.

2 Athesalonike

1 Paulo, Silwano na Timotheo kwa kanisa lya atesalonike katika Nnongo Tate bitu na Nngwana Yesu Kirisitu. **2** Neema na ibe kwinu Amani yaipita kwa Nnongo Tate bitu na Nngwana Yesu Kirisitu. **3** Ipalikwa twenga kunshukuru Nnongo machina goti kwaajili yinu alongo. maana nya ngachaipalikwa, kwa kuwa Imani yinu indakula muno na upendo winu kwa kila mundu moyokekeye muno. **4** Hata twenga twabene twandalongela kwa kuipuna usu mwenga katika makanisa ga Nnongo, twandalongela habari ya komea kwinu na ubilya kwinu katika mateso gahibile nago goti. Twandalongela kwa habari ya mateso mwanyemii. **5** Hayii nga ishara ya hukumu ya Nnongo. mateso ga gaaipunga mwenga mustairi jingya ufalme wa Nnongo ambao kwaajili yake banda kutesa. **6** Kwa kuwa ibile haki kwa Nnongo kwa lepa mateso ball babatesa mwenga. **7** na kumpa raa mwenga mwanteselwa pamo na twee. Apanga nya wakati wa pamuhumukwa Nngwana Yesu buka kunani pamoja na malaika bena uwecho wake. **8** Katika mwali mwoto aabalipa kisasi balo babantangite lii Nnongo na bato babayiketya lii Injili ya Nngwana witu Yesu. **9** Bapateseka na maangamiso ganga lii yomoka na kuabeka kulipau na uwepo wa Nngwana na utukufu wa ngupu yake. (aiōnios g166) **10** Apanga paaicha linga nannumbe bandu bake na changalaa na boti babaaminile. kwa kuwa ukoye yitu kwinu mwatikulaminiya mwee. **11** kwasababu yino twanda kunobya mwenga machuba goti. Twandaloba Nnongo witu amalangi mwende stahili kemelelwa. Twanda luba kwamba apate timiza kila haja ya wema na kachi ya ubelya kwa ngupu. **12** Twanda loba mambo ga linga mpate kuililumba Lina lya Nngwana Yesu. Twanda loba kwamba linga mpate lumbilwa na ywembe, kitumbu cha nema ya nnogina ya Nngwana Yesu Kirisitu.

2 Tumbwe husu icha kwa Nngwana witu Yesu kwembania pamo linga tube na ywembe: tunda kunnoba mwenga mwalongo bitu. **2** kwamba kana bachumbwe na kutabisha kwa rahisi, kwa mwoyo au habari au kwa barua yaibonekana kuwa ya ipita kwinu, ya ibaya ya kuwa lichuba lya Nngwana tayari iichile. **3** Mundu kana ankonge kwa namna yejote kwa kuwa iicha lii mpaka wulo mtumboko wa kwanza upite mundu nnau abonekane yuloo mwana nnau. **4** Hayu nga ywakanaye ywaipuna mwene ywankana Nnongo na chochole cha kiabudiwa. Na matokeo gake Tama pahekalu la Nnongo na kuilangiya ywembe

kati Nnongo. **5** mkumbukyali bulii panibile na mwenga na mmakiye husu ikowe Kati yii? **6** Tumbwe ndangite chilo chakinzuia, linga aweche kukumukwa kwa wakati wene wapalikwa. **7** Siri ya yolo mundu nnau ipanga lyengo mpaka nambiambi, ila kuina ywazuia nambiambi mpaka barnuye mundela. **8** Nga yulo nnau ngaba pamuhukwa ambaye Nngwana Yesu apakumulana kwa mbunuo ya nkano wake. Nngwana apangali apakucheleta kwa paumukwa kwa icha kwake. **9** Icha kwa yulo nnau kupapanga kwa lyengo shetani kwa ngupu yote, ishara na maajabu ga ubochuu, **10** na ubochu woti wene ulau mambo ga gapabaa kwa balo babaoba kwa kuwa baupoki lii upendo wa kweli linga kombolewa kwabe. **11** kwa kitumbu so Nnongo atumiya lyengo lya ubou linga baubili ubuchu. **12** Matokeo gake bote balau ukumilia, balu babakotwie amiriya ukweli ila bembe kwipulaisha na mulau. **13** itubidi tuchukuru Nnongo kila wakati kwa ajili yinu mwalongo mwampendilwe na Nngwana maana Nngwana achawi mwenga kati malimbo kunkombwa kwa kutakasa mwoyo na ubilya Kati yilo kweli. **14** Asii nga sankemi mwenga, kwa ajili muwese pata heshimu kwa Nngwana witu Yesu Kirisitu. **15** Kwa-nyo mwalongo muyime kwa likakala. muutange utamaduni wa mupundishilwe kwa makowe au barua yitu. **16** Twembe lelo Nngwana witu Yesu Kirisitu mwene, Nnongo Tati bitu babatuywa pendile na kumpea pole yangali yomoka na ujasiliwema was maisa gagaisa pitya nema. (aiōnios g166) **17** Apei pole na kuupanga yeme ngupu miyo yinu na kila likowe na lyengo linannoga.

3 Nambiambi mwalongo mutulubii, linga likowe lya Nngwana hendelitukuzwa Kati mwaibile kwinu. **2** Mulube tuweze pona buka kwa bandu alau kwa kuwa botilii bene imani. **3** Lakini Nngwana mwaminifu, ywembe ampanga mwinka nyimee na kunendila kwa yulo nnau. **4** Tui na ujasili kwa Nngwana kwa sababu yinu, mpanga maendeleo na mpayendelya panga ghalu gatunagile. **5** Nngwana awese kunongaya miyo yinu katika upendo na katika komeo kwa Kirisitu. **6** Tunda kunagya mwalongo, katika lina lya Nngwana Yesu Kirisitu, mwepuke kila nongo ywaishi kwa ukata na galuli mwamughapokile ga desturi ya buka kwitu. **7** Kwa kuwa mwabene mutangike sawa kwinu kutujiga twee. Tutamili kwinu Kati balu bangali heshima. **8** Tulileli chakulya cha mundu yejote bila kunnepa. Badala yake, twapangite kachi kiloo na mutwe Kati kwa kachi ngumu na kwa mataticho linga kana tupange michigo Kwan yejote katika mwenga. **9** Tupangite ga kwa sababulii twaina mamlakalii,

Badala yake, twapangi linga tube mfano kwinu linga mutuyige twee. **10** Palu patubile pamo na mwenga twati kunnogya, "Kati yinu Mana mundu haakani panga kachi kana alye". **11** Kwa kuwa tuyuwine baadhi yinu bayendelya kwa ukata mionganoni mwitu. Bapangalii kachi lakini badala yake bandu bangali utaratibu. **12** Tumbwe kwa aboo tunda kualagya na kuabakia katika Nngwana Yesu Kirisitu bapange kachi lazima kwa utilivu na lya chakulya chabe bene. **13** Lakini mwenga mwalongo kana muuimike mioyo katika panga gagapalikwa. **14** Mana mundu yejote hakani panga ga makowe gitu ga ujumbe wumo, mube nakwe makini na ywembe na kana mube shirika nakwe pamo linga apate oni. **15** Kana muputulii kati alui, lakini mukwileke kati nongo. **16** Nngwana wa Amani ampei Amani wakati woti katika ndila yote. Nngwana abe na mwenga mwaboti. **17** Yiu nga salamu yangu Paulo kwa luboko lwangu namwene ambago alamaa kila barua. Nya ngani andika. **18** Neema ya Nngwana Yesu Kirisitu ibe na mwenga mwaboti.

1 Timotheo

1 Paulo ntumwa wa kirisitu Yesu, lingana na amri ya Nnungu na ywatu kumbweke Yesu Kirisitu yasili witu, wenga wa mwana wangu **2** Timotheo wa kweli katika aminia, Nema Iwongo na amani yaibuka kwa Nnungu Tate bitu na Kirisitu Ngwana witu. **3** kati mwatukulobite pamibai yenda makedonia, wigale efeso lenga panga uweze kwa lasimisa bandu fulani kenebapundise mapundiso genge. **4** Kae kenebapekani omo na isabu ya uyomani yange mwisho. aga gasababisa sindana sana kuliko kwa yangatiya yundeleza mpango wa mnongo wa imani. **5** bai niya langya nya kwa upenda waupitya mumwongo sati muzamili inanoga na muiimanu ya kweti. **6** Baadhi ya bandu balikosike lengo ngaba galeka mapundisho hanga na galambu kiiya malongulo ga kilalo. **7** Bapendi panga balimu ba sheria, lakini batangitekwa gabalogula ao chabasisitiza. **8** Lakini twatangite panga sheria ni inanoga manamundu aitumwa kinanoga. **9** tutangike panga, sheria yatonilwe kwaanyili ya mundu mwenehaki ila kwasabu ya tekvana sheria na baasi, bandu bange acha nuongo na bene dhambi na baba kotwike ba na nuongo na ubou. itongwile kwaajili ya bababulanga akina tante na babe na akina mau babe kwaajili ya abulangi. **10** Kitumbu Cha umalaya, kwa ajili ya baru babateka bandu na kuwapanga atumwa, sababu ya uboso kwaajili yo sindana, uboso na ywoywote ywabile kisongu na ukweli. **11** maelekezo ga'gabukana na Injili gene hemimaya Nnongo gagabalikilye nagoga baga aminile. **12** Nenda kunshukuru Yesu Kirisitu Nngwana wangu ywoni pei ngupu Mana anibalangi nenga panga na mwaminifu na kunibeka uduma. **13** nai na mundu wokupulu, nai mundu watesa, nai namundu wa puyo. Ila napatike Iwongo sababu ya ulalo kwa kutoka aminawi. **14** Lakini nema ya Nnongo witu itwilile upendo wabile mean Yesu Kirisitu. **15** Habari yeya kwiamini ninayenda staili na kwipokya kwa boti, Mana Yesu aisi pa Dunia kwalopoa bene sambi. nee na mmbaya kuliko boti. **16** Ila kwa sababu yee napatike kwangu lenga ngati yangu nenga, Awali ya got Yesu Kirisitu abonekane kwokomea goti. Apanga nywo linga kwa boti baba mwobelwa ywembe kwa ajili wange yomoka. (aiōnios g166) **17** Nana mbiyambino kwa mtawala ywange mwiso ywangali was ywana ubonekana Nnongo ywakisake lbe isima na utukupu wageyomoka miaka na miaka. Amina. (aiōn g165) **18** Nenada kulangwa wenga wa Timotheo, mwana wangu. Nipanga nyanya lingana na unabii wabapitiyite apo zamani lenga

wenga, ube mu ngondo inanoga. **19** Upange nyo linga ube na imani na zamili inanoga, kwabinabandu banikana na atikwa angamisa kwa Imani. **20** Kat i mwana pangite himeneyo na Alekizanda banapei setani apundise kene bakana kufuru.

2 kwayo kabla ga goti, munilobi Dunia na sukrani mwipange kwaajili ya bandu bote. **2** kwasababu ya atawala bababile Kat i ya utawala linga luate Tama ga Amani tuliya na utakatifu wote na isima. **3** Ali-lina Nnongo na liyiktilwe nnogeya Nnongo na mkochopoli witu. **4** Sapendi babdu boti baokolewe bapate tanga kweli. **5** Kwasababu kwi na Nnongo yumo naywatupatani sayumo Kat i ya Nnongo na bandu na ywembe na Kirisitu Yesu. **6** Aipiteye mwene kwalipyi boti, kwa ushuhuda wakati woyikelilwe. **7** Kwasababu yene na mwene napangilwe panga na mjumbe kwa Injili na mtume. Nilongela kweli ndongela lii ubusu. Nenga na mwalimu wa bandu ba mataifa katika Imani na kweli. **8** Kwayo, nipala alalome kila kundi balube na nyosa mabokongabe mataifa bila nyongo na yogeba. **9** Nyonyonyo nipala alwawa bawale ngubo yaiyeketilwa, kwa isima na kwieleya na kana babe na nyili yosuka, ao dhahabu ao Lulu ao ngobo yawe garama ngolo. **10** Kae nipala bawale ngobo yestahili alwawa babaykilwe kumcha Nnongo kwapitya maisa mazuri. **11** Nnwawa aijingawe tuliya na kugattii goti. **12** Ninyeketya-lii nnyawafundisa au panga tawala kwa nchengowe ila atame kwa Hari ya tulia. **13** Sababu Adamu ngapi wa kwanza umbilwa alafu Eva. **14** Adamu akongwilwe kwaku, ila nnwawa gaywakongilwe sana muasi. **15** Hatanyo aluwalopolwa kwopitya kwopapa bana mene balowayendelya mu imani na upendo na musapi na akili inanoga.

3 likeweli lyenda aminika: mane abile mundu ywa tamani usimamizi alama nwalyengo linanoga. **2** Kwa-nyo simamizi lasima keneabe mundu ywolaumiwa. Lasima abe nalume ywa nwawa yumo. Abe na kiasi. busara, utaratibu, mkarimu. Lasima Abe na uweso wapundisa. **3** Kene atumii wimbi kene apende bulwe, ila mpole meene amani. Na lasima kene Abe mwene penda mbanje. **4** Itakiwa abe mundu ywa yemilika chengo wake mwene, na bana bake ipalikwa ba muheshimu kwa eshimma yoti. **5** Mana Mana itei awezalii kwiongoza nyumba yake mwene, alowakulilela buli kanisa jya Nnongo? **6** Kene Abe ywaamini ywayambi, akana kwipuna na tumbu kwimuhukumu kat i yule mpotofu. **7** Lazima kai Abe na tabia inanoga kwa boti bababile panja, lenga hakana tumbukya mu'onii na mutengo wa upotofu. **8** Na muudumu was kanisa nganyonyo bapalkiwa babe

na heshima, na kene babe na makowe gabele, kene katika pundisa. 14 Kene waisalawe kalama yaibile banywe wembe au bana tamaa. 9 Bawese kwilendela ngati yako yawapeilwe pitya unabii, kwa kukubeka kwa zamiri safiyelo kweli imani ya iumukiwile. 10 kyamoko gapindo. 15 Ugajali mambo haya utame Babe babawiti baba akikisiwe wite, Mana bawenza kwagoo lenga kula kwako ubewezi kwa bandu bote. dumu sababu ntupu chabalauamiwa. 11 Na alwawa mumakowe gaa mana waluwa kwikobwa wa mwene na bimbe babe na heshima, kene babe abuso, Bene kiasi na babaaminika kwa kilebe. 12 Batumishi na balo bakupekania.

babe alalome banwawa jumojumo. Lazima bawese kwiyenya kinanoga bana babe na banyumba babe. 13 Kwasababu balo babatumika kinanoga, batapajima kinanoga na ujasiri kulo ngati ya imani katika Yesu Kirisitu. 14 Nenda andika makowe ga kasako, na nitigemea icha kasako masoba ga karibu. 15 Ila mene na chelewa, nindaandika lenga upate tanga namna yoyenda kati ya nyumba Nnongo, nalyembe kanisa lya Nnongo lya libile likoti, mwimili na msaada wa kweli. 16 Uwesalii pinga ukweli wa Nnongo wa uumukwile ni ukulu: "Abone na yenga na pata uwakika kwa mwoyo nakumonana malaika, natangaza nkati ya bandu makotwiye aminiya ngati ya mataifa, aliaminilwa na Dunia na aputwilye kunani kwa ngupu ya Nnongo.

4 Mwoyo Wenda longela kwa wakati woisa, waisa wakati bandu bataileka Imani na kwipikaniya mno yaikopeya na mafundisho gakistani. 2 Nganga pundisilwa kwa ubusu na unafiki na makusudio gabe gagelambuka. 3 Balowayendelya kwanikiya kobeka na poywa chakulwa ambayo Nnongo atikwiumba kwa shukurani nkati yinu mwalongo mwa muombilile na bene kwitanga kweli. 4 Kwasababu kila kilebe chakiumbite Nnongo kizuri. Ntupu chakupokya kwa shukurani kipalikwali kukikana. 5 Maana kisapishwa kwalikowe lya Nnongo na kwa ndela ya loba. 6 Mene waluwakubandika makowegaa Nungi ya Alongo, Walowapanga watuma nanoga wa Yese Kristo mana unenepe kwamakowe gaimani na kwa mafundisho magarou gangakeming. 7 Lakini wilame umoya kidunia yabai pendike alwawa Agoi. Badala yake wiyegane wamwene mucha Mungu. 8 Maana kwigolwagolwa kwa payega bendafaika pasene Ila utawa wendafaika sawa kwa kila kikowe lindila Ahadi na maisha gambiyambi na galugagaisa. 9 Likowe lilyakuliaminiya na Wenda stairi kuyeketya muno. Kwasababu yino twanda tabika na panga kasi kwa bidii sana. 10 Maana twina ujasiri kwa Nnongo ywabile nkoti, ambae ywa akobwa bandu bote lakini hasa kwa baba aminile. 11 Ugabaye na kugafundisha ikowe yee. 12 Mundu ywoywote kana hauzalau ujana wako badala yake ubefano kwa bote baba aminile kwolongela mayendo gako, upendo aminilwa na ungosi. 13 M'paka panaisa udumu katika kwilika na

katika pundisa. 14 Kene waisalawe kalama yaibile banywe wembe au bana tamaa. 9 Bawese kwilendela ngati yako yawapeilwe pitya unabii, kwa kukubeka kwa zamiri safiyelo kweli imani ya iumukiwile. 10 kyamoko gapindo. 15 Ugajali mambo haya utame Babe babawiti baba akikisiwe wite, Mana bawenza kwagoo lenga kula kwako ubewezi kwa bandu bote. U'ulole sana yenda kwako na mafundisho. 16 Udu mu bimbe abuso, Bene kiasi na babaaminika kwa kilebe. 12 Batumishi na balo bakupekania.

5 Kana ukwilike nalume mpindo. Bali umyei mwovo kati tati bako. Ubaye mwovo achembe kati alongo bako. 2 Ubaye mwovo alwawa agai kati mao bako, na alwawa ainja kinadada bako kwa usafi woti. 3 Kuwaesimu baba wilikwe na kiasengo bake balu babale ajane kweli kweli. 4 Lakini mijane Mana Abe na bana au asukulu, baneke wite baiyigane kuilaya heshimu kwa bandu panyumba bene. Banneke aliye apindo bake mema, Mana yii inagike mbeye ya Nnongo. 5 Lakini ywawilike wa kweli ywalekilwe kisake, na ywembe amuumbilya Nnongo. Masuba goti adumu katika luba kiloo na mutwekati. 6 Hata nyo, nwawa ywa tama kwa anasa aluwa waa, ingawa balo nkoti. 7 Ugatangaze makoe linga kana babe na lawama. 8 Ila mundu akotwiye kina alongo'be munomuno bababile munyumba yake akani imani na mbaya kuliko mundu ywa kotwiye aaminiya. 9 Bai mwananwawa jwabile paiya myaka sitini, kene mwa mwandike muoroza na nwawa wana lome yumo. 10 Lazima atanganikwe matendo gake mema, mana iteikajali bana, au angolwa maugulo baba haminiile, au ayaugatia bababile mumateso, au atikijingia mulyengyo linanoga. 11 Lakini kwabaloo ajane ainja, kene waandike muoloza ya wajane. Mana bajingile mumamatanywe gapayiga dhiri ya Kirisitu, barakunda kobekwa. 12 Kwa ndela yii bayingwa muatia batekwani kwipiya kwabe kwa kwanza. 13 Nakae jingya mumazoea ga ukata. Bembe tindia nyumba kwa nyumba kaisio. Akalili ilia Kae bapala baa abai na bene jingilwa na ikowe ya bingi. Bembe longela ikowe yaipalikwa lii longela bembe. 14 Kwa-nyo nenga napala alwawa ainja bakunde, bapape baba bayimi nyumba yabe, linga kana kupeya adui nafasi ya kutushitakya kwa panga ulau. 15 Mana bingi bang'alambari shetani. 16 Na nwawa ywoywote jwa aminile abe ajane, bai abayangate, linga kanisa lya kana topelwa, linga lyayangatie ajane kwelikweli. 17 Na apindo baba ongosa kinanoga babalangilwe kuwa benda staili eshima maradufu, hasa balo babaishungulisha fundisha likowe lya Nnongo. 18 Maandiko genda longela "kana umwibe ng'ombe nkano pakulya chakulya" na "Na mpanga kazi andastaili msahala wake". 19 Kana wapoki

mastaka gampindo pasipo masaidi abele au atatu. 20 Kwakamilifu, bila yogopa, mpaka isa kwa Nngwana Wakwilike alau nnongi ya bandu bate linga benge witu Yesu Kirisitu. 21 Nnongo aluathibitisha Isa babaigalile bayogope. 22 Nenda kulangya kwadhati nongiya Nnongo na Yesu Kirisitu na malaika baachawile naugaturze maagizo gaa bila bagua na kene wapange likewe lyolyote kwapendelea. 23 Kene wameki mundu ywoywote maboko upesi kene ushiriki dhambi ya mundu jwenge, ipalikwa kulendela twabene tube Safi. 24 Ipalikwalii nywa mache bai. badala yake, unywe na wembe pachene kwaajili ya ndumbo na matamwe gako ya mara kwa mara. 25 Dhambi ya bandu benge itangani kwa wazi, nayenda kwalongolya kuhukumu. Lakini dhambi yengei ikengama badea. 26 Na nyonyo bazi ya lyenga lya bhandu itanganikwa wazi, lakini hata yingi iyanikawa-lii.

6 Balo bote bababile na likongwa kati abanda babatolwa angwana babe Kati bene heshima boti, bapalikwa panga nyo linga lina lya Nnongo kenelii tukanilwe. 2 Abanda bene angwana baba aminile kene bachalawe kwa sababu bembe alongo. Badala bantumikie muno kwasababu angwana babayatia kasi yabe babaaminile na apendwa. kuapundisa makowe gaa. 3 Mene haba mundu jwapundisa upotovu agapokyelli maelekezo ngitu gaga aminike, na ago makowe ga Bwana witu Yesu Kirisitu, mene bagayeketylili mapundiso lyalyapeleka kuutakatifu. 4 Mundu jwo andakwipuna na atangitelii chochote. Badala yake inda yangabana na shindani juu ya makowe makene gaa gabeleka bwingu, bulwe, matusi, mawazo gananyata. 5 Na bulwe want kila chuba kati bandu bene malango yayialabike. Kuileka kweli. Bapikilia utawa ndila ya utajili. 6 Sasa utauwa nalizika ni pwala nguloo. 7 Mana twaichilii na kilebe chochote duniani. Wala tuputwalii kilibe chochote buka duniani. 8 Badala yake twatosheka chakulya na ngubo. 9 Na boo babapanga na mali baluatumrukya majalibuni, mutego, Tumbukya mulalo wananchima tamaa mbaya na kikowe chochote chakibapanga bandu batumbuki mumaangamizi na ualibifu. 10 Kupenda mbanje mwanzo wa ualibifu. Bandu babaminyikia haya batikuobeya kutalu na imani na baiomite bene oni yananchima. 11 Lakini wenga mundu wa Nnongo, ughatile makowe goo. Ukingame haki utauwa, uaminifu, upendo, vumilia na upole. 12 Ukumbwe ngondo inanoga. Umuliye bwumi wangali yomoka. Yabile sababu you wapiite usaidi nnongi masaidi bananchima kwa chilo chakibii kigolou. (aiōnios g166) 13 Nakupe amri nnongi ya Nnongo, ywapanga ilibe yoti ilame, na nnongi ya Yesu Kirisitu, ywabaite nnongi ya kweli kwa Pontio Pilato. 14 Utunze amri

kwakamilifu, bila yogopa, mpaka isa kwa Nngwana kwake kwa wakati wake wabile sawasawa-Nnongo, ywabalikilwe, ngupu ya kichakee, mfalme ywatawala, Nngwana ywatawala. 16 Kichake ywa lama bila yomoka ywatama katika bweya wangali alibika. Ntupu mundu ywaweza kumona wala kunola. Kachake ibe hesima na uwecho wangeyomoka. Amina. (aiōnios g166) 17 mwabakie matajiri ba dunia tuno kene baipune, na baubili utajiri, Mana wokakikallii. Badala yake, palikwa bamuuibili Nnongo. Ywembe nga tupea utajiri wote linga tupuloki. (aiōn g165) 18 Mwabakie babange gananoga, batajirike katika lyengo linanoga, babe babakaribisha na mwoyo wa piya. 19 Katika ndila yoo baibekya msingi unanoga kwa jambo lyalya isa linga bawesa tama maisa kamili. 20 Timotheo, uiindile chaupeilwe. Ughakwepe ga kilalo na taukana kwa kilogologe na ubudu makema maarifa. 21 Baadhi ya bandu batangaza makoe gaa, na nyo bakisiim bakisiim imani. Neema ibe pamope nawe.

2 Timotheo

1 paulo mtumwa wa yesu kristo kwa mapenzi ganungu. sawasaw na adi ya ukoto waubile ngati ya kristo yesu. **2** kwa timosea mwana ywanipendele neema. leema na amani buka kwa nungu tati na kristo yesu tatibitu. **3** nishukulu nungu, ywembe ywani tumikia kwa nia njema kati sha pangaite tatibitu panikumbukia daima katika maombi gangu kile. **4** na mutwe kati nina minyi klakukubona. ili nenga nibe nafula nina gakumbi kia moli gako. **5** babile bene kuku mbukia usulmani yako ya ukwezi, ambayo apoosha kwanza ya tatama kwa bibi bake lewisi na mabake yunisi na bile na uwakika na ywembe imaniyo itama ngati yako ayo. **6** Yino nga sababu nina kukumbukia kujutia kipaji sha nungu yaibile ngati yako kwa ndila kwa bikilwa maboko **7** Yangu kwa sbabu nungu atu peileeli mwoyo wa yogopa, ila ngupu na upendo n nizamu. **8** kwa agoo kana ubone aga ushuuda kuhusu tatinitu wala bangu nenga paulo nditabil wa kwake. Ila mwenga ushiliki mateso kwajili ya injili sawa sawa na uweza wa nungu. **9** Ni nungu ywa tuokowite na kutukema kwa wito mtakatifu apangiteli nyoo lingana na kazi itu bila lingana na neema na pango wake mwene. atituepa makowe gano katika kristo yesu kabula ya mahuda ua. (*aiōnios g166*) **10** Lakin mbia mbi uwekevu wa nungu uwishlie umukilwa kwa isha kwa mwokozi witu kristo yesu. kristo ywa ikomesha mauti na kuleta ukoto wa ngali yuwa kwa bwea wa injili. **11** Kwa manayo natitolekwa mbange na mubili. mtume na mwalimu. **12** kwa maana yo nina lumia nyo lakini lili haya kwago nitangite ywembe anawesha kuki tunja shilusha nakabizile kwake ata lishubalilu. **13** Uniku mbukie mfano wa ujumbe wauwa minifu wauu yuwine buka kwangu. pamoja na imani na upendo wa ubilee ngati ya kristo yesu. **14** Ugaa tunze makowe mazuli gakuka bizile nungu pitia roo mtakatifu ywa tama ngati itu. **15** utangaze nabaite bote baba tama asiyabati nileka. nabile palikundi ili babe figelo na emugene. **16** Bwana ati kwa ponya nyumba ya onesifolo kwango mala nyungi atibudulisha na aibumenili oni minyololo yake. **17** Pabile leema ati nipala kwa bidi na anipatike. **18** Nn"ungu anijialele pata leema buku kwake lishubala lilu. katisha nzaidie pana bilee efeso. wenga utangite vizuli.

2 kwa hiyo wenga wamwana wangu. ujiliwe ngupu katika neema yaibike ngati ya kristo yesu. **2** Na makowe gauga yuwine kwangu miyongoni mwa mshaidi. baingi wakabizi kwa bandu baaminifu ambayo bawesha kwa fundisha bingii kahi. **3** ushiliki taabu

pamoja nanenga. kati asikali mwema wa kristo yesu. **4** Ndumu asikali ywa tumika wakati wowo kaii ya ngabana na sgughuli ya kawaida ya maisha aga. **5** Ili apulaiki tajili wake kuluu. kahi kati mundu ywa shindana kati mwa kwi kinginama kanuni. **6** ni muimu ywembee mkulima mwne bidii abe wa kwanza kuipokia mgao wa mazao gakee. **7** ulifikilie ususha nibaya, kwa maana yesu aisha kuga tanga mambogote. **8** ukumbuki yesu kristo buka usao wa daudi nywembe atifufuka buka kwa baandu babawile. ili uaingane na ujumbe wangu wa injili. **9** ambayo kwa sababu yayooo mbaya mateso natabilwa manyololo kati na mwii. lakini neno lanungu lita bilwali na minyololo. **10** kwa nyoo nati vumilia makowe gote kwajili ya balu ambaye nungu ashawile. ili bembe babe kahi baupate uwokovu wa ubile katika kilisto yesu pamoja na fufuka wa milele. (*aiōnios g166*) **11** baya kuno ni kwa aminika mwenetuwhile pame na ywembe twishi na ywembe kah! **12** mwene tuvumilie. twatawala pamoja na ywembe kaii atukana twenga. **13** mwene tubilea twa aminifu. ywembe aigala baa mwaminifu mahana aweshaki kwii kana mwene. **14** vendele kwa kubukuria nani ya makowe aga. waoonge mbele ya nungu baleke bishana na usu makowe. kwasbabu ndumu manufa katika likowe lino. bukana nali kuna alibika kwa balu baba pikania. **15** upange bidi kuilaya panga uyikitilwe ywa biele na sabbu ya kunaumu. ultumi lineno la kweli kwa usahi. **16** wiepushe na jadili ga duniani gembe aongoza kwa zaidi nazaidi ga zambi. **17** majadiliano gabe ga landale kati lilonda ndugu. mionganji mwabe ni imenavyo na fileto. **18** aba bandu baba kesike ukweli. babaya ya panga fufuka tayali baptike baba ipunduwa imani ya bahazi ya baandu **19** ata nyoo msingi imala wa nungu unayima wene uwandishi wuno. yesu atangite bababile bake. nakila ywa litambwa linala yesu ni lazima haleke mabaya. **20** munyumba ya tajili siyo kuna yomboli ibile yombo ya zabu na shaba bahi kuna yombo ya mikongo na utupihi. bazi ya yino ni kwajili ya matumizi ya ishma na baazi yake ni kwa matumizi gaga biele ya ishma. **21** mwene abile mungu apakwi takasa mwene buka kwenye matumizi gagabile ya shima. ywembe ni shombo shaesi mika ati tengenezwa malumu. ywa bile na manufa kwa yesu na ywa andaliwe kwa kazi mzuli. **22** uibutike tamaa ya ujana wako uwikingame haki imani upendo na amani pamoja na buluu baba kema yesu kwa woyo safi. **23** lakini ukane ulalo na maswali ya kipuuzi wenga utangite panga ibeleka bulwe. **24** mtumishi wa yesu ibidileli yumana badala yake ywembe abempole kwa bandala boote. ywa wesha fundisha na ywa

vumiliya. 25 nilazima abakiee kwa uploeee baluu baba pinga lakini nungu aweshe kwa pea msama kwa kuwi tanga kweli. 26 uweshe pata tanga kahi na kuikana mtego wa shetani. bada ya tangabati tekelwa shetani. bada ya tangabati tekelwa. na ywembe kwaajili ya mapenzi gakee.

3 lakini utange katika lishuba la mwisho kwa panga na mashuba magumu. 2 kwa maana bandu baaba bene kwipenda beene beene baba pende elaa benee. kuilumba bene majivuno. benee shalongo kwa yuvali apino babbee. baba bilele na shukrani na baya. 3 baba bileli na upendo wa sili baba palali isi kwa amani na kwiziwa bene ngupu baba pendileli neema. 4 baba saliti magaidi benee kwipenda bene na bapende anasa kuliko kupenda nungu. lakini baikana ngupu yake wiepushe na bandubo. 5 kwa panga na baba ba sula ya kupenda nungu lakin baikana ngupu yake. wiepushe na bandupo. 6 kwanyo bazi yabe ni alulume baba jingia kwenye familia ya bandu kwa shawishi alwahwa alalo. aba ni alwahwa baba jaliwite nazambi na bene kwa longolia na tama zakila ainaa. 7 alwahwa ba kuwifundisha mashuba gotee lakin kahi baweshali kwihihika ufamu wa yulu kweli. 8 katinyalu ambayo yane na yabile batitama kinyume na maubushu batiyima kinyume na kweli na bandu baba yikitiweli usiyana na imani. 9 lakini bae ndeliyalii kulipite. kwa kwa nyoo ulalo wabee wa bikilwa wazi kwa bandu bote kati shaibile baluu bandu. 10 lakini wengo unga tangite mafundisho gangu. mwendo wangu makusudi gangu. imani yangu. uvumilivu wangu. upendo wangu. na uvumilivu wangu. 11 mateso maumivu na gaga mbatike kulu aitokia ikenia na lisita. nati vumiliaa mateso. yesu ati niokowa katika gote agoo. 12 botee baba palaa ishi katika maisha ya kumwamwabudu nungu katika kristo yesu bateselwa. 13 bandu baovu na abushuu bazidi panga maovu zaidi bapotosha bingi bembe bene bati potoshwa. 14 lakini urenga udumu katika makoe gawi fundishike na kuga aminia kwa zibitisha. kwa nyoo utangite wifu ndishike kwa nyahi. 15 utangite panga umwana wako wagatangite maandiko matakatifu agagano gawesha kukuelimisha kwaajili ya wokovu kwa ndila ya imani katika kristo yesu. 16 kila andiko liti jihilwa pumzi na nungu. linafaika kwa mafundisho gene faida. kwa shawishi kwa legebishe makosa na kwa fundisha aki. 17 yino nikwa mundu wa nungu abekamili abee ati peelwa nyezo kwajili ya panga kila kazi mzuli.

4 ngupea agizo lino lialibile liali topite mbele ya nungu naa kristo yesu ywa pata kwa ukumu bababile akoto na baba wilee na kwa sababu ya

umukewa kwake na ufalume wake. 2 ubaye likome ube tayali kwa wakati waahu faika na wangali faika. wabakie bandu zambi yabe. wakalipi kwa imizu kwa uvumilio wote na mafundisho. 3 kwa maana wakati maisha ambae bandu bashu kulianali na mafundisho ya kweli badala yake. balpalia balimu waa kwa fundisha lingana na tama yabe kwa ndila yino mashikilo gabe matekenywa. 4 baleka pikania mafundisho ya keli na balekia adisi. 5 lakin wenga ube wa mwa minifu katika makowe gote. uvumilio magumu upange kazi ya uwinjilisiti utimize uduma yako. 6 kwa maan anenga tayali nenga ndimimi nwa muda wa buka kwangu ukalibiee. 7 ndishindana katika aki. 8 taji ya aki itibkilwa kwa jili yangu ambaye yesu ngaukamu kwa aki. anipealishubalilu. nasiya kwangu lei na balubote baba nenda kwa shauku bonekana kwake 9 witaidi ishi kwangu alaka. 10 kwa nyoo dema atinilek. aipenda dunia yana mbiambino na ayini sesolonike. kreseni atiyenda galatia na tito atiyenda daimatia. (aiōn g165) 11 luka tu ywa bile pamoja na nenga. utele maluko wishe na kwee kwanyoo ywembe muimu kwangu katika uduma. 12 nitimike tikiko efeso. 13 luka joo ambalo natilileka tiloya kwa kalipo. pawa isha wanete pamoja na yiulu itabu asa yilu ya ngozi 14 alekezanda mkumbwa yuma atini pangia mashapu gambone. yesu anepa lingana na matendo gake 15 wenga kai uwini lindile, nayo ywembe atigakana muno makowe gitu. 16 katika kuwitetea kwangu wa kwanza tupu mundu yoyote ywaa yemi pamoja na nenga dadala yake. kila yumo atinikeka nungu kana asabiee atia. 17 lakini yesu atiyima pamoja nane atiniiya ngupu ilinenga patia kwangu likowe lilongelwe kwa uwaminifu na maataifa bapate yuwa. na tinkolewa mulubeka lwa imba. 18 yesu aniepusha na matendo gake mashapu na kuniokoa kwaajili ya ufalme wake wa mbinguni. utukufu ube kwake milele na milele amina. (aiōn g165) 19 usalimie pilisika. kalia na nyumba ya onesifo. 20 elasito atihigala kwoo kolinsio. lakini filifino natii kune ka miletu abile mtamwee. 21 upange upesi uishee kabla ya kipindi sha mbepoo eibule anaa kusalimiaa. kahi punde lida. silaudia na alongo botee. 22 nungu abee pamoja na mwoyo wako neema ibee pamoja na wenga.

Tito

1 Paulo ntumwa wa Nnungu na ntumwa wa Yesu kilisito kwa haminia, panga bandu bake Nungu na hakili yake ya uhakika ya ileta aminia. **2** Babile katika haminia ukoto wa milele wa Nungu juwa wechali bayo ubuchu hatiaidi milele. (aiōnios g166) **3** Kwa wakati wapangite. Hatiumukwa likowe liake katika jukumu mbeile nenga chimulia likowe liake. yatinibidi panganyo naipeilwe jukumu na Nnungu nkombochi witu. **4** Kwa tito mwana wangu kiukwli katika haminia kwitu, Neema, tuipatike uku witu buka kwa Nnungu tati bitu na Yesu kristu hatitukomboa twenga. Kwa sababu wenga natikuleka Krete. **5** Kwa sababu mambo uyabike vizuri gote gagabile bado kamiliaka natibika bandu mukanisa liak kwa kila neema ganikulekile wenga. **6** Mzee wa kanisa kana habe nalikosa liolioti habe na nalume wa nwawa yumo, ywa bile na bana bakweli banga likupekelwa makowe kumbwali mundu. **7** Ni muimu kwa kiongosi, msimamisi wa nyumba ya Nnungu kana habe na lawama, kana habe mundu nduti, kana habe na nyonge, kana hanywe wimbi, kana habe nabulwe, kana habe natama. **8** Habe mundu wa kalibicha bandu, ywapenda mema, ywabile na akili na nchima, ywa penda akihamwamini Nnungu, ywa itawala mwene. **9** Ywa manyi kagayemelya mapandiso gaga pundisilwe ili awese kubaya moyo kwa mapundiso gana nnoga nakuagalambwa boti babakana. **10** Maana baba kana bananchima mno mno babo kotwike pita nikombe makoe gabe akilalo banda kuakomba na kubaindi bandu kumbu katika upotofu. **11** Lasima kubakinya bhandu katibo babapundi gangali na gapaikanagaoni gangali faida na kuibomwana nyumba yoti. **12** Mundu yumo, atibaya ywaabi na busara “Aakrete bai na uboso wangali mwaiso, anyatau manyama ganatari mkata ywange yukuta.” **13** Aga ganikubakia ga-kweli, kwa iya ubakanikie kwa ngupu leka balongele ikoe ya kweli katika imani. **14** Wenga kana ujingie katika adithi ya ubonjo ya kiyaudi au amri ya bandu bo ikoeya kweli kuipanga ubonjo. **15** Kwa boti baba pelekite ikowe yote mbeleteka. boti bable asapo bange amini utopo sakipeletike, kwa kuwa mawaso gabe na fikra yabe itichafuliwa. **16** Baipanga kumtanga Nnungu lakin kwa makowe gabe bana kumkana bembeni baasi na bangali tii awaku banda bonekalia kwa kikowe chochoti chana unoga.

2 Lakini wenga ukoye galyo galongwana bwiso, mundu akuyowe. **2** Apendo babe ni kiasi, malango, batolii, bannyogope Nnongo, babe na moyo

bwiso, kana babe na masaka lii. **3** Alwana apendo baibonekiya bene kana bana ndimi ibele, kana babe amanda baugembe. **4** Kasi yabe kuayegana aenza galyo gota gonogike ili batame bwiso ni asengo babe, ni bhana babe. **5** Bwisho kuayegana kubhaa atwaanzi baapekanye asengo babe ili kna bhankupulu Nnongo. **6** kati iyeya alogolyae amisembe kana babe ni batolii. **7** Kwa ndila ye yote ibekaye kulongele bandu bababone, kwa kasi ntei, mana kamuayagan piyaye, miyegeyo bwiso bababone bhandu bema. **8** Mulongele ikowe ya ukoto nayangali kasolo, ili lelo wyowyote wyakana aibone oni kwa mwanja n'topu libaya kwitu. **9** Atumwa ban'yuwe angwana babe kwa kila kikowe. pabalikwa kwa y'hegana kwenda taukana nabo. **10** Kana bajibe pale pake bapalikwa bala yee imani hinanoga ili lelo katiwa ndela yoti baganogeye mapundiso gitu gagamusu Nnungu mwokozitatu. **11** Kwa mwanja neema ya Nnungu indabonekana kwa bhandu boti. **12** Itupundisa kana-makowe gangali ki'Nnungu na taman'iya kulunia. Itupundisa tama kwa lunda na haki na katika ndela Nnungu mula wono. (aiōnios g165) **13** Wakati watulenda pokya watu ubilia litu lene baraka ubonekane utukupu wa Nnungu witu mkolho na mwokosi witu Yesu kirisitu. **14** Yesu atekwipia mwene kwitu twenga kutulopwa boka kuasi kutupanga pelete, kwa nia yake. Bandu babasahaullilwe babile na kilolo cha panga kasi inanoga. **15** Ugalongele na ugakong'ondi makowe haga, ukalipi kwa amuli yoti. kana un'yeketi mundu whowhti akusalawee.

3 Wakombokeye kwiuluya pababbile apendo babaisimika, kwoyowa noyeketya panga kila lyengololou. **2** Wakombokeye kanabapangi ayabe malau baleke yomana, baleki na benge amwa makowe gabapalapanga no laya kwiuluya kwabe kwa benge. **3** Kwa kitumbu na twenga twateoba kwo gania kwitu. Twaoobite muulau no no pangilwa twa abanda kwo minyikiya malau na kwipulaikya lunia. twatami mu bwigui na ulau twate kwauchi aitu nouchiana. **4** Kiya sa nnungu nkosopoli witu na upendo wke kwa bandu pawaboninike. **5** Yabile kwa kitumbu sopanga magolou kwituli ila kwa Neema, atitukosopolya kwa kutugolwa kwo belekwa kae na kutupanga twa bayambe kwa Roho mpeletau. **6** Nnungu anetike Roho mpeletau kunaniyitu kwapotya Yesu Kristo mkosopoli witu.

7 Apangitenya lenga mana tubalangilwe haki kwa Neema tube na ukakape woba twamope mumaisha ga milele. (aiōnios g166) **8** Leleno likowe lyo aminika. Nimpala mulongele kwa likakala makowe gano. Linga balu babamwubilia Nnungu babe na zamila inanoga yababikite nungi yabe. Ikowe yino inanoga na ina

faida kwa bandu boti. **9** Lakini wileke ikoye yakilalo na sabana sindana, yumana kwipala selia. Ikoye yii ntupu maana wala faida. **10** Munkane mundu ywoywote ywa pala kumagana. baada ya kunkwilika mara jimo au mara ibele. **11** Maana mundu ywoywo ailei ndila inanoga apanga sambi na enda kwiukumu mwene. **12** Panantuma Artemi, au Tikiko wayumbiteke waise kaasangu kuna nikopoli kwa niamuite tama wakati wa mbepo. **13** Uyunguye untume Zena mtaalam kwa salia, na Apolo, bila pungwa kilebe. **14** Bandu bitu lasima bakasane kiyegana lyengo linanoga bakana panga kasi yange matunda. **15** boti bababile na nenga banda kusalimu. basalimie bote twatubile na imani jimo. Baraka ibe na mwenga.

Filemoni

1 Paulo mtabilwa wa kristo Yesu na Nnungu, Timotheo kwa filemoni bwiga litu wa tupanga lyengo pamo. **2** na Afia neno mbwitu, na Akripas asikari nnyitu wa kanisa lyalikwmbana na kaachako. **3** Neema ibe kwinu yaipita kwa Nnungu tate bitu na ngwana Yesu Kristo. **4** Wakati woti nendoshukuru Nnungu nenda kutamwa panilaba. **5** Njoine obelya kwako na upendo na upendo waubilena kwa ngwana Yesu na kwa banamachi boti. **6** Nduba umope waunogite wa ubelya kwinu kwa kila kikoe kigolou twenga na kristo. **7** Mbile napulaa telebuu kwa kitumbuu cha wenga kubatuliza miyo banamachi. **8** Nibii nangupu lyoti kwa boti katikaa Kristo ya kukubakia upange chauwecha panga. **9** Lakini kitumbu cha upendo, nenda kuloba nenga na Paulo nng'oi wanitabilwe nambiambi kitumbu cha yesu **10** Nenda kuloba usu mwana wangu Onesmo wanimpapite katika tabilwa kwangu. **11** Hakupwaikeli lakini nambiambino hakupwaika wenga na nenga. **12** Nintumite ywembe ywapamwoyo wangu abuyangane kwako. **13** Napendi akayendelya tama nanee lenga aniya ngate pandu pako panitobilwe kwa kitibu liyagayo. **14** Napendi kupanga kikowe sosate wangali yikilya wenga. **15** Natendika kitumbu likowe linoguu lipangike kwakuwa muli, ila kati mwaupande wa mwane. Kitumbu sabukakasako sai kwalioba paumapa na wa maisa gote. (*aiōnios g166*) **16** Linga kareaba mmanda kai ila aba mundu yo ngama kati Nnungu ywaapendilwa muna na nenga munomuno na wenga kuyigana katu za bwana. **17** Kati nyo mwamba ndolya nenga mshirika kai mwaupala paga kunipokya nenga. **18** Lakini mana kukosite likowe l'ol'ote nakulonga kikowe kuroke kachango nee. **19** Nee na'Paulo niandika kwa luboko namwene: nenga na'kulipa. Nikoya kwako kwo-longa mu'maisa g'ako muno. **20** Eelo wanongo, Unileke nipate pula ya'Bwana boka kwako: uutelbuye moyo wango katika Kristo. **21** Bukana na amo niywa nikuahidikya wangali kyanyo panga uliapanga pita ama nikubakia nikuliba. **22** Popo na popo ubike bwiso pandu pa ugonjo wa ageni kwa kitumbu sangu, nindowasa kwopitia amo uniliulya nakutyangila papipiino. **23** Epafra ayuu tatabilwa twatare kitu nibusa kirisitu Yesu endokusalmia. **24** Kati mo panga Marko, Aristariko, Dema, Luka, bababi mulyangopamope na nenga. **25** Ngingi ya Bwana bwitu Yesu Krisitu pamope na mwoyo wako. Amina

Baebrania

1 Zamani Nnongo alongelike ni maokolo kapetya manabii mara yanyansima ni kwa ndela yanyansima. **2** Eye siku tubinayo Nnongo alongei ni twee kupetya mwana, aamei mrithi wa ilebe yoti, iyeya kupetya ywembe aumbile ulimwengu. (aiōn g165)

3 mwanage ni nuru ya utukufu wake, tabia pekee asili yake, ayendeya ilebe kwa liyaulyo lya ngupu yake baada ya kuyomwa utakaso wasambi aatami pae luboko wa mmalyo wa enzi oko kunani. **4** Aibora kuloka malaika, kati ya lina arithike ya libii bora muno kuliko lina lyake. **5** Kwa maana malaika gani akoije, "wenga wa mwanangu, leno nibii tate bako?" Ielo, "Nabaa tate kwake, niywqembe aba mwana kwango?" **6** Palyo, Nnongo ametike mbelekwa wa kwanza duniani akoya, "malaika bote baNnngo lasima bamuabudu." **7** Kwa malaika akoya, ywembe atenda malaika bake kuba Roho, ni atumishi bake kuba ndimi ya moto." **8** Kwa mwana ukoya, "Kiti sakso sa enzi, Nnongo, sa mileli ni milele hukongosoluwa mpwalume wako ni lukongoso lwa haki. (aiōn g165) **9** Apendike haki ni kukana utekuaji wa saliya, kwa eye Nnongo, Nnongo wako, akupayi mauta ga pulaha kuliko ayino." **10** Apo mwanzo Ngwana, atei msingi wa dunia, mbengo ni kasi ya maboko gako. **11** Zaboka, lakini wenga wayendelya, zote zasakala kati ngobo. **12** Ulaikonza kati likoto yaa, ni yembe ya badilika kati ngobo ya wenga wa yoyolyo, ni miaka ya yomoka kwa." **13** Kwa malaika gani Nnongo akiye wakati wowotii, "Tama luboko lwangu lwa mmaliyo mpaka paloy niatenda adui bako kuba kiti sa magolo gako?"

14 Je, malaika bote roho kwa, itumikwe kubaudumia ni kubatunza balyo arithi ba uokovu?

2 Kwa eye tugabeke nnonge galyo tuayowine, kana tuise kulekwa katalu ni ego. **2** maana sa bakoya malaika ni halali ni kila likoya ni uasi upokya adhabu bai. **3** Twapata buli kuenguka mana tayari kwa uokou gono nkolo? Uokou waukoiwe ni Ngwana ni kuthibitisha kwitu ni balyo baayowine. **4** Nnongo iyeya atiuthibitisha kwa ishara, kwa maajabu ni itendo mbalembale, ni zawadi za Roho mtakatifu azibagine kuyendana ni mapenzi gake mwene. **5** Nnongo aubekite kwaa ulimwengu waisa, tulongelya habari zake, pae ya mamlaka. **6** Badala yake mundu pulani ashuhuduli mahali pulani kakoya, "Mundu nyai, mpaka unkomboki? au mwana wa mundu, hata antunze? **7** Untei mundu kuba nsunu kuliko malaika, ung'walike taji ya utukufu ni heshima(Zingatia gano mayaulio; umbei kunani ya kasi ya maboko gako"ago ago

kunakala za kale) **8** Ubei kila kilebe pae ya magolo gake, "Eyo Nnongo abei kila kilebe pae ya mundu. Alei kwa kilebe sosote sa kanga bekwa pae yake. Lakini mbeyambe bado tubona kwa kila kilebe kibi pae yake. **9** Ata eyo tubona ywa ante kwa muda, pae kuliko malaika-Yesu mwalowa kukunda kwake masaka ni kiwo saka wauliyewe taji ya utukufu ni heshima. kwa eye Yesu apaiye kiwo kiwo mwalo wa kila mundu. **10** Nnongo yabi sawasawa, kila kilebe sabi mwalo wake kupetya ywembe, aletike bana bingi kuutukufu, yalengani kumtenda kiongozi kuuokovu wabe kuba mkamilifu kupetya masaka. **11** Kwa mana bote abele ywaa abeka wakfu ni balyo babeka wakfu, bote baoma kuasili yimo. Nnongo mwalo gono ywa ababei wakfu, kwa Nnongo abona kwa oni kuakema alongo. **12** Akoya, "Nilikoya lina lyako kwa alongo bako nayemba kuhusu wenga pa kipenga." **13** Kakoya iyeya, "Niamini ywembe." Ielo, "lola pano nibile ni bana ambei Nnongo." **14** Bana bote ba Nnongo hushiriki yega ni damu, Yesu ni ywembe alishiriki kupyita waa iliapate kumtombologa ywa abile ni mamlaka baunani ya kiwo, ywenge kwaa ni ibilisi. **15** Yeno yabi eye ili kuabeka huru balo bote bai kabayogopa kiwoo. Maisha gabe goti bai abanda. **16** Balatu malaika kwa aboayangata. Badala yake, abayangata bana ba Abrahamu. **17** Kwa eye yabi lazima ywembe abi kati nlongo wabe mundila yoti, ili awese kuba kuhanu nkolo mwene kuja ni uaminifu kwa ilebe ya Nnongo iyeya abe ni uweso wakupitya msaada kwa bandu bene sambu. **18** Mwalo Yesu mwene ikundike masaka, ni kugeywa, abi ni uweso wa kuwayangata balyo benge bageywa.

3 Eyo alongo atakatifu, ayeketya nkemo wa kunani, mumlogwe Yesu, mtume ni kuhanu nkolo wa ukiri witu. **2** Aimwaminifu kwa Nnongo ansangwile, kati Musa ya abi mwaminifu iyeya, munyumba ya Nnongo. **3** Kuba Yesu atekuhesabiwa kuba ni heshima ngolo muno kuloka ya abi nayo Musa, mwalo asenga nyumba abonekana abi ni heshima ngolo kuliko ya nyumba yene. **4** Kila nyumba usengwa ni mundu, lakini ywa asengite kila kilebe ni Nnongo. **5** Musa abi mwaminifu kati mtumishi munyumba ya Nnongo, kapiya ushuhuda wa galyo galongelwa. **6** Kristo ywembe ni mwana wa kuyemia munyumba ya Nnongo. Twenga twa nyumba yake mana tukamwaminjiye kwa haraka ni kuamini mufahari ya kuyiamini. **7** Kwa eye, kati Roho mtakatifu eyo akoya, "leno mana uyowine sauti yake, **8** Kana uitende mwoyo wako kunnonopa kati Aisraeli ya batei muuasi, paloy kageywa mpongote. **9** Gono

wabi wakati Tate binu bateniasi kwa kunigeya, ni mwene atepomolya itei yake, kati Nnongo ya atei. wakati miaka arobaini babweni matendo gango. 10 11 Tube ni shauku ya kujingya mwa mulipomolyo, Nipulaiswe ni kibelei eso, Nakoiye bandu oba kila kana abe mundu wa kutendebuka kuba mwasi. 12 mara muminyo yake ni batangite kwa ndela yango. Liyeguya lya Nnongo libi hai na libi ni gupu ni libi 11 Kati ya nilapike muhasira yango, Bajingga kwaa ji ukale kulka upanga wenye ukale kono ni kono muraha yango." 12 Mbe ni m, alango, alongo kwa kuoma ni kutenganiya nafsi ni Roho, ni yega lenge mwise kuba ni mwoyo mwou wa kutokuyeketya yumo kutanga eso moyo akiwasa. 13 Ntopo sa kiumbikwe winu, mwoyo wayenda kutalu ni Nnongo ywa abi kakijingya kuminyo ya Nnongo, kila kilebe ni dhahiri nkoto. 13 Mpeyane mayegeyo yanoite kila lisoba kila na kibipala kwa minyo ya yumo ambaye ni lasima yumo niyabeyi, ili kila lisoba mbe kamupala, nkati tupiye hesabu. 14 Baadaye kuba ni kuhani nkolo yeno hata yumo kana atendwe mnonou musambi. 14 ateyingya kumaunde, Yesu mwana wa Nnongo, kwa Mana twi pamope ni Kristomana tuikamana ninye ungangale tukamuliye imani yitu. 15 mwalo twantopo ni kuyema kwitu kwa ngupu kwake kuoma mwanzo kuhanan kolo ywa awesa kwaa kutubonia kuja kwa hadi mwisho. Kwa leno likoiywe, 15 "Leno mana mapungufu gitu, lakini ywembe kwa ndela zake zote mwapenya sauti yake, kana muitende miyo yinu abi kageywa kati twenga ila ywembe ntopo sambi. kunonopa, kati ya Aisraeli yabatei wakati wa uasi." 16 Na tuise kwa ujasiri katika kitia enzi, sa neema, 16 Nyai abo baaniyowine Nnongo ni kaba muasi? ilipokii rehema i tuplicate neema ya kutuyangata palyo Baikwa balyo alongwiye Musa kuoma Misri? 17 Akina tupala.

nyai Nnongo atekubakasirika kwa miaka arobaini?

Sio pamwepe ni balyo batei sambi, palyo bawile yega yabe yagonzike kulisangwaa? 18 Nyai abo Nnongo aalapile bayingya kwaa kuraha yake, mana balyo kwaa bankotike ywembe? 19 Tubona bawesike kwaa kujingga kuraha mwalo bankotike kwaa.

4 Kwa eyo, tube akotei nkati yitu kana abe hata mundu yumo kushindwa kuikya ahadi ahadi endeleu ya kujingga lipokolyo lya Nnongo. 2 Tubi ni habari inogike kuhusu lipomolyo lya Nnongo litanganikwe kwitu kati ya bandu ba Israel ya bainalo, lakini iyumbe ogo ubasaidia kwaa balyo bayowine lakini bakamwaminie kwaa kuimani kwabe. 3 Twenga, tubi ni imani twayingya kulipomolyo, kati ya ikoya, "kati ya nilapike kwa hasira yango, bayingya kwaa mulipomolyo lyango" Akoije leno, ingawa kasi yote yabi iyomwike kwitengesa tangu palyo mwanzo wa ulimwengu. 4 Akoije pandu pulani lisiku lya saba, "Nnongo apomoli lisiku la saba mukasi ya uatei." 5 Lelo akoije, "Bayingya kwa mulipolyo lyango." 6 Mwalo ogo, lipomolyo lya Nnongo bado like akiba kwa baadhi ya bandu kuyingya, palyo Aisrael bingi bayowine habari inoike kuhusu lipomolyo lyake bayingji kwaa mwalo baaminike kwaa, 7 Nnongo abei lisiku lelo ikemwa, "Leno" Yembe ayongiye lisiku eye palyo alongike ni Daudi, akoije kwa muda wa mlaso baada ya nkoyo wa kwanza "Leno mana gono mwapaliwe kuba mabalimu, bado kube ni tuyowa sauti yake, kana ntende miyo yinu kuba minonou." 8 Kati Yoshua aba pati lipomolyo, Nnongo angekoya kwa lisiku lyenge. 9 Eyo bado kuke sabato 10 Ywa ajingya mulipomolyo lya Nnongo ywembe

atesaguliwa kuyemba badala yake mulebe ya iyendana ni Nnongo, ili awese kupiya ka pamwepe sawadi ni zabibu mwalowa sambi. 2 Awesa kuishughulisha kwa upole ni ayinga ni abishi kwa kuba ywembe ate tetelekwa ni udhaifu. 3 Mwalowa leno, abi ni wajibu wakupiya sadaka kwa mwalo wa sambi sake kati ya atenda kwa sambi sa bandu. 4 Ntopo mundu atola heshima mwalo wake mwene, lakini badala ya lasima akemwe ni Nnongo, kati ya ywabii haruni. 5 Hata Kristo aipayikwaa mwene heshima kwa kuitenda mwene kuba kuhanan kolo Nnongo atekoya kwake, "Wenga wa mwanango, leno ni bi Tate bako." 6 Kati ya akoya sehemu yenge, "Wenga wakuhani milele baada ya mfumo wa Melkizedeki." (aiōn g165) 7 Palyo pa kipindi sake sa yega, ateyopa ni kuyopea, atekun, yogopa Nnongo kwa moli. Ywembe awesa kumpiya mukiwo. mwalowa kuiloyla kwake kwa Nnongo. 8 Japo aimwana, atekuiyegana kutii kwa galyo gaakundiye masaka. 9 Atekamilishwa kwa ndela yeno atei kwa kila mundu ywa amwaminiye kuba mwalo wa okovu. (aiōnios g166) 10 Kwa kutengwa ni Nnongo kati kuhanan kolo baada ya samu ya Melkizedeki. 11 Tubi ni yangansima ya kukoya kuhusu Yesu lakini iyingga nnonou kwakukeya mwalo wa mwenga mwavivu wakupekaniya. 12 Japokuwa muda mabele bai ntopo mzoefu muuyumbe wa haki kuba

umuhimu wa mundu kubayegana mayegeyo ga awali ya kanuni ya liyaulio lya Nnongo, muhitaji mabele ni kilalyo kwaa kinonou. 13 Kuba ywa amnywae mabele bai ntopo mzoefu muuyumbe wa haki kuba ike mwoto. 14 Upande wenge, kilalyo kinonou ni sa

bandu apendo, balyo mwalo wa uzoefu wabe wa kutenganinya ni galyo ganoike kwaa, bateyeganwa kutanga leno linoike ni leno linoike kwaa.

nlongoli witu, mana ayomwike kufanyika kuhani nkolo hata milele baada ya utaratibu wa Melkizedeki. (aiōn g165)

6 Eyo mana tulei galyo tubeiyegana kuhusu uyumbe wa Kristo, tupalikwa tube ni juhudu kugenda kwenye kukomala, kana tubeke misingi ya toba kuoma mukasi yelo ntopo uhai ni imani ku Nnongo, 2 wala misingi ya mayegeyo ya ubatizo, ni kuabekya maboko, kuyoka kwa bawile, ni hukumu ya milele. (aiōnios g166) 3

Twatetende eno mana Nnongo atukanikiye kwaa. 4 Iweskana kwaa balyo bapatike nuru awali, bate paya kipawa sa kumaunde, ni kutendwa kuba ashirika ba Roho mtakatifu, 5 ni ambaio batepaya kunoga liyaulyo lya Nnongo ni kwa ngupu za wakati uisa. (aiōn g165) 6 Kisha kabatomboka iweskana kwaalelo

7 Yai eno Melkizedeki, mpwalu wa Salemu kuhani wa Nnongo wa kunani, abwanagine ni Abrahamu kabuya kuoma kuabulaga apwalume ni kumbariki.

2 Abrahamu kaampaya jimo ya komi ya kila kilebe sa abi atweti. Lina lake "Melkizedeki" maana yake ambaye nga 'mpwalume wa amani.' 3 Ntopo tate

ntopo mao, ntopo abelezi ntopo mwanzo wa siku ntopo mwiso wa lisiku badala yake aigala kuhani

milele kati mwana wa Nnongo. 4 Fikiria wete yeno mundu eyo ni nkolo, mbelei witu Abrahamu ampayi yimo ya komi na ilebe inoise atweti kuvita. 5 Hakika, kuabakiya kutoba. Yeno mwalo bate kuusulubisa ukolo wa alawi balyo bapokii ofisi za kikuhanu bai ni

mwana wa Nnongo kwa mara yana ibele munafsi amri kuoma kusaliya kutola yimo ya komi kuoma kwa yabe, kabantenda kigombo sa zihaka hadharani. 7 kila bandu, kuoma kwa Aisrael ayabe, pamope ni

Kwa kuwa bwee upokya ula itomboka mara kwa bembe, pia ni lukolo kuoma kwa Abrahamu. 6 Lakini mara kunani yake, ni kuipya mauno ganoike kwa Melkizedeki, ywembe lukolo kwako wa alawi, apokii

abo batei kasi kubwee. kupokya baraka kuoma kwa yimo ya komi kuoma kwa Abrahamu, ni kaambariki Nnongo. 8 Lakini mana kubeleka miiba ni manyei, ywembe abi ni ahadi. 7 Palo ikanikiwe kwaam mundu ntopo thamani, lelo ni ibi muhatari ya kulaaniwa mwiso nchunu barikilwa ni nkolo. 8 Kwa likowe lelono

wake kuteketewza. 9 Japo tulongela eno, mambwiga mundu ywa pokya yimo ya komi awaa lisiku jimo apendwa, twanda shawishiwa galyo ganoike kwinu ni lakini kwa lyenge yumo ywaa apokii yimo ya komi galyo gauokovu. 10 Kwa kuba Nnongo dhalimu kwa kuoma kwa Abrahamu kaikoywa kati ya atami. 9 aleba kwaa kasi yinu ni kwaupendo wa muuboniye kwa namna ya kulongela, Lawi apokii yimo ya komi,

mwalowa lina lyake, kwaleno mwatumikile baamini iyeya apiye yimo ya komi kwa Abrahamu. 10 Kwa na mkebado mwatumikia. 11 Tupala kila yumo winu maana Lawi abile mu; iuno ya tate bake Abrahamu abonenye bidii yeyleyo mpaka mwisho mwa uhakika wakati Melkizedeku akwembine ni Abrahamu. 11 kuba ngangale. 12 Tukani mube anyongou, lakin mbe Kati ukamilifu utiwezekana patya kwa ukuhani wa afuasi wa balyo barithio ahadi mwalo wa imani ni Lawi, (Kwa eyo pae yake bandu hupokya saliya), uvumulivu. 13 Mana Nnongo ampayi Ibrahimu ahadi, pabile ni hitaji lyako zaidi kwa kuhani ywenge kuihua

alapike kea nafsi yake mwene, mwalo iwesekanike baada ya nfumo wa Melkizedeki, na kemelwa kwaa kuhaa kulapa kwa ywenge, maana ntopo ywenge baada ya mpangilio ba Haruni? 12 Kwa eyo ukuhani nkolo kuuloka ywembe. 14 Kakoya, "Hakika nakubariki mana ubadilike, yapalikwa na saliya kubadilika. 13 na nayongeya ubelei wako muno." 15 Kwa ndela Yumo ywabile ni makowe aga gabaywa kuhusu yeno, Abrahamu apokile selo aaqidilwe baada ya kabilia lyenge, kuoma kwabe ntopo ywahukumilwa kulenda kwa uvumilivu. 16 Maana badu kulapa kwa mu'madhabahu. 14 Nga yabile wazi kuwa Ngwana yembe nkolo kuloka bembe, ni kwabe kikomo sa witu abokite mu'Yuda, likabila lyabile Musa alibaya masindano goti ni kulapa kwa kugathibitisha. 17 Palyo kwaah kuhusu makuhani. 15 Nga aya tugabaya nga Nnongo ateamaa kuboneya kwa uwazi kwa barithio ba wazi mana itei kuhani ywenge atiboka kwa mpwano ahadi kusudi lyake linoike libadilika kwaa, athibitishe wa Melkizedeki. 16 Kuhani yolo wayambe yumo kwa kulapa. 18 Atei eyo kwa ilebe ibe iwesa kwaa kuhaa ywabile kuhani nnani ya msingi ba saliya zabile kutendebuka, muengo Nnongo awesa kwaa kukoya husiana na ubeleko wa mundu, lakin mu'misingi ya uboso, twenga tubutukii hifadhi tuptate kuyeyelwa ngupu ya maisha gawezekana kwaa haribika. 17

mwoyo kukamuliya kwaa ngupu litumaini libekilwe Kulonge yitu. 19 Tubinayo uyasiri kati nanga ngangale

"Ywembe nga kuhani milele boka ku'mfumo wa ni yakutengema roho yitu, uyasiri wandoyingiya nkati Melkizedeki." (aiōn g165) 18 Kwa mana amri yabile ukiogi ya pazia. 20 Yesu ayingii sehemu ya kati ya kwanza yatibekwa pembeni mana yabile zaifu

na yaifaike kwaa. **19** Eyo saliya yapangite kwaa tengeneza liagano lyayambe pamope ni nyumba ya chochoti sakikamilifu. Ila, pabile ni ujasiri unoyite Israeli, ni nyumba ya Yuda. **9** Lyabile kwaa kati agano kwa ago tankengama Nnongo. **20** No ujasiri unoyite walowa patikana kwaa ila kwa ndela ya lapa, kwa likowe lee makuhani wenge bachukianga kwaa kilapo chochoti. **21** Lakini Nnongo akichukii kilapo palyo abayite husu Yesu, "Ngwana alapile ni kana abadili malango gake. wenga wa kuhanile." (aiōn g165) **22** Kwa likowe lee Yesu atiisa kuba kati dhamana ya liagano linoyite. **23** Hakika, kiwo huzuia makuhani tama milele. Yee nga kwa mana babile makuhani banansima, yumo baada ya ywenge. **24** Lakini kwa mana Yesu atama milele, ukuhani wake ubadilika kwa. **25** Kwa eyo ywembe kae ywawenza kwa ukamilifu kamilisha kwalopwa balo bankaribia Nnongo petya kwake, kwa mana ywembe atama daima kwa kuloba kwaajili yabe. **26** Kwa eyo kuhanile nkolo wa namna yee atistahili kwitu. Abile kwaa ni sambi, hatia, nsafi, ywatengwa kuoma kwa bibile ni sambi, ni ywabile nnani kuliko maunde. **27** Ywembe abile kwa ni lihitaji, mpwano wa makuhani akolo. kuoma dhabihu kila lisoba, kwanza kwa sambi yake mwene, ni baadae kwa sambi sa bandu. Apangite nyoo mara jimo kwa boti, paajilekite ywembe mwene. **28** Kwa saliya huchawa bandu babile adhaifu kuba nga makuhani, akolo, lakini neno lya kiapo, lalibile baada ya saliya, ywachaulilwe Mwana, ywapangilwe kuba nga mkamilifu milele. (aiōn g165)

8 Lyabile likowe lyatulibaya nga lino: tubile ni kuhanile nkolo ywatamile pae mu'luboko lya mmalyo wa iteo sa enzi kumaunde. **2** Ywembe nga mtumishi mu'pandu patakatifu, hemu lya kweli ambalo Ngwana alibekite, mundu kwaa yeyoti wa waa. **3** Kwa mana kila kuhanile nkolo ubekwa kutoa zawadi ni dhabihu; kwa eyo ibile muhimu kuba ni kilebe sa kutoa. **4** Nga katni Kristo ywabile nnani ya nnema, ywembe mana abile kwaa kuhanile zaidi ya palyo. Kwa mana babile tayari balo balyotoa ipawa lengana ni saliya. **5** Batihudumu kilebe ambacho chabile nakala ni kivuli sa ilebe ya kumaunde, sawa katni Musa ywakanyilwe ni Nnongo palyo apala chenga hemu. "Lola," Nnongo kabaya kuwa, "chenga kila kilebe lengana ni muundo waubweni nnani ya kitombe." **6** Lakini Kristo atipokya huduma yabile bora muno kwa mana ywembe kae nga mpatanishi wa liagano linoyite, ambalo labile tayari kwa ahadi inoyite. **7** Eyo katni liagano lya kwanza lyabile kwaa ni makosa, kubile kwaa ni haja ya kuipala liagano lya ibele. **8** Kwa mana palyo Nnongo atigundua makosa kwa bandu kabaya, "Linga, lisoba lyaisa, 'abaya Ngwana, 'palyo nalowa

lyangu, nanenga nibajali kae, 'abaya Ngwana. **10** Kwa mana yee elo agano nalowa kulpanga kwa nyumba ya Israeli baada ya masoba ago, 'abaya Ngwana, 'halowa beka saliya zango mu'mawazo gabe, nalowa kuziandika mu'myoyo yabe. Nalowa kuba Nnongo babe, nabo bababile bandu bango. **11** Kabapundishana kwaa kila yumo na jirani yake, no kila yumo na nongowe, yake, kabaya, "Myowe Ngwana," eyo boti kabanitanga nenga, boka nchunu mpaka nkolo wabe. **12** Kwa eyo nalowa kuabonekiya rehemu kwa makowe yabe, galyo ya haki, kana nigakumbukye masambi gabe kae." **13** Kwa kubaya "Waayambe" alipangite liagano lya kwanza kuwa lyazamani. Na elo nga ambalo atilitangaza kuba lyazamani lyalibile tayari yomoka.

9 Hata liagano lya kwanza lyabile ni sehemu ya ibada pano pakilambo ni taratibu za ibada. **2** Mana mu'hema kwabile ni chumba chabile chatiandaliwa, chumba cha panja, pakemilwe pandu patakatifu. Mu'lieneo lee pabile ni kinara sa taa, meza ni mikate ya wonyesho. **3** Nga nchogo ya pazia lya ibele pabile ni chumba chenge, pakemilwe pandu patakatifu muno. **4** Mwabile ni madhabahu ya dhahabu kwa kufukiza uvumba. Mwabile lisanduku lya liagano, lyalibile lichengwile kwa dhahabu. Nkati yake pabile ni bakuli lya dhahabu lyabile ni manna, fimbo ya Haruni yatiota manyei, ni zabile mbao za maliwe ya liagano. **5** Nnani ya lisanduku lya liagano maumbo ga maserafi ga utukufu batifunika mabawa yabe nnongi ya iteo sa upatanisho, ambacho twaweza kwaa kulelezza muno. **6** Baada ya ilebe yelo kuba vyashilwe andaliwa, Makuhani kawaida ujingya mu'chumba cha panja cha hemu kutoa huduma zabe. **7** Lakini kuhanile nkolo ujingya chelo chumba chenaibebe kichake mara jimo kila mwaka, na bila kuacha kutoa sambi kwaajili yake kichake, na kwa sambi za bandu wazipangite bila kusudia. **8** Roho mpeletau atishuhudia kuwa, ndela ya pandu patakatifu muno bado yayongoli kwaa mana lelo hemu lya kwanza bado liyemi kwaa. **9** Lee nga kielelezo sa muda woo waubile. Zawadi zoti ni dhabihu ambazo zatitololwa vyawenza kwaa kamilisha dhamiri ya ywaabudu. **10** Nga chakulya ni kinywaji kichake vyatiyanganiya mu'namna ya taratibu ya ibada ya kuipanga safi. Vyoti vibile nga taratibu za yega vyabile vyapangilwa iise amri

yaayambe yaipalikwa bekwa pandu pake. 11 Kristo atiisa kati kuhani nkolo wa makowe yanoite ambayo yatiisa. petya ukolo ni ukamilifu wa hema kolo lya lipangilwe kwaa mu'maboko ga bandu, ambaobabile kwa baulimwengu woo waumbilwe. 12 Yabilie kwaa ga mwai ya mbuzi ni ndama, ila kwa mwai yake mwene kuwa Kristo ajingii pandu patakatifumo mara jimo kwa kila yumo ni kutuhakikishia twenga ukombozi wangayomoka. (aiōnios g166) 13 Katie kwa mwai ya mbuzi ni mafahari kaganyunyiziwa kwa majivu ya ng'ombe achunu mu'balo balyo asafi kwa batengwilwe ni Nnongo na kupanga yega yabe inoyite. 14 Je nga muno kwaa mwai ya Kristo yabilie petya Roho wangayomoka aylekite mwene bila mawaa kwa Nnongo, panga safisha dhamiri yitu kuoma makowe gakiwo kuntumikya Nnongo ywabile nkoti? (aiōnios g166) 15 Kwa mana eyo, Kristo nga mijumbe wa liagano lyayambe. A yee nga sababu kiwo chaalekite hurubote babile mu'liagano lya kwanza kuoma mu'hatia ya sambi zabe, ili boti balo babakemelwa ni Nnongo bawewe pokya ahadi ya urithi wabe wangeyomoka. (aiōnios g166) 16 Katie kwabile ni liagano latidumu, lazima thibitisha kwa kiwo cha mundu yolo ywapangile. 17 Agano lyabile ni ngupu pandu kwapangite kiwo, kwa mana kwabile kwaa ngupu mu'mwene kulipanga ywabile nkoti. 18 Eyo hata lelo lkwa liagano lya kwanza lyabekilwe bila mwai. 19 Palyo Musa abile ammoywi kila lyagizo lya saliya kwa bandu boti, katola mwai wa ng'ombe ni mbuzi, pamope ni mase, kipande sa ngobo kikele, ni hisopo, ni kwinyunyiza gombo lyene ni bandu boti. 20 Boka po kabaya, "Yee nga mwai ya liagano lyabile Nnongo kabapea amri kwinu. 21 Mu'hali yeyelo, atinyunyiza mwai nnani ya hema ni iyombo vyatitumilwa mu'huduma ya ukuhani. 22 No lengana na saliya, karibu kila kilebe chatitakaswa kwa mwai. Bila kumwaga mwai ntopo samehelwa. 23 Kwa eyo yabile lazima kuba ni nakala ya ilebe ya kumaunde sharti isafishwe kwa yeno dhabihu ya anyama. Hata eyo, ilebe ya kumaunde vyene vyapalikwa kusafishwa kwa dhabihu yabile inoyite muno. 24 Mana Kristo ayingya kwaa pandu patakatifumo papangilwe ni luboko, ambayo nga nakala ya ilebe halisi. Badala yake atijingya kumaunde mwene, pandu ambapo ywabile nnongi ya minyo ba Nnongo kwaajili yitu. 25 Ayingii kolyo kwaajili ya kwitoa sadaka kwaajili yake mara kwa mara, kati afarisayo kuhani nkolo, ywabile ajingii pandu patakatifumo mwaka baada ya mwaka pamope ni mwai ya ywenge, 26 Katie eyo yabile kweli, bai yabile lazima kwabe teseka mara ganansima muno tangu mwanzo wa dunia. Lakini mara yimo mpaka mwisho wa miaka yayongolewa

kuboywa sambi kwa dhabihu yake mwene. (aiōn g165) 27 Katie yaibile kwa kila mundu alowa waa mara yimo, na baada ya eyoo yaisa hukumu, 28 Nga eyo Kristo ni ywembe ywabile ammoyitwe mara yimo kuziondoa sambi za bengi, kwa kusudi kwaa lya shughulikya sambi, bali kwa ukombozi wa balo babile bakinsubiri kwa saburi.

10 Kwa yelo saliya nga kivuli cha makowe mema yaisa, yalo kwaagabile halisi. Saliya yange wezekana kubakamilisha balo ambaobabile batikunkaribia Nnongo kwa ndela ya dhabihu zezele zabile ni makuhani batiyendelya kutoa mwaka baada ya mwaka. 2 Au vyabile dhabihu izo zavezike kwaa kukoma kutolelw? Kwa kigezo chelo batiabudu, babile batisafirishwa mara jimo, kababile kwa ni utambuzi muno ba sambi. 3 Bali mu'dhabihu mwabile ni ukumbusho wa sambi zapangilwe mwaka baada ya mwaka. 4 Kwa mana yatiwezekana kwaa mwai ya mafahari ni mbuzi kuziondoa sambi. 5 Palyo Kristo paisile mudunia, kabaya, "Mutamaniye kwaa matokeo au dhabihu, badala yake, mwaituandaa yega kwaajili yango. 6 Mwabile kwaa ni thamani mu'matokeo yoti ya kuteketezwa au dhabihu kwaajili ya sambi. 7 Boka po natibaya, "Lola, pano natiyapanga mapenzi gako, Nnongo, kati yaiandikilwe kunihusu nenga mu'gombo." 8 Kabaya kati abile abayilwe nnani: "Mwaitamani kwaa dhabihu, matoleo, au sadaka ga kutiniya kwaajili ya sambi, wala kana ubweni puraha nkati yake" dhabihu yabile yaboywile lengana na saliya. 9 Boka po kabaya, "Lola, nabile pano kupanga mapenzi gako." Abekite mbwega taratibu zabile za mwanzo ili kuimarisha zalo zana ibele. 10 Mu'taratibu zanaibe, twatubile twatitengwa kwa Nnongo kwa mapenzi gake petya kuyitoa yega ya Yesu Kristo mara yimo kwa muda woti. 11 Ibile kweli, kila kuhani uyema kwa huduma lisoba ni lisoba, aboyite dhahabu yeyelo, yabile, kwa vyoyoty, kamwe ywaweza kwaa kuboywa sambi. 12 Lakini baada ya Kristo kuboywa dhabihu mara yimo kwa sambi milele yoti, atitama luboko lwa mmalyo lya Nnongo, 13 atisubiri mpaka maadui bake babekwe pae ni kupangwa iteo kwaajili ya magolo gake. 14 Kwa mana kwa ndela ya toleo limo atei kwakamilisha milele balo babile batengwa ba Nnongo. 15 Nga Roho mpeletau ywashuhudia kwitu. Kwa mana kwanza kabaya, 16 "Lelo nga liagano nalowa kulipanga pamope naboo baada ya masoba ago; abayite Ngwana: nalowa ibeka saliya yango nkati ya miyo yabe, nga nalowa andika mu'malango gabe." 17 Boka po kabaya, "Kabazikumbuka kwaa kae sambi ni makowe gabe

ga'kiwo." 18 Nambeambe pandu pabile ni msamaha kwa aba, ntopo kae dhabihu yoyoti kwaajili ya sambi. 19 Kwa eyo, alongo, twabile ni ujasiri ba jingya pandu patakatifu muno kwa mwai ya Yesu. 20 Eyo nga ndela yabile itabilwe kwaajili yitu kwa ndela ya yega yake, mbeyambe ni ukoti yapitii mu'pazia. 21 Nga kwa mana twabile ni kuhanii nkolo nnani ya nyumba ya Nnongo. 22 nga tumkaribiye ni mwoyo wa kweli mu'utimilifi bake ba uhakika ba imani mana itei twabile ni mwoyo yabilenyunyiziwa safi kuoma ubou wa dhamiri ni kuba ni yega yitu yapeletike ni mase sapi. 23 Bai nga tukamwe mu'uthabiti toba ya ujasiri ba tumaini litu, bila ya kelebuka, kwa mana Nnongo ywaatiahidi nga mwaminifu. 24 Nga tuyongeye kuiwasa namna ya kumtia mwoyo kila yumo hupenda ni makowe ganoite. 25 Nga kana tuleke kukusanyika pamope, kati pakapanga benge. Badala yake, kutiana mwoyo kila yumo zaidi ni zaidi, kati mwatibona lisoba latikaribia. 26 Kati twatupanga kusudi kuyendelya kupanga sambi badala ya kuba twatipokya elimu ya ukweli, Dhabihu yenge ya sambi yasalia kwa kae. 27 Badala yake, twabile ni tarajio kichake lya hukumu ya kutisha, ni ukale wa mwoto wabile utibateketeza maadui ga Mungu. 28 Yeyoti ywabile aakanikiye saliya ya Musa kabawaa bila rehema ya ushuhuda wa mashahidi abele au atatu. 29 Kiwango gani cha azabu muno ywakiwasa chalowa ntahili kila yumo ywatikundharau mwana wa Nnongo, yeyoti ywaupangite mwai wa liagano kati kilebe chabile kitakatifu kwa, mwai wabile wabekilwe wakfu ni Nnongo-yeyoti ywabile atikuntukana Roho ba neema. 30 Kwa mana twatanga yumo ywabile ayemi, "Kisasi ni chango, nalowa lepa." Nga kae, Ngwana alowa kwahukumu bandu bake." 31 Ni likowe lya kuogopa mundu kutomboka mu'maboko ga Nnongo ywabile nkoti! 32 Lakini kombokoya masoba gapitike, baada ya kubekwa nuru kwinu, ni namna ya namani mwawezile kuvumilia makowe gaminya muno. 33 Mwabile m'bekilwe wazi mu'dhihaka ni matukangano ni mateso, ni mwabile ashiriki pamope ni balo bapetya mumateso kati ago. 34 Kwa mana mwabile ni mwoyoba huruma kwa abo babile afungwa, nga mwamupoki kwa puraha adhabu ya urithi winu mwatangite mwenga mwabene mwabile ni urithi unoite ni wa kudumu milele. 35 Kwa eyo kana muuleke ujasiri winu, wabile ni zawadi ngolo. 36 Kwa mana mwahitaji uvumilivu, ili kwamba mpale kupokya chelo Nnongo atikwaahidi, badala ya kupangilwa kuyatenda mapenzi gake. 37 Kwa mana baada ya muda nchene, yumo ywatiicha, alowa icha hakika ni alowa kawia kwa. 38 Ywa bile ni haki wango alowa tama kwa imani. Kati ywaboi kunchogo, nalowa pendezwa kwa ni ywembe. 39 Lakini twenga twabile kwa kati balo bakerebukye kunchogo kwa angamya. Badala yake, twenga twabaadhi ya balo twabile ni imani ya kuilinda roho yitu.

11 Nambeambe imani yabile nga hakika yabile nayo mundu muda atarajia kilebe pulani kwa ujasiri. Ni hakika ya kilebe chabile bado bonekaniya. 2 Kwa mana yee apindo bitu batithibitika kwa imani yabe. 3 Kwa imani twatifahamu kwamba ulimwengu waumbilwe kwa amri ya Nnongo, ili kwamba chelo chatibonekaniya chatitengenezwa kwa bonekana ni ilebe ambayo yabile yatibonekana. (aiōn g165) 4 Iibile kwa mana ya imani kuwa Habilii atikumtolea Nnongo sadaka ya kufaa kuliko kagapanga Kaini. Yaibile ni kwa mana yee atikusifiwa kuba mwene haki. Nnongo atikumsifu kwa mana ya zawadi yailetike. Kwa mana yoo, Habilii bado abaya, ingawa atiwa. 5 Yaibile kwa imani kuba Enoko apotwilwe nnani na abonike kwa kiwo."Abonekine kwaa, kwa mana Nnongo atikuntolit" kwa mana yabayilwe nnani yake kuba atikumpendeza Nnongo kabilia ya kuntola kunani. 6 Ntopo imani yatiwezekana kwaa kumpendeza Nnongo, kwa mana ywaisa kwa Nnongo lazima aaminie kuba Nnongo abile nkoti ni huapatia zawadi balo bankengamite. 7 Yabile kwa imani kuba Nuhu, abile akanyilwe ni Nnongo husiana na makowe ambago yaibile kwa yatibonekine kwa heshima ya Nnongo kachuchengya safina kwaajili ya kulopwa familia yake. Kwa kupanga yee, atikuihukumu dunia ni kuba mrithi ba haki yaisa petya imani. 8 Yaibile ni kwa imani kuwa Ibrahim, paakemilwe alowa kueshimu no yendya pandu paapalikwa pokya kati urithi. Ayei bila yowa pandu gani pabile atiyenda. 9 Yabile ni kwa imani yabile yatiitama mu'nrema ya ahadi kati mgeni. Atitama mu'lilhemu pamope ni Isaka ni Yakobo, barithi babenge ni ahadi yeyelo. 10 Ayeeyo nga sababu atitarajia kuupata mji ambaa ywaabuni na kuuchenga alowa pangilwa Nnongo. 11 Yabile ni kwa imani panga Ibrahim, na Sara mwene, wapokii ngupu ya tunga ndumbo ingawa babile apindo muno, kwa mana wamweni Nnongo kuwa mwaminifu, ywabile atiwaahidia mwana nnalome. 12 Kwa eyo kae boka kwa mundu yolo yumo ywaabili atikaribia kiwo batibelekwa bana babalangika kwaa. Babile banyansima kati itobdo za kumaunde kati mbeyu ya mchanga katika fukwe ga bahari. 13 Aba bote bawile katika imani bila pokya ahadi, ila, babile baibweni ni kuirikibisha kwa kutalu, batibaya panga babile ageni na apitaji nnani ya nnema, 14 Kwa balo balongela makowe kati aga babekite bayana kuwa waipala

nchi yabe bene. 15 Kwa kweli, kati bibile bakiiwaza ya upanga, baponywa boka mu matamwe, bibile nchi ambayo babokite, bibile na nafasi ya kerebuka. mashujaa vitani, na catisababisha majeshi ga ageni 16 Lakini kati ya ibile, batamaniya nnema waubile kupiya. 35 Alwawa bapokii bandu ba kiwo babe bora, ambayo, ni ya kumaunde. Kwa eyo Nnongo kwa ndela ya ufufuo. Benge bateswile, bila yeketya abweni kwaaya kiya kemelwa Nnongo wabe, kwa mana kulekwa huru ili panga baweze pata uzoefu wa ufufuo atiutayarisha nnema kwaajili yabe. 17 Yabile ni kwa ubile bora muno. 36 Benge bateswa kwa dhihaka na imani panga Ibrahimu baada ya jaribiwa, atimtoa kwa kombwa, eloo, hata kwa tabilwa na kwa bekwa Isaka. Nga nyoo, ywatipokya kwa puraha ahadi, muligereza. 37 Bapondwile maliwe. Batitekwanikwa alimtoia mwana wake mwene, 18 ambaye nnani yake ipande kwa misumeno. Batibulagwa kwa upanga. atilongelwa, "Boka kwa Isaka ubeleki wako walowa Batiyenda kwa ngozi ya ngondolo na ngozi ya mbuzi kemelwa." 19 Ibrahimu atangite panga Nnongo abile bibile babapala, batiyendelya katika maumivu na na uwezo wa kumfufua Isaka boka mu. kiwo, na kwa mapangilwe yanoite kwa. 38 (Ambayo ulimwengu longela kwa lugha ya maumbo, atimpokya. 20 Yabile wastahili kwaas kuwa nabo) batitanga tanga mmwitu, ni katika imani panga Isaka atimbariki Yakobo na Esau mukitombe, katika mapango na katika mashimo ga kuhusu makowe gaisa. 21 Ibile ni kwa imani panga nnema. 39 Ingawa bandu bote aba batiyeketiwa Yakobo abile katika hali ya waa, atekumbarikiya na Nnongo kwa sababu ya imani yabe, bapokya kila yumo wa bana ba Yusufu. Yakoboaabudiya, kwa chaatiahidua. 40 Nnongo atiyongolya kutupatia kaegemeya nnani ya firbo yake. 22 Yabile ni kwa kilebe kibile bora. ili panga bila twenga baweza kwa imani panga Yusufu muda wake wa mwisho ubile kamilishwa.

papipi, alongela nnani ya boka kwa bana ba Israel

Misri na kabaagiza tola pamope nabo mifupa gake.

23 Ibile ni kwa imani panga Musa, paabelekitwe, atibikana kwaaya muda wa miyei itatu na azazi bake kwa sababu bamweni kuwa ni mwana nchunu ywabile mzuri, na bayogopa kwaaya amri ya mpwalume. 24 Ibile ni kwa imani panga Musa paabile mundu mpindo, akani kukemwa mwana wa nwawa wa Farao. 25 Badala yake, achawa shiriki mateso pamope ni bandu ba Nnongo badala ya puraika ni anasa za sambi kwa muda nchunu. 26 Awazile kiya ya kunkengama Kristo kuwa ni utajiri nkolo kuliko hazina za Misri kwa mana atumbwi minyo katika zawadi muda wake woisa. 27 Ibile ni kwa imani panga Musa aboka Misri. Ahofia kwaaya hasira ya mpwalume, kwa mana atipumilia kwa lolekeya kwa ywabonekana kwa. 28 Ibile ni kwa imani panga aikamwi Pasaka na kunyunyiza mawai, ili panga mharibu wa mbeleki wa kwanza aweze kwaaya kubakamwa wabeleki wa kwanza analome wa bairraeli. 29 Ibile ni kwa imani panga bapeta katika bahari ya shamu kati pannema nkavu. Muda bamisri batijaribu peta, balimezwa. 30 Ibile ni kwa imani panga ukuta ba Yeriko utombwiye pae, baada ya kuuzzunguka kwa masoba saba, 31 Ibile ni kwa imani panga Rahabu yolo kahaba aangamiya kwaaya pamope ni balo bibile kwaaya atifu, kwa sababu abile abapokii bapelelezi na kubahifadhi salama. 32 Nibaye namani zaidi? Mana muda utosha kwaaya longela ga Gideoni, Barak, Samsoni, Yeftha, Daudi, Samweli na manabii,

33 ambaa pitya imani batizishinda falme, bapangite haki, bapokya ahadi. 34 Baikanikya mikana ya imba, batizima ngupu, bakwepite ncha

12 Kwa eyo, kwa mana tumezungukwa na liunde likolo lya mashahidi, tutupe kila kilebe chatulemea pamope ni sambi yaibile yatuzingira kiurahisi. Tupange mbio kwa saburi katika mashindano yabekiliwe nnongi yitu. 2 Tugaelekeze minyo yitu kwa Yesu, ywabile mwanzilishi na wwaitimiza imani yitu, ambaye kwa ajili ya puraha ibekilwe nnongi ya ywastamili msalaba, mana attiidharau kiya yake, na tama pae luboko lwa kummalyo lwa iteo sa enzi sa Nnongo. 3 Mana mumfikirie ywembe ywastamili maneno ga chuki boka kwa bibile ni sambi, dhidi yake mwene ili panga muise kwaay muchokite au kuzimya miyo yinu. 4 Mwataabika kewaa au teseka pamushindana na sambi kiasi cha ishiwa na mawai. 5 Mwasahau kae kolo kutiwa mwoyo ambako kunabaelekeza kati bana analome: "Mwana wango. kana ugarole kwa wepesi maruda ga Ngwana, wala kana ukate tamaa paurekebishiwe ni ywembe." 6 Kwa mana Ngwana humwazibu ye ywaa pendile, na kumwadhibu kila mwana ywabile ampokya kwa. 7 Mustahimili majoribu kati kurudiwa. Nnongo hushughulika ni mwenga kati ywashughulika na bana, mana ni mwana gani ambae tate bake aweza kwaaya kumwazibu? 8 Lakini mana ntopo adhibiwa, ambako twenga twabote twashiriki, bai ni mwenga ni haramu na bana bake kwa. 9 Zaidi ya yote, tubile na tate bitu mu'dunia ba kutuazibu, na twatibaheshimiya. Je tupalikwa kwaaya hata zaidi kumweshimu Tate ba kiroho na tama? 10 Hakika tate bitu batituazibu kwa miaka michunu kati yatibenekana sawa kwabe, lakini Nnongo utuazibu kwa faida yitu ili tushiriki utakatifu

wake. **11** Ntopo azabu yaipuraisha kwa muda woo. Upangika na matamwe. Hata nyio, baadaye upambika tunda lya amani ya utauwa kwa balo bapundishilwe nabo. **12** Kwa eyo muinue maboko ginu yailegea na kupanga magoti yinu gabile dhaifu kuwa gabile ni ngupu kae; **13** Munyoshe mapito ga nyayo yinu, ili panga yejote ywabile mlemauvu ayongoli kwaal upotevuni lakini apate kuponywa. **14** Muipale amani na bandu bote, na utakatifu kae ambaao bila huo ntopo ywamwona Ngwana. **15** Mube baangalifu ili panga abile kwaa ywatengwa kutalu na neema ga Nnongo, na panga iise kwaa shina lya uchungu lyalowa chipuka na kusababisha shida na kukerebuya benge. **16** Mulolekeye kuwa ntopo umalaya au mundu ywabile kwaa mtauwa kati yaa Esau, ambaye kwa sababu ya mlo umo atipemeya haki yake ya belekwa. **17** Kwa mana mutangite panga baadaye, atitamaniya kurithi baraka, atikanikiwa, kwa sababu apatike kwaa fursa ya tubu pamope ni tate bake, hata ingawa agapalike muno kwa machozi. **18** Kwa mana muisa kwaa katika kitombe ambazo waweza kwaa kamwa. Nnema watiyaka mwoto, libendo, kukatisha tamaa na dhoruba. **19** Mwaisa kwaa kwa lilobe lya tarumbeta, au kwa maneno gabokana na lilobe ambalo lyatisababisha kila baliyowine balobe kwaa neno lolote longela kwabe. **20** Kwa mana bawenza kwaa vumiliyi chelo chaamuliwa: "Mana itei hata mynyama ywakamwile kitombe, lazima akombolwie ni maliwe." **21** Ya yogopeya muno yaagabweni Musa abayite, "Namuogopeya muno kiasi cha lendema." **22** Baada yake, muisile pakitombe sa Sayuni na katika mji wa Nnongo ywabile nkoto, Yerusalemu ya kumaunde, na kwa malaika elfu komi batishereheke. **23** Muisile katika kusanyiko lya abeleki ba kwanza bote, na kwa roho ya batakatifu ambaao batikamilishwa, **24** Muisile kwa Yesu mpatanishi ba agano lyaayambe, na kwa mwai yainyunyuzilwe ambayo ulongela mema zaidi kuliko mwai ya Habilii. **25** Linga kuwa kana uise ukamkataa yumo ywaalongela. Kwa kuwa mana batiepuka babile kunkataa yumo ywabile baonya dunia, kwa hakika twaepuka kwaa mana itei twakerebuka kutalu boka kwa yolo ywatukenya boka kumaunde. **26** Kwa muda woo lilobe lyake lyatitikisa dunia. Lakini nambeambe atiahidi na longela, "Bado mara yenge kae nalowa tikisa kwaa dunia kichake, ila maunde kae." **27** Maneno aga, "Mara jimo kae," ibonekeya kutoweshwa kwa ilebe ya ilendemeshwayo, ayee nga, ilebe ambayo iumbwile, ili panga yelo ilebe yalendema kwaa vibakie. **28** Kwa eyo, tupokii upwalume ambaao ulendema kwaa, twapuraika katika hali ya kumwabudu Nnongo kwa yeketya pamope na nyenyekya katika chelo. **29** Kwa mana Nnongo witu ni mwoto waulyaa.

13 Bai upendo wa nongo ni uyendeli. **2** Kana msahaulile kubakaribisha ageni, mana kwa kupanga nyoo, bbadhi watikwakaribisha malaika bila kuyowa. **3** Kumbukya boti bibile muligereza, kati yamubile nabo kolyo pamope nabo. na kati yega yinu yatipangilwa kati babe. **4** Bai ndoa ni iheshimilwe ni boti na bai kindanda sa ndoa kipangwe kuba safi, kwa mana Nnongo atikuahukumu baasherati ni azinzi. **5** Bai ndela yinu ya maisha ibe huru mu'upendo ba mbanje. Mube mwatiridhika ni ilebe mubile nayo, mana Nnongo mwene kabaya, "Nalowa kuwaleka kwaa mwenga kamwe, wala kubatelekeza mwenga." **6** Bai tulidhike ili tubaye kwa ujasiri, Ngwana nga msaidizi bango; kana niyogopile kwaa mundu ywaweza kunipanga namani?" **7** Muafikirie balo bibile kabayongolya, balo kabalongela neno lya Nnongo kwinu, mukumbukye matokeo ga mienendo gabe; muiyangate imani yabe. **8** Yesu Kristo nga ywembe, jana, leno ni aya mielele. (aiōn g165) **9** Kana uise kuyogoliwa ni mapundisho mbalembale ga kigeni mana inoyite kwa mwoyo uchengwe kwa neema, na ibile kwaa saliya kuhusu chakulya ago kababasaidia balo baishile kwa ago. **10** Tubile ni madhabau yabile ni balo batumikilwe nkati ya lihekulu bibile kwaa ni haki ya kulya. **11** Kwa mana mwai ya anyama, yatiboya kati dhabihu kwaajili ya sambi, yailetike kuhanu nkolo nkati ya pandu patakatifu, lakini yega yabe yatiniyewe panja ya kambi. **12** Kwa eyo Yesu ni ywembe ywatesekile panja ya nnyango ba mji, ili kubeka wakfu bandu kwa Nnongo petya mwai yake. **13** Nga kwa eyo tuboke kwake panja ya kambi, twaipotwiwe fedheha yake. Mana twabile kwaa makao ya hudumia mu'mji woo. **14** Badala yake tuupalange mji wauisile. **15** Petya Yesu yatikuapasa mara kwa mara kuyitoa sadaka ya kuntkuza Nnongo, kumsifu kuwa tunda lya mikano yitu libaye lina lyake. **16** Nga kana usahau kupanga yanoite ni kusaidiana mwenga kwa mwenga, kwa mana petya kati yelo nga Nnongo upendewza muno. **17** Muireshimu ni kujishusha kwa iongozi yinu, mana kabayendelya kubalinda kwaajili ya nafsi yinu, kati balo kabatoa hesabu. Mugaeshimu ili iongozi binu bawewe kubatunza kwa furaha, nga ibile kwaa huzuni, yabile yatikuasaidia kwaa. **18** Tulobe, mana twabile ni uhakika kuba twabile ni dhamira inoyite, twatamaniya kuishi maisha ga heshima mu'makowe goti. **19** Ni boti niakubatia mwoyo muno mpange yee, ili niweze buyangana kwinu muda nchunu. **20** Nambeambe Nnongo wa amani, ywabile atibaletya kae kuoma kwa

bawile mchungaji nkolo ba ngondolo, Ngwana witu Yesu, kwa mwai ya liagano lya milele, (aiōnios g166) 21 Kabapeya uwezo kwa kila kilebe kinoyite kupanga mapenzi gake, kaapanga kazi nkati yitu yabile inoyite ya kupendeza mu'minyo gake, petya kwa Yesu, kwake ube utukufu milele ni milele. Amina. (aiōn g165)

22 Nambeambe nibakuapeya mwoyo, mwalongo, kuchukulyana nga neno lya kutia mwoyo wabile kwa mwipi natibaandikya mwenga. 23 Mutangite kuwa nongo bitu Timotheo ni ywembe nalowa kummona kati atiicha muda nchunu. 24 Mubasalimii iongozi bako boti ni baumini boti. Balo baboite Italia kabaasalimia. 25 Ni neema ibe ni mwenga mwaboti.

Yakobo

1 Yakobo mmanda ba Nnongo ni Ngwana witu Yesu Kristu, kwa makabila komi ni ibele gagatawanyike, salaam. 2 Mabalange kwamba pulaika muno, alongo bango mwanakamupeta mumatatizo ga kila aina. 3 mutange panga ipalilwa imani yinu ipalae pumiliya. 4 Muleke pumilia ili mwikamilishe kasi yake, ili muweze komala kikamilipu, bila pungukiwa ni loloti. 5 Lelo mana mundu kati yinu apala hekima ailobe kuoma kwa Nnongo, ywembe piya kwa wakati ni bila benda kwa boti babannoba, na apala kwapeya kwa hekima. 6 Lakini mulobe kwa imani, bila shaka, kwa mana ywembe ywabile ni shaka ni kati mawimbi mubahari, tolelwa na upepo notaikuilwa kuno ni kuno. 7 Kwa hakika mundu ywoo kana aweze panga apala pokelelwa likowe lyake mboka kwa Ngwana; 8 Mundu yoo ai'na nia ibele, imara kwaas mundela yake yoti. 9 Mwalongo maskini apalikwa kwipuna kwa yima kwake kunani, 10 Muda wooo mwalongo tajiri kwo nyenyekeea kwake, kwa mana alwambokeka kati liloba lya mmende lya mung'unda mwapetaa. 11 Lisoba lilwapita na lyoto liyotinia yumea michee, na lisoba tomboka n goloka kwake waha. Nganyonyo bandu matajiri bapilya muliyengo lyabe. 12 Atibarikiwa mundu yolo ywapumilia majaribu, na mwana baada ya shinda jaribu lee, apala pokya taji ya ukoto, yaibile itiahidiwa kwa balo babampindile Nnongo. 13 Mundu ywoywoti apalikwa kwaas baya paajaribiwa, "Jaribu leni liboka kwa Nnongo," kwa mana Nnongo ajaribiwa kwaas ni ubou, ni Nnongo mwene amjaribu kwaas yeotti. 14 Kila mundu ujaribiwa ni tamaa yake mbaya yaimshawishi ni kummuta kunanipa. 15 Baada ya sambi potwa ndumbo sambi loelekwa, ni yolo sambi komala muno muno, yomokya kwake ni kiwo. 16 mwalongo bango mwependwa, kana mukongelwe. 17 Kila zawadi inoyite ni kila zawadi yabile kamilifu iboka kunani, iuluka pae kuoma kwa Tate ba nuru, Habadilika kwaas kamwe kati kiwili mwakibadilika. 18 Nnongo atikuchawa kutupeya twenga ukoti pitya Neno lya ukweli, ili tuwese kuba ubelekwi wa kwanza nkati ya iumbe yake. 19 Mutangite lee, mwalongo bango, Kila yumo apalikwa abe mwepesi wo yowa, nga mwepesi kwaas longela wala kasilika. 20 Kwa mana hasira ya mundu yaweza kwaas kupanga haki ya Nnongo. 21 kwa nyo mubeke kutalu uchapu wa sambi ni ubaya woti wabile sehemu yoyoti, na kwa nyenyekeea mulipoki likowe lyalipendilwe nkati yinu, ambalo libile ni uwezo wokoa roho yinu. 22 Mulikengame likowe kana muliyowe bai. mwikonga nafsi yinu mwabene. 23

Kwa mana kati yoyoti ywaliyowa likowe bila kulipangya kazi ni sawa ni 24 mundu ywailola kuminyo yake halisi mu'kilolo. Aitasimini kuminyo yake, na kuboka na baada ya muda mwipi libalya mwaabile. 25 Lelo mundu yoo ywailola kwo uangalifu saliya toti, saliya huru no yendelya kuiheshimu, kana iakamwi kwa sababu ywembe ywa mundu wo'shau, mundu yoo alowa barikiwa mana aipangite. 26 Mana mundu yeotti alyawasa mwene panga ni mundu wa dini, lakini awesa kwaas kuutawala lulemi Iwake, haukonga mwoyo wake ni dini yake ni yabule. 27 Dini yaibile safi ni iharibike kwaas nnonge ya Nnongo witu ni Tate nga yee: kuasaidia yatima ni ajane mu'mateso yabe, no kuilinda mwene ni ujisadi wa dunia.

2 Mwalongo bango kana muibalange imani ya Ngwana witu Yesu Kristu, Ngwana wa Utukufu, kwopendelea bandu fulani. 2 Kat mundu fulani ajingii mu'mikutano yinu aweti pete ya dhahabu no aweti kinanoga, kabee ajingingile maskini ywabile aweti kwaas kinoyite. 3 no laya kumpala muno yolo mwene aweti ngobo inoite no baya. "Chonde wenga tama pano pandu panoite" lakini mummakiye yolo maskini, "Wenga yema pano." au "Tama pae ya magolo gango." 4 Je, muhukumiana kwaas mwenga mwabene, ni kua baamuzi babile ni mawazo mabou? 5 Mupekani, mwalongo bango mwapendilwe, je, Nnongo achawile kwaas maskini ba dunia kuapanga matajiri mu imani ni kurithi upwalume waadile babampindile? 6 Lakini mwatalawile maskini! Je matajiri kwaas kabawatesa mwenga, na bembe kabaaburuta kwaas mahakamani mwenga? 7 Je matajiri kwaas babalitukana lina lelo linoite lyamukemilwe kwake? 8 Hata nyoo, kati mwatiitimiza yelo saliya ya upwalume kati yaandikilwe mu'maandiko, "upalkwa kumpenda jirani yako kati wenga wa mwene," mwapanga vyema. 9 Lakini kati mwaipendile baadhi ya bandu, mwalowa panga sambi, mwahukumu ni saliya kuwa ni watekuwa saliya. 10 Kwanyo ywoywoti ywaifata saliya yoti, na bado akobile nukta yimo tu, abile ni hatia ya tekwana saliya yoti. 11 Kwamba Nnongo atebaya, "kana uzini," nga ywembe abayite, "kana ubulage," mana uzini kwaas, lakini wabulaga, utekwanike saliya ya Nnongo. 12 Kwa eyo mulonge no kuiheshimu kati balo mubile karibu hukumilwa na saliya ya uhuru. 13 Kwa mana hukumu uisa bila huruma kwa balo babile kwaas ni huruma. Huruma uitukuzu yene nnani ya hukumu. 14 Kwina uzuri gani, alongo bango, kati mundu abaya nibile ni imani, lakini abile kwaas ni makowe? 15 Je yelo imani yawesa kumlopwa? Kati nongo nnalome au nnwawa ni mhitaji wa ngobo au chakulya cha

kila lisoba, 16 ni yumo winu kaamakiya, "Muyende kwa mpwano wa Nnongo. 10 Mu'nnkanwa chechelo kwa imani, mukayote mwoto ni mulye kunanoga." ubaya maneno ga baraka ni laana. Alongo bango lakini kana muapeye mahitaji muhimu ya yega, makowe aga ganike kwa pangika. 11 Je, lose limo ifaike namani? 17 Imani kichake, kati yabile kwa ni lyawenza piya mase gananoga na ganababa? 12 makowe, ifaike kwa. 18 Bado mundu fulani aweza Alongo bango, Je nkongo wa tini waweza pambika bayo, "Uibile ni imani, ni nenga nabile ni makowe." matunda ga mzeituni, au mzabibu waweza pambika Nilaye imani yako panga kwa makowe, ni nenga matunda ga mtini? wala kinywanyu ya mase ga nalowa kukulaya imani yango kwa makowe gango. mwinyo gapiya mase gangali mwinyo. 13 Ni nyai nkati 19 Wendaamini kuwa kwabile ni Nnongo yumo, ubile yinu ywabile ni hekima ni malango? Mundu yoo ni sahihi. Lakini nchela nabo batiamini nyoo ni lendema. alaye maisha ganoite mu'kazi yake kwa nyenyekya 20 Je, upala yowa, ywa mundu mpumbavu, namna uboka ni hekima. 14 Lakini kati mwabile vivu nkale ni yolo imani bila makowe ifaike kwa? 21 Je Tate bitu nia ya ubinafsí mumyoyo yinu, kana muipune no bayo kwa Abrahamu ywaabalangilwe haki kwa makowe ubocco nokuukana ukweli. 15 Ayee hekima kwaampite mwana wake Isaka nnani ya madhabahu? 22 yelo yaiuluke kuoma kunani, lakini badala yake ni ya Mwabweni kuwa imani yake ipangite kazi ni makowe mudunia, ya roho kwa, nga ni ya nchela. 16 kwa gake, ni kwa makowe gake, imani yake yaiyikiye mana pandu pabile ni vivu ni ubinafsí ubile, kubile ni kusudio lyake. 23 Maandiko gatimizwa gagabaya, vurugu ni kila likowe bou. 17 Lakini hekima yaiboka "Abrahamu atimwamini Nnongo, ni atibalangilwa kuwa kunani, kwanza ibile sapi, boka po yatipenda amani, mwene haki."Kwa eyo Abrahamu atikemelwa rafiki ba upole ni ukarimu, yabile twilya rehema ni matunda Nnongo. 24 Mwamweni kuwa kwa makowe mundu ganoite, bila pendeleya bandu pulani, ni kweli. 18 alowa balangilwa haki, na nga imani kwa kichake. Na tunda lya haki upandilwa muu'amani kwa balo 25 Kadhalika, Je abile kwa Rahabu yolo kahaba ambabo babapanga makowe ga amani.

4 Bulwe ni migogoro nkati yinu iboka kwaako?

Ikakutuka kwa kuoma mu'tamaa yinu yainyata yailetike ngondo nkati ya ashirika binu? 2 Mwalowa tamaniya chelo mwabile nacho kwa. Mwaabulaga

ni kukikengama chelo mwaveza kwa kikipanga

3 Malongo bango, baingi kwa nkati yinu bapaswa

kuwa balimu, mtange panga twalowa pokya chinu. Mwatkombwana ni yomana, ni bado mpatike hukumu ngolo muno. 2 Kwa mana boti twalowa kwa sababu munnoba kwa Nnongo. 3 Munda kosea mu'ndela ganansima. Kati yoyoti ywabile lobila ilu mupokya kwa sababu muloba kwaajili kwa ywaajikwaa mu'maneno gake, aywoo nga ya likowe linoyite kwa, ili muwese kwitumya kwa mundu mkamilifu, aweza kudhibiti yega yake yoti tamaa yinu inoyite kwa. 4 Mwenga mwamalaya pia. 3 Nambeambe kati twatibela lijamu za farasi mutangite kwa panga umbwiga ni dunia nga uadui mu'mikanwa yabe kabatuheshimu, ni twaweza ni Nnongo? kwa eyo, yoyoti ywaamua panga ni kuigalambuwa yabe yoti. 4 Utange panga kuwa ubwiga ni dunia uipanga mwene adui ba Nnongo. ngalaba, ingawa yabile ngolo lakini isukumilwa kwa 5 Au mwawasa maandiko gabile ntopo maana usukani nsunu muno yendya popoti apapala nahodha. gabalongela kwa roho ywabekilwe nkati yitu abile ni 5 Nga ny oyo, lulimi nga kiungo kisunu sa yega, vivu muno kwaajili yitu. 6 Lakini Nnongo uwapea lakini kwilumba makolo muno. Linga mwitu nkolo neema muno, nga maana maandiko gabaya, "Nnongo walowa yakilwa kwa cheche njene ya mwoto! 6 humpinga ywabile ni kiburi, lakini umpeya neema Lulimi pia nga mwoto, nga nnema wa ubou, ubekilwe ywabile ni unyenyekevu." 7 Eyo, muipiye kwa nkati ya iungo ya yega witu, yabile najisi yega yote Nnongo. Mumpinge ibilisi ni ywembe apatalila boka ni kulibeka nnani ya mwoto ndela ya maisha, ni kwinu. 8 Muegeli papipi ni Nnongo, ni ywembe mwene sonywa mwoto wa kuzima. (Geenna g1067) 7 alwayegelya papipi nimwenga, musapisa muboko Kila aina ya myanya ywa mwitu, kiyuni, chakikwaba ginu, mwenga mwabene sambi, na mwallowa teseka ni kuimbe sa mubahari kisibiliwa ni bandu. 8 Lakini mu'myo yinu, mwenga mwabile ni nia yanaibe. ntopo mundu hata yumo ywawenza dhibiti lulimi, ni 9 Muuzunike, muombolese, no lela! mugalambue ubou wotulia kwa, utweli sumu ya kubulaga. 9 heka kwinu kulela ni puraha kuba maombolezo. Kwa lulimi twatikumtukuza Ngwana ni Tate bitu, nga 10 Muyinyenyekeye mwabene nnongi ya Ngwana, kwa wowolo twalowa laani bandu babile baumbwile ni alowa kwainua kunani. 11 Kanamulongeleane

kinchogo yinu mwabene, alongo, mundu ywalongela yenge. Bali yelo "elo" yinu nga imaanishe "elo" nga kinchogo ya alongo bake, au atikumhukum nongo "hapana" yinu nga imaanishe "hapana", ili kwamba bake, alongela nchogo ni saliya ni huihukumu saliya muise kwa kutomboka pae ya hukumu. **13** Abile ya Nnongo. Mana muihukumu saliya, muiheshimu yeyoti nkati yinu abile ni mateso. Lazima alobe. Je, kwa saliya, ila mwalowa kuihukumu. **12** Ni yumo kwabile ywachangamka? ni aimbe kwa sifa. **14** Je, ywawea panga saliya nga hakimu, Nnongo, ywembe kwabile mundu yeyoti nkati yinu ywabile aminya? Nga ywabile ni uweso wa kulopwa ni kubulaga. Wenga abakeme apindo ba'likanisa, nabo apindo ba'likanisa wa nyai ywahukumu jirani bako? **13** Mupekanie, balobe nnani yake, kabampaka mauta mu'lina lya mwenga mwamulongela, "Lino au malabo twalowa Ngwana, **15** nga malobe ga imani yalowa kubaponiya yendya mu'mji woo, no tama mwaka kolyo, ni kupanga atamwe, ni Ngwana alowa kwainua. Ni nkati alowa biashara, ni kutengeneza faida. **14** Nga nyai ywayowa panga sambi, Nnongo alowa kumsamiya. **16** Kwa eyo namani salowa tokea malabo, ni maisa yitu nga ya muungame sambi yinu mwenga kwa mwenga, na namani kae? Kwa mana mwatilandana kati ukungugi kulobiana kila yumo ni ywembe, ili muweze ponyelwa. wapeta muda mwipi ni kuoma. **15** Badala yake Malobe ya ywabile ni haki ubeleka matokeo makolo. mukabaya, "kati ni apenzi ga Ngwana, tupala ni **17** Eliya abile mundu ywabile ni hisia kati yitu, alobite twalowa panga cheno ni chelo." **16** Lakini nambeambe, kwa juhudu kwamba ula kana iise, ni yaisa kwaa mwaijuniya nnani ya mipango yinu. Maipuno yinu ago mu'hrema kwa muda wa miaka itatu ni miei sita. **18** nga ubou. **17** Kwa eyo, kwake ywembe ywatangite Nga Eliya alobite kae, ni maunde gamwaite ula nnani panga yanoite lakini agapangite kwa, kwake yolo ya mnema ni wapiite sakulya. **19** Alongo bango, katì yeyote nkati yinu apala kelebuka kuoma mu'ukweli, lakini ywenge alowa kunlejesha. **20** Ebu ni uyowe kuwa yeyote ywankengama ywabile ni sambi ni kuoma mu'ndela yake ya ukosaji alowa kwiponiya nafsi yake kuoma mu'kiwo ni kwipunika sambi yanansima.

5 Muise nambeambe, mwwenga mwabile matajiri, mulele kwa lilobe lya kunani kwa mwanja taabu yaicha kunani yinu. **2** Utajiri winu utiharibika ni mawalo yinu gataunilwe ni ilulu gaharibifu. **3** Dhahabu yinu ni fedha yinu ikosike thamani, ni uharibifu wake walowa shuhudia dhidi yinu nga kuangamiza yega yinu kati mwoto. Mwibekiye hazina yinu mu'masoba ga mwisho. **4** Mugalinge, malepo ga atendaji balo balepa kwa kwaajili ya una mu'ngunda yinu balela! Nga kilelo cha balo bapuna mazao gihu saikite mumakutu ga Ngwana ba Majeshi. **5** Mutami kwa anasa mu'dunia ni kuipuraisha mwenga wa mwene. Mwainenepesha miyo yinu kwa lisoba lya machinjo. **6** Mwatikuhumu ni kummulaga yabile ni haki ywawea kwa kwapinga. **7** Kwa eyo muipumiliye, alongo, mpaka wauisa wa Ngwana, kati mkulima ywalenda mauno ga thamani kuoma mu'nnema, ywa lenda kwa pumiliya kwaajili yake, mpaka ula wa kwanza ni wamwisho waisa. **8** Pia mwenga mube apumilivu: muitabe miyo yinu. kwa mana kuisa kwake Ngwana kubile karibu. **9** Mwalongo, kana munung'unikyane mwenga kwa mwenga, ili kana muise hukumilwa. Linga, hakimu, ayemi mu'hnango. **10** Kwa mpwano, mwalongo, mugalinge mateso ni upumilivu wa manabii walowa bonekana mu'lina lya Ngwana. **11** Linga twabakema balo batipumiliya, "heri." Mwayowine upumilivu ba Ayubo, nga mwalitanga kusudi lya Ngwana kwaajili ya Atubu nga kwa namna gani Ngwana atwelii huruma ni rehema. **12** Zaidi ya goti, alongo bango, kana mulape, kwa maunde wala kwa nnema, au kwa kilapo sa ina

1 Petro

1 Petro mtume wa Yesu Kristo, na ageni ba baganike baba saulikwe katika Ponto yoti, Garatia, Kapadokia, Asia na Bithinia. **2** Buka nitangite Ninungu, Baba, kwo takaswa na Roho mtakatifu, kwa kumwubiliya Yesu Kristo, na kwo jitililikwa myai yake. Neema ibe kwinu na amani yinu iyongekeye. **3** Nnungu tati wa Bwana witu Yesu Kristo na angali. Katika ukulo wa Rehema yake atetupapa wayambi na ujasili wa urithi pitya kwo yuke Yesu Kristo pitya muwafu. **4** Kwa urithi wa wangaliluma, wangalibana na usapu wa Pungwa, Utibikilwa kwa Nnungu ajili yinu. **5** Kwa uwezo wa Nnungu tundalindilikwa Pitya imani kwa wokovu ambaio ubile tayali kwa umukulwa katika masoba ya mwisho. **6** Mupulaike katika lino, mubagane sayeno lazima kwinu bona uzuni katika kumpaya kwa aina mbalembale. **7** Yino ni kwasababu imani yinu iyongekeye kumpayanga, imani yoni ya thamani kuliko Dhahabu ambayo indaoba katika mwoto ambaio iipakia imani yino. Yino tokea imani yino ipate beleka sifa, utukufu, na heshima katika kumumu kwa Yesu Kristo. **8** Munamonali ywembe lakini mumpendile, munamonali sayino lakini muamini katika ywembe na mupulaike kweli kweli kwa pula ambayo ipatike utukufu. **9** Sayino mwendapokya mwabene matokeo ga imani yino, wokovu wanafsi yinu. **10** Manabii butepala na lokia kwa umakini usu wkovu wuno, nusu Neema ambayo yinu. **11** Bupalite tanga ndila yaku ya wokovu wo isa. Bapalite kae pala tanga muda gani Roho ya Kristo ywa bile nkati yabe abile kalongela nabo namani, yino yabile kaipitya wakati Pabile kaba bakiya mapema husu mateso ga Yesu Kristo na utukufu waupeleke kunkingama. **12** Baumukulilwe manabii kwamba babile kamatumukia mamba aga na twenga kwa ajiri yabe bena, ila kwa ajili yinu, simulya kwa mambo aga pitya kwa balu babaleta injili ya Roho mtakatifu ywa tumilwe buka Mbinguni, mambo ambayo hata Malaika bapendi umukulwa kwabe. **13** Kwa njo mutabe iuno yino, kwa malango ginu. Mutame liki katika wasakwinu. Mube na ujasiri woubelikwa kwa neema ya Yaisa kwinu wakati wa wamwau mukulikwa kwa Yesu Kristo. **14** Kati bana babayuwa, kwane mwitabe mwabone na tamaa mwatikwikingama wakati pamwabile ntupu tanga. **15** Kwanjo kati mwankemite mwabile mtakatifu, na mwenga mube mwatakatifikatika tabia yinu yote maishani. **16** kwa njo batiandika "Mube mwatakatifu kwa sababu ata nenga nantakatifu". **17** Na mwana mwakwe matate yulu ywa ukumu kwa haki alinga

na kasi ya kila mundu, tutumi muda wa mwanja witu katika unyenyekevu. **18** Mutangite kwa njo yabile kwa ela, wa dhahabu -li kwa ilebe yai nyamaruka ambayo ititukombwa Buka mutabi ya itu ya kijinga ambayo yatuyi ganilwe na "ttati" bitu. **19** Kwa njo muti kombolekwa kwa miyai ya ishima ya Kristo, na kati Ngondolo ywa bile na kila li dowa. **20** Kristo ate saulikwa kabia ya msingi wa lunia, kwanjo sayeno machuba ga mwiso, muteumukulwa kwinu. **21** Mumwubilya Nn"ungu pitya ywembe atikumpeya utukufu ili kwamba Imani yinu na ujasiri ube katika Nn"ungu. **22** Muipangite nafsi kwipanga sodi kwa yikita kwinu kweli, kwa dhumuni pendo la kiulongo lyalibile na unyofu, kwa njo mupendane kwa bidii buka pa mwoyo winu. **23** Mubelekwile mora inebile, sio kwa mbeyu yaiaribike, lakini buka kwa mbegu yange aribikea, pitya ukoti na neno lya Nn"ungu lyalijingle. (aiōn g165) **24** Kwa njo yega yoti ni makapi, na utukufu wake woti katimaluba na makapi, makapi yuma na maluba tumbuka. **25** Kwa njo neno la Bwana igala milele", wono ni ujumbe ambaio watebaakiilwa kati injili kwinu. (aiōn g165)

2 Kwa njo mubike pabwega ubovu winu woti na konga, unafiki, bwigu na kashifa. **2** Katu bana alele mupale mabele supiga pamwoyo ili kwamba muwesekula nkati ya wokovu. **3** Kwa njo mubweni Bwana na mwema. **4** Mwise kwa bile ywembe liwe likoti lyalitama ambalo litikani lwa na bandu, lakini litisaulikwa na Nn"ungu nanilya thamani kwake. **5** Na mwenga kati maliwe gagabile makoti gaga senge lwa kunani panga nyumba ya mwoyo ili panga ukuwani mtakatifu ambaio ubuya sambi ya mwoyo, yai yekitilwa na Nn"ungu pitya Yesu Kristo. **6** Lyandiko libaya nyanya, mm"ole nibii Sayuni liwe lya pabwega, likulo lya lisaulikwe na lya thamani. Ywoywoti ywamwobilya ywembe abona oni. **7** Kwa njo ishima yinu mwenga mwamuamini lakini liwe lyabalikani Babasenga leno lipangite liwe likulu lya pabwega. **8** Na "liwelyo kubala na mwamba wokubali" Bembe kubala, Babalikana neno kwa lilu lyalibile kai Batesauli kwa Bembe. **9** Kwa njo mwenga ni lukolo lwalu saulikwe na mpendo wa Kifalme, taifa, takatifu bandu ba miliki ya Nn"ungu ili pange mwese tangaza matendo ga ajabu ga yulu ywankemite buka mulubindu isa kwene mweya wa ajabu. **10** Mwenga mwabile li mwa Bandu ba Nn"ungu li mwenga mupakile rehema. **11** Mwolongo nitenkemba kati mwageni mwaz bakwijima buka mwo jiga tamaa mbaya ya sambi, ambayo yendakubwana na ngodo ya mwoyo winu. **12** Mupalikwa mube na tabia safi buka mataifa ili kae mwana babalongela

kita mupangite ikowe njapu, Buluwa bulanga kasi panga ni ainu alwawani dhaifu, mwatangite bembem yinu sapi na kunumba Nn"ungu katika masoba go isa kasi yabe pokya ainu zawadi ya ukoti. Mupange nya kwake. **13** Muyikiti kila kilebe sa mundu kwa ajili ya ili kwamba luba kwinu kwane mukotoke. **8** Hatimaye, Bwana abile kati mfalme nkulu, **14** ikapanga atawala mwenga mwaboti, mube na ndelajimo, mwabene babatumilwe kwa nkubwa baba panga ma chapu huruma, upendo kati mwalongo mwanyenyeketu, na na kwapulaikya balu baba panga sapi. **15** Kwa njo mwapole. **9** Kwane mulipe kwa mbisi tukana kwa mapenzi ya Nn"ungu, kwa panga sapi mwankanikiaya tukana. Nungi yake tuyendeli bariki, kwa sababu yino longela makowo ga kilalo kwa mandu achochi. **16** mwatekichelwa, ili kwamba muwese kwipata baraka. Mwana bandu buble hunu, kwane matumihiru winu **10** Nyembe ywapala kuoenda maisha no bona lisuba kati kiwikilyo cha ubou, basi mube kati mwabanda sapi lazima alukilibye lulime lwave kwa mabayna ba Nn"ungu. **17** Mwaeshimu bandu boti, mwapende mikano yake baya hila. **11** Na agalabuke na aleke alongo, munjogope Nn"ungu, mumwesimu mfalme **18** masapuino panga gagabile mazuri. **12** Mijo ya bwana Mwabanda mwayogofe mabwana binu kwa heshima umona mwene haki na masikio gake kugayuwa yoti, siyo tu bwana yu sapi, mpole, lakini kai nanabile maombi gake. Lakini kuminyo ya Bwana kubile asapu. **19** Kwa njo sifa kati yoyoti ywa vumilia lumya kinyume na balu babapanga maovu. **13** Nyai ywapala waka wateseka bila kilebe kwa sababu ya kumpala kudhuru mwe, kampala tamani lyalibile lizuri. **14** Lakini Nn"ungu. **20** Kwina kilibi gani mwana mwenda dumu mwana mwateseka kwa haki mubarikiwe, Kwane pamupanga sambi buka po mwendelipata azabu? tuyogope galu ambapo bembe banda gayogapa. Kwa njo mwana mupangile sapi naywa pata tabu kwo Kwane mube na sukala. **15** Badala yake mumeke hukumiwa, yino ni sifa sapi kwa Nn"ungu. **21** Kwa lino Kristo Bwana katika mwoyo winu kati mtakatifu kila mwatikichelwa kwa Kristo ywa tesike kwa ajili yitu, saa mupetayari kunyangwa kila munduywa nokiya anekile mfano kwa ajili yinu kingama njayo yake. **22** mwenga kwa namari mumwobilya Nn"ungu. **16** Ywembe apangiteli sambi wala abone kineli konga Mube na dhamini sapi ili panga bandu babatukana munkano wake. **23** Wakati ywembe patukanilwe, maisha ginu mema katika Kristo bawesa aibika akilibuki tukana, hatishikeli ila atikwipaye mwene lwa sababu balongela kinyume dhidi yinu panga kwake ywembe ywa ukumu kwa haki. **24** Ywembe mwabile mwamupanga maovu. **17** Ni vizuri zaidi mwene atiputwa sambi yitu payiga yake munkongo, mwanaipangite Nn"ungu andapala, kwamba muteseka ili kwamba kwane tube na pandu kai katika sambi kwo panga mema kuliko kwo panga mabaya. **18** na tutame kwa ajili ya haki. Kwo kumbulwa kwake Kristo na ywembe atiteseka mara jima kwa ajili ya twenga tuponi. **25** Mwaboti mwamwabile kamuangaika sambi. Ywembe ambaye ni mwene haki atiteseka kati ngondolo ywaobite, lakini sayino abuite kwa kwa ajili yetu ambao twabile twabene haki ili kwamba mchungaji na mlinzi wa mweyo winu.

3 Kwa ndila yii, mwenga mwabubile mwalwawa mupalikwa kwipiyya kwa akinasengo binu mwabena, ili ata baadhi yabe banaliyikitya li neno, pitya tabia ya akinajumbo babe baweza utilwa bila neno. **2** Kwa sababu balu bene baluwa bona tabia yinu njema pamope na heshima. **3** Yino ipangike siyo kwa mapambo ga panja suka njwili, vito vy a dhahabu, au ngubo ya mitindo. **4** Lakini badala yake mupange kwa utu wa nkati ya mwoyo, na zidi katika goloka ma unyenyekevu na utulivu wa mwoyo ambani wa thamani mbele ya Nn"ungu **5** Kwa njo alwavo atakatifu bate kwi pamba bene kwa ajili yino. Bibile na imani katika Nn"ungu na bate kawatii akina sengo babe bene. **6** Kwa ndila yino, sana atikujuawa Ibrahamu na kunkema ywembe "mchengowé" mwenga lelo ni mwabana bake mana mwapanga ganang'oloka na mwana nyogopali mabaya. **7** Kwa ndila yoyoyo mwenga mwanalume mupalikwa tamaa na akinajumbo binu mutangite

panga ni ainu alwawani dhaifu, kasi yabe pokya ainu zawadi ya ukoti. Mupange nya kwake. **13** Muyikiti kila kilebe sa mundu kwa ajili ya ili kwamba luba kwinu kwane mukotoke. **8** Hatimaye, Bwana abile kati mfalme nkulu, **14** ikapanga atawala mwenga mwaboti, mube na ndelajimo, mwabene babatumilwe kwa nkubwa baba panga ma chapu huruma, upendo kati mwalongo mwanyenyeketu, na na kwapulaikya balu baba panga sapi. **15** Kwa njo mwapole. **9** Kwane mulipe kwa mbisi tukana kwa mapenzi ya Nn"ungu, kwa panga sapi mwankanikiaya tukana. Nungi yake tuyendeli bariki, kwa sababu yino longela makowo ga kilalo kwa mandu achochi. **16** mwatekichelwa, ili kwamba muwese kwipata baraka. Mwana bandu buble hunu, kwane matumihiru winu **10** Nyembe ywapala kuoenda maisha no bona lisuba kati kiwikilyo cha ubou, basi mube kati mwabanda sapi lazima alukilibye lulime lwave kwa mabayna ba Nn"ungu. **17** Mwaeshimu bandu boti, mwapende mikano yake baya hila. **11** Na agalabuke na aleke alongo, munjogope Nn"ungu, mumwesimu mfalme **18** masapuino panga gagabile mazuri. **12** Mijo ya bwana Mwabanda mwayogofe mabwana binu kwa heshima umona mwene haki na masikio gake kugayuwa yoti, siyo tu bwana yu sapi, mpole, lakini kai nanabile maombi gake. Lakini kuminyo ya Bwana kubile asapu. **19** Kwa njo sifa kati yoyoti ywa vumilia lumya kinyume na balu babapanga maovu. **13** Nyai ywapala waka wateseka bila kilebe kwa sababu ya kumpala kudhuru mwe, kampala tamani lyalibile lizuri. **14** Lakini Nn"ungu. **20** Kwina kilibi gani mwana mwenda dumu mwana mwateseka kwa haki mubarikiwe, Kwane pamupanga sambi buka po mwendelipata azabu? tuyogope galu ambapo bembe banda gayogapa. Kwa njo mwana mupangile sapi naywa pata tabu kwo Kwane mube na sukala. **15** Badala yake mumeke hukumiwa, yino ni sifa sapi kwa Nn"ungu. **21** Kwa lino Kristo Bwana katika mwoyo winu kati mtakatifu kila mwatikichelwa kwa Kristo ywa tesike kwa ajili yitu, saa mupetayari kunyangwa kila munduywa nokiya anekile mfano kwa ajili yinu kingama njayo yake. **22** mwenga kwa namari mumwobilya Nn"ungu. **16** Ywembe apangiteli sambi wala abone kineli konga Mube na dhamini sapi ili panga bandu babatukana munkano wake. **23** Wakati ywembe patukanilwe, maisha ginu mema katika Kristo bawesa aibika akilibuki tukana, hatishikeli ila atikwipaye mwene lwa sababu balongela kinyume dhidi yinu panga kwake ywembe ywa ukumu kwa haki. **24** Ywembe mwabile mwamupanga maovu. **17** Ni vizuri zaidi mwene atiputwa sambi yitu payiga yake munkongo, mwanaipangite Nn"ungu andapala, kwamba muteseka ili kwamba kwane tube na pandu kai katika sambi kwo panga mema kuliko kwo panga mabaya. **18** na tutame kwa ajili ya haki. Kwo kumbulwa kwake Kristo na ywembe atiteseka mara jima kwa ajili ya twenga tuponi. **25** Mwaboti mwamwabile kamuangaika sambi. Ywembe ambaye ni mwene haki atiteseka kati ngondolo ywaobite, lakini sayino abuite kwa kwa ajili yetu ambao twabile twabene haki ili kwamba mchungaji na mlinzi wa mweyo winu.

4 Kwa njo, Kristo atiteseka katika payiga, muwalange silaha ya ndila yiylolilu. Ywembe ywateseke katika yiga abuile sambi. **2** Mundu, yo ayendelyali kai tama katika yiga, ila kwa mapenzi ya Nn"ungu, kwa maisha yake gagaigie. **3** Kwa kua muda waupite ulingani panga mambo ambago mataifa gapala panga-ufisadi, nia mbaya, lobya, ulafi, sherehe za kipangani

na ibada ya sanamu yangali pulaika. 4 Bawasa kwa penda mbanje ya oni, lakini ka penda. 3 ajabu pamwiegea panga mambo aga mwabotii, hivyo Kwane mwipange mwamabwana kunaniya bundu balongela masapu juu yinu. 5 Baluwa balanga kwake bababile payi ya lola kwinu, lakini mube mfano ywembe tayari hukumu baba bile akoti na baba yukite. wa likundi. 4 Palu mchungaji mpindo paluu 6 Kwoao kusudia lino injili yatelongelekwa kwabe tanganikwa mwapokya mataji go utukufu yaobali babawile, kwamba pamija bayomwile hukumiwa katika uthamani wake. 5 Namwenga, mwa vijana mwasesend, yiga yabe kwa mundu ili bawese tama na Nn"ungu munyenyekeyanga kwa apindo binu. Mwenga mwabori katika mwoyo. 7 Mwisho wa mambo goti wendaisa muwale unyenyekevu nopeyana mwenga kwa kwa hiyo mupate tanga mubile sawa na mubena ndila mwenga, kwani Nn"ungu akumbwa benge yuwa, sapi kwa ajili ya luba kwinu. 8 Kabla ya makowe lakini apeya neema anyenyekevu. 6 Kwa njo goti mupe na bidii katika upendo kwa kila mundu, munyenyekeyange paiya makoga Nn"ungu gagabile kwa kuwa upendo upalikwa lii umukwa sambi ya hodari ili akakatuwe kwa muda wake. 7 Mumiki fadhaa nine. 9 Mulayange ukarimu kwa kila mundu bila yinu panani yake, kwa sababu andakuntanga. 8 Mube nung'unika. 10 Katika kila mundu winu mwapokile na busara, mube mwamuaminika. Yulu adui yinu, karama mwitumyange katika peyana, katii mwasi ibilisi kati imba ywa kumbwa nduli kaegelya, kampala mamizi wema wa kabama yanambone yaipiylwe bure mundu wa kunuma. 9 Muyime nchungu yake, mube na Nn"ungu. 11 Mwana mundu alongei naibe katii kuntonga Nn"ungu na mwana mundu abaya naibe na uwezo kati wa Nn"ungu, ili kwamba kwa kila kibe Nn"ungu apate kutukuzwa pitya Yesu Kristo. Utukufu na uweza wina ywemba milele na milele Amina. (aiōn g165) 12 Mwalongo, kwane mabalange mupayilwe ambapo mwabapaiti kati kilebe cha kigeni ingawa kwina kilebe kigeni sasabile kativumika kwinu. 13 Lakini kwa kadiri ya mupala yobelya na matesi ga Kristo, mupulaike, ili kwamba mupulaike no shangilia katika umukulwa na utukufu wake. 14 Iwapa bate kuntukana kwa ajili yalina lyake Kristo, mubarikiwe kwa sababu ya mwoyo wa utukufu roho wa Nn"ungu aisa juu yino. 15 Lakini kwa niabe yoyoti mwene ywoteseka kati muuaji, mwili, ywapanga maovu au ywaishughulisha na mambo ya bigi. 16 Lakini mwana ipangite mundu dayeselwa kati mkristo, kwene abone onili, bali antukuze Nn"ungu katika lina lyo. 17 Kwa kuwa wakati wikite kwo hukumu tumbulya nyumba ya Nn"ungu na mwana itumbulya kwinu yapamba buli kwa balu baba kutoka kwiyuwa Injili ya Nn"ungu. 18 Naa mwana mwenye haki asalimika pitya magumu, yapanga buli kwa mundu ywange na haki na mwene sambi? 19 Kwa njo poti banda teseka buka na mapenzi ga Nn"ungu bapei nafsi yabe kwa muumba mwaminifu ili batange pabapanga mema.

5 Nenda kwa sili apinda bababile mionganii mwinu, nenga nanibile nampinda nyabe na shaidi mteso ya Kristo na ambaye vile vile ni mshirki katika utukufu unapatikana. 2 Kwa njo, niyea mwoyo mwenga mwaipindo mulikote likundi lya Nn"ungu lyakibile mionganii mwinu, mulilolange, sio kwa sababu myueubilikwa lakini kwa sababu mupalitenjo, tokana na Nn"ungu multotange sio

2 Petro

1 Simoni Petro, Mmanda na mtume wa Yesu Kristo, kwa balo baipokile imani yevelo ya thamani kati twaipokile twenga, imani yaibile nkati ya haki ya Nnongo na mwokozi witu Yesu Kristo. **2** Neema ibe kwinu, amani iyongeyekeye pitya maarifa ga Nnongo na Ngwana witu Yesu. **3** Pitya maarifa ga Nnongo tupatike makowe gake yote kwa ajili ya uchaji wa maisha. Boka kwa Nnongo ywatuskemile kwa ajili ya uzuru wa utukufu wake. **4** Kwa ndela yee atitutumanisha ahadi ngolo ya thamani. Apangite nyoo ili kutupanga barithi ba asili ya Nnongo, kwa kadiri tuyendelya kuuleka ubou wa dunia yee. **5** Kwa sababu yee, mupange bidii kuongeza uzuri kwa ndela ya imani yinu, kwa sababu ya uzuri, maarifa. **6** Pitya maarifa, kiasi, pitya kiasi saburi, na pitya saburi utauwa. **7** Pitya utuwa upendo wa alongo na pitya upendo wa alongo, upendo. **8** Mana makowe aga gabile nkati yinu, yayendelya kukua nkati yinu, bai mwenga mwapangika kwaa tasa au bandu bableka kwaa matunda katika maarifa ga Ngwana witu Yesu Kristo. **9** Lakini yejote ywabile kwaa na makowe aga, ugabona makowe ga papipi kae; ywembe nga ipofu, atisahau utakaso ba sambi yake ya kale. **10** Kwa eyo, alongo bango, mupange juhudii ili kujihakikishia uteule na wito kwa ajili yinu. Kati mugapanga aga, mwalowa kuikwaa. **11** Nga nyoo mwaipatia bingi ba nnango wa jingga katika upwalume wangayomoka wa Ngwana witu na nkochopoli Yesu Kristo. (aiōnios g166) **12** Kwa eyo nenga nalowa pangika tayari kuwakombokya makowe aga kila mara, hata kama mwayatanga, nambeambe mubile imara katika kweli. **13** Nawaza kuwa nibile sahihi kubaamsha na kuwakombokya nnani ya makowe aga, ningali nibile nkati ya hema lee. **14** Kwa mana nitangite kuwa muda kwaa mrefu nalowa liondoa lihemba lyango, kati Ngwana Yesu Kristo atubonekeya. **15** Nalowa jitahidi kwa bidii kwa ajili yinu ili mkombokeye makowe aga baada ya nenga kuboka. **16** Kwa mana twenga twafata kwaa hadithi zatijingga kwa ustadi palo patulongela nnani ya ngupu na kujidhirisha kwa Ngwana witu Yesu Kristo, ila twenga tubile mashahidi ba utukufu wake. **17** Ywembe ywapokile utukufu na heshima boka kwa Nnongo tate palo lilobe liyowanike boka katika utukufu nkolo yatibaya. "Ayoo nga mwana wango, mpandwa wango ambaye ywatipendezwa niywembe." **18** Tuyowine lilobe lee iboka kumaunde palo tubile niywembe katika chelo kitombe kitakatifu. **19** Tubile ni lee neno lya unabii lyalithibitike, ambalo kwa lee

mwapanga vyema kuliteketeza. Kati taa ya'ing'ara mulibendo mpaka bwamba na ndondwa ga mawio zatibonekana katika miyo yinu. **20** Mutangite aga panga, ntopo unabii wauandikilwe kwa sababu ya kuwaza mwabene kwa nabii mwene. **21** Kwa mana ntopo unabii wabile kwa mapenzi ga bandu, ila bandu bapangilwe na Roho mtakatifu ywalongela boka kwa Nnongo.

2 Manabii ba ubocco walowa bokanga kwa Baisraeli, na balimu wa uongo walowa isa kae kwinu. Kwa siri balowa kuapeya mapundisho ga ubocco nabo walowa kunkengama Ngwana ywaabapemeya. Wajiletya uhariibu ba haraka nnani yabe bene. **2** Bingi wapala ndela yabe ya oni na pitya bembe waikufuru ndela ya ukweli. **3** Kwa uchoyo walowa kubanyonya bandu pitya maneno ga ubocco. Hukumu yabe ichelewa kwaa, uhariibu walowa kubakengama. **4** Maana Nnongo abaleka kwaa malaika balo batikengeuka. Ila abatombwile kuzimu ili batabilwe ni minyororo mpaka hukumu paasisile nnani yabe. (Tartaroō g5020) **5** Wala Nnongo ativumiliya kwaa ulimwengu wa kunchogo. Ila, atimuhifadhi Nuhu, ywabile ni wito wa haki, pamope ni benge saba, muda wailekite garika nnani ya ulimwengu wabaasi. **6** Nnongo atiuhukumu miji ya Sodoma na Gomora kiasi cha kupangika majivu na uhariibu ili ibe mpwano kwa ajili ya baovu katika masoba gaisa. **7** Lakini paapangite lee, atinlopwa Lutu mundu ywa haki ywabile atihuzinishwa na tabia chafu za bakengamite kwaa sheria yaa Nnongo. **8** Kwa mana yolo mundu wa haki, ywatama nabo masoba gatitesa nafsi yake kwa ajili ya yalo yaagayowine na kugabona. **9** Kwa eyo Ngwana atangite jinsi ya kubalopwa bandu bake wakati wa mateso na namna ya kubavumilia baovu kwa ajili ya hukumu katika lisoba lya mwisho. **10** Hakika woo nga ukweli kwa balo bayendelya tama katika tamaa ya yega yee na kugadharau mamlaka. Bandu ba jinsi yee babile ni ujasiri katika dhamiri yabe. Batiyogopa kwaa kubakufuru atukufu. **11** Ingawa malaika babile ni uwemo na ngupu kuliko bandu, lakini bawenza kwa letya hukumu dhidi yabe kwa Ngwana. **12** Lakini aba banyama babile kwaa na akili batichengwa kwa asili ya ukamwa na kuangamizwa. **13** Baumizwa kwa ujira ba mabou gabe. Mutwekati wote utama kwa anasa. Batijaa ubou na maovu. Upuraikia anasa za ubocco batisherehekeza ni wenga. **14** Minyo gabe yatipunkwa na umalaya; batosheka kwaa panga sambi. Ubalaghai na kubatombwa baumini achunu katika sambi. Babile na miyo yatijaa tamaa, ni bana balaanilwe. **15** Bailekite ndela ya ukweli. Batitomboka na kuikengama

ndela ya Balaam mwana wa Beori, ywapenda kupata Nchi ni ilebe yote ibile yalowa bekwa wazi. **11** Kwa malipo ga udhalimu. **16** Lakini ywakanikiwa kwa ajili kuwa ilebe yote yyalowa teketea kwa ndela yee. Je ya ukosaji wake. Mbonda ywabile bubu alongela wapangika mundu wa aina gani? Utame kitakatifu kwa lilobe lya bandu, atiukenga uchizi ba nabii. **17** na maisha ga ki'Nngongo. **12** Upalikwa kutanga na Bandu aba ni kati chemichemi ibile kwaa na mase. kuyowa haraka ujio wa lisoba lya Nnongo. Lisoba lee Ni kati maunde galowa tolwa ni mbepo. Liunde zito kumaunde kwalowa teketeza kwa mwoto. Na ilebe lyatihifadhiwa kwa ajili yabe. (questioned) **18** Ulongela yalowayeyuka katika lyoto kali. **13** Lakini bokana na kwa majipuno matupu. Ubatombwa bandu kwa tamaa ahadi yake, twalenda liunde lyayambe na nnema ya yega. Ubalaghai bandu bajaribia kutila babo wayambe, ambapo wabile mu haki walowa tama. **14** batama katika ukosaji. **19** Ubaahidi bandu uhuru muda Nga ny o bapendwa kwa mana twatarajia ilebe yee, wabe bene ni amanda ba sambi ya ufisadi. Mana jitahidi kuwa makini na laumiwa kwaa na kuwa na mundu upangwa kuba mmunda wa chelo chamawala. amani pamope niywembe. **15** Uzingatie uvumilivu wa **20** Ywembe ywajiepushae ni uchafu ba ulimwengu Ngwana witu katika ukochopoli, kati mpendwa muinja kwa kutumia maarifa ga Ngwana na mkochopoli Yesu witu Paulo, ywaandikiya mwenga, bokana na hekima Kristo, na boka po atikerebukia uchapu woo kae, hali ambayo apeyilwe. **16** Paulo alongela kuhusu ago gote yake upangika inoite kwaa kuliko yelo ya mwanzo. katika barua yake, kubile ni ilebe ambayo ni igumu **21** Inoite bandu kati abo baitangite kwaa ndela ya kuitanga. Bandu babile kwaa na adamu na uimara haki kuliko kuitanga na boka po kuzileka kae amri bativiharibu ilebe nga ny o, Na mana bapangite kwa takatifu zabapeilwe. **22** Mithali yee huwa na ukweli maandiki. Kueleka maangamizi yabembe. **17** Nga kwabe."mapwa ukulebukiya matapishi gabe. Ngobe nyo, apendwa kwa kuwa mugatangite ago. Mujilinde ywatioshwa ukerebuka kae mu'matope.

3 Nambeambe, nendakukuandikiya wenga, mpPENDWA yee barua ya ibele ili kukuamsha katika akili, **2** ili panga uweze kombokya maneno galongelwa kabla na manabii batakatifu na kuhusu amri ya Ngwana witu na mkochopoli kwa tumya mitume. **3** Ulitange lee kwanza, panga basaliti baisa katika masoba ga mwisho kubasaliti mwenga, kabayenda sawasawa na malengo gabe. **4** Na pababaya, "Ibile kwaako ahadi ya kerebuka? Tate bitu bawile, Lakini ilebe yote ibile nyoo tangu mwanzo wa uumbaji. **5** Mana bapangite kati basahau panga nnema ni kumaunde itumbwilwe bokana na mase na pitya mase zamani za kale, kwa neno lya Nnongo, **6** na panga pitya neno lyake na mase gapangite ga ulimwengu kwa kipindi chelo, mana itei imejaa mase, itiharibika. **7** Lakini nambeambe kumaunde na nnema itunzwile kwa neno lelo lelo kwa ajili ya mwoti. Yatihifadhiwa kwa ajili ya lisoba lya hukumu na maangamizi ga bandu babile kwaa Nnongo. **8** Ayee iweza kwaa kuuchenga ujumbe wako, mwapendwile, panga lisoba limo kwa ngwana ni kati miaka elfu jimo. Na miaka elfu moja ni kati lisoba limo. **9** Ayee panga kwaa Ngwana apanga mbole mbole kutimiza ahadi, kati yaifikiriwa kuwa, Lakini ywembe ni mvumilivu kwa ajili yinu, ywembe utamani kwaa hata yumo aangamie. Lakini utamaniya kutoa muda ili bote bapate kutubu. **10** Ingawa, lisoba lya Ngwana ipangike kati mwii, kumaunde yapeta kwa kukombwa lilobe. Ilebe yalowa tiniwa mwoto.

1 Yohana

1 Chelo chakibile tangu mwanzo-chelo chatukiyowine, chelo tukibweni kwa minyo yitu, chelo chatukilolekeya, na maboko yitu iyomwikekuhusu neno lya ukoto. **2** Na wolo ukoto upangite kutangika wazi, na tuubweni, na kuushuhudia, na kubatangulizia ukoto wa milele, ambao ubile kwa Tate na upangika kuyowanika kwitu. (aiōnios g166) **3** Chelo chatukibweni na kukipekania twakitangaza kwinu kae, ili panga muweze kwembana pamope natwee, na ushirika witu pamope na Tate na mwana wake Yesu Kristo. **4** Na twabaandikia makowe aga ili panga puraha yitu ibe timilifi. **5** Awoo nga ujumbe twatiupekania boka kwake na kubatangazia: Nnongo ni bweya na nkati yake ntopo libendo hata nchunu. **6** Mana twabaya panga tubile na ushirika niywembe na twatyanga mulibendo, twalongela ubocco na twapanga kwa ukweli. **7** Lakini twatyanga katika bweya mana ibile katika bweya, twashirikiana twenga kwa twenga, na myai ya Yesu Kristo, mwana wake yatitutakasa boka sambi yote. **8** Mana twabaya ntopo sambi, twaibocholea twabene, na kweli ibile kwa nkati yitu. **9** Lakini tukizitibu sambi zetu, ywembe ni mwaminifu na haki kutusamiya sambi yitu na kututakasa na ubou woti. **10** Tukibaya panga twapanga kwa sambi, twampanga ywembe kuwa mbocho, na neno lyake libile kwa nkati yake.

2 Bana bango apendwa, nabaandikia makowe aga kwinu ili mupange kwaas sambi. Lakini mana yumo winu apangite sambi, tubile na wakili ywabile pamope na Tate, Yesu Kristo-ambaye ni mwenye haki. **2** Ywembe ni mpatanishi kwa sambi yitu, na kwa sambi yitu kichake kwa, lakini pia kwa ulimwengu mzima. **3** Kwa lee tutangite panga tumtangite ywembe, kati twaitunza amri yake. **4** Ywembe ywabaya, "Nintangite Nnongo," lakini azikamwa kwa amri zake, ni mbocho, na kweli ibile kwaas nkati yake. **5** Lakini yeoyote ywakamwa neno lyake, kweli katika mundu yolo upendo wa Nnongo utikamilishwa. Katika lee tutangite panga tubile nkati yake. **6** Ywembe ywabaya atama nkati ya Nnongo apalikwa mwene kae kuyenda kati yelo Yesu Kristo atiyenda. **7** Apendwa, niandika kwaas mwenga amri yambeambe, ila amri ya zamani ambayo muiyomwile kuwa nayo tangu mwanzo. Amri ya zamani ni neno ambalo mwatilipekania. **8** Hata nyo naandikia mwenga amri yambeambe, ambayo ni kweli katika Kristo na kwitu, kwa nana libendo lyapeta, na bweya ya kweli ibile tayari yamulikya. **9** Ywembe ywabaya abile mwene nuru

na kunchukia nongowe abile katika libendo hata nambeambe. **10** Ywembe ywampenda nongowe atama katika bweya na ntopo likowe lolote laweza kunkwaza. **11** Lakini ywembe ywamchukiya nongowe abile mulibendo na atyanga mulibendo; Ywembe atangite kwa koloy ayendamkwa mana libendo lyatimpofua micho gake. **12** Nabaandikia mwenga, bana apendwa, kwa sababu mwatisamiwa sambi yinu kwa ajili ya lina lyake. **13** Nabaandikia mwenga, mwa tate, kwa mana mutangite ywembe ywabile tangu mwanzo. Nabaandikia mwenga, vijana, kwa mana mwatimshinda yolo nchela. Natibaandikiya mwenga, bana achunu, kwa mana muntangite Tate. **14** Natibaandikia mwenga mwa tate, kwa mana mutangite ywembe ywabile tangu mwanzo. Nabaandikia mwenga vijana, kwa mana mubile imara, na neno lya Nnongo litami nkati yinu, na mwatimshinda yolo nchela. **15** Kana muipende dunia wala makowe ambayo yabile katika dunia. Mana itei yolo atiipenda dunia, upendo ba kumpenda Tate ubile kwaas nkati yake. **16** Mana kila kilebe chakibile katika dunia-tamaa ya yega, tamaa ya minyo, na kiburi cha ukoto-vyabokania kwaas na Tate lakini vyabokana na dunia, **17** Dunia na tamaa zake zapeta. Ila ywembe ywapanga mapenzi ga Nnongo yolo atama miele. (aiōnios g165) **18** Bana achunu, ni muda wa mwisho. Kati ambavyo muyowine panga ywampinga Kristo aisa, hata nambeambe bampinga Kristo baisile, kwa hali yee tutangite panga ni muda wa mwisho. **19** Batiyenda zao boka kwetu, mana babile kwaas ba kwetu. Mana babile ba kwetu balowa yendelea kuwa pamope natwe. Lakini muda batiyenda zao, chelo chakibonekeya kuwa babile kwaas ba kwetu. **20** Lakini mpeyilwe mauta na yolo Mtakatifu, mwenga mwabote muitangite kweli. **21** Nabaandikia kwaas mwenga kwa sababu muitangite kwaas kweli, ila kwa sababu muitangite na kwa sababu ntopo ubocco wa yelo kweli. **22** Nyai ni mbocho ila ni ywembe ywapinga panga Yesu ni Kristo? Ayoo mundu ni mpinga Kristo, palo paampinga Tate na mwana. **23** Ntopo ywampinga Mwana atame na Tate. Yeoyote ywamkiri Mwana abile na Tate kae. **24** Mana kwa ajili yinu, chelo mukipekaniya boka mwanzo leka kiyendelee kuwa nkati yinu. Mana chelo mukipekaniya boka mwanzo chatama nkati yinu, kae, mwatama nkati ya Mwana na Tate. **25** Na yee niahadi ywatupeile twenga: ukoto wa miele. (aiōnios g166) **26** Natibaandikia aga mwenga kuhusu balo ambaobangebaongoza mwenga katika ubocco. **27** Kwa ajili yinu, yalo mauta yamugapokii boka kwake yatama nkati yinu, na mumwitaaja kwaas mundu yoyote kuafundisha, ila mana mauta yake

yabafundisha kuhusu makowe yote na ni kweli na ubocho kwaa, na hata mana yatibafundisha, mutame nkati yake. 28 Nambeambe, bana apendwa, mutame nkati yake, ili muda paatokeya, tuweze kuwa na ujasiri na kujisika kwaa oni nnungi yake katika kuisa kwake. 29 Mana mutangite kuwa ywembe ni mwene haki, mutangite panga kila yumo ywapanga haki ateibelekwa ni ywembe.

3 Mulole ni pendo lya namna gani lyatupeile Tate, panga tukemelwa bana ba Nnongo, na yelo nga tubile. Kwa mana yee ulimwengu utangite kwaa mana umtangite kwaa ywembe, 2 Apendwa twenga nambeambe ni bana ba Nnongo, na yaridhika kwa bado jinsi yatubile. Tutangite panga Kristo paabonekana, twalowa fanana naywembe, mana twambweni kati yaabile. 3 Na kila yumo ambaye abile na ujasiri wolo kuhusu muda woisa wauelekezwa kwake, hujitakasa mwene kati ywembe yaabile mtakatifu. 4 Kila undu ywaendelea kupanga sambi kuitekwaniya saliya. Kwa sababu sambi ni kutekwania saliya. 5 Mutangite Kristo atidhihirishwa ili kuziondoa sambi kabisa. 6 Ntopo hata yumo ywadumu nkati yake na kuendelea kupanga sambi, Ntopo mundu

hata yumo ywadumu katika sambi mana itei amweni au kuntanga ywembe. 7 Bana bapendwa, kana mkubali kupotoshwa na mundu yelete. Ywapanga haki ni mwene haki, mana yelo Kristo ywembe ili mwene haki. 8 Ywapanga sambi ni ba ibilisi, kwa sababu ibilisi ni mpanga sambi tangu mwanzo. Kwa mana yee Mwana wa Nnongo atidhihirishwa ili aweze kuziharibu ili aweze kuziharibu kazi za ibilisi. 9 Yeyote ywabelekilwe na Nnongo apanga kwa sambi, kwa sababu mbeyu ya Nnongo utama nkati yake. Aweza kwaa kuendelea kupanga sambi kwa sababu abelekilwe na Nnongo. 10 Katika lee ywabile katika ulimwengu, bana ba Nnongo na bana ba ibilisi abtangitwe. Yeyote ywabile kwaa na Nnongo aweza kwa kutupekania. boka mwanzo, panga tupalikwa kupendana twenga kwa twenga, 12 abile kwaa kati kaini ambaye abile ubocco. 13 Nnongo. 8 Ywembe ywampenda kwaa Nnongo Alongo bango, kana mushangae, mana ulimwengu utabachukiya. 14 Tutangite tuyomwile boka mu'kiyo na kuyingya mu'ukoto, kwa mana twaapenda alongo. 15 Mundu yeyote ywamchukia nongowe ni muuaji. Na mutangite kuwa ukoto wa milele utama

kwaa nkati ya muuaji. (aiōnios g166) 16 Katika lee tutangite lipendo, kwa sababu kristo atiuta ukoto wake kwa ajili yitu. Twenga tupalikwa kuyatoa maisha yitu kwa ajili ya nongo. 17 Lakini yeyote ywabile na ilebe, na ambona nongowe mwene uhitaji, lakini huuzuia moyo wake wa huruma kwa ajili yake; je upendo wa Nnongo utama kinamani nkati yake? 18 Bana bango bapenzi, tupende kwaa mikano wala kwa maneno matupu ila katika vitendo na kweli. 19 Katika lee tutangite panga twenga tubile katika kweli, na miyo yitu inathibitika katika ywembe. 20 mana itei kati miyo yitu yatuhukumu, Nnongo ni nkolo kuliko miyo yitu, na ywembe utanga makowe yote. 21 Apenzi, mana yitu yatuhukumu, tubile na ujasiri kwa Nnongo. 22 Na chochole tukiloba twakipokya boka kwake, kwa sababu twazikamwa amri yake na tugapanga makowe yagampendeza nnungi yake. 23 Na yee nga amri yake-ya panga tupalika kuamini katika lina lya mwana wake Yesu Kristo ma kupendana twenga kwa twenga kati yatupatia amri yake. 24 Ywaziheshimu amri zake utama nkati yake, na Nnongo utama nkati yake. Na kwa sababu yee tutangite panga utama nkati yitu. Kwa yolo Roho ywatupile.

4 Apendwa, mumwaminiye kwaa kila roho, lakini mujaribu mubone mana yaboka kwa Nnongo, kwa sababu manabii wanyansima wa ubocho watitokea mu'dunia. 2 Kwa lee mumtangite Roho wa Nnongo-abilie mwene haki. 3 na kila roho yabaya kwaa Kwa mana yee Nnongo kwaa. Ayee ni roho ya mpinga yega ni ya Nnongo, 4 Mwenga ni wa Nnongo, kila roho yalowa baya kuwa Yesu Kristo atiisa katika Yesu ni Nnongo kwaa. Kwa yee tutangite roho waa kwaa na Nnongo, na ywabile nkati yinu ni nkolo kuliko ywembe Katika lee lipendo lya Nnongo, na kila yumo ywabile kwaa na Nnongo aye. 5 Bembe ni ba ulimwengu, kwa eyo bakiba ni cha ulimwengu, na ulimwengu ywapanga kwaa chakibile cha haki, cha Nnongo wabapekania. 6 Twenga ni wa Nnongo. Ywembe kwaawaa, wala yolo ambaye aweza kwaa kumpenda Katika lee lipendo lya Nnongo atiatura. 7 Mwapendilwe, tupendane twenga kwa ywembe ywabile nkati yinu ni nkolo kuliko ywembe Katika lee lipendo lya Nnongo atiatura. 8 Ywembe ywampenda kwaa Nnongo amtangite Nnongo aweza kutupekania. Ywembe nongowe. 9 Mana wolo nga ujumbe muuyowine ywabile kwaa na Nnongo aweza kwa kutupekania. boka mwanzo, panga tupalikwa kupendana twenga Katika lee lipendo lya Nnongo atiatura. 10 Katika lee lipendo lya Nnongo atiatura. 11 Mana matendo gake gabile ywampenda abelekilwe na Nnongo na kuntanga mabou, na yalo ya nongowe yabile ya haki. 12 abile kwaa kati kaini ambaye abile ubocco. 13 Nnongo. 14 Tutangite tuyomwile boka mu'kiyo na kuyingya mu'ukoto, kwa mana twaapenda alongo. 15 Mundu yeyote ywamchukia nongowe ni lipendo lee, ni panga kwaa twatimpenda Nnongo, lakini ywembe attitupenda twenga, no ntuma mwana

wake awe fidia ya sambi yitu. 11 Apendwa mana aaminiya kwalla ushuhuda amba Nnongo atiuleta itei Nnongo atupendike twenga, yeylelo tupalikwa kuhusu mwana wake. 11 Na ushuhuda nga wolo-tupendane twenga ka twenga. 12 Ntopo hata yumo ywamweni Nnongo. Mana twapendana twenga kwa twenga, Nnongo atama nkati yitu. 13 Katika lee tutangite kuwa twatama nkati yake na ywembe nkati yitu, kwa mana atupeileRoho wake. 14 Na tuubweni na kuhushudia kuwa Tate attmtuma Mwana kuwa mkochopoli wa ulimwengu. 15 Kila ywabaya panga Yesu ni Mwana wa Nnongo, Nnongo atama nkati yake na ywembe nkati ya Nnongo. 16 Na tutangite na kuamini upendo abile nao Nnongo nkati yitu. 17 Katika pendo lee liyomwike kamiliaka kati yitu, ili tuwe na ujasiri lisoba lya hukumu, kwa sababu mana ywembe abile, na twenga nga tubile ktika ulimwengu wolo. 18 Ntopo hofu nkati ya pendo. Lakini pendo kamili huitupa hofu panja, kwa mana hofu hulusiana na hukumu. Lakini ywembe ywaogopeya akamiliaka kwalla katika lipendo. 19 Twapenda kwa mana Nnongo atitupenda kwanza. 20 Mana itei yumo abaya, "Nampenda Nnongo" lakini anchukya nongowe, ywamweni, aweza kwalla kumpenda Nnongo ambae ywamwonea kwalla. 21 Na yee nga amri tubile nayo boka kwake: Yeyote ywampenda Nnongo, apalikwa kumpenda nongowe pia.

5 Yeyoteb ywaaminiya kuwa Kristo abelekwile na Nnongo. Na yeyote ywampenda ywembe ambaye aboka kwa Tate ubapenda bana bake. 2 Kwa lee tutangite panga twawapenda bana ba Nnongopatumpendile Nnongo na kuiapanga amri yake. 3 Ayee nga namna ya kumpenda Nnongo panga twazikamwa amri zake. Na amri zake ni nyepesi. 4 Kwa kuwa kila ywabelekiwe na Nnongo huushinda ulimwengu. Na wolo nga ushindi wa kuushinda ulimwengu, imani yitu. 5 Ni nyai ywaushinda ulimwengu? Na yolo ywaaminiye panga Yesu ni Mwana wa Nnongo. 6 Ayee nga ywaisile kwa mase na myai-Yesu Kristo. Aisa kwalla tu kwa mase ila kwa mase na myai. 7 Kwa mana babile atatu bashuhudiao: 8 Roho, mase na myai. Haba atatu uyekeytana. Zingatia: Maneno aga "Tate, Neno, na Roho Mtakatifu" yabonekania kwalla katika nakala bora za kale) 9 Mana twapokya ushuhuda wa bandu ba Nnongo ni nkolo kuliko wolo. Kwa mana ushuhuda wa Nnongo ni wolo-panga abile na ushuhuda kuhusiana na mwana wake. 10 Ywembe ywamwaminiye mwana wa Nnongo abile na ushuhuda nkati yake mwene. Na yeyote ywaamwiniya kwalla Nnongo ampangite kuwa mbocho, kwa mana

panga Nnongo atupeile ukoto wa milele, na ukoto ubile nkati ya mwana wake. (aiōnios g166) 12 Ywabile nae mwana abile na ukoto. Ywabile kwalla naywembe Mwana wa Nnongo abile nkoto. 13 Natiwaandikia aga muweze kutanga panga mubile na ukoto wa milele-mwenga mwamuaminiya katika lina lya Mwana wa Nnongo. (aiōnios g166) 14 Na wolo nga ujasiri tubile nao nnongi yake, panga mana tukiloba kilebe chochote sawa sawa na mapenzi gake, hutusikia- 15 Na mana tutangite panga hutupekania-chochote cha tukiloba kwake tutangite panga hutupekania panga tubile nacho hicho chatumlobite. 16 Mana mundu ywanloba nongowe atenda sambi yapelekeea kwa kiwo, apalikwa nongowe atenda sambi yapelekeea kwa kiwo, apalikwa kuloba na Nnongo alowa kumpeya ukoto. Nalongela kwa balo amba sambi yabe ni yelo yapelekeea kwalla kiwo. 18 Tutangite ya kuwa ywabelekiwe na Nnongo apanga kwalla sambi. Ila ywabelekiwe na Nnongo hutunzwa naywembe salama daima, na yolo nchela aweza kwalla kumdhurii. 19 Tutangite panga twenga ni wa Nnongo na tutangite panga ulimwengu wote ubile pae ya utawala wa yolo nchela. 20 Lakini tutangite panga Mwana wa Nnongo aisile na atupeya ujuzi, panga tuntangite ywembe ywabile mu kweli na panga tubile nkati yake ywembe ywabile kweli, hata katika mwana wake Yesu Kristo. Ni Nnongo wa kweli na ukoto wa milele. (aiōnios g166) 21 Bana apenzi, mujiepushe na sanamu.

2 Yohana

1 Bu'ka kwa mpindo, linga kwa nwawa ywa saulilwe na bana bake, banapenda kitumbu sa kweli, na'penda kwaku kisangu, kwa bhandu boti baitangite kweli, **2** Kitumbu sa kweli yangayomoka yaibile nkati yitu yaipala baa pamope natwee. (aiōn g165) **3** Neema, samilwa na amani, yabaa pamope na twee buka kwa Nnungu Tati bitu na Yesu Kirisitu mwana wa Tati ba kweli na upendo. **4** Nipulaike muno kwa kitumbu niibweni panga, bingi ba bana bitu batama mu kweli Kati twenga mwatupoki ayi amuli Buka kwa Tati. **5** Yambi ino, nendo kuluba wenga wa nwawa, nikupeya kwaku amuli ya ayambi, yiylila yatwabi nayo buka tangu, panga tupalikwa pendana twabene na bene. Na wuno nga upendo tupalikwa tutame Kati amuli yake mwaipala. **6** Yino nga yilu amuli yamwaiyubwine buka tangu, panga mupalikwa mutame Kati mwaibaya Ayo amuli. **7** Kwa kitumbu sa abusu bambone batwilimu Dunia, na bakani yikitya panga, Yesu Kirisitu aaisi kwa ndila ya yiga, Ayu nga yulu nkongi ayikitya kwaku ukakapewa Kirisitu. **8** Mwilingu mwabene panga mwobeya kwa gala gatuyomwile ga pangya lyengo, Lakini lengapanga muweze kwipokiyi zawadi kamili **9** Jwo jwote jwa nyendelya nnonge adumu mu mupundiso ga Kristo, utupo Nnongo, jwembe jwadumu mu mupundiso abina tate na mwana Kai. **10** Mana mundu kaisa kasinu na aletike kwa lipundiso leni, kana munkaribishe mu nyumba yinu na kana mwampange abari. **11** Kwa sababu jwa usalimia ushirikiana naye na makowe gake mabou. **12** Nibii na makowe gananchima ga kumwandikiya, na nigaandike kwa napendi kwa kuga andika kwa karatasi na wino. Ila nitamaniya isa kayino na longela nkano kwa nkano, panga pura yinu ipate panga kamili. **13** Bana bannobo winu ncha ulilwa nenda kwa salimu.

3 Yohana

1 Kwa mpindo Gayo ywanimpendi kwa yilu kweli.
2 Waupendilwe, nendo kulubya makowe gako
gatama bwiso na payiga yako pabe kati mwoyo
wako mwautama bwiso. 3 Kwakitumbu, pamwoyo
wangu pabi telebu bai panibayilwa na alongo
babaisi buka akwo no koya mulu mwaubile na kweli
na mwauyendelya na ayo kweli. 4 Sakitelebwiyi
mwoyo wangu, pita makoye goti, yuwa panga,
bana bhangu batama mu kweli 5 Waupendilwe,
wendoyendelya aminika amo mwawapokya alongo
na apita ndila. 6 Ngabo basimulya no kookeya
mukanisa, amo ubile na amo wapenda bhandu.
amo wasailiya bhandu, wendonogeya, waleka kwaku
bhandu babayenda mu myanja ago nga makowe
gampulaisa Nnungu. 7 Buka na lina lako, baayi
wangali kikowe buka kwa bhandu bangali kuntanga
Nnungu. 8 Tumbeleo tuaplikwa kwapokwa bandu
kati-baa, linga tupange lyengo twayabe mwanza
kweli. 9 Nauandiki umati likowe furaniila Diotrofe, jwa-
alibile ywakwanja naine, hayakatyanalni na twee. 10
Kwa-nyo, mananiisile nagakumbukya makowe gake
nganga panga; mwalongela makowe gana nyata
kutubalatyee. anagajeketylili makowe ngakengene
maa-na jwembe apokya kwa alongo. Hata kwa kanikia
aine babapala kwapokya alongo babe, kwapalaganya
papabille pamope. 11 Bwigalyangu, kanaujige
kinanyata, bolaujige kinanoga. jwa panga kinanoga
jwa Nnungu, gapanga gananyata anammona-li
Nnungu. 12 Demetrio naukweli wene aubweni na
lyenga twamasaili, na-ngote ngatugalongela ga kweli.
13 Nibile na makowe gananchima gakukulogolya,
nipendi-li kukuandikia kwa ikalamu ya wino. 14 Balo
masoba masene, twaisa bonagana nawe minyo
kwa minyo. Amani ibe na wenga, bakupanga habali
akinabwigalyo pakapanga abali mabwigalo kila mundu
na lina lyake.

Yuda

1 Yuda, mmanda wa Yesu kiristo, na nnongowe Yakobo, kwa balo babakemilwe, babapendilwe katika nnongo Tate, na babatunjilwe mwanja Yesu Kirisitu. **2** Rehemna amani na upendo iyongekeye kwinu. **3** mwapenzi, panipangaye kila ndela kumwandikyanga mwenga usu ukochopoli witu, na bweni lazima nimwandikyange lenga kunkombokea panga mwilendele kwa uaminipu imani yatwapeile mara jimo bai twenga twatuobelya. **4** kwa kitumbu kunabanda babajingi kinyemela abobalembilwe lulembo lenga baukumiwe bandualau babagalambwa Neema ya Nnungu panga kilebe chobocco bankana Bwana witu kichake na Bwana Yesu Kirisitu. **5** tumbwele mbenda kunkombokeya mwenga panga inga mutangite kwa kakape panga kwina wakati Bwana akochopoli, bandu boka Misri, bokapo babakotwike kumwobelya atekwanganyia. **6** malaika babakotwkw kwilenndela lenji yabe nakukileka kitamochabe Nnungu abeimutabilwe wangayomoka mulubendo balende ukumu ya lichoba lya mwisho. (aidios g126) **7** kati sodoma na Gomora na ilambo yaiteleta, ambabo na bembe baijingiye bene muusharati na bakengime mwaba minyikiyage gangaliba boka patumbu, balayilwe kati mfango wa balo babalumya mumwoto wangayomoka. (aiōnios g166) **8** Nyinyonyo kwa ndela yeleyoyelo babalota ndoto bachapuya yegayabe kwokana isimu apendo nolongela bocho usu utukupu. **9** Lakini atamalaika nkolo Mikaeli, payomine na ibilisi asindinenakwe mwanja yega ya Musa alowiteli lets likowe lyobocho palipake abaite Nnungu akubendi. **10** Lakini bandu babalekite ubocho kwa chochote chabakotwike kitanga nachabakitangite bapangite kati inyama bangali malango ago ngaalabiye. **11** ole wabe mwanja bapite mundela ya Kaini, nokengama ulaa wa Balaamu. Balanganyike muuasi wa Kora. **12** Aba ngababalongolya mucheleko cheleko yinu yo upendo nopolika bila oni na kwipecaya chakulya bene, baikati maunde gange mache gagapotolwa na nchunga kati mikongo yangapambika yaiyoma pabele noyobokolwa ndandae. **13** Ni mawimbi ya bahari yabii Ni ndoti yene, Ni tondwa zindoranda kunani ambazo upili wa lubendo wabekilwe kwaajili yabe wangayomoka. (aiōn g165) **14** Enoko, jwa saba katika isabu ya Adamu, atitabili husu bembe, atibaya lola Ngwana andaisa na maelfu na maelfu ya atakatifu bake, **15** Lenga apange ukumu kunani ya kila mundu, na kwayeya atiya boti baba kotoka kun'yowa Nnongo

kwa ayendo gabe goti gaba yomwi panga mundela yaibile kwa ya utauwa, na kwa makowe goti ga ukale ambapo babile kwa bali longela kunani yake." **16** Haba gabalo baba nung'unika, baba lalamika gaba kingama tama yabe yo ubou, baba ipuna, na bembe kwa faida yabe kwa konga benge. **17** Ila mwenga, mwapenzi, mukomboki yange makowe gaga bakiyilwe zamani na mitume ba Nngwana Yesu Kristo. **18** Baba baite kachinu, m muda wa bwiso kwaba na bandu babadhiaki nabo bakengama tamaa yabe yange utauwa." **19** Bandu ba batengeneza, benda tawaliwa na tamaa ya asili na wantopo Roho. **20** Lakini mwenga, mwanipendile, kati mwa mwichewa mu imani yinu takatifu sana, na panga mwamuloba kwa Roho mtakatifu. **21** Mwilendele kwene upendo wa Nnongo, na mulende uruma ya Nngwana witu Yesu Kristo ambayo kumpeya mwormi wange yomoka. (aiōnios g166) **22** Mulangi huruma kwa balo baba bii na masaka. **23** Mwalopwe benge kwa kwantondobeya buka kwene mwoto. Kwabenge mulaye lwongo kwa yogopa. Kamulichukwa hata ngobo ya iyejilwe lilowa lya yega. **24** Sayena kayake anaweza kunendela mwakana kobala, na kwasabisha tuyeme nnonge ya utukufu wake, bila kiziwi wizi na bapula ngolo, **25** Kayake Nnongo kiyake mwokozi belya Yesu Kristo Nngwana witu, Utukupu ube kayake, uwezo na ngupu kabla ya wekati woti, na sayeno na hata -wanga yomoka. Amina. (aiōn g165)

Ufunuo

1 Nyaa nga cha umukulilwe Yesu Kirisitu ambaio Nnungu apelwe kualangya abandu bake makowew ambago lazima ga pa pilya karibuni. Apangite gatanganikwe kwabkumtuma malaika wake kwa mbanda wake Yohana. **2** Yohana apiya ushuhuda wa kila kilibi cha kibweni usiana na likowe lya Nnungu ni kwa ushuhuda wa upiite husu Yesu Kirisitu. **3** Abalikiwe ywembe ywa soma kwa lilobe na balu babayua maneno ga unabii gano na kugati chakiandikilwe muno, kitumbu muda uti karibia. **4** Yohana kwa makanisa saba ga gabile Asia: neema ibe kwinu na amani buka kwa ywabile, ywapabaa, na ywapaicha na buka kwa Roho saba bababile nnongi ya kitigo chake cha enzi. **5** Na buka kwa Yesu Kirisitu ambeye nga shahidi mwaminifu mmelkekwa wa kwanza ba bawile, na ntawala wa mfalme dunia yino, kwa ywembe ywatupendile na atubikite huru buka mmalau gitu kwa damu yake. **6** Atupangite panga ufalme wa makuhanu wa Nnungu na Tate bake kwake panga tukuka na ngupu milelebdaima. Amina. (aiōn g165) **7** Linga andaicha na maunde kila lio lipakumwona pamoja boti babamwomite. Na kabilu yoti ya dunia bapakukulika kwake. Ndiyo, Amina. **8** Nenga nga Alfa na Omega abaya Ngwana Nnungu, ywembe ywabile na ywapabaa, na ambaye andaicha mwene ngupu. **9** Nenga Yohana nuna winu na kati yinu ywa shiriki mateso na ufalme na uvumumilia thabitii wa ubile katika Yesu; nabile pa kisiwa cha kikemelwa Patimo Kitumbu cha neno la Nnungu na ushuhuda usu Yesu. **10** Nabile katika Roho lichuba la Ngwana, nayuwine nchugu yangu lilobe la kunani kati ya tarumbeta, **11** Yaibaya, uandike katika kitabu ga ugabona na ugatumue kwa makanisa saba yenda Efeso, yenda Smima, yenda Pergamo, yenda Thiatira, yenda Sardi, yenda Philadelphia na yenda Laodikia. **12** Nitigalambuka linga ni lilobe lya nyai ywabile kalongela na nee, na panigalambwike nabweni kinara cha dhahabu cha taa saba. **13** Pakatikati ya kinara cha taa abile yumo kati mwana wa Adamu, aweti ngamu ndacho yaukite pai ya magulu gake, na mkanda wa dhahabu tindia pa kiuba. **14** Mtwe wakwe na nywilli yake yai uu kati pamba kati barafu na minyo gake gabi mwali wa mwoto. **15** Njayo yake yabi kati shaba yahikutilwe sana, kati shaba yaipitile katika mwoto, na lilobe lyake yabi kati machi maingi gaga yenda kwa haraka. **16** Abi akamwi ndondwia saba katika luboko lwake wa mmalyo, na buka mukano wake mwabi na lipanga likale wene makale kuno na kuno.

Kuminyo yake kwende ng'araa kati mwenga nkalee walichuba. 17 Pamweni, natitumbuka pamagulu gake kati mundu nywa wile. Abikite luboko lwake mmalyo panani yangu na baya "Kana uyogope" Ninga na wa kwanza na wa mwisho. 18 Na ambaye nenda ishi. Nati waa, lakini linga nenda ishi bila waa! Na nibile na funguo ya mautiu na kuzimu. (aiōn g165, Hadēs g86) 19 Kwaliyo ugaandike ga ugabweni nambiambi, na galo gagapita baadaye, 20 kwa maana yaiyubite husu ndondwa saba yauibweni katika luboko lwangu lwa mmalyo, na chilo kinara kinara cha dhahabu cha taa saba: ndondwa saba nga malaika wa makanisa saba, na kinara cha taa saba nga galo makanisa saba.

2 "Kwa malaika wa likanisa lya Efeso uandike, 'Haga nga maneno ga yulo ywakamulya yilo ndondwa saba katika luboko lwake lwa mmalyo. Ywembe ywatyanga kati ya inara ya dhahabu ya taa saba abaya nyaa, 2 "Ndangite chaupangite na bidii yako ya lyengo na komea kwako muno, na kwamba huwecha kwaa husiana nabo bababile alau, na ulikuapaya boti babaikema panga mitume na nyoo kwaa, nababonekana abocco. 3 Ndangite uwewcha lindaa, na komeya, na upilile maingi kwasababu ya lina lyangu, na unachoka kwaa bado. 4 Lakini lenga lanibilenalo kwa ajili yako, ulekite upendo wako wa patumbu. 5 Kwhaivo ukumbukii pautumbwize, ukatubu na panga matendo ga upangite tangu patumbuu mana utubu kwaa naicha kwako na kukibaya kinara chako buka mahali pake. 6 Lakini wenga una lino, ukachilikia galoo ambago wanikulau ghaba ga panga, ambago hata nenga nenda kachilikia. 7 Mana uina lichikilo upikani galoo ambago Roho agabakia makanisa. Na kwa ywembe ywashinda nampeya kibali cha lya buka katika mkongo wa ukoto wa ubile katiakparadiso ya Nnunu.' 8 Kwa malaika wa kanisa la Smrina uandike: 'Haga nga maneno ga yolu ambaye nga ywa tubwa na mwisho ambaye atiwa na panga nkoto kaii. 9 Nigatangite mateso gako na umasikini wako (lakini wenga wa tajiri) na ubocco wa balo babaikema Mayahudi (lakini bembe kwaa lisinagogi la nchela). 10 Kana uyogope mateso gaga kupata linga! ibilisi apata kutahikwa kati yinu muligereza linga apate kupaya na mpateseka kwa machuba komi. Mube mwaminifu mpaka waa na napeye kofia ya ukoto. 11 Mana ubile na lichikilo upikani Roho agabakiya maknisa ywembe ywa shinda hapata kwaa matatizo awaa kwaa mara ya ibele. 12 "Kwa malaika wa kanisa la Pergamo andika: haga ngalongela ywembe na aloyo lipanga lika kwaa, wena maka kwaa kuno na kuno. 13 "Nipatangite pa tama mahali pa kibile kitigo cha enzi cha nchela.

Hata nyoo wenga wanda kulikamwa sana lina lyangu na huikani kwaa imani yako ya ibile kwangu, hata machuba galu ga Atipasi shahid ywangu mwaminifu ni ndondwa saba "Ndakite ambacho chaupangite uina ywangu, ywawile nkati yinu, hapo nga nchela pa sifa ya panga wa ukoto wa wakati uwile. 2 Uyumuke tama. 14 Lakini ni ikowe njini husu wenga: ubile nabo na ugapange imara gagaisa lile, lakini gai karibu kwo bandu babakamwa mafundisho ga Balagumu, waa, kwasababu machuba yandabona na itendo yako ywembe ywamfundishike Balaki bika ikwazo nnungi ikamilike pa minyo ga Nnungu wangu. 3 Kwahiyo ya bana ba Israel, linga balye yukulya yabapiyite ukumbuki galu galu gaupokile na yua, ugalii na tubu. sadaka kwa nnungu wabe na tenda umalaya. 15 lakini mana uyumwike kwaa mbaicha kati mwii, na Katika hali yino, hata wenga ubile nabo baadhi watanga kwaa saa yakuuyampaicha kunani yake. 4 yabe babakamwa mapundisho ga Banikolai. 16 Basi Lakini kui na maina machini ya bandu katika Sardi utubu! na mana upangite kwaa nyoo nenda icha ambayo bana chafua kwaa ngobo yabe. Batyanga upesi na napanga vita nawe na lipanga lolipita katika pamope na nee, baweti ngobo uu, kwasababu mukano wango. 17 Mana ui a machikilo upikani bandastahili. 5 Yulo ywa shinda bapakun'gwalika Roho chaabakia makanisa. Yulo ywashinda ampeya ngobo uu, na nilifuata kwaa lina lyake buka katika baadhi ya yilo mana yaihiyilwe, na nampea liwe kitabu cha ukoto na nalitambua lina lyake nnongi ya lyu laliandikwe lina lya ayambi manani ya liwe, lina tati bangu, na mnongiya malaika. 6 Mana ubile na ambalo ntupe ywalitangite ila ywembe ywaliopokya." lichikilo, upikani Roho agabakia makanisa." 7 "Kwa 18 "Kwa malaika wa kanisa lya Thiatira uandike: haga makanisa ga Philadefia uandike: Maneno ga mtakatifu nga maneno ga mwana wa Nnungu, ywembe ywa ni kweli ywabile ni punguo ya Daudi andayangwa na bile na minyo gake kati mwali wa mwoto, na njayo ntupe ywa wecha yigala. 8 Ndangite chaukipangite kati shaba yabaikulike sana. 19 Ndangite ambacho linga, nikubiki nnongi yako nnyango wauyugulikwe chaukipangite upendo wako na imani na uduma na ambao ntupe ywa weza yigala. Ndangite ubile ni komea kwako imala, na kwamba chilo chaupangite ngupu njini lakini utii neno lyangu unalikana kwaa lina karibuni zaidi ya chilo chaupangite polongoi. 20 lyangu 9 Ulingei! Boti bababile ba sinagogi la nchela, Lakini nina lee husu wenga: mwenda kunkomeya balo bababayage bembe nga Ayahudi na kumbe nnwawa Yezebeli waikema mwene nabii nnwawa, nyoli badala yake babaya ubocco. Naapanga baiche kwa mapundisho gake, aposha utumishi bandu panga na bamijinamii nnongi ya magulu gako ni batanga umalaya na lya chakulya chakipiyilwe sadaka kwa natikupenda. 10 Kwa kuwa utunzike amri yangu kwa kinyago. 21 Nampeile muda wa tubu lakini abile kwaa komea muno nakulindela na saa yako ya kukupaya tayari tubu kwa ulau wake. 22 Linga natikutaikwa ambayo yendaicha katika ulimwengu woti, kuwapaya pa kindanda cha matamwe, na balo babapanga balo boti babata pa kilambo. 11 Nenda icha upesi wesherati na ywembe katika mateso makali, kwalei ukamulie muno chalo chaubile nacho linga kanaubee batubu kwa cha bapangite. 23 Naakumbwa banabake mundu wa tola kofia yako. 12 Nipala kumpanga bawee na makanisa goti batanga kwamba nenga ywembe ywashinda panga lugoma katika hekalu la nga niyachunguza mawacho na tamaa. Nampeya Nnungu wangu, na hapala pita kwaan paanj kamwe. kila yumo kadili ya matendo gake. 24 Lakini kwa Nipala kuliandikia kwake lina lya Nnungu wangu, lina baadhi yinu mwamuigabile katika Thiatira kwa balo la mji wa Nnungu wangu (yerusalemwanyambe, boti mwangali kamwa mafundisho kwaa, na mwangali wahuuluka pae poka kumaunde kwa Nnongo wangu) tanga cholo ambachon baadhi uikema mfumbo nalina liake layambe. 13 Yembe yabile na lichikilo, ga nchela mbaya kwinu mbikali panani yinu nchigo na yowe chabaya Roho kwa makanisa." 14 Kwa wowoti. 25 Kwa jambo lyolyoti lazima mube imara malaika wa kanisa lya Laodika uandike: maneno gake mpaka paniicha. 26 Yeyote ywa shinda na panga ywabile Amina, ywategemewa ni shahidi mwaminifu, chalo chanikipangite hadi mwisho ywembe nampeya mtawala kunani ya uumbaji wa Nnungu. 15 Ndangite mamlaka katika ilambo. 27 Abakuatawala kwa bakola chaukipangite, ni kwamba wenga si wa mbepo ama ya chuma, kati bakuli ya ukando, atekwana ipande mwot! 16 Nyo, kwasababu wenga ni vuguvugu, ipande. 28 Kati mwaipokile buka kwa Tati bangu ntupe mwoto wa mbepo, nipala kukutapika upita nampeya kaye ndondwa ya kindai. 29 Mana ubile munkano wangu. 17 Kwa kuwa ubaya, "Nenga na tajiri, na lichikilo upikani chalo ambacho Roho aya bakiya malaika wa kanisa lya Laodika uandike: maneno gake makanisa.

3 Kwa malaika wa kanisa la Sardi uandike maneno ya yulo ywa kumulya yalo Roho saba ya Nnungu ni ndondwa saba "Ndakite ambacho chaupangite uina ywangu, ywawile nkati yinu, hapo nga nchela pa sifa ya panga wa ukoto wa wakati uwile. 2 Uyumuke tama. 14 Lakini ni ikowe njini husu wenga: ubile nabo na ugapange imara gagaisa lile, lakini gai karibu kwo bandu babakamwa mafundisho ga Balagumu, waa, kwasababu machuba yandabona na itendo yako ywembe ywamfundishike Balaki bika ikwazo nnungi ikamilike pa minyo ga Nnungu wangu. 3 Kwahiyo ya bana ba Israel, linga balye yukulya yabapiyite ukumbuki galu galu gaupokile na yua, ugalii na tubu. sadaka kwa nnungu wabe na tenda umalaya. 15 lakini mana uyumwike kwaa mbaicha kati mwii, na Katika hali yino, hata wenga ubile nabo baadhi watanga kwaa saa yakuuyampaicha kunani yake. 4 yabe babakamwa mapundisho ga Banikolai. 16 Basi Lakini kui na maina machini ya bandu katika Sardi utubu! na mana upangite kwaa nyoo nenda icha ambayo bana chafua kwaa ngobo yabe. Batyanga upesi na napanga vita nawe na lipanga lolipita katika pamope na nee, baweti ngobo uu, kwasababu mukano wango. 17 Mana ui a machikilo upikani bandastahili. 5 Yulo ywa shinda bapakun'gwalika Roho chaabakia makanisa. Yulo ywashinda ampeya ngobo uu, na nilifuata kwaa lina lyake buka katika baadhi ya yilo mana yaihiyilwe, na nampea liwe kitabu cha ukoto na nalitambua lina lyake nnongi ya lyu laliandikwe lina lya ayambi manani ya liwe, lina tati bangu, na mnongiya malaika. 6 Mana ubile na ambalo ntupe ywalitangite ila ywembe ywaliopokya." lichikilo, upikani Roho agabakia makanisa." 7 "Kwa 18 "Kwa malaika wa kanisa lya Thiatira uandike: haga makanisa ga Philadefia uandike: Maneno ga mtakatifu nga maneno ga mwana wa Nnungu, ywembe ywa ni kweli ywabile ni punguo ya Daudi andayangwa na bile na minyo gake kati mwali wa mwoto, na njayo ntupe ywa wecha yigala. 8 Ndangite chaukipangite kati shaba yabaikulike sana. 19 Ndangite ambacho linga, nikubiki nnongi yako nnyango wauyugulikwe chaukipangite upendo wako na imani na uduma na ambao ntupe ywa weza yigala. Ndangite ubile ni komea kwako imala, na kwamba chilo chaupangite ngupu njini lakini utii neno lyangu unalikana kwaa lina karibuni zaidi ya chilo chaupangite polongoi. 20 lyangu 9 Ulingei! Boti bababile ba sinagogi la nchela, Lakini nina lee husu wenga: mwenda kunkomeya balo bababayage bembe nga Ayahudi na kumbe nnwawa Yezebeli waikema mwene nabii nnwawa, nyoli badala yake babaya ubocco. Naapanga baiche kwa mapundisho gake, aposha utumishi bandu panga na bamijinamii nnongi ya magulu gako ni batanga umalaya na lya chakulya chakipiyilwe sadaka kwa natikupenda. 10 Kwa kuwa utunzike amri yangu kwa kinyago. 21 Nampeile muda wa tubu lakini abile kwaa komea muno nakulindela na saa yako ya kukupaya tayari tubu kwa ulau wake. 22 Linga natikutaikwa ambayo yendaicha katika ulimwengu woti, kuwapaya pa kindanda cha matamwe, na balo babapanga balo boti babata pa kilambo. 11 Nenda icha upesi wesherati na ywembe katika mateso makali, kwalei ukamulie muno chalo chaubile nacho linga kanaubee batubu kwa cha bapangite. 23 Naakumbwa banabake mundu wa tola kofia yako. 12 Nipala kumpanga bawee na makanisa goti batanga kwamba nenga ywembe ywashinda panga lugoma katika hekalu la nga niyachunguza mawacho na tamaa. Nampeya Nnungu wangu, na hapala pita kwaan paanj kamwe. kila yumo kadili ya matendo gake. 24 Lakini kwa Nipala kuliandikia kwake lina lya Nnungu wangu, lina baadhi yinu mwamuigabile katika Thiatira kwa balo la mji wa Nnungu wangu (yerusalemwanyambe, boti mwangali kamwa mafundisho kwaa, na mwangali wahuuluka pae poka kumaunde kwa Nnongo wangu) tanga cholo ambachon baadhi uikema mfumbo nalina liake layambe. 13 Yembe yabile na lichikilo, ga nchela mbaya kwinu mbikali panani yinu nchigo na yowe chabaya Roho kwa makanisa." 14 Kwa wowoti. 25 Kwa jambo lyolyoti lazima mube imara malaika wa kanisa lya Laodika uandike: maneno gake mpaka paniicha. 26 Yeyote ywa shinda na panga ywabile Amina, ywategemewa ni shahidi mwaminifu, chalo chanikipangite hadi mwisho ywembe nampeya mtawala kunani ya uumbaji wa Nnungu. 15 Ndangite mamlaka katika ilambo. 27 Abakuatawala kwa bakola chaukipangite, ni kwamba wenga si wa mbepo ama ya chuma, kati bakuli ya ukando, atekwana ipande mwot! 16 Nyo, kwasababu wenga ni vuguvugu, ipande. 28 Kati mwaipokile buka kwa Tati bangu ntupe mwoto wa mbepo, nipala kukutapika upita nampeya kaye ndondwa ya kindai. 29 Mana ubile munkano wangu. 17 Kwa kuwa ubaya, "Nenga na tajiri, na lichikilo upikani chalo ambacho Roho aya bakiya malaika wa kanisa lya Laodika uandike: maneno gake makanisa."

ushauri wangu, upeme kwango dhahabu yaisafishilwe kwa mwoto lenga upate panga watajiri, na ngobo uuu ya ing'ara lenga ujiwalike mwene na kana ubone oni

ya uchi wako, ni mauti ya pakala katika minyo gako upate bona. **19** Kila ywanipenda, ninda kumwelekeza ni kumfundisha namna yaipalikwa tama; kwa nyi, upange mkweli wa tubu. **20** Lola nindayema katika mnyango ni nikombwa odi, yeyoti ywayowa lilobe lyango ni yogowa mnango, nipala icha na jingiya munyumba gake ni lya chakulya nokwe ni ywembe pamope na nee. **21** Ywembe ywashinda, nipala kumpeya haki ya tama pae pamope ni nee kunani ya kiteo chango cha enzi, kati nenga chanishindile na tama pae pamope ni Tate bango kunani ya kiteo chake cha enzi. **22** Ywembe ywabile lichikilo na apekani ambacho Roho ayabakiya makanisa.

4 Baada ya makowe haga nakilinga, nabweni mnyango wogolikwe ku'maunde, Lelo lilobe lya kwanza, likilongela na nee kati tarumbeta, likibaya "Uwiche pano, nipala kulaya yapala bonekana baada ga makowe haga." **2** Mara jimonabile katika Roho, nabweni chapite kiteo cha enzi kibekilwe ku'maunde, ni mundu atitama. **3** Yumo ywakitamilie atibonekana kati liwe lya yaspi ni akiki. Pabile ni lipeta mnango ukitindiya kiteo cha enzi, lipeta mnango utibonekana kati zumaridi. **4** Nakukitiandia kiteo cha enzi kyabile ni iteo ya enzi venge ishirini na ncheche, ni Tate atamile muiteo ya enzi babile apendo ishierini na ncheche, batiwalikwa ngobo uu ni taji ya dhahabu mumitwee yabe. **5** Boka katika kiteo cha enzi yapitika miale ya radi, muungurumo ni radi. Taa saba yabile yatiyaka nnonge ya iteo ya enzi, taa ni Roho saba za Nnongo. **6** Kae nnonge ya iteo ya enzi pabile ni bahari, yabile oni kati kilola. Boti tindiya iteo ya enzi babile bene ukoti ncheche babatwelite nnonge ni nchogo. **7** Kiumbe wa kwanza mwene ukoti abile kati imba, kiumbe wana ibele mwene ukoti abile kati ndama, kiumbe wa tatu mwene ukoti abile ni minyo kati mundu, ni yolo mwene ukoti wana ncheche abile kati ta kagoloka. **8** lumbe bene ukoti ncheche kila yumo abile ni mabawa sita, batitwelia minyo kunani ni pae, yabe kilo ni mutwe kati bakoma kwaa baya, "Mpeletau, mpeletau, mpeletau ni Ngwana Nnongo, ntawala kunani ya yabile na abile ni yabaicha." **9** Kila

wakati iumbe bene ukoti pabapiya utukupu, hesima, ni kushukuru nnonge ya abile atitama pakiteo chelo cha enzi ywembe ywaishi milele ni daima. (**aiōn g165**)

10 Apendo ishirini ni ncheche batisujudu bene nnonge yake yikitamile kiteo cha enzi bakibaya. (**aiōn g165**)

11 "Wastahili wenga, Ngwana witu ni Nnongo witu,

pokiya utukupu ni heshima ni ngupu. Kwa kuwa uiumbite ilebe yoti, ni kwa mapenzi gako, vyabile ni vilumbwa."

5 Kisha nabweni katika luboko lwa mmaliyo wa yelo ywatamile katika iteo ya enzi, gombo latiandikilwe nnonge ni nchogo, ni iyeile mistari saba. **2** Namweni malaika mwene ngupu atihubiri kwa lilobe likolo, "Nyai ywastaili yogowa ligombo ni nikuiteka mihuri yake?"

3 Nntopo mundu kumaunde au mulunia au pae ya lunia ywawechite yogowa gombo ama kulisoma. **4** Nalelite kwa uchungu kwa kuwa hapatikwe kwaa yeyoti ywastahili kuliyogowa gombo ama kulisoma. **5** Lakini yumo wa apendo atikunibakiya, "Kana ulile, lola! imba wa kabilia lya Yuda, Kieke lya Daudi, ashindile kuliyogowa gombo n mihuri gake saba."

6 kati ya iteo ya enzi ni benr ukoti ncheche ni mionganoni mwa apendo, namweni mwana ngondolo atiyema, atibonekana kati yawile. Abile ni pembe saba ni matiyo saba-hayee nga Roho saba za Nnongo

zalagilwe mulunia yoti. **7** Atiyenda natola ligombo, boka muluboko lya mmalyo ni yelo yatamile katika ni apendo ishirini ni ncheche bainamite mpaka pae

nnonge ya mwana ngondolo kila yumo abile ni kinubi ni kibakuli ya dhahabu lalitwelite uvumba

nga maombi ya baamini. **9** Batiyemba mwimbo wa yambe, "Undastahili kulisola ligombo ni kuliyogwa mihuri yake, kwa kuwa atichinjwa, ni kwa damu yako

utikunipema Nnongo bandu wa kila kabilia, lugha, jamaa ni taifa. **10** Ukaapanga ufalme ni makuhani

kwa ajili ya kumtumikia Nnongo witu, nabo batawala kunani ya kilambo." **11** Boka po natilinga ni nayowine

lilobe lya malaika banambone tindia iteo ya enzi-idadi yabe yabile 200,000,000 ni bene ukoti ni apendo. **12**

Babaite kwa lilobe likolo, 'Astahili mwana ngondolo ywa chinjwe pokea uwezo, utajiri, hekima, ngupu, heshima, utukupu ni sifa.' **13** Nayowine kila chumbwile

cha kilebe kumaunde ni mulunia ni pae pakilambo ni kunani ya bahari, kila kilebe nkati yake kikibaya, 'kwake ywembe ywatama kunani ya iteo ya enzi ni kwa

mwana ngondolo, kubi ni sifa, heshima, utukupu ni ngupu ga kutawala milele ni milele. (**aiōn g165**)

14 Bene ukoti ncheche batibaya, 'Amin!' ni apendo batii inama pae ni abudu.

6 Natilinga wakati mwana ngondolo payogolilwe yumo ya yele mihuri saba, nayowine yumo wa

balo bene ukoti ncheche atibaya kwa lilobe yailandine ni radi, Muiche!" **2** Natilinga ni pabile ni farasi muu!

yamakile abile ni bakuli ni apeilwe taji. Apite kati mshindi yashindey lenga ashinde. **3** Waakati mwana

ngondolo payogwile muhuri wa na ibele, nayowine ya bahari ama dhidi ya mikongo goti. 2 Nabweni mwene ukoti wa naibele akibaya, "Muiche" Boka malaika ywenge kaicha boka mashariki, abile ni po farasi ywenge atipita-mwekundu kati mwoto. 4 muhuri wa Nnongo yabile nkoti. Atilela kwa lilobe Ywamwokile apeilwe ruhusa ya kuboka na amani likolo kwa malaika ncheche bapapeilwe ruhusa ya ya mulunia, Ili bandu bachingane. Ywa ampandile katibu kilambo ni bahari. 3 "Kana muiharibu nchi, apeilwe upanga nkolo. 5 Wakati mwana ngondolo bahari, ama mkongo mpaka patuyomwa beka mihuri payogile wolomuhuri wa itatu, nayowine mwee ukoti katika kibonge ya mutwe ya atumishi wa Nnongo wa lutatu akabaya, "Muiche! Namweni farasi mpili, witu. 4 Nayowine idadi ya bacheilwe muhuri: 144,000, ni ywampandile abile ni kizani muluboko lwave. 6 babayeilwe muhuri boka kila kabilia lya bandu ba Nayowine lilobe labonekine baa yumo ni balo bene Israel. 5 12,000 boka katika kabilia lya Yuda bayeilwe ukoti ikibaya, "Kibaba sa ngano kwa dinari jimo ni muhuri, 12,000 boka katika kabilia lya Rubeni, 12,000 ibaba itatu ya shahiri kwa dinari jimo, lakini kana boka katika kabilia lya Gadi, 6 12,000 boka katika uchalawé mauta ni divai." 7 Wakati mwana ngondolo kabilia lya Asheri, 12,000 boka katika kabilia lya bayogwile muhuri ywa ncheche, nayowine lilobe Rubeni, 12,000 boka katika kabilia lya Nathali, 12,000 lya bene ukoti ncheche ikibaya, "Muiche!" Bokapo boka kabilia lya manase. 7 12,000 boka katika kabilia namweni farasi wa kijivu. 8 Ywampandile akemelwa lya Simoni, 12,000 boka kabilia lya Lawi, 12,000 lina lyake mauti, ni kuzimu yabile ilifutike. Bapeiyilwe boka kabilia lya Isakari, 8 12,000 boka kabilia lya mamlaka kunani ya Roho ya kilambo, bula kwa Zebuloni, 12,000 boka kabilia lya Yusufu, ni 12,000 upanga, kwa njala ni ugonjwa ni kwa anyama wa boka kabilia lya Benjamin bajeilwe muhuri. 9 Baada mwitu katika kilambo. (Hadēs g86) 9 Wakati mwana wa ya makowe haga natilola, ni pabile ni umati nkolo ngondolo payogwile muhuri wa tano, namweni pae ambao ntopo mundu ywa wecha balanga-boka kila ya madhabahu Roho za balo balo bababuligwe kwa taifa, likabila, jamaa ni lugha-batiyemanga nnonge ya sababu ya neno lya Nnongo ni boka ni ushuhuda iteo ya enzi ni nnonge ya mwana ngondolo. Batiwala waukamwile kwa uthibiti. 10 Batilela kwa lilobe likolo, nganzu nyeupe ni bana matawi ye ntende muluboko "mpaka lichoba la kwo, mtawala wa vyoti, mtakatifu na yabe, 10 Ni babile kabakema kwa lilobe lya kunani: mkweli, upala hukumu babatama kunani ya kilambo, "W2okovu ni wa Nnongo ywatamile pa iteo ya enzi, na lipiza kisasi damu yitu?" 11 Boka kila yumo apeilwe ni kwa mwana ngondolo!" 11 Malaika boti babile kanzu nyeupe na akawabakiya panga bapalikwa batu yemanga tindiya iteo ya enzi ni kubatindia balo tenda pachunu hata mpaka paitimia hesabu kamili apendo pamope ni balo bene ukoti ncheche, bainamite ya watumishi ayabe ni alongo anwawa ni wanalome pae ardhini ni beka minyo yabe kunani ya ardhi paitimia babaligwa, kati bembe bababuligwe. 12 nnonge yaniteo ya enzi ni kumwabudu Nnongo. 12 Wakati mwana ngondolo payogwile muhuri wa sita, Bakibaya "Amina! Sifa, utukufu, heshima, shukurani, natilinga na pabili ni tetemeko likolo. Lumu labile heshima, awecha ni ngupu vibii kwa Nnongo witu lipili kati gunia la singa, ni mwei woti upangite kati milele ni milele! Amina!" (aiōn g165) 13 Boka po yumo damu. 13 Ndondwa ya kumaunde yititomboka katika wa balo apendo atinilokiya, "Bano ni akina nyai kilambo, kati mikongo matunda gake ganda polota babawalite nganzu nyeue, ni babokite kwako? 14 wakati wa mbepo unapotikisa ni kimbonga. 14 Kunani Nikam'bakiya, "Ngwana nkolo, wenga utangite." ni yatiyomoka kati gombo lalibingi litwa. Kila kitombe ni akanibakiya, "haba ni balo babokite kudhiki ngolo. kisiwa vyatama mahali pake. 15 Boka po Afalme wa Bakuchite nganzu yabe ni kuzipanga nyeupe kwa kilambo ni bandu maarufu ni majemadari, matajiri, damu ya mwana ngondolo. 15 Kwasababu yeno, bene ngupu, ni kila yumo yalagilwe ni huru, batikuya babile nnonge ya iteo ya enzi ya Nnongo, ni bana katika makolo ni katika mwamba wa kilombe. 16 Bati mwabudu ywembe kilo ni mutwekatu katika hekalu kuibakia itombe ni miamba, "Tumtombokiye mutuiye lyake. Ywembe ywatamite kunani ya iteo ya enzi apala dhidi ya minyo bake yatama pa kiteo cha enzi ni boka sambaza hema lyake kunani yabe. 16 Babona kwaasira ya mwana ngondolo. 17 Kwa kuwa lichoba njala kae, wala nyota kae, lumu lipala kuwatintia kwa, likolo lya ghadhabu itikaribia, ni nyai yaweche lima.

7 Baada ya haga nabweni malaika ncheche battiyemanga pa kona ncheche za lunia, bazaile mbepo ncheche za kilambo kwa ngupu lenga kwamba upande ndopo mbepo unavuna katika kilambo, kunani

8 Wakati mwana ngondolo payogwile muhuri wa sababu ya lioi laliboka muliembwa. (Abyssos g12) 3
saba, kupangite chichi kumaunde takribani nusu Nkati ya lioi wapite nzige icha kunani ya kilambo,
saa. 2 Boka po nabweni malaika saba babayema nabo bapeilwe ngupu kati yelo ya lupelele kunani ya
nnonge, ni bapeilwe tarumbeta saba. 3 Malaika kilambo. 4 Babakilwe kababodhuru maakapi katika
ywenge aichile, akamwile bakuli lya dhahabu lena kilambo ama mmea, wowoti wa kijani ama nkongo,
uvumba, atiyema mu madhabahu. Apeilwe uvumba ilita bandu bababile ntopo muhuri wa Nnongo katika
wanambone ili kwamba apiye pamope ni maombi ya kibonge chabe cha kuminyo yabe. 5 Bapeilwe kwa
baamini boti katika madhabahu ya dhahabu nnonge ruhusa ya kuwabulaga bandu, bali babatese bai
ya iteo ya enzi. 6 Lioi lya wolo uvumba, pamope kwa miei itano. Kubaba kwabe wabile kati wola
ni maombi ya baamini, uhoboka kunani nnone ya wa lumwa ni kipelele pampona mundu. 7 Katika
Nnongo boka muluboko lwa malaika. 8 Malaika machoba ago bandu bapala kiwo, lakini bakipata
atolite libakuli lya uvumba ni kulitwelia mwoto boka kwa. Batamani waa, lakini kiwo kipala kuwabutuka.
mumadhabahu. Boka po atikulitomboya pae kunani 7 Nzige bztizndnz ni farasi batiangaliwa kwa vita.
ya kilambo ni yapitike lilobe lya radi, miale ya radi Mumitwee yabe mubili ni kilebe kati taji ya dhahabu
ni tetemo lya kilambo. 8 Balo malaika saba babile ni minyo yabe ibile kati ya binadamu. 9 Babile ni
ni matarumbeta saba babile tayari kuyakombwa. 10 nywili kati anwawa minyo yabe yabile kati imba yaa.
Malaika wa kwanza atikombwa litarumbeta lyake, 9 Babile ni kiuba kati ya kiuba ya yumo ni lilobe
ni yapitike ula wa maliwe ni mwoto wayabanganike lya mabawa yabe yabile kati lilobe lya mamutuka
ni damu. Vyatakulilwe pae katika kilambo lenga yanambone ya vita ni farasi bababutuka genda vitani.
kwamba thelythi yabe itinike, theluthi ya mikongo 10 na mikelo iluma kati kipelele; katika mikela yabe
ititomboka ni manyei yoti ya kijani yatinike. 11 Babile na ngupu ya kudhuru bandu kwa miei mitano.
Malaika wa naibe akombwile litarumbeta lyake, ni 11 Babile nakwe kati mfalme kunani yabe malaika wa
kilebe kati kitombe kikulu chakibile chatinike mwoto lioi lalibile ntopo mwisho. Lina lyake katika Kiebrania
chatitakulilwa mubahari. theluthi ya bahari abile ni Abadani, ni katika kiyunani ana lina Apolioni.
damu. 12 Theluthi ya viumbe akoti katika bahari (Abyssos g12) 12 Ole ya kwanza ipitike. Baada ya
vyawile, ni theluthi ya ngalaba zithiaribika. 13 Malaika leno yabile maafa yapayega yandaicha. 14 Malaika
wana itatu atikombwa tarumbeta lyake, ni ndondwa ba sita atikombwa tarumbeta tarumbeta lyake, ni
ngulu yatombwike boka kumaunde, kaimulike kati niyowine lilobe lipita katika pembe ya madhabahu
kitunzi, kunani ya theluthi ya mito ni inyanyu ya ya dhahabu ya ibile nnonge ya Nnongo. 15 Lilobe
mache. 16 Lina lya ndondwa ni pakanga, theluthi itikum'bakiya malaika wa sita abile ni tarumbeta,
ya mase yapangite pakanga, ni bandu banambone "mubaleke malaika ncheche babatabile katika mto
bawile bokana ni mache yagabile mababa. 17 Malaika nkolo Efrata. 18 Malaika balo ncheche batiandaliwa
wa ncheche akombwile litarumbeta lyake, ni theluthi kwa saa hiyo maalum, lichoba liyo, mwei woo, ni
ya lumu lakombwilwe, pamope ni theluthi ya mwei ni mwaka woo, batilekelwa bababulage theluthi ya
theluthi ta ndondwa. Kwa nyo theluthi ya vyoti igeukile wanadamu. 19 Idadi ya askari bababile kunani ya
panga lubendo; theruthi ya mutwekati ni theluthi ya farasi yabile 200,000,000. Nayowine idadi yabe. 20
kilo yabile ntopo mwanga. 21 Natilinga, ni yapekanike Nganyoo panibweni farasi katika maono gango ni
tai yabela kagoloka katikati ya anga, kakema lilobe balo babaobokwile kunani yabe: luba yabe yabile
likowe, "Ole. ole, ole, kwa balo babatama katika yekundu kati mwoto, buluu yaipite ni njano yaipite
kilambo, kwa sababu ya mlipuko wa tarumbeta kwa. Mitwe yabe yafarasi vitilandana ni mitwe ya
yaingali ambayo ikalibie kombolekwa ni mamaika imba ni mumaboko yabe upite mwoto, lioi ni salfa. 22
Theluthi ya anadamu batibulagwa ni gano mapigo
matatu: mwoto, lioi ni salfa yaipitike katika mikano
yabe. 23 Kwa kuwa ngupu ya farasi ibile mumikanu
yabe ni mikea yabe kwa kuwa mikela yabe yabile kati
mngamba, ni babile ni mitwe yabaitumile kubaya
majeraha banadamu. 24 Bandu babalekwite, balo
babaligwe kwa ni mapigo haga, batubite kwa abudu
moka ni miungu ga dhahabu, mbanje, shaba, maliwe,
ni mikongo, llebe yaibona kwa, yowa ama tyanga. 25

9 boka po malaika wa tano atilikombwa litarumbeta
lyake, Nabweni ndondwa boka kumaunde yaibile
yaitomboka pa kilambo, Ndondwa yapeilwe ufunguo
waliembwebwaelekea kwene liyembwa lalibile ntopo
mwisho. (Abyssos g12) 2 Atiyogowa liembwa lalibile
ntopo kiemo, naliioi uhoboka kunani kwa safu boka
nkati ya liembwa kati lioi liboka katika tanuru likolo.
Lumu ni anga vitigalambuka vipangite lubendo kwa

Wala hawakutubia kuwabulaga kwabe, bwabe wabe, uasherati wabe ama ndela yabe ya jiba.

10 Boka po namweni malaika ywenge nkolo kauluka pae boka kumaunde. Atabilwqe kumaunde, ni abile ni upinde wa ula kunani ya mtwe wabe. Kuminyo yake abile kati lumu ni magolo gake yabile kati luyema wa mwoto. **2** Atikamwa ligombo lichunu muluboko lwake laliumukilwe, ni ywembe abekite ligolo lyake lya mmalio kunani ya bahari ni ligolo lyake lya mmakea kunani ya kilomba kiyomo. **3** Boka po atitondobealilobe kunani kati imba paunguruma, ni muda patondobiye lilobe radi saba zatiunguruma. **4** Wakati radi saba paingurumite, nabile kani karibia andika, lakini nayowne lilobe boka kumaunde kaibaya: Tunza ipange siri chelo radi saba zaibaya, kana uandike.” **5** Boka po malaika ywa nimweni ayemite kunani ya bahari ni pakilambo kiyomo, atioboya luboko lwake kunani ya maunde. **6** Ni lapa kwa yolo twatema milele ni milele-ywaumbile maunde ni vyoti nya vibile, mukilambo ni vyoti vibile, ni bahari ni vyoti vibile, “Kwa panga ntopo chelewa kae. (aiōn g165) **7** Lakini katika lichoba lelo, wakati malaika wa saba papala karibia kombwa litarumbeta lyake, ngaapo siri ya Nnongo ipala timiya, kati patangazile kwa atumishi bake manabii. **8** Lilobe laniliyowne boka kumaunde itikunibakiya kae: “Niyende, nitole ligombo lichunu laliumukwile lalibile muluboko lwa malaika yayemi kunani ya bahari ni kunani ya kilambo kiyomo.” **9** Boka po naye kwa malaika ni kum'bakiya anipei ligombo lichunu. Atikunibakiya, “Utole ligombo ni uliye. Lipala kulipanga ndumbo lyako libii na baba, lakini munkano wako lipapanga linanoga kati asali.” **10** Natilola ligombo lichunu muluboko mwa malaika ni lya, labile tamu kati asali munkano wango, lakini baada ya lya, mundumbo yango mwatibaba. **11** Boka po baadhi ya malobe gati kunibakiya, “upalikwa tabiri kae kuhusu bandu bana mbone mataifa, lugha ni afalme.

11 Napeilwe mnoui wa tumia kati imba ya pemiya. nabila kilwa, niboke nikalenge hekalu lya Nnongo ni madhabahu, ni balo bamwabudu nkati yabe. **2** Lakini kana ulenge eneo lya luwa wa panja pahekalu, kwa kuwa bapeilwe bandu bamataifa bapala kuulebata mji mtakatifu kwa muda wa miei arobaini ni ibele. **3** Nipala kuwapea mashahidi wango abele mammaka ya tabiri kwa muda wa machoba 1,260, kana bawalite maguniya.” **4** Haga mashahidi ni mikongo ibele ya mizeituni ni vinara vyavieemite nnonge ya Ngwana wa kilambo. **5** Kati mundu ywoywoti atiamua kubadhuru, mwoto upala mumikano yabe ni

kuwadhuru adui yabe yejoti ywapala kubadhuru lazima abulagwe kwa ndela yino. **6** Haba mashaidi bana uwezo wa taba anga leno kana uniye ulo wakati wa tabiri. Bana ngupu ya galambua mache panga damu ni kuipanga kilambo kwa kila aina ya pigo wakati wot ibabapala. **7** Wakati babayomwa ushuhuda wabe, yolo mnyama ywapita muliyembwa lalibile ntopo ni mwisho apanga vita dhidi yabe. apashinda kuwabulaga. (Abyssos g12) **8** yega yabe ipala gonja katika mitaa ya miji mikolo (ambao mifani yabe ukemwa Sodoma ni Misri) Nga Ngwana wabe atisulubiwa. **9** Kwa masoba atatu ni nusu baadhi pita katika jamaa za bandu, kabilia, lugha ni kila taifa bapala linga yega yabe ni bapala piya kibali bekwa mumakaburi. **10** Balo babatama pakilambo bapala furaikwa kwaajili yabe ni shangilia, bate tumiana zawadi kwa sababu haba manabii abele batikuwatesa balo batami pa kilambo. **11** Lakini baada ya machoba gatatu ni nusu pumzi ya ukoti boka kwa Nnongo ipala kuwajingia nabo bapala yema kwa magolo yabe. Hofu ngoro ipala kuwa tombokiya balo babalola. **12** Boka po bapala yowa lilobe likolo boka kumaunde kaiwabakiya, “muichange kono!” Nabo bayenda kunani kumaunde katika liunde, wakati adui yabe kabalola. **13** Katika saa yoo kupala baa litetemeko likolo lya mbwee ni jimo ya komi ya miji ipala tomboka. Bandu elfu saba bapala bulagwa ni tetemeko babaigalo akoti bapala yogopa ni kumpea utukufu Nnongo wa kumaunde. **14** Ole ya naibele ipitike. Mulinge! Ole ya naitatu inda icha upesi. **15** Boka po malaika wa sabaa akombwile litarumbeta lyake, ni lilobe likolo latilongela kumaunde na baya, “ufalme wa kilambo upangite ufalme wa Ngwana witu ni Kristo wake. Apala tawala milele ni milele.” (aiōn g165) **16** Boka po apendo ishirini ni ncheche babile batamile pakiteo ya enzi nnonge ya Nnongo batitomboka pae pa mbwee, minyo ilekite pae, nao batikumwabudu Nnongo. **17** Babaite, Tupiya shukrani yitu kwabe, Ngwana Nnongo, mtawala kunani ya vyoti, yaubile ni yabile, utolile ngupu yako ngolo ni tumbwa tawala. **18** Mataifa watikasirika, lakini ghadhabu yabe iichile. Wakati uichile kwa watu hukumiwa ni wenga zawadiwa atumishi boka ni manabii, waamini ni balo babile ni hofu ya lina lyako, boti abele babafaike kwa kilebe ni bene ngupu. N i wakati wako uikite balo babaiharibu lunia. **19** Boka po hekalu lya Nnongo kumaunde latiumukuliwa ni lisanduku lya agano lyake latibonekana nkati ya hekalu lyake. Yabile ni miali ya mweya, ndoti, ngurumo za radi, tetemeko lya mbwee ni maliwe ya ula.

12 Ishara ngolo yaibonekine kumaunde: nwawa yayobikwe ni lumu, ni mwei pae ya magolo yabe; ni taji lya ndondwa komi ni ibele yabile kunani ya mtwe wabe. 2 Abile ni ndumbo ni abile kalela kwaajili ya maumivu ya papa-katika uchungu wa beleka. 3 Ni ishara yenge yabonekine kumaunde: Lola! Pabile ni ling'ambo likele nkolo abile ni mitwe saba ni mbembe komi, ni yabile mataji saba pamutwe yabe. 4 Nkela wabe utikokota theluthi jimo ya ndondwa kumaunde ni kuitoikwa pae mukilambo. Lingambo latiyema nnonge ya mwana nnwawa ywa karibie beleka, lenga wakati wabeleka, apale kummeza mwana wake. 5 Atibeleva mwana, mwana nnalome, ywapala tawala mataifa yoti kwa imba ya kiuma. Mwana wake atikakatuliwa kunani ya Nnongo ni pa iteo ya enzi. 6 Ni nnwawa atibutukiya nyikani, mahali ambapo Nnongo atiandaa eneo kwa ajili yake, lenga aweche hudumiva kwa machoba 1,260. 7 Na mbeyambe yabile ni vita kumaunde. Mikaeli ni malaika zake batikombwana ni yolo ling'ambo; ni ywembe ling'ambo likolo ni malaika bake batikombwana nabo. 8 Lakini ling'ambo labile ntopo ni ngupu yatosha shinda. Kwanyoo yabile ntopo nafasi kae kumaunde kwaajili yake ni malaika bake. 9 Ling'ambo likolo -ling'ambo lelo lya kunchogo lyakemelwa ibilisi ama nhchela ambalo libaya ubocco-kilambo sote latitaikuliwa pae mukilambo, ni malaika bake bataikulilwe pae pamope ni ywembe. 10 Boka po nayowine lilobe likolo boka kumaunde: "Nambeambe wokovu uichile, ngupu-ni ufalme wa Nnongo witu, ni mamlaka ya Kristo wabe, Kwa kuwa mshitaki wa anuna bitu ataikulilwe pae-anda kubashitaki nnonge ya Nnongo witu mutwekati ni kilo. 11 Batikumshinda kwa damu ya mwana ngondolo ni kwa neno lya ushuhuda wabe, kwa maana bapendile kwa muno maisha yabe, hata waa. 12 Kwa nyoo, mushangilie, mwenga kumaunde, ni boti mwamutama nkati yabe, Lakini ole wa kilambo ni bahari kwa sababu mwovu atiuluka kwinu atwelile ni hasira kali, kwa mana atangite kwamba abii ni muda nchunu. 13 Wakati ling'ambo lyatangite panga lateikulilwe pae pakilambo, latikunkengama nnwawa ywa atibeleva mwana nnalome. 14 Lakini nnwawa apeilwe mabawa abele ya tai nkolo, lenga kwamba aweche goroka hadi ku'lieneo lya liandaliwe kwa ajili yake kolyo ku'jangwa, eneo ambalo aweza kuitunza mwene, nyakati ni nusu wakati-mahali paweche kwaa kaa yolo ling'ambo. 15 Ling'ambo lyatipengana mache boka pankano wake kati libende, lenga apange gharika ya kumgharikisha. 16 Lakini mbwee itikunyangatia nnwawa, Itiumukwa nkano wake ni milalibende launile ling'ambo boka pankano wake. 17 Boka po ling'ambo atikumkachilikia nnwawa naywembe atiboka ni panga vita ni uzao wabe woti-baloo babamtie amri ya Nnongo ni shirkiana ushuhuda kuhusu. Yesu.

13 Boka po ling'ambo latiyema kunani ya miangi ufukweni mwa bahari. Boka po namweni mnyama kaboka mu'bahari. Abile ni mbembe komi ni mitwe saba. Katika mbembe yake mwabile ni litaji komi, na katika mutwe wake mwabile manene yankufuru Nnongo. 2 Ayu mnyama wanimweni kati hobe. Magolo kati dubu, nkano wabile kati imba, nayuu ligambo atikumpeya ngupu ni katika iteo cha enzi, ni mamlaka yene ngupu muno ya tawala. 3 Mtwee wa mnyama yumo kati be chatibonekana nalibokaa likolo ambalo lipalae sababisha mauti gake. Lakini libanga lyake latipona. ni kilambo soti satisangala ni kumkengama mnyama. 4 Elo ni kumwabudu ling'ambo, apeilwe mamlaka yolo mnyama. Batiendelea longela, "nyai kati mnyama? ni nyai wakombwana kwee?" 5 Mnyama apeilwe nkano linga alongele makowe ga matusi batikumruusu kuwa ni utawala kwa miei arobaini na ibele. 6 Nga nyoomnyama atiumukwa nkano longela matusi baina ya Nnongo, atitukana lina lyake, pakilambo patamate balo batamate kumaunde. 7 Mnyama atiruhusiwa kupanga vita ni baamini na kubashinda. Pia, apeilwe mamlaka kunani ya kila kabilia, bandu, lugha ni taifa. 8 Boti batami mukilambo watamwabudu yembe, boka umbaji kwa kilambo, kati kitabu cha ukoti ambacho ni cha mwana wa ngondolo, ambaye atichinjwa. 9 Mana ipangite yeyoti abi ni likutu, ni ayowe. 10 Mana ipangite mundu yumo batikumtolu kwa ngupu, ni atiyenda kwa ngupu, yumo abulaga kwa lipanga, kwa lipanga ubulagwa. Hawo nga mkemao wa utlivu ni uvumilivu ni amani haba babile watakatifu. 11 Namweni mnyama ywenge kaicha boka mu, kilambo. Abile mwene mbembe ibele kati ngondolo ni atilongela kati mng'ambo. 12 Atilya mamalaka yoti ya katika mnyama yolo ywa kwanza katika uwepo wake, ni panga katika kilambo na baro baishi wakimuabudu yolo mnyama wakwanza, yolo libaka lyake liponike. 13 Apangite miujiza yenyu ngupu, hata panga mwoto kuruka nkati ya kilambo boka kumaunde nnonge ya bandu. 14 ni kwa ishara atiruhusiwa panga, atikuwakonga balo baatama mukilambo, akiabakiya tengeneza kinyago kwa heshima a mnyama aba ambaye atijeruiwa kwa lipanga, lakini bado katama. 15 Atikuruhusu pia mbumo katika kinyango sa mnyama yolo kinyango iweze baya ni sababisha balo boti bakani kuabudu mnyama ba'awee. 16 Pia atikuwalazimisha kila yumo,

ngaa abile kwaa samani ni mwene ngupu, tajiri, ni maskini, huru ni mmanda, poke alama katika luboko lwa kuumu au pakibonge. 17 Yabile iwezekana kwaa kila mundu apeme au mbala pema isipokuwa mwene alama ya mnyama, ni yeno namba yene indabaya lina lyake. 18 Ayee ipalikwa busara. Ikiwa yejoti anafahamu, munleke ili apange hesabu ya namba ya mnyama, mana namba yakibinadamu. Namba yake 666.

14 Natilinga namweni mwana ngondolo atiyema hnonge yango kunani ya kitombe sa Sayuni.

Pamope nayee twabile twabote, twabile 144,000 mwene lina lyake lya tate bake atiandika katika kibonge yake. 2 Nayowine lilobe boka kunani yatiyowanika kati ngurumo ya mache ganambone na lilobe likolo njai. Lilobe niyowine kati wakombwa inubi babakombwa inubi yabe. 3 Kabayemba mwambo wa yambe nnonge ya iteo ya Enzi ni nnonge ya bene uhai nccheche na apendo. Ntopo ata mwene mali wa kuiupdisha hawo mbambo isipokuwa kwa 144,000 ambapo batikombolelwa mboka mukilambo. 4 Haba ni balo ambabo abakujichafulia kwaa bene kwa alwawa, maana batikuitukuza bene baina ya makowe ya umalaya. Ni haba ambabo batikukota mwana ngondolo popote payei, haba batikombolelwa boka kwa mundu babile matunda ga kwanza kwa Nnongo ni kwa mwana ngondolo. 5 Ntopo ubocco wawapatikine katika mikano yabe, ntopo wakuwalaumu. 6 Namweni malaika ywenge atiuluka nkati ya maunde, ywabile ni ujumbe wa habari inoyite kwtangazia balo batami mulunia kila taifa, kabilia, lugha ni kila bandu. (aiōnios g166) 7 Kabakema kwa lilobe likolo, "Mun'yogope Nnongo ni mumpeit utukupu. Kwa mana muda wa hukumilwa utikaribia. Mumwabudu ywembe, ywembe ywaumbile maunde, ni lunia, ni bahari, ni chemchemi ya mase." 8 Malaika ywenge-malaika ywana ibele-kaakengama kabaya, "Utomboki, utomboki, Babeli nkolo, ywabile utibanywesha divai ya ukahaba, divai yailetike ghadhabu nnani yake." 9 Malaika ywenge-malaika ywa tatu-atikwakengama, kabaya kwa lilobe likolo, "Yeywoti ywamwabudu ayoo mnyama ni lisananu lyake, ni kupokea alama mu'miryo gake ni mumaboko gake, 10 Ywembe aywaa divai ya ghadhabu ya Nnongo, divai yabile iandalilwe ni kutomboka bila changanyilwa mukikombe sa hasira gake. Mundu ywanywile alowa teswa ni mwoto wa kiberiti nnongi ya mwana ngondolo. 11 Na lioi lya minya yabe walowa yendya milele ni milele, ni pabile kwa ni mapunziko mchana ni kilo-abu baabuduo mnyama ni sanamu yake, ni kila mundu ywapokile

alamya ya lina lyake. (aiōn g165) 12 Awoo nga wito wa subiria ni uvumilivu kwa baamini, balo babilo heshimu amri za Nnongo ni Imani katika Kristo. 13 Nayowine lilobe kuoma kumaunde latibaya, "Uandike aga: Heri bandu bawaa mu'Ngwana." Elooo", abaya Roho, "Ili bawewe kupomolya kuoma mu kazi yabe, mana makowe gabe gabakengama." 14 Natilinga na kubona kubile ni liunde uuu, na ywatama mu'liunde nga yumo ywabile mpwano wa mwana wa mundu. Ywabile ni taji ya dhahabu mu'ntwe wake ni mundu kyembe kikale muluboko lwave. 15 Malaika ywenge kae attisa kuoma mu'lihekalu ni kukema kwa lilobe likolo yendya kwa yolo ywatama mu'liunde: "Tola kyembe sako ni utumbwe kuuna. Kwa mana muda wa mauno uikite, mana mauno gabile mu'unia yabile tayari." 16 Kae yolo ywabile mu'liunde kakipisha sa kyembe nnani ya lunia, ni lunia yatiunwa. 17 Ni malaika ywenge kaisa kuoma mu'hekalu lya kumaunde; niywembe abile ni kyembe kikale. 18 Na balo malaika ywenge kaisa kuoma mu'madhabahu, ni malaika ywabile ni mamlaka ya nnani ya mwoto. Kankema kwa lilobe likolo malaika ywabile ni kyembe kikale, Tola kyembe kikale ni ugakuanye matawi ga mzabibu kuoma kwa mzabibu wa lunia, kwa mana zabibu zabile tayari. 19 Malaika atikipeleka kyembe sake mu'unia no kugakusanya mauno ga zabibu ya lunia ni kwibeka mu'lipipa likolo lya divai ya ghadhabu ya Nnongo. 20 Lisungilo lya divai iyapondwange panja ya mji ni mwai wake uitomboka pae mu'chelo kimo cha mwishi wa farasi, kwa stadia 1,600.

15 Nabweni kae ishara yenge kumaunde, ngolo natishangala muno; Pabile ni malaika saba

wenge mapigo saba, ambayo yabile mapigo ga mwisho (mu'eyo hasira ya Nnongo yabile ititimya. 2 Nabweni chelo chapangite kuwa bahari ya bilauri yanganilwe ni mwoto, yayemile mbega ya bahari ya balo babile ashindi ba mnyama ni sanamu yake, ni nnani ya maliwe yaiwakilisha lina lyake. Babile bakamwile inubi yapeilwe ni Nnongo. 3 Babile bakiimba wimbo wa Musa, mmanda wa Nnongo, ni wimbo wa mwana ngondolo: "Kazi zabe ni ngolo zabile zatishangaza muno, Ngwana Nnongo, ywatawalaye yoti. Mwaminifu ni ndela zako ni za kweli, Mpwalume ba mataifa. 4 Nyai ywashinda kukuhofia wenga kichako ywa mtakatifu. Mataifa goti gaisa ni kkuabudu nnongi yako kwamana ubile mwema na makowe gako gayowanika." 5 Baada ya makowe ago natilinga, ni pandu papeletau muno, pabile ni hema ya ushuhuda, yayongolikwile kumaunde. 6 Kuoma pandu papeletau muno kabaisa malaika saba babile

ni mapigo saba, bawalikea ngobo inoyite, kitani yabile ng'ala ni mishipi ga dhahabu mu kifua yabe. 7 Yumo ywa balo babilo ni akoti ncheche kabapeya balo malaika saba mabakuli saba ya dhahabu yabile ni ghadhabu ya Nnongo ywatama milele na milele. (aiōn g165) 8 Pandu papeletau muno babilo ni lioi kuoma kwa utukufu wa Nnongo na kuoma kwa uwezo wake. Ntopo hata yumo ywaweza kujingya mpaka magigo saba ga malaika gapangilwe.

16 Nayowine lilobe likolo kuoma kwa pandu paapeletau ni itibaya kwa balo malaika saba, "Uyende ni kumwaga nnani ya lunia mabakuli ga dhahabu ga Nnongo." 2 Malaika ba kwanza kayenda ni kumwaga bakuli lyake mu'lunia; ilonda mbaya ni yabile ni maumivu makale yatiisa kwa bandu babilo ni alama ya mnyama, kwa balo batikumwabudu sanamu ywake. 3 Malaika wanaibebe amwayite libakuli lyake mubahari; yabile kati mwai ya mundu ywatiwa, ni kila kiumbe kibile kikoti mubahari satiwa. 4 Malaika ba tatu amwayite bakuli lyake mu'mito ni mu'chemichemi za mase; zabile mwai. 5 nayowine malaika wa mase kabaya, "Wenga wa mwaminifu yumo ywaubile ni wabile, Mpeletau-kwa kuwa utuletya hukumu yeno. 6 Kwa mana wamwayite mwai za baamini ni manabili, utikwapeya balo kunywea mwai; nga kabastahili." 7 Nayowine madhabahu yatikuyanga, "Eloo! Ngwana ya Nnongo ywabile ni utawala nnani ya ilebe yoti, hukumu zako ni kweli ni zabile ni haki. 8 Malaika wa ncheche ngamwaite kuoma kulibakuli lyake nnani ya liumu, ni kulipeya ruhusa kutinya bandu kwa mwoto. 9 Batiniyiwe kwa lyoto lyakutisha, na kabakupuru lineno lya Nnongo, ywabile ni ngupu nnani ya mapigo goti. Batubu kwaa wala kumpeya ywembe utukufu. 10 Malaika atano amwayite kuoma kulibakuli lyake mu'iteo ya enzi sa mnyama, ni libendo lyatiunika upwalume bake. Batisaga mino mu'maumivu makale. 11 Kabantukana Nnongo bakumaunde kwamana maumivu yabe ni majeraha yabe, ni balo batiyendela kutubu kwaa chelo chakipanga. 12 Malaika ba sita kabamwaga mu'bakuli lyake mu'nto nkolo. Frati, ni mache yake yatikauka ili kuweza kuandaa ndela ya apwalume baikite kuoma mashariki. 13 Naibona roho tatu chapu yatibonekana kati chura baboka panja ya nkanwa wa yolo ng'ambo, yolo mnyama, ni yolo nabii wa uongo. 14 Ni roho ya nchela zalowa panga ishara ni miujiza. Babilo kabayenda kwa mpwalume ba lunia yoti ili weza kubkusanya pamope kwa vita mu'lisoba kolo lya Nnongo, ywabile ntawala nnani ya goti. 15 ("Linga! Nilowa isa kat i mwii! Heri yolo ywadumu mu'nkesha, ywatunzaye ngobo yake ili yendya panja

bila wala ngobo ni kuonia oni yake.") 16 Kabanletike pamope pandu pakemelwage kiebrania Amagedoni. 17 Malaika wa saba amwaite kuoma mu'libakuli lyake mu'anga. Boka po lilobe lyayowanike kuoma kutakatifu ni mu'iteo ya enzi, lyabayite, "lyomwike!" 18 Pabilo ni miale ya mbweya ba radi, ngurumo, ishindo ya radi, ni lilendemo lyakutisha-lilendemo likolo lya bui lyapangite kwaa mu'dunia tangu bandu babilo tama mu'dunia, eyo nga lilendemo likolo muno. 19 Mji nkolo wapapwanike mu'ipande itatu, ni ijiji ya mataifa yayogolilwe. Boka po Nnonga kankumbusha nkolo wa Babeli, ni kuupea mji woo kikombe chabile ni divai kuoma kwa ghadhabu yake yabile kale. 20 Kila kisiwa chaboyite na itombe yoti yangana bonekine kae. 21 Ula ngolo ya maliwe, yabile ni uzito wa talanta, yatombwike kuoma kumaunde nnani ya bandu, ni kabamlaani Nnongo kwa mapigo ga ula ya maliwe kwa mana lelo pigo lyabile baya muno.

17 Yumo ywa malaika saba ywabile ni itasa saba kaisa ni kuniimakiya, "Uichange, nalowa kubukonikiya hukumu ya kahaba nkolo ywatama nnani ya mase 2 mengi, ywabile mpwalume ba nnema bapangite makowe ga uzinzi niywembe ni nnani ya mvinyo wa umalaya bake watama mu'dunia watileweshwa. 3 Malaika kantola mu'roho mpaka mupongote, na nimweni nnwawa atami nnani ya mnyama nkele ywabile ni maina ga matukangano. Mnyama ywabile ni ntwe saba ni mbembe komi. 4 Ywa nnwawa atiwalla ngobo ya zambarau ni ngele ni apambwilwe kwa dhahabu, maliwe ga thamani, ni lulu. Abile akamwile kikombe sa dhahabu muluboko lwake sabile ni ilebe ya machukizo ya uchapu wa umalaya wake. 5 Nnani ya pajji lyake liyandikilwe lina lya siri: "BABELI NKOLO, MAO BA MAKAHABA NI ILEBE YA MACHUKIZO GA NNEMA." 6 Namweni ya kuba nnwawa yoo abile atilebata wimbi kwa mwai ya baumini ni mwai ya balo bawile kwaajili ya Yesu. Mana kabamweni, nabile ni mshangao nkolo. 7 Lakini malaika kanibakiya, "Kwa mwanja namani watishangala? Nalowa kukubakiya maana ya yolo nnwawa ni mnyama ywantolile(mnyama ywabile ni ntwe saba na mbembe komi). 8 Mnyama ywamweni abile, ni abile kwa leno, lakini tarayi kupanda kuoma mu'yembwa lyange yomoka. Boka po kayendela ni uharibifu. Balo batamii nnani ya nnema, balo babilo maina yabe yaandikilwe kwaas mu'kitabu cha ukotu tangu kubekwa misingi ya nnema-batishangala batimwona mnyama ywabile, kuwa yabile kwaa leno, lakini ywabile karibu kuyenda. (Abysos g12) 9 Wito wolo ni kwaajili ya malango

ga hekima. Mitwe saba nga itombe saba yabile nipabona kwa lombola. **8** Kwa nyoo nkati ya lichoba nnwawa atami nnani yake. **10** Ni kae nga apwalume jimo mapigo gake galakutolya; kiwo, lomboka, ni njala. saba. Apwalume atano gatombwike, yumo abile, ni Atinike kwa mwoto, kwa kuwa Nngwana Nnongo wenge aichile kwaa bado; muda baichile, walowa ni mwene ngupu, na ni nkolo wake.” **9** Baafalme tama kwa muda mwipi. **11** Mnyama ywabile, lakini ba kilambo bapangite umalaya ni nachanganyikiwa ywabile, ywembe kae nga mpwalume wa nane; pamope ni ywembe balela ni lombola babona lioi wa lakini nga yumo nkati ya balo apwalume saba, na tinika kwake. **10** Batayema mninge ya ywembe, kwa atiyenda mu’uharibifu. **12** Mbembe komi wazibweni hofu ya maumivu gake bakibaya, “ole, ole kwa mji nga apwalume babapokeyilwe upwalume, lakini nkolo, Babeli, mji wenye ngupu! kwa saa jimo hukumu kabapokya mamlaka kati apwalume kwa lisaa limo yake itiisha.” **11** Bapanga biashara wa kilambo mulele mpamo ni mnyama. **13** Haba banashauri yumo, ni nalombola kwaajili yake, kwa kuwa ntopo hata yumo kabampeya ngupu yabe ni mamlaka yolo mnyama. **14** ywapema bidhaa yake kae. **12** Bidhaa ya dhahabu, Kabapanga vita kati yabe na mwana ngondolo. Lakini mbanje, maliwe ya thamani, lulu, kitani inanoga, mwana ngondolo alowa kubashinda kwa mana nga zambarau, hariri, ngeree, aina yoti ya mikongo Ngwana wa mangwana na Mpwalume ba apwalume- ya harufu inanoga, kila yombo cha mbembe za na mu’ywembe twakemilwe, tuchaulilwe, baaminifu.” ndembokila yombo chakitengenezilwe kwa mikongo **15** Mamlaka kanibakiya, “Galo mache gaugabweni, ya thamani shaba, kiume, liwe, **13** Mdalasini, viungo, kabatama yolo malaya nga bandu, makutano, mataifa uvumba, manemanne, ubani, wembe, mauta, bwembwe na lugha. **16** Mbembe komi zauzibweni-zabile ni yolo unanoga, ngano, ng’ombe ni ngondolo, farasi ni mnyama kabanchukiya yolo kahaba. Na kabampanga mutuka, ni atumwa, ni roho ya bandu. **14** Matunda ga kuba kichake ni kana atewala ngobo, kabaulya uyaminyike kwa ngupu yako yatiboka boka kwako. bwega wake, ni kabautiniya mwoto. **17** Mana Nnongo Anasa yako yoti ni mapambo yatiboka, gapatikana abekile mumyoyo yabe ni kupotwa kusudi lyake kwa kwaa kae. **15** Bapanga biashara wa ilebe yeno makubaliano ga kumpeya mnyama ngupu kuntawala bapatike utajili kwa mapenzi gake batayema nnonge mpaka maneno ya Nnongo gabatimya. **18** Yolo boka kwake kwa sababu ya hofu ya maumivu yake, nnwawa wamweni nga mji wolo ubile nkolo wautawala balenga ni lilobe lya lombola. **16** Bakibaya, “Ole, ole nnani ya afalme ba nnema.” mji wolo nkolo wauwalike kitani kinanoga, zambarau, ni ngere, ni pambwa kwa dhahabu, ni vito nya thamani ni lulu!” **17** Nkati ya saa jimo ufhari woti too watiboka. Kila nahodha wa ngalawa, kila baharia ni boti bana mache, ni boti babapanga kazi baharini, batiyema mbali **18** Batilela pabamweni lioi watinika kwake. Batibaya, “Ni mji waa’ko waulandine ni mji wono nkolo?” **19** Batakwile mavumbi kunani ya mitwee yabe, ni batilela, baptike moli ni lomboka, “Ole, ole mji pakolo poti babamile ni meli yabe baharini bibile mafahari bokana ni mali yabe nkati ya lisaa limo batikuwangamiya.” **20** “Mupulaike kunani yake, kunani wenga waamini mitume, ni manabii, kwa maana Nnongo amemleta hukumu yinu kunani yake.” **21** Malaika mwene ngupu atikakatuga liwe kat i liwe likolo lya yaga ni taikwa baharini, kabaya”kwa ndela yino, Babeli, walo mji nkolo wataikwa pae kwa ukatili ni wabonekana kwaa kae. **22** Malobe gainanda, bana muziki, bang’anda filimbi, ni itarumbeta bayowanika kwa kwinu. Wala lilobe lya litole ywayowanika kwinu. **23** Bwega wa taa waangaza kwaa nkati yako ni lilobe ngwana harusi ni bibi harusi hywayowanika kwaa nkati yako, maana bapanga biashara wako babile wakolo wa kilambo, ni wa mataifa, batikongelwa kwa bwabe wako. **24** Nkati yake damu ya manabii

18 Baada ya ilebe yoo namweni malaika ywenge atiuluka pae boka kumaunde. Ywembe abile ni mamlaka ngolo, ni kilambo satimulikilwa kwa utukufu wake. **2** Atilela kwa lilobe likolo, atibaya, “Utitomboka, utitomboka, chelo kilambo kikolo cha Babeli! papangate mahali patama masetani, ni mahali patama masetani, ni patama kila mchapu ni iyuni ywabauchi. **3** Kwa kuwa mataifa goti yanywile wembe ni tamaa ya umalaya wake umletiya asila. Bafalme wakilambo bapanga nae umalaya. Bapanga biashara ba kilambo bapangite matajiri kwa ngupu ya maisha gake ga anasa.” **4** Boka po nayowine lilobe lyenge boka kumaunde kalibaya, “M’bokange kwake bandu bangu, lenga kana mushiriki katika sambi yake, lenga kana mupoki azabu yake yeioti. **5** Sambi yake itilundikana kunani kati maunde, ni Nnongo atikugakombokiya matendo gake maovu. **6** Munlepe kati mwabalepi benge, ni munkanlepe mara ibele kwa kadili muwapangite; katika kikombe chayangabine, mumyangabanie mara ibele kwa ajili yake. **7** Kat i mwaikakatuye mwene, ni atitama kwa anasa, mumpesi mateso genge ni huzunika. Kwa kuwa abaya kumoyo wake, “Natitama kati malkia; na kati mjane kwaa,

ni waamini yabonekine, ni damu ya wote babawile kunani ya kilambo."

19 Baada ya makowe gaa nayowine lilobe kati mlelo nkolo wa kipenga kikolo cha bandu kunani yatibaya, "Haleluya. Wokovu, utukufu ni ngupu ni vya Nnongo witu. **2** Hukumu yake ni kweli ni ya haki, kwa kuwa ati hukumu malaya nkolo ywa alibiye kilambo kwa umalaya wake. Apangite kisasi kwa damu ya bapangakazi bake, ambayo atikuipengana ywembe mwene." **3** Kwa mara yana ibele atibaya, "Haleluya! lioi boka kwake milele ni milele." (**aiōn g165**) **4** Balo apendo ishirini ni ncheche ni iumbe hai ncheche batikumwinamia ni kumwabudu Nnongo ywatama pakitewo cha enzi, babile bakibaya, Amina. Haleluya!" **5** Ndipo lilobe labokite pa'iteo ya enzi, yatibaya, mumlumbe Nnongo witu, enyi bapanga kazi yake yoti, mwenga mnaomcha ywembe, boti mwamubile ntopo umuhimu ni bene ngupu." **6** Boka po nayowine lilobe kati lilobe likundi likolo lya bandu, kati lilobe lya kungulumo lya mache yanambone, ni kati ngulumo lya radi, yaitibaya, "Haleluya! Ngwana ni Nnongo witu, mtawala kunani ya boti utawala. **7** Ni tushangilie ni pulai ni kumpa utukufu kwa sababu harusi ni sherehe ya mwana ngondolo atiicha, ni bibi harusi abile. **8** Atikumrusu kum'walisha kitani safi ni yaing'ara ng'ara(kitani safi ni makowe ya haki ya baamini). **9** Malaika atibaya na nee, "kuwaandika haga; Batibarikiwa babakokwile kwenye sherehe ya harusi ya mwana ngondolo." Nyonyonyo atikunibakia, "haga nga makowe ga kweli ga Nnongo." **10** Natikumwinamia nnonge ya magolo gake nakumwabudu, lakini atikunibakia, "Kana ubaye nyaal! nenga ni mtumishi nnyino ni nnunango mwene kamwa ushuhuda wa Yesu ni Roho wqa unabii." **11** Boka po namweni maunde yatumukwa, ni natirola kwabile ni farasi muul! ni yolo ywabile ywamwobokie atikemelwa mwaminifu ni kweli. Hukumu kwa haki ni panga vita. **12** Minyo gake ni kati mwali wa mwoto, ni kunani ya mutwee wake ana litaji ganambone. Ana lina liliandikilwe kunani yake latitanganikwe kwa ni mundu yoyoti isipokuwa ywembe mwene. **13** Atiwalla mavazi labandukiye katika damu, ni lina lyake atikemelwa neno lya Nnongo. **14** Majeshi ya kumaunde yabile gati kumkengama kunano ya farasi beupe, batiwalikwa kitani kinanoga. **15** Munkano Iwake mwapitike lipanga likale ambao kuyaangamiza mataifa, ni ywembe atikubatawala kwa fimbo ya kioma, ni ywembe ulebata yombo ya wembe kwa nyongo kati ya Nnongo, hubatawala kunani ya boti. **16** Ni ywembe atiandikwa kunani ya vazi lyake ni katika kibunge chake lina lyake, MFALME WA

AFALME NI NGWANA WA ANGWANA. **17** Namweni malaika atiyema katika liumu. Atikabakema kwa lilobe likolo iyuni boti babagoroka kunani, "Muiche, chamkachanyike pamope kwenye chakulya kikolo cha Nnongo. **18** Muiche mlye nyama ya afalme, nyama ya majemedali, nyama ya bandu bakolo, nyama ya farasi ni bapanda farasi, ni nyama ya bandu boti, bababiole huru ni batumwa, bababile ntopo umuhimu ni bene ngupu." **19** Natikum'bona mnyama ni Afalme wa kilambo pamope ni majeshi gabe. Babile batikupanga kwa ajili ya panga vita ni yumo yaomwike farasi ni jeshi lyake. **20** Mnyama abiboyokelwa ni nabii wake waubocho bocho yazipangite ishara katika uwepo wake. Kwa ishara yeno atikubakongo balo batikupokoya atama ya mnyama ni babaisujudile kinyao yake. Boti babele batitailikwa bangali akoto katika libwawa lya mwoto liyakalo kwa kiberiti. (**Linné Pyr g3041 g4442**) **21** Balo baigalile batibulyajilwa kwa lipanga waubokile munkano mwa yumo ywabokite kunani ya farasi. Iyuni boti balile mizoga ya yega yabe.

20 Kisha namweni malaika atiuluka boka kumaunde, abi ni upunguo wa liyembwa lalibile ntopo mwisho ni nyororo ngolo muluboko Iwake. (**Abyssos g12**) **2** Atikamwa lelo ling'ambo, mng'ambo lya zamani ngae ni ibilisi au ncchela ni kuntaba miaka elfu. **3** Atikulitaikwa muliyembwa labile ntopo mwisho, atikulitaba ni kulibekia mhuri kunani yake. Yeno yabile nyoo lenga kana bakongetwe mataifa kae mpaka miaka elfu paiyomoka. Baada yapoo, bakumnekekeya huru kwa muda nchunu. (**Abyssos g12**) **4** Boka po namweni iteo ya enzi. Babatamile ni balo bababile bapeilwe mamlaka ya hukumu. Nyonyo ni mwensi nafsi ya balo babile bakalwile mitwee kwaajili ya ushuhuda kuhusu Yesu na kwa neno lya Nnongo. Babile bamwabudu kwa mnyama wala kingao chake, na bakani pokia ye atama kunani ya kibonge yabe ama muluboko baichile muukoti, batitawala pamope ni Kristo kwa miaka elfu. **5** Wafu babaigile baichile kwa muukoti mpaka miaka elfu paiyomwike. Wono nga ufufuo wa kwanza. **6** Atibarikiwa ni mataifa ni bandu yoyoti yotolile nafasi katika ufufuo wakwanza! Kiwo cha naibele ntopo ngupu kunani ya bandu kati bano. Papala baa ni makuhani wa Nnongo ni wa Kristo ni batawala ni ywembe kwa miaka elfu. **7** Wakati wa miaka elfu paopala ika mwisho, ncchela ayogolelwba boka gerezani mwake. **8** Apayenda panja kubakonga mataifa katika kona nchehe za kilambo-Gogu ni magogu kabaleta pamope kwaajili ya vita. Bapanga banambone kati miangi ya bahari. **9**

Bayeu unani kweni itarumbeta ya kilambo na tindiya kambi ya baamini, mji waupendilwe. Lakini mwoto waichile boka kunani ni kubaangamiza. **10** Nchela, ambae atibaya kwabe ubocco, atitaikulilwa nkati ya ziwa lya kiberiti, ambapo mnyama ni nabii wa ubocco patitekuliwe mpamo, Batesekilwe mutwe nkati ni kilo milele ni milele. (*aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442*) **11** Boka po nakibweni kiteo sa enzi kikolo nyeupe ni yolo ywamatimile kunani yake. Kilambo ni kumaunde zatitubuka kwakulipile boka katika uwepo wake. Lakini pabile kwaa nafasi ya balo yenda. **12** Natikuwabona babawile-hodari ni bibile ntopo wa umuhimu batiyemanga katika iteo ya enzi, ni itabu yenge yaukwile-Kitabu cha ukoti. Bandu babawile batiu kumilwa kwa chelo chakiandikwile nkati ya itabu, matokeo ya chelo chabakipangite. **13** Bahari itikubabayababawile ambao bibile nkati yake. Kiwo ni kuzimu batikubaboya babawile bibile nkati yake, ni wafu batihukumiwa lingana na chabakipangite. (*Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442*) **14** Kiwo ni kuzimu zataikwile nkati ya ziwa lya mwoto. Yeno nga mauti yanaibebe-ziwa lya mwoto. (*Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442*) **15** Kat iina lya yoyoti lapatikine kwaalitandikwa nkati ya kitabu sa ukoti, atitaikulilwa nkati ya ziwa lya moto (*Limnē Pyr g3041 g4442*)

21 Boka po namweni maunde yaayambe ni kilambo chayambe, kwa kuwa maunde ya kwanza ni kilambo sa kwanza ipitike, ni bahari yabile ntopo. **2** Nabweni mji mtakatifu, Yerusalem yayambe, wauichile pae boka kumaunde kwa Nnongo, utiandaliwa kati bibi harusi bampambike kwa ajili ya nchengowe. **3** Nayowine lilobe likolo boka pakiteo sa enzi yatibaya, "Lola! makao ya Nnongo yabile pamope ni wanadamu, naye alwatama pamope nabo. Bapanga bandu bake, ni Nnongo mwene apanga Nnongo wabe. **4** Apakufuta kila moli kutoka katika minyo yinu, ni ntopo kiwo kae ni lombola, ama lela, ama maumivu, makowe ya zamani yapitike. **5** Ywembe ywabile, atamile kunani ya kiteo cha enzi atibaya, Lola! napanga makowe goti panga yayambe." Atibaya, "Andika leno kwa sababu maneno haga ni ya hakika ni kweli." **6** Atikunibakiya, "makowe haga yapitike! Nenga ni Alfa na Omega, wannogo ni wa mwisho. kwa yoyoti ywabona nyota nipala kumpea makano bila ya gharama boka pa kinyanyu sa mache ya ukoti. **7** Ywembe ywashinda apalarithi makowe haga, ni nipala panga Nnongo wake, ni ywembe apalapanga mwana wango. **8** Lakini kati yaibile kwa bayogopa boti, bangaliyami, babauchi, bababulaga, wamalaya, babe, waabudu inyago, ni wabocco boti sehemu yabe ipala panga

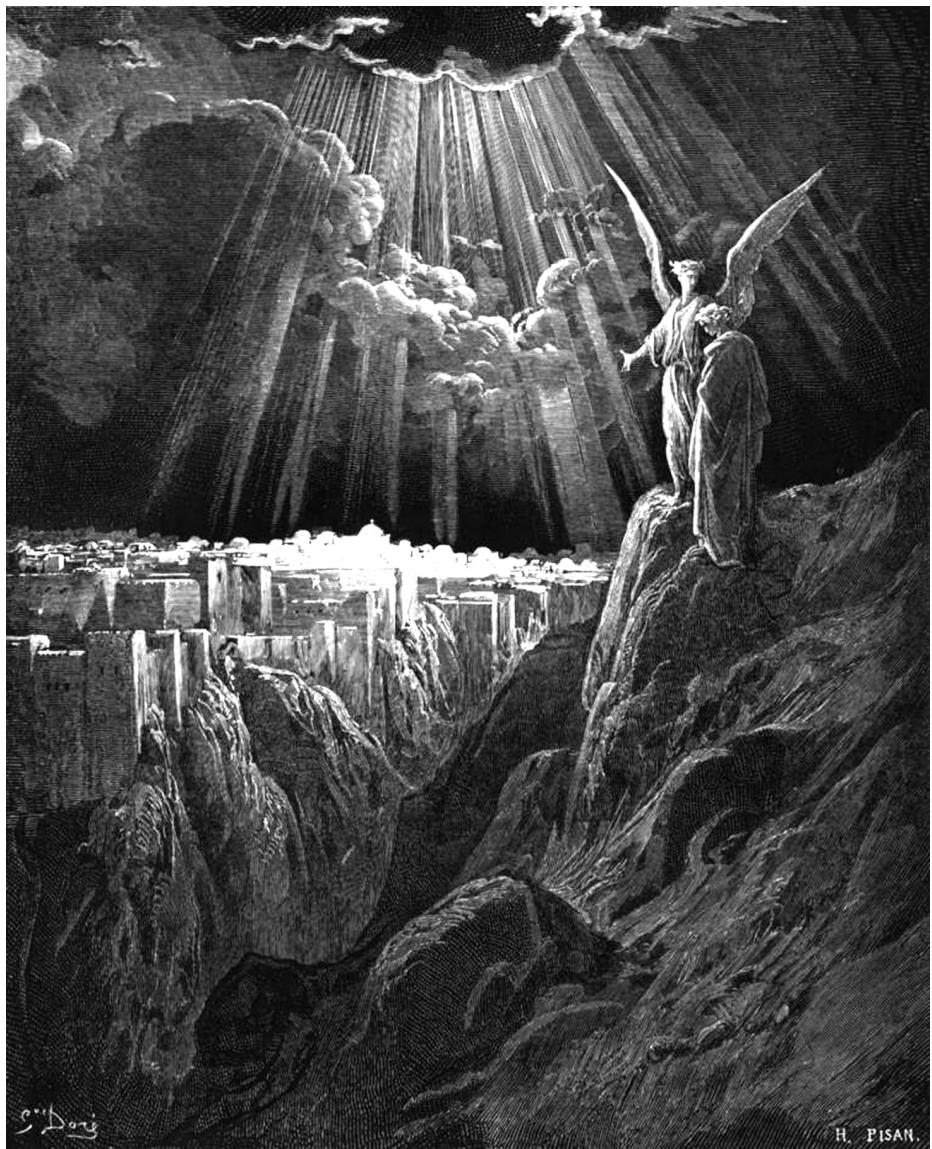
katika ziwa lya mwoto wa kiberiti wautiniya. Ago nga mauti gana ibele." (*Limnē Pyr g3041 g4442*) **9** Yumo wa malaika saba aichile kwango nee, yumo ywabile ni mabakuli saba yagatwelile mapigo saba ya mwisho ni atibaya, "Iche pano! Nipala kukulaya bibi harusi, nnwawa wa mwana ngondolo." **10** Boka po atikunitola kwakulipile katika Roho pakitombe kikolo ni kilambo naatikunilaya mji mpeletau, Yerusalem, utiluka pae boka kumaunde kwa Nnongo. **11** Yerusalem wabile ni utukufu wa Nnongo, ni uzuri wake wabile kati kito cha thamani, kati maliwe ya kilolo safi lya yaspi. **12** Wabile ni kingombe kikolo, mnacho wene mnyango komi ni ibele, pamope malaika komi ni ibele munyangano. Kunani ya mnyango pabile patiyandikwa malina ya makabila komi ni ibele ya bana ba Israeli. **13** Upande wa mashariki pabile ni mnyango itatu, upande wa kusini mnyango itatu, upande wa kaskazini mnyango itatu, ni upande wa magharibi mnyango itatu. **14** Kingombe cha mji yabile ni misingi komi ni ibele, ni kunani yake pabile ni malina komi ni ibele ya mitume komi ni ibele wa mwana ngondolo. **15** Yumo atilongela na nee abile ni kipimo cha bakola yaitengenezwile na dhahabu kwaajili ya lenga mji mnyango wake ni kingombe chake **16** mji wabekite nkati ya mraba, urefu wake wabile sawa ni upana wakeAtilenga mji kwa kipimo cha fimbo, stadia 12,000 kwa uracho. uracho wake, upana ni kiyemo vyatilingana). **17** Nyonyo atilenga kingombe chake, ukolo ukolo wake wabile dhiraa 144 kwa vipimo nya kianadamu(ambavyo yabile vipimo nya malaika). **18** kingombe chabile kichengilwe kwa yaspi ni mji wenge dhahabu safi, kati kilolo safi. **19** Msingi ya kingombe yabile itipambwa ni kila aina ya live lya thamani. Lya kwanza yabile yaspi, lya naibebe yabile yakati samawi, lana itatu yabile kalkedon, lya nccheche zumaridi, **20** lya tano Sardoniki, lya sita akiki, lya saba krisolitho, lya nane zabarajadi, lya tisa yakuti ya manjano, lya komi krisopraso, lya komi ni jimo hiakintho, lya komi ni ibele amethisto. **21** Mnyango komi ni ibele yabile lulu komi ni ibele, ya kila mnyango watengenezwile boka kwenye lulu jimo. Mitaa ya mji yabile dhahabu safi, yabokine kati kilolo safi. **22** Namweni kwa hekalu loloti nkati ya mji, kwa luwa Ngwana Nnongo, ywembe mtawala kunani ya vyoti, ni mwana ngondolo ni hekalu lyake. **23** Mji haupalile kwaalite lumu ama mwei lenga angaza kunani yake kwa sababu utukufu wa Nnongo watimulika kunani yake, ni taa yake ni mwana ngondolo. **24** Mataifa batwanga kwa mbwea wa mji wao. Wafalme wa kilambo baleta fahari yabe nkati yake. **25** Mnyango yake yajigalikwa kwaalite wakati wa mutwekati, ni papanga ntopo kilo palo. **26** Batelanga

fahari ni heshima ya mataifa nkati yabe. **27** Na ntopo kichapu chapala jingiya nkati yake. wala yoyoti ywapanga makowe ni oni ama nakonga hajingiya kwaa, bali balo tu malina yabe yotii yandikwa katika kitabu cha ukoti cha mwana ngondolo.

22 boka po namweni malaika atikunilaga lubende

Iwa mache ya ukoti, mache yabile yandamelie metiya kati bilauri yabile ganda butuka boka paa kiteo cha enzi cha Nnongo ni cha mwana ngondolo. **2** Peta katika ya mitaa ya mji. Kati ya mbembe ya lubende pabile ni mkongo wa ukoti, wa ubeleka aina komi ni ibele ya matunda, ni hubeleka matunda kila mwei. Makapi ya mikongo kwaajili ya kuwaponya mataifa. **3** Wala ntopo ni laana yoyote kae. Iteo ya enzi sa Nnongo ni cha mwana ngondolo chapala baa nkati ya kilambo, ni wapanga kazi wake bapala kumumikia. **4** Bapala kutubona kuminyo kwake, ni lina lyake labaa kunani ya ibonge ya kuminyo yabe. **5** Papanga ntopo kilo kae; lawa ntopo hitaji lya mbwega wa taa ama lumu kwa sababu Ngwana Nnongo apamulika kunani yabe. Nabembe batawala milele ni milele. (*aion g165*) **6** Malaika atikunibakiya, maneno aga ya aminika na kweli. Ngwana Nnongo wa Roho ya manabii atikuntuma malaika bake kubalaya atumishi bake chakipala bonekkana yeno papipi,” **7** “Lola! mndaicha upesi! Atibalikiwa ywembe maneno ya unabii wa kitabu cheno.” **8** Nenga, Yohana, Nganiyowine na bona makowe aga, paniyowine na kuyabona, natitomboka pae mwene nnonge ya magolo ya malaika nakumwabudu, malaika atikunilaya makowe gaa. **9** Atikunibakiya, “kana upange nyoo! nenga nimtumishi myino, pamope ni balo babapekaniya maneno ya kitabu cheno, mwabudu Nnongo!” **10** Atikunibakiya, “kanauyabiki alama maneno ya unabii wa kitabu cheno, mana wakati uwikile. **11** Yabile ntopo haki, na mchapu kimadili, ayendeli panga mchafu kimadili, mwene haki, na ayendeli panga mwene haki, yabile mtakatifu, na ayendeli panga utakatifu.” **12** “Lola! mndaicha upesi, malipo gango gabile pamope ni nee. Kumlepa kila yumo lengana na chakipangite. **13** Nenga ni Alfa ni Omega, wa nnchogo ni wa mwisho, mwanzo na mwisho. **14** Bati barikiwa balo babakucha mangobo gabe lenga bapalw haki ya lila boka paa mkongo wa ukoti ni jingiya mji petya mynyango. **15** Panja kuna mbwa, babe, malaya, bababulaga, waabudu inyango, ni kila yapenda na shuhudia ushahidi wa ubocco. **16** Nenga Yesu, natikumtuma malaika wango waushuhudiaji husu makowe aga kwa makanisa. Nenga na ndandai wa ubeleko wa Daudi, ndondwa ya kindai ya ing'ara.”

17 Roho ni bibi harusi abaya, “Muiche!” Ni ywembe na aiche, na yoyoti ywatamani, ni apate mache ya ukoti bure. **18** Namshuhudia kila mundu ywapekania maneno ga unabii wa kitabu cheno; kati boti apala yongeta katika goo, Nnongo apala kumyongekeya mapigo gagaandikilwe katika kitabu cheno. **19** Kati mundu yoyoti apala kuyaboya maneno ya kitabu cheno cha unabii, Nnongo apalaboya sehemu yake katika mkongo wa ukoti katika mji mtakatifu, ywembe habari yake itiandikilwa nkati ya kitabu cheno. **20** Ywembe ywalongela makowe aga abaya, “E'loo! mndaicha upesi.” Amina! Uwiche, Ngwana Yesu! **21** Neema ya Ngwana Yesu yabe na kila mundu. Amina.

*Nabweni mji mtakatifu, Yerusalem yayambe, wauichile pae boka kumaunde kwa Nnongo,
utiandaliwa kati bibi harusi bampambike kwa ajili ya nchengowe. Nayowine lilobe likolo boka
pakiteo sa enzi yatibaya, "Lola! makao ya Nnongo yabile pamope ni wanadamu, naye alwatama
pamope nabo. Bapanga bandu bake, ni Nnongo mwene apanga Nnongo wabe."*

Ufunuo 21:2-3

Reader's Guide

Kindengereko at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Kindengereko at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Ndengereko---Ndengereko-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31	Matendo ga Mitume 3:21	1 Petro 1:25
Arumi 10:7	Matendo ga Mitume 15:18	1 Petro 4:11
Ufunuo 9:1	Arumi 1:25	1 Petro 5:11
Ufunuo 9:2	Arumi 9:5	2 Petro 3:18
Ufunuo 9:11	Arumi 11:36	1 Yohana 2:17
Ufunuo 11:11	Arumi 12:2	2 Yohana 1:2
Ufunuo 11:7	Arumi 16:27	Yuda 1:13
Ufunuo 17:8	1 Akoritho 1:20	Yuda 1:25
Ufunuo 20:1	1 Akoritho 2:6	Ufunuo 1:6
Ufunuo 20:3	1 Akoritho 2:7	Ufunuo 1:18
	1 Akoritho 2:8	Ufunuo 4:9

aïdios

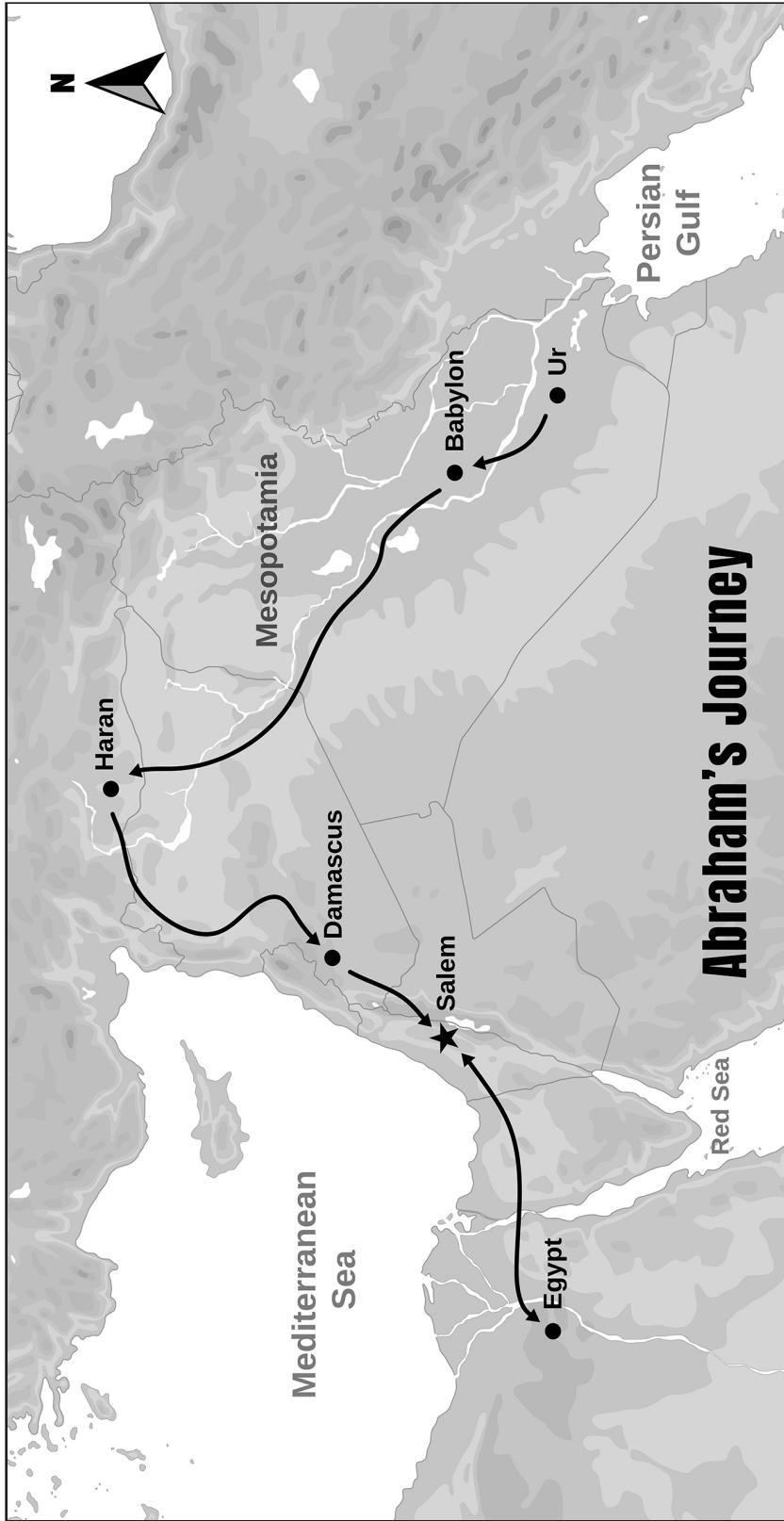
Arumi 1:20	1 Akoritho 3:18	Ufunuo 4:10
Yuda 1:6	1 Akoritho 8:13	Ufunuo 5:13
	1 Akoritho 10:11	Ufunuo 7:12

aiōn

Mathayo 12:32	2 Akoritho 11:31	Ufunuo 14:11
Mathayo 13:22	Agalatia 1:4	Ufunuo 15:7
Mathayo 13:39	Agalatia 1:5	Ufunuo 19:3
Mathayo 13:40	Baefeso 1:21	Ufunuo 20:10
Mathayo 13:49	Baefeso 2:2	Ufunuo 22:5
Mathayo 21:19	Baefeso 2:7	
Mathayo 24:3	Baefeso 3:9	
Mathayo 28:20	Baefeso 3:11	
Marko 3:29	Baefeso 3:21	
Marko 4:19	Baefeso 6:12	
Marko 10:30	Wafilipi 4:20	
Marko 11:14	Akolosai 1:26	

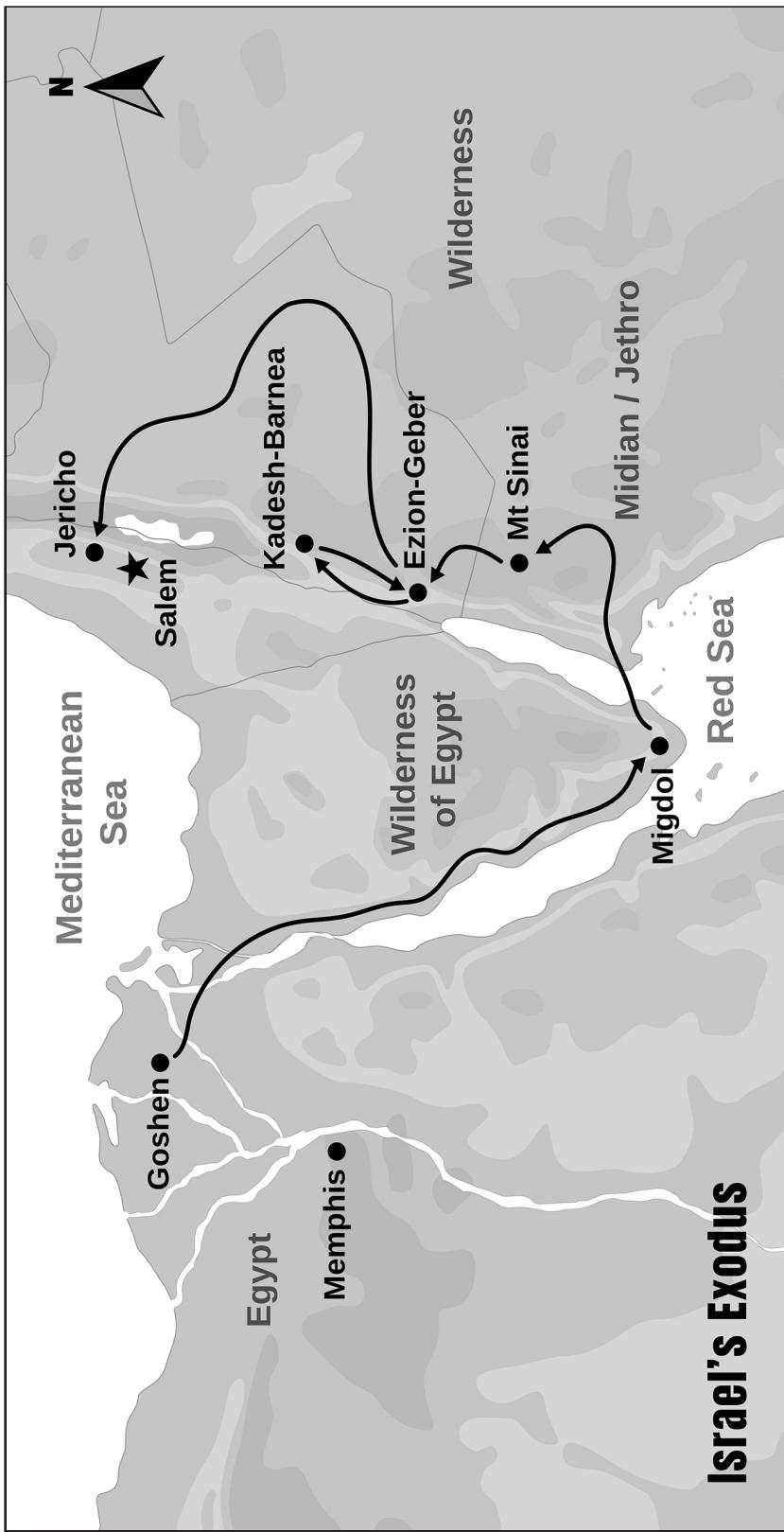
Luka 1:33	1 Timotheo 1:17	Marko 3:29
Luka 1:55	1 Timotheo 6:17	Marko 10:17
Luka 1:70	2 Timotheo 4:10	Marko 10:30
Luka 16:8	2 Timotheo 4:18	Luka 10:25
Luka 18:30	Tito 2:12	Luka 16:9
Luka 20:34	Baebrania 1:2	Luka 18:18
Luka 20:35	Baebrania 1:8	Luka 18:30
Yohana 4:14	Baebrania 5:6	Yohana 3:15
Yohana 6:51	Baebrania 6:5	Yohana 3:16
Yohana 6:58	Baebrania 6:20	Yohana 3:36
Yohana 8:35	Baebrania 7:17	Yohana 4:14
Yohana 8:51	Baebrania 7:21	Yohana 4:36
Yohana 8:52	Baebrania 7:24	Yohana 5:24
Yohana 9:32	Baebrania 7:28	Yohana 5:39
Yohana 10:28	Baebrania 9:26	Yohana 6:27
Yohana 11:26	Baebrania 11:3	Yohana 6:40
Yohana 12:34	Baebrania 13:8	Yohana 6:47
Yohana 13:8	Baebrania 13:21	Yohana 6:54
Yohana 14:16	1 Petro 1:23	Yohana 6:68

Yohana 10:28	Marko 9:45	Psalms 116:3
Yohana 12:25	Marko 9:47	Psalms 139:8
Yohana 12:50	Luka 12:5	Psalms 141:7
Yohana 17:2	Yakobo 3:6	Proverbs 1:12
Yohana 17:3		Proverbs 5:5
Matendo ga Mitume 13:46		Proverbs 7:27
Matendo ga Mitume 13:48	Mathayo 11:23	Proverbs 9:18
Arumi 2:7	Mathayo 16:18	Proverbs 15:11
Arumi 5:21	Luka 10:15	Proverbs 15:24
Arumi 6:22	Luka 16:23	Proverbs 23:14
Arumi 6:23	Matendo ga Mitume 2:27	Proverbs 27:20
Arumi 16:25	Matendo ga Mitume 2:31	Proverbs 30:16
Arumi 16:26	1 Akoritho 15:55	Ecclesiastes 9:10
2 Akoritho 4:17	Ufunuo 1:18	Song of Solomon 8:6
2 Akoritho 4:18	Ufunuo 6:8	Isaiah 5:14
2 Akoritho 5:1	Ufunuo 20:13	Isaiah 7:11
Agalatia 6:8	Ufunuo 20:14	Isaiah 14:9
2 Athesalonike 1:9		Isaiah 14:11
2 Athesalonike 2:16		Isaiah 14:15
1 Timotheo 1:16	Ufunuo 19:20	Isaiah 28:15
1 Timotheo 6:12	Ufunuo 20:10	Isaiah 28:18
1 Timotheo 6:16	Ufunuo 20:14	Isaiah 38:10
2 Timotheo 1:9	Ufunuo 20:15	Isaiah 38:18
2 Timotheo 2:10	Ufunuo 21:8	Isaiah 57:9
Tito 1:2		Ezekiel 31:15
Tito 3:7		Ezekiel 31:16
Filemoni 1:15	Genesis 37:35	Ezekiel 31:17
Baebrania 5:9	Genesis 42:38	Ezekiel 32:21
Baebrania 6:2	Genesis 44:29	Ezekiel 32:27
Baebrania 9:12	Genesis 44:31	Hosea 13:14
Baebrania 9:14	Numbers 16:30	Amos 9:2
Baebrania 9:15	Numbers 16:33	Jonah 2:2
Baebrania 13:20	Deuteronomy 32:22	Habakkuk 2:5
1 Petro 5:10	1 Samuel 2:6	
2 Petro 1:11	2 Samuel 22:6	
1 Yohana 1:2	1 Kings 2:6	
1 Yohana 2:25	1 Kings 2:9	
1 Yohana 3:15	Job 7:9	
1 Yohana 5:11	Job 11:8	
1 Yohana 5:13	Job 14:13	
1 Yohana 5:20	Job 17:13	
Yuda 1:7	Job 17:16	
Yuda 1:21	Job 21:13	
Ufunuo 14:6	Job 24:19	
	Job 26:6	
eleēsē	Psalms 6:5	
Arumi 11:32	Psalms 9:17	
	Psalms 16:10	
Geenna	Psalms 18:5	
Mathayo 5:22	Psalms 30:3	
Mathayo 5:29	Psalms 31:17	
Mathayo 5:30	Psalms 49:14	
Mathayo 10:28	Psalms 49:15	
Mathayo 18:9	Psalms 55:15	
Mathayo 23:15	Psalms 86:13	
Mathayo 23:33	Psalms 88:3	
Marko 9:43	Psalms 89:48	

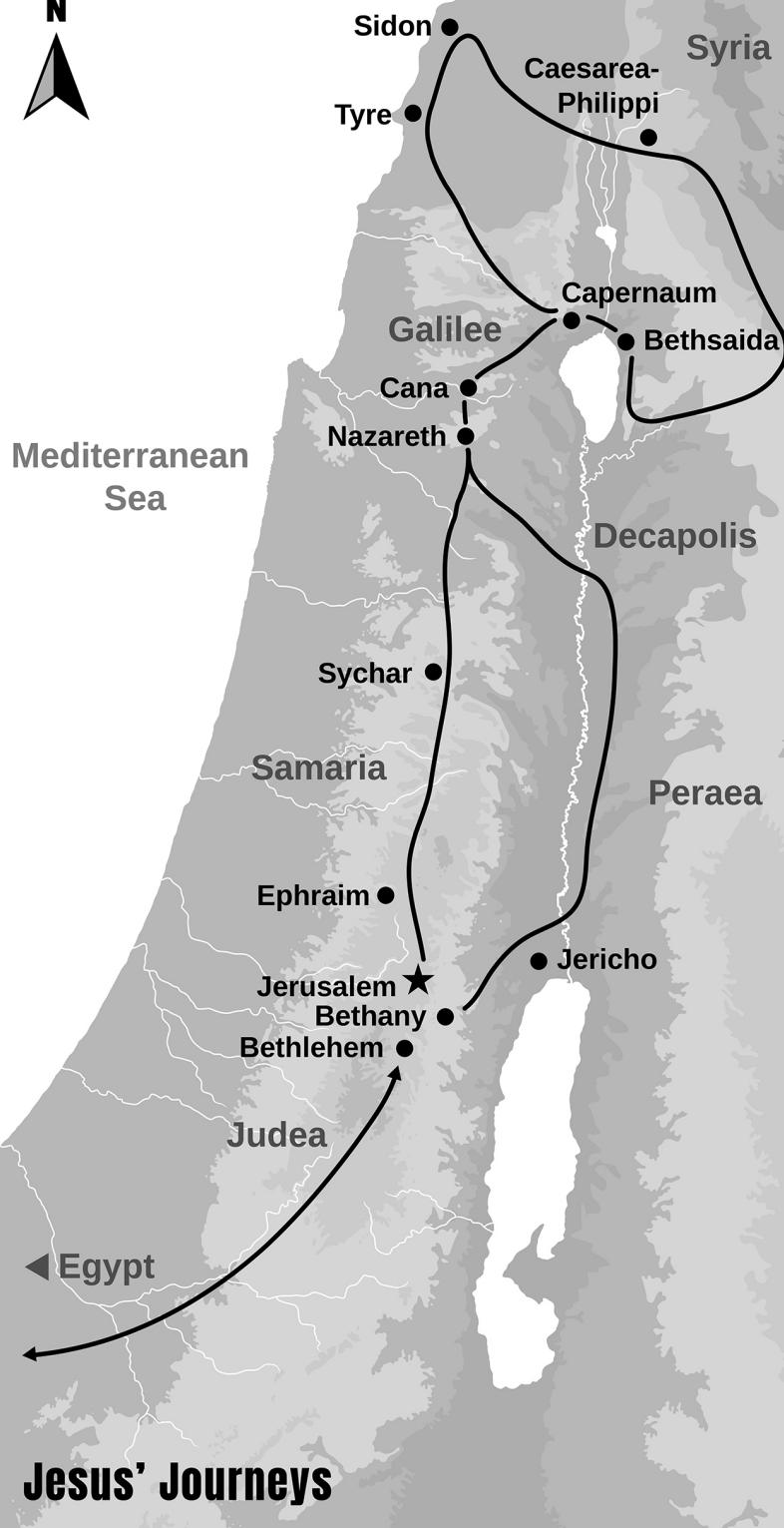

Abraham's Journey

Yabille ni kuva imani kuwa Ibrahimu, paakemilive alowa kuestimu no yendya pandu paapalkiwa pokya kati urithi. Ayei bila yowa pandu gani pabili atiyenda. - Baebraenia 11:8

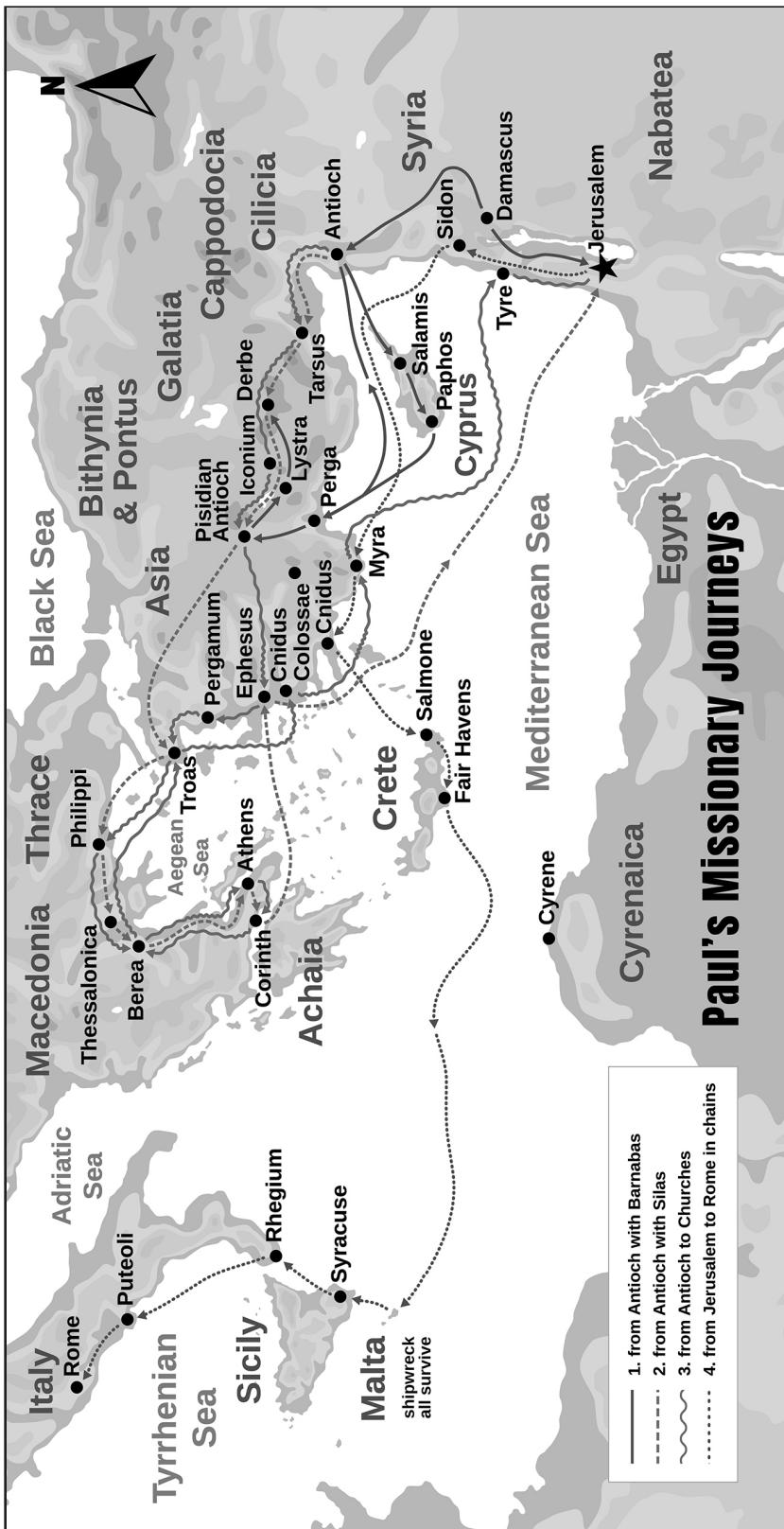
"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

Mwalo mwana wa Addamu aisi kwa kutunukiwa bali aisi kutumika, ni kuyaojya maisha gake kwa firdha ya bingi. - Marko 10:45

Jesus' Journeys

Paul's Missionary Journeys

Paulo Tarisi wa Yesu Kiristitu, ywakemilwe panga mitumishi ywa bagulilwe mwania likewe ly'a Mnungu. - Arumi 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Kindengereko at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Kwa eyo moyende mukaabapange mataifa goti kuba anapunzi bango. mukaabatize kwa lina lya Tate, na lya mwana, na lya Roho mpelefa. - Mathayo 28:19

